

اشارات دانشگاه تهران

۶۹۱

فهرست

کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران

مجلد یازدهم

نسخه‌های خطی شماره‌های ۳۰۶۳ - ۳۴۹۶

نگارش

محمد تقی دانش‌پژوه

تهران

۱۳۴۰

چاپخانه دانشنامه

عالم‌الخطوط
والکتاب

کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران
library.ut.ac.ir

بها : ۱۵۱ ریال

استعلیق بی تاریخ درش بهمان خط ش ۴ ، نشان شنگری ، ش ۴ نوشته محمد حسن بن آقا علی اکبر عطا در ۴۱ ذی قعدة ۱۲۷۸ است ، ش ۳ نوشته محمد مهدی بن محمد علی سپاهانی در سبزوار در روز یکشنبه ۱۴/۱۲۶۴ سی روزیش از بهار ، ش ۴ تاریخ ندارد و در همین تاریخها باید نوشته شده باشد و میرسد تا به نیمه فصل پنجم (قبل الاجتماع الی موضع بقی العبد بینہ و بین) .
 ۱۵/۹×۱۵ ، ۱۱۶/۱۵×۲۲ ، کاغذ فرنگی سفید و کبود - جلد تِمَاج مشکى ضربی مقوایی .

مجموعه ۹۵

- ۱- احکام دوازده سال ترکی (۱ ر - ۴ ر) .
 آغاز: بسمله . این رساله ایست در شناختن احکام سال ترکان چگونه نگاه دارند در حدود ختن و خطامیراث دارند آنرا از بزرگان خویش واعتماد کنند بروی بر همه کاری که کنند .
 انجام : ودلیر و مبارز بود والله اعلم بالصواب (ف ۸۲۰ - سپه ۳: ۶۲)
- ۲- اختیارات علائیه (۴ ر - ۴۲ ر) از امام فخر رازی است در دو مقاله (سپه ۷۶ : ۷۶ - مجلس ۲ : ۷۹ - ره آورده ۲۴) .
- ۳- مطلع الانوار (۴۳ ر - ۱۰۴ ر) از فصیح بن عبدالکریم بسطامی در شرح بیست باب خواجه طوسی بنام امیر علی شیر نوایی (دیباچه - مدرس ۲۳۹ - مجالس النفایس ص ۱۰۶ و ۲۰۵ و ۲۸۱ - ذریعه ۱۳: ۱۳۱) .
 آغاز افتاده : شاهنشاه مملکت جلالت مهر سپهر نبوت و رسالت ... اما بعد چنین گوید ... فصیح بن عبدالکریم النظامی .
 انجام : اینست تمامی سخن در معرفت اسطرلاب والله اعلم بالصواب .
- ۴- معرفه التقویم (۱۰۵ پ - ۱۱۵ پ) از احمد بن محمد مهدی شریف سپاهانی خاتون آبادی در ده فصل عبری در ۱۱۲۶ چنانکه خود او در فصل ۴ گفته است (ش ۱/۲۵۷۱) .

۲۰۶۴

تستعلیق سده ۱۳ ، یادداشت تولد ۱۹ صفر ۱۲۸۷ دارد .
 ۱۵س/۸/۵ ، ۱۴×۸/۵ ، ۲۲×۱۵/۵۳۱۳۹ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج زرد ضربی مقوایی .

بجز انساب

همان کتاب بی اعتبار که بچاپ رسیده است (ادبیات ۴۱ - حقوق ۲۱) در نسخه ما دیباچه ایست در بیان ثواب شنیدن مناقب اهل بیت و مفصل تر است از چاپ شده و در هامش آن تا نیمه نسخه درباره فرزندان علی (ع) است بفارسی .

۲۰۶۵

تستعلیق مورخ ۱۲۷۵/۲ ج ۲ در ۲۲ روز پنجشنبه ۲۰ رجب ۲۷۵ در ۲ ، ش ۴۱ بی تاریخ و بهمین خط ، عنوان و نشان شگرفی یادداشت بفرمایش احمدخان افشارغلام پیشخدمت و تفنگدار مخصوص اعلی حضرت همایونی در ۱۲۲۵ ، در پایان بندیت درباره نقد و خاریشت .
 ۱۵س/۸/۵ ، ۱۷×۸/۵ ، ۲۲×۱۶/۵۳۱۶۱ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج آریاکی ضربی مقوایی .

مجموعه

۱ - مضماری دانش (۱ پ - ۳۸ ر) از نظام الدین احمد در شناختن و پروردن اسب برای شاه عباس دوم .

آغاز: مانند نسخه ش ۸۴/۲۹۵۰ .

انجام : فوالله خیر حافظا و هو ارحم الراحمین .

۲ - فرس نامه (۳۸ پ - ۸۱ پ) نخست قسم اول است در شناختن اسب در چهل باب سپس قسم دوم در درمان اسب درسی و سه فصل . نسخه ما آشفته گئی دارد جزش ۲۵۱۵ .

آغاز: بسمله. بعد الحمد والتصلية امام مقدمه در محامد و سایر آنچه تعلق بشناختن

اسب دارد بر دو فصل مشتمل است.

فصل اول در ذکر محامد و فوایدی که در شناختن اسب دارد بر چهل باب مشتمل

است.

فصل دوم در تشخیص امراض و غیره آنچه تعلق با اسب دارد مشتمل بر سی و سه باب.

باب اول در ذکر آیات و احادیثی که از ائمه (ع) مذکور و وارد شده بود در

شرافت اسب تفصیل در جلد سابق ذکر شد.

باب دوم در بیان شناختن اسب.

انجام: الی یوم یبعثون بر حمتك یا ارحم الراحمین.

۳- رساله در شکار (۸۲-۱۴۶) از مجملی خان در نزدیک بشت سالیگی بنام

جلال الدین محمد اکبر بایک دیباچه و ۶۱ باب و بسیار رساله سودمند است.

آغاز: بسمله. الحمد لله رب العالمین... اما بعد باز می نماید... مجملی الملقب

بخان خاص محلی ابن نظام الدین علی خلیفه مرغلانی.

انجام: و در زمان پادشاه و خراسان و عراق (۴) صیادان آنجا بسیار جمع شده که در

یک کشیدن هفتصد و هشتصد کس جمع شده میگیرند و صید را میگیرند.

۴- بازنامه (۱۴۶-۱۶۰) از میر شکار و بازدار در باری در شصت باب بنام

سلطان یعقوب فرزند سلطان حسین بهادر خان و یکی از نواده های میر سید شریف

گرگانی. در آن آمده در فصل ۶۰:

میر ابو القاسم ابن میران شاه

رحمت بیکران ابر آن شاه

پسرش صادو دال وقاف دیگر

باز نامه بیادگار پدر

در باب یکم آمده:

که طریقت بود طریق رفیق

بحقیقت مدد کنم توفیق

آغاز:

شکروحمد و سپاس خالق پاک
يك كف خاک را مصور كرد
كافر يد آدمی ز مشتی خاک
بعد از انش بجان منور كرد

.....

اینردم باز نسخه ای بخشید
که چه او پیش چشم چرخ ندید

.....

کاتبش چون بنامه خامه نهاد
نام این نسخه «باز نامه» نهاد

.....

عرب کردم چه گشت از او آگاه
نسب سید شریف جرجانی
چونکه واقف شد آن امیر شریف
این سخن کرد در دم تکلیف
انجام :

شصت درد و دوی نام آور
خیز در بندگی قیام نمای
امر پروردگار را بگذار
چست بر جستم و وضو کردم
نظم کردم یکی زیك بهتر
بتضرع زبان خویش گشای
باز باز آي زود بر سر کار
بذر بی نیاز رو کردم

۳۰۶۶

تستعلیق ریز سده ۱۴ و ۱۵ درش ۱ و آغاز آن افتاده ، ش ۳۰۲ تستعلیق و نسخ از همین سده ها وار
پایان افتاده .

۱۸×۱۰، ۲۲۴×۱۵، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی مقوایی.

مجموعه

- ۱- مطلع خصوص الکلم فی معانی فصوص الحکم (۲ ر - ۹۲ پ) شرحی است بدین نام از شرف الدین داود بن محمود فیضی برای امیر غیاث الدین محمد بن رشید الدین وزیر (دیباچه - طوس ۱۸۵: ۴ - مجلس ۱۹۰: ۲ - حقوق ۳۷۷) .
- ۲- شرح فصوص الحکم (۹۳ پ - ۱۸۶ ر) از مؤید الدین صاعدی جندی (ف ۴۶۶)
- ۳- شرح الفوائد (۱۸۷ پ - ۲۲۴ پ) از شیخ احمد احسایی (حقوق ۳۷۸ - طوس ۴ : ۱۸۹ و ۳۲۳) .

۲۰۶۷

نستعلیق محمد تقی مازندرانی در شب پنجشنبه ۱۲۴۲/۱۲/۱۳ ، ش ۲ هم بهمین خط و مورخ شب ۲۴ شعبان ۱۲۴۲ ، عنوان و شان و رقم شناسی ، در ۱۲۴۲ پ - ۱۲۹۹ پ بندیت در احکام نجوم بقاری .
 ۱۶/۵ × ۸/۵ ، ۱۶۲ × ۱۴۵ ، ۲۱/۵ × ۱۶۲ ، کاغذ فرنگی کبود - جلد تیماج قهوه ای ضربی مقوایی .

مجموعه

- ۱۰- لوائح القمر (۱ ر - ۱۳۳ ر) از ملا حسین کاشفی بیهقی (سپه ۳: ۷۷) .
 - ۲- دلیل المنجمین (۱۴۰ پ - ۱۶۱ پ) از حسن بن شجاع بن محمد بن حسن حافظ تونی مؤلف المفید فی التجوید (منزوی ۱: ۲۲۲)
- آغاز: بسمله وبه نستعین . الحمد لله الاحد الحکیم اللطیف ... اما بعد چنین گوید ... حسن بن شجاع [بن محمد] بن الحسن الحافظ التونی ... که بعضی از اخوان ازین بنده التماس نمودند که چون در حساب تقاویم و اعمال موالیذ ضبط کردن قوی وضعیف کواکب از اهام مهماتست ... اگر بی اطناب درین باب کلمه ای چند محرر گردد ...

هر آینه از برای مؤلف تذکره و نزد این طوایف تبصره باشد پس ... شروع افتاد و این مختصر را «دلیل المنجمین» نام نهاد .

انجام: تا بهره ها برای وی بردارند و محسوب دارند (نعت الرسالة الموسومة بدلیل المنجمین فی ليلة اربعة و عشرين شهر شعبان المعظم سنة ۱۲۳۲) (پس ازین يك جدول نجومی است در ۱۶۲) .

۳۰۶۸

استعلیق سده ۱۱ ، عنوان شنگری ، درص ۱۷۴-۱۸۶ دوبند است بفارسی در پزشکی ، درص ۱۸۷-۱۹۳ بندیت از رساله دلائل الدول یوسفی .
۲۱×۱۷ - ۲۲/۵×۱۳۳۹۶ ، کاغذ هندی - جلد تیماج قهوه ای ضریبی مقوایی .

مجموعه ۵۵

۱- جواهر نامه (۲-۲۶) جن رساله دشتکی است و دوازده باب است در باره: الماس ، یاقوت ، لعل ، زمرد ، مروارید ، فیروزه ، یاقوت ، عنبه اشهب ، لاجورد ، مرجان ، عقیق ، یشم . در آن آمده که زعفران خوش رنگ سیراب چشم افعی بلوطی را که گوشت آن جزوی از تریاق فاروق است بتر کاند و همچنانکه مشک از آهوی ختن است پازهر ازین کوه شبانکاره شیراز است . در آن از شاه رخ سلطان (باد، ۷) یاد شده است .
آغاز افتاده از دیباچه و اندکی از باب نخستین: متصل باین کوه خشک رودیست که ریزه آن تمام الماس است .

انجام: و از بهق و برص در امان باشد والله واحکم تمام شد رساله «جواهر نامه» بعون باری عز اسمه .

۲- شفاء المرض (۲۸ - ۱۷۴) از خواجه شهاب الدین بن عبدالکریم ناگوری متخلص بشهاب است بنظم و در پزشکی در ۱۶۴ باب با يك مقدمه بنظم و فهرست

بابها به نشر (ره آورد ۲۸۰ - ذریعه ۹۵۵) او آن را در ۱۰ شوال ۷۹۰ پایان رسانده است. در آغاز آن آمده که بگفته پزشکان هند سبب بیماری سه است باد و بلغم و تلخه و بگفته پزشکان ایران اینها است باخون. در پایان سر گذشت او آمده و دارد که در زمان سلطان شهاب بزرگان ما از غزنی بنا گور رفتند و فرمانروا شدند و ملک محمد ۷ یا ۸ سال در آنجا فرمان راند. و استاد من حسام علی بود و کامل محمد کابلی و ترة اینها درس خواندم حسام علی مرا مسلمان کرد و ترة جو کیان نیز رفتم و از آنها هم پزشکی آموختم و من بخواهش یاران بنام شهنشاه این کتاب را ساختم در این تاریخ:

ز هفصد زیادت نود سال بود دهم روز از ماه شوال بود

او می نویسد که پدرام بکارهای دولتی می پرداختند و پدرم بدستور حسام علی دیوان و مساحت و سیاحت را ترك گفت و بیازرگانی پرداخت. میگوید که من از مسلمانهای که معالجه میکردم وفایی نمیدیدم ولی هندوها مرا بسیار گرامی میداشتند سپس می نویسد.

درین خطه اسلام را حال نیست ندانم که جای دیگر حال چیست

آغاز افتاده:

خداوند غفار رب جلیل که فضل تو عامست و رحمت سبیل

.....

گنپکار و ماخوذ بنده شهاب که اندر ازل هست عاصی خطاب

.....

شهاب شکسته بهر صبح و شام درود تو آرد همیشه بکام

.....

دلّم گفت ای پور عبدالکریم که هیچست دنیا و فرزند و سیم

کتابی ز حکمت بنظم اندر آر که بعد از توماند مگر یاد گار

.....

دام چون چنین دلفوازی نمود طبیعت درین باب راضی نمود
 ز طبع ضعیفی که من داشتم چنین طب منظوم پرداختم
 اساس نهادم صدو شصت باب «شفاء المرض» کردم این را خطاب
 انجام پس از آن یک بند تاریخ که یاد شده است:
 الهی هر آنکس که این خط نوشت عفو کن گناهش عطا کن بهشت

۳۰۶۹

نستعلیق سده ۹۱، نشان و عنوان شنگرفی
 ۲۴س ۷×۱۸، ۴۵×۱۳۴۰۴، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج تریاک می‌توایی.

دیوان

از افصح المتکلمین و زبدۃ المحققین و قدوة السالکین جامع الکلام مولانا
 حکیم ابوالعلاء مشرقی شیرازی نزدیک به ۲۳ هزار بیت و او خود این دیوان را در ۱۰۱۰
 گرد آورده است (ع ۱۱ س ۱۷) با دیباچه و فهرست کتابها و قصیده ها با شماره که به
 ۱۳۰ میرسد از دیگری - شماره قصیده ها از الف تا ی در هر حرفی درس ۹ بالای نسخه
 ما هست. (مجلس ۳: ۵۹۷).

فهرست کتابهای نه گانه این دیوان

کتاب نخستین شمس المشرقین (۱۰ - ۶۶) با دیباچه مشهور شاعر که آن را
 بدرخواست دوستی در مصلی فارس در آغاز ماه روزه ۱۰۱۰ به پیروی از تحفة العراقرین
 سروده است. تاریخ پایان آن «سلخ صیام الف عاشر» است.
 کتاب دوم شبستان انس (۶۷ - ۱۳۱) در بحر بوستان بدرخواست یازان و بنام

شاه عباس در شش مقاله و ده باب (توحید - عدل - نبوت - امامت - معاد - صلوة - صوم - زکوة - حج - جهاد) و ده فصل . در هر بابی مقاله و فصل و تمثیلی هست . این کتاب هم دیباچه منشور دارد.

کتاب سیوم مثنوی متفرقه (۱۳۱-۱۷۰) اخلاقی و چندین مقاله است و حکایات دارد .

کتاب چهارم قصاید (۱۷۱-۴۸۲) عرفانی و اخلاقی است . کتاب پنجم هفت بند در مرثی و ترجیعات (۴۸۳ - ۵۱۴) عرفان است و ستایش شاه عباس و الله وردی خان و شاه صفی و علی بیگ قاضی دیوان اعلی و ولدان و حسن بیگ و خالق وردی بیگ .

کتاب ششم مقطعات (۵۱۵ - ۵۳۴) در ستایش شاه عباس و نظام شاه غازی و خانزمان و آصف الملك و تاریخ فتح لار و بحرین در ۱۰۰۱ و تاریخ آب چشمیر یا نهر عباسی (۱۰۰۱) و تاریخ تولد پسر محمد قاسم بیگ در ۹۹۱ و پسر خود شاعر بنام محمد حسین در ۱۰۳۷ و تاریخ مرگ رئیس شهاب الدین برادر وزیر جرون و تاریخ مرگ شریف قوام الدین حسین پسر خواجه محمد صحاف در ۱۰۰۷ و شرفا برادر شریف پسر همین صحاف و تاریخ مسجد اهل بیت و مسجد قدیم در ۱۰۳۵ و تاریخ تولد پسر شاعر بنام محمد علی در ۱۰۲۲ و ستایش میر سید شریف گرگانی و تاریخ تولد پسر شاعر بنام محمد نبی در ۱۰۳۲ . کتاب هفتم غزلیات (۵۳۵-۷۵۷) با تخلص مشرقی و بترتیب تهجی حرفهای پایان بیتهای غزلها .

کتاب هشتم رباعیات (۷۵۷-۷۹۶) .

کتاب نهم ساقی نامه (۷۹۶-۸۰۶) با مغنی نامه در پایان آن .

آغاز دیباچه دیوان: هو . بسمله . فهرست کلیات زبدة المحققین و قدوة السالکین ابوالعلا حکیم مشرقی شیرازی غفر الله ذنوبه و ستر الله عیوبه الحمد لله رب العالمین . . . یا ارحم الراحمین مقدمه فهرست مجامد سر ادقات جلال بافضال و دیباچه مشارق

مشاهدات جمال با کمال صمدیت بی زوال موشح و مزین بطراز ظواهر جواهر لآلی
کلام با نظام معجز قیام محمدت انجام حضرت کبریای معلاى عظمای خالقى را ...
سزاوارست .

آغاز دیباچه مشرقی : دیباچه کتاب شمس المشرقین من کلام قدوة السالکین
وزبدة المحققین ابوالعلاء حکم مشرقی شیرازی . بسمله . الحمد لله رب العالمین از ازل
تا باید هر جا حمدی پسندیده و ثنایی بر گزیده هست و بود و باشد سزاوار ذات مقدس
معلاى کبریای خالقى است که بقدرت شامله ازل و بحکمت کامله لم یزل هر ده هزار
عالم را از علوی و سفلی ... خلعت وجود و شهود داد .

انجام دیباچه :

از غیب و غیبت همه در بند چشم و لب زبان
چون ختم کسار تو بدعا یافت اختصار
وصلی الله اللهم علی خیر خلقه . . . کثیرا کثیرا

آغاز کتاب : هو . بسمله

کتاب شمس المشرقین من کلام افصح المتکلمین ابوالعلاء حکیم جامع الکلام مشرقی
شیرازی مقاله اول در توحید و خطاب با قیاب و ذکر بعضی از حالات غریبه و ختم بر موعظه
و تنبیه و تمایل .

ای نور حدیقه جهان بین
از فیض وجود تو بی بکدم
مه را ز تو زینتست و آیین
شد مظهر کل خاک آدم
انجام :

گر ختم کنیم رواست اکنون
در سلخ صیام الف عاشر
این پاسخ دلپذیر موزون
این در لطیم گشت آخر
بر احمداهل بیت و امجان
از خالق و خلق آفرین باد
وصلی الله علی خیر خلقه و نور عرشه و مظهر لطف حق محمد و آله اهل بیت
اجمعین وسلم تسلیما کثیرا کثیرا .

آغاز کتاب ۲ هو - بسمله . و به نستعین دیباچه شبستان انس از کلیات افصح المتکلمین وقدوة السالکین حکیم جامع الکلام مشرقی شیرازی غفر الله ذنوبه حمد نامجدود و ثنای نامعدود سزاوار ذات اقدس صانعیست که شبستان جان و اصفان حلیه جمال را به اشعه انوار آیه وافی هدایه «فلما تجلی ربه للجبل» منور گردانید ... هو . بسمله . کتاب شبستان انس از کلیات عارف دین حکیم جامع الکلام مشرقی شیرازی غفر الله ذنوبه و شتر عیوبه .

بنام خداوند ارض و سما	که باشد مر اورا پرستش سزا
خدایی که بر هستی ذات او	دلیل است برهان آیات او

انجام :

ز خصم نبی و ولی باش دور	حذر کن ز تفتیش روز نشور
بجز یاد احمد مکن وردد جان	چون بود ترا کار با این و آن
درود زیادم ابر مصطفی	وزان پس باولاد آل تقا

(تمت کتاب شبستان انس بعون الملك المنان).

آغاز کتاب ۳ : کتاب مثنوی متفرقه از کلیات افصح المتکلمین ابوالعلاء حکیم جامع الکلام مشرقی شیرازی غفر الله ذنوبه و شتر عیوبه .

به بسم الله کردم نامه آغاز	که از بسم الله آمد کار با ساز
کلید گنج پنهانست این اسم	نخستین حرف دیوانست این اسم

انجام :

همت از ارواح خاصان جو مدام قصه کوتاه ساز اینجا و السلام
تمت .

آغاز کتاب ۴ : هو بسمله کتاب قصائد از کلیات افصح المتکلمین و مفخر السالکین حکیم جامع الکلام مشرقی شیرازی غفر الله ذنوبه و شتر عیوبه .

یا احد کار ساز یا صمد بیر یا انت کثیر النعم انت عظیم العطا

لازمه ذات تست این صفت بر دوام
باغلیات ظهور از همگان در خفا
انجام :

ختم نما مشرقی این قصه را
خشک مکن شعر بر مشرقی
ختم سخن حمد خدا را سزد
شام و سحر از شکر مشرقی
ما و همیشه صفت شاه و آل
حفظ تن و ورد بر مشرقی
(تمت قصاید).

آغاز کتاب ۵ : کتاب هفت بند در مراثی و ترجیعات افصح المتکلمین حکیم
جامع الکلام مشرقی شیرازی غفر الله ذنوبه و ستر عیوبه.

و احسرتا که شمس و قمر در حجاب شد
ظلمت جهان گرفت و ممالک خراب شد
چشم جهان بما تم آل عبا گریست
چندان که کوه و دشت و بیابان سراب شد

انجام :
کام تو مشرقی از غنچه لبان شیرین شد
چون به شیرینی این غنچه لبان مشهورند
(تمت بالخیر).

آغاز کتاب ۶ هو بسمله . کتاب مقطعات از کلیات افصح المتکلمین و مفخر
السالکین حکیم مشرقی شیرازی غفر الله ذنوبه و ستر الله عیوبه

علای دولت و دین نقد حیدر کراز
که با بزرگی او همسری نمی بینم
چو توسوار شوی روز رزم در میدان
فکنده جز سر خصمت سپر نمی بینم

انجام : ایضا له تاریخ مولود ولد ناظم ابوالعلا حکیم مشرقی المسما به محمد

نبی طول الله عمره :

شنیدم که بامشرقی هاتقی گفت بشهر ربیع اول اندر صبحی

که تاریخ مولود فرزند اینست محمد نبی قوت قلبی و روحی

ستة اثنین وثلثون الف ۱۰۳۲ از هجرت النبوی صلی الله علیه و آله وسلم.

آغاز کتاب ۷: هو کتاب غزلیات از کلیات افصح المتکلمین ومفخر السالکین

ابوالعلا حکیم جامع الکلام حکیم مشرقی شیرازی .

کنم سر دفتر دیوان شاهی ایزد دانا

که شایسته است اورا حمد آمنا و صدقنا

بدوشاهی است زیبنده که از قدرت برون آرد

ز دریادرز آه و مشک و نخل از دانه خرما

انجام :

گر مسلمانانی مکن با چند دیوالفتا کر

چوچه دانی مکر این کافر نهادن مشرقی

(تمت الکتاب الغزلیات بعون الملك الوهاب).

آغاز کتاب ۸ : کتاب رباعیات من کلام افصح المتکلمین حکیم مشرقی

جامع الکلام شیرازی غفر الله ذنوبه وستر عیوبه .

در بحر رباعی چو سخن ساز کنم روح الله را بخویش دمساز کنم

جبریل ببال معرفت سیر دهم از کنگر عرش چو پرواز کنم

انجام :

تا عشق قرین دل افکار شود جائم همه صرف می و میخوار شود

من ترک می و عشق نگویم ترسم کاخر سر من بر سر این کار شود

(تمت الکتاب رباعیات).

آغاز کتاب ۹ : ساقی نامه من کلام افصح المتکلمین حکیم جامع الکلام مشرفی
شیرازی غفر الله ذنوبه وستره عیوبه .

آمدم از عالم عزالت بگوش
دامن از آرایش این دهر دون
کز خم وحدت قدح می بنوش
بر کش و از هستی خود شو برون
انجام :

ورتو ازین پند نگردی بنام
یخته تو خام شود والسلام
(تمت الکتاب بعون الملک الوهاب).

۳۰۷۰

تستعلیق ذی قعدة ۹۷۰ ، متن نسخ و درشت قرمز زیر خط سرخ ، جدول زرو شنگرفی و لاجور ،
حواشی با نشانه « منه » در صفحه عنوان آمده : شرح مبادی اصول قطع وسط کاغذ کشمیری جدول جلد
نیماچ نر نچدار که تاریخ غرة رجب سنه ۱۱۰۵ داخل عرض شد - بتاریخ ۱۶ شهر صفر سنه ۱۱۱۵ داخل عرض
شد (الوائق بالله المعبود عبده محمود ۱۱۱۵) - بتاریخ ۱۵ شهر شوال المکرم سنه ۱۱۱۷ داخل عرض
شد (لبرد العجا بغير علی رجب علی) ، مالک احمد بن محمد محسن بن حاجی صایب بن محمد محسن (عبده الراجی
احمد ۹۱۰۸۸) ، بامهر نجف قلی ۱۰۸۳ و امام ویردی ، امانت حاج حبیب الله ، (العبد المذنب حبیب الله)
در پایان مهر هسان احمد و محمد باقر بن حبیب الله رهست .
۱۵ س ۶/۵ × ۱۰/۵ ، ۱۴۵ ، ۴ ۱۳/۵ ، ۱۹ × ، کاغذ کشمیری - جلد نیماچ قهوه ای ضربی مقوایی

نشر الایادی فی شرح المبادی

شرحی است مزجی و آمیخته بر رساله اصولی علامه حلی از عبدالواحد بن علی
شوشتری استاد قاضی نورالله شوشتری که بنام شاه تهماسب ساخته است (دیباچه -
ذریعه ۱۳: ۱۶۷ - طوس ۱۹۹: ۲ ش ۴۶) شرحی بر واجب الاعتقاد علامه بنام « نهج السداد »
از عبدالواحد بن صفی نعمانی در فهرست ادبیات (ص ۵۱۶) یاد شده است .

آغاز: الحمد لله الذی صیر متون قلوب العارفين مبادی لتهدیب معالم اصول الدین
وجعل شروح صدر العالمین مناهج لتتقیح محصول فصول الیقین ... فیه قول ... عبدالواحد بن

على الشوشتري ... انى لما رايت طبایع اخوان الصفا مايلة الى اكتساب مسايل اصول الفقه وتنقيحها والى استحصال قواعدها وتوضيحها و كان من جملة الكتب المصنفة فى هذا العلم والمرتبة فى هذا الفن كتاب المبادئ للعلامة ... الحلوى ... توجهت الى مطالعة مسايله ... وكتبت عليه شرحا ... جعلته وسيلة للوصول الى تقبيل العتبة العلية و السدة السنية لحضرت السلطان ... شاه طهماسب بهادرخان ... وسميته نشر الايادى فى شرح المبادئ ... الفصل الاول فى اللغات اللغة مأخوذة من لغى يلغى اذ الهج بالكلام .

انجام : لان الظن او العلم بالنفى لا بدله وليكن هذا آخر ما يذكرك فى هذه المقدمة ونحمد الله تعالى على بلوغ ما قصدناه وحصول ما اردناه والصلاة والسلام على اشرف الانبياء محمد المصطفى وعترته البررة الاتقياء . تم الكتاب بعون الملك الوهاب فى تاريخ شهر ذى القعدة الحرام سنة ٩٧٠ م.

۳۰۷۱

نستعيرق و عنوان و نشان شنكرى مورخ رجب ١٠٥٦ با اجازة همين قزوینى بمولانا نور الدين محمد بارفروش دهمين كتاب را بامرويات ويگر درهمين تاريخ بخط خود او در بيان كتاب ، نسخه خط خود رسمى دارد و اصلاح شده است در هامش با افزوده ها يى از خود او در حواشى كه نشان « منه سلمه الله تعالى » منه « دارد و پيدا است كه يكى از شاعران او نوشته او پاره اى از معن و حواشى را خط زده و برخى را اصلاح کرده و در برخى عباراتى افزوده است ، در صفحه عنوان دو بند است بانشارة « من افادات مولانا محمد امين الاستر ابادى فى حواشى الكافى » .

۱۵/۵×۱۲/۵ ، ۱۳۳/۳×۲۰/۵ ، كاغذ سپاهانى - جلد تيماج قهوه اى ضربى متوايى

حاشية هذه الاصول

از ملا خليل بن غازى قزوینى است . در نسخه ما حواشى خود اوست و دريك حاشية او از دانش نامه مولانا محمد امين ياد ميكند ،

آغاز: مانند نسخه ش ۸۱۱ (ف ۱۶۶۹) .

انجام افتاده : لكن یرد یرد على القائل حينئذ ان هذه الدلائل قطعية ... لان له

ان يقول ان استدل به على اصل الحجية لاعلى القطعية ايضا (پس از بحث چهارم مقدمه سوم در وجوب شرعی در تمسك بظاهر قرآن).

۲۰۷۲

نسخ محمد تقی بن محمد حسین شهرستانی در روز سه شنبه ۱۳۰۸۷/۱۶ درش ۱ با اجازه انهاء کتاب از علی بن محمد بن حسن بن مؤلف بخط خود او، ش ۴ مورخ روز پنجشنبه ۱۳۰۸۷/۲۴ از ه و، ش ۴ بهمین خط، ش ۴ از ه و مورخ روز پنجشنبه ۱۳۰۸۹ رجب ۷، ش ۵ بهمین خط، ش ۶ نستعلیق سده ۱۳، عنوان و نشان شمرگرف ۰ درش ۱ حواشی دارد با نشانه «عل مدظله».

۱۳۰۸۷/۵/۱۲، ۱۱۲/۵/۱۳×۴۰، کاغذ سپاهانی و فرنگی - جلد تیماجه شکلی.

مجموعه

۱- الرعاية فی دراية الحديث (۱-۱۳۲) از شهید ثانی (حقوق ۳۵۸) که در ۹۵۹ ساخته است. در صفحه عنوان آمده «الرعاية لبحال البداية فی علم الدراية بخطه ره».

۲- فوائد فی الدراية (۱۳۴-۱۴۸) از ه و در آن آمده «بخطه ايضا علی ظهر درایته، بخط قدس سره» بیشتر این حاشیه ها نقل است از دانشمندان سنی.

آغاز: بخط الشهيد الثاني قدس سره علی ظهر درایته: روی ابن الصلاح فی کتابه عن الزهری قال قدمت علی عبد الملك.

انجام: ايضا مجاهيل. انتهى ما نقل من خط شيخنا المبرور... الشهيد الثاني قدس سره علی ظهر درایته والحمد لله وحده والصلوة علی خير خلقه محمد وآله اجمعين (تمت).

۳- آداب المتعلمين (۱۵۰-۱۶۵) در یازده فصل و يك خاتمه و در نسخه منسوب به کسی نشده است.

۴- الاثنی عشرية (۱۶۷-۱۸۸) از شیخ حسن عاملی که در روز چهارشنبه ۱۳۰۸۹/۱۶ ساخته است.

۵- الوجيزة في علم الدراية (۱۹۹-۱۹۹۱) از شيخ بهايي.

۶- پاسخ بهفت پرسش (۲۰۰-۲۲۲) از عبدالرحيم بن ولي محمد تبریزی در شرح پاره‌ای از خبرهای شیعی بروش عرفانی از همان پرسشها که از شيخ احمد احسائي و مانند او همیشه است.

آغاز: بسمله . حمدله... اما بعد بنده خا کسار عبدالرحيم بن ولي محمد التبریزی بر صفحه ضماير صافیة برادران صافی طويت می نگارم که یکی از طالبان عرفان از... زنجان... مسائل چند... عنوان کرده و حل آنها را از جناب... الاخوان الملا محمد الممقانی... درخواست کرده بود و آنجناب... بعهده این خا کساروا گذار فرمودند.

انجام: و آنچه ذکر شد برای اهل معرفت و بصیرت کافی است والسلام... و الحمد لله رب العالمين [تبریزی]

۳۰۷۳

استمليق علی اصغر شريف بنان دفتر اين داود در روز يكشنبه ۱۱ رجب ۱۳۱۸ .
 ۱۹س ۸×۱۸ ، ۲۱/۵×۱۳۴۸۶ ، كاغذ قرنگی - جلد مقوا عطف تيماج مشکی .

مشکوۃ المسافرين

سفرنامه ایست از مشکوۃ السلطان متخلص به هما علی اکبر بن داود مورخ ۱۳۱۷ و از رهگذر جغرافیایی و کارهایی که پادشاهان ایران در کر بلا و نجف و کاظمین کرده اند سوده مند است ، نام کتاب در دیباچه آمده است .

آغاز: سفرنامه عتبات عالیات ... بسمله .

بنام خداوند جان و خرد که بی نام او خامه برنگذرد

چنین گوید این ذره خا کسار علی اکبر مشکوة السلطان ولد مرحوم آقامیرزا داود وقایع نگار .

انجام : فی شهر ذی الحجه الحرام ۱۳۱۷ (در پایان دو صفحه است در مسافت منزلهای میان تبریز تا کر بلا و یجف) .

۳۰۷۴

استعلیق سده ۱۳ و ۱۱ ، عنوان شنغرفی .

۱۷ س ۱۴/۵ × ۱۱/۵ ، کاغذ فرنگی یغش - جلد تیماج قهوه ای ضربی مقوایی

قرابادین

در نسخه ما که آشفته و بر گها پس و پیش است عنوانهای باب پنجم تا باب سی و سوم بدینگونه دیده میشود :

باب هشتم در مریات ، باب دهم یارجات ، باب یازدهم اقراس ، باب بانجدهم سکنجبینات ، باب شانزدهم : بوب ، باب چهاردهم اشربه ، باب پنجم جوارشات ، باب هشتم اتریفلات ، باب نهم تر یافات ، باب نوزدهم حالوات نشاسته ، باب بیستم حالوات خمیر ، باب بیست و پنجم جوارشات ، باب بیست و ششم نبات ، باب بیست و هفتم آچارها ، باب بیست و هشتم آچارهای گوناگون ، باب بیست و نهم مشهیات ، باب سیام مقیئات ، باب سی و یکم مراهم ، باب سی و دوم حقنه ها ، باب سی و سیوم شیافات ، باب دز سعوطات ، باب دز عطوس و شوموم ، باب درغرغرات ، باب در پرودات .

آغاز : نسخه اقراس مغز جلغوزه بکوبد و با عسل بسر شدش بتی یک استار لعوق طباشیر نافع بود ریش شش و حرارت و خشونت و سعال .

انجام : برود حصر مامیران دارفلفل ازهر یک دو مثقال ... دیگر دردی افیون شارنج نحاس محرق نشاسته ازهر یک هشت درم ... درمی کافور قیراط زیاده میکنند .

این نسخه قرابادینی که در فهرست زه آورد (ص ۳۵۱) یاد شده است نیست همچنین مفتاح الخزاین نیست زیرا که آن قرابادینی است در ۱۶ باب چنانکه در فهرست زه آورد (ص ۴۴۹ و ۴۵۱) و فهرست مجلس (۲ : ۳۱۰) آمده است همانکه حکیم محمد هاشم بن محمد طاهر تهرانی برای شاه سلیمان موسوی بهادرخان در پنجشنبه ۱۵ رجب ۱۱۰۳ بانجام رسانده یا اینکه از سده ۸ است و مقاله دوم اختیارات بدیعی و تألیف ۷۷۰-۷۸۵ (ف ۷۱۵) (نیز طوس ۳ : ۲۸۹) فهرست بابهای نسخه ما با فهرست آن یکی نیست .

۳۰۷۵

نسخ محمد بن حاجی طالب درخ ۸۴۷/۱ درش ۱ ، عنوان وجدول شغرف ،
 ۱۷/۵ × ۱۴/۵ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج مشکى ضربی زر کوپ مقوایی .

مجموعه

۱- داستان سعد و همایون (۳۵-۱) ده نامه سعد و همایون است از عبدالعزیز رحیم سپاهانی شیرازی در ۷۷۹ و در آن از مردم شیراز و عشرت دوستی آنها وصف شده و از جشن آب مرغان در سه شنبه های ماه رجب یاد گشته است .

دران این عنوانها آمده است : مناجات ، آغاز داستان ، درصفت شهر شیراز ، آشنایی یافتن سعد و همایون ، صفت اوقات و حالات همایون ، سؤال کردن سعد ، جواب همایون ، شفاعت کردن سعد با همایون ، فکر کردن همایون ، شفاعت کردن سعد دیگر بار همایون را و اظهار حال ، فکر کردن همایون ، سوگند خوردن سعد ، تواضع کردن سعد با همایون ، باز دیدن همایون فرخ را ، نامه اول از زبان عاشق ، غزل ، نامه دوم از زبان همایون ، غزل ، درمکر و حیل و بی وفایی زنان گوید ، نامه سیوم از زبان سعد ، غزل ، نامه چهارم از زبان همایون ، غزل ، نامه پنجم از زبان سعد ، غزل ، نامه ششم

از زبان همایون بسعد ، غزل ، نامه هفتم از زبان سعد ، غزل ، تمامی سخن و قصد بدستستی فرخ باهمایون ، رفتن همایون بخانه خواهر ، نامه هشتم از زبان همایون ، غزل ، نامه نهم از زبان سعد ، غزل ، نامه دهم از زبان سعد ، غزل ، سبب عقد سعد و همایون .

آغاز: آغاز داستان سعد و همایون.

بنام آنکه عالم آفرید است	محمد بر خلاق بر گریداست
خداوندی که روزی داد مارا	همی داند نهان و آشکارا
انجام :	
چو القصه بکام دل رسیدند	ز پس شادی قلم در غم کشیدید
بگو عبدالرحیم احوال ایشان	که دیدی یا شنیدی حال ایشان
من ایشان را بچشم خویش دیدم	نه روزی از کسی وصفی شنیدم
چو ایشان را بهم دیدم همایون	بگفتم قصه سعد همایون
کنون ده نامه سعد و همایست	حدیثی دلربای و جان فزایست
باواز خوش از سوز دل و جان	اگر داری هوای دوست بر خوان
اگر نیک و گریب گفتم اشعار	پیشان عیب من معذور میدار
که من هرگز نرفتم پیش استاد	مرا ایزد عطایی این چنین داد
معلم هیچ تعلیمم نفرمود	ز طبعم چشمه اشعار بگشود
در ایامی که هفده بود سالم	ز شادی و طرب خوش بود عالم
بدام زلف خویان او فتادم	غم عشق بتان بود او ستادم
هوای عشق بازی در سرم بود	تمنای کتاب و دفترم بود
حسد می برد می بر هر دبیری	بر اوردم ز جان روزی نفیری
چه بد عبدالرحیم در جهان نام	ز رحمان و رحیم آمد مرا کام

کنون شد ختم نردوز همایون خجسته نامه سعد و همایون

.....

سراسر گفته شد این داستانم چو گفتم جمله تاریخش بخوانم
به ذوالحجه بود از اول ماه که ختم این سخن کردم بناگاه
بتاریخ این حدیث نغز شیرین سنه سبعمائنه تاسع و سبعین

۲- شکایت نامه (۳۶-۸۳) از محمود ذاتی نیشابوری به نثر و نظم با عنوانهای
قطعه و بیت و رباعی و فرد و مثنوی، در آن آمده « ووقتی همایون و ساعتی میمون آخر
شهر رمضان المبارک بتاریخ هشتصد و چهل و یک »

شکایت نامه را بنیان کردم دل غم دیده را زوشاد کردم »

....

دسی خواهد که یاران را بداند شکایت نامه ذاتی بخواند،

(ص ۵۳)

آغاز: در ناموافق سه سیار، وصف معشوق مستکار اما بعد چنین گوید مؤلف
این لطایف مسجع و مصنف این ظرایف ملمع بنده حضرت غفوری محمود ذاتی النیشابوری...
شبی از شبها نشسته بودم و در مجالست بر اغیار بسته بودم بکنج کلبه اندوه منزوی
گشته شده، چوموری ضعیفی و غم قوی گشته، در سر سودای گیسوی موی میانی، و در
دل شور پسته شکردهانی،

پریشان حال و دشمن کام و دل تنگ، زغم در گوشه ای آن هم چو دل تنگ
نیز در آن آمده :

ذاتیا قصه چند دم در کش دفتر عصه را قلم در کش

(ص ۸۲)

چنین است عنوانهای آن :

در سبب [تألیف] کتاب بی وفایی احباب، در حسب حال پیر بیخویش و مکر

هم صحبتان دور اندیش، در مذمت رقیبان و نااهلی خویش، در نصیحت محبوب از صحبت
پیر معیوب، در رسم خاتمه و عذر این مکالمه.

انجام افتاده:

قطعه:

گر شود سر مردم از تو فاش	همچو اشك از نظر برانندت
ورشوی راز دار چون نامه	اهل بیش بدیده خوانندت
این قصه چون برای ایشانست	تر این غصه چرا برای ایشانست
گوی دود چند آتش نیست	کاسه از آتش گرم تر خوش نیست

حیلت.

۳- دیوان (۸۴-۱۳۱) بساطی سمرقندی زنده در سده نهم، غزل است نه بترتیب
تهجی (نذریه ۱۳۵:۹ - منزوی ۲۴۲:۲).

آغاز افتاده:

جدا افتادم از روی نگویت	نمیدانم چه چشم بد رسیدم
برویت گر بگویم زحمت آری	عذابی کنز غم هجران کشیدم

....

دلم در ششدر غم چون بساطی بماند و مهره اش را درنجیدم

انجام:

میکشد خنجر که من زخمیش بر دل میزنم

او بزخمی قانع و من دم ز بسمل میزنم

قاتلم یار است و با اغیار هر جا زین سخن

سر گذشتی می رود من تیغ قاتل میزنم

کمتر از ناصر مدان شعر بساطی در جواب
میکنم دعوی ولا فی در مقابل میزنم

۳۰۷۶

نستعلیق علی بن ملک قمی در ۱۲۶/۴، حواشی دارد با نشان «منه رحمه الله»، منه قدس سره» .
۱۴س ۱۲×۷/۵ ، ۱۶۷/۵×۱۴/۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج زرد ضریب مقوایی.

اشراق هیاکل النور لکشف ظلمات شواکل الفزور

شرحی است از غیاث الدین منصور دشتکی شیرازی بر هیاکل النور شیخ اشراقی
(ف ۱۴۴ - طوس ۴ : ۱۹۹).

۳۰۷۷

نستعلیق محمد امین طبیب پسر محمد علی در ۱۹ شعبان ۱۰۷۰ یا ۱۰۹۰ ، عنوان و نشان زروشنگرفی ،
جدول زرو لا جورر .
۱۴س ۱۶×۷ ، ۱۵۸/۴×۲۱ ، کاغذ سپاهانی نخودی - جلد تیماج مشکی زرکوب مقوایی.

ترجمه گشکول

از شیخ احمد شهید عاملی که بدستور عبدالله قطب شاه ۱۰۳۵-۱۰۸۳ (دیباچه)
در چهار مجلد بفارسی ساخته است (مجلس ۲: ۳۸۲ - ذریعه ۴: ۱۳۰ - مشار ۴۱۰) همانکه
در مطارح الانظار در ۱۲۸۵ بچاپ رسیده است .
جلد ۱ ص ۶ - ۶۹ ، جلد ۲ ص ۷۰-۱۶۰ ، جلد ۳ ص ۱۶۱ - ۲۵۸ ، جلد ۴
ص ۲۵۹ - ۳۱۴.

آغاز: مجموعه حمد و سپاس واجب الوجود و سفینه شکر و اهب الجود از آن
جامعتر است که بدستیاری ترجمه و تبیان بر شرف عرف آن راه توان یافت ... و بعد
چنین گوید ... احمد الشهید العاملی .
انجام : بلکه مفعول ثانی و اول است و این بغایت منافات دارد .

۳۰۷۸

است .
استعلیق اصلاح شده ۳ و یا از خود مواف (ص ۱۶ و ۱۷ و ۱۸ و جاهای دیگر) آغاز اندکی افتاده
۱۹ س ۱۰ × ۲۱ ، ۱۲۴ × ۱۶ ص ۲۵/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سبز مقوایی عطف و گوشه هامشکی
درون عکس در براریان قاجار .

در مخزن الوقایع

سفرنامه ابوطالب فرخ خان امین الملك غفاری کاشانی ایلچی ناصرالدین شاه
است بقلم میرزا حسین خان بن میرزا عبدالله سرابی تبریزی در ۱۲۷۲-۱۲۷۴ (حقوق
۱۸۴ - ادبیات ۴۱۸ - نشریه ۱۹۶:۱) .

۳۰۷۹

استعلیق محمد علی ابن عبدالقیوم صفایی در ۲۲ شعبان ۱۲۳۷ از روی اصل مؤلف ، عنوان شنغرفی .
۲۰ س ۸ × ۱۵ ، ۱۵۱ × ۲۱ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی زرکوب .

سیرورالمقربین فی مناقب امیرالمؤمنین

از احمد بن محمد حسینی که در روز شنبه ۲۷ ذی حجه ۱۲۱۳ بفارسی و بنام یک
بانوی یزدی ساخته است (حقوق ۱۳۶ - جز نسخه شماره ۲۵۲۸) .

آغاز: حمد و سپاس بی حد و قیاس سزاوار آفرید گاریست ... که تذکره مناقب

اهل بیت طاهرین را باعث حیات قلوب مؤمنین گردانید -

انجام : و ختم می نمایم جزو اول از کتاب سرور المؤمنین فی مناقب

امیر المؤمنین ... در جزو دوم شروع بذکر نصوصی که در باره آن حضرت وارد شده است خواهیم کرد ... و آله اجمعین .

۳۰۸۰

تستعلیق ابراهیم بن حاجی جوالمردخویینی در رمضان ۱۲۵۷ بخواش مؤلف ، عنوان و نشان
شگری ، نسخه را ظهیرالدوله علی خان قاجار ایشیک آقاسی باشی در مشهد بخوند علا حسن بجنوردی
بیادار داده است (باخط ومهر مورخ ۱۲۰۰) .
۱۳۷×۱۴ ، ۲۱×۱۴۳۱۴۲ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج عنایی ضربی .

بزم آرا

از محمد تقی توبچی پسر حاج آقامحمد دهخوارقانی که در ۱۲۵۷ بدستور میرزا
عیسی بن موسی قائم مقام فراهانی و بنام فتحعلی شاه و عباس میرزا نایب السلطنه در پنج
باب ساخته و بدفتری که نوشته و باذریایجان فرستاده بودند و پاسخ خواستند پاسخ داده
است چو او بتورات و انجیل آشنا بوده و با اولیای کلیسیایی دهخوارقان رفت و آمد داشته
است در این دفتر او از اسلام دفاع و بر یهود و نصارا رد نموده و آن را «بزم آرا» خوانده است
(دبیاچه) .

در کتاب عبارات و عهد عتیق و جدید بزبان اصلی بسیار آمده و ترجمه شده است .

چنین است فهرست بابها :

باب اول در توحید خدا (۸-۱۳۱) .

باب دوم در اثبات عدل خدا (۱۶۳-۱۳۱) .

باب سوم در نبوت محمد (۱۶۳-۲۸۱) .

از شعرهای خود او هم در این کتاب دیده میشود -

آغاز: هذا کتاب بزم آرا از تصنیفات محمد تقی دهخوارقانی . بسمله حمد و سیاس
بی قیاس و ستایش بی اقتباس حکیم کامل و علیم قابل را که اشیاء عالم و اجزاء آدمیان
وجود مظهریست موجود.

انجام : متوقع از اصحاب کرم ... آنست که ذیل عفو بنقصان و عیوب آن بکشند
و بنده خاکسار را بامتحان نکشند با تمام پیوست تسویده این کتاب . . . که مسمی
بزم آراست بحسب الخواش ... محمد تقی سلطان توپچی ... فی بلدة خویین پیدی ...
ابراهیم بن ... حاجی جوانمرد خویینی فی شهر رمضان ... سنه ۱۲۵۷ مطابق قوی ثیل

۳۰۸۱

شکسته نستعلیق سده ۱۴ ، درص ۷۸-۸۸ غزلها است با تخلص عشق و شعرهای از اسدالله کاشف
مراغی بخط خود او مورخ ۱۲۹۷ .
۱۵×۱۴ ، ۱۷/۵×۱۱۳۱۰۲ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکي ضربی .

دهجهمی

۱- دیوان (۷۸-۱) از شیخ شمس الدین محمد نوربخشی لاهیجی اسیری نزدیک
به ۱۳۰۰ بیت (مجلس ۳: ۶۷۱ - سیمه ۲: ۵۵۸ - ذریعه ۹: ۷۶).

آغاز:

شرح علو مرتبهات ای مع الله است
یعنی زخود فنا شده دیدم بحق بقا

انجام :

اسیری گریک رورو نمودی
بکلی نام کیف و کم نبودی

۲- تنبیه المرید (۸۹-۱۱۹) از حاجی میرزا بابا ابوالقاسم ذهبی شیرازی راز
در گذشته ۱۲۸۶ (ذریعه ۹: ۳۴۶ - طرایق ۳: ۲۱۱).

آغاز: ای دوستدار سلوک حضرت رب العالمین آگاه باش که شرایع انبیا ...
بحسب کمال قوت قدسیه ... ناشی و نازل میشود .

انجام : از بطون شریعت مقدسه حضرت ختمیه ... والتحیه.

۳- رساله در سلوک (۱۱۹-۱۲۴) از همو .

آغاز: بسمله . بدانکه بناء سلوک راه دین و وصول بمقامات یقین بر خلوت و عزالت است و انقطاع از خلق .

انجام : این است طریقه نشستن در خلوت حق . . . موفق دارد و السلام التماس دعا .

۴- رساله در تصوف (۱۲۷-۱۴۷) از محمد تقی مجلسی که بدرخواست دوستان نوشته است در آن در دو جابه کتاب مستند السالکین که در این باب نوشته است احاله میدهد .

آغاز: بسمله . الحمد لله الذی فضل انبیائه و اولیائه . . . چنین گوید . . . محمد تقی مجلسی .

انجام : که خلوت در انجمن همین است (تمام شد).

۵- دیوان (۱۴۷-۲۰۲) از مشتاق با تخلص مشتاق و باید از مشتاق علی شاه باشد.

آغاز:

ای آنکه پرسی از من دل داده حال دل

بگشای چشم غیب و عیان بین جمال دل

انجام :

بخلد کوثر و کافور و سلسبیل سبیل

برای شیعه موسی شه جمیل جلیل

نصیحت نامه

از جنت علی شاه علی نقی بن محمد رضای همدانی درپند و اندرز عرفانی و در آن از اسرار الصلوة و آیات الائمة اویاد شده است (۲۷۸) اودرهامش این نسخه در آغاز (ص ۱) شرحی بخط خود نوشته درباره سبب تالیف این کتاب .
آغاز: بسم الله ... الحمد لله رب العالمین ... رستگار و فیروز گشت آنکس که قیام نمود بکار .

انجام : فجعل فی رجل عشر جزء (تم الكتاب ... الطاهرین).

۳۰۸۳

شکسته نستعلیق الفت سپاهانی.

۱۳۵/۵/۱۳ ، ۱۱۴۳/۵/۱۷ ، کاغذ قرنگی - جلد تیماج مشکوی ضری مقوایی با تریج

جنگ

گرد آورده الفت سپاهانی (ذریعه ۹: ۹۰) است .

عنوانها شعرها در این جنگ : شکایت ۱ ، جنگ ۹۵ ، ابرو بهار ۱۱۱ ، قلم ۱۴۳ ، مسمط ۱۵۰ ، بنای مدرسه از صبا ۱۶۲ ، صفت عمارت سلطانی از فروغ ۱۶۳ ، بیهتایی که هر مصرع آن تاریخ است از قطره ۱۶۵ ، صفت کاخ شاهانه و تاریخ آن از محمود خان ملک الشعرا ۱۶۶ و از نشاط معتمدالدوله اصفهانی ۱۶۸ ، تاریخ مدرسه حاجی محمد حسین خان مروزی از صبا ۱۶۹ ، تاریخ مرگ و تولد از مؤلف ۱۷۱ ، تاریخ مرگ آشفته در ۱۲۹۰ از همو ۱۷۶ ، صفت شمع ۱۷۷ ، بنام آتش ۱۸۲ و قلم ۱۸۴ ، بنام سماور از مسکین ۲۱۹ .

فهرست نام شاعران این جنگ

الفت اصفهانی ۱۷، ۹۱، ۴۷، ۵۱، ۱۰۳، ۱۲۶، ۱۳۸، ۱۴۹، ۱۵۰، ۱۷۱ .

۱۵۱، ۶۰	جمال‌الدین عبدالرزاق
۱۳	عرفی شیرازی
۱۴۰، ۹۵، ۱۸	مسعود سعد سلمان
۱۴۹، ۱۳۳، ۱۰۴، ۳۸	انوری
۷۸، ۵۴	خاقانی
۱۵۵، ۱۰۵، ۶۲	کمال اسماعیل
۶۸	هاتف‌اصفهانی
۱۳۹، ۶۹	ظہیر قاریابی
۱۴۰، ۷۰	ناصر خسرو
۷۴	قائم مقام فراهانی ثنائی
۷۶	حاوی حسین قلی‌خان والی کردستان
۷۷	خان‌ہدایت
۱۷۷، ۹۹	منوچہری
۱۴۵، ۱۲۹، ۹۹	امیر معزی
۱۰۹	فرہنگ شیرازی
۱۱۱، ۸۱	فاآنی
۱۲۷	لامعی
۲۱۵، ۱۵۷، ۱۴۱	سروش
۱۵۸	مجمہر
۱۶۰	مفلق تہرانی
۱۶۹، ۱۶۲، ۱۶۱	فتحعلیخان صبا
۱۶۲	آفاسید محمد سبحان

- ۱۶۳ فروغ اصفهانی
 ۱۶۵ قطره
 ۲۰۲ سپهر کاشانی
 ۲۰۸ بدرالدین چاچی
 ۲۱۹ مسکین اصفهانی
 ۱۵۲ سعدی
 ۱۶۶ محمودخان ملک الشعراء
 آغاز: در شکایت از جهان و جهانیان وصفت حبس و زندان . لمؤلفه الفت اصفهانی .
 دریغ و درد که در زیر آسمان کبود
 انجام :
 مسککش دست خسرو است آری بحر زبید قرارگاه نهنگ

۳۰۸۴

نسخ محمد بن علی موسوی در ۴ شعبان ۱۳۰۲ در ش ۱ و عنوان و نشان شنغرف با حواشی او، ش ۲
 استعالمق با حواشی نوشته همو در ۴۰۴ ، ش ۴ نسخ همو با حواشی .
 ۱۱/۵×۷ ، ۱۱۳۷۰×۱۸ ، کاغذ قرنگی - جلد تیماج سرخ مقوایی .

مجموعه

- ۱- العروة الوثقی (۹۷-۱) تفسیر فاتحه است از شیخ بهایی (طوس ۴: ۴۴۳)
- ۲- الذبیحیة (۹۹-۱۱۶) از همو .
- ۳- طب النبوی (۱۲۱-۱۳۷) از ابوالعباس مستغفری (چلبی ۲: ۸۸- معجم المطبوعات ۹۱۱ - قاهره ۶: ۲۳ - برلین ۶۲۹۷ ، ۶۳۰۱ - مستدرک ۳: ۳۷۲) .

آغاز: وجدت، بحذف الاسانید مکتوبه قال رسول الله ما خلق الله تعالى داء الا
وخلق له دواء الا الاسام .
انجام : ومن شر حاسد اذا حسد .

۳۰۸۵

نستعلیق سده ۱۴ ، جدول زر ولاجورد .
۱۵س۷×۱۵/۵ ، ۱۲۸×۱۵۳/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج حنائی ضربی .

مجموعه

- ۱- دیوان (۲ ر - ۱۰۹ پ) از ملك الشعراء فتحعليخان صبا (مجلس ۳: ۳۷۳-
ذریعه ۹: ۵۹۲) قصاید او است .
- ۲- دیوان (۱۱۰ پ - ۱۲۸ پ) از قاضی چند بیگی از او است .

۳۰۸۶

نسخ ، عنوان ورقم شناسی ، تاریخ روز چهارشنبه ۱۸/۱/۱۱۲۲ در ش ۴ دیده میشود و همه
شماره ها بیک خط است .
۳۱س۹×۱۶ ، ۱۹۰×۱۶۳/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج حنائی مقوایی عطف سرخ

مجموعه

- ۱- ملجمه (۳۶-۱) از ابوالفضل حبیب بن ابراهیم تفلیسی در ۱۲ باب هر يك
۲۵ فصل از سخنان دانیال و جعفر صادق و دومه دمه باید داشته باشد در شماره ماعهای
رومی و برجهای ماه (فرهنگنامه ها ص ۶۷ - فرهنگ ایران زمین سال ۶ دفتر ۴ -
ش ۲/ ۶۳۹ سپه) .

آغاز: بسمله . شکرو سپاس مرخدای را ... که هر دو جهان را بیافرید و زمین

و آسمان را پیدا گردانید . . . اما بعد چنمین فرموده اند شیخ ابو الفضل بن ابراهیم التفلیسی . . . چون از کتاب قانون ادب پرداختم از عالم غیب الهامی بدل این ضعیف رسید که سلاطین روزگار و خواقین نامدار و وزرای کامکار . . . میل بعلم ملحمه بیشتر است . . . تا از کتابهای معتبر قدیم و بلفظ تازی (؟) بیان کردم (در نسخه سپه آمده که از یونانی به پارسی در آوردم) .

در این نسخه نخست دیباچه و ۲۵ فصل باب یکم است و پایان میگیرد (س ۱-۳۶) سپس باز « باب اول ابتدا کردن بهما تشرین اول . . . » است در ۲۴ فصل و باب دوم در ۲۳ فصل و « باب در بیان کانون آخر و دلیلهای آن » و ۲۵ فصل دیگر و « باب در بیان شباط » و ۲۴ فصل دیگر باز باب اول ماه بهار تا باب هفتم ایلول که ماه اول خزان است هر يك ۲۵ فصل و بدینگونه پایان مییابد « و حال مردم خراسان نیکو بود » (۴۷-۱۰۷) این بابها از ملحمه دانیاال است (ش ۳/۲۶۱ ما و ۴۸۵۵ ما و ش ۵۲۶۰ سپه) که تحریر دیگر و گزیده ایست از این رساله حبیبش و گویا ستاره شماران این یکی را بنام دانیاال از روی کتاب حبیبش ساخته اند . نام کتاب در دیباچه آمده و دارد که ملحمه رزم گاه را گویند .

۲- بیست فصل (۳۶-۴۵) در نجوم است .

آغاز: مانند سی فصل طوسی .

انجام : و حکم همه خانه ها در سعادت و نحوست موافق آنست که ذکر شد
والله اعلم بالصواب .

۳- جدول معرفت غره شهر و اختیارات (۱۰۹-۱۴۰) .

۴- میزان الحساب (۱۴۲-۱۹۲) از مولی علی قوشچی (ادبیات ۵۰۷) .

۵- بیست باب (۱۹۳-۲۲۴) در اسطرلاب از خواجه طوسی (ف ۸۴۱) .

۶- رساله در هیئت (۲۲۵-۲۸۳) از قوشچی (ف ۸۹۰) .

۷- مسائل احکام نجومی (۲۸۴-۳۷۷) در شصت فصل

آغاز: بسمله . فصل اول در حال مولود وسایل که ملکی یابد یا نه و اگر از ملک و مملکت سؤال کند یا موالیدی باشد نیک .

انجام: واثرات کوکب سیاره والسلام علی خیر خلقه محمد و آله اجمعین درص ۳۷۷-۳۷۹ باعنوان « بدانکه از لسان شخصی دربروجرد حکم اختیارات چنین مذکور شده چهار باب است .

۳۰۸۷

لستعلیق سده ۱۴ در ۲۶۴ ص .

۱۱×۱۲ ، ۱۳۳×۹۶ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى مقوایی .

دیوان

غزلها است از محمد قاسم مشهدی بنماهانی هندی متخلص بقاسم پیر ووشا گرد صائب (ص ۱۷) بترتیب تهجی .

آغاز:

بسکه افتاد از غمت شوریدگی در کارما

بر سر ما خود بخود وامیشود دستار ما

انجام:

چون بکف قاسم نگیرم ساغر حل کرده برق

در چنین بزمی که آید همچو یاران معبجه

۳۰۸۸

لستعلیق سده ۱۱ ، سرلوح و جدول زرین و لاجورد .

۱۴×۱۲ ، ۱۹۴×۱۱۳/۵ ، کاغذ سپاهانی کبود - جلد تیماج مشکى فرسوده .

۱- شرح قصیده معجزات (۱ پ - ۱۰۲ ر) شرحی است از سید قاضی اختیار حسینی منشی شاگرد جامی بر قصیده جامی درباره معجزات پیامبر که در سال ۹۰۰ ساخته است در آن از خود شارح و اساس الاقتباس او و از جامی یاد شده و میگوید که این کتاب را بنام همانکسی ساختم که این شرح بنام او است (۵ ر، ۷ ر، ۱۲ ر) (منزوی ۲: ۲۴۵ و ۶۸۹- ذریعه ۹: ۶۲ - مجالس التفایس ۹۵ و ۲۷۱) او در آن سخنان امام صادق را آورده و در پایان از فضائل علی یاد کرده است بنظم فارسی نیز از خلاصه محیی الدین در سال ۵۷۵ .
آغاز قصیده:

بانك رحيل ای قافله برخاست خیز ای ساریان

ر ختم بیه بر راحله آهنگ رحلت کن روان

آغاز شرح: قصیده تعداد بعضی معجزات حضرت صلوات الله علیه که ملاحظه جامی گفته از سید اختیار منشی .

سرورق معجزه های قدیم

بسم الله الرحمن الرحيم

چون مه نو غره ماه تمام

بررسی جزو کلام است امام

یا کاپرورد گاری که نظم سلسله کلمات از بدایع صنایع او قصیده ایست مطلعش

مرصع بجوهر نور محمدی که اول ما خلق الله نوری اشارت مست بدان .

انجام: ووصول بآن مترسمان خیال پرست را میسر نیست بسر قصه سیمرغ و

غصه هدهد کسی برسد که شناسای منطق الطیر است .

که ندیدی دمی سلیمان را

توجه دانی زبان مرغان را

نسئل الله الاطلاع علی حقائق الامور والاستئذنه بلو اعه و صلی الله علی سیدنا

محمدنا و آله اجمعین .

۲- شرح رباعیات (۱۰۳ ر - ۱۹۳ پ) از جامی بر رباعیات خودش .

۲۰۳۵

آغاز افتاده : علم و معرفتش برهانی ساطع . شعر
شاه عربی قیلۀ ارباب نجات کاینۀ ذات آمد و مرآت صفات
... اما بعد نموده میشود (ش ۲۹۵۸/۳)
انجام افتاده : نظم بیابانست هایل کعبۀ مقصود را درره که بی.

۳۰۸۹

نستعلیق سده ۱۱ ، عنوان شنغری .
۱۵س ۶×۱۲/۵ ، ۲۷۶×۱۱/۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج تریاکی ضربی مقوایی.

ترجمۀ مکارم الاخلاق

ترجمه ایست از کتاب ابو نصر حسن طبرسی طوسی از دانشمندی شیعی (ذریعه
۱۳۸:۳ - طوس ۵۰:۵) نه مکارم الکرائم زواری (طوسی ۱۷۶:۵) .
آغاز: بسمله . حمد و ثنای بی حد قیومی را که عقول ذریات از ادراک کنه ذات
اوقاصراست .
انجام : که این معدۀ شیطان است بر زبان ، هذا ما اردنا ان نجتمع من السیر
النویة .. و صلی الله علی رسولہ محمد و آلہ اجمعین .

۳۰۹۰

نستعلیق خوش مالک نسخه حسین بن مظفر کاتب خاتون آبادی در روز سه شنبه ۱۷ ذی قعدة ۹۹۹ ،
عنوان و نشان شنغری ، عربیها نسخ ، مالک دیگر محمد صادق ایشک آقاسی .
۱۵س ۶×۱۲/۵ ، ۲۰۱×۱۴/۵ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج تریاکی ضربی مقوایی.

زبدة الدعوات

دریک مقدمه و چهار فصل و خاتمه است از ابو الحسن محمد بن یوسف بحرانی قزوینی

عسکری مجاز از شیخ بهایی در ۹۶۸ و ۹۹۹ و ۱۰۰۰ (ش ۴۴۷۵ - دیوان هندش ۲۹۷۳ - ذریعه ۱۲ : ۲۶ - منزوی ۱ : ۱۲۵)

در آن از این کتابها بارمز حرف آخر نام آنها آورده شده است :

ک : مصباح کبیر و صغیر ، ت : مجمع الدعوات ، ق : مکارم الاخلاق ، ح : منهاج
الصلاح ، ی : عدة الداعی ، د : ترهة الزاهد ، ی : مجتبی ، ل : فصول .

۳۰۹۱

شکسته نستعلیق عبدالخالق خراسانی در سده ۱۲ ، عنوان شتغری ، با حواشی درش ۱ و ۴ در هامش .
س ۱۴ × ۷ ، ۱۱۳۷۵ × ۱۷/۵ ، کاغذ سپاهانی کبود - جلد تیماج مشکی .

مجموعه

۱ - نظم لالی (۱ پ - ۶ ر) در تجوید است از سید ابوالقاسم قاری استرآبادی که
در ۱۰۶۳ در ۷۲ بیت ساخته است .
آغاز : رساله تجوید از تصنیفات جناب سید ابوالقاسم استرآبادی رحمه الله
علیه ... بسمله .

یافت از باب بلاغت کان سخن را معتبر

چون بود بسیار معنی و مفید و مختصر

ای کلام از انتظام نام ذات در نظام

ای زشهدشکرین شکر بود شیرین کلام

....

در زمان شاه جمشید و سلیمان بارگاه

خسرو صاحب قمران عباس ثانی پادشاه

شد در دریای طبعم فیض بخش
حفظ آن کن تاغنی کردی چو بحر کان یکام
رشته آن نظم شد پر لؤلؤ ای نیکوخصان
لؤلؤئیه عقد آن نظم لآلی نام سال
(۱۰۶۳)

انجام :

زلزلات قیل قریش عصر باوایل لکل
قارعه با عون لهب کوثر فلق ناس است قل
(اختتام رساله)

۲- عین الترتیل (۹ پ - ۵۷ پ) از طاهر حافظ سپاهانی، در دیباچه نامی بکتاب
داده نشده است، در گ ۵۸ پ - ۶۹ پ یادداشتها ایست با این عنوان « مسود درهنکام
مطالعه رساله عین الترتیل بعضی جاها اشتباه داشت این حقیر قلمی شد تا استاد پیرسیده
شود و فهمیده شود، که بجای حواشی این کتاب است.

آغاز: هذا کتاب حافظ طاهر اصفهانی از علم قرائت . بسمله حمدله . . . و بعد
چنین گوید . . . طاهر حافظ اصفهانی . . . که این مختصر مشتمل است بر قاعده و ضابطه
چند در تجوید و تصحیح قرآن عظیم که جمع کرده شد بالتماس یکی از دوستان
انجام : و بروی اشکالی باقی نماند و الحمد لله اولاً و آخراً . . . و الشهداء
و الصالحین .

۳- رساله تجوید (۷۰-۷۵ پ) .

آغاز: هذا کتاب تجوید . بدانکه تفخیم و ترفیق الف باعتبار حروف ما قبل
است .

انجام : حیث سکنتم . قس علی ذلک غیرهما .

نسخ ۱۲۴۳ و عنوان و نشان شنگری درش ۱، شکسته نستعلیق درش ۲، نسخ محمدهادی بن حاجی فتح الله قزوینی دررشت درروز پنجشنبه ۵ شعبان ۱۲۴۴ درش ۴، شکسته نستعلیق روز سه شنبه ۱۷ ذی حجه ۱۲۴۳ درش ۴، نسخ و شکسته نستعلیق درش ۸ تا ۱۰، در ۲۰۲-۲۰۴ پراکنده است بنظم (یا تخلص نوری) و اثر فارسی و عربی، همه شماره ها باید بخط همان محمدهادی باشد.

۲۲×۸/۵، ۲۰×۱۴/۵، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی ضربی درون سفید.

مجموعه

- ۱- اسرار الایات و انوار البیّنات (۱-۲۰۰) از صدرای شیرازی (منزوی ۱: ۷).
- ۲- شرح «کنت کنز مخفا ...» (۲۰۱-۲۰۲) از علاءالدوله سمنانی چنانکه در پایان این نسخه آمده: «من افادات الشیخ علاءالدوله السمنانی» نه از محیی الدین چنانکه در نسخه ش ۱۰۳۵/۴۲ یاد شده است (فی ۶۹: ۴).
- ۳- ایقاظ النائمین و ایعاظ الجاهلین (۲۰۵-۲۲۴) از سید محمد ماجد بن ابراهیم حسینی درباره عنا (ذریعه ۲: ۵۰۵).
- آغاز: بسمله. حمدله... اما بعد فیقول... محمد المدعو بماجد بن ابراهیم الحسینی هذه رسالة الفتها فی تحقیق حال الغناء اسعافا لمسئول بعض الاصدقاء مرتبة علی مقدمتین (فی بعض مباحث اصولیة) ومقصدين وخاتمه وسميتها بايقاظ النائمين وایعاظ الجاهلین
- انجام: هذا آخر ما اوردناه ایراده والحمد لله اولاً و آخراً.
- ۴- شرح حدیث زینب العطاره (۲۲۷-۳۳۰) از مولی علی نوری سپاهانی در شرح این حدیث که در روضه کافی روایت شده است، مورخ روز سه شنبه ۱۷ ذی حجه ۱۲۴۲ آمیخته با مسائل فلسفی و عرفانی.
- آغاز: بسمله. وبه نستعین. الحمد لله الذی له مافی السموات ومافی الارض وما

بينهما وما تحت الثرى ... اما بعد حمد الله ... فيقول النورى الحافى فى الروضة من الكافى
حديث زينب العطاره .

انجام : حامدا مصليا ومسلما .

۵- مقالات فلسفیه واصولیه (۳۳۱-۵۳۳) گویا از همو وبخش فلسفى آن مورخ
روز ۱۷ شوال ۱۲۴۲ (ص ۴۵۴) است وشرح مقتی را مى ماند ، در آن آمده «وكتب ...
احمد بن زين الدين الهجرى الاحساينى فى ثامن ذى قعدة الحرام سنة ۱۲۴۵» در پايان
رساله اى از او كه در اينجا آمده است (۴۴۴-۴۴۷) .

۶- رساله فى اجوبة الاسئلة (۵۳۴-۵۳۷) از شيخ احمد احساينى .

آغاز: بسم الله حمدله ... اما بعد فيقول ... احمد بن زين الدين الاحساينى انه قد
سئل عن بعض السادة ... عن مسئلة ... جعلت سؤالا متناو الجواب شرحا كما هي عادة لى
فى سائر الاجوبة ... قال سلمه الله تعالى فى الحديث ان الشيطان لم يمكن له فى الرؤيا عن
ان يمثل نفسه بصورة الانبيا .

انجام : وكتب احمد بن زين الدين .

۷- السراج المنير فى الكشف عن الوحدانية الكبرى (۵۴۰-۶۲۳) از مولى على
نورى با حواشى « منه دام ظله العالى » پيش از اين درس ۵۳۸ - ۵۴۰ شعرها ايست بقارسى
و گویا از همين رساله است .

آغاز: فسبحانك اللهم لك الحمد كما كرمت واكرمته ... اما بعد فيقول ... على
النورى ... آتيكم بشهاب قبس لعلكم تصطلون ولنا تينكم بسراج منير فى الكشف عن
الوحدانية الكبرى ويلحقها تبصرة بعد تبصرة .

انجام : يفصح عنه قوله تعالى فالظاهر هو الله تبارك وتعالى .

۸- الفوائد (۶۲۴ - ۶۳۹) از شيخ احمد احساينى (تا نيمة فائدة ۸ و افتاده

است) -

۳۰۹۳

نسخ سده ۱۴، عنوان و نشان شناسی، جدول لاجورد و زرد، نسخه از آن آقامیرزا ابراهیم رشتی بوده است.
 ۱۴س ۱۳/۵×۱۲/۵، کاغذ فرنگی نخودی - جلد تیماج قیماج زرد ضربی کنار قهوه‌ای.

در مخزون

از هدایت‌الله بن محمدحسین آشتیانی بفارسی در عرفان شیعی اخباری که خود او آن را در دیباچه چنین نامیده و رساله سوم او است و نخستین آن عقاید خمس و چهارم سر مکتوم و پنجم حل معما است چنانکه خود در صفحه عنوان نوشته است (ذریعه ۸: ۷۰) اگر چه در آغاز نسخه نور الانوارش ۳۲۱۶ آمده که رساله چهارم مؤلف در مخزون است.

آغاز: الحمد لله الباعث الوارث الها واحد ونحن له مسلمون اما بعد بارها گفته‌ام باردیگر می‌گویم... چون از رساله ثانی موسوم به کشف و اشراق فراغت یافتیم بعضی مطالب غامضه از مطلع خاطر طلوع کرد.

انجام: وهو السميع العليم وصلى الله على محمد... و بر کاته.

۳۰۹۴

شکسته نستعلیق خودشاعر در دو شماره.
 ۱۴س ۱۵/۷×۱۸/۵، کاغذ فرنگی کبود - جلد تیماج قهوه‌ای ضربی مقوایی.

مجموعه

۱- دیوان (۱۰۸-۱) از غفورای مراغه‌ای و قصاید مذهبی شیعی است و ماده تاریخ تعمیر بقعه‌ای که شاه صفی بر روی سنگ جای پای امیر مؤمنان علی ساخته بود و میرزا علی اکبر وزیر مراغه در ۱۳۰۷ تعمیر کرده بود در ص ۱۰۸ دیده میشود نیز در آن

آمده (ص ۱۰۴) کابن زباد ظلم و ستم تا کجای نمود ،
تضمین دگر بس است غفورا که وانمود

هستی تو نرد اهل معانی سخن شناس

آغاز:

دوش آن مه ناگهم از در درآمد بی حجاب

کافتاب از شرم رویش گشت پنهان در سحاب

انجام :

خدای درد و جهانش جزای خیردهاد بحق میر عرب شهبسوار خیبر گیر
۲- دیوان (۱۰۸ - ۱۶۲) از محیط که تخلص او دوسه جا آمده است . ماده
تاریخ ۱۳۰۷ برای تعمیر امامقلی میرزا بقعه شاه طاهر را در ص ۱۱۷ آمده و در آن از
مرک ضیاء الملک در ۱۳۰۷ (ص ۱۱۹) وافیوئی بودن خود شاعر و بامنقل و چای و حقه
و تریاک و ذغال سرو کار داشتن (ص ۱۲۱) یاد شده و ستایش سالار جهان (ص ۱۲۲)
و امامقلی میرزا (۱۳۴) و امیرمؤمنان و کسان دیگر در آن هست .
آغاز: ساقی نامه .

دگر باره ام غصه روزه کار کشیده است خوش کرد خاطر حصار

انجام :

درین اصطبل بستی آمده آهسته میگردد

که بر گوهر حسن دست ازین بیچاره بردار

نستعلیق عبدالله زهابی در ۱۲۹۰/۱۶ تخاوی لیل برای شاهزاده مؤید الدوله نهماسب میرزا

فرمانروای کرمانشاه در ش ۲ ، ش ۱ هم بهمین خط است .

۱۰س ۴۷۱۵/۵×۸ ۴۷۱۵/۱۴×۵۳ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج خنابی

مجموعه

۱- شرح مثنوی (۱- ۳۲) بفارسی از عبدالرحمن خالص مفوض بالله ابن شیخ احمد بن شیخ محمود قادری طالبانی کرکو کی فهارانی (۱۸ بیت جلد اول) بادیباچه‌ای به نثر و شرح بایک مقدمه بنظم و مورخ ۱۲۵۰ و بدرخواست درویشان ساخته است. **آغاز:** بسمله . نحمد الله الذی اله عقول الفحول فی ادراک جلاله و قدسه... بهترین صدایی که بلبل زبان عارفان از سرشوق و اشتیاق از گلشن بیان آغاز کند... . ثنای پادشاهی و حمد شاهنشاهی است .

انجام :

میکند خالص دعا هر صبح و شام از خدا خواهد بقایش را بکام
بی ریا خواهد همیشه این دعا استجب یا ذا الغناء و العطاء
۲- دیوان (۳۲- ۷۴) از همو بفارسی با تخلص خالص، ترجیع بند است و مخمس
بر غزل مغربی و قصاب و نوز علی و قائم و حافظ با چند رباعی .
آغاز: و له قدس سره . بسمله .

ایکه در هر ذره‌ای تابان بود سیمای تو

در دل هر قطره ای پنهان بود دریای تو

انجام :

هر چند گناه من چو کوه قیاف است

در پیش عطای رحمت کاهی نیست

۳۰۹۶

تعلیق سده ۱۴ ، عنوان شنعرف.

۱۱/۵×۱۳ ، ۱۱/۴۷×۱۶/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج آریاکی.

دیوان

از بهاء گویا از زمان قاجار و نزدیک يك هزار بیت و نخست پنج بند سپس
دوازده بند و چهارده بند و يك تر کیب بند دريك مقدمه و دوازده بند بازيك دوازده بند
است و نوحه و قصیده و يك خاتمه و همه درسو گواری خاندان پیامبر است .

آغاز:

شست قضا چو تیر قدر در گمان گرفت
آن کوشوار عرش برین رانشان گرفت

انجام :

نگشتی آتش دل گر خموش از آب چشم تر
بها میسوختی زاه شرار انگیز دنیا را

۲۰۹۷

نسخ سده ۱۴ ، عنوان شناسی ، تقریظ شیخ جعفر به نثر وسید محمد علی سبط سید محسن به
نثر در صفحه عنوان هست .
۱۷س ۹×۱۵ ، ۱۹۷۱×۲۱ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه ای ضری .

حَقِّ الْيَقِينِ فِي مَعْرِفَةِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

بهری از سید عبدالله تبر بن محمد رضای حسینی حلی در گذشته ۱۲۴۲ ساخته
۱۲۲۶ در پنج باب و چند فصل و در دیباچه چنین نامیده شده است (ذریعه ۴۱:۷).
آغاز: بسمله . وبه نستعين . الحمد لله الذي تقدر عن ادراك الافهام ... اما بعد
فيقول ... عبدالله بن محمد رضا الحسيني ... هذه تحقيقات ... قد تضمنت معرفة الايمان
بالله و اليوم الآخر و اصول الدين .
انجام : و اعوانه و مقويات سلطانه (تم الكتاب) .

استعلیق سده ۱۱ ، عنوان شنغرف:

۲۴س ۱۲×۱۹/۵ ، ۲۴/۵×۱۵/۵۴۲۷۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج سرخ ضربی مقوایی.

جنگ

فراهم آورده اصلان بن علی بیک گیلانی در ۱۰۸۳ - ۱۰۸۶ است . فهرستی کهن در نسخه هست ، آقای باستانی هم فهرستی روشن تر برای آن ساخته که بانگریستن بخود جنگ و اصلاح لازم در اینجامی بینیم . درس ۳۲ آمده : « تمت الکتاب فی شهر ذی قعدة الحرام و دار السلطنة الاصفهان علی يد فقیر المذنب اصلان ابن علی بیک گیلانی ... »
تحریرا سنة ۱۰۸۳ « درس ۳۹۱ نیز تاریخ روز آدینه ۸ شعبان ۱۰۸۳ و در ص ۴۹۹ تاریخ روز چهارشنبه ۷ شوال ۱۰۸۶ (بفرموده همین اصلان بیک) دیده میشود .

چنین است فهرست عنوانها

- ۱- دیباچه نوری ظهوری ترشیزی خراسانی
- ۲- دیباچه گلزار ابراهیم ظهوری
- ۳- دیباچه خوان خلیل
- ۴- ساقی نامه ظهوری و سروده های دیگر او
- ۵- شعرهای با عنوان « لمحرره »
- ۶- شعرملاعرفی
- ۷- غزلیات طالب کلیم
- ۸- رباعیات طالب کلیم
- ۹- قصاید کلیم

- ۲۲۱ ۱۰- مقطعات کلیم
- ۲۲۳ ۱۱- تعریف مرقع از او
- ۲۲۴ ۱۲- درباره تفنگک از او
- ۲۲۷ ۱۳- مثنوی از او
- ۱۴- شعرهای اهلی شیرازی ، جلال اسیر ، محمدقلی سلیم ، حافظ شیرازی ،
- ۲۶۱ سالک قزوینی ، مانی
- ۲۶۳ ۱۵- منشآت میرزا طاهر وحید
- ۱۶- دیباچه وحید بر « رساله امانت پناه در تعلیم جوارح » که از
- ۲۶۵ تألیفات خود وحید است و برای سلطان عصر نوشته
- ۱۷- دیباچه وحید بر بیاض میرزا محمد حسین طبیب قمی که
- ۲۶۹ شاه بران بخط خود چیزی نوشته
- ۱۸- کتابتی که از جانب میرزا تقی اعتمادالدوله بصفدرخان نوشته
- ۲۷۰ ۱۹- اشعاری از: امینای نجفی ، طالبا ، عالم بیگک سروری
- میر محمد معصوم ، فهمی ، ابوتراب بیگک ، زکی ، خاقانی
- ۲۷۲ رشید و طواط ، شیخ بهایی ، ابوسعید ابوالخیر
- ۲۰- شعرهای سنائی ، حکیم شفایی ، حکیم عارف ، اجری بزدی
- ۲۷۳ رهنی کشمیری ، شکمپی ، انسی ، تقی
- ۲۷۴ ۲۱- شعر نوعی خبوشانی
- ۲۷۵ ۲۲- میرزا طاهر واقعه نویس
- ۲۷۶ ۲۳- امیر خسرو دهلوی ، عاشق سمنانی ، سلمان
- ۲۴- مکتوب علمای ماوراءالنهر ۲۷۹ - جواب ملامحمد
- ۲۸۰ مشکک رستم‌مداری
- ۲۸۸ ۲۵- رقعه خانخانان بعرفی و جواب عرفی

- ۲۶- رقعۀ عرفی بظهوری
۲۹۰
- ۲۷- رقعۀ ظهوری بفیض دکنی
۲۹۱
- ۲۸- انشائی که میرزا طاهر واقعه نویس در باب اهلی و شکاری
نمودن شیران بفرمان شاه عباس ثانی نوشته و از وقایع
بسیار شیرین و بدیع زمان صفوی است
۲۹۴
- ۲۹- رقعۀ ظهوری بعماد جامه باف که بسیار مهم است
۲۹۶
- ۳۰- رقعۀ بسیار شیرین و بدیع میرزا طاهر نصرآبادی بامیر حمزه بیك
داروغۀ اصفهان در شکایت از موشان چون مشهور بوده که سلسلۀ
ساروخان طالش را بهر جا برند موشان از آنجا میگریزند و امیر
حمزه بیك از آن طبقه است
۳۰۰
- ۳۱- حسن و عشق فضولی
۳۰۲
- ۳۲- تعریف طاووسخانه که شاه عباس دوم ساخته
۳۱۳
- ۳۳- آقا منصور سمنانی متخلص بعاشق و پسر میرزا فروزی سمنانی
۳۱۳
- ۳۴- دیباچۀ سبحة ملا جامی
۳۱۶
- ۳۵- محمود و ایاز انیسی شاملو
۳۱۹
- ۳۶- محمود و ایاز رلالی خوتساری
۳۳۱
- ۳۷- مثنوی زلزله شیروان اثر طبع ظهیرا
۳۵۷
- ۳۸- ترجیع بند میرمیلی
۳۵۹
- ۳۹- مثنوی حکیم شفائی
۳۶۲
- ۴۰- انشاء صائب در تعریف غلیان و تنباکو
۳۶۵
- ۴۱- رقعۀ نصیرا
۳۶۵
- ۴۲- انشای ناظم در تعریف مجموعه
۳۶۷
- ۴۳- دیباچۀ قصۀ حمزه انشای عباسقلیخان هرات
۳۶۹

- ۳۷۰ - ۴۴ - رقعه نصیرای همدانی بمیر معین میراب
- ۳۷۱ - ۴۵ - انیس العشاق حسن رامی مورخ روز آدرینه ۸ شعبان ۱۰۸۳
- ۳۸۷ - ۴۶ - يك بيت شعر شيخ محمود دربالای صفحه
- ۳۹۳ - ۴۷ - اشعار شانی تكلو
- ۳۹۶ - ۴۸ - دیباچه ایكه بجهت مجموعه انشاء شده (مورخ روز چهارشنبه ۷ شوال ۱۰۸۶ بقر موده اصلان بك)
- ۴۰۰ - ۴۹ - قصائد نظام استر ابادی
- ۴۰۸ - ۵۰ - شاه طاهر دکنی
- ۴۱۷ - ۵۱ - کمال اصفهانی
- ۴۲۰ - ۵۲ - مجبی شاملو
- ۴۲۶ - ۵۳ - میرزا صائب
- ۴۲۳ - ۵۴ - بحر طویل شاهدای نیشابوری
- ۴۲۸ - ۵۵ - انشای منظوم و منثور بوداق اظهار متخلص بشیرازی که در سال هزار و سی سروده و انشاء کرده بنام شاه عباس
- ۴۳۳ - ۵۶ - صفیقلی بیگ بن قزاقخان
- ۴۳۴ - ۵۷ - انشاء محمد اکبر قزوینی عرضه داشت عجزه دارالمتهجیرین خیال (نامه ای بعشق با آوردن الفاظ خرد و نگاه و دیدار و کرشمه و غمزه و چشم هندو و تبسم و شکیب و آشوب و اشك و سرشك و مانند اینها و بسیار شیرین است)
- ۴۳۷ - ۵۸ - رساله صائب درمجمع شراب
- ۴۳۸ - ۵۹ - شعر از کافی
- ۴۳۹ - ۶۰ - رقعه نصیرا در طلب عینك از آل خاتون

- ۴۴۰- ۶۱- ترجیع بند نظام استرآبادی
- ۴۴۱- ۶۲- شعری از خان احمد گیلائی
- ۴۴۲- ۶۳- مثنوی میرزا جعفر وزیر سابق لاهیجان در تعریف تفنگ
- ۶۴- شعرهای عرفی، جامی، صیدی، ملای روم، قدسی،
- ۴۴۳-۴۴۶- مرتضی قلی سلطان
- ۴۴۵- ۶۵- منظوم مصنوع بی نقطه
- ۴۴۸- ۶۶- میرزا احسن واهب
- ۴۴۹- ۶۷- رباعی قاضی محمد غفاری عاشق پسری صادق نام
- ۴۵۰- ۶۸- معراجیه عرفی و داستان شکستن دست قاضی و قطعه فی البدیهه
- ۴۵۴- ۶۹- شعر از ملا ادهم واعظ اردبیلی
- ۴۵۶- ۷۰- خسرو شیرین گمنام
- ۴۵۹- ۷۱- اشعاری از محمد یوسف شاملو
- ۴۶۰- ۷۲- شیخ آذری
- ۴۶۱- ۷۳- سیف اسفرنگ
- ۴۶۲- ۷۴- ملامحبی
- ۴۶۳- ۷۵- حکیم شفائی
- ۴۶۴- ۷۶- سلمان ساوجی
- ۴۶۶- ۷۷- میروالهی قمی
- ۴۶۷- ۷۸- خواجه حسین ثنائی
- ۴۶۷ و ۴۶۸- ۷۹- قصیده باقافیه «انگشت» از فردوسی و یاسخ محمد قاضی سلیم
- بهمین قافیه
- ۴۷۰- ۸۰- طالب آملی، مسیحا
- ۴۷۱- ۸۱- خواجه حسین ثنائی

- ۴۷۳ ۸۲- عرفی
- ۴۷۶ ۸۳- خسرو و شیرین آقا شاپور طهرانی
- ۴۸۰ ۸۴- گزیده فرهاد و شیرین کوثری همدانی
- ۴۸۳ ۸۵- خسرو و شیرین عرفی
- ۴۹۴ ۸۶- منتخبات صائب
- ۵۱۰ ۸۷- غزلیات نظیری
- ۵۹۱ ۸۸- شعرهای جامی، وحید، خاقانی، میرنجات، شیدای هندی
- ۵۲۰ ۸۹- شعرهای باقیای نائینی، انوری، مانی، کاتبی
- ۵۲۵ ۹۰- اشعاری از صبحی خبوشانی
- ۵۲۵ ۹۱- اشعاری از اکار، کلیم، میرزا ابراهیم، میرزا طاهر واقعه نویس
- ۵۲۶ ۹۲- اشعاری از میرزا همت لنگرودی، جلال اسیر، ظهوری
- ۵۲۶ ۹۳- اشعاری از سنجری نسائی
- ۵۲۶ ۹۴- اشعاری از فصیحی، صفی قلی بیگ، طالب آملی
- ۵۲۷ ۹۵- اشعاری از مجذوب، میرزا طاهر
- ۵۲۷ ۹۶- اشعاری از سلطانعلی بیگ
- ۵۲۸ ۹۷- رقعہ
- ۵۳۱ ۹۸- انشاء (نثر)
- ۵۳۰ ۹۹- شعرهای جلال اسیر، صائب
- ۵۳۳ ۱۰۰- رقعہ میرزا ابوالفتح بفرزند خود عبدالله
- ۵۳۶ ۱۰۱- شبنم فیضی دکنی
- ۵۳۹ ۱۰۲- بابا فغانی
- ۵۴۲ ۱۰۳- میرزا طاهر مجلس نویس
- ۵۴۲ ۱۰۴- مخمس نظیری، فیضی دکنی، داعرای رشتی

۱۰۵- سخنی از نظام الملک به نثر ، میرزا محمد هاشم دامغانی -

۵۴۳ مؤمنای دامغانی

۵۴۳ ۱۰۶- میرزا صائب

۵۴۳ ۱۰۷- پروانه بیگ ، رقعه عرفی بظهوری

۱۰۸- رباعیات میر عین علی جربادقانی که بسیار کمیاب است

۵۵۷ نزدیک ۳۹۰ بیت

۵۵۸ ۱۰۹- معجون فلاسفه یا مادة الحیوة، نوش دارو، طریق حل کردن طلا

۳۰۹۹

نسخ ۱۸ شعبان ۱۲۴۸ در ۲ ، عنوان و نشان شنگری ، ش ۱ هم بهمین خط ، درص ۴۰ شعرها است
بفارسی با عنوان «قطعه استاد سلمه الله تعالی» و بندی از مشکلات العلوم.

۱۶ س ۹ × ۱۴/۵ ، ۲۱ × ۱۵۳/۵۷ ، کاغذ قرنگی - جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی.

تجزیه

۱- شرح لامیه (۱-۳۱) شرحی است بفارسی از میرزا احمد قراچه دانی بر قصیده
لامیه فارسی مهدی آتشی در ستایش فریدون میرزای والی با وصف نسیم و بهار و در آن
از منشآت آخوند امام محمد و اشعار شعرا و خود شارح آمده است و بسیار شیوا است.
آغاز: رب یر . هو الله تعالی . بسمله . قربانت شوم . چند نیست که کمر در ره
خدمت بسته ام و در شاه راه زحمت نشسته .

انجام : آنچه عالی است تر اسافل درویشانست .

آغاز قصیده :

شمال است این یا نسیمی معلل مجرد نسیمی چو معلول اول

انجام :

به بازو ببندند بهر تبرک ز نامش ملائک همه حرز و عیال

۲- حدیقه البدایع (۳۲ - ۱۱۲) در دیباچه نامی بکتاب داده نشده و این نام از باستانی راد است. در ذریعه (۶: ۳۷۹) از حدیقه در قافیه از محمد نجف کرمانی مشهدی در گذشته ۱۲۹۲ یاد شده است.

در این رساله از معتمد الدولة وسیدالوزرا (فائز مقام) یاد شده (۳۹ و ۹۲) و شعرهای خود مؤلف و سلطان و دیگران در آن هست و ماده تاریخ صبا در مرگ آقا محمد خان دارد (۷۱) در پنج حدیقه است:

۱- در ماهیت شعر (ص ۳۲).

۲- در معنی لفظ شاعر و نخستین کسی که شعر ساخته است (۳۴).

۳- در فصاحت و بلاغت و مجسمات بدیعی در دو قسم (۳۸).

۴- در عروض و قوافی (۷۹).

۵- در اصطلاحات شعری (۱۰۷).

آغاز: حدیقه اولی در ماهیت شعر است مخفی نماید که ما بیکلام به انسان یا منشور است یا منظوم.

انجام: برای فصاحت و بلاغت اهل داند، نه هر که چهره بر فروخت دلبری داند (تمام شد فی ۱۸ شهر شعبان المعظم سنه ۱۲۴۸).

۲۱۰۵

تستعلیق محمد ابراهیم بن رضای قمی و رامینی متخلص به سکوت در شعبان ۱۳۲۳ درش ۱، درش ۲ آمده که او بخواش میرزا ربیع حکاک باشی در ۱۰ شوال ۱۳۲۳ در تهران در خانه شیخ محمود امامزاده جعفری نوشته است.

۱۵×۱۴، ۳۰×۱۳، ۵×۲۰، کاغذ فرنگی - جلد کیمیاگریاکی مقوایی.

مجموعه

۱- نور الانوار (۱-۱۱۵) از سایللی که نامش در آن یاد شده (ص ۷) و میگوید که

بنجف رفتم و در کربلا از شریف العلماء اجازه گرفتم و سی سال در طلب بودم و امام هشتم دستگیرم شد (۱۲) و این علم بمن آموخت (۱۳) در آن از شیخ احمد شاعر (۲۷) یاد شده است و از حسین علی (۷۴) و از رساله سلسبیل او (۱۱۴). (ذریعه ۹: ۲۷۰)

چنین است عنوانهای آن :

فی المناجات ، بیان شرح احوال و سبب تألیفات ، علم کیمیا و اکسیر ، حجر ، تعریف فلسفی آن ، خواص آن ، وحدت و تعداد آن ، اختلاف حکما در اینکه حجر نبات است یا معدن یا حیوان ، مقصود این علم ، طبایع عناصر ، روح و نفس و جسد ، تطهیر ارکان ، تطهیر فلزات با صابون ، تطهیر اجساد سبعة و اسامی آنها ، شرائط صنعت ، زحل ، تکلیس و تطهیر آن ، سواد گرفتن در راه اسیر ، تصلیب و خواص زحل ، مشتری ، تکلیس و تدبیر خاص آن ، زبقرین ، حدید ، شمس عامه ، شمس حکما ، تعلیق خاص حکما ، طلای دست افشار ، حل ذهب ، زهره ، عطارد ، زبقر ، تطهیر و تصعید آن ، شنجرف و سلیمان حکیم ، نور ثانی مسمی به بحر الاسرار از اسفار نور الانوار (ص ۹۰) ، ارکان ثلثه ، اجزا ، رماد ، تدبیر رماد بقول جابر ، تشمع ، تدبیر رماد ، تدبیر املاح عامه ، مجمع البحرین ابواب ملاقیم و تراکیب و موازین ، پنج باب صنعت ، تفصیل اثنی باز کر .

آغاز:

هست مفتاح در کنج حکیم

بسم الله الرحمن الرحيم

انجام :

شرح آن را باز جو از پنج باب

کر بدست تو بیفتد این کتاب

۲- جزائر (۱۱۷-۲۳۹) از نور علی شاه چنانکه در عنوان آمده است . نام کتاب

در آغاز عنوان و در خود رساله (۱۱۸ و ۱۲۰) آمده و از نور علی و جنات الوصال او (۱۳۲)

و از پورشارق (۱۵۳) در آن یاد شده است .

چنین است گزیدهٔ عنوانها :

ماء معشر خاصه و عامه ، خواص ماء معشر عامه ، خواص ماء معشر مکثوم ، مزاج ارکان ثلثه ، نرم نمودن سلاله طین ، امراض زحل ، کبریت عوام ، حکمت انسان ، انقلاب حجر بهفت حجر ، ماء الهی ، ماده القوم ، مفتاح روغن کردن املاح ، میزان شمسی ، شد وصل حکیم ، دهن عقاب بطریق آقامحمد بیدآبادی ، علم میزان ، ماء مری ، ترزین قمر ، ترزین دیگر ، تحمیر اسرب بزاج ، اسرب که همان ذهب عامه است ، زحل ، توتیا وزاج ، زریق محمر ، ارض فلاسفه ، ساختن زحل ، عهد زریق ، تحمیر حدید ، اکلیل ، تلیین حدید ، سراج صنعت ، سراج حکما ، تطهیر زریق ، مر قشیشای ذهبی ، اکلیل حجری ، مناحل حکما ، ملونات قمر ، زنجار ، ملیئات ذهب ، ملیئات قمر ، تقلیب اجساد ، طین صنعت ، مفتاح اعظم ، ارض سائله ، تدابیر نفس ، تدبیر روح ، مفتاح اعظم ، دومفتاح دیگر از زریق ، فضلهٔ انسان ، عمل مفتاح ، راه قمری ، اثنی و ذکر ، عقد زریق ، احوال قمر ، تفکر و تکرار در صنعت .

آغاز:

اول دفتر بنام آنکسی که کوچه من آشفته دل دارد بسی

انجام :

لیک باشد وقت تنگ بس عجول بهر تفهیم خطایای فحول

۲۱۰۱

نستعلیق سده ۱۴ .
۱۳/۵×۹ ، ۲۰×۱۴/۵×۵۲ ، کاغذ فرنگی آهارمهره - جلد روغنی زمینه مشکی و آراسته .

صحت نامه

از شوکت شیرازی تهرانی (ذریعه ۹ : ۵۵۱) و ستایش خداوند و چند تمثیل

و ستایش پیامبر و علی (ع) و فتحعلی شاه و مراتب عشق در آن هست و در آن از رفتن او
 بشیر از وری و خبوشان و خراسان و یغما کردن او خبوشانرا بفرمان شاه و از چند تن
 درباریان قاجار یاد شده و سرگذشت و کارهای دیوانی او از این دیوان پیداست. در آن
 آمده :

همان بهتر که بنمایم روایت	کنون تاریخ ختم این حکایت
بروز شنبه از ماه جمادی	پایان آمد این دفتر بشادی
ز هجرت وقت سالش را قرار است	سی و سه باد و صد بعد از هزار است
دمی کن طبع شوکت یافت انجام	بغیر و ز پیش صحت نامه شد نام

(ص ۲۷)

آغاز:

بنام کردگار هستی آرا کز و شد جمله هستی آشکارا
 خداوند سپهر و ماه و خورشید بدو هر نیک و بد را روی امید

انجام :

شوق تو شور بر سر عالم افکنده است

از عشق شوکت است جمال ترا رواج

(ثمت و بالخیر عمت)

۳۱۰۲

نستعلیق ذی حجه ۱۱۹۸، عنوان شنغرف، شعر نظام استرآبادی مورخ ۹۱۴ در صفحه عنوان و نامه پادشاه
 هند بیایزیدخان پادشاه روم بغارسی در پایان هست، مالك محمد مسلم قدیمی ابروانی در ۱۴۰۱ .
 ۱۴ س ۱۰ × ۵/۵ ، ۲۰ × ۱۴/۵۴۹۹ ، کاغذ بغدادی - جلد تیماج قهوه ای.

منظر الانشا

از خواجه جهان محمود بن شیخ محمد گیلانی هندوستانی توقیع نگار دربار هند

است (سپه ۲ : ۹۹ (۱) - مجلس ۳ : ۵۹۵) .

۲۰۶۲

نسخ ۱۲۵۸ از روی بیاض آقامحمد در ۱۸ ذی قعدة ۱۲۵۸ درش ۱ ، ش ۳ حواشی دارد و آثار احمد بن خاندلدي در ۱۲۶۳ نوشته است و همه مجموعه باید بخط او باشد ، عنوانهای مطالب و نام رسائل در سرصفحه ها دیده میشود ، عنوان و نشان شنگرف .

۲۴س ۱۶×۹/۵ ، ۲۱س ۲۱×۱۶/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه ای مقوایی .

مجموعه

۱- مرآت العجائب فی علم الصنعة (۱-۲ پ) بعربی در هشت فصل .

آغاز: بسم الله . الحمد لله الذی تفرد بالبقاء و قهر العباد بالفناء .

انجام : بحسب جهدنا و طاقتنا وبالله المستعان .

۲- الايضاح (۱۲ پ - ۱۴ ر) از جابر بعربی .

آغاز: من ايضاح جابر رحمه الله . قال فریدان نوضح ما رمزه الحكماء بالاسماء

المختلفة والصفات المدهشة للقدماء فی هذه الصناعة طریقان احدهما التركيب والثاني طریق الاكسير .

انجام : هذا الامتراج فضاء اوزها (تم كتاب الايضاح) .

پس از این درس ۱۴-۲۷ ر بندها ایست بعربی و فارسی از بیاض همان آقا محمد

از مکتب جلد کی و سخن سید ابراهیم مورخ سال ۹۰۱ و از جابر و سید حسین قزوینی و شاه نعمه الله هندی و خالد و شیخ مفید (ف ۹۸۲) .

۳- المکتب فی زراعة الذهب (۲۷ پ - ۴۲ پ) از ابوالقاسم عراقی شارح شذور

بعربی در پنج جمله و ۱۹ فصل .

۱- انجام : بحروف صاف بی نویسنده و بس .

آغاز: بسم الله الحمد لله الذي لا اول قبله الاخر لا آخر بعده . . اما بعد فانني صنف هذا الكتاب ذا كرا فيه علم صناعة الكيمياء و عملها .

انجام : فيما بنينا في كل ماقلته خلف . تمت بالفصل الثالث في تعريف ماهية الرموز بتمامه قد تم كتاب المكتسب في زراعة الذهب .

۴- نهاية الطلب في ما كتبه صاحب المكتسب (۴۲ پ - ۴۷ ر) بعربی .

آغاز: و ان تقدم بعد هذه المقدمة ذكر تقسيم هذا السفر على مقالتين كل مقالة تشتمل على بابين .

انجام : وار كب الجوزاء فهي عنوان (تم باب الاول) .

۵- شمس المعارف (۴۷ پ - ۵۵ پ) بنیدست از آن بعربی چنانکه در بالای صفحات نسخه ما آمده است .

پس ازین بندها ایست از عبوی شامی در بیان عمل مفتاح الصنعة (۵۵ پ - ۵۶ ر) والخواص الكبير جابر و از عبدالله مغربی مرا کشی و روح نفس و جسد قمری و ابن العذراء و عقد مجرب میرزا محمد و باب دوم کشف الاسرار و المكتوم من ددر الانوار (۶۰ ر - ۶۴ پ) و طریق جوهر زر نیخ و دهن علك و شمع (تا ۶۵ ر) سپس نظمی بفارسی (۶۵ پ - ۶۷ پ) در کیمیا بدینگونه :

آغاز:

گاه شب شوره زاجی بهم بالسویه کرد در تقطیر ضم

انجام :

الغرض هر دم بنوع دیگری ساخت ز اکسیرد گرسیم وزری

سپس بندهایی در کیمیا بعربی و فارسی از سید عبدالله ششدری (۷۰ ر) و از جعفر صادق (۷۰ پ) و ملا عبدالکریم قزوینی (۷۳ پ) و حاج علی اصغر خویی (۷۵ ر) و ملتانی (۷۷ پ) در چندین فصل و « دیوان ترکی صافی در طریق حجر حکما » (۷۹ پ - ۸۰ ر)

و عمل قمر بفارسی وقاعده دهن عقاب و شعری کیمیایی از علی (ع) با شرح فارسی آن (۹۲ پ).

۲۳۱۰۴

تستعلیق سده ۱۳ ، عنوان شنگرف ، جدول زرین و لاجورد ، شکرالله کاشانی قریشی نسخه را در بازار تهران در ۱۱ ج ۱۳۴۵/۱ ب چهار تومان خریده است و یادداشت او در پایان هست ، لطفعلی بن مؤیدالدوله قاجار در تبریز در رمضان ۱۲۹۱ نسخه را داشته بود (ص ۲).
 ۱۵×۹ س ۱۵ ، ۱۲۸ ، ۳×۱۳ ، کاغذ قرنچی آهار مهره - جلد تیماج مشکى ضربى زرکوب مقوایی درون سرخ.

چنگ

یا مجموعه ابیات اسائید که در آن شعرهای فارسی سرایندگان فارسی از قدوسی و نظامی و سنایی و اسدی و سعدی و سحاب و مجمر و وحید و دیگران آمده با عنوانهای: توحید باری و نامه پیادشاه و سرهنگان و تادیب سرکشان و پند بسرهنگان و فتح نامه و رزمگاه و پند بشاهان و بی وفایی دنیا و رباعی و فخر و نیاز عاشق و معشوق و گله از نرسیدن نامه و رسیدن نامه و نامه بمسافر و شکایت دوری و انتظار و ناامیدی و عهد و گله از دوستان و وداع و هجران و آمدن دوست و آرزوی وصل و شکایت از معشوق و از دوست و اثر آه سوختگان و دیدار بیمار و جفای دوست و معشوق و نامه بناسزا گوینده و نامه بمعشوق عاشق پیشه و پیری و ناتوانی و شکایت از دل و دمیدن خط معشوق و گرفتاری خود. نام شعرا در کنار صفحه بشنگرف در نسخه ما دیده میشود.

آغاز: بسمله. دیباچه کتاب ، توحید باری -

بنام خداوند خورشید و ماه که او داد بر نیک و بد دستگاه

انجام :

ای سنگدل صیاد من تا چند بر یاد قصص

سر زیر بال خود کشم در گوشه گلزارها

شکسته نستعلیق سده ۱۳ ، انجام افتاده .
 ۲۳س ۱۴× ، ۱۵۶م ۲۱/۵× ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاک میثوائی عطف مشکی .

تفسیر حمزة البقرة

از صدرای شیرازی که در ۱۳۲۲ بچاپ سنگی رسیده است (س ۶۹-۵۲۰ چاپی)
 در آن از «المفاتیح الغیبیه» یاد شده است .

نسخ در ش ۸- و نستعلیق در ش ۹-۱۱ و باید همه اینها جز ش ۱۰ بخط محمد قاسم بن احمد طبرستانی
 آملی باشد که خط او در ۱۳۵۵ آمده است ، عنوان و نشان شنگرف ، تاریخ روز یکشنبه ع ۱۰۷۸/۴ از همین
 طبری که ش ۹ را در این تاریخ نوشته در پایان دیده میشود ، همین طبرستانی مالک نسخه آن را (ش ۸)
 مقابله نموده است (۲۱ ر و ۱۴۴ پ و ۱۵۶ پ و ۱۵۷ ر و ۱۶۳ ر و ۱۷۷ ر) بر شمار کهن دار از ۱۷۷۲ تا ۱۷۷۳ و
 از آن پیدا است که ۳۰ برگی از آغاز مجموعه افتاده است ، تاریخ خرید نسخه به ۳۰۰ دینار تبریزی در
 ۱۱۵۳ در ۱۴۴ پ و ۱۲۵ ر هست .
 ۱۷س ۱۴× ، ۱۴۶م ۱۰× ۱۹ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه ای ضری .

مجموعه

- ۱- مناظره ابن ابی جمهور الاحسائی مع الفاضل الهروی (۲۱-۶۹ ر) مانند
 دو شماره دیگر ما (ف ۶۲۵- نیز ش ۳۲۰۵: ۷- طوس ۱: ۴۳) .
 - ۲- سؤال الخضر لابن بکر والزامه بالحجة (۶۹ پ - ۷۳ ر) (ش ۳۲۰۵: ۴) .
- آغاز: روی عطاء المکی عن ابن عباس رض قال ارسل الی ابوبکر ابن ابی قحافة
 ذات لیلة .

انجام : و جدد حقك صلي الله عليك و آلك وسلم الحمد لله .

۳- مناظرة الجروی والامام محمد الباقر ع (۷۳-۷۶ ر) درباره ابوبکر است .

(ش ۲۲۰۵/۵)

آغاز: قال الجروی ان فی ابی بکر اربع خصال استحق بها الامامة .

انجام : وانتم رویتم ان الانبیاء لا یورثون فانقطع الجروی وغلب .

۴- مناظرة الملك ركن الدولة الديلمي للصدوق ابن بابويه (۷۶-۸۹ پ) .

آغاز: مانند نسخه دیگرم (۶۲۸ ف) نیزش ۶/۳۲۰۵- طوس ۱: ۴۳) .

انجام : فلا باس فی ذلك .

۵- مناظرة فقیه مع بعض المجانین (۹۰ پ - ۹۵ ر) درباره خدشناسی و امامت

است .

آغاز: بسمله . قيل ان بعض المجانین كان یلم ببعض مجالس الجمهور والحضرة

فی مجالسهم ویطعمونه من فضلات طعامهم .

انجام : وخلق كل واحد منهم متحيزا والسلام والاكرام .

۶- رسالة فی انكاح علی ام كلثوم بنته عمر (۹۵ پ - ۱۰۰ پ) از سید مرتضی .

آغاز: بسمله . مسئله السيد المرتضى علم الهدى ابی القسم علی بن الحسین

الموسوی . . . سالتی الی رئیس الاجل رحمه الله عن السبب فی انكاح امیر المؤمنین . . .

بنته فلانا .

انجام : وهذه جملة مغنية عما سواها باذن الله تعالى . (نسخه آغا بزرك تهرانی)

در گ ۱۰۰ پ - ۱۰۲ ر بنديست بدینگونه :

آغاز: بسمله . الامامة رياسة فی الدين والدنيا عامة لشخص من الاشخاص .

انجام : فهذا تفصيل ما فی هذه المسئلة من الاقوال (شرح محصل کتاب محصل

از امام فخر رازی) .

۷- رسالة فی تفصيل محمد وآله علی الانبياء والملائكة (۱۰۳ و ۱۱۶ پ) از حسن بن

سليمان حلي (۵۳۷ ف و ۱۵۷۴) .

۸- رساله فی بیان حال اهل الخلاف فی النشأتین (۱۱۷-۱۲۴ پ) در آن دلیلی که طوسی بر حقانیت آیین شیعی آورده است دیده میشود (۱۲۱ پ).

آغاز: بسمله و به نهتدی وبه نستعین لك الحمد والحمد من نعمائك... اما بعد
فهنه رساله وجیزه فی بیان حال اهل الخلاف فی النشأتین وهی مرتبه علمی مقدمه و مقصد و خاتمه.

انجام: اما شاهد هذا الامر الغریب ترك مذهبه الباطل و اعتقد المذهب الاثناعشری.

۹- لمعه (۱۲۵ پ - ۱۵۶ پ) از عزالدین آملی که برای آقا حسن وزیر و وکیل مازندران ساخته است.

آغاز: بسمله. احسن حمد و سپاس لایق مصوریست که بدایع صور زیبایی دلبران حوری صفتان را بجهت حکمت اطفاء شهوت حیوانی و ابقای نوع انسانی اختراع کرد... اما بعد این رساله ایست مشتمل بر فواید محتوی بر قواعد مسمی به لمعه مؤدی در نکاح دوام و متعه... مرتب بر مقدمه و چهار باب برسم تحفه نواب کامیاب... آقا حسن.

انجام: و اگر تعیین نکنند ظاهر آنست که مستمر باشد بآنکه مالک فسخ کند یا منع کند.

۱۰- رساله تجوید (۱۵۷ پ - ۱۶۲ ر) يك عنوان باب «در بیان مخارج حروف» و «الفصل فی بیان مخارج الحروف» عربی دارد باد و تصویر برای مخارج حروف.

آغاز: بسمله و به نستمد الحمد لله رب العالمین... اما بعد بدانکه این تجوید است مختصر در بیان اظهار وادغام و اخفا و قلب و بعضی از احوال را و مد.

انجام: و برای او آنکه گشاده شود والله اعلم بالصواب. الفصل الثانی فی بیان مخارج الحروف... حتی تبین کیفیه ماذکر والله اعلم بالصواب (تمت فی ۱۰۷۷) (نمقه...)

محمد امین زرگر تذکرة الحضرۃ مولانیا سراج الانامی مولانا محمد قاسم ... فی شہور
سبع وسبعین فوق الالف .)

۱۱- مختصر در صرف بفارسی (۱۶۳ پ - ۱۷۷ ر) همان صرف میر معروف
را میماند .

آغاز: بسمله . حمدله ... اول العلم معرفة الجبار و آخر العلم تفویض الامر الیه
اما بعد بدانکہ ہر آوازی کہ باشد عرب آن را صوت گویند .
انجام : هل ضرب آیامیز نیم ماصیغہ متکلم باغیر است از فعل استفہام .

تستعلیق سدة ۱۴ ، عنوان جدول ششگرف .

۱۵ س ۹/۵ × ۱۵/۵ ، کاغذ قرنگی آہارمہرہ - جلد مقوای .

دیوان

غزلہا است گویا از فخر الدین بایقرای خطاط ہروی باتخلص فخری بترتیب

تہجی .

آغاز: بسمله . دیوان غزلیات و اشعار فخری بایقرای خطاط ہروی . قافیہ
حرف الف . غزل :

دردا کہ درد ہجران از حد گذشت ما را

زین درد اگر بنالیم معذور دار ما را

....

فخری بیا کہ کشورمانداز جم و سکندر

سودای جام در سر خوشتر ز تاج ما را

انجام :

کنون ز خیل سگانت شما فخری را
که هست بر سر کویت ازان شمار یکی

۳۱۰۸

نسخ سده ۱۴ ، عنوان شنگرف ، ش ۸ در بیان نوشتۀ مانده : «عن النفساء وکم» (مبحث نفاس) .
۱۹س ۹ × ۱۵ ، ۱۷۴ × ۳۱ ، کاغذ فرنگی - جلد کالیپتور .

به جیمي ده

۱- رسالۀ فی حجة الكتاب (۲پ- ۱۴پ) از علامه درسه مقام است : حجیت قرآن ،
تحریر آن ، تواتر قرائت های هفتگانه ، در آن از وسائل نقل شده و بحار (ذریعہ ۶ : ۲۷۴) .
آغاز : رسالۀ فی حجة الكتاب للشيخ العلامة .. بسمله . حمدله ... ونسئل الله
الهداية الى الحق المبين القول فی حجة الكتاب اعلم انه لغة بمعنى المكتوب و فی
عرف المتشرعة غلب علی القرآن .

انجام : علی الخلاف بین الاصولیین حکم ظاهر الاخبار الی هنا جف قلبه الشریف
قدس الله روحه و نور ضریحه .

۲- الاجازات لکشف طرق المقازات (۲- ۴۲پ) از ابن طاوس (اجازات بحار
در آغاز - ذریعہ ۱ : ۱۲۷ و ۲۲۲) .

آغاز : بسمله . وصلوته علی سید المرسلین ... یقول علی بن موسی ... بن محمد
هو الطاوس ... احمد الله جل جلاله بما علمنی من التحمید حمدا کما یلیق بعظمة المالك
المجید .

انجام : واقعد واجلس (آخر ما وجدته من کتاب الاجازات بخط شیخنا الشہید
رحمه الله وترك هو الباقي ولم اقف علیه والله المستعان - کذا) .

۳- اجازة علامه حلی به بنی زهره مورخ ۱۵ شعبان ۷۲۳ (۴۴ پ - ۵۷ پ) ذریعه ۱: (۱۷۶).

۴- اجازة محمد بن مکی شهید یکم به ابوالحسن علی بن ابی محمد حسن بن شمس الدین محمد خازن (۵۸ ر - ۶۰ پ) مورخ ۱۲ رمضان ۷۸۴ دردمشق (ذریعه: ۲۴۷)
۵- اجازة علی بن حسین بن عبدالعالی کرکی به ابی القاسم علی بن عبدالعالی میسی وپسرش ابی اسحق ابراهیم (۶۱ ر - ۶۵ ر) مورخ ۲۱ ج ۲/ ۹۳۴ (ذریعه ۱: ۲۱۲ و ۲۱۵).

۶- اجازة شمس الدین محمد بن مؤذن جزینی به شیخ علی بن عبدالعالی میسی (۶۵ پ - ۶۶ پ) مورخ ۱۱ محرم ۸۸۴ (ذریعه ۲: ۲۴۶).
۷- رساله فی اجتماع الامر والنهی (۶۷ پ - ۸۱ ر) از یکی از شاگردان شیخ انصاری.

آغاز: بسمله واحتج المجوزون بوجه.
انجام: والتناقض فی کلام الحکیم.
۸- منتقى الجمال فی الاحادیث الصحاح و الحسان (۸۲ پ - ۱۷۸ پ) از شیخ جمال الدین ابو منصور حسن عاملی نگارنده المعالم (۱۵۷۹ ف - س ۲۳۱۸).

۳۱۵۹

تستغلیق و نسخ سده ۱۴۱۳ ، عنوان شنگرف.
۱۳۷×۱۳۴ ، ۲۰×۱۳۴ ، کاغذ فرنگی - جلد نیمجاق قهوه ای ضربی .

بخنگ

۱- ترجمه منظوم خطبه شقشقیه (۱-۱۷) از محمد تقی بن امیر مؤمن حسینی بفارسی ، او مؤلف طرائف الحکمه (ش ۳۱۱۶) است .

آغاز: هذا کتاب مناقب ، بسمله . الحمد لله كما هو اهله ... چون تحصیل نور ایمان ... از اهم مهمات بود ... محمد تقی بن امیر مؤمن الحسینی ... بتفسیر خطبه شقشقیه ... پرداخت و مضمون آن را منظوم ساخت .

انجام :

- ۱- جهان بحجت قائم بنور از اودائم شکفته عالم و آدم بداده داور
- ۲- قصیده «هر اس مماس» (۲۱-۱۸) با قافیه سین از عرفی .
- ۳- قصیده «خاص خواص» (۲۵-۲۲) بهمان قافیه از ناجی .
- ۴- ملمع کاشی (۳۸-۲۶) .
- ۵- ملمع سنایی و پاسخ آن (۴۲-۳۹) .
- ۶- ملمع عرفی و پاسخ آن (۴۳-۴۲)
- ۷- ملمع حمیری (۵۹-۴۳) همان قصیده عینیّه او با یکمصرع بفارسی پس از هر بیت .
- ۸- ملمع ملامحتش (۷۳-۶۰) در دوازده بند .
- ۹- هفت بند (۷۸-۷۴) .
- ۱۰- ترجیع بند (۸۱-۷۸) .
- ۱۱- قصیده مخبریه (۹۰-۸۲) در کلام شیعی بنظم عربی .

آغاز:

بالحمد لا نحمد الا الله از لاله مطلقا الا هو

انجام :

- ۱- ملحقه من الولايات ضم حق حقایق الهدایات و تم
- ۲- و اما اودعت فی الكتاب هدی و زکری لاولی الالباب
- ۱۲- منظومه (۱۰۵-۹۱) از معالی عربی و فارسی در پنج مشرب و عرفانی شیعی است .

آغاز:

یارب یا محمد المحامد یارب باشرف المشاهد

انجام :

هر رخنه که باشدم رفو کن همراز رسول و آل او کن
۱۳- رساله توبه (۱۰۵-۱۰۹).

آغاز:

اول نامه بنام کرد گار خالق بخشنده آمرز گار

انجام :

بگذر از این هر سه تایایی خلاص باشی اندر بار گاه قدس خاس
۱۴- رازونماز (۱۰۹-۱۱۳) درشش فصل بنظم.

آغاز:

بمحمد داور دارینده پرور باز و هم صحیفه راز و نیاز را آغاز

انجام :

زبور آل محمد بجو صحیفه بخوان که فرد کامل از هر گونه از دعاست دران
۱۵- فهرست صحیفه سجادیه (۱۱۳-۱۱۶) بنظم فارسی و سراینده آن شیعی است.
۱۶- اربعین منظوم فارسی (۱۱۶-۱۶۰) در کلام شیعی.

آغاز:

اول نامه بنام ایزد پاک زیور آوین اطلس افلاک

انجام :

رفت هوشم بکوی بیهوشی هم کنونم خوش است خاموشی
۱۷- قصیده ماء معین (۱۶۱-۱۶۶)
۱۸- لعنیه عمر (۱۶۷-۱۷۲).

۲۰۶۶

۲۱۱۰

نسخ خور مؤلف ، عنوان و نشان شناسنامه .
۱۵×۱۰ ، ۱۴۴۳/۵×۱۶ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج ضرباکی ضربی مقوایی .

سراج المشهدین

از نوروز علی بن محمد باقر فاضل بسطامی مشهدی در گذشته ۱۳۰۹ و مؤلف
سرور العارفین (ش ۲۶۳۱) و تحفه رضویه و تحفه حسینییه (ص ۲۲ نسخه ما - ذریعه ۳۵ :
۴۳۰ و ۴۳۶) و بچاپ رسیده است (طوس ۵ : ۲۷۶ - مشار ۹۴۵) در پنج شمع و یک
مجلس و در سه شنبه ۱۳ ذی حجه ۱۲۶۵ در قلعه بندی مشهد بپایان رسانده است
(بگواهی محمد حسین سپاهانی در ۱۳ نوروز و پایان ذی حجه ۱۲۸۷ در پایان نسخه ما)
بفارسی است . (ذریعه ۱۲ : ۱۶۰) .

آغاز: بسمله . و به نستعین الحمد لله الذی جعل اللیل لباسا للمشتاقین .
انجام : وجعلنا الله من آفاته و جمیع المهلكات سالمین بمحمد و آله الطاهرین
المعصومین سلام الله علیهم اجمعین .

۲۱۱۱

تستعلیق میر یوسف در ۱۰۷۶ برای میرزا مهدی خان بیکا ، آغاز افتاده ، شعر از کسی با عنوان
«تراقمه» در ص ۵۵ هست .

۱۶×۱۳ ، ۱۴۴۳/۵×۱۶ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه ای ضربی زرکوب مقوایی -

محمود درایاز

مثنوی است از زلالی خوانساری (ذریعه ۹ : ۴۰۴ - ادبیات ۵۲۴) .

۳۱۱۲

شکسته استعلیق هدایت در ۱۳۶۵ ، دیویدداشت او در ص ۴۴۴ و ۴۵۲ هست ، یا یارداشت محمد
 رابع حسینی در ۱۳۷۰ در صفحه عنوان .
 ۱۶س ۸×۱۵ ، ۲۳×۱۳۳۶۲ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سبز ضربی مقوایی .

دیوانی

از فرخی سیستانی است نزدیک ۷۸۰۰ بیت .

۳۱۱۳

شکسته استعلیق سده ۱۳ با حواشی «سحی ، بهاء» .
 ۲۳س ۶/۵×۱۴/۵ ، ۶۳×۱۰۴/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد پارچه سبز مقوایی .

هدایة المحدثین الی طریقہ المجددین

از محمد امین بن محمد علی کاظمی (زنده در ۱۱۱۸) است در تمیز مشترکات
 رجال که در ۱۰۸۵ ساخته و در سه بخش است : مشترک در نام ، کنیه ، نسب و لقب ،
 بترتیب تهجی (مصفی ۸۴ - مجلس ۳۲۲: ۴) .

آغاز: بسمله : الحمد لله الذی انقذنا من شفا جرف الظنون و الاوهام لسلوک
 طرق اولی الوحی والالهام ... فبقول ... محمد امین بن محمد علی الکاظمی انی نظرت
 فی الكتاب المسمى بجامع المقال فیما یتعلق باحوال الحديث و الرجال الذی هو من مؤلفات
 شیخنا ... فوجدت فی الباب الثانی عشر منه اغلاطا کثیرة ... فتقربت الی الله باصلاح
 ما فیہ من الغلط الواضح و بیانہ و تہمیم ما قصر من عباراتہ عن اداء المراد و تبیانہ ثم انی
 افردت بعد ذلك هذا الكتاب ، و اعرضت فیہ عن ذکر اغالیطہ الی اتفاق لہ اعتمادا
 علی الشرح السابق لہ و اضفت شیئا کثیرا ممن روى عن الراوی الی ما ذکرہ سلمہ الله
 لانه اقتصر فی کتابہ علی النظر فی ترجمۃ الرجل و من روى عنه و انا نظرت فی کتاب

منتقى الجمان فى معرفة الاحاديث الصحاح و الحسان للشيخ ... حسن صاحب المعالم
من اوله الى آخره اعنى كتاب الحج فميزت الراوى برواة كثيرين و انقردها الكتاب
ايضا بشىء مهم و هو بيان ما وقع للكتب الاربعة للمجتهدين الثلاثة ... من السهو فى
زيادة السند و نقصانه و تغيير الاسم و سميته بهداية المحدثين الى طريقة المحمدين و قد
رتبته على ترتيب الحروف المعجمة على اربعة (ثلثة . ظ) اقسام القسم الاول فى استعمال
من اشترك فى الاسم فقط .

انجام افتاده : باب محمد بن على المشترك ... و يعرف انه ابن ابراهيم بن محمد
و كيل النساخير برواية القاب (٤)

۳۱۱۴

شكسته نستعلیق محمد صادق كه درص ۲۴ فی لويسدكه من آن را در تهران درخانه آقاميرزا هاشم
«از زوربى كارى بجهت يادداشت» نوشتم مورخ محرم ۱۲۴۴ ، تاريخ صفر ۱۲۴۴ در آغاز خمس هست از
همو ، همه نسخه بخط او است ، درص ۲۴۵ يادداشت مورخ شب آدينه ۱۲۴۴/۴ع ۱۵ توشقان ثيل است كه
بفرموده نظام الدوله نوشته شده است .
۸۵/۵×۷ ۱۴۵/۵×۱۸ ، كاغذ قرنگى - جلد تىماج قهوه اى فرسوده .

مجموعه ۵۵

۱- ديوان (۱-۱۸۹) از مجرم تفرشى ميرزا سيد شفيع خان مدير لشكر شاعر
زمان قاجار و آغاز مشروطيت نزديك به ۳۰۰۰ بيت در آن تاريخهاى ۱۳۲۴-۱۳۳۰
ديده ميشود و نكاتى فراوان درباره تاريخ مشروطيت دارد .

چنين است فهرست آن

۱- مثنوى كه سفرنامه او است درباره رفتنش همراه عين الدوله صدر اعظم از
تهران بمشهد (۱-۲۳) مانند جلايل نامه قايم مقام و عارفنامه ايرج ميرزا و نكات
تاريخى و جغرافيايى و اجتماعى دارد .

- ۲- مخمسات در تهنیت عید غدیر (۲۹-۲۴)
- ۳- منظومات دریند بفرزند و ستایش امامان و غزلیات (۲۹-۲۵ و ۵۳-۱۲۹) .
- ۴- رباعیات (۵۵-۵۳) .
- ۵- مستزاد (۱۲۹-۱۳۱ و ۱۸۴-۱۸۵) .
- ۶- مثنوی و قصیده در ستایش و مرثیه (۱۳۱-۱۷۱) .
- ۷- قصیده‌ای درباره فرمانروایی آصف و میرزا رضای معتمد الملک پیشکار دارایی تهران (۱۷۲-۱۷۴) .
- ۸- ترکیب‌بند در «وصف حال عمومی» و «جواب میرزا حسن خان سروش» و «حکایت واقعه در خیابان لاله‌زار» (۱۷۴-۱۸۴) .
- ۹- قصیده‌شیکیه (۱۸۶-۱۸۷) که در بیتها واژه «شیک» آمده است .
- ۱۰- قصیده یائمه (۱۸۷-۱۸۹) .

آغاز:

از پس تحمید جهان آفرین

خالق یکتا ملک یوم دین

انجام:

دل محب تو خرم شود چه لاله و گل

نصیب دشمن تو رنج محنت و خواری

- ۲- جنگ یا گزیده‌هایی از سرایندگان فارسی زبان (۱۹۰-۲۸۹) مانند ظهیر، هالالی، شیخ نجم‌الدین، افضل کاشی، میر علاء‌الدین کاشی، میر جعفر کاشی، شیخ بهایی، میر ابوالحسن فراهانی، میر ملک، خیام، میرزارضی، میر داماد، کمال اشعری، آقا حسین، خواجه طوسی، رازی، ابن‌سینا، طیفور، مسکین، اشراق، سجابی، سعدی، مولوی، عصمت بخارایی، فعالی، حکیم عمادالدین، معزی، شیخ علی‌نقی، سلطان قمی، ابن‌یمین، عراقی، غیاثی حلوانی، ناصر خسرو، رفیق،

میر عیسی ، مشتاق ، محتشم ، امیدی ، ملا جلال دوانی بجامی (رقعه ایست به نشر و نظم
 و در آن از شاه سلیمان بهادر خان صفوی یاد شده است) ، خواجه سلیمان ، امید ، شاکر ،
 مرتضی قلی سلطان ، میر قاسم مشهدی ، ساقی نامه میرزا رضی (۲۴۱) ، میرزا قوام
 (دوازده امام) ، بهایی (شیر و شکر) ، شاه طاهر ، آقا رضا ، حکیم ، صیدی ، وحشی ،
 فردوسی ، شیخ علی نقی کمره ای ، قدسی ، زلالی ، شاه عباس (ص ۲۸۱) ، میرزا زاهد
 علی سخا .

۳۱۱۵

نستعلیق سده ۱۴ ، عنوان شنگرف ، جدول شنگرف و لاجورد ، یادداشت های تاریخی ۱۳۶۴ و ۱۳۱۳
 و ۱۳۲۹ ق ۱۳۹۹ و ۱۴۰۴ خ در پایان هست .
 ۱-۳/۵×۹/۵ ، ۱۵/۵×۹/۳۴۷ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ زرکوب عطف و درون منبر .

تاریخ ایران

از احمد ادیب کاشانی که در ۱۲۶۵ در آغاز پادشاهی ناصرالدین شاه و بنام او
 ساخته و نام پادشاهان ایران و توران و عثمانی و هند و مدت فرمانروایی آنها را بسپاری
 آورده است . منابع او دردبایچه یاد شده و از آنها است دساتیر و تاریخ القی .

آغاز: بسمله . احمد اللهم مالک الملك ... و بعد چون علم تاریخ و اطلاع بر احوال
 سلاطین سالفه و اوضاع ماضیه علمی است شریف ... بخاطر ابن بنده ... احمد الادیب
 الکاشانی رسید که خلاصه ای از کتب تواریخ ... از سلاطین ایران و توران و روم و هند
 را ... از ... کیومرث الی یومنا هذا که یک هزار و دویست و شصت و پنج است که زمان
 دولت شهنشاه اعظم افخم [است] ذکر نمایم .

انجام : ناصرالدین شاه بن محمد چهارده سال .

نسخ محمد رضا بن نظام الدین محمد قزوینی در ۱۲۳۹، عنوان شنکرف.
۱۸/۵×۱۴، ۳۰×۱۲/۵، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه‌ای ضری.

طرائف الحکمة و بدائع المعرفة

از محمد تقی بن امیر مؤمن حسینی قزوینی در گذشته ۱۲۷۰ (ملی ۱۴۶:۱ - سپه
۱۳۴:۲) و مترجم خطبه شفشقیه بنظم (ش ۳۱۰۹/۱) و مؤلف تعلیقه طرائف الحکمة
در شرح همین کتاب در ۱۲۴۰ (ف ۱۲۲۶) سه منهج دارد هر یکی در چند طریقه یا بدیعه.
۱- فیما هو کالمصادر للمسالکین (ص ۴).

۲- فی علوم شتی (ص ۲۴).

۳- فی العلوم الربوبیة (ص ۷۸).

آغاز: بسم الله . الحمد لله الذى علم بالقلم علم الانسان ما لم يعلم ... اما بعد فيقول
محمد تقی بن الامیر المؤمن الحسینی ... انی لما بلغنی عن امیر المؤمنین ... انه ...
امر العالمین ... بطلب لطائف الکلم و طرائف الحکم ... کتبت ... هذا الکتاب الذى
وسمته بطرائف الحکمة و بدائع المعرفة و جمعت فيه طرائف الحکم و جوامع الکلم ...
وفيه منهاج .

انجام : و اذا كان داءاً فاعدل عنهم الى طرائف حکمهم ع تم الرسالة ... بيد
مؤلفه ... فی يوم الخميس غرة شهر رجب ... سنة ۱۲۳۹ کتبه ... محمد رضا بن نظام الدین
محمد قزوینی ... الراحمین .

شکسته نستعلیق و نسخ ابوالقاسم نجفی سده ۱۴.

۱۸/۵×۱۳، ۱۸×۱۱/۵، کاغذ قرنگی - جلد تیماج قهوه‌ای فرسوده .

جنگ

سروده های رایش ساوجی است: قصیده و مثنوی محبت نامه در هجو حاجی میرزا علی
نقی قزما نروای ساوه و نزهت و غزل او و قصیده نزهت در ستایش امام زمان و بندهای به نشر
در پزشکی و کیمیا و دعا سپس نان و حلوائی شیخ بهایی و رباعیات و ترجمه خطبه شمشقیه
بنظم و حساب غالب و مغلوب و شعر سلمان و خطبه شمشقیه و شعر شیخ و رایش
آغاز: وله ایضا:

این بهار است و یا شعله طلعت یار
مشک تاتار و یا نکبت گیسوی نگار
انجام:

حریف کوچه و بازارت آمد رفیق جا کش و بی عارت آمد

۳۱۱۸

شکسته نستعلیق سده ۱۴.

۳۰-۱۶×۸، ۲۷×۱۹، ۳۸۵، کاغذ فرنگی - جلد مقوای عطف و ۳ و سه تیماج سرخ.

جنگ

- ۱- قصائد قاآنی (۱-۱۲۰).
- ۲- غزلیها و قصیده های وصال (۱۶۲-۱۲۱).
- ۳- پریشان قاآنی (۱۸۹-۱۶۴).

۳۱۱۹

نسخ درویش محمد بن فرخزاد بن درویش قراوقوشچی در اهر در ۱۰۲۴ در ش ۱، ش ۲ مورخ ۲۶ رمضان

۱۰۲۲ ، ش ۴ مورخ شب آدینه ۲۴ رمضان ۱۰۲۲ ، ش ۵ مورخ ۸ ج ۱۰۲۳/۱ ، شماره های دیگر هم به همین خط، عنوان شنگرف.

۱۳×۷ ، ۱۳۴۴/۱۳×۲۰ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکی .

مجموعه

۱- خلاصه الحساب (۲ پ - ۱۱ پ) از حسین بن حسن فرضی اوسی، جز خلاصه الحساب بهایی و خلاصه الحساب فارسی خسرو شاه (طوس ۳ : ۳۱۶) عنوانها باب وفصل است وهما اعمال ضرب وقسمت وجمع وتصنیف صحیح و کسر را دارد .

آغاز: بسمله وبه ثقتی . يقول ... الحسين ابن الحسن الغرضی (؟) الاوسی ... لما كان علم الحساب من اشرف العلوم ... وبه يقوم البلاء ومعاملات العباد و يعرف به شرايع الاسلام والشهور والايام جمعت فصولا مالا يدمن معرفة حساب الضرب والقسمة و غيرهما من الصحاح والكسور ومعرفة استخراجها ومعرفة الموافقة من الاعداد باليد ... وسميته خلاصه الحساب .

انجام : وثلاثا عشر والعشرون ثلث واحد وعشرون (تم) .

۲- الاثنا عشرية (۱۲ پ - ۲۶ پ) در حج است از شيخ بهایی .

۳- الاثنا عشرية (۲۷ پ - ۴۳ پ) در صوم است از همو .

۴- الجبل المتين (۴۴ پ - ۴۹ پ) در موارث است از همو .

۵- الذبيحية (۵۰ پ - ۵۶ پ) از همو .

۳۱۲۰

نسخ سده ۸۷۷ ، عنوان شنگرف ، درميانه چندین برگ نو نویس ، نسخه آشفته و پس و پیش شده و میان دو برگ ۲۹۱ هم افتاده است ، با اینهمه نسخه گرانبهاست .

۲۱×۱۹ ، ۱۲۵۳/۱۵×۲۴ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج مشکی .

تذکرة الکحالیین

از عیسی بن علی بن عبدون و در چهار مقاله چنانکه در آغاز نسخه ما آمده است. چلبی (۲: ۲۷۵) آن را در سه مقاله و از علی بن عیسی دانسته است، در دیباچه نسخه ما هم آمده که در سه مقاله است. این کتاب بقارسی هم در آمده است (ف ۷۳۲ - ره آورد ۱۳۵ - ۱۴۱).

آغاز: بسمله . رب یرب فضلک . المقالة الاولى من الاربع مقالات المعروفة بتذکرة الکحالیین لعیسی بن علی بن عبدون جوابا عما سأل به بعض اخوانه فی معرفة امراض العین وعلاجاتها وصل کتابک ایها الاخ الفاضل ... تسال عن جوامع کتب جالینوس فی امراض العین و علاج کل واحد منها لان الاسکندرانیین ذکر و اعدد الامراض ولم یذکر و اعلاجاتها و قدرایت اسعدک الله ان اؤلف کتابا فی العین اذ کرفیه جمیع ماسالت عنه باختصار و ایجاز فان الاختصار اذا جمع افاد ثلثة اشياء احدهما الاستقصاء فی الصفة و الثانی الاستتمام للمعنی و الثالث الايجاز للكلام کان ذلك ابلغ و اجعله ثلاث مقالات و اسمیه تذکرة الکحالیین لانی بینت فیہ جمیع ما تحتاج الیه فی علاج امراض العین.

انجام در نسخه ما پاره شده و رویش کاغذ چسبانند و برخی جاها هم پاک شده در « صفة کحل الجواهر » و « صفة شیاف اسود » و « صفة اشیاف » در باب السین از باب ۱۰ .

فهرست مقاله ها : المقالة الاولى العین و تشریحها و عدد طبقاتها و رطوباتها (۲۱ باب) - المقالة الثانية امراض العین الظاهرة للحس و اسبابها و علامة کل مرض و علاجه (۷۳ باب) - المقالة الثالثة امراض العین الخفية عن الحس و اسبابها و علامة کل مرض منها و علاجه (۲۷ باب) در نسخه ما نه باب دیگر هم هست از ۲ تا ۱۰ در باره داروهای بیماریهای چشم که گویا مقاله چهارم کتاب باشد ولی چون نسخه آشفته است نمی توان بیقین چیزی در این باره گفت .

تستعلیق سده ۱۱ و ۱۰ ، عنوان ششگرف ، جدول زرین ، دوسر لوح زرین و آراسته ندارد .
 ۱۳×۱۲/۵ ، ۱۷×۱۱/۴۲۰ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج قهوه ای ضربی -

نظام صحت

از علی بن محمد بشاء پناهی که در ۸۸۸ در ۹۰۰ بیت سروده است در دو کتاب :
 نخست نظری در یک مقدمه و چهار باب (ص ۱-۴۷) دوم عملی در دره ان بیماریها (۴۹-۷۹)
 نام شاعر و کتاب و تاریخ در ص ۸ و ۱۱ و ۲۳ دیده میشود . عنوانهای مطالب به نثر عربی
 است . در نسخه ماهمان باب یکم کتاب نخستین عنوان دارند و بخش دوم عنوانی خاص ندارند
 و رباعیاتی است با عنوان «وله ایضا» .

آغاز: رساله نظام صحت، ستایش حکیمی را که قانون شفا از دار الشفای رحمت
 او روی نماید ... والیه التکلان :

احمد الله خالق الارواح مظلم اللیل فالق الاصباح

درد را اوست نسخه وافی نامش آن نسخه راهو الشافی

انجام افتاده :

در روده اگر پدید شد کرم ضعیف

خارده همه دم موضع مخصوص حریف

چون شاف کنی ز صبر و شو نیز رمد

از کرم ضعیف چشم بیمار نحیف

وله ایضا : از گرمی اگر

نسخ شب آدینه ۱۰ رمضان ۱۱۱۰ ، متن زیر خط سرخ، عنوان و نشان شناسه
 ۲۵س ۵/۵×۱۴/۵ ، ۱۹/۵×۱۰۴۲۰ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی ضربی.

الثوائد النعمانية في القواعد الاعتقادية

شرح آمیخته ایست بر « المختصر فی الاعتقاد » منسوب به شیخ کبیر محمد بن
 خفیف شیرازی در گذشته ۳۱۱ از مؤلف مشارع العیون (ص ۷) بنام عماد الدین محمود
 وزیر و بدرخواست دوستان (۲۱) .

آغاز: اعتقادات الشیخ الکبیر محمد بن الخفیف . بسمله - الحمد لله الذی دل
 علی وحدته ذات و صفاته بکثرة آیاته الظاهرة ... اما بعد فان العلم نور الابصار و سرور الاسرار
 و حیوة الارواح و شفاء الصدور و الاشباح .

انجام : لانک رب کریم رؤف رحیم و هذا آخر ما اردنا ایراده فی هذا المختصر
 و الحمد لله اولاً و آخراً و ظاهراً و باطناً و الصلوة و السلام علی نبیه محمد و آله و صحبه
 اجمعین (تمت - فی لیلة الجمعة عاشر شهر رمضان المبارك ۱۱۱۰) .

آغاز: متن : الحمد لله الذی هدانا لهذا سواء السبیل و انزل الینا الکتب و من علینا
 بالرسول ... اما بعد فان العاقل من صحیح الاعتقاد للقاء ربه ... فنعتقد ان الله تعالی واحد
 لامن حیث العدد و لا کالاحاد .

انجام : لا تقنطوا من رحمة الله .

تستعلیق مؤلف، عنوان و نشان شناسه ، آغاز نسخه آراسته با قلم و بوبه زرین ، جدول زرو لا جورد ،
 تقریظ محمد صادق بن شیخ حسن مورخ ۱۲۸۸ دز ص ۱ و مهدی بن علی بن شیخ جعفر نجفی در ص ۲ و سید علی نقی بن
 سید محمد بن میر سید علی طباطبائی جابری در ص ۳ هست بخط خود آنها ، در حواشی و میانها و آغاز و انجام
 نسخه مطالب پراکنده ایست بخط مؤلف.

۱۸س ۸/۵×۱۵/۵ ، ۲۱×۱۴۳۱۹۰ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه ای ضربی

۱- شمس‌التذکرة لاهل التبصرة (۳ پ - ۲۴۱ ر) از شمس‌العلماء حاج میرزا فتح‌علی لاهیجانی گیلانی بفارسی شامل اصول دین (۳ پ - ۲۲ ر) و یکدوره فقه از طهارت تا دیات (۲۲ پ - ۱۵۵ ر) مورخ ۱۲۸۸/۱۴۸ و معجزات پیامبر و فاطمه و علی و فرزندان در چهارده باب (۱۵۸ پ - ۲۴۱ ر) مورخ ۱۴ رمضان ۱۲۸۸ .
آغاز: بسمله . نحمدك اللهم يا من من علی عباده . . . اما بعد پس میگوید . . .
 میرزا فتح‌علی الاهیجانی .

انجام : وعترته الکرام .

۲- الاربعین الصغير (۲۴۵ پ - ۲۵۱ پ) از همو بعربی مورخ ۱۲۸۹/۱۴۸ (نوشتۀ ۱۹۱ = ۱۲۹۱) .

آغاز: بسمله . الحمد لله رب العالمین . اما بعد ان سباب هذا الكتاب للاخيار و بناؤه علی اربعین بابا و فی کل باب عشرة احادیث .
انجام : والسلام علی محمد و آله دائما متواترا .

۳۱۲۴

شکسته اسماعیلی محمد باقر بن شیر علی کرمانی در دولت آباد در ۱۲۸۵/۱۴۳۹ با ناخوشی و بیماری ،

عنوان سرخ -

۳۶×۸ ، ۱۹×۴ ، ۲۲×۱۴ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج ضربی مقوایی .

منظومه در پزشکی

۱- بنظم فارسی و شامل بسیاری از مباحث پزشکی .

آغاز: بسمله . این کتاب مشتمل است بر چهار مقاله و خاتمه مقاله اول در قسم

علم طبی مشتمل بر چهار قسم قسم اول در امور طبیعییه مشتمل بر هفت فصل فصل اول

در بیان ارکان اربعه وطریق مزاج و تحقیق امزجه وانسان و غیره .

اول از ترکیب جسم آدمی گوئیم سخن

يك بيك سازم بیان احوال از من گوش کن

انجام :

چند وصف خوب می ماند که باشد در طبیب

یاد کرد اینها چو می خواهی تواز حکمت نصیب

پس از این ۱۴ برگ ونیم است به نشر در داروهای مرکب بفارسی .

۲- رساله در رگ زدن (۱۲۱-۱۲۲ پ) .

آغاز: بسمله . حمدله ... وبعد این رساله که از کتاب جالینوس حکیم که آن

را شرح البدن گویند و بعضی از دانایان با اتفاق استخراج کرده اند و این مشتمل است

بر قواعد رگ زدن و آن سی رگ است در بدن آدمی .

انجام : بسیار کرده باشند و السلام .

۳۱۲۵

شکسته نستعلیق در متن و هامش از سده ۱۴ .

۱۵س ۱۲×۱۸ ، ۲۱/۵×۱۶/۵۴۷۱ ، کاغذ فرنگی آبی - جلد تیماج مشکى ضربی .

دیوان

از ظهیر الدین فاریابی (سپه ۶۳۱:۲) .

۳۱۲۶

نسخ عبدالرزاق سراجی در روز ۱۱ شعبان ۱۲۹۰ ، سه صفحه آغاز بخط مؤلف ، نسخه اصلاح شده

اوست ، بلاغ دارد .

۲۰س ۸×۱۴ ، ۲۱×۱۵۳۱۰۸ ، کاغذ فرنگی - جلد مقوای

اوثق الوسائل في شرح الرمانيل

شرحی است از حاج میرزا موسی بن میرزا جعفر بن میرزا احمد بن لطفعلی بن محمد
صالح تبریزی در گذشته ۱۳۰۷ بر رسائل شیخ مرتضی انصاری در حجیت قطع مورخ ۲۸
شوال ۱۲۷۸ و در ۱۳۱۳ بچاپ رسیده است (ذریعه ۱: ۴۷۳ - سرگذشت انصاری ص ۳۱۳).
آغاز: بسم الله العالی ذی المجد والافضال والجلال .
انجام: بحق محمد وآله الطاهرين .

۳۱۲۷

نسخ و نستعلیق سده ۱۳ و ۱۴ ، عنوان شنگرف .
۱۶ س ۱۲ ، ۱۶/۵ × ۱۰/۵ ۴۸۲ ، کاغذ فرنگی - جلد تیباج قهوه ای ضربی .

حکمة الاشراف

از شیخ شهید شهاب الدین سهروردی است .

۳۱۲۸

نسخ سده ۱۱ ، عنوان شنگرف .
۱۴ س ۱۴ ، ۱۴/۵ × ۱۲/۵ ۴۴۶ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیباج قهوه ای مقوایی .

نزهة الخاطر و سرور الناظر و تحفة العاشر و متاع المسافرين

از فخر الدین بن محمد علی طریحی نجفی (منزوی ۱: ۲۳۰) .

۳۱۲۹

شکسته نستعلیق شب چهارشنبه ۲۵ صفر ۱۲۵۶ در متن و هامش .
۱۵ س ۱۲ ، ۱۲/۵ × ۱۴/۵ ۴۵۹ ، کاغذ فرنگی - جلد تیباج قهوه ای ضربی .

۲۰۸۰

دیوان

از عنصری است در ۲۵۰۰ (مجلس ۳: ۳۶۵ - سیمه ۲: ۶۴۴).

۳۱۳۰

نسخ سده ۱۳ و ۱۲ ، عنوان شنگرف .

۱۱۴س ۶ ، ۱۶۴۷۴/۱۰×۱۶ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه‌ای ضربی.

فرهنگ مثنوی

نخست لغات دیباچه مثنوی مولوی است سپس فرهنگی برای آن بترتیب تهجی
از الف تا یاء .

آغاز: بسمله ، رب انعمت فزی . مکاشفه در لغت آشکارا کردن چیزی پوشیده
است .

انجام : یسار فراخ دستی و توانگری از همه چیز . والله الموفق والمعین .

۳۱۳۱

نسخ در فارسی و نستعلیق ترکی در ترکی زیر سطور ، عنوان شنگرف .

۱۷س ۹ ، ۱۱۳۴۱۱۳/۱۵×۲۱ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی مقوایی .

فرهنگ فارسی بترکی

بترکی و دستور زبان و فرهنگ فارسی است به ترکی و شعر ترکی هم دارد.
در پایان زیر برخی از کلمات معادل لاتینی هم آمده است. در نسخه دو عنوان «باب دوم
در ترتیب امثله من المختلفه و المطرودة و تغییرات و ابدالات آنها که مشتمل است به
نه قسم و پنجاه و دو انواع - باب سوم در ترتیب اسماء موجودات من الاصول والمخترعات

که مشتمل است بر بیست فصل و هر فصل بترتیب حروف بر سه حرکات دیده می‌شود،
در باب نخستین هم باید ۱۹ فصلی باشد.
آغاز افتاده : لا یمدن : یالوار مق ، لاویدن : میلی.
انجام افتاده : مستقیم و صایب .

۳۱۳۲

شکسته نستعلیق سده ۱۴ ، درص ۲ شعر صدر المعالک و سرکار آقامیرزا هادی پسر ایشان هست،
۱۲×۷ ، ۱۷/۵×۱۰/۵۳۹۷ ، کاغذ قرنگی - جلد تیماج سرخ ضربی.

مجموعه ۵۹

۱- دیوان (۴ - ۱۴۱) نخست غزلها است از ناصرعلی شاه نصرت (۴-۵۳).
آغاز:

ز روی معرفت هر کس بخواند دفتر ما را

هنر از آن شرح بنویسد ز حکمت زندا و ستارا

انجام :

از بعد مسافت اگردل گیرد یار از حدیث مدنی و قرنی

پس از این مثنوی است از همو درص ۵۳-۱۲۶ ،

آغاز:

آن شنیدستی که شمع انجمن جان روشن روشنی جان من

انجام :

گر نه فضا بود ای دریای جود

نامدندی از عدم سوی وجود

پس باز غزلها است از همو با تخلص «منصور علی نصرت» (۱۲۹-۱۴۱).

۲- دیوان (۱۴۲-۱۹۳) غزلها است از منصور علی شاه .

آغاز:

ای دل بیاد می تو بکن حل مشکلم حل مشا کلم تو بکش پای از گلم
انجام :

فانی از یا ربی نشان در عشق تا شده بی نشان نشان مطلب

۳۱۳۳

تستعایق سده ۱۱ ، عنوان شغرف ، سر لوح زرین آراسته ، جدول زر و لاجورد .
۱۴س ۶×۱۴/۵ ، ۱۱۲×۱۹/۵ کاغذ - جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی .

جنگ

شعرهای رودکی (ص ۱-۴۲) و عنصری (ص ۴۳-۱۰۴) و امیر معزی (ص ۱۰۵-۲۲۲)
است بادیباچه‌ای به نشر در سر گذشت آنها .

۳۱۳۴

شکسته نستعلیق سعدنایه‌الله در شانزدهم اردیبهشت ۱۱۹۱۰ ، ش ۵۴ و ۵۵ نوشته نعمة الله سیزواری اردبیلی
است ، ش ۵ مورخ ۱۰۴۱ ، جای شکله در ش ۴ سفید گذارده شده است -
۲۰س ۵×۱۴/۵ ، ۱۴۳×۹/۵ کاغذ سپاهانی - جلد تیماج سرخ ضربی زرکوب .

معجم

۱- اشارات لطائف الاشارات (۱-۶۰) حاشیه ایست از غیاث الدین منصور شیرازی
و دومین حاشیه اوست بر اشارات ابن سینا و رد بر رد دوانی بر نخستین حاشیه یا لطائف
الاشارات او (مجلس ۳۶۶: ۲ ش ۶۱۱/۱۰ - برو کلمن ذیل ۵۹۳: ۲ - ذریعه ۶: ۱۱۲) ،
آغاز: بسمله . وعلیه التوکل فی ... بعد حمد الله علی آلائه و الصلوٰة علی محمد

وآله و اولیائیه [یقول] الفقیر غیاث المنصورانی علقت قدما تعلیقات اسمها کالمسمى لطائف الاشارات الى لطائف الاشارات ثم بعد مدة عثرت على قراطيس سوده بعض الفاصرين (الدواني) من اجلة المعاصرين ... على ماهوداب مظهر اسم الجلال ... فعلقت حاشية اخرى .

انجام : بايضاح امتناع حصول الاجزاء الى ههنا وقيل الينا (قدتم اشارات لطائف الاشارات المنسوب الى ... غياث ... الشيرازي) .

۲- دراستخراج سهام از مجمل الاصول (۶۱-۶۷) گویا از سعد غنايت الله بفارسی ودران از حادثه ۱۱ج ۹۰۶/۲ یاد شده است (ص ۶۲) .

۳- مجمل الاصول (۶۹-۱۵۵) از کوشیار گیلی (ف ۹۳۸ - مجلس ۴ : ۲۳۱ - ش ۵۸۸۴ برلین بنام المدخل که همین المجمل است) .

۴- کتاب فی الهیئة (۱۵۷-۲۱۴) در آن عنوان «القسم الثاني فی ذکر ما يختص بهیئة الارض و کیفیة انقسامها بالعامر و غیر العامر و ما يتعلق بها من ذکر الطوالع و المطالع و هو مشتمل على اربعة عشر بابا» درص ۱۸۳ دیده میشود . برای شناختن آن بفهرستهای دانشگاه و مجلس و تبریز و طوس و پاریس و بریتانیا و برلین نگریم چیزی بدست نیاوردم .

آغاز افتاده : فرصد الكوكب على طرفی القطر المار بالمعدين .

انجام : فی قسمة الدرج واجزائها الستينية وحين انتهينا ها هنا فلنختم الكتاب بهذا الباب والله الحمد على افضاله و على الرسول العلوة و على آله و اصحابه هم ائمة المعصومين عليهم السلام اجمعين .

فهرست مطالبها

۱- فی ذکر النطاقات .

۲- فی رجوع الكواكب واستقاماتها .

- ٣- فى بيان معنى التشريق والتغريب .
- ٤- فى بيان اختلاف الممطر .
- ٥- فى بيان سبب زيادة الضوء فى القمر ونقصانه .
- ٦- فى ذكر عروض الكواكب وفيه اربعة فصول : فى ذكر عروض القمر-فى ذكر عروض الكواكب العلوية - فى ذكر عروض كوكبى الزهرة وعطارد - فى ذكر الجهات التى بها عرفت عروض الكواكب .
- ٧- فى بيان سبب خسوف القمر .
- ٨- فى ذكر ازمان ما بين الكسوفين .
- ٩- فى ذكر الكواكب الثابتة .
- القسم الثانى فى ذكر ما يختص بهيئة الارض و كيفية انقسامها بالعامر وغير العامر وما يتعلق بها من ذكر الطوالع والمطالع وهو مشتمل على اربعة عشر بابا .
- الباب الاول فى ذكر جمل من هيئة الارض .
- الباب الثانى فى ذكر الأقاليم و كيفية انقسام الارض اليها .
- الباب الثالث فى ذكر خواص مواضع خط الاستواء .
- الباب الرابع فى ذكر خواص المواضع التى للقطب بها ارتفاع اى حيث ارتفاعه تساوى تمام الميل الاعظم .
- الباب الخامس فى ذكر خواص المواضع التى ارتفاع القطب بهاميل تمام الميل الاعظم اى حيث ارتفاعه تساوى تسعين جزءا .
- الباب السادس فى بيان كيفية ما يطلع من اجزاء فلك البروج معكوسا .
- الباب السابع فى ذكر معنى الطالع والمطالع .
- الباب الثامن فى بيان سعة المشرق وتعديل النهار .
- الباب التاسع فى بيان درجة الممر .
- الباب العاشر فى ذكر الاطلال .

الباب الحادى عشر فى استخراج خط نصف النهار .

الباب الثانى عشر فى معرفة سمت القبلة .

الباب الثالث عشر فى ذكر معنى الفجر والشفق .

الباب الرابع عشر فى ذكر معنى التاريخ والسنة و الشهر و اليوم و الساعة و به

يختم الكتاب .

از این فهرست بر می آید که در کتاب باید دو قسم باشد و هشت باب قسم نخستین

در نسخه ما هست و همه چهارده باب قسم دوم .

در آن از مجسطی و جغرافیای بطلمیوس یاد شده و از بحثی که خود مؤلف از

کسوفات قمری کرده و استخراجی که از انحراف قبله نموده است . نام دانشمند یا کتاب

دیگری را در آن ندیده ام و گویا کتاب از قدما باشد .

۵- الارجوزة فی علم المنطق (۲۱۵-۲۳۲) از ابن سینا است و در آن آمده :

قد سال الشيخ الرئيس السهل ذاك الذى تم لديه الفضل

نیز :

حتى اذا بلغت سن اللب

در آغاز آمده : بسمله . وبه تو کلی . الحمد لله رب العالمین ... هذه رسالة منظومة

فی المنطق للشيخ الرئيس حجة الحق ابی علی الحسین بن عبد الله [بن] سینا کتبها الی الشيخ

الرئيس الفاضل سهل نور الله مضجها وقد كان الیه منه الا بیات (مهدوی ش ۲۲) .

۶- حاشیة شرح التجرید (۲۳۳ - ۲۸۵) از قاضی زاده علاء الدین عبد الخالق

کرهرودی (ف ۲۳۴ - ذریعه ۶ : ۱۱۴) .

آغاز : بسمله . وبه ثقتی . الحمد لله الذى وفقنا لتوضیح عقائد الاسلام وتصحیحها

من تجرید العقائد ... فهذه حواشی ... وشحت بها ... من مقاصد کتاب التجرید و شرحه

الجدید ... المقصد الثالث فی اثبات الصانع وصفاته وآثاره :

انجام : هذا غاية ما يمكن ان يقال فى تحقیق هذا المرام فتأمل فيه .

شکسته نستعلیق ولی در پایان ذی حجه ۱۲۹۳ ، نسخه تاباب دوازدهم دارد و اندکی از آن افتاده
و میان ص ۲۴۵ و ۲۴۸ نیز افتاده است.
۱۶ س ۱۴ × ۶/۵ ، ۱۳۲۲/۵۳ × ۱۷ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج ضربی مقوایی.

معراج الظلمة والرحمة

از عبدالله بن حاجی مهدی بافقی کتابخوان شاگرد شیخ احمد بن زین العابدین
(ص ۲۴۲) و در کیمیا است. نام کتاب و مؤلف در دیباچه هست. در یک مقدمه و پانزده باب است:
مقدمه در اصطلاحات و دلایل ، باب ۱ در ذکر سر کن اعظم این فن ، ۲ حجر اعظم
۳ اصطلاحات حجر اعظم ، ۴ الوان احجار حمراء ، ۵ تلطیف و تصفیه حجر ، ۶ اسامی
فرار ، ۷ احجار بیاض مع الجمر ، ۸ تلطیف و تحمیر و تحلیل نوشار ، ۹ تطهیر و تکلیس
و تصعید فرار ، ۱۰ تحمیر خل العنب مع البول ، ۱۱ آلات حل و عقد دمع التشویه ، ۱۲
تصعید کبریت و تبیض آن ، ۱۳ تکلیس ذهب و فضه ، ۱۴ فن طرح ، ۱۵ طریق عین
الحکمه .

آغاز: بسمله. حمد الخالق خلق الشمس والقمر...

صانع بدیع آنکه زا کسیر حکمتش

تا بنده چه ماه شده آفتاب زر

انجام : وهشیاری درین باب شرط است والله العالم بحقائق الامور.

نستعلیق علی بن حسام شاعر در ۹۴۷ که تاریخ نوشتن نسخه را بنظم در پایان آورده است ،
عنوان شنگرف ، جدول زر و لاجورد با سه سر لوح زرین و لاجورد و شنگرف ، شش مجلس تصویر
دارد ، آغاز افتاده .

۱۹ س ۱۷ × ۱۱ ، ۱۷۷۳ × ۲۴ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج قهوه ای ضربی مقوایی.

هفت اورنگ

از جامی است ، در این نسخه پنج مثنوی است.

۱- سلسله الذهب (هامش) مرسته دفتر آن وسومی آن را که درباره عدالت پادشاهان است و داستانهایی از انوشیروان و نظام الملک در آن آمده برخی تحفه شاهی نامیده اند چه در آن دوجا از «تحفه» یاد شده و دارد :

لیک از آنجا که تحفه شاهی است یاد کرد کمین هوا خواهی است

(جامی حکمت ۱۸۸).

۲- سبحة الابحار .

۳- یوسف وزلیخا (نوشته نماز شام شنبه ۲۸ رجب ۹۴۷).

۴- لیلی و مجنون .

۵- خردنامه اسکندری .

۳۱۳۷

تستعلیق میرزا محمد کاشانی در شوال ۱۲۹۵ ، عنوان و حواشی شنغری ، ابراهیم نامی آن را در کاشان در محرم ۱۳۱۳ از ورثه میرزا کوچک صرای خریداری کرده است ، در ۱۹۹۹ ص .
 ۱۳/۵×۶/۵×۱۰۱۵×۱۲۴۰۱۸ - کاغذ فرنگی آهار مهره - جلد روغنی آراسته .

دیوان

از منوچهری دامغانی است.

۳۱۳۸

تستعلیق محمد هادی بن محمد قلی شاطر در ۱۱۳۴/۱ ، عنوان و نشان شنغری ، چند برگه از آغاز

افتاده .

۱۸/۵×۶/۵×۱۰۱۶۱×۱۷/۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج سبزرایی مقوایی .

ترجمة الدر النظيم في خواص القرآن العظيم

از احمد بن حاجی محمد سكاك طبسی كه در ۹۲۶ بدستور بزرگی ساخته است
(ذریعه ۱۰۱: ۱ - استوری ۵۳: ۱ و ۱۲۲۶ - مجلس ۳: ۱۳ س ۷۹۹ - پرنسستن ۷۷ -
مشار ۶۶۱).

۳۱۳۹

تعلیق صالح بن شاه محمد اردستانی در شوال ۱۰۴۵ ، عنوان شنگرف ، حواشی دارد از طوسی
در اسنوله قنویه و از «ترجمة خیام» .
آغاز مانند نسخه مروی .
انجام : «تعلیق لیس علوالاول ومجده هو تعلقه الاشياء ... فعلوه ومجده اذن بذاته قدیم»
مالک محمد افضل بن محمد علی ، بها «هتصدق دینار» .
۱۷س ۱۴×۷ ، ۱۹×۱۳۳۱۴۹ ، کاغذ سپاهی - جلد تیماج زرد.

التعليقات

از ابن سینا است (مهدوی ش ۴۹ ج - ف ۲۰۶ - ره آورد ۱۴۸) .

۳۱۴۵

نسخ و تعلیق سده ۱۳ ، عنوان ورقم شنگرف .
۱۳س ۱۴×۹ ، ۲۱×۱۵۴۲۰۷ ، کاغذ قرنگی - جلد تیماج سرخ .

مجموعه

۱- مفتاح الموالید (۲پ-۵۱پ) از محمد اکبر بن نصر الله افشار بنام نواب احمد
علی میرزا در زایجه او که در شب آدینه ۶ شوال ۱۲۱۸ زاده شده بود .
آغاز: بسمله . و به نستعین . اما بعد بر ضمیر منیر اصحاب فطنت و بصیرت معین
و مبرهن است .

انجام : موضع شعاع مقابله زعم احکامیان .

۲- مفتاح المنجمین (۵۲ پ- ۱۱۳ پ) از محمد اسماعیل حسینی مشهدی در یک مقدمه

و دو مفتاح و یک خاتمه .

آغاز: بسمله . اجناس حمد از تعریف بیرون خالق را سزا است که بی ذکر اسمش هر کلمه ای خام ... چنین گوید ... محمد اسماعیل الحسینی المشهدی که اکمل صناعات و اشرف علوم حقیقیه علم هیئت و اوضاع نجوم است .

انجام « تتمه جدول قرانات علوین الی سنه ۱۲۳۶ » است .

۳- استخراج احکام طالع شهریار و شهزادگان (۱۱۴ پ - ۲۰۷ ر) از محمد

اکبر افشار (جزش ۱۴۲۱) در باره خاندان قاجار و زایچه و طالع تولد آنهاست و در برخی جاها ماده تاریخ است سروده میرزا یونس مازندرانی و میرزا خرم .

آغاز: « حمدی چون کوکب ثابت و سیار بی غایت ... تبار بارگاه محمودیست ...

این مختصریست و چیزه در استخراج احکام طالع آفتاب مطالع شهریار عادل و شهزادگان باذل ... مؤلف این تمیقه ... محمد اکبر افشار، بدینگونه است تاریخ تولد آنها:

۱۲۰۳

۱- محمد قلی میرزا روز چهارشنبه ۲۲ رمضان

۱۲۲۰

۲- فاطمه سلطان بیگم شب شنبه ۱ شعبان

۱۲۲۰

۳- محمد کاظم میرزا روز دوشنبه ۱۵ شوال

۱۲۲۱

۴- تیمور میرزا روز شنبه ۵ ج ۱

۱۲۲۱

۵- گوهر شاد بیگم شب دوشنبه ۱۹ رمضان

۱۲۲۱

۶- گوهر تاج بیگم شب شنبه ۷ ذی قعدة

۱۲۲۳

۷- اسکندر میرزا روز شنبه ۱۶ ج ۲

۱۲۲۳

۸- بدیع الزمان میرزا شب یکشنبه ۹ رمضان

۱۲۲۴

۹- همایون بیگم شب آدینه ۱ شوال

۱۲۲۵

۱۰- شاهرخ میرزا روز یکشنبه ۱۴ رمضان

۱۲۲۵

۱۱- نودر میرزا شب شنبه ۶ رمضان

- ۱۲۲۶ - ۱۲ - قهرمان میرزا شب یکشنبه ۱۱ ج ۱ /
- ۱۲۲۷ - ۱۳ - اردشیر میرزا شب دوشنبه ۱۱ صفر
- ۱۲۲۷ - ۱۴ - فرخ زاد بیگم روز پنجشنبه ۲۱ صفر
- ۱۲۲۷ - ۱۵ - نیره سلطان بیگم شب شنبه ۴ ج ۱ /
- ۱۲۲۷ - ۱۶ - هاجر نسا بیگم شب یکشنبه ۱۱ ذی حجه
- ۱۲۲۸ - ۱۷ - فرخ سلطان بیگم شب یکشنبه ۱۵ ذی حجه
- ۱۲۲۹ - ۱۸ - عذرا بیگم روز شنبه ۱۲ ج ۱ /
- ۱۲۲۹ - ۱۹ - رقیه سلطان بیگم شب چهارشنبه ۱۶ ج ۲ /
- ۱۲۲۹ - ۲۰ - رایعه سلطان بیگم روز سه شنبه ۱۱ ج ۱ /
- ۱۲۳۲ - ۲۱ - سلطان حسین میرزا روز پنجشنبه ۷ شوال
- ۱۲۳۴ - ۲۲ - احمد علی میرزا پسر اسمعیل خان روز پنجشنبه ۴ رجب
- ۱۲۳۰ - ۲۳ - خلف اسمعیل خان روز سه شنبه ۶ صفر
- ۱۱۵۵ - ۲۴ - آقا محمد خان شعبان
- ۱۲۰۳ - ۲۵ - محمد علی میرزا شب شنبه ۷ ج ۱ /
- ۱۲۰۳ - ۲۶ - محمد تقی میرزا روز چهارشنبه ۱۲ رمضان
- ۱۲۰۳ - ۲۷ - محمد ولی میرزا روز آدینه ۱ شوال
- ۱۲۰۳ - ۲۸ - عباس میرزا روز چهارشنبه ۱۴ ذی حجه
- ۱۲۰۳ - ۲۹ - حسینقلی میرزا روز پنجشنبه ۱۵ ذی حجه
- ۱۲۰۴ - ۳۰ - حسن علی میرزا روز آدینه ۱ ذی حجه
- ۱۲۰۶ - ۳۱ - محمد تقی میرزا روز چهارشنبه ۶ صفر
- ۱۲۰۷ - ۳۲ - علی نقی میرزا روز پنجشنبه ۱۹ شوال
- ۱۲۱۰ - ۳۳ - شیخعلی میرزا شب دوشنبه ۱۴ رجب
- ۱۲۱۰ - ۳۴ - علی خان روز سه شنبه ۶ شعبان

- ۱۲۱۱ - ۳۵- عبدالله میرزا روز آدینه ۷ج۱/
- ۱۲۱۱ - ۳۶- اماموردی میرزا شب چهارشنبه ۱۰ شوال
- ۱۲۱۱ - ۳۷- محمد رضا میرزا روز دوشنبه ۳ ذی قعدة
- ۱۲۱۴ - ۳۸- شاهزاده محمود روز سه شنبه ۱۲ صفر
- ۱۲۱۴ - ۳۹- حیدرقلی میرزا روز آدینه ۱۵ صفر
- ۱۲۱۶ - ۴۰- شاهزاده همیون شب آدینه ۴ج۲/
- ۱۲۱۶ - ۴۱- اللهوردی میرزا شب سه شنبه ۴ رمضان
- ۱۲۱۷ - ۴۲- اسمعیل میرزا شب آدینه ۱۲ شعبان
- ۱۲۱۸ - ۴۳- احمدعلی میرزا شب آدینه ۶ شوال
- ۱۲۱۸ - ۴۴- علی رضا میرزا شب شنبه ۶ ذی قعدة
- ۱۲۲۱ - ۴۵- کیقباد میرزا شب آدینه ۱۹ صفر
- ۱۲۲۱ - ۴۶- بهرام میرزا شب شنبه ۱۶ع۱/
- ۱۲۲۱ - ۴۷- شاهپور میرزا شب چهارشنبه ۶ صفر
- ۱۲۲۲ - ۴۸- قاسم میرزا روز چهارشنبه ۲ج۱/
- ۱۲۲۲ - ۴۹- منوچهر میرزا شب آدینه ۱۴ج۱/
- ۱۲۲۲ - ۵۰- هرمز میرزا شب دوشنبه ۱۲ج۱/
- ۱۲۲۲ - ۵۱- ایرج میرزا روز پنجشنبه ۱ج۲/
- ۱۲۲۲ - ۵۲- کیکاوس میرزا روز آدینه ۴ شوال
- ۱۲۲۳ - ۵۳- شاهقلی میرزا روز چهارشنبه ۱۱ محرم
- ۱۲۲۳ - ۵۴- ملکشاه میرزا روز دوشنبه ۱۶ شعبان
- ۱۲۲۳ - ۵۵- مظفر علی میرزا شب یکشنبه ۱ شوال
- ۱۲۲۴ - ۵۶- کیخسرو میرزا شب شنبه ۶ صفر
- ۱۲۲۴ - ۵۷- کیومرث میرزا روز سه شنبه ۱۵ج۲/

- ۱۲۲۴ - ۵۸ - جهان‌شاه میرزا شب یکشنبه ۱۵ رمضان
- ۱۲۲۶ - ۵۹ - سلیمان میرزا روز سه شنبه ۴ محرم
- ۱۲۲۶ - ۶۰ - فتح‌الله میرزا روز چهارشنبه ۹ رجب
- ۱۲۲۶ - ۶۱ - ملک منصور میرزا شب سه شنبه ۲۱ رجب
- ۱۲۲۶ - ۶۲ - بهمن میرزا شب یکشنبه ۱۳ شوال
- ۱۲۲۷ - ۶۳ - شاه‌مراد میرزا شب دوشنبه ۵ محرم
- ۱۲۲۸ - ۶۴ - سلطان محمد میرزا روز پنجشنبه ۱۶ ج ۱
- ۱۲۲۸ - ۶۵ - سلیم میرزا شب پنجشنبه ۱۵ شوال
- ۱۲۲۸ - ۶۶ - ابراهیم میرزا شب ۱۵ ج ۲
- ۱۲۲۸ - ۶۷ - مصطفی میرزا شب آدینه یازدهم ذی‌قعدة
- ۱۲۲۸ - ۶۸ - سیف‌الله میرزا روز سه شنبه ۱۴ رجب
- ۱۲۳۲ - ۶۹ - سیف‌الله میرزا شب یکشنبه ۱۸ ج ۱
- ۱۲۳۳ - ۷۰ - یحیی میرزا شب سه شنبه ۱ محرم
- ۱۲۳۳ - ۷۱ - اللهیار میرزا شب چهارشنبه ۱۶ ج ۱
- ۱۲۳۴ - ۷۲ - زکریا میرزا شب شنبه ۱۶ ج ۱
- ۱۲۳۴ - ۷۳ - محمد امین میرزا روز شنبه ۱۰ ج ۲
- ۱۲۳۴ - ۷۴ - حمزه میرزا شب چهارشنبه ۲۱ رمضان
- ۱۲۳۴ - ۷۵ - سلطان احمد میرزا روز آدینه ۱۹ ذی‌قعدة
- ۱۲۱۷ - ۷۶ - الله قلی میرزا روز شنبه ۱۰ ج ۲
- ۱۲۲۳ - ۷۷ - حسین‌علی میرزا روز چهارشنبه ۱۹ ج ۱
- ۱۲۲۲ - ۷۸ - حسن‌علی میرزا شب شنبه سلخ ذی‌حجه
- ۱۲۲۴ - ۷۹ - علی‌خان روز دوشنبه ۹ رجب
- ۱۲۲۶ - ۸۰ - حسین‌علی میرزا روز دوشنبه ۱۵ رجب

- ۱۲۳۵ - ۸۱- همایون میرزا روز سه شنبه ۸ رمضان
- ۱۲۱۸ - ۸۲- محمد حسین میرزای حشمت پسر محمد علی میرزا
شب یکشنبه ۴ شعبان
- ۱۲۴۲ - ۸۳- پسر نواب خان میرزا شب دوشنبه ۱۹ ع ۲/
- ۱۲۳۶ - ۸۴- محمود قلی خان شب آدینه ۲۱ رمضان
- ۱۲۳۱ - ۸۵- محمد ابراهیم خان فرزند رحیم خان شب پنجشنبه ۴ صفر
- ۱۲۰۱ - ۸۶- میرزا نصیر تفرشی مستوفی نواب محمد میرزا روز پنجشنبه
۶ شعبان
- ۱۱۹۹ - ۸۷- آقامحمود مجتهد شب دوشنبه ۱۹ شعبان
- ۱۱۹۷ - ۸۸- منوچهر خان روز آدینه ۱۳ رمضان
- ۱۲۱۵ - ۸۹- رضا قلی ایروانی روز سه شنبه ۲ شوال
- ۱۲۰۱ - ۹۰- رضا قلی خان ایلخان خراسانی شب پنجشنبه ۴ رمضان
- ۱۱۸۷ - ۹۱- نجف قلی خان شاد لوفر مانروای بیجنورد شعبان
- ۱۲۲۰ - ۹۲- الله وردی خان شب سه شنبه ۴ رمضان
- ۱۱۷۹ - ۹۳- قهار قلی میرزا شب شنبه ۲۹ ع ۲/
- ۱۱۹۶ - ۹۴- طالع سال قران قوسی روز سه شنبه ۷ ع ۱/
- ۱۱۹۶ - ۹۵- طالع سال قران علوین
- ۱۲۲۷ - ۹۶- علی محمد زمان خان شب چهارشنبه ۴ ذیحجه
- ۱۲۲۵ - ۹۷- محمد تقی خان شب سه شنبه ۶ ذیقعد
- ۱۱۹۸ - ۹۸- محمد اکبر میرزا شب سه شنبه ۱۹ صفر
- ۱۲۲۹ - ۹۹- رستم بیگ پسر یوسف بیگ شب شنبه ۱۰ ع ۲/
- ۱۳۰۹ - ۱۰۰- خدیجه امایمن روز آدینه سلخ شوال
- ۱۳۲۵ - ۱۰۱- رباب خانم کوچک و جمیله خانم شب شنبه سلخ ع ۲/

- ۱۰۲- رابعه سلطان بیگم روز سه شنبه ۱۱ع/ ۱۲۲۹
- ۱۰۳- رقیه سلطان بیگم شب چهارشنبه ۱۶ج/ ۱۲۲۹
- ۱۰۴- قلی بیگم روز آدینه ۱۴ رجب ۱۲۳۱
- ۱۰۵- گوهر ملک سلطان بیگم روز آدینه سلخ شعبان ۱۲۳۱
- ۱۰۶- مریم سلطان بیگم شب دوشنبه ۵ محرم ۱۲۳۲
- ۱۰۷- سلطان حسین میرزا روز پنجشنبه ۷ شوال ۱۳۳۲
- ۱۰۸- سلطان بیگم روز پنجشنبه ۲۱ شوال ۱۲۳۲
- ۱۰۹- داراب میرزا روز چهارشنبه ۱۴ ذی حجه ۱۲۳۲
- ۱۱۰- سنجر میرزا شب آدینه ۶ رمضان ۱۲۳۳
- ۱۱۱- تاجی بیگم روز دوشنبه ۱۹ صفر ۱۲۳۴
- ۱۱۲- اسمعیل خان شب آدینه ۹ محرم ۱۲۳۲
- ۱۱۳- نادر قلی میرزا روز آدینه سلخ رمضان ۱۲۴۲
- ۱۱۴- الله قلی میرزا روز سه شنبه ۱۴ رمضان ۱۲۴۳
- ۱۱۵- امام قلی میرزا روز دوشنبه ۱۲ ذی حجه ۱۲۴۴
- ۱۱۶- علی قلی میرزا برادر کوچک نادر قلی میرزا روز سه شنبه ۷ ذی قعدة ۱۲۴۵
- ۱۱۷- علی آقا شب چهارشنبه ۲۴ رمضان ۱۳۱۵

۳۱۴۱

تستعلیق حاجی میرزا ابوالحسن خان فتوح الدوله پسر حاجی میرزا رفیع خان مستشار السلطنه در ۱۳۰۷ ، جدول شنگرفی ولاجورد ، فخرالدین منشی این نسخه را برای چاپ آماده کرده بوده است (صلحه عنوان) ، یادداشتی در ۳ پ هست .

۱۶×۸ ، ۲۰/۵×۱۳ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج عنابی درون مشکی .

المطهره فی

شرحی است بر دیوان حافظ از مولی شاه محمد بن محمد دارابی شیرازی (سده ۱۱) (ش ۳۶۰/۱ - ذریعه ۴ : ۳۸ و ۲۲۲: ۹ و ۴۹۷ - مجلس ۳ : ۴۹۰ - مشار ۱۳۳۸ - سیه ش ۷۱۷۰/۳) يك مقدمه دارد در اصطلاحات اهل عرفان. در آن از خود شارح «محمد بن محمد دارابی» و خواجه طوسی و شیخ بهایی یاد شده و از شاه عباس دوم و از ۱۰۵۲ (۱۰۶۲) و فتحعلی سلطان پسر امام قلی خان (دیباچه - پایان).

آغاز: بسمله. خجسته تر کلامی که خطبای بلاغت شعار و شعرای فصاحت دثار از لب آرایش وزینت دیوان تواند بود ستایش و نیایش جناب کبریایی است که نبی امی را شرف رسالت و ختم نبوت کرامت فرمود.

انجام: تنگی شکر ساخت و بسیاری ازین مقوله اعجاز در کار بود که ذکر آن باعث طول کلام میشد اهل عرفان را حاجت مدح و شان لسان الغیب نیست.

۳۱۴۲

تستعلیق سده ۱۰ و عنوان شنگرف در ش ۱، ش ۴ مورخ، ج ۱/۲ ۹۵۰ از محمد بن الحسینی المداح، ش ۵۳ و ۵۴ بهمین خط ش ۴، ش ۶ بخط نسخ خوش و متن شنگرف.

۱۷ س ۱۲/۴/۵، ۱۳۶، ۹/۵۴۳، ۱۷/۵، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه ای مقوایی گرد سرخ و زرد بالوالادرون قریاکی.

مجموعه

- ۱- جام جم (متن) از اوحدی مراغه ای است (مجلس ۳: ۱۶۷ - مشار ۴۶۵).
- ۲- نصاب صبیان (۷-۲۶ پ هاشم) از فراهی.
- ۳- زاد المسافرین (۲۸ پ - ۹۶ هاشم) از میر حسینی.
- ۴- روشنائی نامه (۹۷ پ - ۱۱۹ پ هاشم) از «سید ناصر»، در آن آمده: «بسال سیصد و چهل و سه بر سر که هجرت کرد آن روح مطهر»

- ۵- قصیده‌ای از عراقی (۱۲۰ پ - ۱۲۳ پ هاشم).
- ۶- کلمات قصار محمد ص با ترجمه فارسی (۱۲۶-۱۳۵ پ هاشم).

۲۱۴۳

لستعلیق سده ۱۴، عنوان شغرف، در ۲۴۰ ص.
 ۱۶س×۷ص، ۱۳/۵، ۱۸×۱۱، ۱۳۱، کاغذ فرهنگی رنگارنگ - جلد تیماج قهوه‌ای ضربی مقوایی.

دیوان

از سید احمد بدر لاهیجی زنده در ۱۳۱۰ و شاعر آزاده و نقاد.

فهرست دیوان بدر لاهیجی

- ۱- مثنوی حکایت شیر و خر و روباه و تشبیه بقاضی لاهیجان و مرد قصاب و میرزا تقی پیشکار قاضی و فریقین قصاب و بحیلۀ شرعی دارائی ویرا از چنگش ربودن، بایک تصویر سیاه قلم عالی (۴۲-۱)
- ۲- ترجیع بنام شیخ علی پیشنماز تکیۀ عودلاجان (۴۳-۴۶)
- ۳- ترجیعی به تقلید و تتبع بواسحق اطعمه (۴۶-۵۲)
- ۴- ترجیعی است طیمت آمیز مشتمل بر دوازده بند (۵۲-۶۳)
- ۵- ترجیعی راجع به مواصلت جوجو خانم در نه بند (۶۳-۷۲)
- ۶- خاتمۀ بوستان سعدی نوشته میرزا رحیمخان مستوفی برای منظم السلطنه و قطعه‌ای بنام ناصر الشعراء شیرازی (۷۲-۷۳)
- ۷- قطعه‌ای که از زبان محبوبۀ معین الرعا یا گفته و قطعه‌ای در خدمت مدیر جریده نسیم شمال و درخواست روزنامه و بندی در تاریخ شعرای قدیم و بندی در جواب یکی از دوستان (۷۳-۷۶)

- ۸- در جواب قطعه‌ای که یکی از خویشان در مبارزت حاجی خالو نوشته (۷۷-۸۱)
- ۹- قصیده‌ای در ستایش جناب میرزا فتاح خان دکتر که از شمیران بتهران فرستاده و بندی در مطایبه. (۸۱-۸۵)
- ۱۰- کتاب دل افروز نامه که قصه شیرین و بسیار مطبوع‌عست (۸۷-۱۰۵)
- ۱۱- جواب شعر یکی از دوستان (۱۰۶-۱۰۸)
- ۱۲- در هجو صدر العلماء لاهیجی (۱۰۸-۱۰۹)
- ۱۳- در شکایت از اصناف مردم (۱۰۸-۱۱۳)
- ۱۴- در تقاضای شجره و استقبال از شعرای قدیم (۱۱۳-۱۱۴)
- ۱۵- زبان حال مهدیخان پیشخدمت که بیکسی از وزراء نوشته (۱۱۴-۱۱۵)
- ۱۶- در مطایبه و شرح حال دختران حاجی ارسلان (۱۱۶-۱۱۷)
- ۱۷- قطعاتی که بدوستان نوشته (۱۱۷-۱۲۰)
- ۱۸- در تقاضای شراب بیکسی از احباب نوشته و قطعاتی
چند در مطایبه و مزاح (۱۲۰-۱۲۵)
- ۱۹- در حکایت بره کشتن حاجی میرزا ذبیح‌الله
و قطعه‌ای که بحکیم باشی و دیگری نوشته (۱۲۶-۱۲۹)
- ۲۰- در خواستگاری کردن دختر اکرم السلطنه
و قطعه‌ای که در مهمانی بحکیم باشی نوشته (۱۲۹-۱۳۰)
- ۲۱- غزلی که با سلوب فوق‌الدین احمد یزدی نوشته
و قطعه‌ای بیکسی از دوستان (۱۳۱-۱۳۲)
- ۲۲- قصیده شهر آشوب در جواب محمد ابراهیم کسمائی
و هجو علمای لاهیجان (۱۳۳-۱۳۵)

- ۲۳- درهجو جلال الملك و منظومه شکایت آمیز که بمیرزا
احمد خان نوشته
(۱۴۰-۱۳۵)
- ۲۴- زمان اقامت در کاظمین به مقرب الخاقان احمد آقای
نواب هندی نوشته
۱۴۰-۱۴۳
- ۲۵- مر اسله منظوم و منظوری است که قدرت قلمی بدرر انشان
میده
(۱۴۵-۱۴۳)
- ۲۶- قصیده درهجو علماء لاهیجان در پاسخ هجو سید ابوالقاسم
از دانشمندان رشت
(۱۴۹-۱۴۷)
- ۲۷- مستزاد است که درباره گوزیدن مالارمضان و کیل زمان
تشخیص سامان قریه سطلس و زمینان گفته
(۱۵۲-۱۴۹)
- ۲۸- درباره یکی از مبلغین بهائیه گفته و مطایبه
دیگر و هجو پسری
(۱۵۶-۱۵۲)
- ۲۹- مطایبه و قطعه‌ای که بقوام الاطیبار کربلا نوشته
(۱۵۹-۱۵۷)
- ۳۰- قطعه‌ای درهجو و بدیهه در تعریف کندوج آفاشیخ حسن
۳۱- هجویه احتضاریه ملا ابراهیم که از قول وی حقایقی
برشته نظم کشیده
(۱۶۶-۱۶۱)
- ۳۲- مکتوب منظوم که بیکی از دوستان نوشته
(۱۶۷-۱۶۶)
- ۳۳- حکایت منظومه در مطایبه و چندین قطعات در مزاح
که بدوستان و فخر الاطبا نوشته
(۱۸۰-۱۶۸)
- ۳۴- شرح مجلس ضیافت و تفصیل بازی شطرنج و هجو
صدر العلماء و قطعه‌ای در جواب ناجی قزوینی و جز آن
(۱۸۹-۱۸۱)
- ۳۵- هجویه میرزا محمود شریعتمدار و تضمین قصیده‌ای که
علی اشرف در مدح او گفته و قطعه طیبیت آمیز که
بمستوفی نوشته و جز آن
(۱۹۴-۱۸۹)

۳۶- در هجو صدرالعلماء و قطعه‌ای که بمیرزا رحیم مستوفی

نوشته و چندین هجویه و شکایت از عزوبت (۲۰۶-۱۹۵)

۳۷- در هجویکی از و کالای محکمه ارتشا (۲۱۳-۲۰۷)

۳۸- داستان بزغاله و شغال (۲۱۹-۳۱۲)

۳۹- رباعیات بسیار شیرین و شیوا و هزلری (۲۴۰-۲۲۰)

آغاز: بسمله . تطبیق کردن حکایت شیر و روباه و خررا که در مثنوی مولوی مندرج است با حکایت قاضی و میرزا تقی و شخص قصاب که ... مطابق اتفاق شده است.

گوش اصلی باز کن تا بشنوی داستانسی از کتاب مثنوی

انجام :

ابراهیمی که می‌خورد مال یتیم لزال شراب کاسه شرب الهیم

خود از قلمش زد و نه آنها بر خاست آتش افتد بجان این ابراهیم

۳۱۵۵

تعلیق روز ۲۹ محرم ۱۳۶۵ ، عنوان شنگرف ، در ۲۷۱ ص.

۱۵-۱۴/۵×۸ ، ۲۱×۱۴/۵×۳۶ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی ضربی مقوایی.

مهر نامه

از سلطان الواعظین ابو الفتح حسنی حسینی که در ۱۲۳۱/۲۶ نوشته است . او شاگرد ملا علی نوری فیلسوف بوده است و در آغاز سال ۱۲۲۱ سفر خویش را از سپاهان بهند برای شناختن مردم هند و آیین آنها آغاز کرده و این سفر نامه خود را بدستور فتحعلیشاه در یک مقدمه و دو مرحله و خاتمه ساخته است .

مرحله ۱ درباره هند و مردم آنجا و فرنگانی که در آنجا بودند در یک مقدمه و

چند مقصد (۱۴) .

مرحله ۲ درباره دریاهای در یک مقدمه و دو مقصد (۲۳۸)

خاتمه در پند بشاه و فرمانروا از روی سرالاسرار ارسطو (ص ۲۵۹)

در آن یاد شده از: خطبه‌ای که او در کلمنکه در مسجد جمعه خوانده و در آن از فتحه‌المیشاه ستوده و از این رهگذر سنیان از او خورده گرفته و بفرمانفرمای آن شهر شکایت کرده‌اند و پاسخی که او بدانها داده است، ریاضتهای هندوها مانند حبس نفس و معلق داشتن خود و کارهای شگفت دیگر آنها (ص ۷ و ۳۸) و جشنهای آنها و برخی از عادات آنها (۵۸ و ۶۶)، درمانهای آنها بیماریها را بمثل آنها نه ضد (۷۲)، بزرگان و سران هندو و مسلمان کشورهند مانند چند و لعل و آصف الملك و منیر الملك و دیگران که اوبا آنها برخورد کرده است (۱۰۶)، برخورد اوبا برخی از دانشمندان و سرایندگان ایرانی هند مانند ملامحمد شوشتری و میرزا غلامحسین خان نواده ملامحمد صالح مازندرانی (۷۷ و ۷۸)، کشت و برزهندوستان و بهره برداری از کشاورزی در آنجا، سرگذشت سیاسی بسیاری از راجه‌ها و زمینداران هند که بتدریج پیر و دودستار انگلیس شده بودند، درخواست برخی از فرمانروایان از او که در هند بماند و نپذیرفتن او و آمدن بایران.

باری این کتاب از رهگذر تاریخ و جغرافیای هند آنچنانکه در آن روزگار بوده و مردم ایران آگاهی داشته‌اند و از رهگذر تاریخ سیاسی ایران و هند و ارتباط ایندو کشور با یکدیگر و از رهگذر جغرافیای کشورهای اروپایی که در این سفرنامه در ضمن بیان شده است بسیار سودمند است.

آغاز: هو الله تعالی شانه العزیز الجلیل قدره . بسمله . لآلی معانی آبدار حمد زلالی که از موج خیز طبع صافی ضمیران سخن سنجان دبستان روشن خیالی آغاز تراوش نموده .

انجام : و اخبار مخبرین صادق عرض نمود نسأل الله الغفران و علیه التکلیل فی تاریخ غرة شهر ربیع الثانی فی عام احدى و ثلاثون و مائتان بعد الالف من الهجرة النبویة علیه الف سلام و التحية .

۳۱۴۵

نسخ سده ۱۱، عنوان شنگرف، نسخه نائندکی از باب پنجم را دارد و افتاده است.
 ۱۱/۵×۵/۵، ۱۶×۹/۵۳۴۰، کاغذ سیاهانی - جلد تیماج عناپی .

الشهاب الثاقب

از فیض کاشانی است که در ۱۰۵۷ ساخته و بچاپ رسیده است (طوس ۵ : ۶۴ و ۵۹۲ - مجله ۱۶:۲ و ۳۱ و ۴۵) در يك مقدمه است و هشت باب و خاتمه و در آن یاد شده از شهید ثانی و رساله نماز آدینه او و عماد الدین طبرسی و نهج العرفان الی هدایة الایمان او (در دو جا) و کراچکی و تهذیب المسترشدين او و ابو الصلاح تقی بن نجم حلبی و کافی او و امیر فیض الله و تعلیقات او و امیر محمد زمان بن محمد جعفر و امیر معز الدین محمد (رحمهم الله) و امیر محمد باقر داماد که همیشه نماز آدینه میخواند و فیض هم با او میخوانده است و سید ماجد بن هاشم صادقی بحرانی (طاب ثراه) که در شیراز نماز آدینه میخوانده و فیض در آنجا شاگرد او بوده و با او این نماز را میخوانده است و از شیخ بهایی و پدرش (قدس سرهما) و محمد باقر سبزواری سیاهانی (معاصر فیض).

۳۱۴۶

نسخ ۱ محرم ۱۳۴۴ از روی نسخه آستان قدس .
 ۱۳×۶/۵، ۱۲×۱۰۳۱۱۲، کاغذ فرنگی - جلد تیماج قریاکی ضربی مقوایی .

دیوان

از حاج میرزا کریم خان کرمانی و بحرانی و در مرثیه و ستایش امامان است در ۱۳۰ و اند بیت که در ۱۲۵۹ ساخته است و در برخی ازان از کرمانیان گله کرده

است (۲۱۳ و ۲۱۴) در فهرست احسایی (۲۴۳.۲) از دیوان مرآئی عربی او که در تبریز چاپ شده است یاد گردید.

آغاز:

استبدل الدهر ایساری با عساری و شاب صفوی با قذاء و اكدار

انجام :

فاختر لنفسك من هذين انسيبه لدين جدك يا زينا لاقربان

۳۱۴۷

نسخ سید حسین بن محمد رحیم حسینی در ۲۵ ج ۱/۱۱۲۶ ، عنوان شنگرف ، در پنج صفحه آخر بخط نازهای شرحی است به ربی بر حدیث « من عرف نفسه فقد عرف ربه » از ابن میثم و بندی درباره امام زمان به ربی از ابوالفتح .

۱۴س ۷×۱۲ ، ۱۸×۱۱/۵۳۶۵ ، کاغذ میاهالی - جلد تیماج غنایی ضربی مقوایی.

چشمه زندگی

از محمد هادی بن محمد صالح شیرازی که بنام شاه سلطان حسین صفوی بهادر خان در يك منبع در تحقیق و ماهیت حیات و هفت جدول در عمر و درازی و کوتاهی آن و چاره آن (هفتمی در سه مورد) و يك ساقیه در ذکر امور مناسبه ساخته است. رساله در اینست که چگونه میتوان با عمری دراز زنده ماند و چه چیزهای عمر آدمی را کوتاه میکنند و داروها و طلسمها و جادوها و دعاها ای که در این باره میتوان بکار برده کدامست . نام کتاب و مؤلف و شاه و ستایشی که او از وی بنظم کرده است و فهرست مطالب در دیباچه هست

آغاز: بسمله ، عمر افزا کلامی که در برانگیختن طول حیات کوتاهی ننماید و روح پرور مقالی که چون آب زندگانی آتش فنا را فرو نشانند حمدی لایموتی است جل و علا که امثال او امرش موجب عمر بی زوال و ارتکاب مناهیش باعث فنا و احترام

آجال... اما بعد چون عمر عزیز کو هر یست قیمتی... لهذا محرر این رساله... محمد هادی بن محمد صالح شیرازی... را بخاطر فاتر رسید که اموری که باعث ازدیاد عمر و طول حیاتست و موجب دوام زندگی و تاخیر ممات باشد از افعال و اقوال و ادعیه و ادویه و اطعمه و اشربه که از کلام احیانظام الهی و احادیث حضرت رسالت پناهی و اهل بیت او... و سخنان معتبرین علما و حکما و تجربه کنندگان حقایق آزمایسته و مستنبط میگردد... در جدول مطور... جاری و بچشمه زندگی موسوم نموده بعرض باریافتگان محفل بهشت آیین خاقان سکندر شان سلیمان نشان... رساند... شاه سلطان حسین الحسینی الموسوی الصفی بهادر خان... و این چشمه را مرتب ساخت بر منبعی و هفت جدول و ساقیه باین تفصیل: منبع در تحقیق و ماهیت حیات، جدول اول در آنکه عمر قابل زیاده و نقصان میباشد و از بعضی چیزها طویل و از بعضی قصیر میگردد، جدول دوم در اموری که عمر افزاید، جدول سیم در چیزهایی که عمر را ناقص گردانند، جدول چهارم در تدبیر سته ضروریه که در طول عمر دخیل است، جدول پنجم در نگاهداشتن قوت جوانی و حفظ موی از سفید شدن، جدول ششم در تدبیر مردم پیر، جدول هفتم در اغذیه و ادویه معمره، در این جدول سه مورد است: مورد اول در غذاهای که موجب طول عمر میشود، مورد دوم در ادویه مفرد معمره، مورد سیم در ادویه مرکبه معمره، ساقیه در ذکر امور مناسبه.

انجام: هر گاه برسد مرد بهشتاد سال آمرزیده شده است گناهان گذشته و

آینده او آمین رب العالمین.

شیرازی درباره خبر ذات القلاقل که میگوید: «از بعضی مؤلفین مسموع شد که آخوند مولانا محمد باقر مجلسی نورالله روحه القدسی این روایت را در کتاب بحار داخل نموده» می نویسد: حقیر این حدیث را در کتاب عتیق بسیار کهنه معتبری دیدم که مورخ بتاریخ سنه تسع و ستین و خمسمائة بود و در حین تالیف این رساله گذشته بود از تاریخ آن کتاب پانصد و پنجاه و سه سال (جدول دوم) پس شیرازی این کتاب را در سال

۱۱۲۲ ساخته است. در جای دیگر هم آمده: «در کتاب بحار الانوار تألیف قیلة العلماء... شیخی... مولانا محمد باقر مجلسی نورالله روحه القدسی بنظر فقیر رسیده» (جدول ۴).

۳۱۴۸

لستعلیق محمد حسن بن محمد باقر حسینی تبریزی در شوال ۱۲۷۲ در ش ۱، ش ۳ هم بهمین خط، عنوان شگرف، در آغاز نسخه چند شعر است بفارسی و از فورامزاده داود در پشت کوه البرز تهران و نسب او یاد شده و فهرست مجموعه در آن آمده و از آن برمیآید که باید صحیفه البکاء عبداللّه خان سرهنگ جوانشیری چایی و مرآئی بیست بند حاجی سید فرج الله کاشانی ادیب چاپ تهران در آن باشد و روی این دو خط کشیده شده و در فهرست تازه آقای باستانی نیامده است.

۱۱ س ۱۱/۵ × ۶/۵، ۱۳۴۴ × ۱۷، کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی ضریبی.

۵۵

۱- روضة الاسرار (۱-۹۹) از میرزا محمد علی خان سرروش سپاهانی که به چاپ رسیده است. (ذریعة ۹: ۱۱۰ و ۲۸۸) درسو گواری حسین (ع) و در پایان آن از ناصرالدین شاه یاد شده است.

آغاز:

دادم اندر دست خوئین خامه ای تا که بنویسم مصیبت نامه ای

انجام:

کاین جواهر سفته ام در عهد او کام لب آلوده ام از شهد او

۲- ضیاء العین فی مرآئی الحسین (۱-۱۶۲) از ضیاء الدوله محمد رحیم میرزا پسر نایب السلطنه عباس میرزا متخلص به عشیقی در ۱۲۶۴ (مشار ۱۰۸۳).

آغاز:

ای خداوندی که از يك مشت خاک

آفریدی این همه جانهای پاک

انجام :

یا حسین جایی بده بده خود را در بهشت

مدح گوی تو کجا زجر کجا نثار کجا

در پایان شعرها ایست یا عنوان « زبان حال از قول حضرت سیدالشهداء (ع) »
 باجناب موسی بن عمران از نواب ناظم ضیاءالدوله و « اشاره باحوال سلاطین ماضیه
 از نواب مؤلف ناظم » و « ایضا درمعنی حدیث نبوی ولدت فی زمن الملك العادل و
 حدیث الملك لا یبقی مع الظلم و یبقی مع الفکر » و در این دومی از محمدشاه و ناصرالدینشاه
 یاد شده است .

۳۱۴۹

شکسته نستعلیق محمدخان بن ملامحمدحسین عزیزی باریفروشی در ۱۱ رمضان ۱۲۴۲ در ش ۱، ش ۲
 بی تاریخ ولی از همین نویسنده در آن یاد شده است ، ش ۳ مورخ روز دوشنبه رمضان ۱۲۴۲ ، ش ۴ بی تاریخ
 و بهمین خط ، ش ۵ مورخ ۱۰ رمضان ۱۲۴۲ ، در پایان دو بند است بفارسی بسیار شیرین .
 ۱۹ س ۱۶ ، ۳۶۷ × ۲۱ ، کاغذ قرنگی - جلد تیماج مشکی ضری .

مجموعه

۱- رساله در رجعت (۱-۳۱) از سلطان محمود طیبی شیرازی هنگامیکه از شیراز
 بطوس آمده بود بدرخواست میرزا ابراهیم بن میرزا عباس بن میرزا محمد بدیع متولی
 آستانه ساخته و بیست آیه و بیست خبر در آن بفارسی آورده و دو فصل در آن گذارده است :
 آیات ، احادیث .

آغاز: بسم الله . و به نستعمد . حمد بیرون از شمار و ثنائی متعاقب به تعاقب لیل و نهار
 قادری را سزا است که بی واسطه کام و زبان به کلمه « کن » هر ساعت عقد منا کحت
 و موانست میان صدهزار نبات ارواح و بنین ابدان منعقد سازد .

انجام : وانتقام بکشند الحمد لله الذى على ماوصل الى اعداء الدين .. والسلام الى يوم القيمة .

۲- ضياء القلب (۳۲- ۵۸) از فيض كاشانى است بعرى كه بچاپ رسیده است (ف ۶۴۰ و ۶۸۱ - مجله ۱۲:۲ و ۲۹ و ۴۱) .

۳- رساله ارث (۶۰- ۷۸) بعرى .

آغاز: بسمله . لومات شخص و خلف احد الابوين و بمتا فتصیب احد الابوين السدس .

انجام : لكن الوراث يختلفون .

۴- حساب فرائض (۷۹- ۱۰۹) از عبدالكريم بن حامد گیلانى .

آغاز: بسمله . حمدله ... اما بعد این رساله ایست در بیان حساب فرائض مشتمل بر سه مقدمه و چهار مطلب كه ... عبدالكريم بن حامد الجیلانى التبرسمی مسكننا السنین وارى موطننا تذکر الايجاب در قید تحریر آورده .

انجام : قسمت صواب است و الاخطا خواهد بود والله سبحانه اعلم بالصواب والیه المرجع والمآب .

۵- راه صواب (۱۱۰- ۱۳۴) از فيض كاشانى (مجله ۱۷:۲ و ۳۲ و ۴۴ - ذریعه ۱۰ : ۶۴) .

تتملیق سده ۱۲ و ۱۱ ، یادداشت ابوتراب طبیب مورخ ۱۲۶۱ در صفحه عنوان هست، در ۱۷۷ ص.

۱۵ س ۷/۴ ، ۱۸×۱۲۶۹۰ ، كاغذ سپاهانی موریانه خورده - جلد تیماج قهوه ای.

صراهقه ایبار

از ملا عبدالرزاق لاهیجی است .

لسخ سده ۱۳ ، متن شنغرف .
 ۱۵س۱۲ × ۸۰ × ۱۷/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه ای ضربی .

گنز الذهب

از محمد بن حسن مشهدی بفارسی در شرح رساله ذهبیه یاطب الرضا و در آغاز آن مقدمه ایست در باره سند آن. تاریخ آن باید از روی شعری که در پایان آن آمده و اکنون می بینیم «۱۲۱۶» باشد .

آغاز: بسمله . حمد بی حد و ثنای بی عد سزاوار حکیمی است که انسان را از خزانه جود خلعت وجود پوشانید و صدور خواص را مخزن علم و حکمت گردانید ... چنین گوید ... محمد بن الحسن المشهدی ... که چون ... علی بن موسی الرضا ... رساله ای در فن طب که مشهور است بذهبیه بجهت مامون عباسی بلغت فارسی (!؟) تألیف نموده بودند ... بخواطر (!؟) فاطر (!؟) رسید که ... رساله ای در شرح کلام بلاغت نظام ... بطی تحریر در آورد ... و مسمی گردانید آنرا بکنز الذهب .

انجام : و چون بغایت رسید و بنهایت انجامید ، شعر :

بی سال تاریخش افکار گفت بشد گنج پنهان زر آشکار

... و رفع درجات دستگیری نمایند والحمد لله رب العالمین و صلی الله علی محمد

و آله الطاهرین .

تعلیق و نسخ و شکسته نستعلیق مرتضی موسوی خوانساری در ۱۲۹۷ و ۱۳۰۲ و ۱۳۰۸ ، عنوان شنغرف .

۱۹س۱۶ × ۱۱/۵ ، ۲۱۷ × ۱۱/۵ × ۱۸/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ ضربی مقوایی .

مجموعه

۱- رساله العلم (۱-۱۳) از کمال الدین ابی جعفر احمد بن علی بن سعید بن سعاده بحرانی (ف ۱۸۰).

۲- شرح رساله العلم (۱۳- ۴۲) از طوسی بر همین رساله (ف ۱۸۰ - طوس ۴ : ۱۸۰).

۳- رساله فی علم الواجب (۴۵-۴۷) از میرداماد.

آغاز: بسمله . بعد الحمد لمفیض العلم و واهب العقل . . . فیقول . . . محمد بن محمد المدعو بباقر الداماد الحسینی ... ضابط مقام التحقيق فی علم الواجب تعالی ان العلم قد یصدق علی معناه المصدری الاضافی المعبر عنه بدانستن .

انجام : والعلم التجردی لایكون علما حضوریا كما ارتكز فی مدارك المحققین علی ما فصل فی زبرهم فتامل .

درس ۷ بنیدست از اجوبة الشيخ الرئيس عن مسائل ابی الحسن العامری یعربی از مجالس المؤمنین در باره شروط خلیفه .

۴- الاعتقادات (۴۸-۴۹) از خواجه طوسی همانکه در پایان آن از قواعد العقائد یاد شده است .

۵- الالواح العمادیة (۵۱-۱۰۲) از شیخ اشراقی (سپه ۳: ۱۸۷ - چلبی - دیباجة هنری کریمین بر مطارحات - مجلس ۲: ۳۹۷ و ۴: ۱۴۵) .

۶- بقاء النفس (۱۰۵ - ۱۱۰) از خواجه طوسی (ف ۱۶۱ - مدرس ۲۶۱)

۷- الرساله الخلعیة (۱۱۱-۱۱۲) یا « بادرة قدسیة و خاطفة عقلیة وقعت للسید الداماد قدس سره » . چنانکه در آغاز از نسخه ما آمده مورخ روز آدینه ۱۴ شعبان

۱۰۲۳ است (همان ش ۴/ ۱۸۳۷) نه خلعیة دیگر او (ش ۱۰/ ۱۸۳۷) محمد تقی مجلسی هم

حلیه دیگرى دارد در شرح الصحیفه (ش ۱۸۴۹ ص ۴۴۴ همین فهرست).

۸- ذات الانوار (۱۱۵-۱۳۵) قصیده ایست در ۷۰۰ بیت بنظم عربی دردوازه نور :
توحید ، روح ، نفس ناطقه، هیولی و فلک و عناصر و منبع وجود عقول و افلاک ، معجزات ،
مبدء و معاد - رموز قرآن ، تغییر زمان و انحراف مزاج و فساد ارض ، صاحب وقت و
نشانه ظهور او، نفس قطب، قیامت کبری ، آداب و حسن اخلاق، و یک لمعه در سر گذشت
شاعر .

آغاز: بسمله - بسم رب البینه العظمی و الکلمة العلیما مظهر الاشیاء بحقایقها ...
و بعد فانه لما رای الاخوان ... قصیده ... ابی حفص عمر بن الفارض الاندلسی المغربی
التمس منی ... ترتیب قصیده علی وزن تلك القصیده ... و رتبها علی اثنا عشر نورا و لمعة ...
و سميتها ذات الانوار ... التور الاول فی التوحید .

تجلی لی المحبوب من کل وجهه
و خاطبنی منی بکشف سرائر
فشاهدته فی کل معنی و صورة
تعالی من الاغیار لطفا و جلالت
انجام :

فان كنت فی سعیی مصیبا فبا الحرى

و الا فـ هذا کان مقدار طاقتی

قد تمت القصیده العامریة و السبکیة العسجدیة التي فاقت بکر القوائد و فارضا
بما ایدت من فرائد الحقائق و اظهرت من غوامضها فیالها من مدامة مذهب بهوم للاوهام
عن شرار العقول و تنشط للارواح و یلهیها عن الاباطیل و الفضول و الله المستعان علی نیل
کل مأمول .

درص ۱۳۷-۱۳۸ وصیت شیخ سعدالدین حموی است و شعر او از مجالس المؤمنین

و پراکنده های دیگر تا ۱۴۲۰ .

۹- الباب المفتوح الى ما قيل في النفس والروح (۱۴۴ - ۱۶۳) از علی بن یونس عاملی از مجلد ۱۴ (سماء و عالم) بحار مجلسی باب حقيقة النفس والروح ص ۴۱۲-۴۱۷ درس ۱۶۴ ردی است بنظم فارسی در ۱۵ بیت از سید داماد بر شعر ولوی .

پای استدلالیان چو بین بود پای چو بین سخت بی تمکین بود
اودر آن از کتاب ده قیس خود میستاید .

۱۰- نبراس الضیاء و تسواء السواء فی شرح باب البداء و اثبات جدوی الدعاء (۱۶۵ - ۲۸۳) از میر داماد است (ش ۲۰۲۱/۲) در یک مقدمه ، تعقیب ، استبصار ، تذلیل ، شک و تحقیق ، تذکره و تکشاف ، تفصّل ، استیقاظ ، استصباح ، لحاقه و استتمام ، استضائة ، راشحه ، تکملة . حواشی « نوری » در نسخه ماهست .

آغاز: بسمله . و منك الاستیفاق یا عزیز یا علیم سبحانه اللهم و بحمدك تعالی
جذك و تعظم مجدك ... اما بعد فان ... محمدین محمدیدعی باقر بن داماد الحسینی ...
یقول ان الصدیق الصراح ... ذا کرنی ... فی البداء فالتمس ... ان اوضح هنالك سبیل الدین ...
فاستخرت ... و قلت لهم ... انی ... آتیکم بنبراس الضیاء و تسواء السواء فی شرح باب
البداء و اثبات جدوی الدعاء
انجام: راشحه سماویة تلو علی سمع قلبك ... دون ما یجرى من متجددان
الکون و الفساد .

۱۱- الرجال (۲۸۴-۲۸۹) گویا از مرتضی موسوی خوانساری که در سر گذشت حسن بصری از خود یاد کرده است .

آغاز: بسمله . ابراهیم بن ابی سماك ثقة واقفی له کتاب نوادر عنه به محمد بن حسان جش ملخصا و فی ست له کتاب .

انجام: ابو یحیی الحنط و فی ست الحنط له کتاب، جماعة عن ابی المفضل ...
عن ابن محبوب عنه (ص ۲۸۹) - تا اینجا رجال شیعی است بر حسب نام و بترتیب تهجی و در پایان « باب الکنی » است در ده سطر پس از این سر گذشت اصمعی و صولی و ابو حیه

نمری و جاحظ و حسن بصری و عمرو بن عبید و نظام و نابغه و واصل با چند دانشمند و شاعر دیگر در میانه آمده و باید جزو همین رساله باشد چه همه بیک خط است.

درس ۳۲۰-۳۲۲ بنیدست گویا از همان خوانساری (بخط او) در تحقیق مقام نفس عاقله و گویا میخواست رساله‌ای در این باب بنویسد ولی در آن خط زده و ناتمام هم گذارده است. در ص ۳۲۴-۳۳۸ پراکنده ها است، مورخ ع ۱۳۰۵/۱۶ بخط همو.

۱۲- خواص الایات (۳۴۰-۴۳۳) از حکیم تمیمی (ش ۱۹۸۱ ذریعه ۷ : ۲۷۰).

آغاز: عملت لنفسی من اقلام عدة واسهل وعرف بالقلم التمیمی.

انجام: ولا خطر علی قلب بشر (بخط همان خوانساری ع ۱۳۰۸/۱۶).

۳۱۵۳

تعلیق سده ۱۴ ، عنوان و نشان شناسی .

۱۱ س ۸×۱۱/۵ ، ۱۲/۵×۲۰ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سبز تیره ضری .

هجری ۱۲۰۰

۱- سنبلستان (۷۰-۱) از محمود میرزای قاجار پسر فتحعلیشاه است (مجلس ۳: ۱۵۰) بنام فتحعلیشاه و در چهار باب (تصایح ملوک ، ظرافت ، الغاز ، نامربوطهای زمان و اقاویل ناشایست یا پسرش و پاسخهایی بترتیب تهجی) بروش گلستان و نظم آن هم از خود او است و نام آن در دیباچه هست .

آغاز: هو . الحمد لله تعالی . کتاب سنبلستان . بسمله . الحمد علی کل حال . گرم بیوستان فصاحت برند رونق آن افزایم و گر بگلستان بلاغتم بار دهند بر حسن وی افزونی آرم اگر با کود کان همزبانم خوانند بهمان بیان محفل بیارایم در مجلس حکیم افلاطونم و در موقف سعادت همایون نامم محمود است و افعالم مسعود نه بفرزند ی شهر یارم اقتدار است و افتخار .

انجام : که يك مثقال بوده باشد به بیست تومان خریده می باشد .

۲- سنبلستان (۷۱-۱۷۸) از همو وتذکره ایست از نام شعرا با چندبیتی از آنها
و جز سه تذکره او که استوری (۱: ۸۸۷) یاد کرده است .

فهرست نامها

خاقان ، دولت محمد علی میرزا ، خسروی محمد قلی میرزا ، شوکت محمد
تقی میرزا ، والا علی نقی میرزا ، عادل شاهزاده علی شاه ، شاپور شاهزاده شیخعلی میرزا ،
دارا شاهزاده عبدالله میرزا ، خاور حیدر قلی میرزا ، همایون شاهزاده همایون ، احمدعلی
میرزا ، جهان میرزا ، امید ابوالحسن خان نپاوندی ، آذر حاجی لطفعلی بیگ بیگدلی ،
اشرف ملامحمد سعید مازندرانی ، امیر خسرو دهلوی ، اهلی شیرازی ، افدسی طوسی ،
اوحدی مراغه ای ، اخگر محمد رضای سپاهانی ، اختر احمد بیگ گرجی ، آشفته
کلبی حسین ابروآنی ، اکبر میرزا علی اکبر کاشانی ، آزاد میرزا محمدعلی کشمیری ،
امید میرزا محمدخان سپاهانی ، امید میرزا عباس کرمانشاهانی ، آشنانجف نپاوندی ،
امیری حسین خان سپاهانی ، انور ابراهیم خان هدایت ، آذری ، بنایی هروی ، بابا فغانی
شیرازی ، میرزا بدیع الزمان سبزواری ، برقی عبدالله خویی ، بیدل میرزا رحیم شیرازی ،
بیدل محمد امین خان خراسانی ، بهار میرزا محمد علی دارابی شیرازی ، باقی میرزا
عبدالباقی سپاهانی ، پریشان مرتضی قلی بیگ قرآگوزلوی هدایت ، بزمی میرزا صادق
بیدکلی کاشانی ، بسمل حاجی علی اکبر شیرازی ، پرتو ابوطالب نپاوندی ، تاثیر
محمد حسن سپاهانی ، تیمورشاه افغان ، تسلی رجبعلی شیرازی ، جلالی علی رضای یزدی ،
چماقلوی مازندرانی ، جلیس نپاوندی ، چاکر میرزا محمود اشرفی مازندرانی ، چامی
عبدالرحمن ، حاجب اللهیارخان ، حافظ شمس الدین شیرازی ، حسن قمی ، حرفی
سید محمد طاهر مهنه ای ، حاتم کاشانی ، آقا حسن نپاوندی ماتم ، حرب عمیقی همدانی ،
حاجب یادگاری شیرازی ، حلوانی محمد علی همدانی ، خلیل میرزا حسین یزدی ،

حیران میرزا محمدعلی یزدی ، حیرت زین العابدین نهاوندی ، حاذری میرزا فضل الله شیرازی ، خرم نجفقلی شیرازی ، دانش محمدعلی سپاهانی ، دانش میرزا رضی مشهیدی ، راحب میرزا محمدجعفر سپاهانی ، رشکی محسن بیك همدانی ، رفیق ملاحسین سپاهانی ، رنگی همدانی ، سعدی شیخ مصلح الدین شیرازی ، سپهر آقامحمدتقی کاشانی ، سوزی حسنعلی ساوه ای ، سالم محمود بیك ترکمانی ، سحاب میرزا سید محمد سپاهانی ، سرباز اسماعیل خان کاکاوند ، شاپور تهرانی ، شجاع کاشانی ، شاعدی ، شرر حسنعلی بیك بیکدلی ، شیدا میرزا محمدعلی سپاهانی ، شریف تبریزی ، شایق هادی ساکن استان ، صبا فتحعلی خان کاشانی ، صبوری تبریزی ، صیدی تهرانی ، صباحی حاجی سلیمان کاشانی ، صهبای قمی آقامحمدتقی صافی میرزا جعفر سپاهانی ، صفایی ملاحمد نراقی کاشانی ، صفایی میرزا محمدعلی یزدی ، طغرل ابراهیم خان ، طایر حسن خان شیرازی ، طالب لاهیجانی ، طاهر طوسی ، طوفان ، طالب هزار جریبی ، طبیب میرزا عبدالباقی سپاهانی ، طلعت محمد سپاهانی ، طرب میرزا یوسف همدانی ، طیب میرزا محمد بروجرودی ، عراقی فخرالدین ابراهیم همدانی ، عرفی سیدمحمد شیرازی ، عرشی طهماسبقلی بیك بیکدلی ، عزت سلیمان خان ، عالی میرزا محمدحسین شیرازی ، عزیز یوسف گیلانی ، غیرت میرزا جعفر سپاهانی ، غالب میرزا حسین صفوی ، فرخ خانلر خان ، فکرت لاریجانی سیدنعمه الله ، فردی صفر بیك زند ، فدای اردستانی ، فروغی کاکای قزوینی ، قطره میرزا عبدالوهاب سپاهانی ، قسمت ، قابل حسین علی خان ایروانی ، کلیم ابوطالب کاشانی ، کمال اسمعیل سپاهانی ، کشته میرزا احمد نطنزی کاشانی ، میرزا کاظم توپسرکانی ، مشتاق میرزا سیدعلی سپاهانی ، میر نجات میر عبدالعالی سپاهانی ، میلی میرزا قلی بیك ترکستانی ، ملاحشتم کاشانی ، مجید درویش عبید طالقانی ، مجذوب میرزا محمد کرمانی ، میرزا اسدالله تبریزی ، مجمر آقا سید حسین سپاهانی ، مظهر محمدصادق استرآبادی ، مدهوش میرزا محمدصادق گلپایگانی ، مونس

علامحمد نهاوندی، مشرب عامری میرزا اشرف (۴) محمدتقی ملایری، مشفق میرزا محمد شیرازی، مقصدی ساوجی، محبس علی نقی بروردی، محرم میرزا محمد سپاهانی، مقتون میرزا محمد حسن فارسی، مشتاقعلی میرزا محمد کاشانی، نشاط میرزا عبدالوهاب سپاهانی، نصرت سلطان حسین طالشی، نیازی احمد میرزای صفوی، نشاطی محمد باقر بیگ ساکی، نورعلی شاه سپاهانی، ندیم میرزا محمد بارفروشی مازندرانی، نقی شیخعلی نقی کمره‌ای، نظیری علامحمد حسین نیشابوری، نظیر امان‌الله بیگ، نظیر سید حسین گلپایگانی، وحشی، میر والهی قمی، واله میرزا محمد کاظم سپاهانی، وامق محمد صالح سپاهانی، وفایی عبدالله بیگ تفرشی، وصال میرزا محمدعلی شیرازی، وامق محمدعلی یزدی، هاتف آقاسید محمد سپاهانی، هاللی جغتایی، هجری میرزا ابوالقاسم تفرشی، یغما میرزا ابوالحسن جندقی، یوسف گرجستانی، محمود قاجار

آغاز: تذکره سنبلستان محمود قاجار.

جهان گشت چون باغ فردوس بنیان	ز فتحعلی شاه داور کیتی
خجسته ازان رسته شاه سخندان	ملکتران گانش همه شیر صولت
فروغ جهان بین شاه جهانان	جهاندار محمود میرد لاور

....

چهارمین مختصر نامه شد نامی آمد
بقام او شه نامور سنبلستان

انجام:

هر کس که هست عاشق باید که بنده باشد

محمود گشت دیدی چون بنده غلامی

نسخ سده ۱۱، عنوان و نشان شنگرف، در آغاز و انجام هشت برسی است که بخط عبری در آن نوشته است، در هامش هم نسخه‌های طبی نوشته شده است، نسخه قراپادین شفاای است.

آغاز افتاده: سه درم سنبل الطیب ده دوم غسل صافی بقدر احتیاج ادویه را کوفته و پیخته ..

انقرو باكه نافع است از جهت قالج واسترخا و لقوه و دماغ را از خلط رويه پاك كند و ذهن را تيز كند و عقل را زياد كند .

انجام افتاده : ياقوتى ديگر بنسخه شيخ ابوعلى سينا مالىخوليا و امراض سوداوى را بجايت نافع است ... معجون سازند شربتى يك مثقال بعد از چهل روز (پس از اين سه صفحه اى نسخه هاى طبى است).
۱۴س ۱۲×۵ ، ۱۹۳×۹۷ ، كاغذ سپاهانى - جلد تيماج قهوه اى ضربى.

تستعليق ۱۵ مجرم ۱۰۸۴ درهرات ، عنوان و نشان شنكرف ، در پايان عنوان «باب چهارم در ذكر ادويه مركبه و آن بيست و دو باب است باب اول در مفرحات و معاجين مفرح ياقوتى ...» است نزديك بچهار صفحه .

۱۴س ۱۲×۸/۵ ، ۱۵۳×۱۲۷/۵ ، كاغذ سپاهانى - جلد تيماج قهوه اى ضربى.

قرابادى

از حڪيم مظفر بن محمد حسينى شفايى كاشانى (زاده آورده ۳۵۳ - طوس ۳۸۱:۳ - ذريعه ۵۳۰:۹) فهرست سودمندى براى اين كتاب كسى ساخته و در آغاز نسخه ما (ش ۳۱۵۵ ص ۱-۳۹) گذارده و مورخ روز ۲۳ رجب ۱۲۷۷ است .

آغاز: بسم الله . الحمد لله الحڪيم العليم . . . و بعد پوشيده نمايد كه فقير حقير مظفر بن محمد الحسينى الشفايى در مدت مديد تر كيمى چند كه در معالجات امراض ازان گزير نبود جمع كرده بود خواست كه در سلك ترتيب در آورده و بعضى از مراكبات مناسبه در هر باب از كتب موقوفه معمول عليهاى حكامى متقدمين و متاخرين منتخب و مترجم نمود با آن منضم كرد تا كتاب جامع و مستغنى از ساير قرابادينات باشد و ترتيب حروف تهجى مرتب ساخت .

انجام : معجون سازند شربتى يك مثقال بعد از چهل روز تمام توان خورد .

نستعلیق احمد بن ابوالفاسم خلیل مازندرانی درچاشت روز پنجشنبه ۱۲۸۶/۱۸ع ، عنوان و نشان شنگرف .
 ۱۵س ۶×۱۴ ، ۱۳۳۱۴۵×۱۷/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى ضربى .

تتمیز صیوة الحجرات

از حاج محمد کریم خان کرمانی است بهربى و تفسیر ظاهر و تاویل و باطن
 (فهرست احسابی ۲۰۴) .

نستعلیق ۱۲۵۴ و ۱۲۵۵ درسنقر ، عنوان و نشان شنگرف .
 ۱۴س ۸×۱۲ ، ۱۳۳۱۷۰×۱۵/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى ضربى مقوایى .

مجموعه

- ۱- خواص ادویه (۱-۳) از محمد صادق عطار در چهار فصل .
 آغاز: ان شاء الله. هذا کتاب بدانکه این مشتملى است از درجیات و ضروریات
 مناسب حال نوشته خواهد شد . بسمله . و به نستعین . حمدله ... اما بعد حمد و سپاس
 بى حد و بى عدد میدعى را که آثار ابداع او بر هر ورقى ... تافته .
 انجام : داراشکنه و غیره آنها سمیست . والله اعلم .
- ۲- شناختن چشم و دردهای آن (۳-۲۴) در ۱۲ باب سپس جزو پنجم اندر گفتار
 دوم درسه باب و در آن از تذکرة الکحالمین یاد شده است (۱۹) .
 آغاز: بسمله . نستعین . بعد هذا کتاب موجرمکى (۹) در باب شناختن چشم
 و دردها ، باب اول اندر شناختن چشم و مزاج چشم و حالها ایکه بدان تعلق دارد .

انجام : زعفران هم سود دارد والله اعلم

۳- تذکرة الکحالین (۲۵-۵۳) گزیده ایست بفارسی ازین کتاب در چهارمقاله:

نخستین در ۱۹ باب، دومی در دوجزو، سومی در سه باب، چهارمی در ۱۳ باب، جز ترجمه ایست که در فهرست ره آورد (ص ۱۳۵) یاد شده است.

آغاز: هذا کتاب تذکرة الکحالین . بسمله و به نستعین از اطبای متقدمین

بجهت امر اس چشم، اما بعد حمدله ... اما بعد بدانکه این کتاب خاتمه نام نهاده است و این نوزده بابست اندر حد و منفعت چشم و اندر شناختن مزاجهای چشم و اندر شرح طبقات چشم و عددهای آن .

انجام : در پشت چشم گذارند ... مجربست .

۴- در شناختن بیماریهای چشم (۵۴-۷۲) در هفت باب سپس دو باب دیگر.

آغاز: در باب [چشم] و علاج و شناختن باصره و اندر شناختن بیماریهای چشم

و اسباب و علامات آن و این کتاب هفت جزو است

انجام : طلا کنند والله اعلم .

۵- کفایة منصورى (۷۳-۱۶۱) از فقیه الیاس (ره آورد ۳۷۵) نسخه ما گزیده ایست

از آن و در سه مقاله است . نخستین در علم نظری طب در ۱۷ باب ، دومی در علم عملی طب در ۵۹ باب ، سومی در ادویه مفرده .

آغاز: کفایة، منصورى مشتمل است بر چند باب، کفایة منصورى . بسمله حمدله...

این رساله ایست در معرفت طب بدانکه علم طب که احوال بدن انسان از آن بشناسند

انجام : بهترین آنها است سعال [را] نافع است والله اعلم

۶- لذت عیش ناصرشاهی (۱۶۲-۱۷۸) از محمد طیب که بدستور ابوالمظفر

عبدالقادر شاه درباره باده درده فصل ساخته است. نام مؤلف و کتاب و شاه و فهرست فصول در دیباچه هست .

آغاز: هذا کتاب ناصرشاهی . بسمله . الذی بدء خلق الانسان من طین ... چنین

گوید... محمدطیب... که چون احکام و تدبیر امور باه... ، بامتحان نظر ملاحظه کرده بود.

انجام : اگر نیابد یا کره بود والله اعلم بالصواب .

۷- رساله در آداب مباشرت (۱۷۸-۱۸۴) .

آغاز: بسمله . این رساله ایست در آداب مباشرت از قول حکما و علماء برائند که در وقتی که مباشرت زنان باید کرد که نعوذ تمام حاصل شود .

انجام : قوت مجامعت دهد والله اعلم .

۸- اعضاء مر کبه (۱۸۵-۲۴۱) دو تصویر دارد .

آغاز: هذا کتاب الخاتمة فی ذکر اعضاء المر کبه . سبحان الله رنگ آمیزی بساط و سپاس حکیمی را که حرفه معرفت بر قامت صحیح مزاجان درست اعتقاد بریده .

انجام : چنانکه يك ورید میگردد والله اعلم بالصواب .

۹- رساله بخیه (۲۴۲-۲۴۸ و ۲۶۸-۲۷۶) درباره آمیزش با زنان و نشانه های آنها . نسخه از بخیه ۱۲ است تا ۱۵ و بخیه ۲ .

۱۰- رساله تشریح (۲۴۹-۲۶۷) درباره استخوانها و پیمها و آفرینش مردمی از منصور بن محمد بن احمد در یک مقدمه و خاتمه و در پایان مقاله ایست در استخوانها با يك تصویر .

آغاز: بسمله . شکر و سپاس بی قیاس پادشاهی را سزد و حمد و ثنای بی قیاس خالق را رسد .

انجام : و ادراك علومات بود والله اعلم .

۱۱- تدبیر مسافر (۲۷۷ - ۳۴۰) درد و مطلب : تدبیر مسافرین و قوانین حفظ

صحت ایشان ، معالجه صنفی چند از بعضی امراض (ادبیات ۹۲) .

آغاز: بسمله و به نستعین . الحمد لله العليم الحكيم ... اما بعد پوشیده نماند در بیان سفر رفتن و تدبیر و احتراز از خطر ضرورت .

انجام : وتب دموى خارج عروقى ... وخارج از موضوع (نمى باشد و السلام).

۳۱۵۸

نستعلیق قابلی در ۹۷۸ درش ۲ ، ش ۱ بهمین خط ، عنوان و نشان شنترف ، ش ۳ بخط نستعلیق دیگر چلیپا و از سده ۱۱ ، درص ۶۸-۷۳ لغات ترکی است بفارسی گویا بخشی است از کفایى .
 ۱۵ س ۸ × ۱۵/۵ ، ۱۵۳۶۶ × ۲۴/۵ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج مشکى مرد قهوه‌ای ضری مقزایی ،

مجموعه

۱- کشف‌الروز (۱ - ۴۷) از نیازی بن سید علی بن محمد حجازی مؤلف
 جامع‌اللغات منظوم (سپه ۲۱۳:۲ و ۲۲۱ - ذریعه ۶۹:۵ - دیباچه فرهنگ نظام صبح
 و کج جلد ۵) گویا همان ابراهیم نیازی معماساز (منزوی ۳۹۳:۲) در فهرست مجلس
 از میرزا احمد نیازی شاعر سده ۱۲ و ۱۳ یاد شده است (۳۱۶:۲) که باید همان نیازی
 یاد شده در موزه بریتانیا (ذیلش ۱۳۲) باشد گویا همانکه در سنبلستان محمود قاجار
 صفوی خوانده شده است (ش ۲/۲۱۵۳ ص ۱۵۲)
 در این رساله شعرهای دشوار فردوسی (۳) خاقانی (۴) انوری (۷) ظهیر
 فاریابی (۱۰) شیخ نظامی (۱۳) کمال اسماعیل (۱۹) بدرشاهی (۲۰) سلمان ساوجی
 (۲۲) حافظ (۲۴) (باب ۱) قاسم انوار (۳۰) کاتبی (۳۱) جامی (۳۴) آصفی (۳۵) شاه
 طاهره کنی (۳۷) خود نیازی (۳۸) (باب دوم) شرح شده است. در مقدمه از محقق طوسی
 یاد شده است ، نیز یاد شده در آن از فرهنگ نامه مولانا ابراهیم (میان ابراهیم
 فاروقی) و عارف هری که آرزوی دیدن آن را داشته و بگفته شاگردش خواجه
 کلان بآن نرسیده است و از حدایق المعجم فی معاییر العجم شمس قیس و از جمشید
 معمایى و حسن علی خراس کاتب و از تاریخ دهقان (۲۷) و منطق الطیر عطار و جامع الغرایب
 شیخ رئیس (۳۲) ،

آغاز: یافتاح بسمله . و به نستعین . زهی صانع ناظمی که کلام موزون مصنوع

بیمین نظم صنعت اوست. سپاس بی قیاس برو... اما بعد عرضه میدارد... نیازی بن سید علی بن سید محمد الحجازی... بخاری که ابیات مشکل متقدمین و متأخرین را... آرزو کرد که شرح نماید... و مسما گشت... بکشف الرموز مشتمل بر مقدمه و دو باب و خاتمه: مقدمه در اموری که علم بآنها قبل از شروع در مقصود واجب است، باب اول در معضلات ابیات متقدمین، باب دوم در مشکلات ابیات متأخرین، خاتمه در اشعاری که قایل آنها معلوم نیست و آنها را اشعار مهجول النسب نامند.

انجام: لیکن اگر باشد کلام بمزید قبولی آراسته است و پیراسته، بعضی مصراع اول را چنین میخوانند که: خدنگ موشکاف او که آمد بردلم تا پر (ختمت الکتاب... والیه المرجع والمآب).

۲- جوهر فرد (۶۷-۴۹) در حل معما و لغز است از نیازی در آن یاد شده از امیر حسین نیشابوری.

آغاز: افتتاحی با سمه سبجانه بنام خداوند تحصیل سلسله کاینات و با سماع فاعل صنع تسهیل تکمیل صنایع موجودات... اما بعد عرضه میدارد... نیازی بن سید علی بن سید محمد الحجازی... بخاری که داعی رادعی مرحومی و منظوری و مغفوری بود نام نامی او شبابی... حصاری... تبتی... رساله خجسته مقاله «خزینة فکر» را که عبارت مذکور هم تاریخ اتمام و هم نام اوست نوشت و از مطلبهای استادان اسامی نامی بیرون آورده بلکه نامها و این نیازمند بچشم سر مشاهده نمود که در باطن فرزندان بایبی ظاهر میشود که اینچنین کاری در فن معما و قانون ایما کسی نکرده و نخواهد کرد... در فن معما و شیوه ایما مثل این دو رساله بدیع مقاله دست ادراک هیچ مصنفی... بر طاقچه اختراع نهاده... پوشیده نماند که... مولانا بدرالدین کوکبی... رساله ای ساخته و مقاله ای چند پرداخته مسما به «نادره»... و این نیازمند... جوهری خرد مسما ساخت به «جوهر فرد».

انجام : از رشك این نسخه دلپذیر و غیرت این کتاب مستطاب و الله اعلم بالصواب
(تمت الرسالة).

قائمه مولانا صغیری

چون نیازی اوستاد مو شکاف کلك او قفل معما را کلمید
کرد تصنیف از کمال علم و فضل جوهر فردی که مثلش کس ندید
خواست تاریخش صغیری از خرد یافت یکتا گوهر فرد وحید
۹۷۴ قابلی نامراد غفر الله تعالی ذنوبه سنة ۹۷۸.

۳- جنگ (۷۵-۱۲۰) شعرهای فارسی این سرایند کان :

حرف الف

ابراهیمخان لاری ۱۱۳ ابن یعین ۸۹
ابوسعید ابوالخیر ۸۳ احمد ۷۹
احمدی ۹۳ آذری ۹۳-۱۰۳
آصفی ۹۶ آگهی زبان بریده ۶
امیدی ۱۰۱ انوری ۱۱۹
آیتی سمرقندی ۸۶ اسکافی ابوجعفر ۱۳
اهلی ۹۸-۱۰۱

حرف با

بابر ۸۷ بنایی ۹۷-۹۸
بیمچاره ۱۳

حرف جیم

جامی ۱۶-۱۸ جاهی ۸۹-۹۱

حرف حا

حاتم ۹۹-۱۷ حاجتی ۹۲
 حالتی ۹۷-۱۰۹-۹۴ حالی ۱۱۸
 حسامی دیوانه ۲۹ حسرتی ۱۱۹
 سیدحسین کاتب ۸۰-۷۵ حزنی ۸۵

حرف خا

خواجوی کرمانی ۱۰۰ خواجه جهان مؤلف مناظر الانشاء ۳
 خسرو دهلوی ۹۰-۹۱

حرف ذ

ذکری ۹۵

حرف را

رضائی ۹۳-۹۱-۹۰

حرف سین

سائل ۱۱۸-۱۱۱ سامی ۸۹-۹۰
 سعدی ۹۳-۸۷ سلمان ۱۰۵-۹۹-۹۰

حرف شین

شایق ۹۱ شجاع ۱۰۲-۹۵-۹۴

شرف ۱۰۰	شرف ۱۰۷-۱۰۱-۹۹
شکبیه ۹۹	شمس تبریزی ۱۴-۹۹
شهرتی ۸۲	شیدا ۹۵

حرف صاد

صبحی ۹۷-۹۲	صحیفی ۱۰۱
صفی ۱۰۹	شاه صفی ۹۰-۸۵-۸۳
صغیری ۹۰	صغیر
صلاحی ۹۸	

حرف ضاد

ضمیری ۹۱-۹۴-۹۹	ظہیر فاریابی ۷۷
----------------	-----------------

حرف عین

عادل ۹۷	عارفی ۱۰۷
عاشقی ۱۲۰-۱۰۰-۹۹-۹۴	عبیدخان ۸۳
عراقی ۱۰۱-۸۶	عمار فقیه ۷۷-۸۹

حرف غین

غزالی ۱۰۷-۱۰۰-۹۲-۸۹-۸۸	
------------------------	--

حرف فاء

فارغ ۱۱۷	فتوحی نخجوانی ۸۶
فصیحی ۹۴	فغانی ۸۸

فقر ۲۰۶

فکری ۸۰

حرف قاف

قاضی لاغر سیستانی ۸۳

حرف کاف و گاف

گوهر ۱۰۶

کافی ۹۴

کمال ۱۰۱-۱۱۶

گلشنی ۹۵

حرف لام

لسانی ۸۵-۸۷-۹۹

حرف میم

محتشم ۹۵-۹۳

مایلی ۹۴-۹۰

محتبی ۸۷

محمود ۱۱۸

میر جامه ۱۱۳

جهدی ۹۷-۹۱

میلی ۱۱۲-۹۴-۹۱

حرف نون

نزاری ۹۶-۹۴

نر گسی ۱۱۸

نعمه الله ۹۳

نصیبی ۱۱۸

نظام ۹۴

نقدی ۸۱

نویدی ۹۰

نگاهی ۱۲۰

نیکی ۱۰۷

نیازی ۲۵

حرف واو

وحشی ۸۸-۸۷	وصفی ۹۳
ولی ۸۴-۱۰۸	ملاولی ۱۳

حرف حاء

هاشمی ۱۱۸	همایون ۱۱۳
هلاکی ۹۰-۱۰۱-۱۰۷	

حرف یا

یمینی ۱۰۱

درس ۷۵ شهر غزالی است در نفرین به شهر بیر چند همانکه درس ۱۹۵۱ این فهرست
یاد شده است و از سید حسین (۴) درباره شهر کول و گمنامی درباره نیشابور به همین وزن.

۳۱۵۹

نسخ سده ۱۴ و ۱۳ ، عنوان شغرف ، مالك شيخ رضا در مدرسه طالبيه .
۳۱ س ۱۷/۱۰/۵ ، ۳۴۳ ۱۲/۲۰ ، کاغذ فرنگی - جلد تيجاج آبی ضربی گردنریاکی مقوایی .

تالیه

پیشگوئی رمالان است و نام آنها در این رساله آمده است و بسیار رساله
شگفت انگیز است .

آغاز: بسمله . بدانکه کیفیت ظاهر ساختن ضمیر آنستکه هر گاه سائلی مطلب
خود را در دل قصد کند باید پرسید از او که آنچه در دل قصد کرد در کدام دایره باشد
از این هشت دایره که در صفحه اول است .

انجام : ورجوع میکند باسلامتی و انجام مطالب.

پس از دو صفحه به نشر چهارده دایره است و سپس هشت جدول و بیست دایره آنگاه شعرها ایست بفارسی در نیمه نخستین هر صفحه ای بنام شاعری هر يك در ده بیت و در نیمه دوم صفحه پیشگویی ها ایست بنام یکی از رمالان بدینگونه : طائی ، عبوی صمه ، نصیر موصلی ، ابن بنهان ، زهیر ، حطیئه ، بشار ، ابن برده ، کویس ، اعشی ، اخطل ، ذی الرمه ، نابغه ، طرماح ، خنساء ، صخر ، ابن کلثوم ، بوذؤیب ، ابن حمدان ، جریری ، مجنون لیلی ، معمر ، ابن غیلان ، معد ، امرء القیس ، طرفة العبد ، لمید ، ابن طفیل ، جریر ، کثیر عزه ، عماره ، عروه ، فردق ، جردل ، نصیب ، حسان ، جمیل ، بختری ، ابونواس . اینست نام شاعرانی که شعر آنها بفارسی آمده و شعرها هم بسیارست است و پیداست که ساخته رمالان است . چنین است نام رمالانی که احکام آنها در ده بند به نشر در نیمه دوم هر صفحه در دنبال شعرها آمده است : نورالدین ، تاج الدین ، بهاء الدین ، شمس الدین ، صلاح الدین ، قوام الدین ، شجاع الدین ، اسد الدین ، هزبر الدین ، قطب الدین ، عضد الدین ، علم الدین ، همام الدین ، شهاب الدین ، معز الدین ، غوث الدین ، سراج الدین ، غیاث الدین ، جمال الدین ، کمال الدین ، عز الدین ، سیف الدین ، فخر الدین ، عماد الدین ، بدر الدین ، تقی الدین ، حسام الدین ، نجاح الدین ، نجیب الدین ، نجم الدین ، زین الدین ، عون الدین ، علاء الدین ، سعد الدین ، مغیث الدین ، نفیس الدین ، رضی الدین ، زکی الدین ، عمود الدین . پیداست که این نامها هم ساختگی است .

۳۱۶۰

نسخ میرزا جان در ۱۲۹۵ بدستور میرزا محمد حسین خان سر رشته دار حضرت اقدس ارفع امجد والا
۱۳۵/۷ × ۱۴/۵ ، ۱۸/۵ × ۱۲/۵ ، کاغذ فرنگی - جلوه مقوا.

مجموعه کتابخانه

از حاج ملاسلطانعلیشاه سلطان محمد بن حیدر محمد کونابادی (۱۲۵۱-۱۳۲۷)

در يك مقدمه و دوازده فصل و بچاپ رسيده است (ش ۳۱۶۷/۴ - طوس ۴: ۲۶۲ و ۳۱۸ -
مشار ۹۵۹ - نايغة علم و عرفان در قرن چهاردهم سلطان عليمشاه از سلطان نجسين تابنده
كنابادى چاپ ۱۳۳۳ خ ص ۱۶۳).

۳۱۶۱

نسخ ابن معالى على بن محمد درچاشت روز پنجشنبه ۹۵۷/۱ ، عنوان و نشان شغرف ، متن زیر
خط سرخ ، نسخه در آغاز شوال نزد مصنف بسماع مقابله شده جرد و كراسه و نيمى كه نزد ديگرى مقابله
شده است.

۱۷س ۸/۵ ، ۱۴۳۱۳۵ × ۱۸/۵ ، كاغذ - جلد تيماج سبز ضربى مقوايى .

الفرائد العلية بشرح الرسالة العلية

از شهيد ثانى است كه درچاشت روز پنجشنبه ۱۱ صفر ۹۵۵ ساخته است.

۳۱۶۲

نسخ نورالله طالقانى در ۱۰۷۸ در ش ۴ ، ش ۱ بهمين خط ،

۲۰س ۷/۵ ، ۱۴۳۵۴۵۵ × ۲۰ ، كاغذ سپاهانى - جلد تيماج مشكى ضربى مقوايى .

مجموعه

۱- تعليقات (۳۸-۱) در فلسفه از قوام الدين رازى (ف ۲۰۷) در نسخه آستان قدس

(۵۱:۴) از ملا رجبعلى تبريزى دانسته شده است .

۲- شجرة الهية (۱۰۹-۴۱) از ميرزا رفيعاى نايمنى رفيع الدين محمد بن حيدر

(ادبيات ۳۲۴) .

تستعلیق محمد صالح در ۱۴ (= ۱۰۰۴) ، عنوان و نشان شنگرف ، آغاز افتاده از دیباچه : « از یاد کردن آن درین نسخه چاره نیست ... این کتاب دو بخش کرده آمد » .
 ۱۴ س ۸ × ۱۴ ، ۱۱۶ × ۱۰۳ ، ۱۸/۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکى .

هختمین خفای هراتی

از سید اسماعیل گرگانی است (ره آورد ۱۷۹ - ف ۷۵۷) .

تستعلیق سده ۱۱ ، گویا نسخه اصل و خط خورده و پاك شده دارد ، عنوان و نشان شنگرف ،
 ۱۱ س ۱۱ × ۱۱/۵ ، ۱۶ × ۹/۳ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکى ضری .

و سائله فی اصول الدین

از محمد جعفر بن سلام الله حسینی سلامی در يك مقدمه در اقسام علم و پنج مطلب
 (اثبات واجب در چهار فصل ، صفات ثبوتی و سلبی ، بعثت و نبوت ، امامت ، معاد)
 او میخواست کتاب را بنام کسی کند ولی گویا خود وی نام او را پاك کرده است . شعب
 و نشر فارسی هم دارد . او ان را در جوانی و در اندکی بیش از يك هفته ساخته است .

آغاز: بسمله . وبه ثقتی . رب اشرح لی صدری و یسر لی امری یا من لك الملك
 المتباد بالخلود بك یحری و یلیق سلطان عوالم اللاهوت و الناسوت بغير جنود ... و بعد
 فبقول ... محمد جعفر بن سلام الله الحسینی السلامی ... ان تحصیل معرفه الواجب الحق .
 انجام افتاده : لا بد ان یكون اقوى من المعلول و ذلك مناف للمسئله (فصل فی
 نقی المثل از مطلب دوم) .

نستعلیق سده ۱۳ ، عنوان شنگرف .
 ۱۰/۵×۱۰/۵ ، ۱۴۱/۵۴×۱۰/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه‌ای مقوایی.

جنگ

- ۱- مثنوی آقامؤمن تفرشی (۱-۱۵) .
- ۲- نان و حلوا (۱۶-۳۱) از بهایی .
- ۳- مثنوی مقالات درباره داستان مامون با امام جواد و یحیی بن اکثم و ام الفضل (۶۸-۸۸) .
- ۴- جنگ شعرهای: آصفی (۹۴) میرزا ابوالقاسم تفرشی (۶۶) امیر خسرو (۹۲، ۵۶) جامی (۸۹) حافظ (۶۲) میرزا داود متولی (۴۶) رضایی ۵۱ ، سعدی (۹۰) شوکت (۵۰) صایب (۹۳) صادق هجری (۱۸۶، ۱۲۳، ۵۸) طبیب (۶۳) طوفان (۳۱) حاجی عابد سپاهانی (۹۹) عارض سپاهانی (۹۸) عاشق (۹۱) عرفی (۲۳۸) عربان ۲۲۸ قصاب (۴۹) لمعه خراسانی (۹۸) مجتسم (۱۰۵) مجید (۵۸) محترم میرزا رحیم شیرازی (۲۳۷) مشتاق (۵۶، ۱۰۳) مصاحب (۱۳۳) هلالی (۱۰۱۰۵۹، ۵۴) .
- ۵- مناجات خواجه عبدالله انصاری (۱۲۵-۱۳۱) .
- ۶- تاریخ ایران منظوم میرزا صادق هجری (۱۸۶-۲۲۴) .

آغاز:

چرخ لوابی که نخستین گشود بر سر اکلیل کیومرث بود

انجام:

برد بهججاج ازین جنگ کام

کو کب او یافت عروجی تمام

استعلیق سده ۱۴ ، یادداشت تولد ۱۳۹۴ و ۱۳۹۶ و ۱۳۵۵ دارد .
 ۸س ۵×۷ ، ۱۰۶×۷/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى ضربى مقوایى .

مظاهر العقول

پس از عباراتی پراکنده نخست «دیباچه» کتاب مطالع الانوار من تصانیف صاحب
 مظاهر العقول است (۴۱) آنگاه «مظهر ثالث از کتاب مظاهر العقول» (۷۳) سپس «باب
 الالف ازل» (۷۵) و بترتیب تهجی پیش میرود و مصطلحات فلسفی در آن شرح داده
 میشود و فرهنگی است فلسفی و نسخه اصل مسوده را میماند . درمیان کتاب فصلهایی
 هم دیده میشود و بفارسی است و باید از متاخران باشد .

استعلیق مورخ روز چهارشنبه ۱۸ ذی قعدة ۱۴۰۶ در ش ۵ ، روز آدینه ۱۳ ذی قعدة ۱۴۰۶ در ش ۶ ،
 همه شماره ها بیک خط است .
 ۱۶س ۵×۱۴ ، ۱۸۳×۱۰/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج حنایی ضربى مقوایى .

مجموعه

۱- اجازه و ارشادنامه (۲ پ - ۶ پ) از نورعلی شاه بن فیض علی نعمة اللهی
 باقا محمد جعفر بن حاجی صفرخان همدانی قراگوزلو که در محرم ۱۲۰۷ در کربلا
 بارشادی رسیده و مجذوب علی شاه خوانده شده است و همکار او آقارضا همانکه در دنبال
 مراحل السالکین آمده است (ش ۳۱۸۱/۲) .

۲- اجازه و ارشادنامه (۷ ر - ۸ ر) از سلطانعلی شاه محمد بن حیدر محمد نعمة اللهی به
 حسینعلی شاه .

۳- فرمان (۸-۹) باقامیرزاعلی غضنفر علی .

۴- سعادت نامه (۱-۲۲۸) از سلطان علی شاه محمد بن حیدر محمد گونابادی (ش ۳۱۶۰) قصیده آخوند ملاعلی در تاریخ این کتاب (۱۲۹۳) درص ۲۲۸-۲۳۰ هست .
 ۵- ده قاعده (۲۳۱-۲۴۰) از سیدعلی همدانی که ترجمه ایست از الاصول العشره خیوفی .

آغاز: بسمله . بدان ای عزیز که راههای طالبان بهار گاه جناب احدیت بیشتر از آن است که آن را حصر توان کرد .

انجام : مانند نسخه دیگر (ف ۴۳۶) .

۶- رساله در سلسله صوفیه (۲۴۳-۲۶۳) چند سلسله و طریق و سندان در آن یاد شده مانند : دیلمی و صابونی و سهروردی و نوربخشی و حسینی و خوافی و صفوی و ذهبی و چشتی و مولوی و نقشبندی و کمیلی و اردستانی و هرروی و قونوی و پیر حاجات و کوفی و روزبهانی و کهنه پوشی و ماهرویی و همدانی و یکتاشی و حیدری و قادری و نعمه الهی . در پایان مثنوی است درباره نامهای پیران سلسله از میرزاعلی قهقر فی ملقب بثبت علی که مؤلف آن را دردنبال این رساله آورده است .

آغاز: بسمله . در بیان ترتیب و رجوع و اخذ طریقه و سلاسل صوفیه صافی طویه بر ضمیر طالبان تحقیق پوشیده نماند که علامه حلی در منهاج الکرامه و ابن ابی جمهور لحساوی در کتاب مجلی و مولانا یوسف بهیمانی در کتاب رشحات و مولانا عبدالرحمن جامی در کتاب نفحات و مولانا محمد مؤمن طبسی در کتاب منهاج العرفا و مولانا حاجی محمد جعفر همدانی در کتاب مراحل السالکین ... بیان نموده اند که انتساب خرقة و زمره صوفیه و اخذ آداب طریقه فرقه علیه و سلاسل مشایخ صافی طویه ... بحضرت ... امیر المؤمنین (ع) و یابیگی از ائمه طاهرین ... میرسد .

انجام : از پدر او داشت او هم از پدر - متصل تا حضرت خیر البشر - نسبت این سلسله گفتیم تمام .

۷- شرح رباعی شیخ شهاب الدین سهروردی (۲۶۳-۲۶۴) «دی بر سر گور زله غارت میگردم...» از شیخ محمد نور بخش اسیری لاهیجی (مجلس ۳: ۶۷۲).

۳۱۶۸

نستعلیق آقامیرزا عبدالله پسر حاجی میرزا حسن وزیر پسر میرزا خلیل وزیر پسر میرزا جعفر وزیر پسر میرزا محمد علی وزیر الکای مراغه در ۱۴ ذی حجه ۱۲۵۵ بگواهی عبدالرحیم پسر میرزا مصطفی شیخ الاسلام در ۲۷/۴/۱۳۴۴، عنوان شنکرف، یادداشت تولد ۱۳۱۳ دارد.
۱۴×۸/۵، ۱۳۱/۴/۵×۳۰/۵، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکب ضریبی.

خورشید و مه پاره

بنظم و تخلص «حکیم» در آن آمده و از آن هم بر میآید که سراینده آن از مردم قم است. این مثنوی را او بدستور شاه عباس صفوی دوم سروده (ص ۲۶) و نزدیک به ۳۶۸۰ بیت است. این داستان در شهر ری رخ داده است (ص ۴۹) سراینده گویا میرزا محمد سعید بن حکیم محمد باقر قزوینی طبیب و فیلسوف «حکیم» تخلص باشد که یابرا درش میرزا محمد حسینی پزشک دربار شاه عباس دوم (۱۰۵۲-۱۰۷۸) بوده اند و او تا ۱۰۸۳ زنده بوده و در قم در گذشته است (ذریعه ۹: ۴۵۱) نه میر محمد محسن طبیب «حکیم» (مجلس ۳: ۳۸۶).

چنین است عنوانهای آن :

کتاب خورشید و مه پاره - بامعشوق حقیقی عشق بازی کردن - در مقام خطاب ایستادگی کردن - در شبستان حضور باشمع هویت پروانگی کردن گلدسته نعمت چمن پیرای بهارستان آفرینش بستن - سلم بیان برافراشتن و قدم بر ذروه معراج سخن گذاشتن در شبستان حضور هویت پروانگی کردن - در منقبت ساقی کوثر جرعه توفیق نوشیدن - با ساقی کوثر در دل کردن - در مدح صاحب قرآن ثانی علم کیانی برافراشتن

تیغ جرئت از نیام آوردن و تعریف شمشیر صاحب قرآن ثانی کردن - تیر مراد بر هدف
 مقصود زدن و تعریف اندازی کردن - از سهام حوادث سپرداری خویش کردن - گوی
 سخن در میدان افکندن - بر آستان قرب استادن و زبان بدعای شاه کشادن - تعریف
 نظم این فسانه رنگین و سبب عقد این جواهر بستن - آغاز این فسانه شور انگیز و
 زبانه آتش بیز - بی طاقت شدن کلسرخ در عشق شهریار و نامه نوشتن - عاشق شدن شهریار
 بگلرخ و خواسته گاری کردن او را و طلوع خورشید - سواد این ارقام عنبرین فام را که
 شب امید عاشقان بی آرام است و حکایت مهپاره روشنی دادن - بزبان عشق مهپاره هنگامه
 سخن را گرم کردن - غزل گفتن مهپاره - بی طاقت شدن مهپاره از عشق خورشید و پرده از
 آتش دل بر افکندن - غزل گفتن مهپاره - عاشق شدن خورشید پیش مهپاره - خار خار بی طاقتی
 در پیراهن طاقت خورشید افتادن و اظهار ناشکیبی کردن - غزل گفتن خورشید - آگاه
 شدن پدر از حال خورشید و تصیحت کردن - بیمار شدن خورشید از هجران و عجز طبیبان
 از معالجه آن و طرح عمارت افکندن - شعله افشانی زبانه نال و گرم کردن هنگامه وصال
 - پیوستن خورشید به مهپاره مرتبه دیگر و گسستن عقد این گوهر - غزل خواندن خورشید -
 افتادن خورشید در زوال - بر تخت نشستن مهپاره بجای پدر و در بند کردن مرزبان را -
 افتادن مهپاره از اوج کمال بحضیض وصال - سر دادن مرزبان صبا را بدیبا و رسیدن
 او بخورشید - خلاصی یافتن خورشید از جزیره زنگیان بمعاونت سعد فرزند خوانده
 اشمر زنگی و افتادن جزیره دیگر که دلشاد دختر پادشاه کابل در آنجا بود - عاشق
 شدن سعد بدلشاد و جدایی ایشان - صحبت داشتن وزیر با خورشید و شناختن سعد را
 که فرزند اوست - حکایت کردن وزیر شاه بهرام سرگذشت خود را - جنگ کردن
 خورشید با عین بالا بمرزبان و کشتن ایشان را - پیدا کردن خورشید مهپاره را و بر تخت
 نشاندن او را - گلدسته عقد محبت بستن و مشاطگی عروس سخن کردن - توجه نمودن
 خورشید بجانب ایران و نشستن بر تخت - در گلشن دعای صاحب قرآن ثانی گل افشانی
 کردن و خاتمه این بهار را شگفتگی بخشیدن

در آن آمده که من از شهر قم و استاد طبیعی و الهی و آشنای بمنطق و شافا و قانون خوانده و پز شکم (ص ۲۵۶) و کارم شاعری نیست (۲۵۷) و در دهه سوم «این دسته گل» را که یکی از «پنج دسته» است ساختم و اگر عمرم به دهه پنج برسد «گلدسته زینج گل ببندم» و گوهر من هم سلك یگوهر نظامی است و «من دانم و شه... کاین عقد طراز هفت گنج است» (ص ۲۵۹ - ۲۶۰).

آغاز: کتاب خورشید و مه پاره . بسمه .

ای قبله نمای عشق بازی	معمشوق حقیقی و مجازی
یاد تو بهشت آتش افروز	سودای توشمع انجمن سوز

....

لطف کس بیکسان شیدا است بیچاره حکیم سخت تنهاست
انجام :

گوی که حکیم خوب گفتی چون گل ز بهار ما شکفتی

....

زین رمزهای بی سربین بس کن بس حکیم بس کن

....

هم باد زمانه بر مرادش هم ساغر عیش نوش بادش

۲۱۶۹

نسخه سده ۱۱ ، عنوان و نشان و معنی شناسی ، جدول زرو لاجورد ، سر لوح زرین ، نسخه بسیار باکیفیت .

۱۳×۵/۹ ، ۱۷×۱۱۳۸۶ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج ترپاکی مقوایی .

فرائد الفوائد

ترجمه و شرح مقدمه منظوم شمس الدین ابوالخیر محمد جزری شافعی در تجوید است بقارسی در ۸۰ بند پس از سه مقدمه فارسی ، متن است و ترجمه و شرح فارسی هر بندی .

آغاز: بسمله . سپاس بی قیاس متکلمی را سزا است که عقاید لآلی الالفاظ قرآنیه را در سمط نظم انتظام داد ... و بعد این مختصر است در حل الفاظ رساله . . . ابی الخیر محمد بن محمد الجزری ... تسمیه یافته بفرائد الفوائد . . . و پیش از شروع در مقصود سه مقدمه مبین میگردد .

انجام : پس ختم آن حاصل باشد به بهترین مقال بعد از سپاس ملک متعال ختم الله لنا بالחסنى بجاه المصطفى والائمة المهدي عليه صلوات الله الاعلى . فارغ شد از تسوید ترجمه این رساله شریفه شرعی الدعاء المنقول بعد الفراغ عن التلاوة روى عن الصادق ... ولا فوة الا بك .

۳۱۷۰

نسخ روز آدینه ۱۹ محرم ۱۲۴۱ ، حواشی بالشفافه «منه ، احمد» ، در صفحه عنوان آمده که مراد از «بعض المحققين» ملا عبد الرزاق و از «بعض الفضلاء المعاصرين» میرزا ابراهیم پسر ملا صدرا و از «بعض الافاضل» شیخ حسین تنکا بنی و از «بعض الفضلاء» خلیفه سلطان و از «بعضی المحشی» ملا شمسای گیلانی و از «بعض الحواشی» ملا محمد قاسم سپاهانی است .
۱۸ س ۶/۵ × ۱۱ ، ۱۵ × ۱۰ ۴۸۰ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج عنا بی زر کوب ضربی .

حاشیة حاشیة شرح التجرید

حاشیه ایست از آقا جمال خوانساری بر حاشیه خفزی بر شرح قوشچی بر تحریر دطوسی (ف ۲۳۰) .

۳۱۷۱

نسخ سده ۱۲ ، یادداشت تملك ۱۲۵۸ دارد .
۲۶ س ۵/۸ × ۱۴/۵ ، ۴۱ × ۱۴ ۴۲۹۸ ، کاغذ فرنگی - جلد مقوای عطف تیماج تر باکی .

حاشیه افوار التقریل

از عبدالحکیم سیالکوتی بر تفسیر بیضاوی (منزوی ۱: ۹۴).

۳۱۷۲

نسخ احمد بن طیب بن حسین کلو اور نوسقادرانی در ۹۵۹/۴ ع ۳۶۶ ، عنوان و نشان شنغرف ، حواشی دارد و خط محمد صادق منجم در باره حوادث قندهار در ۱۰۳۱ (ص ۲۹) و در باره طالبان (ص ۴۳) و از فخرالدین محمد منجم در باره میر و بس در ۱۱۲۱ (ص ۶۰ و ۳۰) و از تاج الدین اکرم (۱۰۶ و ۸۰ و ۱۷۹ و ۲۸۲ و ۲۸۸) و محمد رضای منجم (۲۲۸) و ابوالخیر محمد آتی قاری منجم (۲۲۷ و ۲۷۲ و ۲۸۳) و نقل از محمد شفیع بن ملاحظفر منجم در باره جنگ ایران و روم (۲۲۸).

۱۵ س ۸ × ۱۴ ، ۱۸۰ × ۱۴/۵ ، کاغذ سمرقندی - جلد مقوا .

کتابخانه تعلیم

از محمد بن مسعود غزنوی است . در آن تاریخ ۶ دی ۵۱۶ یزد گردی (ص ۱۳۰) و ۱ محرم ۵۴۲ هجری (ص ۱۳۸) دیده میشود و ازان پیداست که مؤلف در این تاریخ این کتاب را میساخته است . شرح عربی آن در برلین (ش ۵۸۹۱) هست.

۳۱۷۳

استعلیق ترکی آغاز ۱۰۶۲/۴ ، عنوان شنغرف ، جدول زرو لاجورد و ستونهای شنغرف .
۱۴ س ۸ × ۱۵/۵ ، ۱۴۵ × ۲۰ ، کاغذ استنبولی - جلد مقوا رویه پارچه عطف و گوشه ها و کنار تیماج حنایی .

تقریم التواریخ

از حاجی خلیفه است و دیباچه و عنوان و خاتمه آن ترکی و متن فارسی است .
در این نسخه تا سال ۱۰۷۷ است در متن جدول که سفید گذارده شده و در هامش تا به ۱۱۳۵ هم رسیده است . از نسخه بر میاید که مؤلف گویا تا تاریخ ۱۰۵۷ آمده بود .

تستعلیق سده ۱۰، عنوان شنغرف، یادداشت شجره نسب مورخ ۱۰۸۶ و یادداشت تملک سیدرضابن
مهرالدین محمد در صفحه عنوان هست و پیش از آن خط فرهاد میرزا مورخ ۴ رجب ۱۲۹۳، نسخه
پاکیزه است.

۲۴س/۱۰/۱۸، ۸۴/۱۶/۵×۲۵، کاغذ سپاهالی - جلد تیماج تریاکی.

اختیارات نجو۴ (لوايح القمر)

از کمال الدین حسین کاشفی است (ف ۸۲۳).

تستعلیق محمدصادق سبزواری در ۱۸ شوال ۱۱۲۵، عنوان و نشان شنغرف، در آغاز و انجام
پراکنده ها است و تاریخ ۱۱۴۹/۱۲/۱۷ و ۱۱۴۷/۱۲/۲۴ (ذی) و ۱۱۴۷ و ۲۴ ذی حجه ۱۱۴۴ و ۱۵
ذی حجه ۱۱۴۶ و تاریخهای دیگر از سده ۱۲ که یادداشت های تاریخی است در آغاز دیده میشود و بسیار
سودمند است، در هاشم بندها است درباره داروها و نسخه ها.

۱۱س/۸×۱۴، ۱۸۷/۱۴/۵×۲۰، کاغذ سپاهالی - جلد تیماج عنابی ضربی با ترینج.

رساله در شکار

از مجدالدین بن محمد شفیع هاشمی عباسی شاعر که سروده های او در این
رساله هست در یک مقدمه و دوازده باب بنام عبدالله خان از فرمانروایان دربار صفوی،
از رهگذر فقهی نیز در این رساله بحث شده و داستانها و افسانه های شیرینی هم دارد.
در آن از شیخ داود اعمی در فن بزدره کتاب تذکره (ف ۲۴۴۷) و ملاعلی قوشچی یاد
شده است و از شیخ طبرسی در مجمع البیان و محمد باقر مجلسی در بحار.

(۱۱) مقدمه در بیان تربیت قوش

(۱۵) باب ۱ در شناختن خوب و زشت باز در چند فصل

(۲۹) باب ۲ در اصناف چرخ و شکار آن

- باب ۳ در اصناف شاهین (۳۸)
 باب ۴ در اصناف باشق (۴۲)
 باب ۵ در بیان بحری (۴۴)
 باب ۶ در تولک بستن قوش در چند فصل (۴۹)
 باب ۷ در امراض و معالجات قوش (۶۲)
 باب ۸ در آداب صید در چند فصل (۸۰)
 باب ۹ در باقی احکام صید در چند فصل (۸۱)
 باب ۱۰ در احکام سایر جانوران بری و حلال و حرام آنها (۹۸)
 باب ۱۱ در اعضای حلال و حرام جانوران (۱۳۳)
 باب ۱۲ در کیفیت صید (۱۳۹)
 خاتمه در آداب تر کیه و ذبح (۱۵۱)

آغاز: بسمله . های وهوی هویتی که هنگامه گرم کن شکارچر گه پریزادان
 اسماء حسنی و دانشمین تر عبارتی که مفتتح توحید حلقه ذکر دایره نشینان صوامع
 هلاعلی تواند شد حمد صانعی است .

انجام : وبمصادق مشهور چشم از آن بیوشند .

کسی که یافته نقد مراد بداند که جامه ای نبود بهتر از خطا پوشی

تستعلیق سده ۱۱ و ۱۲ .

سطرچلیپا ۱۸×۱۱/۵ ، ۴۱×۱۵۳۵۵۵ ، کاغذ سپاهانی متن و حاشیه - جلد تیماج تریاکی ضربی
 تریجی مقوایی .

هجری ۱۱۵۵

۱- لب لباب معنوی انتخاب انتخاب مثنوی (در متن) از ملا حسین کاشفی

(مجلس ۳: ۶۷۱ - مشار ۱۳۳۳) .

۲- منطق الطیر (۱ - ۱۵۰ هاشم) از عطار .

۳- مرآت الحقائق (۱۵۳-۸۱۳) در شرح حقیقه سنائی از عبداللطیف بن عبدالله
کبیر عباسی گجراتی (سده ۱۱) مؤلف خلاصه احوال الشعرا در هفت طبقه بنام شهاب الدین
محمد شاه جهان پادشاه غازی و میر عماد الدین محمود الهی همدانی در ۱۰۴۰-۱۰۴۲
(ص ۱۶۵ - ۱۶۸ - ۱۶۹-۱۷۶) (دیباچه حقیقه چاپ مدرّس ص لج - منزوی ۲: ۲۲۶)
دران از مکتوبات شیخ احمد سرهندی فاروقی نقشبندی یاد شده است (۳۸۲) و از تاریخ
۱۰۳۵ و ۱۰۳۷ (ص ۱۷۰ و ۱۷۱) .

آغاز: بسمله . سپاس و ستایش مبتدعی است که بسخن پاک سخندان و سخنگوی
را ابداع کرد و حمد و مدح مخترعی است که پر تونوز این دو شریف صورت و مایه را
اختراع نمود نگار کرد (۹)

انجام :

بر گرفته بقوت ایمان و گروهی ز عالم تن و جان
(در قصیده ستایش ابی نصر احمد صفائی ص ۴۰۳ حقیقه چاپ بمبئی) .

۳۱۷۷

نستعلیق سده ۱۳، جدول زرو لاجورد و شنگرف و مشکی، دو صفحه نخستین زرافشان، سر لوح زرو لاجورد
و سرخ، عنوان شنگرف .
۱۲ ص ۱۵ × ۹ ، ۲۱ × ۱۴ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی .

دیوان

از رحیم مایل زنده در زمان قاجاریان و فتحعلیشاه با تخلص « مایل » درستایش
نواب صدراعظم (حاجی محمد حسنخان) با ماده تاریخ ۱۲۱۸ و ۱۲۱۵ و ۱۲۱۱ و ۱۲۱۴
(ص ۵۱ و ۵۲ و ۶۱ و ۶۲ و ۶۴) .

آغاز: بسمله. قصاید و مدایح نواب صدراعظم من کلام مرحوم شیخ رحیم مایل
تخلص .

ای دلبر نازنین شما میل مایل بشما میل تو مایل
ای خسرو جمله نکویان مفتون تو خیل ماهر و یان
انجام :

نیستش بیزاری از این مملکت بی اختیار
حکم سلطان است و ان از حکم سلطان می رود

۳۱۷۸

نسخ محمد بن یونس بن احمد در بامداد روز چهارشنبه ۵ ذی حجه ۱۱۵۸ برای شیخ ابراهیم مفتی
پسر شیخ محمد صالح، عنوان شغری.

۱۱/۵/۱۰×۱۶ ، ۲۴×۱۵۳/۲۱ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى مفوايى.

النزهة المبهجة في تشجيد الأذهان وتهديل الأمزجة

از شیخ داود انطاکی است (معجم المطبوعات ۴۹۲) در یک مقدمه است و هشت
باب و یک خاتمه و عربی و درین ترکی .

۳۱۷۹

نسخ سده ۱۲ و ۱۱ ، در پایان سه صفحه شعر ترکی و عربی است .
۱۵/۵/۱۴×۱۴ ، ۵۶×۱۴۳/۲۰ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج عنابی .

روضة الأنوار

از خواجوی کرمانی که در برابر مخزن الاسرار در بیست مقاله و بنام شمس الدین
محمد بن صاین در ۷۴۳ (جیم زیادت شده برمیم و ذال) ساخته است (مجلس ۳: ۱۹۲-
سپه ۲: ۵۱۲)

آغاز افتاده :

بردر او بدر غلامی منیر درره او دهر گدایی حقیر

طایر زرین پر سیمین قفس
بر سر خوان کرمش يك مگس
انجام :

تیغ زبان بیش نشاید کشید
قطع سخن کن چو بمقطع رسید

۳۱۸۰

استعلیق و نسخ معرب سده ۱۳، عنوان و نشان شنغرف.
۱۷ س ۸/۵ × ۱۵ ، ۲۲۳ × ۱۳/۵ ، کاغذ فرنگی رنگارنگ - جلد تیماج تریاکی ضری.

تجوید الزائر

از مجلسی دوم است و در يك مقدمه و دوازده باب و بقاری .

۳۱۸۱

استعلیق محمد رحیم بن ابراهیم خان افشار نعمة اللهی در روز یکشنبه ۳۰ و اندم ج ۱۳۵۱/۴ در کرمان
درش ۱، ش ۴ نیز بهمین خط و ناقص ، عنوان و نشان شنغرف .
۱۵ س ۷/۵ × ۱۴ ، ۱۱۰ × ۱۴/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى ضری مقوایی با تزیین .

محمد جعفر

۱- عقائد مجذوبیه (۱-۱۳۱) از حاج محمد جعفر مجذوب علی شاه کبودر آهنگی
بیوک آبادی همدانی قراگوزلو (در گذشته ۱۲۳۸) است (طوس ۴: ۱۳۵) درس گذشت
خود و دفاع از تصوف و وحدت وجود .

آغاز: بسمله. حمدله .. و بعد عرضه میداری ... محمد جعفر ... همدانی.

انجام : و باین ختم مینماییم رساله شریفه را .

۲- مراحل السالکین (۱-۲۱۹) از همو (ادبیات ۴۱۹ - مشار ۱۴۲۴) در پایان

آن اجازه و ارشاد نامه نور علی شاه است با و و آقارضا (ش ۱/۳۱۶۷) .

نسخ غلامحسین بن شمس‌الدین علی افینى در ذى حجة ۱۰۲۴ در ش ۱ آغاز نا نوشته مانده : وعن الكسائى رواية ابي عمرو ابي الجارث فذلك اربع عشرة رواية عنهم هي المتلو بها والمعمول عليها ... باب فى ذكر اسماء القراء والناقلين عنهم وانسابهم وبلدانهم وكنابهم وموتهم (س ۸ ص ۴۳) .

انجام : فصل واعلم ان القارى اذا وصل الى التكبير بآخر السورة ... واسقطت الف الوصل التى فى اسم الله ... فى جميع ذلك استغنا عنها فاعلم ذلك موقفا بطريق الخير ومنهاج الصواب وبالله التوفيق

ش ۴ بهمين خط از سورة يس تا يمين از سورة نكاثر ، عنوان و نشان شنغرف ، يادداشت ۲۴ ج ۱۱۷۶ و ۴ محرم ۱۰۸۴ در آغاز هست ، در بالای ص ۱۰ آمده «مؤلفه سجاوندى احمد بن خليل» و در بالای ص ۲۷ آمده «مؤلفه خليل بن احمد سجاوندى قرينة من الخواص» .

۱۹ س ۸ × ۱۳ ، ۱۶۱ ، ۱۲ × ۳۰ ، کاغذ سپاهانى - جلد تيماج ترياکی ضربى مقوایى .

مجموعه

- ۱- التيسير (۱-۱۴۵) از ابو عمر عثمان بن سعيد داني اندلسی در گذشته ۴۴۴ است و در چند جای آن «قال ابو عمر» آمده است (س ۴ و ۵ و ۹) (منزوى ۱ : ۷۵ - طوس ۲ : ۲۲۵) .
- ۲- مواهب عليه (۱۴۷-۳۱۱) از مولی کمال الدین حسین کاشفی است (حقوق ۱۱۲) .

نسخ سده ۱۳ ، عنوان شنغرف ، آغاز و انجام افتاده و نام کتاب و شماره فصلها در آن هست .

۱۷ س ۷ × ۱۴ ، ۲۱ × ۱۴/۵ ، ۳۲۰۴ ، کاغذ فرنگی - جلد تيماج ترياکی ضربى مقوایى .

ينابيع الحكمه

از ملا ابو الحسن بن محمد کاظم جاجرمی (مشار ۱۶۸۶ - طوس ۳۴۹:۵) در اخلاق مذهبی شیعی در ۱۷ فصل و يك خاتمه و جز ينابيع الحكمه محمد کریمخان کرمانی (فهرست احسایى ۳۲۳:۲) است .

نستعلیق سده ۱۳ .

۱۳ س ۱۵ × ۱۰ ، ۲۳ × ۱۴ / ۵۳۲۰ ، کاغذ فرنگی کبود - جلد تیماج مشکلی ضربی مقوایی .

مجموعه ۵۵

۱- اوصاف اجلاف و زندان (۱-۶) : *قصای ناس / جلد ۱ (مستری) : ۱۵۴۸*

آغاز: اوصاف اجلاف و زندان . اوصاف او باش رفتی درد مندی خوش صفتی
اجلاfi آخوند صورتی باچمی و خمی واشوی راه و بیراه دانی سره و سبیل بچه‌های پیدا آباد
اعنی آخوند فضیلت و کمالات پناه ... آقامحمد رفیع نقاش ... گفت که روزی از روزها
او باش قلاش دایم در تلاش هر کجا آتش فراش خیالی از معاش هرزه گرد کوچه جلافت
و ثمتمن جلافت .

انجام : يك سر بندی محله ما ابو الخیل او میگردانم .

۲- جنگه (هامش ۱-۶ و متن و هامش ۷-۳۹) شامل حوادث شهر سپاهان
پس از مرگ فتحعلیشاه در آنجا و آشفته‌گی اوضاع آنجا و زرد و خورد شاهزادگان و ستم
سربازان و درباریان و پیدایش بیماریهای واکیر و با و طاعون و سرگذشت گردآورنده
این جنگه و کار تحویل‌داری و تحصیل‌داری او در سپاهان و رودشت بدستور صدر (ص ۱۸
و ۱۹ هامش) و حادثه تاریخ رجب ۱۲۴۷ تا شوال ۱۲۴۸ که چهار ماه در آن شهر باران
آمده و کسی آفتاب را ندیده است و زلزله و سرمای سخت آنجا (در ۱۲۶۹) (ص ۲۲)
نیز چگونگی تسلط افغانها در سپاهان بسر کردگی میرویس محمود و اشرف پسر
قادرخان پسر عم او و رفتار آنها با مردم آنجا از گفته پیران و سالخوردگان (۱۵ ج ۲/
۱۱۳۳ و ۱۴ مجرم ۱۱۳۴ و ۹ شعبان ۱۱۳۶-ص ۲۲) و همچنین وقایعی که گردآورنده
خود ناظر آنها بوده است .

نیز شانه بینی (ص ۲۳) و شهر شمس تبریزی و تعریف اسب بنظم فارسی و نوشته

آداب سرشته « بنام آقامحمد و «تعریف خواص اشیاء» و چند داستان و تاریخ بر تخت
نشستن محمد شاه در یکشنبه ۳ ذی قعدة ۱۲۵۱ و «فرمان قضای نظام محمد شاه هندی»
که در ۹/۲ ج ۳۹ در دفترخانه ثبت شده با امضای وزیرخان عالم اکبر پادشاه.

۳۱۸۵

نسخه ملوک سده ۱۳ و ۱۴ .

۱۴س ۸/۵ ، ۱۴۵۴۴۵×۳۰/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد ترمیم سرخ مقوایی.

دیوان

از رضوی شاعر عارف صوفی و مرید شهاب الدین و معاصر با حاجی ملاهادی سبزواری
(ص ۲۳) نزدیک ۱۴۰۰ بیت و غزل است بترتیب تهجی (ذریعه ۹: ۳۷۰).
آغاز افتاده :

رضوان تو خمش باش که بن وحدت ذاتش
ذرات شهودند همه ناطق و گویا
هر آنکه روی تو را دید يك نظر یارا
بهیچ رو نکند او ملامت ما را
عروس حسن توزایی نقاب آنکس دید
که در حباله او دید دین و دنیا را

به اهل حال چه پیوند کردی ای رضوان
بغیر نام نبینی تودی و فردا را

انجام :

ما بدین مقصد عالی به پناه آمده ایم
عذر خواهیم و پی عذر گناه آمده ایم

۲۱۴۵

....

مرحوم رضوان بجهان تاریخ دلداری بدید
 من و دل هر دو بدین حال گواه آمده ایم
 چونکه نادیده (افتاده).

۳۱۸۶

استعلیق سید محمد حلبی در سده ۱۱ ، عنوان ششگری ، در ۵۰۸ ص ، یادداشت ۴۲ رجب ۱۲۱۵
 در آغاز هست ، انجام : و ماعلی الرسول الالبلاغ .
 ۱۷ س ۱۲/۵ × ۱۳/۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج نریاکی مقوایی.

تاریخ مکاتبات علامی

از ابوالفضل فیضی علامی ناگوری دکنی که عبدالصمد بن افضل محمد در ۱۰۱۵
 گرد آورده است (ادبیات ۸۰) درباره تاریخ آن در دیباچه چنین آمده (ص ۳).
 این نسخه کز و علم و ادب نامی شد یکموج ز بحر طبع فهامی شد
 در ساعت نیک چون سرانجام گرفت تاریخ مکاتبات علامی شد

۳۱۸۷

نسخ محمد شریف بن محمد حسین بن حاجی محمد کاظم سرکائی در ۱۱۲۴ ، عنوان و نشان
 ششگری ، جدول زرین و لاجورد ، مهر محمد شفیع بن زین العابدین مورخ ۱۲۵۴ در آغاز و انجام هست ، نسخه
 از سورة مریم است تالیس .
 ۱۹ س ۱۸ × ۹/۵ ، ۲۴ × ۱۶/۳ کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ ضریبی مقوایی.

خلاصه المنهج

از ملا فتح الله کاشانی است (طوس ۴ : ۴۳۹ - مشار ۱۶۶).

۳۱۸۸

نسخ ۲۱ شعبان ۱۲۷۲ ، عنوان و نشان شنگرف ، مهر « یا ابا عبد الله ۱۲۷۲ » در آغاز هست .
 ۲۱ س ۸ × ۱۴ ، ۱۴۳ ۵۳ ۱۴ × ۲۱/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج عنابی ضربی تریجی مقوایی .

ترجمه بشارات النبی

اصل از محمد اسماعیل بن محمد حسین بن محمد رضا بن علاء الدین مازندرانی
 خواجهویی سپاهانی در گذشته ۱۱۷۳ یا ۱۱۷۷ که در سال ۱۱۵۵ آن را آغاز و در دهه سوم
 شوال همین سال آنرا با انجام رسانده است . در هشت فصل است و در هر فصلی اشارت و
 بشارت (ذریعه ۳: ۱۱۲) از آن بر میاید که مؤلف را تعلیقاتی است بر اربعین . عنوان
 « مؤلف گوید » هم دارد . مترجم که نمیدانم کیست عبارت‌های از خون با عنوان « مترجم
 گوید » بر متن افزوده است .

آغاز: بسمله . لك الحمد یا من رفع درجات العلماء ... اما بعد این کتابی است
 موسوم به بشاره الشیعه از ... محمد اسماعیل مازندرانی مشتمل بر هشت فصل .
 انجام : و هر گاه به و نسیانی چشم پوشیده عفو فرمایند (تمام در یوم یکشنبه
 بیست و یکم شعبان ... سنه ۱۲۷۲) .

۳۱۸۹

نسخ و شکسته تعلق علی نقی بن مهدی نقی سراسی در ۱۲۷۳ .
 ۱۷ س ۹ × ۱۵ ، ۲۱۹ ۵۳ ۱۲ × ۱۲ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ ضربی مقوایی .

کمال البیرون

تاریخ و سرگذشت مختار است از جعفر بن علی بن حسین شاطر عقدایی یزدی
 پس از بر گشت از نجف بیزد در ۱۲۳۲ در يك مقدمه و ۳۵ مجلس .

آغاز: بسملة . الحمد لله الذى جعل الجهاد مع الكافرين المنافقين من اهل
الفساد وسيلة لرفع درجات العباد .. چنین گوید . - جعفر بن علی بن الحسین شاطر
عقدایی .

انجام : که از کتب احادیث وسیر و تواریخ که بنظر حقیر رسیده .

تستعلیق سده ۱۱ ، عنوان و نشان شنغرف ، حواشی لیمه نخستین و پایان نسخه روضه و داستانهای
مذهبی شیعی و دعا است بخط دیگر ، در ۱۷۴۳ رآمده «العبد الفقیر الی الله الباری علی بن حسن الزواری»
(مجلس ۱۴: ۴ - طوس ۴۰۱: ۴ - سپه ۴۲۸: ۱) در آغاز و پایان و میان پراکنده هاست ، در پایان شش صفحه
از شرح فارسی دعای صباح است از مولای حسین استرآبادی با افزوده های نویسنده نسخه که شامرداوست
با اجازه او و نسخه را پس از مرگش نوشت و چنین همان میرود که همه دفتر بخط او است ، در ۱۷۵ ر
دوجا دارد «از خط مولانا محمد باقر مجلسی ، از خط مولانا محمد تقی مجلسی» نویسنده يك بند در ۱۷۴ ر
«کربلائی علی نظر الهی» است .

۲۶ س ۱۴/۵ × ۱۴۳/۱۷۸ ، کاغذ میاهانی - جلد تیماج سبز مقوای .

مجموعه

- ۱- عقائد دینیّه (۲ پ - ۶ پ) از ضیاء الدین علی بن سدید الدین داود کرگانی
گویا همان مؤلف کتاب اخلاق جرجانی (ش ۲۶۵۷) - (ف ۵۱۶ ش ۳ - ش ۳۳۸۲/۷) .
- ۲- رساله در اصول خمره (۷ پ - ۹ پ) در پنج فصل بر روش شیعی گویا از همو .
- آغاز: بسملة . الحمد لله القادر المختار ... اما بعد بدانکه واجب است بر هر مکلف
و آزاد و بنده و مرد و زن دانستن اصول خمره که آن توحید و عدل و نبوت و امامت و معاد
است بدلیل نه بتقلید .

انجام : بشرط آنکه داند که از ضرر ایمنی است (تمت بعون الله و حسن توفیقه) .

۳- اصول و فروع دین بار ساله در علمهای فریضت و سنت (۱۰ پ - ۱۴۳ پ) گویا

ازهمو که در آن اصول مذهب شیعی با برهان ثابت شده و یکدوره فقه بروش ساده‌ای آمده و پیداست که برای عموم نوشته شده است. دران بخشی است بسیار شیوا و سودمند دررد تعلیمیان و خرده گیری از اصل تعلیم صبا‌چی که در جاهای دیگر نیست و پیداست که مؤلف بکتاب اسماعیلی صبا‌چی آشنا بوده است.

در آن آمده: «خواجه ابو جعفر طوسی ... اندر مصباح آورده است» (فصل ۸ باب ۳۷، گک ۹۴ پ) در باب ۵۹ آمده: «و مزددلال اگر خریدارش فرا کرده بود بر خریدار، و اگر فروختگارش فرا کرده بود بر هر دو بود بر فروختگار بود و اگر هر دو فرا کرده باشند بر هر دو بود» (۹)

رساله بسیار سودمند است و باینکه مذهبی است مؤلف آن از حدود زبان فارسی بیرون نرفته است.

آغاز: بسمله. و به نستعین. شکر و سپاس خدای را که بلند کننده کیوانست و گسترنده زمین بر حیوانست و داننده هر پیدا و پنهانست و درود و سلامهای بیشمار بر جان نازنین خواجه دوسرا محمد مصطفی و بر کافه آل و اولاد او باد! اما بعد بدانکه این رساله ایست در یاد کردن علمها از فریضت و سنت در همه سال تا مردم در دانستن و آموختن و نسخه کردنش رغبت بهتر کنند انشاء الله تعالی. فهرست در پیدا کردن آنچه درین کتابست اول ثواب دانستن و عقاب نادانستن دوم توحید و عدل و نبوت و امامت و بطلان مذهب اسماعیلیان و تعلیمیان و آنچه نشاید که کسی باوردارد و امر بمعروف سوم حساب عبادات و فرایض پیش از نماز و فریضه های حال قضای حاجت و فریضه های وضو و فریضه های غسل و ثواب مساواک. چهارم سنتهای وضو و آنچه بدین ماند ... ۶۴ در دعای بسیار بزرگ و کوچک که در کارها بسیار بکار دارند (یک برگی از نسخه نیست و از فهرست بابهای ۲۵ تا ۵۳ افتاده است) چنانکه بحروف ابجد کرده آمد ... دعای دیگر درین شب از اسمعیل بن فضل الهاشمی که ابو عبدالله (ع) او را تعلیم کرده و السلام علی من اتبع الهدی بسمله. حمدله ... اما بعد بدانکه هر که در دنیا غم و دوا چیز

نخورد و بدان مشغول نشود چون چهارپای بود ... اول غم دانستن دوم غم کردار کردن ...
باب اول در دانستن کردار بندگان بدانکه کردار بندگان بر دو قسم است اول زشت
و قبیح دوم نیکو و حسن .

انجام : فصل دعایی دیگر که روایت کرد اسماعیل ابن الهاشمی که ابو عبد الله (ع)
دعایی مرا تعلیم کرد که در شب نیمه شعبان بخوانم و دعا اینست اللهم انت الحی القيوم ...
ایدا دائما (تمت بعون الله و حسن توفيقه و صلى الله على محمد و آله) .

۴- رساله در مناسک حج (۱۴۴ پ - ۱۶۶ پ) در یازده باب گویا از همو .

آغاز: بسم الله. هذه رسالة وجيزة في مناسك الحج كتبتها تذكرة لاختواني المؤمنين
مشملة على بيان مفروضاته و بعض مندوباته و قدر من الادعية و النية (؟) و فی آخرها
المزار مهوبا و بالله التوفيق و التمسست منهم ان لا ينسونی فی مشاعر الحرام نفعنا الله بها
بمحمد و آله عليه السلام . باب اول در تعریف حج و مقدمات آن حج در لغت بمعنی قصد
است .

انجام : اللهم صل على محمد و آل محمد . بعد از آن نماز زیارت بگذارد.

۳۱۹۱

تستعلیق صفایی در روز چهارشنبه ۱۱۲۶/ع ، عنوان و جدول شنگرف .
۱۵س ۱۰/۵×۲۰ ، ۱۵/۵×۲۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد روغنی آراسته درون تیماج سرخ

زرکوب

دیوان

از حکیم انوری ابیوردی است .

۳۱۹۲

تستعلیق محمدخان ملک الشعراء .
۱۹س ۸×۱۳ ، ۱۵/۵×۱۴×۲۱ ، کاغذ فرنگی - جلد مقوای .

دیوان

هفت قصیده از عنصریست که میرزا شفیع صاحب دیوان در کتابخانه اردبیل یافته و ملك الشعراء محمودخان آنها را نوشته و در ذی حجه ۱۳۱۱ برای یکی از شاهزاده‌ها فرستاده است ، نامه ملك الشعراء و یادداشت آن شاهزاده در آغاز این نسخه دیده میشود ، بیتهارویهم به ۲۴۲ بیت میرسد بدینگونه :

۱- عنصرست آن حلقه گشته زلف او یا چنبر است

چنبرست آری ولیکن چنبر اندر عنصر است

(ص ۱ در ۳۸ بیت) .

۲- نافه دارد زیر زلف اندر گشاده بیشمار

لاله دارد زیر نافه در شکسته صد هزار

(ص ۵ در ۳۹ بیت) .

۳- دژم شد است مرا جان از آن دو چشم دژم

بخم شده مرا پشت از آن دو زلف بخم

(ص ۶ در ۲۸ بیت) .

۴- آمد ایشاه دوش ناگاهان فیلسوفی بنزد من هممان

(ص ۱۳ در ۲۴ بیت) .

۵- لاله دارد توده توده ریخته بر پر نیان

مشك دارد حلقه حلقه بافته بر ارغوان

(ص ۱۶ در ۴۳ بیت) .

۶- همیشه سر زلف آن سیمتن گره بر گره یاشکن بر شکن

(ص ۲۱ در ۳۴ بیت) .

۷- شکفته شد گل از باد خزانی تو در باد خزانی پی زیانی
(ص ۲۴ در ۴۰ بیت).

در نامه ملك الشعر آمده كه شش قصیده است ولى در متن هفت قصیده دیده

میشود .

۳۱۹۳

نستعلیق باقر بن محمد حسینی زلزوی در ۱۳۰۰ .

۱۹س ۱۰×۱۵/۵ ۱۳۰۱۷۳×۲۲ ، كاغذ فرغى - جلد تیماج خنایی ضربی .

نتیجه‌التایج فیما وصل الینا من مطالب الاصول من آل الرسول

گزیده شرحی است از محمد کریم خان کرمانی (فهرست احسایی ص ۲۱۱)
بر نتایج الافکار سید محمد ابراهیم قزوینی (ف ۱۷۴۰) از محمد بن ابراهیم
موسوی شیشی شاگرد او که در ۱۳۰۰ ساخته و يك مقدمه و چهار حدیقه و يك خاتمه
دارد و حدیقه ها هم چند مقصد و خاتمه و مطلب و فصل دارند . فهرست مطالب در آغاز
نسخه ما هست .

او این کتاب را پس از مرگ استاد و بدستور آقا محمد خان هنگامی که
تا گردان نزد او شرح نتایج الافکار محمد کریم خان را میخوانده اند ساخته و سخنان
خود او را از این شرح بیرون کشیده و در این کتاب گنجانده و چنین نامیده است .

آغاز: بسمله . حمدله ... و بعد فیقول ... محمد بن ابراهیم الموسوی الشیشی
انه كان یجول فی خاطری ... ان اکتب رساله مشتملة علی جمیع مطالب علم الاصول .
انجام : ولافی موضع عدم النص ، هذا آخر ما اردنا ایراده من تلخیص الکتاب

للسید الاستاد ... وقد وقع الفراغ منه فی ... تبریز فی ثانی عشرین من شهر رمضان ...
سنة ثلثمائة بعد الالف الثانی من الهجرة ... مصلیا مستغفرا (کاتبه ... باقر بن محمد
الحسینی الزلزوی سنة ۱۳۰۰) .

نستعلیق پایان صفر ۱۰۸۷ بفرموده میرزایی میرزا محمد رفیع داماد ، یادداشت تملک محمدحسن شریف در رجب ۱۱۴۲ در آغاز و مهر « باعلی ۱۳۵۴ » در پایان هست و یادداشت هدایت الله مورخ ۱۲۸۴ .
 ۱۷س ۱۶/۵ × ۷/۵ ، ۲۴/۵ × ۱۴/۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه ای ضریبی مقوایی .

منهج الفاضلین فی معرفة ائمة الهدی الکاملین

از فاضل الدین محمد بن اسحق بن محمد حموی که در ۹۳۷ بنام شاه تهماسب یکم ساخته است فهرست مقدمه و پنج باب و خاتمه در دیباچه هست . باب دوم پنج منهج و باب چهارم پنج فصل و باب ششم شش فصل دارد . در امامت و تولد و تبراست آنچنانکه صفویان میخواستند و برای تبلیغ مذهب نوشته شده است . در آن آمده : « تاریخ زمان اتمام این کتاب ازین قطعه مفهوم میشود ، قطعه :

منهج الفاضلین کتاب شریف	دین حق زین کتاب سامی شد
روز میعت شد این کتاب تمام	که بفر نبی کرامی شد
سال تألیف این کتاب کریم	منهج مذهب امامی شد

(۹۳۷) .

آغاز: بسم الله . الحمد لله ذی اللطف والاحسان والفضل والامتنان ... اما بعد چون معرفت ائمة معصومین ... بآله و براهین بر ذمهم هم جمیع مؤمنین و کافه مسلمین واجب است ... حسب الالتماس بعضی مؤمنان ... محمد بن اسحق بن محمد الحموی المدعو بفاضل الدین .

انجام : امام الانس والجنة .

تستعلیق مرادعلی همدانی در ۱ محرم ۱۲۸۶ ، ش ۴ مورخ ۱۲۹۲ ، یادداشت تملک مرادعلی پسر کر بلائی جواد همدانی مشهور بحصار حاجی شمسعلی در ۱ محرم بامهر ۱۲۸۵ در آغاز هست .
 ۱۵ س ۹/۵ × ۱۶ ، ۲۲ × ۱۷ ، ۳۱۳۴ × ۴۲ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج خنایی ضریبی .

مجموعه

۱- دیوان (۲ پ - ۱۳۰ پ) از آتش شیرازی طوسی زنده در ۹۱۰ (ذریعه ۱:۹)
 - تحفه سامی ۱۷۴ - مجالس النفایس ۱۷ و ۸۸ (بیست و پنج قصیده است و نخستین آن از ابن حسام و در آن آمده (س ۱۲) :

بسال هشتصد و هشتاد و چهار از هجرت سید

بنای نظم کردم این ولایت نامه را در آخر شعبان

همه این قصیده ها در ستایش خاندان پیامبر است .

آغاز: قصیده ابن ملجم ... از گفتار ابن حسام .

ای کبریای ذات برتر ز جسم جوهر

خلاق ما سوا را رزاق بنده پرور

انجام :

هزاران درون و هزاران سلام ز ما بر محمد علیه السلام

۲- کنوز الرموز (۱۳۱ ر - ۱۳۲ پ) خواصی طبی و سحری برخی از چیزها است .

آغاز: کتاب کنوز الرموز از روی سراج القلوب نوشته ام . بسمله . حمد . . .

اما بعد این رساله ایست مشتمل بر خلاصه اقوال و نقاوه اعمال حکما منطوی برده فصل و خاتمه و هر فصلی را خاصیتی مخصوص است و مسمی شده است بکنوز الرموز . . . فصل اول در بیان آنکه ذهن را بیفزاید .

انجام : و خوش خلقی نمودن و الله اعلم بحقایق الامور (سپس حکایتی است) .

نسخ ۲۶ مجرم ۱۱۰۵ در بیجاپور ، عنوان و نشان شناسایی .
 ۱۵×۷ ، ۲۲/۵×۱۲۳۲۹۲ ، کاغذ هندی - جلد تیماج سرخ مقوایی +

سرمایه ایمان

مؤلف آن شیعی دوازده امامی است و از خواجۀ طوسی و علامۀ حلی و قاضی نورالله شوشتری و شیخ بهایی و سید حیدر آملی و ملا محسن فیض و فیاض لاهیجی یاد میکند. کتاب در یک مقدمه است (گفتار) در بیان وجود و عدم واجب و پنج فصل : در توحید (۳) و عدل (۱۱) و نبوت (۳۰) و امامت (۴۰) و معاد (۱۲۷) .

در پایان، رسالۀ آخر الزمان و خروج مهدی شیخ مفید بعربی با ترجمۀ فارسی دیده میشود (۲۸۹-۲۹۰) .

آغاز: بسملة الحمد لله الذي اخرجنا من ظلمات الضلالت و هداانا الى انوار الهدايات . . . و بعد فهذه طريقة عديدة متضمنة لمعارف اليقين و معالم الدين مقصولة بالفصول الخمسة . . .

تملة جاءت برجل من جراد توسلیمانی کن ای عالی نهاد

خاکسار انقصی با همچو خودی من اخوان الایمان و خلان الایقان از امور دینییه بقدر هوش و شعور خود قربة الی الله حرفکی میزند و میگوید که این فصول خمسة که سرمایه ایمان هراینه بیقین میتوان نامید در بیان اصول خمسة که توحید و عدل و نبوت و امامت و معاد است.

انجام : ختم این تألیف با این دعاء شریف می نمایم قل عشر ایاحی و یا قیوم . . .
 شکر الله . لاحول . العظیم .

۳۱۹۷

نستعلیق پنجمینہ ۱۸ محرم ۱۲۰۵ .

۱۴×۷ س ۱۴۶ ، ۱۲۷×۲۰/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى ضربى مقوایى نرنگى .

دیوان

ازالہام حسین بن اکبر سپاہانی معاصر کریمخان زند (س ۲۸۹ و ۲۹۱) مادہ
تاریخہای ۱۱۷۷ تا ۱۲۰۳ دارد ، غزل است بترتیب تہجی (۱ - ۲۵۶) و سافى نامہ
و قطعہ و مادہ تاریخ نزدیک بہ ۲۴۰۰ بیت .

آغاز:

بجست و جویت منم کہ باشم ہمیشہ یار
چو ابر گریان چو باد پویان زغم خروشان بکوه و صحرا

انجام:

کہ اور انباشد خزانى زبى
سخن گلشن روزگار است و بس

۳۱۹۸

اسخ محمد مظفر بن محمد حکیم نعمۃ اللہی در اذی حنف ۱۰۸۴ ، عنوان و نشان شنغرف ، سر لوح

زر و شنغرف و لاجورو .

۱۹/۵×۹/۵ س ۱۷۲ ، ۲۵×۱۵/۵۷۳ ، کاغذ سپاہالی - جلد تیماج مشکى مقوایى درون سرخ .

گوهر سراد

از عبد الرزاق لاهیجی است .

تستعلیق سده ۱۰ ، عنوان شنگرف ، سرلوح زروسرخ ولاجورد ، جدول زرین ولاجورد ، از ص ۴۷۴ تا پایان در کاغذ تازه تر و او نویس تر و میرسد بسر گذشت ابوعلی دقاق .
 ۱۷س ۱۸×۹ ، ۴۴/۵×۱۵۳۴۹۱ ، کاغذ سمرقندی و فرنگی - جلد تیماج سبز تیراف زرکوب مقوایی .

تذکرة الاولیاء

از شیخ عطار است (مشار ۳۷۸) .

تستعلیق میرزا آقای مرثانی در شب دوشنبه ۱۲۷۴/۱۶ ، اصلاح شده خود شاعر ، عنوان شنگرف ، سرلوح و جدول زروسرخ ولاجورد ، میان سطرها زرافشان در دو صفحه آغاز ، مهر «عبد نصیر ۱۳۸۹» در پایان هست ، یادداشت ۷ شوال ۱۳۰۱ در آغاز دیده میشود .
 ۸س ۱۴×۵ ، ۴۴/۵×۱۴۵۳۱۲۹ ، کاغذ فرنگی آهار مهره - جلد تیماج تریاکی مقوایی .

مرآت العرفاء

مثنوی است از عبدالرحیم بن محمد رضای صابر خلخالی منشی باشی مستوفی متخلص به ندیم شاعر سده ۱۳ .

آغاز: کتاب مرآة العرفاء در فضایل و مناقب آل الله ... تالیف و تنظیم تراب اقدام مدحت سرایان ائمه هدی عبدالرحیم بن محمد رضا خلخالی الملقب والمفتخر من السلطان بمنشی باشی اولی والمستوفی ثانیاً والمتخلص بندیم ...

حمد بی حد بر خداوند ودود که از هیچ ایجاد کرده هر وجود

انجام :

کعبه ایمان برویش در گشود شد مسلمان اندران کشف و شهود

نستعلیق یعقوب بن ابوالحسن آشتیانی قمی در روز چهارشنبه ۲۹ ج ۱۴۰۱/۴ - جدول زروشنگرف

ولا جورد .

۲۳×۸ ، ۲۱×۱۱/۵۴۲۰۴ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج حنائی ضربی مقوایی .

دیوان

از ناصر خسرو قبادیانی است نزدیک ۷۵۰۰ بیت . در دیباچه سرگذشت او است همان سرگذشت افسانه‌ای که بزبان خود او ساخته‌اند (۱ - ۱۱) سپس ۲۰۵ قصیده است نه بترتیب تهجی حرف آخر بیتها (۱۲ - ۳۳۱) فهرست قصیده ها در پایان در ۷ صفحه بخط آقای باستانی راد دیده میشود .

نسخ حسین بن حسن بن حسین سپاهانی در ۱۸۹۱/۴۳۴ و یا همان نویسنده نسخه ۶۳ ، نام پدر مؤلف را در نسخه مویا میخوانسته‌اند سیاه کنند و در هاشم هم نامش آمده و رویش خط زده‌اند ، عنوان و نشان شنگرف ، مهر « تقی کلانی » در آغاز و انجام هست ، در ص عنوان آمده : « حصه سید الجواد » و « کتاب شرح شاطبی در عوض شرح کافی آخوند » و « هذا کتاب الشرح من شروح الشاطبية من كتب ... ابن الحاجي محمد ميرزا محمد التبریزی ، قیمت مقال ، ال ها » (بسياق) و « تاريخ خوردن چوب چینی در ۴۸۸/۴ » نیز :

نافع ز مدینه ابن عامر از شام

از مکه نخست ابن کثیر است امام

عاصم چو علی و حمزه از کوفه تمام

از بصره ابو عمر و علاء دارو نام

نیز یادداشت املاک علی بن مسعود حنفی در ۸۸۸ ، تاریخ مرگ صدر الشریعه پسر مولانا پیله فقیه میلانی در قزوین پیش از نیمه روز ۱۷ شوال ۹۰۸ ، نیز : « قلی جان یک پسر نجم الدین میلک وکیل جوی آب دولت آباد در آستانه بابا شجاع الدین کاشان احداث کرده در وقتی که در اواخر زمان نواب جنت مکان ابوالبقا سلطان شاه اسماعیل علیه الرحمة والفقران داروغه شهر کاشان بوده و الکای خرم آباد نیز در آن وقت قبول داروغه مشارالیه مقرر بوده و پهلوان اهرج پیاده سرچلو قاضی محمد ... (سه کلمه پاک شده) نیز داروغه مشارالیه بامر نواب جنت مکان کشته وزن قاضی محمد مذکور که ... (پاک شده) الاصل بود و نواب جنت مکان ... بقلیخان مشارالیه ... بوده و قاضی ... نیز قلی خان ... مشارالیه کشته ... باقر نواب جنت ... (بریده شده) » ، « ابیات شاطبی ۱۱۷۴ غنچه » .

۲۳×۹/۵ ، ۲۲/۵×۱۵۴۳۸۷ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج قهوه‌ای زرکوب مقوایی

درون تریاکی ضربی نرنگی .

ایضاح المعانی فی شرح حرز الالهانی ووجه التهانى

شرحی است از حسین بن عثمان معاصر شیخ جزری (فصل سوم ص ۶) برقصیده شاطبیه که در ۱۰۹۹ درمکه ساخته است. او اعجاز المعانی فی شرح حرز المعانی هم دارد. (منزوی ۱: ۱۸ - استوری ۱: ۳۹ - نشریه ۱: ۱۲۹) او در دیباچه نشانه «غ» را که در شرح خود بکار برده است گفته برای چیست و پیش از شرح هفت فصل سودمندی در قرائت و تاریخ آن آورده است.

آغاز: بسمله. جنس سپاس و شکر حضرت کریمی را تعالت اسماؤه که نوع انسان را باصناف نطق و عقل و علم بنواخت و بعد از آن ایشان را از در معانی قرآنی و غیر قرآنی ساز و برگ کی ساخت... اما بعد چنین گوید... حسین بن عثمان... که جماعتی از یاران مخلص... التماس نمودند که تحت اللفظ قصیده ای... که موسوم است بحر الزامانی و وجه التهانى و منسوب است به... ابی القاسم قاسم بن فیره بن خلف بن احمد الشاطبی... عبارت فارسی... بنویسد... واسم قال از فال ایضاح المعانی فی شرح حرز الالهانی آمد.

انجام: اگر فی الجملة کسی از این مسوده فایده ای را برداین هیچکس ترین هیچکسان را بفاتحه و دعای خیر غم خورد.

چه دولت در جهان زین به که مقبول دلی کردم

بدان امید میکوشم که تا صاحب دلی کردم

....

سحر گاهان گرم خواند فتد در شهر این شهرت

حسین از او رضا جوید همیشه این سخن گوید

غلامی شد قبول شه و گر نه مخملی کردم

که ای حق تو نگه دارم مبادا باطلی کردم

۳۲۰۳

نستعلیق علی بن اسمعیل رشتی در ۱۲۹۱ از روی نسخه فخرالدین اسعد قلعی مورخ ۸۷۴، عنوان و نشان شناسگرف، در پایان چند بند است درباره موسیقی از فیثاغورس و علی (ع) هنگامی که بخواندن این علم پرداخته و ستایشی که از آن کرده است و از افلاطون و جز اینها .
 ۲۸-۱۸×۸/۵ ، ۲۱/۵×۱۴۳۵۷ ، کاغذ قرنگی - جلد تیماج آریاکی ضربی مقوایی .

مقاصد الالحان

از عبدالقادر مراغی است . در پایان آن از موسیقی دانهای یاد شده است (ف ۱۰۷ و ۱۰۸)
 آغاز: بسمله . الحمد لله الذی زین الاصوات بطیب الالحان و النغمات و صیرها دائرة بین الشعب و المقامات ... اما بعد فان الازهان المستقیمة و الطباع السلمیة مایلة الی الموسیقی ... بنا برین مقدمه بنده ... عبدالقادر بن غنی الحافظ المرآغی ... این مختصر را تألیف کردم در معرفت الحان ... و آن را مقاصد الالحان نام نهادم . . . مرتب کردم بر مقدمه و دوازده باب و خاتمه .
 انجام : و چون طالبان این قدر را بدانند و بذهن وفاد [بسیارند] بعضی از بواقی توانند دریافتن انشاء الله تعالی و الله اعلم .

۳۲۰۴

نستعلیق محمد تقی شکولی در ۱۳۲۴ در ص ۱۶۲ و همه بیک خط است ولی تاریخ شوال ۱۴۱۷ در ص ۲۴۶ دیده میشود ، جدول زرو لاجورد و شناسگرف ، در هاشم ص ۱۸۲-۱۸۵ شهرهای ریاضی است ، مهر «حسن مؤیدالتجار ۱۳۰۰» دارد در ص ۱۹۸ .
 ۱۳-۱۶/۵×۹/۵ ، ۲۴×۱۸۳۱۲۴ ، کاغذ قرنگی - جلد تیماج عنابی ضربی ترنجی مقوایی .

کلیات

از حاجی محمد حسن آقا بن علی نقی گنجوی تبریزی مؤیدالتجار بسا تخلص
 «گنججو» است بدینگونه :

- ۱- اخوان صفا (۱ - ۷۹) بنشر.
 - ۲- مدح و غزل و پند (۸۰ - ۱۳۱) دردنبال اخوان صفا.
 - ۳- آداب انشای دیوانی (۱۳۲ - ۱۶۳) به نشر.
 - ۴- موسیقی و مرثی (۱۶۴ - ۱۸۲) .
 - ۵- شعر عربی و شعر حافظ و حیرت و راعی شیخ مشهدی و متاجات عربی (۱۸۳ - ۱۹۷) .
 - ۶- زیبا نامه گنجهای (۱۹۹ - ۲۴۷) درباره زناشویی و وصف زیباییان کشورهای جهان بنظم .
 - ۷- جنگ اصول دین و نماز و دعا و پند و اندرز (هاشم ۱ - ۱۸۸) .
- در دیباچه از مظفر الدین شاه و پرنس میرزا رضاخان ارفع الدوله یاد کرده و گویا همه اینها را او میخواند «اخوان الصفا» بنامد و این کتاب «صحیفه ایام سیاحت و تحفه درویشی» او است.

۳۲۵۵

کتابخانه مرکزی
library.ut.ac.ir

تستعلیق سیدهاشم بن سید محمد موصلی اعرجی حسینی در مدرسه شیخ لطف الله عاملی (مدظله العالی) در سپاهان در روز چهارشنبه نیمه های ذی قعدة ۱۰۱۵ در ش ۲ ، ش ۷ بنسخ نوشته عبدالرضی بن حسن بن احمد بن محمد بن مستبقر الجبلی الجبل عاملی در روز شنبه ۱۵/۴/۱۰۱۶ ، ش ۸ هم بنسخ از همو مورخ پیش از نیمه روز شنبه ۲۹ شوال ، ش ۹ هم بنسخ از همو مورخ روز دوشنبه ۲۹ ذی قعدة ۱۰۱۶ ، ش ۱۰ و ۱۱ بهمان خط ۲ ، ش ۱۲ و ۱۳ بهمان خط ۱ در ص ۱۵۸ آمده « مالک ... محمد مکی بن محمد من ذریة الشهيد »
 با مهر چهار گوش « من ولد الشریف ابی عبد الله محمد بن مکی الشهيد العاملی ۱۱۶۰ » در ص ۲۲۵ آمده « مالک ... محمد مکی بن محمد بن شمس الدین بن الحسن من ذریة الشریف الشهيد المطلبی العاملی سنة ۱۱۵۸ » در ص ۲۱۴ آمده « مالک ... محمد مکی بن محمد بن شمس الدین بن الحسن بن زین الدین من ذریة الشریف ابی عبد الله الشریف محمد بن شرف الدین مکی بن محمد بن احمد بن حامد بن طای المطلبی الحارثی الهمدانی الخرجی العاملی الحائنی الجزینی سنة ۱۱۵۸ » با همان مهر در ص ۲۵۳ آمده « فی ملک ... محمد مکی بن محمد بن شمس الدین بن الحسن بن زین الدین بن علی من ذریة الشریف ابی عبد الله الشهيد محمد بن شرف الدین مکی بن محمد بن احمد بن حامد بن طای المطلبی الحارثی الهمدانی الخرجی العاملی الحائنی الجزینی سنة ۱۱۵۸ » در ص ۲۴۴ آمده « مالک محمد مکی من ذریة الشریف الشهيد العاملی الحائنی الجزینی » در ص ۲۴۵ عنوان نیز آمده : « فی ملک ... محمد مکی بن محمد بن شمس الدین بن الحسن بن زین الدین من ذریة الشریف ابی عبد الله الشریف الشهيد محمد بن شرف الدین

مکی بن محمد بن احمد بن حامد بن طی بن علی المطلبی الحارثی الهمدانی الخزر جی العالمی» با همان مهر در اینجا و در ص ۴۹۴ پس دارنده نسخه ما شرف الدین محمد مکی بن شریف ضیاء الدین محمد بن شمس الدین بن شریف حسن بن زین الدین بن فخر الدین علی بن خیر الدین احمد بن محمد بن شمس الدین بن محمد بن علی بن ضیاء الدین بن شریف شهید ابی عبدالله محمد بن شرف الدین مکی بن محمد بن احمد بن حامد بن طی (طاها) بن علی مطلبی قرشی حارثی همدانی خزر جی هاشمی عاملی حائمی جزینی زنده در ۱۱۶۹-۱۱۵۵ و دارنده نسخه «آداب الفلاسفه و نوادرهم» ش ۳۱۰۴ در ۱۱۵۷ و مجموعه ش ۹۰ د کتابخانه دانشکده ادبیات در ۱۱۵۵ (ص ۱۶ فهرست آنجا ۱۰۵۵ چنانکه من در آن فهرست نوشته ام) میباشد، در این نسخه همان مهریکه در نسخه ما هست و یکی دیگر درست مانند این ولی گرد دیده میشود؛ نیز در آن آمده «رسائل رد عامه» و «قیمت هشتصد دینار» و «سه هزار دینار» و «مشملة علی خمسة رسائل» و «زوجة الشيخ بهاء الدین» و «ملاجمشید»؛ مالک شیخ عبدالرحیم بن حاجی شیخ باقر بن حاجی شیخ عبدالعلی؛ در پایان رباعیاتی است بفارسی و آداب خواندن و خواص آن بخط نستعلیق و تازه تر.

۲۴ ص ۱۶، ۳۴۱۸، ۱۳۳۵، ۴۴، کاغذ سپاهانی - جلد مقوا -

مجموعه

۱- الابانة و المماثلة یا ایضاح المماثلة بین الاستدلال علی صحة النبوة والامامة و ابانة المساواة بین من جحد النبوة والامامة (۱۹۰۱) که گفتگو ایست میان سه تن: یکی یهودی دیگری معتزلی سومی شیعی امامی که در روایت از شاگردان شیخ فقیه ابو الحسن محمد بن احمد بن علی بن شاذان قمی مؤلف ایضاح دقائق النواصب است در اینکه راه در اثبات نبوت و امامت یکی است و بهمان دلیلها یکی معتزلی در برابر یهودی نبوت محمد را ثابت میکنند شیعی امامت علی را در برابر معتزلی ثابت میدارد. این شیعی که مؤلف رساله است همان ابی الفتح محمد کراجکی است و در نسخه ما دیباچه آن نیست (ذریعه ۱: ۵۷ و ۵۰۱ - مستدرک ۴۹۹۳ - روضات ۵۵۲).

آغاز: بسمله . باسمه سبحانه . فصل فی حکایة مجلس وقدرضا ان ثلثة نفر اجتمعوا فی مجلس احدهم یهودی و الآخر معتزلی و الآخر شیعی امامی و انهم تناظروا فی النبوة والامامة فترجع بینهم النظر حتی حصل فی التشبیہ کالکروا الفروان الیهودی افتتح الکلام فسأل المعتزلی من الدلالة علی صحة نبوة النبی .

انجام: فقد جاء منه ما لا یحصى کثرة قال الذی اسلم آمنا و صدقنا و الحمد لله

شکرا فقد ابنت لك يا اخي في هذا الكتاب من الابانة و المماثلة في الاستدلال بين طريقتي النبوة والامامة ما فيه غنى وكفاية والحمد لله اولا و آخر ا و صلوة على سيدنا محمد رسول الله المصطفى وعلى امير المؤمنين وصيد المرتضى والائمة من بعدهما الابرار الاولياء وسلم تسليما .

۲- التعجب (۲۱-۱۵۷) از ذراجي (ف ۲۱۶۳ - مستدرک ۳: ۴۹۹ - روضات ۲۵۲).

۳- العثمانية و نقضها (۱۵۹-۲۲۳) از شيخ ابو جعفر اسكافي، عثمانیه از جاحظ ونقض آن از ابو جعفر محمد بن عبدالله اسكافي سمرقندی است (حقوق ۲۶۱) این بند از این مجموعه بخشی است از شرح ابن ابی الحديد بر نهج البلاغه است (پایان جزو ۱۳) نویسنده نسخه ما ابو جعفر را طوسی پنداشته است .

۴- المناظرات (۲۲۵-۲۳۹) نخست پرسشی است از ابراهیم نامی از امام محمد باقر درباره مؤمن عارف و پاسخ او بنام خبر السرور (۲۳۹) سپس روایتی است از عطاء مکی از ابن عباس و گفتگوی او با ابوبکر در شبی و پرسش مرد ناشناسی نجدی از آنها که خلیفه کیست و آن خضر بوده است چنانکه علی در بامداد آن بابن عباس گفته بود (س ۲۳۹) (ش ۳۱۰۶/۲)

آغاز: بسم الله . الحمد لله على ولاية الائمة (ع) والسلام على محمد خير الانام وقال قال سيدنا ومولانا الفقيه الصالح داود رحمه الله تعالى حدثنا ابو عبدالله زكريا بن دينار عن العلا وعن جبير بن الاسود عن محمد بن عبدالله بن الشايع يرفعه الى سلمان الفارسي رضي الله عنه قال حدثنا احمد بن حنبل عن ابي اسحق التميمي قال قلت لامام محمد الباقر (ع) يا بن رسول الله اخبرني عن المؤمن العارف من شيعتكم اذا بلغ و كمل في المعرفة هل يذنب ؟ قال نعم .

انجام : وخاب من انكر فضلك وجحد حقك صلى الله عليك وآلك وسلم .

۵- مناظرة الجروي والامام محمد الباقر (ع) (۲۳۹-۲۴۳) (ش ۳۱۰۶/۳) .

۶- مناظرة الملك ركن الدولة الديلمي للصدوق ابن بابويه (۲۴۳ - ۲۵۰) (ش/۴/۳۱۰۶ - ۶۲۸ف) ترجمه آن ازدوریستی درمجالس المؤمنین آمده و در دیباچه معانی الاخبار چاپ ۱۳۷۹ تهران هم دیده میشود.

درس ۲۵۰-۲۶۵ چند بندی است با عنوان «اقول اجمع المفسرون وجميع اهل الآثار» و «قال مؤلف الكتاب» و «مما رووا ايضا» و «من روايات مخالفتنا الباطلة» و «روی ايضا مخالفتونا» و مانند اینها و گفتگوی حسن با علی بن میثم و روایت حسن بن ابی الحسین البصری از سلمان فارسی.

۷- مناظرة ابن ابی جمهور الاحسائی مع الهروری (۲۶۵-۳۱۳) (طوس ۴: ۲۵۸) گویا بتوان گفت که شماره های ۴-۷ گردآوری یکی است و یک رساله را میماند.

۸- حرمان الزوجة من اعيان التركة (۳۱۵-۳۵۱) از شهید ثانی است (ف/۱۸۷- حقوق ۳۳۰) این نسخه تاریخ تألیف ندارد.

۹- الثار المبارک (۳۵۳-۴۳۴) از ذریعه (۱: ۳۴۸ و ۳۶۹ و ۱۲۰: ۱) چیرى بدست نیامده که این کتاب مالز کیست. چون راوی آن ابو عبدالله ابن عبدون ابن الجاشر استاد روایت شیخ طوسی است شاید از خود شیخ طوسی باشد (ذریعه ۱: ۳۴۸) و مختصر اخبار المختار او. این را هم میدانیم که مقتل ابی مخنف (ف/۱۵۴۵) و ذوب الغضار فی شرح اخذ الثار ابن نما (ف/۱۵۱۵ - ذریعه ۱: ۳۶۹ و ۴۳: ۱۰ - بحار مجلسی ج ۱۰) نیست.

آغاز: بسم الله. وبالله نستعين. قال اخبرنا ابو عبدالله عبدون الجاسر (= الجاشر) قال اخبرنا ابو مخنف لوط بن يحيى الازدي قال لما قتل الحسين بن علي بن ابي طالب (ع) واحتوت بنو امية على الامر واقترق آل رسول الله (ص) شرقا و غربا امر ابن زياد لعنه الله مناديه ان ينادى في شوارع الكوفة والبصرة الامن ذكر علي بن ابي طالب واولاده بذكر خير واحسان و ذكر جميل ضربنا عنقه وهدمنا داره و كان في الكوفة رجل يقال له المختار بن ابي عبيدة الثقفي.

انجام: فانهزم ابراهيم بن مالك الاشتر و معه علي بن محمد بن اسماعيل بن

الحسين (ص) الى مصر فملكها وخطب له فيها وقامت الخلافة في الاسماعيلية في مصر الى يومنا هذا وهذا ما انتهى اليه من حديث الثار على التمام والكمال ونستغفر الله من الزيادة والنقصان انه غفور منان وصلى الله على سيدنا محمد النبي وآله وسلم (فرغ من تسويد هذا الثار المبارك عصر الاثنين التاسع والعشرون من شهر ذي القعدة سنة ستة عشر بعد الالف وكتبه... عبد الرزاق بن حسن بن احمد بن محمد بن سنيغة (؟) العاملي غفر الله له... والحمد لله رب العالمين)

استعليق سده ۱۱۹۱۰ ، عنوان شنگرف، انجام افتاده و ميرسد به «مکث» در باب ميم .
 ۱۵×۷×۲۳۵ ، ۲۳×۱۶×۳۴۵ ، کاغذ سمرقندی جلد ۳ لیتورمشکی مقوایی .

ترجمه منهاج اليمان فيما يستعمله الانسان

ترجمه فارسی است از منهاج اليمان ابوعلی یحیی بن عیسی بن جزله بغدادی که پس از تقویم الابدان ساخته است درباره مزاج داروها و خوردنیها و آمیزش آنها (ره آورد ۴۶۰ - طوس ۳: ۲۸۶ - مجلس ۲: ۳۱۲) .

آغاز: بسم الله ... اما بعد چون از بارگاه عالی خداوند تاج و تخت شهنشاه اعظم اتابك .. نصیرالدوله والدين ... [اشارت] رسید که کتاب منهاج الادویه را که... یحیی بن عیسی بن جزله تصنیف کرد در ادویه مفرده ... بزبان پارسی گردانم .

نسخ و نستعلیق ۱۲۸۰-۱۲۸۵ ، درص ۴۰۴ شعری از محرر آن مورخ شب ۲۰ صفر ۱۲۸۰ هـ است .
 ۱۸×۹×۱۴/۵ ، ۱۵×۵×۲۲/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاک صری مقوایی .

مجموعه الجوهر

مورخ ۱۲۸۵ در صفحه عنوان و شامل :

- ۱- مآثر المعاصرين (۱-۳۹) که در آن سرگذشت قائم مقام (۱-۵) و رساله شکوی اوبعربی (۵-۳۱) و عریضه عروضیه او (۳۱-۴۰) (ادبیات ۳۵۸) آمده و «باب الالف، الالف المهموزة سید الوزراء اتابیک اعظم قائم مقام طاب ثرام» از «الصحیفة الثانية من مآثر المعاصرين فروغ الدین الاصبهانی» است.
- ۲- جنگ (۳۹-۳۰۹) شعرونشر از دانشمندان و شاعران عبری و فارسی و از دانشمندان معاصر اوهم در این جنگ سخنانی هست.

۲۲۵۸

نسخ حبیب الله بن استاد ابوطالب حداد طالقانی برغانی در روز پنجشنبه ۱۵/۴/۱۳۴۵ درش ۱ ،
ش ۴ مورخ ج ۱/۱۳۴۵ از همو با حاشیه «منه» عنوان شتتर्फ ، در هاشم شعرهای فارسی است بخط عبدالجسین ،
در ۸۶ پ - ۸۷ پ بندیست از مفرح المهجة ابراهیم بن حسن بن احمد بجرانی .
۱۶ س ۷ × ۱۴ ، ۲۱ × ۱۴/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکمی ضربی .

تكملة مجمع المصائب

از قریش بن محمد حسینی ساوجبلاغی که پس از مجمع المصائب و عبری ساخته
است . در شش مقصد است و در سو گواری بیامبر و علی و فاطمه و حسن و موسی بن جعفر
ورضا (ع) است .

آغاز: بسم الله . الحمد لله الذي رفع درجات الشهداء الى اعلى منازل الدرجات
واعطاهم بشهادتهم ارفع مراتب السعادات .
انجام : واحله دار القرار والحمد لله اولاً و آخراً و ظاهراً و باطناً و صلى الله على
محمد و آله الطاهرين .

- ۲- مجمع المصائب فی نوائب الاطائب (۸۸ پ - ۲۷۷ پ) از همو عبری در ۵ مقدمه
و ۱۴ مجمع و يك خاتمه و در سو گواری حسین (ع) است .

آغاز: بسم الله . الحمد لله الذي رفع درجات الشهداء الى اعلى منازل الدرجات
واعطاهم ببذلهم الانفس في سبيله ارفع مراتب السعادات .
انجام : فكيف ينقضى حزني ويقل بكائي .

۳۲۰۹

نسخ ۷ ذی حجة ۱۲۳۸ ، عنوان و نشان شنغرف .
۲۴ ص ۱۰×۱۴/۵×۱۹۶/۱۴×۲۱ ، کاغذ فرنگی - جلد مقوای

شرح شافیه

از آقا هادی بن محمد صالح مازندرانی مترجم بر متن ابن حاجب (منزوی
۲ : ۴۰۷) .

۳۲۱۰

نسخ سده ۱۳ ، عنوان شنغرف ، جدول زر و شنغرف ، سراوح زر و رنگهای دیگر آراسه میان
سطرها درهمه جا زرا اندود .

۱۹ ص ۱۱×۱۸ ، ۱۰۶/۵×۱۶/۲۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سبز تیره ضربی مقوایی .

تاریخ دودمان دنبلی

عبدالرزاق بیگ بن نجفقلی بیگ دنبلی آذربایجانی مفتون (۱۱۷۶ - ۱۲۴۳)
مؤلف مآثر سلطانی و ترجمه عبرت نامه وحدائق الادب و حدائق الجنان و تجربه الاحرار
و تسلیة الابرار و روضة الاحباب و حقائق الانوار و نگارستان دارا و جامع خاقانی و دودمثنوی
ناز و نیاز و هما یون نامه و مشرح مشاعر شیرازی و دیوان شعر (ادبیات ۱۲۴ - مجلس ۳۱۵:۲)
و ۱۷۴:۳ - دانشمندان آذربایجان ص ۳۵۶ - ذریعه ۲۵۳:۳ و ۳۲۳:۱۱ - استوری ۱:۱۲۹۹)

در تاریخ دودمانهای دنبلی خوی و تبریز کتابی دارد بنام ریاض الجنة که در کتابخانه گلستان نسخه‌ای از آن هست. در این نسخه‌ها که نخست تاریخ و آئین ایران است (۹۳-۱) سپس شرح فرمانروایی دنبلیها (۹۵-۲۱۰) و در پایان زایچه رستم خان پسر احمدخان دنبلی است مورخ روز و شنبه ۱ رجب ۱۲۶۶ در خوی در ص ۱۰۴ از تاریخ ریاض الجنة نقل شده است و در ص ۱۵۴ آمده: «در تاریخ آقای عبدالرزاق بیگ ابن نجفقلی خان بیگلربیگی» با اینکه در ص ۵۹ آغاز بخش دوم آمده: «يقول حاوی الاوراق ... ابن نجفقلی الدنبلی عبدالرزاق عفی الله تعالی» در ص ۱۲۰ و ۱۲۴ آن از تاریخ سلاطین اگران نقل شده است. پیدا است که کسی این کتاب را درباره این دودمان نوشته و از ریاض الجنة بهره برده و این کتاب را گویا پس از مرگ مفتون و پس از ۱۲۶۶ ساخته است. این یکی جز نسخه ش ۲۰۶۱ است.

آغاز: بسمله و به نستعین. ذکر طبقه سلاطین پیش دادیان کیوهرث ... نخستین سلاطین جهان.

انجام: چنانکه گفت از نام آن بحر آب بهم رسید قدتم بالخير والسعادة (سپس زایچه است).

۳۲۱۱

نستعلیق محرر حاجی خضر سلیمان قرشی در ۱۰۰۴ در ش ۱، ش ۲ بفتح گویا از همو، عنوان و نشان شنگرف، یادداشت ۱۹ ذی قعدة ۱۲۸۳ و ع ۱۳۱۸/۲ و تملك مسعود بن فضل الله حسینی در صفحه عنوان هست. ۱۳ س ۵×۱۰/۵، ۱۸×۹۳۲۹۵، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه‌ای ضربی مقوایی.

مجموعه

۱- صحة النظر فی تحقیق الفرقه الناجیه الاثنی عشر (۲۱۹-۱) از حاج میرزا علی رضای تبجلی پسر کمال الدین حسین اردکانی شیرازی در گذشته در شیراز در ۱۰۸۵ هـ

۱۰۸۸ مؤلف سفینه نجات و معراج خیال ، در يك مقدمه دارای دو بحث و سه فصل: نخستین
 درسه مطلب دومى و سومى هر يك در دو مطلب و يك خاتمه دارای دو تذنیب (ذریعه
 ۹ : ۱۶۷ - طوس ۴ : ۱۶۲ - مجلس ۲ : ۳۷۴ و ۳ : ۶۶۶ - نصر آبادی ۱۶۸)

آغاز: بسملة. وهو المستعان العليم يامن جعل عليا العالى الهادى الى دين مختاره
 من الحاضر والبادى ... اما بعد فهذه نفثة صدر برزت عن فكر بعد الاستخارة لله فى تحقيق
 الفرقة الناجية عند الله هم الشيعة الامامية الاثنا عشرية ... لا يستطيع المتصف بالعقل
 السليم رده والموسوم بصحة النظر جحده وضعت الله تعالى رب العباد ... ورتبتها على
 مقدمة وفصول وخاتمة .

انجام : اما الخاتمة ففيها تذنيبان الاول فى الاخيار التى وردت بنجاة الشيعة
 على الخصوص .. التذنيب [الثانى] فى معتقد الفرقة الناجية ... ولا يتفاوت بعد تجديد
 الحادثات كذا كل صفاته من الارادة (افتاده) .

۲- شرح التهذيب (۲۲۱-۵۸۹) بفارسی از مولوى عنايت الله هندى (ف ۶۱) شاید
 مؤلف بهار دانش (مجلس ۲ : ۴۲۸) و ناظر بحاشیه شهابادى و جز حاشیه ميرزا على رضاى
 یاد شده است (ذریعه ۶ : ۶۱۱ - مجلس ۲ : ۳۵۹ - طوس ۴ : ۳۹۴ - مشار ۵۴۶)

۳۲۱۲

شکسته نستعلیق یعقوب درروز آدینه ۵ ذی قعدة ۱۲۸۷ .
 ۱۶ س ۱۴/۵ × ۱۰/۵ ۴۹۹ ، کاغذ فرنگى رنگارنگ - جلد تىماج مشکى ضربى مقواى .

چنگ

نظم و نثر از محمد گلشن گلپایگانی از خاندان شیخ بهایی و خوشنویس زمان
 قاجار و دو شاعر دیگر بدینگونه :

۱- دیباچه او در سر گذشت خود او

(۱-۴)

- ۲- دو نامه درخواست مقرری برای زرافه که لقب درباری خود اوست (۶-۴)
- ۳- نامه سرگذشت خود او (۸-۶)
- ۴- استشهاده درخلف وعده یکی از بزرگان (۹-۸)
- ۵- نامه انتظار و وصول خبر (۱۰-۹)
- ۶- نامه دوستانه (۱۱-۱۰)
- ۷- نامه خوش مضمون دیگر (۱۲-۱۱)
- ۸- نامه ای در عذر از نامه ننوشتن و رفتن بحضور (۱۳-۱۲)
- ۹- نامه ای در گله دوستانه (۱۵-۱۳)
- ۱۰- نامه ای در باب لقب زرافه که در بار باو داده و درخواست مرسوم (۱۶-۱۵)
- ۱۱- نامه دوستانه و اشاره بمجلس درس (۲۱-۱۶)
- ۱۲- دو نامه در شرح اشتیاق (۳۴-۳۲ و ۳۰-۲۹ و ۲۳-۲۱)
- ۱۳- نامه ای بنظم و نثر (۲۴-۲۳)
- ۱۴- دو نامه دوستانه (۳۱-۳۰ و ۲۶-۲۴)
- ۱۵- نامه عذر خواهی (۲۹-۲۶)
- ۱۶- نامه طبیعت آمیز (۴۰-۳۴)
- ۱۷- نامه شیوایی دیگر (۴۴-۴۰)
- ۱۸- نامه ای شیوا که در آن از شیخ الاسلام اصفهانی رحیم نام
هجو شده و شرح عشق او (۴۶-۴۴)
- ۱۹- نامه های دوستانه و گله آمیز (۵۹-۴۶)
- ۲۰- صورت قبالة عقد و يك نامه (۶۱-۵۹)
- ۲۱- کتاب انشاء و نظم من کلام الحقیق محمدالبهائی المتخلص
بگلشن، غزل است و رباعی (۸۵-۶۳)
- ۲۲- قصیده عطار متخلص بمخمور (۸۹-۸۵)

- ۲۳- قطعه ای از نویسنده نسخه
(۸۹-۹۰)
نویسنده در این قطعه و آغاز نسخه ، این جنگ را «لب لباب» نامیده است :
پس نوشتم با عزاران ذوق و شوق نام او کرده ام لب لباب

۳۲۱۳

شکسته نستعلیق سده ۱۱ ، عنوان و نشان شنگرف ، در ۱۵۳ ص ، ۱۰۴ نامه است .
۱۰×۱۲ ، ۱۷×۳۷۷ ، ۲۴×۱۷۳۷۷ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج مشکی ضریبی مقوایی .

منشآت

از روح الله فتوحی منشی مستوفی شیرازی است (ش ۲۰۴۲) .

۳۲۱۴

نستعلیق ترکی گنج علی بن مولانا امیر جان بن اخی جان بن قرامحمد دیر اقی قریه کنکساوی در مدرسه
ضیائیة الخجوان نزدیک بابان ذی حجه در روز آدینه در سال ۱۰۰۴ در ش ۱ ، ش ۳ هم از او است با چند شعر
ترکی او ، ش ۴ از او مورخ روز شنبه دهه سوم رجب ۱۰۱۲ ، ش ۴ بهمین خط ، ش ۵ از همو نوشته
سیدیلور مسجد یر بک بن ایرام در الخجوان در روستای بک مصری در رجب ۱۰۱۲ با چند بیت ترکی او ،
عنوان و نشان شنگرف .
۱۷×۹ ، ۱۳×۵۳۱۴۱ ، ۱۹/۵×۱۳ ، کاغذ سپاهانی - جلد مقوا

مجموعه

- ۱- حاشیه شرح الایساغوجی (۲ پ - ۲۹ پ) از محیی الدین تالجبی بر شرح
حسام الدین کاتبی بر ایساغوجی ابهری (طوس ش ۲۱- برلین ش ۵۲۳۴) .
آغاز: بسمله . و به نستعین - حمدله . قال الحمد لله الواجب وجوده الممتنع
نظيره الممكن سواء وغيره اقول افتتح كتابه بالحمد بعد الابتداء بالتسمية .
انجام : والغرض من المغالطة تغليط الخصم ودفعه . الحمد لله ... بالمعجزات
الباهرة .

- ۲- حاشیه تحریر القواعد المنطقية (۳۰ پ - ۸۸ ر) از عمادالدين يحيى بن على فارسی بر خود تحریر و بر حاشیه شریف بر آن که در هرات در ۱۰ محرم ۸۵۰ بانجام رسانده است (ش ۱۵۰۷/۲ و ۱۵۷۲ - طوس ۳۶ تا ۴۰ - سپه ش ۳۰۲۴/۲).
- ۳- حاشیه شرح آداب البحث (۸۸ پ - ۱۰۲ ر) از میر ابو القتح حسینی (ش ۱۵۲۲/۵ - سپه ش ۶۵۸۶/۳).
- ۴- حاشیه شرح آداب البحث (۱۰۲ ر - ۱۰۳ ر) حاشیه ایست بر شرح شیخ محمد حنفی بخاری (ش ۱۵۲۲/۴) بر رساله عضدی (عنوان نسخه ما).
- آغاز: بسمله. لان غرضه اظهار الصواب لا يقتضى ان لا يطلب صحة النقل مع علمه بها.
- انجام: و يكون محصلها نقضا هذا الاستلزام مسامحة (تمت الرسالة).
- ۵- حاشیه حاشیه تحریر القواعد المنطقية (۱۰۴ ر - ۱۲۴ پ) از حاجی احمد شاعری.
- آغاز اقتاده: التكرار كما هو الشائع في امثال هذا اللفظ... قوله والصواب ان لفظ ثلث ههنا زائدة، المطلوب انه اراد بالصواب ههنا معناه التحقيق الذي في مقابلة الخطاء.
- انجام: قوله هذه المقدمات و تصوراتها امور معلومة فالمعلوم هو المتصور لا التصور كما مر وايضا الاضافة في تصوراتها لامتدته ملايسة الى المتصورات الواقعة وهو خلاف المتبادر من هذه العبارة. تمت النسخة الشريفة المنسوب الى... حاجی احمد شاعری (...).

شکسته اسمعلاق سده ۱۱، سه صفحه آغاز نو نویس، عنوان شنگرف، مالک محمد بن زین العابدین خوراسکانی در ۱۷ ذی حجه ۱۳۰۰، در بیان بندها ایست تاریخی نوشته ۸ ذی حجه ۱۰۲۴ (ص ۷۵۷-۷۹۱) ۲۲ ص ۱۵×۴/۵، ۲۲×۱۱×۳۹۹۶، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکى ضربى مقوایى.

دیوان

از خاقانی شروانی (سپه ۲۹۰:۲ - مجلس ۲۷۵:۳ - ذریعه ۲۸۰:۹ - مشار ۷۲۸)
 نزدیک ۱۸۲۰ بیت با حواشی میر عبدالوهاب معصوری باقصیده های عربی (ص ۴۵۱-
 ۴۵۹ و ۴۶۰-۴۷۴) و باقصیده منطق الطیر او (ص ۴۰-۴۳).

۳۲۱۶

استعلیق سده ۱۳ ، نشان شنغری ، جدول شنغری و لاجورد ، در صفحه عنوان مهر « صراط
 علی حق نمسکه ۱۳۳۱ » آمده است.
 ۱۲ س ۱۲ × ۶/۵ ، ۱۷/۵ × ۱۰/۵۳۵۸ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی مرد تریاکی.

نورالانوار فی شرح دعاء الانوار

از مؤلف در مخزون (ص ۳۴) گویا همان هدایه الله بن محمد حسین آشتیانی که
 سومین رساله او است (ذریعه ۷۰:۸) ولی در صفحه عنوان در مخزون ش ۳۰۹۳ آمده که
 رساله چهارم سر مکتوم خوانده میشود.

آغاز: رساله رابع موسوم بنور الانوار ، بسمله . الحمد لله الذی نزل الفرقان علی
 عبده لیكون للعالمین نذیرا ... اما بعد .

چون خدا خود می نیاید در عیان نایب حقند این پیغمبران
 انجام : وما کانوا مهتدین (نانوشته گذارده شده) .

۳۲۱۷

استعلیق اسدین حسن بیک در روز آدینه ۱۳ شعبان ۱۱۱۵ برای کتابخانه میرزا محمد باقر ، عنوان
 شنغری .

۱۵ س ۱۵ × ۷ ، ۴۰ × ۱۲۳۱۸۹ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکی ضریب زر کوب مقوایی درون
 سرخ باطل زرین .

دیران

از علی بن ساعد جبل عاملی متخلص به مهری (مجلس ۲: ۲۵۷ و ۳: ۱۶۱) نزدیک به ۵۶۰۰ واندبیت، قصیده است در ستایش امامان و ترجیع بند و ترکیب بند یکی در ستایش علی دومی در ستایش شاه سلیمان و دو مثنوی (بنام مجمع الشعرا و آینه بدن نما در وصف سراپا) و غزل بترتیب تهجی و رباعی و مخمس و مسدس و عربی فارسی و مثنوی و بحر طویل و غزل عربی فارسی و ساقی نامه عربی فارسی (آتشکده ۳۵۹).

آغاز:

ای سوده سر بچرخ مقرنس رواق را
جفت هلال ساخته ابروی طاق را

انجام:

بطاق النما باغ کالعود سوز که باد الصبا فيه مجمر فروز
(در این ساقی نامه فارسی عربی بنام بسیاری از جاهای شهر سپاهان آمده است)

۳۲۱۸

تستعلیق شاه محمد بن علی خان در ۱۲۴۳ در ش ۱، ش ۲ هم بهمین خط مورخ روز ۱۳۴۱/۱۱/۴، عنوان و نشان شنغرف، حواشی «نوری، نوری دام ظلّه» در ش ۴ در هاشم و بر سهای جداگانه کوچکتر چسبیده بنسخه دارد، وقف روز پنجشنبه ۱۱ رجب ۱۲۵ (۱۲۵۰).
۱۲ س ۹/۵ × ۱۱/۵، ۱۴۳ × ۱۰/۵، کاغذ رنگی - جلد نیمای مشک.

مجموعه

۱- الکلمات اليونسية (۱-۲) بنام فتح علی شاه در شرح کلمه یونسیه «وذا النون ازذهب مغاضبا...» و کلمه توحید و خواص آن

آغاز: بسملة . الحمد لله الذى جعل الذكرا جلاء للمقوب . . اما بعد در روزى
مبارکتر از شب قدر .

انجام : محصور بعدى نيست والله الموفق والمعين .

۲- قرۃ العيون فى اعز الفنون (۳-۱۴۲ پ) از فيض کاشانى است (حقوق ۴۱۳).

تستعليق سده ۱۰ درش ۱۹۱ ، شكل و نشان و عنوان شنگرف ، ص ۱-۱۱ نوويس ، درص ۷۷ و ۷۸
دو جدول لجومى است ، درص ۱۲۳-۱۴۴ مناظره رضا است با مخالفان و درص ۱۴۵-۱۴۷ مناظره ابى جعفر
است با مردشامى و سپس پراکنده ها است .

۱۸ س ۷/۵ × ۱۱/۵ ، ۱۷ × ۱۱۴۷۵ ، كاغذ سمرقندى و فرنگى - جلد تىماج مقوايى .

۱- رساله در هيئت (۱-۷۸) از قوشچى است .

۲- رساله در هيئت (۷۹-۱۲۱) از مير ابو الفتح سيد محمد الهادى محمد بن
ابى نصر بن سعيد حسيني عراقى تاج سعيدى اردبيلى شاگرد قاضى زاده رومى و عصام
اسفرايىنى و در گذشته ۹۵۰ يا ۹۷۶ (طوس ۱ : ۱۲ منطق و ۴ : ۳۷۲ - دانشمندان
آذربايجان ۸۴ - ف ۳۷) در يك مقدمه و شانزده طبقه و خاتمه .

آغاز: بسملة . الحمد لله الذى خلق سبع سموات طباقا . . وبعد نموده ميشود
كه در علم حكمت مقرر شده كه اشرف و اكمل انواع مكونات از اقسام اربعه ممكنات...
حضرت جامعه انسانى است .

انجام : و صورت اقاليم سيمه اين است (دائرة جغرافيايى) .

تستعليق چلبيا نوشته روزه شنبه ۹ ج ۱۰۷۹/۱ در ش ۱ ، ش ۴ بهمين خط چلبيا ،
ش ۴ بهمين خط و راسته نوشته شده است ، درص ۹۵ آمده «در دار الرماة فراه قلعى شد سنة ۱۱۲۴» .
۱۴ س ۷ × ۱۲ ، ۱۶ × ۱۱۴۸۸ ، كاغذ سپاهانى - جلد تىماج ترياكى .

مجموعه

- ۱- رندوزاهد (۵۶-۱) از فضولی بغدادی است (مجلس ۲: ۲۵۸).
 - ۲- جنگه (۹۸-۵۷) شامل: رقعه میرعلی شیر بربادر خود خواجه افضل الدین محمد و فرزند خود عبدالله (۵۸-۵۷) و شعرهای شریف کاشی (۵۹) صقیلا (۶۳) محمد قلی سلیم (۶۵) رضای سرخسی (۶۷) سلمان ساوجی (۷۱) امیدی رازی (۷۳، ۸۵) کاتبی (۷۵) رفیعای واعظ (۷۷) وحید (۷۸) شانی تکلو (۹۱، ۷۹) حاتم کاشی (۸۸) حضرتی طالش (۹۳) حسنخان شاملو (۹۵) بدرخان رمزی (۹۶) حاذق تبریزی (۹۶) مرتضی قلی سلطان (۹۶) کمال خجند (۹۷) شیدای هندی (۹۸) فخری (۹۸) عبدالوهاب (۹۹، ۶۴) مشرف (۹۵) ظهوری (۱۱۳ هاشم) غزالی مشهدی (۱۱۵) محتشم کاشی (۱۳۸) نجاتی (۱۵۴) ثنائی (۱۵۹).
 - ۳- طرب المجالس (۱۷۵-۹۹) از امیر حسینی (مجلس ۳: ۶۲۳ - مشار ۱۰۹۰) پس از دیباچه آمده «قسم سیوم این قسم سیمست از اقسام کتاب طیب المجالس سیدسادات امیر سید حسینی قدس الله سره ...» در ۱۴ فصل است.
- آغاز: مانند چایی.
- انجام: که در جات و در کات ما عبارت از ان است والله اعلم بالصواب.
- در این بخش است که امیر حسینی از مناظره و گفتگوی انسان و جانوران که در رسائل اخوان صفا آمده بهره برده است.

۳۲۲۱

تعلیق حبیب الله در ۱۰۴۴، جدول زرین، عنوان شنگرف، در ۴۱۶ ص، در صفحه عنوان آمده «ورقا و لاشاقطع وسط کاغذ استنبولی مجدول ... از بابت اموال اغورلویک دیوان ییگی بتاریخ ۴۱ شهر ۱۰۰۰ تخافوی لیل در کتب شهری داخل عرض شد» بامهر شاه سلیمان - با این اغورلویک شاه صفی دشمن شده و چشم او را در آورده بود و اموالی را مصادر کرد (تذکره نصرآبادی ص ۴۵) - نسخه بروسیه رفته بود و

حسین قلی ولد احدی خان خانی کهدمی آن را در ۱۹۶۴ در مسکو خریده و بایران آورده است (پایان).
 ۱۶×۸ ، ۲۱×۱۴۴۱۵۹ ، کاغذ استنبولی - جلد تیماج سبز ضربی مقوایی.

ورقه و گلشاه

بنظم ترکی از شاعری مسیحی تخلص شیعی که فارسی نیز میسروده است بنام
 شاه عباس بزرگ (ص ۷ و ۸ و ۲۶ و ۲۷) با مقدمه‌ای به نشر و نزدیک به پنجاه رباعیت ، در
 آتشکده آذر (ص ۳۵) از مسیحی ارمنی بازارگان یاد شده است.

فهرست عناوین

- ۱- بیان ایله بوقالوب کتابنک موچین خلقه
- ۲- بو دوتمق قاضی حاجاته روی استعانت دور
- ۳- توحیده دور بو نظم دلکش
- ۴- مناجات و توکل باغندن بیردسته گلدور بو
- ۵- توحیده دور بو پر قصیده
- ۶- بو بیر هاندور ز خلقه وجود واجب حقندن
- ۷- بو نعت رسول مجتبی دو
- ۸- بیان ایله بو معراج رسولی خاص ایله عامه
- ۹- بو در اثبات سیر سرعت و معراج جسمانی
- ۱۰- بو قصیده اول درد درج نبوت تعتیدور
- ۱۱- منقبت شیر خدا شاه نجف دور
- ۱۲- بو قصیده حضرت شاه نجف شاننده دور
- ۱۳- بو تحریر مطالبده طلب دور حامه دین یاری
- ۱۴- بو دور تعریف شاه دین پناه اول شاه عباسنگ
- ۱۵- بو قصیده داخی اول صاحب قران شاننده دور

- ۱۶- بوساقي دن طلب قليمقدورر كيفيت
- ۱۷- بوخود ورقا ايلد گلشادين آغاز حكايت دور
- ۱۸- ورقا صفتين بيان ايدر بو
- ۱۹- گلشا حسنند دور بو گفتار
- ۲۰- بوخود بخش بالادور عاشق و معشوقه فطرتدين
- ۲۱- عقا بیدور بو گلشا آنه سينك اول بيرى رويه
- ۲۲- بو گلشاننك دورر اونكا جوابى
- ۲۳- بو گلشاخرينك شمع بيرله ماجراسيدور
- ۲۴- بو گلشا آچدو قیدور درد ايله پر وانيه رازين
- ۲۵- بو ورقا دويدو كيدور بيلمش اغيار بيدادى
- ۲۶- بو ورقا قيلدو كيدور چرخه طعنه
- ۲۷- بو ورقا قابيله رزايلدو كيدور
- ۲۸- بو ورقا نيك عطارده طريقى ماجراسيدور
- ۲۹- بو ورقا رهريه ايجورد كيدور جام زهر الود
- ۳۰- بو ورقا نيك كليلك بابنى خورشيد آچكيدور
- ۳۱- بو ورقا ننك دورر زمينده قريخه قاتى
- ۳۲- بورقا مشرقدن طالعين فيروز مندايستر
- ۳۳- بو ورقا شكوه بائين آچدو كيدور روى كيوانه
- ۳۴- بو ورقا يتدور كيدور ثابته
- ۳۵- بوخودورقاي محزوننك مناجاتيدور حقه
- ۳۶- بو ورقا قيلدو كيدور هم اوزى اوزدرينه چاره
- ۳۷- بو ورقا حزينيك نامه سيدور جانب ياريه
- ۳۸- جواب نامه دورر بو جانب گلشاي محزونيك

- ۳۹- بوورقادایه سیننك دروه دوزتدبیر درماني
- ۴۰- همامنكدور بودورمق ایمك اوغلی ایچون سوری
- ۴۱- بوكلشن خودتماشا گاه بزم سور گلشادور
- ۴۲- بووصفین ایشدوب عمر واولمقی وکلشایه دورعاشق
- ۴۳- بوشبیخوندر آلوب قایتدو کیدور عمر وکلشایی
- ۴۴- یتوب عمر و هلال ایلغار ایلله جنگك ایتله و کیدربو
- ۴۵- کتورمكدور بوورقایارینی اوردی اعدادین
- ۴۶- بوغوغاده همامنك ایچسدو کی شهیدت نهادتور
- ۴۷- بوورقا آتایی فوتدین آه وفغانیدور
- ۴۸- عمر اولمکنی بیان ایدربو
- ۴۹- بو بنیاد ستمدور نیکله دین ورقای محزون
- ۵۰- وداع ایدوب یمن صوبینه غزمیدور بوورینك- درص ۱۶۱ عنوان «غزل» دارد و دردنبال نام «مسیحی» آمده است + در ۱۶۳ و جاهای دیگر هم عنوان غزل دیده میشود
- ۵۱- تمامی سخن
- ۵۲- بوورقای حزیننك حال حالودندور اخبار
- ۵۳- اولکی خیکید و ربوقوم عنتر بیرله ورقاننك
- ۵۴- بوورقاننك ایکنجی سواسی
- ۵۵- اوچنجی جنکیداور اول قوم بدخواه ایکه ورقاننك
- ۵۶- بودو تمق عنتری دودنجی رزمی پهلوا اینکدور
- ۵۷- بوصلح ایتمكدور رشاهیلله اول قوم پریشانك
- ۵۸- بودور ورقا آلوب خالوسینی اول عنتری ویریک

- ۵۹- بوشمېر و حيله ورسى ورفا خلاصى قتل غنتر دور
- ۶۰- بودشمن باينلوب ورفا حجازه عود قيلمك دور
- ۶۱- بومحسن شاه شامى وارمق و گلشان آلمقدور
- ۶۲- بو گلشاه حزنك آنه ميله ماجراسيدور
- ۶۳- بودور گلشاه نا كامنك وصيت قيله دكى سروه
- ۶۴- بومحسن ساهه وير كلدور او گلشاي نيكو نامى
- ۶۵- تيشمك شامه شاهيه ويرمه مك تمكين گلشادود
- ۶۶- بيان ايلر بوورق سر گذشتين عود قيسكمده
- ۶۷- بوورقايله اول كيد قمر دن سرونك اخبارى
- ۶۸- بوورقا كيتمكيدور شامه وزنكى لرنك جنگى
- ۶۹- بومحسن شاهنك اول مجروحه دور لطف فراوانى
- ۷۰- بو اول مجروحه هر كون يار دندور شربت راحت
- ۷۱- دويولمك دور بوورقاشه پتورمگ دور آنى ياره
- ۷۲- كو تورمك دست همت دور بوذيل وصل گلشادن
- ۷۳- بيان ايلر بوسورورقايله گلشامقالا نين
- ۷۴- بو گلشانيك اول استغنا ده عرض حاليدور ياره
- ۷۵- بوورق نيك تسلى ويرمكى كيتمك دور ياره
- ۷۶- بوورق اول سفر ده نقد جانيق ياره ويرمك دور
- ۷۷- اشيتمك دور بومحسن شاه و گلشافوت ورفاقانى
- ۷۸- بودور گلشا اوزين قيلمق مزار يار قريانى
- ۷۹- مجاور اولمق يدور بوشه نك اول مرقد يا كه
- ۸۰- بو ختم نسخه پر معجز دور او ختم رسالتدن

۸۱- وصیت دور بو فرزند نه عزیزه

۸۲- بو آخر قوله ویرمك شه آویلدزیپ وزینت دور

آغاز:

ای معرفتنك باغ جهاننگك ثمری

وی مكر متینك بحر وجودنك كهبری

ورق دور کمال عشقنك چنری

گلشاده دو جمال جتنك اثری

... بیان ایله بو قالوب کتابیک موچین حلقه بیر شب دیجور که سر مستان بقاع
نور یاده نومیدن مخمور ... محفوظ اوله .

آغاز: بود و تتمق قاضی حاجاته روی استعانت دور.

الحمد لمن اضاء نوره
و الشكر لمن جلی ظهوره

سبحانك ای شرقدم فرش
شد بار گهت زفرش تا عرش

انجام :

رحمت اونکا کیم آپچند دیده
خاطر دوروب ایتیمیه رمیده

ساله اونکا یرتو عطاسین
اصلاح ایده سهودیلۀ عطاسین

بوشیوه کمیسننگ اولورسه یاری یا اولا اونکا همیشه یاری . کتبه العبد الاقل

حبیب الله سنه ۱۰۴۲ م

۲۲۲۲

شکسته نستعلیق سده ۱۱ ، عنوان شنغرف ، حواشی عماد ، لطف الله دارد ، نسخه بخش تصورات
است ، یادداشت تملک حسین بن حیدر حسینی کرکی عاملی و محمد علی حسینی طباطبائی و محمد مهدی
خلعائی و میرزا محمد صالح شیرازی دارد .

۲۱ س ۱۳/۶ ، ۱۳۶۵/۱۲/۲۰ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج قریاکی ضربی .

لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار

از قطب رازی است .

۳۲۲۳

نستعلیق خوش آغاز سده ۱۱ ، عنوان سرفصل و سر لوح برز ، جدول زرو لا جور د، حواشی دارد
برخی با نشانه « منه ، منه دام ظلّه » ، مهر « یا محمود ۱۲۰۷ » دارد در پایان ، در ۱۰۴ ص.
۱۸ س ۱۴ × ۱۶ ، ۱۹ × ۱۴ ، کاغذ سپاهانی - جلد مقوای آراسته عطف تیماج مشکی .

مجموعه

سیزده رساله است از نظام الدین احمد کیلانی ملقب به « فلک » و « حکیم الملك »
(ص ۸۹ و ۱۰۱) گویا مؤلف مضمار دانش برای عباس دوم (مجلس ۳۷۹ : ۲ - دانشگاه
ش ۳۰۶۵ / ۱) و شارح نهج البلاغه بنام اسرار البراعة و انوار القصاحه در ۱۰۳۶ که در ص ۶۲
از ان یاد نموده است (معارف ۱ : ۱۴۶ - سیه ۲ : ۲ و ۵۳ و ۱۳۱ - حقوق ۲۴۴ - منزوی
۴ : ۲) نام او در آغاز بسیاری از این رساله ها آمده است .

۱- رساله من الوحدات الى اثنا عشریات (۱-۱۳) عبری (انجام ناتمما) که در آن
چیزهای را که یکی یاد و تاتاد و از ده تا هست بر شمرده است .

۲- رساله در خواص هلیله (۱۴-۱۸) بفارسی (آغاز افتاده و گویا از همو) .

۳- رساله فی تحقیق ماهیه المنی و کیفیه انعقاد النطفة و تولد الجنین و حقیقه
الحرارة الغریزیه (۱۹-۴۰) عبری بنام سلطان عبدالله قطب شاه با حواشی « منه ، منه
دام ظلّه » نوشته محرم ۱۰۱۸ (۴) .

۴- رساله در تحقیق ماده منوی و انعقاد نطفه بفارسی بنام همان شاه (۴۳ - ۵۴)
خطبه و دیباچه آن بی نقطه است و رساله مانند ترجمه شماره پیش است و دو فصل دارد .

۵- رساله در پیدایش پزشک و تحقیق در الهام و لذت عقلی بفارسی و سه فصل دارد .

در پایان آن آمده « چنانکه امیر کل امیر در کتاب مستطاب نهج البلاغه که فقیر آن را ترجمه بفارسی کرده و شرح عربی نموده است » (۵۶-۶۲) .

۶- رساله در خواص برخی از گیاهان مانند هلیله و بابونه و رازیانه و شیردختان و شیرشتر و چند بیدستر و افیون و چوب چینی و مصطکی و فاد زهر و تریاق فاروق و جز اینها بفارسی (۶۳-۶۸) .

۷- منتخب درة الغواص (۶۹-۸۰) بعربی که در چهار ساعت ساخته و لغات را آورده و خطای آنها را روشن نموده است با افزوده های خود او .

۸- مایض الناس فی غیر موضعه (۸۱-۸۶) بعربی درباره غلطهای عامیانه که ذیلی است بر آن یکی .

۹- شرح «الکلمات الثمات والباقيات الصالحات والحسنات التي يذهب السيئات» (۸۹-۹۲) بعربی که در سپاهان بسال ۱۰۲۸ نوشته است .

۱۰- تحقیق فی اختلاف المذاهب و کثرة طرقه (۹۳-۹۴) بعربی .

۱۱- الجبر والتفویض (۹۵-۹۸) بعربی در یک فصل .

۱۲- تحقیق سبب کون سورة الحمد عظیم الشأن جلیل القدر (۹۹-۱۰۰) بعربی که در رمضان ۱۰۵۴ ساخته است .

۱۳- الشهاب فی صحة الاخبار عن الفعل والحرف (۱۰۱-۱۰۴) بعربی که در

دهلی در سال ۱۰۴۰ نزد مهابت خان فرمانروای آنجا با دانشمندان در این مسئله گفتگو داشته و بر آنها چیره شده و بدستور او این رساله را نوشته و خود او آن را « الشهاب » خوانده است (ص ۱۰۴) .

رساله در نماز

از عبدالله بن حسین شوشتری است بفارسی در چهار باب و خاتمه و باب نخستین چند فصل دارد .

آغاز: بعد از حمد و ستایش پرورد گاری که اقبال بالکلیه بوی موجب خلاصی از آلام است .. چنین گوید ... عبدالله بن حسین الشوشتری که این رساله ایست در بیان افعال نماز و توابع آن از بعضی واجبات دیگر -

انجام : و عمل بآن دور از صواب نیست ثواب نیست .

۳۲۲۵

نستعلیق مظفر حسین بن محمد کاشانی در روز شنبه ۱۰۱۶/۱ ج ۳ در مدرسه صالحیه شیراز و نوشتن آن را در روز یکشنبه ۱۳۱۶ هجری سال آغاز کرده است (صفحه عنوان) ، عنوان و نشانه اشنگرفی ، این کاشانی همان باید باشد که در ق ۱۷۹ و ۱۹۱ و ۲۴۳۰ یاد شده است ، نسخه در ۱ مجرم ۱۱۹۴ از آن ابوالقاسم بن محمد مهدی بوده است .
س ۲۰/۵ × ۱۱/۵ ، ۱۴۳۴۰۵ × ۱۹ ، کاغذ میاهانی - جلد تیماج غنایی قهوه ای درون زرد و ضربی بالاول و مقوایی .

مفاتیح الاعجاز فی شرح گلشن راز

از شیخ محمد لاهیجی است (مجلس ۳: ۴۹۹) .

۳۲۲۶

نستعلیق محمد حسن بن محمد شفیع نوری در ج ۲/۴ ، عنوان شنکرف .
س ۱۶ × ۱۵ ، ۲۲ × ۱۴/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج قریاکی ضربی .

ترغیب المسلمین علی دفاع المشرکین

از محمد رضا بن محمد محسن تهرانی بفارسی که در زمان ناصرالدین شاه بنام
صدراعظم هنگام یورش انگلیسیها بعمان در یک مقدمه و هشت فصل و یک خاتمه
ساخته و در دهه سوم ج ۱/۱۲۷۳ بانجام رسانده است. نام مؤلف و کتاب و شاه در
دیباچه هست.

آغاز: بسمله. حمد بی حد و ثنای بی عدد فرد یگانه‌ای را سرد که سلاطین...
را مظهر سلطنت خود نموده.

انجام: من الالف الثانی من الهجرة.

۳۲۲۷

نستعلیق ۱۵/۱۲۹۰، مهر «اسحق» در آغاز هست، در ۱۴۹ ص.
۲۲س ۱۴×۶، ۶۵/۵۴×۱۸، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی زرکوب مقوایی.

ترجمه دلیل المتحیرین

ترجمه است از دلیل المتحیرین سید کاظم رشتی از محمد رضی بن محمد رضا
(فهرست احسایی ۱۱۱:۲ - مشار ۶۹۵) جز ترجمه حسین بن علی تبریزی خسروشاهی
مورخ ۱۲۴۲ که در ذریعه (۸: ۳۶۰) یاد شده است. سرگذشت احسایی و فهرست آثار
او و اجازاتی که باو داده‌اند و سبب دشمنی دانشمندان زمان با او در این کتاب آمده و
ترجمه هم خوب است.

۳۲۲۸

نستعلیق سده ۱۱، عنوان و نشان شنغرفی.
۲۱س ۱۲×۵، ۲۶/۵×۱۰/۵، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مبزر برای مقوایی.

رساله دورمل

آغاز: بسمله . الحمد لله رب العالمین . . . اما بعد بدانکه این کتاب مشتمل بر دو مقاله است مقاله اول مرتب بر بیست باب (باب بیستم شانزده فصل است و مقاله دوم در نسخه نیست).

انجام: جنوبی . . . والله اعلم (تمت بعون الملك الوهاب و اليه المرجع والمآب .

۳۲۲۹

تستعلیق محمد هادی بن محمد صالح در ۱۱۴۰ ، عنوان شنگرف .
 ۱۴س ۱۴×۶/۵ ، ۱۰۵×۱۴۳/۵ ، کاغذ سپاهانی مورانه خورده - جلد تیماج تریاکلی.

حدود و شیرازات و دیات و قصاص

از مجلسی دوم که در ۱۱۰۲/۱ ج ۱ (بایان نسخه ما) ساخته است (ف ۱۸۷۲ -
 مشار ۵۵۴).

۳۲۳۰

تستعلیق ترکی .
 ۱۵س ۱۶/۵×۹ ، ۱۱۰×۱۴۳/۴۰ ، کاغذ استنبولی - جلد تیماج حنایی.

دیوان

از ابوالفضل سید ابراهیم هاشم نسیمی بترکی (ص ۳۲ و ۲۴) نزدیک ۱۸۰۰ بیت
 غزل نه بترتیب تهجی با تخلص نسیمی. در فهرست سپه (۲: ۶۵۹) از «نسیمی» استاد
 کاتبی و در مجالس التفایس (۹۰ و ۱۴۵) از امیر سید نسیمی و «الا نسیمی» فرخاری یاد
 شده است.

آغاز افتاده :

کل اوخی بو کون نهاتموندن

حق بو نسیمی صور شدن

انجام :

کعبتی آیتجک سه شش کلور

اون سکرمنک عالمک سرن بیلن

شول (افتاده) .

۳۲۳۱

نسخ حسین علی بن فتح علی زنجالی در روز پنجشنبه ۱۳۶۶ بدستور آقازین الدین ، عنوان شنغرق ،
حواشی نستعلیق ریز ، در ۱۳۵ ص.

۲۴س۸/۵×۱۴/۵ ، ۲۱/۵×۱۳۳/۶۸ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سبز ضری عقوایی .

التعمید فی شرح ذوالعقد التوحید

شرحی است از صائِن الدین علی بن محمد بن صدر الدین محمد تر که در گذشته
بر رساله افضل الدین ابو حامد محمد بن حبیب الله تر که خجندی سپاهانی (ف ۲۳-
طوس ۴: ۲۱۶ و ۲۹۸) .

۳۲۳۲

نستعلیق سده ۱۴ ، عنوان شنغرق ، در پایان پنج رسمی پراکنده ها است ، آغاز و انجام ۱۷ افتاده
و ۴ در انجام ناقص گذارده شده است ، تاریخ تملک ۱۴۰۶ دارد .

۱۵س۸/۵×۱۵/۵ ، ۲۱×۱۴۳/۷۴ ، کاغذ فرنگی رنگارنگ - جلد تیماج تریاکی ضری عقوایی .

مجموعه

۱- جنگ قطبشاهی (سراسر دفتر) بفارسی، گرد آورنده در دیباچه می نویسد
که من نخست بدستور قطب شاه از تاریخ الحکماء گزین کرده و در جنگی که اودستور
ساختن آن را داده بود گنجانده ام و سپس خواستم پاره ای از سخنان بزرگان که در

مکارم اخلاق و احیاء و کشف الغمه و ربیع الابرار و اخوان صفا و جزاینها هست گرد
کنم و در دنبال آن بیاورم و بدستیاری میر محمد سعید جملة الملك دام ظلّه بنظر شاه
برسانم. این «مجموعه منتخب» دارای يك مقدمه و چند باب و خاتمه است.

چنین است فهرست آن تا اندازه ای که در نسخه هست.

باب اول در دعا و ذکر و حمام و مسواک و انگشتر.

باب دوم در دوستی و دشمنی.

[باب سوم] در غفو و عقوبت و توبه و عذرپذیرفتن.

این نسخه بازسأله اخلاقی ش ۲/۲۷۲۵ بی ارتباط نیست و عنوان باب اخیر کتاب

ما با عنوان باب چهارم آن یکی است و هر دو هم جنبه مذهبی شیعی دارند.

۲- آداب (هامش برگ ۳-۱۶) گزیده ایست از حلیة المتقین محمد باقر بن

محمد تقی مجلسی در چهارده باب بفارسی.

۳۳۳

نستعلیق سده ۱۱۹۰، عنوان درشت، انجام افتاده: «فصل الواو یا و گوشه یو یو تهج» محمد

محسن حسینی در صفحه عنوان مینویسد که هن نسخه را در جف (۱۰۸۳) بیکهومان خریدم.

۱۷-۱۶×۸، ۲۴×۱۳/۵۳۴۶، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج عنابی زرکوب.

فرهنگ

فرهنگ فارسی بفارسی است در چند باب بترتیب تهجی آغاز کلمه هر یکی

در چند فصل بترتیب تهجی پایان آن درست مانند مجمع الفرس سروری (سپه ۲: ۲۲۲).

نام کتاب در صفحه عنوان بخط کهنی آمده: «فرهنگ» و بخط تازه تری: «دستور اللغه»

و میتوان آن را «فرهنگنامه» که در س ۰۰ یاد شده است هم نامید گویا همان فرهنگ

یا نسخه میرزا ابراهیم است (مجلس ۳: ۱۰۹ - سپه ۲: ۲۲۹ - دیماچه فرهنگ نظام
ج ۴ ص ۵) در این کتاب ما از سعدی یاد شده است (۴۴۲ در کلمه ایلخان).
آغاز: بسمله . حمدله . . . و بعد فاقول هذا کتاب فی بیان معانی الالفاظ کما
وجدته فی کتاب اللغات والله تبارک وتعالی اعلم بالصواب . باب الالف فصل [فی الالف]
آرا امر آرایندن و آراینده و بمعنی ثانی استعمالش مرکب آید چون سخن آرا و عروس آرا
ای سخن آراینده و عروس آراینده.

۳۲۳۴

شکسته نستعلیق ۲۲ رجب ۱۲۲۶ در ش ۲، ش ۱ بهمین خط ، عنوان و نشان و رقم شنعرف .
۱۷/۵×۸/۵ ، ۱۴۴×۲۰ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی درون ضربی .

مجموعه ۵

۱- زایچه (۲ پ - ۸۲ ر) از محمد رضای هندی ستاره شناس است برای کلبعلی
بیکا پسر احمدخان پسر مرتضی خان دنبلی که درخوی در شب دوشنبه ۱۱ ذی قعدة
۱۱۷۴ زاده شده است در یک مقدمه و چهار مقاله و یک خاتمه و از باب چهارم مقاله یکم
تا پایان کتاب بیشتر جدول نجومی است (مجلس ۲: ۹۵).

آغاز: بسمله . و به نستعین . الحمد لله الذی خلق الانسان فی احسن تقویم... حمد
و سپاس عالی اساس بی غایت و شکر و ثنای بی قیاس دور از نهایت ذوالجلالی راسد.
درس ۱۷۸ از میر ابو الحسن فراهانی و اما مقلی خان فرمانروای فارس و در ص
۲۰۹ از خواجه عبدالرضای مرو دشتی کلانتر مرو دشت و در ص ۲۴۴ از آقا محمد ناظر
یاد شده است .

۲- حل المسائل (۸۳ ر - ۱۳۳ پ) از قطب الدین بن عبدالحی حسینی لاری
(۲۲۰۸ - استوری ۲: ۸۸) .

استعلیق مؤلف ونسخه خط خوردی دارد وبجاشیه رفته در دو شماره و هر دو نسخه اصل است .

عنوان شنگرف .

۱۹س ۸×۱۴، ۱۱۶/۵۳×۱۴/۵، کاغذ سپاهانی - جلد نیماج سبز .

مجموعه

۱- رساله در علم (۱-۱۱۷) از علی قلی بن قرچغای خان در علم اجمالی و تفصیلی

واجب و عقول و نفوس و بسیار سودمند است .

آغاز: بسمله ، سبحانك لا علم لنا الا ما علمتنا ... و بعد این رساله ایست از کمتر بن

بندگان علی قلی بن قرچغای خان در بیان علم اجمالی و تفصیلی واجب ... مشتمل بر نه

مقاله است .

انجام : وجه الطاقه من تمجیده انتهى کلامه الشریف (تذنیب فصل ۴ مقاله ۹).

۲- مرآت الوجود والمهیة (۱۱۹-۲۳۱) از همو و در آن از مشاعر صدر یاد شده است

(ص ۲۱۵) بسیار رساله سودمند است .

آغاز: بسمله . الحمد لواهب العقل و الحیات و الصلوة علی معطى المراتب و

الدرجات ... و بعد کمتر بن بندگان علی قلی بن قرچغای خان معروض میدارد که از

بیست و سه سالگی تاحال تحریر که چهل و شش سال است عمر خود را ... صرف حکمت

حقه و تفاسیر کریمه و احادیث شریفه کرده ام و در همه مسایل منطقی و طبیعی و الهی

شب و روز تفکر خالص ... کرده ام خصوصاً در مسئله وجود و ماهیت ... و در مسئله علم واجب

باشیا و کیفیت علم واجب باشیا و صدور اشیا از علم واجب و در مسئله حقیقت نفس ناطقه

وقوای او و در سعادت و شقاوت و نجات از شقاوت و وصول باقصی کمالات و سعادت که

درین سه مسئله فکر بسیار بسیار کرده ام و در هر کدام رساله علی حده نوشته ام و این

رساله که یکی از آن سه رساله است در تحقیق ماهیت و وجود است ... و این رامشتمل
بر يك مقدمه و چهارده مقاله ساختن و مرآت الوجود نام نهادم .

انجام : و متذوت بغیر میداند اینست که در مثنوی میگوید :

ماعدمهایم و هستیها نما تو وجود مطلقى فانی نما

۲۱۹۲

شکسته نستعلیق محمد شفیع حسینی فراهانی در ۱۳۱۱ در ش ۱ و ش ۲ بهمین خط، مهر محمد شفیع
حسینی در پایان هست.

۱۳۶×۲۰، ۲۲۴/۵×۱۳/۵، کاغذ فرنگی - جلد مقوا.

مجموعه

۱- سرگذشت نامه (۱-۴۰) سرگذشت میرزاعیسی وزیر و میرزایوسف صدراعظم
و عنوان فصل دارد و تاریخ سیاسی قاجار از آن روشن گشته و وضع آشفته و هرج و مرج
آن زمان در آن یاد شده است .

آغاز: بسمله . و به نستعلیق میرزاعیسی را بر خود تقدیم ندهد هم در وصف میرزا
موسی تقصیر کرده .

انجام : تادرمیانه خواسته کرد کار چیست بمن الله و بمن توفیق هر ره شفیع
الحسینی الفراهانی فی شهر شعبان المعظم ۱۳۱۱ .

۲- نصایح الملوك فی السیر والسلوك (۴۱-۴۵) از سخنان بزرگان ایران است .

آغاز: بسمله . حمدله ... اما بعد این رساله ایست مشتمل بر مواعظ و اندرز

سلاطین عجم ... و نامیده شد بنصایح الملوك فی السیر والسلوك .

انجام : و سمت عدل منظور باشد کیکاوس .

تستعلیق سده ۱۴ .
 ۱۵س ۹/۵×۱۴ ، ۱۷۴/۵۳/۱۵×۲۲ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکى ضربى مقوایى کار محمد
 باقر که نامش در روی جلد کنده شده است .

درجہ ۱۵

۱- الباقیات الصالحات (۱-۱۲۷) از رحیما رحیم بن حاج محمد کریم خان بن
 ابراهیم کرمانی و خطب تحمید و تسلیه است بحر بی وفارسی و قصیده عربی و عرفانی شیخی
 است (ص ۱۶) .

آغاز: بسمله - افضل ما به الافتتاح فی البدء والبدء و اکمل ما به الاختتام فی
 الختم والنهاء .

انجام : ودهر الداهرين الى يوم الدين .

۲- دیوان (۱۲۸-۳۲۲) از همودر ۴۸۳۰ بیت و گویا دنباله شماره پیش است .

آغاز:

الحمد لله العلى المالك الحق المبين

الواحد الفرد الولی الله رب العالمین

بس کن رحیما نك سخن خاموش از ما ومن

اوخواه او من من مرن ختم سخن بادت بدین

انجام :

رحیم بن کریم بن ابراهیم از دودریا کف

بدید احسان که کرد از بهر محسن کار احسانی

۳- دیوان (۳۲۳ - ۳۴۶) از «دوست» پیرو گروه شیخی و دوستار حاجی محمد

کریم خان و عرفانی است. نزدیک ۳۵۰ بیت غزل است بترتیب تهجی با تخلص دوست و در پایان ترجیع بند است.

آغاز:

شهمهر منظر مه نما بنمای چهره دلگشا
 که ز بس نکویی و دلگشا همه جانفرایی و دلگشا
 ز لقای آن رخ فرخ نه غم بهشت و نه دوزخ
 که چه مات شاه نکور خم چه مرا خوشی و چه ناخوشا
 زده دوست خیمه گه امید بقنای والی خوش نوید
 که بمهر یحکم مایرید که بلطف یفعل و مایشا

انجام:

که ز حق قدس مهدوی است گواه که هو الله لا اله سواه

۳۲۳۸

تستعلیق علی بن ابی الحسن حسینی مازندرانی در ۱۲۴۱ در ش ۹-۱ و شفیع بن عبدالمجید در شب پنجشنبه ۲۸ ذی حجه ۱۲۵۷ در ش ۱۲ ، ش ۱۱ هم بهمین خط است، ش ۱ حواشی دارد برخی با نشانه «منه»، در ص ۱۸۵-۱۸۷ برآورده شده است و در جاهای دیگر پیش از آن .
 ۱۸/۵×۱۴ ، ۲۱×۱۶۴۹۴ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج حنایی ضریبی.

مجموعه ۵

۱- رساله فلسفیه (۱-۴۹) بیشتر مباحث علم الهی در آن آمده و باید از متاخران باشد. دران از ارسطو و المتفلسفة المتاخرین والمعصومون و الحكماء یاد شده است. پس از مقدمه مانند ۱۱ عنوان است که سفید مانده و باید «فصل» باشد چنانکه در هامش آمده است.

فهرست فصلها

- ١- فى توضيح ما قاله المتأخرون فى تقسيم الموجود الى الواجب و الممكن و تحقيق الحق .
 - ٢- فى تقسيم الموجود الى الواحد والكثير .
 - ٣- فى لواحق الوحدة والكثرة .
 - ٤- فى الكلى والجزئى وبيان اقسامهما .
 - ٥- فى تحقيق الجنس والفصل والنوع وبيان نسبتهم معا و كيفية وجودها فى الخارج .
 - ٦- فى تقسيم الموجودات الى الجوهر والعرض .
 - ٧- فى تحقيق ماهية المضاف .
 - ٨- فى اثبات الهيولى و الصورة و بيان كون الجسم عنهما .
 - ٩- فى اثبات العقل والنفس و بيان نسبة كل واحد منهما الى الآخر .
 - ١٠- فى تقسيم العلة و بيان اقسامها .
 - ١١- فى تحقيق الفاعل والغاية و بيان اقسامهما .
 - ١٢- فى ترتيب صدور الاشياء من فاعلها و رجوعها اليه .
- آغاز: بسملة . وبه نستعين . الحمد لله الذى هدانا لهذا الصراط المستقيم ... اما بعد
- فيجب ان يعلم [ان] لكل علم لا بد من ثلاثة امور ان لم يكن شئ منها لم يكن ذلك العلم : الموضوع والمسائل والمبادئ .
- انجام :** وبالحرارة الدائمة التى كانت من الاحوال اللازمة لجوهر الفلك صار الطبع بالنفس ولاجلها فاعلا بمعنى المقولة فى مقابل الانفعال و صارت النفس بالعقل ولاجله محررة والعقل بفاعله ولاجله صار مدركا و عاقلا للاشياء لنفسه و عارفا بجاعله و راجعا الى فاعله الذى هو الفاعل والغاية بذاته فسيبحان الذى بيده ملكوت كل شئ و اليه ترجعون سبحان ربك رب العزة عما يصفون وسلام على المرسلين والحمد لله رب العالمين .

۲- سرگذشت یا السیره (۵۵-۵۰) از جوزجانی برای ابن سینا .

۳- العروس (۵۹-۵۶) از ابن سینا (مهدوی ش ۸۹) درست مانند نسخه ش ۳۳۹/۱۹

که در ف ۷۸ بنام اثبات العقول یاد شده و در این نسخه بنام «اثبات المبدء الاول جل جلاله و بیان ترتیب الموجودات و کیفیة صدورها عنه» خوانده شده است .

۴- دفع الغم من الموت (۵۹-۶۴) از مشکویۃ رازی (مهدوی ش ۱۶۸)

۵- آغاز و انجام (۶۴-۷۲) از اثیرالدین ابهری در معرفت مبدء و معاد (ش ۳۴/۱/۲۴۰)

جز نسخه سپه (۲۱:۳) و حقوق (ص ۵) و مجلس (۴۰۵:۲ ش ۴/۶۴۰) و بروش مشایی محض درست مانند هدایه خود او.

در آن از مشایخ و حکمای اشراق و محیی الدین اعرابی و رئیس (ابن سینا) یاد

شده است . چنین است فهرست مطلبهای آن .

قسمت اول در معرفت مبدء

فصل اول در برهان واجب الوجود .

فصل دوم در توحید واجب الوجود .

فصل سوم در تنزیه واجب الوجود .

فصل چهارم در اثبات معلول .

فصل پنجم در کثرت عقول

فصل ششم در اثبات نفوس فلکی .

قسم دوم در معاد :

فصل اول در معاد جسمانی .

فصل دوم در بطلان تناسخ .

فصل سیم در بیان آنکه نفس فاسد نشود بعد از خرابی بدن .

فصل چهارم در معاد روحانی .

فصل پنجم در کرامات و معجزات و وحی و الهام .

آغاز: بسمله . وبه نستعين . الحمد لله رب العالمين ... قال المولى العلامة افضل المتأخرين اثير الملة والدين الابهرى تغمده الله برضوانه واسكنه اعلى جنانه: بدانکه غرض از علم الهی معرفت مبدء و معاد است و معرفت مبدء آن باشد که واجب الوجود را بدانی و فیضان موجودات را از او معلوم کنی و بر عالم ملکوت اطلاع یابی و معاد آن باشد که روح بعد از خرابی بدن باقی خواهد بود و سعادت او بدانستن موجودات باشد و لذت او بدان باشد که بعالم ملکوت متصل شود و شقاوت او بجهل باشد لاجرم ما علم الهی را بدو قسم کردیم قسم اول در معرفت مبدء و قسم دوم در معرفت معاد و هر یکی مشتمل است بر چند فصل .

انجام : و چون خلاصه علم الهی بپرهان معلوم شد در کتب متکلمان نظر نباید کرد تا اعتقاد باطل در نفس جای پذیر نشود و شك و شبهه پذیر نباشد چنانکه شیخ الرئيس بدین معنی اشارت کرده است که جل جناب الحق عن ان یکون شریعة لكل وارد او یطلع علیه الا واحد بعد واحد والحمد لله رب العالمین والصلوة والسلام علی خیر خلقه محمد وآله الطیبین الطاهرین المعصومین .

۶- رسالة فی العشق (۷۲-۸۸) از ابن سینا (مهدوی ش ۹۰) .

۷- سر بیان نور وجود الحق فی الموجودات (۸۸ - ۱۰۲) از صدرای شیرازی

(طوس ۴: ۱۲۹) .

۸- کتاب ارسطوطاليس الى عيسى (۱۰۳) .

آغاز: يا طبيب النفوس المریضة بداء الجهالة .

انجام : الى صراط مستقیم .

۹- شرح بیت «دی بر سر گور زله غارت کردم» (۱۰۳) از شیخ محمد نور بخشی

لاهیجی اسیری (مجلس ۳: ۶۷۲) در نسخه ما از شیخ بهایی دانسته شده است .

۱۰- شرح مثنوی (۱۰۴-۱۳۹) از علی بن شیخ فضل الله کیلانی که شعری دشوار

از مولوی را روشن نموده و در ۱۰۶۶ بدان میپرداخته است (ف ۱۳۸) .

در آن از چهار سفر یاد شده است .

آغاز: بسمله . و به نستعین . ستایش و ستایش بی قیاس احدیة الذات و احدیة الصفاتی را سزد که در مقام احدیت جمله موجودات را در حجب عدمیت مکمون و مستور گردانیده ... چنین گوید ... علی گیلانی که بعضی اعزه ... فرمودند که این بیت مثنوی از مولوی معنوی که :

کور کورانه مرو در کربلا تا نیفتی چون حسین اندر بلا

در مجالس مذکور میگردید بعضی اعزه تشنیه میکنند و بعضی توجیه میفرمایند ... و از این فقیر ... پرسیدند که شما را در این بیت چه بخاطر میرسد .

انجام : اورا غلام گردان . تم بتوفیق الله ... در سال هزار شصت و شش در ماه ذی الحجه این دو کلمه در شهر شیراز مرقوم رقم شکسته قلم علی بن شیخ فضل الله گیلانی قو[ا] می زاهدی گردید ... بگرمه و عفو .

۱۱- شرح خطبة شفشقیه (۱۴۱-۱۷۷) بفارسی از ابراهیم بن محمد حسن گرگانی
يك مقدمه دارد در باره صحت استناد این خطبه و شرح است و ترجمه فارسی . در پایان آن هشت پرسشی است که عرب عراقی بدست علی داده و سبب این شد که علی (ع) سخن خود را ببرد از گفته شیخ ابوالحسن کیدری شارح نهج البلاغه . در آن از شیخ علی طبرسی در تحفة الابرار و طوسی در تجرید و از کثر اللغة یاد شده است .

آغاز: بسمله . یا من دل علی ذاته بذاته شکر و سپاس واجب الوجودی را که دلائل وجود او حاصل از ذات باوجود او است ... اما بعد معلوم بر ارباب دین و ملت اینکه حضرت مرتضی علی (ع) در کلام خود که مشهور شده بخطبة شفشقیه از کلام نهج البلاغه شکایت نمود از ابابکر و عمر و عثمان و شیعیان و محبان عجم از معنی آن کلام بی بهره اند فقیر حقیر ابراهیم بن محمد حسن الجرجانی الفاظ آن خطبه را بی زیاده و نقصان مگر بجهت توضیح و بیان بلغت فارسی ترجمه نمودم .

انجام : با آنکه طلب شفاعت نموده از وارث او بر او اسقاط حاصل کند والله اعلم. ترجمه خطبه شمشیمیه از کلام حضرت مرتضی علی (ع) که از جمله خطب کتاب نهج البلاغه است.

۱۲- جواب بعض الاخوان فی المعاد الجسمانی (۱۷۷-۱۸۴) از شیخ احمد احسائی در رد اعتراض بر گفته او که انسان را دو جسم و دو جسد است و در معاد یکی از آنها که عنصریست بر نمیگردد (فهرست احسائی ۳۵:۲).

آغاز: بسمله . حمدله ... وبعد فيقول ... احمد بن زين الدين ان بعض العلماء الاعلام اعترض على بعض كلماتنا في بيان احوال الانسان و ذكر الاجسام و الاجساد فيما يتعلق بامر المعاد .

انجام : فانك ترى معنى واحدا والله سبحانه الموفق وكتب ... احمد بن زين الدين في ليلة الخميس آخر جمادى الاولى سنة ۱۲۳۲ .

۳۲۳۹

نسخه ۱۲۹۴ در ش ۱ ، ش ۲ مورخ روز شنبه ۱۱ رمضان ۱۲۹۴ از روی نسخه نوشته شده شش سال پس از شرح ، عنوان شنگرف ، نسخه در ۱۴۵۵/۱۴۳۰ از آن شریعت سنگلجی رضاقلی بن حسن بوده است .

۲۴س ۱۰/۵×۱۷ ، ۱۶۸/۵۴×۲۴ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ ضریبی مقوایی .

مجموعه

۱- مطلع خصوص الکلم فی معانی فصوص الحکم (۲ پ - ۲۶ ر) از داود قیصری همان مقدمه آن (ش ۱/۳۰۶۶) .

۲- شرح فصوص الحکم (۲۶ پ - ۱۶۸ پ) از عبدالرزاق کاشانی (طوس ۴ : ۱۸۶ - مجلس ۲ : ۴۱۸) در ۱۰۳ سال پس از تألیف متن که در ۵۲۷ ساخته شده است .

تعلیق ترکی ابراهیم بن محمد بن عثمان در پایان ج ۱۱۴۹/۲ فرد ادرس افندی، نشان شنغرف،
حواشی دارد، بایادداشت احمد بن حسن ایروانی، در آغاز فهرست مطالب کتاب است و پراکنده های
دیگر در اینجا و در پایان، مهر محمد علی مورخ ۱۲۳۲ دارد.
۱۷س ۸×۱۴، ۱۲۰×۱۴/۵×۲۰، کاغذ استنبولی - جلد تیماج قهوه ای ضربی.

امتحان الالباب

شرحی است مزجی بر لب الالباب فی علم الاعراب بیضاوی که گزیده ایست از
کافیة ابن حاجب از مولانا پیر محمد بر کلی در گذشته ۹۸۱ (چلبی در لب الالباب).
در دیباچه نامی بکتاب داده نشده و از سخن نویسنده نسخه ما و چلبی بر می آید که
دانشمندان آن را چنین مینامیده اند. نویسنده نام مؤلف را هم «محمد بر کوی»
نوشته است.

آغاز: بسم الله. وبه نستعين. الحمد لله وسلام على عباده الذين اصطفى ... و بعد
فلما اردت ان ادرس كتاب اللب المنسوب الى ... عمر القاضى البيضاوى ... سألنى بعض
اصحابى ان اكتب لهم شرحا ... فاستجبت ..
انجام: اگر متکس و مررت بکس

شکسته تعلیق خوش گویا از خود شاعر در سده ۱۳، عنوان شنغرف، جدول رنگار و لاجورد،
سراوح زرین، در پایان دو صفحه و نیم کلمات قصار است عبری.
۱۷س ۷×۱۵، ۲۸×۱۴/۵×۱۹، کاغذ فرنگی زرد - جلد تیماج سرخ.

دیوان

گزیده ایست از سروده های واله سپاهانی آقا محمد کاظم که سر گذشت او در
مجمع الفصحا (۵۵۹:۲) است و شعرهای که در آن آمده در س ۶ س ۹ و س ۹ ص ۱۱ و ص ۱۰

س ۱۱ و ص ۱۵ س ۴ و ص ۲۵ س ۳ و ص ۲۷ س ۱۰ و ص ۳۱ س ۱۰ و جاهای دیگر نسخه‌ها هست. تخلص واله هم در آن دیده میشود و بحر شعرها هم در عنوانها معین شده و غزل است بترتیب تهجی و رباعی (سپه ۲ : ۱۹۶).

آغاز پاره شده :

• • • • سخن از زبان ماست

ورد زبان خلق بود داستان ما

• • • • ز غیر نهفتیم آن چنان

کا که نشد ز راز دل ما زبان ما

گم کرده راه و خیره درین دشت میرود

تاسر بر آورد ز کجا کاروان ما

از ناوکت چو سینه ما رخنه رخنه شد

دیگر چگونه پرده بیوشد برار ما

انجام :

در ملک سخن سلسله جنبانی نیست

در باغ بیان مرغ خوش الحانی نیست

گیرم که بمن کشف شد اسرار سخن

واله بکه گویم که سخندانی نیست

گاهی بدر حرم سرا می گردم

گاهی بدر کلیسیا می گردم

کفتی ز پی چه در بدر می گردی

بیما [رم] و از پی دوا می گردم

۳۲۴۲

شرح التهذيب

شرحی است به قول از محمد باقر بن محمد جعفر شریف طباطبائی بر تهذیب المنطق
تفتازانی که بدستور امان الله خان ضیاء الملک ساخته است (ص ۳ و ۴).
آغاز: بسملة الحمد لله الذي خلق الانسان وعلمه النطق والبيان... فيقول...
محمد باقر بن محمد جعفر الشریف المنتهی الى الطباطبا انه قد اتفق لي التلاق... بحضرة...
ضياء الملک امان الله خان.

انجام: فان كان الموضوع في القضية شخصا (ننوشته مانده)..

۳۳۲

نستملق سده ۱۲، عنوان شنغرفی، آغاز و انجام افتاده است، در ۵۹۳ ص.
۱۹ ص ۷/۵، ۱۶/۵، ۲۱×۱۲، کاغذ - جلد نیمه جلد تریاک ضریعی و قوالی.

جامع اللطائف

دیوان محتشم کاشانی است در هفت بخش (ادبیات ۱۵۰ - مشار ۴۷۲) با دیباچه
نثری تقی الدین محمد حسینی گرد آورنده دیوان در سر گذشت محتشم با فهرست قصائد
با اشاره بشماره صفحه. بدینگونه است:

دیباچه (۱-۱۸).

۱- دیوان قصائد شبیهه (۱۸-۳۳۴).

۲- غزلهای شبیهه (در نسخه نیست).

۳- غزلهای صباهیه (۳۳۷-۴۵۸).

۴- غزلهای جلالیه (در نسخه نیست).

۵- غزلهای نقل عشاق (در نسخه نیست).

۶- ضروریات (۵۶۸-۴۶۰).

۷- معنیات (۵۹۲-۵۷۰).

۳۲۴۴

نسخ مغرب سده ۱۰ و ۹ ، عنوان شنگری ، یادداشتی در هاشم در میانه هست که با تأمل در آن شاید تاریخ تقریبی نسخه بدست بیاید ، در آغاز چندین برگ نو نویسی است ، از پایان افتاده و میرسد به مبحث شفعه ، نسخه از آن حسام الدین بن عذافه غروی بوده است (صفحه عنوان) نیز از آن دو کس دیگر ، ۱۶ س ۸×۱۳ ، ۱۵۹۳×۱۳/۵ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج تریاک‌ی ضربی مقوایی فرسوده

الانتصار

از سید مرتضی که بترتیب کتابهای فقه برای وزیر عمید ساخته است (طوس

۵ : ۵۳۹).

۳۲۴۵

نستعلیق ۱۰ شعبان ۱۲۷۵ متن زیر خط شرح در ش ۱ ، ش ۴ نستعلیق چلیبا مورخ ۱۲۸۰/۱۶۱۱ ، ش ۳ نستعلیق ۱۰ ذی قعدة ۱۲۷۷ ، ش ۴ و ۵ نستعلیق ذی قعدة ۱۲۷۷ ، ش ۶ بی تاریخ ، نشان شنگری ، ۱۶ س ۸×۱۵ ، ۱۵۹۳×۱۳/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاک‌ی ضربی.

مجموعه

۱- شرح کبری (۱-۱۰۵) جز بهجة الطالبین چاپ سنگی ۱۳۱۷ ق.
آغاز: بسمله . (بدانکه آدمی را قوتی است دراکه ...) بدانکه آدمی مرکب است از روح و بدن .

انجام : پس لاشجر نیست .

۲- بحر طویل (۱۰۶-۱۰۸) لعن بر خلفا و بنی امیه است .

آغاز: میکنم حمد خدایی که مرا داده تولا و تبرا که کنم لعن زبیداد .

انجام : ليك كهنه حريقى بود اوهم عزبهاى جهان را .

۳- رساله در حقيقت و مجاز و استعاره (۱۰۹-۱۶۰) داراى فصل درسه طایفه و تنبيه و استدراك و تكميله و تتمه و قلب داراى سه تقسيم و چهار سريزه، و ميسره داراى دو تقسيم، و ساقه داراى مقدمه و مقصد و خاتمه. در آن از خواجه ابوالقاسم سمرقندى و سعدتقازانى ياد شده و بيست و پنج نوع علاقه براى مجاز بر شمرده شده است.

آغاز: بسمله . و به نستعين . حمد بى حداحدى را رسد كه حقيقت مالكيت و ملكيت را مدارست ... اين رساله ايست در تحقيق حقيقت و مجاز ... بتفصيل اقسام استعاره وافى ... مشتمل بر مقدمه و چندين (۴) و ساقه .

انجام : يا قول بزيادت حذف را اختيار بايد كرد و بزيادت لفظى راضى نبايد شد اللهم اختم عاقبة امورنا بالخير ... يا مستغنيا عن كل غير .

۴- رساله فى تقديم المسند اليه (۱۶۱-۱۷۱) در آن از «مانا قلت» بحث شده و از جرجانى و سكاكى وسيد ياد گرديد.

آغاز: بسمله . قال صاحب الايضاح و قد تقدم المسند اليه ليفيد التقديم تخصيصه بالخبر الفعلى اى قصر الخبر الفعلى عليه ان كان المسند اليه بعد حرف النفى بلا فصل.

انجام : وهذا هو الذى شنع به مولانا على رحمه الله على علماء هذا الفن الشريف.

۵- رساله فى تقديم المسند اليه (۱۷۱-۱۸۴) ناظر بر رساله پيش است و مانند حاشيه اى بر آن و در آن سه فصل ميباشد و از شرح علامه بخط كمال الدين حسين فارسى كه نزد شارح خوانده شده و تصحيح شده است و از عضدايجى و تقزازانى ياد گرديد.

آغاز: بسمله . قوله اراد بالخبر الفعلى ههنا الفعل المنفى اعنى عدم القول الخ . حاصل اعتراض السيد قدس سره آخر الكلام بعد تاويل الفعل بان يراد نفى الفعل.

انجام : لكن الكلام فى افادة التقديم الاختصاصين هذا آخر ما اردنا ايراده فى المقام المشتبه [على] كثير من الافوام (تمت الرسالة للمشيخ الاسلام الهراة فى اواسط شهر ذى القعدة سنة ۱۲۷۷).

مهر قندی همدانی بغدادی و بقاری و عربی. نام مؤلف و کتاب در دیباچه هست.
 در سه باب: نخستین فارسی و دومی و سومی عربی است (مجلس ۳: ۳۰ - نشریه ۱: ۱۳۰ -
 استوری ۱: ۴۰ و ۱۲۱۸ - طوس ۲: ۲۴۳)

۳۲۴۸

شکسته نستعلیق ۱۲۸۳ ، ۱۲۹۰ بیت ، یادداشت پسر مؤلف بنام عمادالدین بن حاجی ملا عبدالله
 قندهاری در صفحه عنوان هست .
 ۱۲ س ۷×۱۲ ، ۱۷/۵×۱۱۴۵۴ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج عتایی ضربی.

البرهان فی دفع شبهات الشیطان

از فاضل عبدالله بن نجم الدین قندهاری در گذشته ۱۳۱۱ در يك مقدمه و چند
 باب و خاتمه (ذریعه ۳: ۹۰) در پاسخ به شبهه های ابلیس که شهرستانی یاد کرده و
 شوشتری هم بدانها پاسخ گفته و در پایان برخی از نسخه های مجالس المؤمنین هست .
 آغاز: بسم الله الحمد لله الذى وفقنا لاقامة البراهین لدفع شبهات الملحدین . . .
 این رساله ایست موسوم به برهان فی دفع شبهات الشیطان از . . . عبدالله بن نجم الدین
 القندهاری .

انجام : والعنهم لعنا وبیلا آمین یا رب العالمین قد استراح قلمی من ترقیم هذه
 الكلمات فی يوم الخميس غرة جمادى الثانی من سنة ۱۲۸۳ ثلث وثمانین ومائین بعد
 الالف ... ص وآله .

۳۲۴۹

نستعلیق بد رحمن علی بواسع حق در روز شنبه ۱۳۰۶ .
 ۱۷ س ۹×۱۶ ، ۲۱/۵×۱۵۴۱۰۱ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى ضربی .

دیوان

از حکیم شمس‌الدین مسعود بن علی سالانی سوزنی کلاشی سمرقندی است که
در ۱۳۳۸ در تهران بچاپ رسیده است، نزدیک ۳۲۰۰ بیت (مجلس ۳: ۳۰۶ - سپه
۲: ۶۰۹ - ذریعه ۹: ۴۷۶).

۳۲۵۰

نسخ محمد صالح بن عبدعلی شوشتری در روز شنبه ۹ رجب ۱۱۰۲، عنوان و نشان شنغری، متن
زیر خط سرخ.
۱۷س ۱۴ × ۱۹/۵ × ۱۲/۵، کاغذ سیاهانی - جلد تیماج سرخ مقوایی.

نورالانوار فی شرح کلام خیر الاخیار

شرحی است بر صحیفه سجادیه از سید نعمه‌الله جزایری و بچاپ رسیده است
(منزوی ۱: ۹۶).

۳۲۵۱

تستعلیق روز آدینه ۱ صفر ۱۲۰۴ در ش ۱، شعبان ۱۲۰۵ در ش ۴، ش ۵ مورخ روز شنبه ۲۹ شعبان
۱۲۰۵، مورخ ۱۲۰۵ در ش ۶، ش ۷ مورخ ۱۲۰۶، ش ۸ مورخ روز آدینه ۲۶ رمضان ۱۲۰۷، همه شماره‌های یک
خط است.
۱۷س ۱۴ × ۱۹/۵ × ۲۲، کاغذ فرنگی - جلد تیماج عنابی ضریبی مقوایی.

مجموعه

۱- میزان الادب (۱ - ۱۳۹) از عصام‌الدین اسفراینی در گذشته ۹۴۳ یا ۹۵۱
یکدوره صرف است با عنوانهای فائده،
آغاز: بسمله، الفاظ عرب که حفظ و رعایت آن بر هر ادیب... لازم است و

مشمول بر دو بحث است: اول مشترکات الفاظ عرب و برخی قواعد، مبحث دوم در شرح شواهد.

انجام : و بعد ضم کنی اشباع رامثلاً والسلام (تمام شد کتاب المسمى بالمیزان الادب والسلام مورخه يوم جمعه غرة صفر المظفر در شب شنبه ۱۳۰۴).

۲- الدرة النظمية (۱۴۰-۱۵۰) در تجوید از رجایی که بنام فتحعلیشاه قاجار در ۱۲۴۵ ساخته است.

آغاز: تجوید رجائی - بسمله - مفتاح بیان هر کلام است.

ای نام نامیت شده مفتاح هر کلام

وی از کلامت این همه عالم در انتظام

در زمان فتحعلی شاه قاجار ظل اله

حامی دین ماحی ظلم و رعیت را پناه

.....

درة النظمية گفتا نام تاریخش خرد

چونکه مضمونش بود از بهر قراهاستند

انجام :

کنز لؤلؤ عقد اثباتش بود قاری بخوان

یاد گیر و یاد ده هر کس بود مشتاق آن

يوم جمعه ثامن ذیحجه فی عین الضحا

کرد اتمامش رجائی ملتسم دارند دعا

۳- نصاب صبیان (۱۵۱-۱۷۳) از فراهی است.

۴- قواعد القراءة (۱۷۴ - ۱۸۲) از عبدالجواد خادم که بفرمایش بزرگوازی دريك مقدمه و چندین قاعده و خاتمه ساخته است، نام مؤلف در دیباچه هست .
 آغاز: کتاب قواعد القراءة . بسمله . الحمد لله والصلوة على رسول الله . . . وبعد
 ستون دین نماز است و شرط آن قرائت است .

انجام : والله الحمد لله اكبر .

۵- منطق منظوم (۱۸۴ - ۲۰۶) از نورعلی شاه (طوس ۴ : ۳۹۳ - چاپ سنگی ۱۳۱۷ ق در هامش بهجة الطالبین - مشار ۲۴۰) .
 ۶- صغری (۲۰۷ - ۲۱۰) که از میرسید شریف دانسته اند (طوس ۱ : ۴۲ منطق و ۳۹۸ : ۴) .

آغاز: کتاب صغری در منطق . بسمله . بدانکه هر چه در ذهن در آید اگر خالی باشد از حکم آن را تصور خوانند .

انجام : لکنه لیس بفرد فهو زوج .

دو کتاب بدین نام است یکی که با کبری چاپ ۱۳۳۴ خ تهران دیده میشود دومی در مجموعه ای از چند کتاب منطق بفارسی و عربی چاپ سنگی کانپور در ۱۹۲۵ است که درست مانند این نسخه و نسخه ش ۱۴۸ آستان قدس است . در فهرست مجلس (۲ : ۳۸۶ ش ۶۲۶/۷) از رساله ای بنام کبری یاد شده جز کبری ای متداول و بنام میرسید شریف .
 ۷- اصول دین و فروع دین (۲۱۰ - ۲۵۶) از سیدعلی مجتهد قزوینی، عنوانها اصل و مطلب و وجه و مسئله و فصل است .

آغاز: بسمله . کتاب اصول و فروع دین از تألیفات مجتهد العصر آقائی آفاسید علی دام ظلّه ساکن القزوین . الحمد لله رب العالمین . . . اما بعد پس این رساله مختصریست در اصول عقاید که با اصول دین نامیده شده اند و از آن فروع دین و واجبات و مستحبات نماز .

انجام : در تشهد بر زمین گذارد. الحمد لله اولاً و آخراً و ظاهر او باطنا والسلام.
تمام شد اصول و فروع ۱۳۰۶ .

۸ - سؤال و جواب (۲۵۵-۲۷۶) از خادم گویاهمان عبدالجواد و سی پرسش
و پاسخ است .

آغاز: هو الله تعالی.

ابتدا لعنت بشیطان رحیم بعد بسم الله الرحمن الرحیم

....

گربد عوی صادقی ای پرهیز از اصول و از فروعت ده خیر

....

میکنم از تو سؤال و ده جواب دم مزن والله اعلم بالصواب

انجام :

این همه قول فقیهان کبار کرد خادم نظم بهر یاد گار
در جمادی اول فرخنده فال یک هزار و سیصد و چار است سال

....

پس بود گرد و غبارت نه مین هم بقاء بر جنابت دهمین

۹- درج المضامین (۲۷۵-۲۷۸) منظومه فارسی در تجوید در ۷۲ بیت از مختار
قاری نابینای سیاهانی که در ۹۴۹ ساخته است. در پایان آن آمده (ذریعه ۸ : ۵۹) :

عصر اثنین از صفر عاشر شمر ابیات آن لؤلؤ درج مضامین نام و سالشرا بدان

۷۲

۹۴۹

قاریا زین نظم موجز بهره چون یابی نما

در حق مختار اعمای صفاهانی دعا

آغاز: بسمله وهو العزيز .

رسالة موسومة بدرج المضامین فی تجوید کلام الله رب العالمین
ای کلام از اعظم نام تو زیور یافته و از صفات و از سپاست زیب پیکر یافته

انجام نسخه : بیان مدک‌میعص و حمعسق و الم الله

۳۲۵۲

نستعلیق سده ۱۱۹۰ و از محمد یحیی بن محمد شریف در ۱۰۶۷ در برابر آخر ، عنوان و نشان و مثنی
شنگرفی ، حواشی با نشانه « منه ، محمد بن مرتضی المدنی نورالدین ، احمد بن علی محمد ، س قدس سره ،
س ، شریف (میر شریف) ، « ملا شمس » ، پاره‌ای از حواشی گویا بخط تازه تر و در برابر ۳های جداگانه است ، در
انجام نسخه آمده : « انما یلزم ان لو كانت الحركات مجتمعة فی الوجود بالفعل هو هم . تمت مباحثه العام
بعون الله تعالى فی سنة ۱۰۶۷ من الهجرة النبویة . حرر الورق الخاتمه العبد الضعیف محمد یحیی بن محمد
شریف عفی لهما » یادداشت در باره دوزانه سپاهان در شب دوشنبه ۲۸ شوال ۱۲۱۷ و شب سه شنبه ۱۳
شعبان ۱۲۱۸ در صفحه عنوان هست .

۳۱×۷×۱۵ ، ۲۲×۱۴۳۵۴ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج سبز ضربی .

شرح حکمه العین

از شمس الدین محمد بن مبارک شاه بخارا است .

۳۲۵۳

نسخ عبدالقادر بن محمد حاجی در روز شنبه ۸ ذی حجه ۱۰۵۷ ، عنوان شنگرفی ، مالک محمد غنی
حسینی و محمد مهدی ، یادداشت تاریخ ۷ ذی حجه ۱۰۰۹ در اصفهان دارد در صفحه عنوان ،
۱۶×۱۱/۵ ، ۱۴×۱۷۸ ، ۲۰×۱۴۳۱۷۸ ، کاغذ سپاهانی - جلد سرخ زرکوب مقوایی درون سبز .

اخلاق فاضلی

از خواجه طوسی است و با مقدمه جدید .

۳۲۵۴

نسخ چلیپای سده ۸۹۷ در ۱ ، نسخ سده ۸۹۷ در ۲ و صفحه آخر آن تازه تر مورخ ۱۱۰۴
و با حواشی « س » و عنوان شنگرفی ، مالک مید حسین بن عبدالغنی حسینی با خط و مهر او ، با مهر احمد بن
حبیب الله فتجانی ، در ۴۳ شعرهای فارسی است ، در ۲ شعرهای عربی است .

۲۰س ۸/۵×۱۴ ، ۱۴×۱۲ ۳۱۰۳ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج عناپی مقوایی .

در مجموع ۵۵

۱- الاحادیث العشرة (۳ پ - ۴ ر) ده حدیث نبوی است باسند آن .
آغاز: قال مولانا ... قوام الملة والدين الساری الجندی رحمة الله علیه قرأت
هذه الاحادیث العشرة عند شیخ الطريقة ... نظام الملة والدين الجندی ... فی ... مسجد
الجامع بجندهمرازا عند فصل الربیع .

انجام : وهارب لاینام هادیها . تمت الاحادیث العشرة والحمد لله ... اجمعین .
۲- شرح الرسالة الشمسية (۴ پ - ۱۰۳ ر) از سعد تفتازانی که در جام بسال
۷۵۳ ساخته است (ف ۶۲ - طوس ش ۱۱۵ و ۱۱۶ - چلبی در الشمسية) .

۳۲۵۵

نسخ خوش ۱۲۴۵ ، عنوان شنگرف ، جدول زروز نگار ولاجورد ، باسرووح زیبا .
۷س ۵×۹ ، ۱۴×۱۲ ۱۱۳۱۲ ، کاغذ فرنکی - جلد تیماج عناپی ضربی کنار مشکی با جدول و تریج
درون مشکی ضربی .

تئیه الکاذبین

از اسماعیل بن ابراهیم خان قاجار کرمانی بنام مرتضی قلی خان وکیل المملک
در یک مقدمه و دو باب: نخستین درستایش صدق و راستگاری و درست گفتاری در سه فصل ،
دومی در قبیاح کذب در سه فصل و یک خاتمه . نام مؤلف و کتاب در دیباچه هست .
آغاز: بسم الله . منت وافر خدای کون و مکان را که خامه قدرتش صورت عدم را
معنی وجود بخشید .

انجام : پی نیگان گرفت مردم شد (بجهت امتحان قلم مسوده شد شهر صفر
المظفر ۱۲۴۵)

۲۲۱۳

۳۲۵۶

استعلیق در متن وهامش از سده ۱۱ ، جدول زرین ولاجورد ، عنوان شنغری ، در ۵۳۵ ص، انجام افتاده ، مهر منتصر دیوان در آغاز هست بایادداشت تملك او بنام محمود پسر هیرزا حسینخان در رمضان ۱۳۱۵ ، مالك دیگر میرزا فتحعلی مختص .
۱۵ س ۱۰ × ۱۹ ، ۳۶۳ ۱۳/۵ × ۲۳/۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج تریاکی ضربی مقوایی کار اشرف حسینی در ۱۳۰۱ (روی جلد).

دیوان

از حکیم انوری است نزدیک به ۱۵۲۲۰ بیت با عنوانهای قصاید .

۳۲۵۷

استعلیق وشکسته نستعلیق خوش علی منشی تبریزی « خارج از فوج ومقطوع المواجه » در ۱۲۹۵ از روی نسخه آقامیرزا محمد حسین نایب اول ومنشی مخصوص سفارت اطیش .
۱۳ س ۹ × ۱۶ ، ۱۵۳ ۱۵/۵ × ۲۳/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد مقوای عطف تیماج تریاکی .

مجموعه

- ۱- کتابچه غیبی یاد دفتر تنظیمات با «عنوان جناب مشیرالدوله» (۱ - ۴۹) از ناظم الملك میرزا املک خان ، همان رویای ملک و خواب قانون گذاری ، مورخ ۵ ص ۱۲۸۰ (ص ۱- ۵۳ چاپ ۱۳۲۷ خ تهران بنام مجموعه آثار میرزا ملکم خان) .
- ۲- رفیق و وزیر (۵۱- ۷۱) که بساخت نامه ایست بشاه با عنوان «عریضه» (مورخ شعبان ۱۲۹۴) از همو (ص ۵۳- ۷۱ چاپی) .
- ۳- دفتر قانون (۷۳ - ۱۳۱) (مورخ روز آدینه پایان رجب ۱۲۹۴) از همو (ص ۱۱۹- ۱۶۵ چاپی) .

۴- دستگاه دیوان با عنوان «ایران نظم ندارد» (۱۳۳-۱۵۹) از همو (مورخ ۱ شعبان) (ص ۷۴-۹۵ چاپی - ادبیات ۳۱۹).

۵- رساله فراموشخانه (۱۶۰-۱۷۲) از همو (دیباچه محیط طباطبایی بر مجموعه آثار میرزا ملکم خان ص لا).

آغاز: رساله فراموشخانه. هو الله تعالی. جناب آقا داستان فراموشخانه البته بعرض شما رسیده است.

انجام: حال وقت تحقیق شما است والسلام خیر ختام

۶- پاسخ بر رساله فراموشخانه (۱۷۲-۱۸۰) گویا از علی منشی تبریزی در خرده گیری از آن.

آغاز: جوابی است که یکنفر از اهل تبریز بکتابچه فراموشخانه نوشته است بسم الله والحمد لله والصلوة علی محمد وآله در این تاریخ کتابچه ای از میرزا ملکم در باب فراموشخانه بنظر رسید که بیکی از علماء نوشته.

انجام: و تخلف از قول او را (افتاده).

۷- پولیتیکهای دولتی (۱۸۱-۲۴۲) از همو (ص ۱۴۸-۲۰۰ چاپ بمبئی).

۸- تنظیم لشکر و مجلس اداره یا انتظام لشکر و مجلس تنظیمات (۲۴۵-۲۶۵) از همو (ص ۹۷-۱۱۷ چاپ ایران).

۹- کج بینان و یاوه سرایان (۲۶۷-۲۷۶) از همو و عنوان «مجمع فضایی یاوه سرایان در آن آمده است.

آغاز: بعد از آنکه از منزل مفسد بیرون آمدیم رفیقم مرابرد میان چند فرقه عربیه که همه از طایفه کج بینان بودند.

انجام: تعجب میکنند که چرا شما را در سلك دیوانه ها محبوس نساخته اند.

۱۰- مروتر کمان (۲۷۷-۲۹۸) از همو درباره سیاست انگلیس در افغان و

تر کستان و وضع جغرافیایی مرو و بخارا و خراسان و تر کمانها و سیاست دولت ایران در اینجاها .

آغاز: در باب مرو تر کمان تفصیلی عرض کردم .

انجام : این خیالات ... بی حاصل است آفرین خدای برپدیری که تو پرورد مادری که توزاد والسلام خیر ختام (عزار آفرین بر کسی که ملتفت این فقرات است).
۱۱- خزانه مالیه دولت عثمانی (۲۹۸ - ۳۰۲) از هموو کتابچه واردات سال ۱۲۷۷-۱۳۷۸ دولت عثمانی است و ارقام بسیاق .

آغاز: مقدار واردات عمومیه خزانه مالیه واسامی محل واردات دولت عثمانی که به پنج قسم منقسم شده است در سنه ۱۲۷۷ هجری .

۲۲۵۸

تستعلیق سده ۱۳۱۲ ، عنوان شغرفی ، ش ۱ از آغاز افتاده و يك سطر از اصل ۷ را دارد ، ش ۱۳ از آغاز و انجام افتاده و بخط تازه تر است و در هامش ۵۲۳ آمده : « غزليات حقير فقير خلق علي » در هامش ۴۶ پ نام شاه سلطان حسين ديده ميشود ، در هامش ۴۲ ر يادداشت حسن بن ميرزا محمد مهدي مورخ ج ۱۳۲۶/۱ هست با چند بيتي بخط او .
۱۹/۵/۱۷×۷۳ ، ۲۴×۱۴۳۷۳ ، کاغذ فرنگی - جلد تيماج ترياکي ضربي متوايي .

مجموعه

در این مجموعه ده رساله از سیدعلی همدانی (۷۱۴-۷۷۶) است (گفتار علی اصغر حکمت بنام «از همدان تا کشمیر» در یغما سال ۴ ص ۳۳۷-۳۴۳ - زیر عدد ۷۶۵:۹):
۱- الاصول العشرة (ا ر و پ) از خبوقی و متن ده قاعده سیدعلی همدانی است .
۲- رساله فتوت (۱ پ - ۱۴ پ) از سید علی همدانی که بنام شیخ حاجی بن طوطی علیه شاه قتلانی که باولباس فتوت همچنانکه از دست ابوالمیان محمد بن محمد از کانی پوشیده بود پوشانیده است ساخته است با عنوانهای «ای عزیز» .

آغاز: بسمله. وبه نستعین. شکر و سپاس صانع را که هدایق ریاض موجودات را از بیدای ظلمت آباد عدم بصرای وجود آورد ... اما بعد يقول ... المعروف سید علی الهمدانی ... ای عزیز بدانکه لفظ اخی لفظی است متداول گشته.

انجام: و منافق اسیر مال.

۳- سر الطالبین (۱۴ پ- ۲۶ ر) از همو که یکی از شاگردان بنام برهان بن عبدالصمد از روی نوشته‌های پراکنده استاد گرد آورده است، عناوین آن‌ها «ای عزیز» است.

آغاز: بسمله. حمدی که بر ورق احداق بصائر اولوالابصار از ملاحظه آثار غایت آن عاجز ... اما بعد این جواهر الفاظی است از الهام ... سید علی الهمدانی ... بر اوراق مختلفه نوشته بود ... آن را ترتیب داد ... برهان بن عبدالصمد و ... سیر الطالبین نام نهاد.

انجام: از لذت خلوت ... محروم نگرداند تسأل الله الکریم المنان ان یرینا مکاید النفس ... بفضلیه و رحمته انه قریب مجیب و الحمد لله وحده والسلام علی من اتبع الهدی.

۴- رساله سلوک (۲۶ پ - ۲۸ ر) از همو با عناوین «ای عزیز».

آغاز: بسمله.

پی نبری ذره ای آنچه طلب میکنی

تا نشوی ذره وار در غم او ناپدید

... ای درویش گفت و شنود تو و امثال تو بدین کلمات و اظهار این نمط عبارات بدان سلیم دل ماند.

انجام: و آوردنا مشارب اصقیائه بمنه و کرمه و وجوده انه قریب مجیب و الحمد لله وحده والسلام علی من اتبع الهدی.

۵- انوار (۲۸ ر - ۵۲ ر) از همو که در پاسخ شیخ شهاب الدین سهرودی ساخته و حال سالک را بامیوه‌ها و خورده‌نیمها مانند کرده است (۳۰ ر).

آغاز: بسمله . حمد بی حد و غایت و ثنای بی عد و نهایت حضرت مطلقه نور الانوار را ... اما بعد ... شیخ شهاب الدین ... پر سید از انوار و تفصیل آن واجب نمود چند کلمه نوشتن .

انجام : مزین گرداناد بسمه و کرمه انه قریب مجیب و السلام علی من اتبع الهدی .

۶- معرفت خداوند (۵۲ ر - ۵۴ ر) از همو .

آغاز: بسمله . الحمد لله الذی ورب (؟) کل لسان المشکور (؟) بکل نطق و بیان ... ای عزیز بدانکه غرض جمیع حکما و علما از تصانیف و اوضاع انواع علوم معرفت کتاب و سنت است ،
انجام : در منزل هشتم بود والله اعلم بالحقایق و الحمد لله رب العالمین و السلام علی من اتبع الهدی .

۷- منامیه (۵۴ - ۵۹ ر) از همو (ش ۳۶ / ۲۴۰۱) .

۸- عقلیه یا حقایق اهل ایقان و عرفان (۵۹ ر - ۶۷ ر) از همو درباره عقل و نام و صفت آن در سه باب .

۱- در فضیلت عقل از قرآن و اخبار ،

۲- اسامی و صفات عقل از اقوال حکما و متکلمان و اهل کشف و تحقیق

از مشایخ .

۳- در تفاوت درجات خلق در اکتساب حقایق عقلی .

آغاز: بسمله . وبه نستعین ، حمد و ثنای نامتناهی آن فاطر حکیم را که اشعه

انوار مصباح عقول را جناح همم سایر آن منازل غیب گردانید .

انجام : وما به منازل الدرجات العلی بعنه و کرمه انه قریب مجیب والحمد لله
وحده والسلام علی من اتبع الهدی.

۹- آداب و سیر اهل کمال (۶۷-۶۹ ر) از همو .

آغاز: بسمله . اذا انت اعددت المرایا تعددا الحمد لله و سلام علی عبادہ الذین
اصطفی اما بعد چون خلاصه اهل عالم بعدد انبیا ... اعیان اولیا اند .

انجام : بشرط محافظت آداب از باب قلوب . تم هذه الوصیة .

۱۰- همدانیه (۶۹-۷۲ ر) در بیان معنی اسم همدان و وجه تسمیه شهر از همو
و بروش عرفانی است و دران از فخر رازی و گفته او « آنکس که بداند و بداند که بداند »
یاد شده است . عنوانهای آن « ای عزیز » است .

آغاز: بسمله من مقالات حضرت سید علی همدانی قدس سره شاه راه شریعت
محمدی و مسالك طریقت احمدی بر سالکان بیابان طریقت و زندان میدان حقیقت
بضیاء اشعه انوار حقایق علوم آن عزیز روشن باد .

انجام : واكثر اهل زمین بدین صفت اند الا ما شاء الله و لذلك خلقهم و تمت
کلمة ربك صدقا وعدلا لا مبدل لکلمات الله والحمد لله وحده والسلام علی من اتبع الهدی
۱۱- حقیقت نور (۷۲-۷۸ ر) از همو که بذرخواست « پهلوان حقیقت محمد
خرن » نوشته است .

آغاز: شکر و سپاس آفرید کاری را که بکمال علم از راه محبت نور ارادت در
اراضی باطن انسان ... بذر شجره انسانی گردانید .

انجام : زبان را بصلوات بر روح سرور کائنات ... متحرك داند و صلی الله علی
خیر خلقه محمد و آله و صحبه اجمعین .

۱۲- گفتار خواجه عبدالله انصاری (۷۸-۷۹ پ) .

آغاز:

ای زدردت بی‌دلان را بوی درمان آمده

یاد تومر عاشقان را مونس جان آمده

... ای کریمی که بخشنده عطایی وای حکیمی که پوشنده خطایی .

انجام افتاده : و نقدها ربودند عاقبت .

۱۳- دیوان (هامش) از ظفر علی کرمانی (ذریعه ۹ : ۶۵۵) بخط خود که در ۱۲۱۷

نوشته است (هامش ۴۸ پ) بابندهایی به نشر گویا از او. تخلص او «ظفر» در چندین جا در نسخه ما دیده میشود .

۳۲۵۹

شکسته نستعلیق احمد شبانی در ۱۳۴۹ از روی خط عطاخان پسر حاجی میرزا ابراهیم خان برای عوایف در ۴ رمضان ۱۳۱۱ در ش ۱ ، بهمینگونه خط و مورخ ۱۳۲۰ در ش ۲ ، نستعلیق ۱۳۰۵ در ش ۴ از میر حسین ، بهمینگونه خط ولی ریز تر و مورخ ۱۳۰۴ در ش ۴ که نوشته محمد باقر شبانی کاشانی است . ۱۷ س ۹ × ۱۷ ، ۳۴۰ × ۲۲ ، کاغذ قرنگی - جلد پارچه ای درون و گرداگرد تیرماچ مشکی .

مجموعه

۱- رساله در سیاست (۱-۴۵) از میرزا حسنخان سر تیب نایب سفارت ایران در

اسلامبول و قنسول ایران در قاهره و بصره در زمان ناصر الدین شاه درباره اوضاع ایران و برای این شاه ساخته است .

آغاز: بسمله - در نظر ارباب بصیرت و خبر و اصحاب فضیلت و هنر جای هیچ شبهه

و تردید نیست که دولت ... ایران مدتهاست که ما بین دو حالت متضاد متباین گرفتار تلاش بزرگ و دچار بحران عظیم است .

انجام : در حمیت و همت مشار بالبنان .

۲- فرسنامه (۱-۲۸) فهرست ۴۵ فصل آن در آغاز نسخه ما هست .

آغاز: فهرست فصول کتاب فرسنامه حکیم ارسطو و غیره است . . . فصل اول هشت نشان و علامت است که دراسب اگر باشد بداست .

انجام : فصل ۴۵ دعای چشم زخم برای اسب است . . . الطاهرین المعصومین .

۳- کنوز الرموز (۱ - ۱۶) خواص برخی از امور است از رهگذر پزشکی و

اخلاقی .

آغاز: الحمد لله علی افضاله . . . این رساله مشتمل است بر ده فصل و خاتمه مسمی است بکنوز الرموز .

انجام : پیوسته باوضو بودن توفیق رفیق باد بمحمد و آله الامجاء .

۴- تحفه الوزراء (۱-۱۰) همان رساله چهل بابی که هر باب آن چهار نصیحت دارد . .

۳۲۶۰

شکسته نستعلیق خوش چلیپای سده ۱۱، ش ۴ نسخ و نستعلیق در متن و چلیپا ، ش ۳ و ۴ و ۵ نسخ چلیپا در متن و هامش ، عنوان و نشان شنگرف ، جدول زرین ، همه شماره ها را باید یکی نوشته باشد ، ص ۱۹۶ یادداشت های تاریخ ، ۱۲۴۲ و ۱۲۱۴ و ۱۲۱۲ و ۱۲۰۱ و ۱۲۱۸ و ۱۲۲۷ و ۱۲۴۴ و ۱۲۴۵ دارد ، مالک عیدالحسین بن حاجی محمد حسن در ۱۴۵۹ .
سطر چلیپا ۱۷×۷ ، ۲۲/۵×۱۲۳/۱۲۴ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج تریاکی زرکوب .

مجموعه

۱- لطیفه غیمیه (۱-۵۴) شرحی است از مولی شاه محمد بن محمد دارابی شیرازی بر دیوان حافظ (ش ۳۱۴۱) .

در آغاز آمده : « این رساله که ترجمه لسان الغیب است و مسمی به لطیفه غیمیه است مرتب بر مقدمه و سه باب و خاتمه شد . مقدمه در بیان اصطلاحات اهل عرفان . باب اول در بیان ابیات مشکله .

باب دوم در بیان معانی ابیات باصطلاح اهل عرفان .

باب سیوم در بیان معانی ابیات مخالف ظاهر .

خاتمه در بیان تفالاتی که از دیوان اعجاز نشان آن سر حلقه اهل عرفان نسبت

بهر کس جلوه و ظهور یافته .

در نسخه ش ۳۱۴۱ پیش از خاتمه آمده «در سته سبع [و] ثمانین [و] الفدر...

شیراز در عرض دوهفته سمت تحریر یافت» در خاتمه یاد شده از تفالی که شاه اسماعیل

صفوی حسینی بهادر خان انارالله برهانه بدرخواست ملامکس از دیوان حافظ کرده و

تفال شاه تهماسب حسینی صفوی و شاه عباس حسینی صفوی و تفال شاه عباس ثانی درباره

کشتن سیاوش خان: «شاه ترکان سخن مدعیان می شنود - شرمی از مظلمه خون

سیاوشش باد» و داستان کنعان بیک قزوینی و گم شدن برادرش یوسف بیک در جنگ

احمدآباد گجرات در سال ۱۰۶۲ که شارح را احمدآباد گجرات رفته بود (سال ۱۰۵۲

در نسخه ش ۳۱۴۱) و تفال خود شارح پس از هر گک پسر و از بودن خود او در داراب

و تحصیل علم در آنجا و اشتیاق بشیراز و تفال بدیوان حافظ در این باره و تفال فتحعلی

سلطان پسر خان عالی شان امام قلی خان در روز جشن سرتربت حافظ که او اخر ماه رجب است»

پس شارح در سال ۱۰۵۲ (یا ۱۰۶۲) در گجرات بوده و در ۱۰۸۷ این شرح را

ساخته است .

آغاز: بسمله. فصیحترین کلامی که فصحای بلاغت شعار و بلغای فصاحت دثار

کتابه دیوان خود سازند حمد و ستایش و نیایش کبریا بیست که حضرت خاتم النبیین که

نبی امی آن بارگاه است بر لب فصحای عدنان و بلغای قحطان بنوعی مهر خموشی زد

که بغیر از اقرار بعجز کلامی از ایشان صادر نشد و از غایت اضطراب و نهایت قصور از

عدم توانایی معارضه طعن سنائی بر فقرات انسانی اختیار نمودند .

انجام: در آن حالت (بی تحاشی از جای بسته) سنگ مزار آن سردر اهل

عشق را از بوسه ها پیامپی تنگ شکر ساخت . تمت بالخیر والبرکة .

۲- جنگ (۵۵-۹۵ و ۱۱۵-۱۶۹ و ۱۸۲-۲۴۷) شعر عربی است و تفسیر و دعای احتجاب و حرز علی (ع) و دعا‌های دیگر مانند توسل و حرزیمانی و مناجات و دعا و اختتامات سیفی و دعاء حجب و جزان و زیارات و از مجموعه سید داما هم نقل شده است (۱۹۰).

۳- خلق الاعمال (۹۶-۱۱۳) عربی گویا بندبست از کتابی.

آغاز: باب فی انه لایکون شیء فی الارض من افعال الخالق و افعال الخلق الا بالخصال السبع بمشیة و ارادة و قد مر ان الارادة هی العزيمة علی المشیة و تا کدالعزم والثبوت علیها.

انجام: بلا اختلاف الذات بالترکیب و التجزیه و التبعیض و لا اختلاف المعنی.

در آن عنوانهای: «باب السعادة والشقاوة»، «باب الخیر والشر»، «باب الارادة وسائر الصفات»، «باب البداء» آمده و از علامه حلی و کشف الحق و شرح آن و از غزالی و شرح اعتقادات صدوق و سید داما و سید معین الدین ایجی شافعی و تفسیر فخر رازی یاد گردید و شرح اخبار شیعی است در این بابها.

۴- نامه همدانی به بهانی (۱۷۰-۱۷۴).

آغاز: رفعه‌ای که سلطان العالمین میرزا ابراهیم بخاتم المجتهدین شیخ بهاء الملة والدين نوشته. لواحق تجلیات صدق و صفا و شوارق ظهورات خلت و وفا که از مشرق اشراقات ذهن نفاذ ... انبعاث یافته بود.

انجام: و بتحقیق رجاء الراجین جدیر والسلام علی من اتبع الهدی.

۵- نامه بهایی به همدانی (۱۷۴-۱۸۲) پاسخ همین نامه است (ف ۵۰۴) در انجام

این نسخه چند سطر افزوده دارد.

نستعلیق در متن و هامش ۳۷۱۳ از خود شاعر از سده ۱۳ و ۱۴ ، عنوان شناسی .
 ۱۶/۵×۸/۵ ، ۲۱/۵×۱۳/۲۴۵ ، کاغذ قرنگی - جلد مقوا .

مصیبت نامه

مثنوی است درباره وقایع کربلا از روی کتابهای معتبر شیعی و پس از مجلسی
 ساخته شده است در آن از این طاوس و صدوق هم یاد شده است .
 در آن آمده :

ای که میخوانی مصیبت نامه را هم بگریه هم بگریاند تو را

آغاز :

چون حسن زهر جفا کرد نوش آمدش از عالم غیبی فروش

انجام :

تو بیان و شرح عشق از من مخواه بشنو از بدو جلوس پادشاه

نستعلیق سده ۱۴ از خود مؤلف .
 ۱۶/۵×۱۳/۲۴۵ ، ۲۲×۱۷/۵۲۹۷ ، کاغذ قرنگی - جلد مقوا عطف تیماج تریاکی .

حاشیه الشرائع

از عبدالعظیم اصفهانی و اجازه ای که محمد علی بن محمد باقر در ۱۳۰۴ برای
 او بخط خود نوشته است در میان نسخه های موجود ، در سر گذشت شیخ مرتضی انصاری و
 ذریعه (۱۵۸:۶) از آن یاد نشده است .

آغاز: بسمله ... قوله اعلم ان المكلف اذا التفت آه ، شرط اتفق لحر ازالموضوع
لاناطة التكليف به .

انجام : فى الباقية ايضا الصور الاولى .

۲۲۲۴

تستعليق مؤلف ونسخه اصل ازسده ۱۳ و ۱۴ .

۱۸س ۱۳/۵ ، ۲۴۹/۵۳ ۱۷×۲۲ ، كاغذ قرنگى - جلد تىماج مشكى ضربى مقوايى .

الاشواق

از مؤلفى شيعى عارف متاخر ، عنوانهاى فائده و تنبيه و تذهيب دارد و عرفانى
صرف و از علم خدا و تجلى او و مقام علمى نفس و تجريد و ديگر مطالب فلسفى در آن
ياد شده و شعرهاى مثنوى در آن گواه آمده است . در بيان «فائده» فى بيان ان الابداع عبارة
عن استتار الحق تحت صور الاعيان و حجب الماهيات» دارد و از ظاهر و باطن و قضا و
قدر و وجود يا نور مطلق الهى و هويت و توبه و تنزل مقام انسانى بحث شده و رساله
جدايى را ميماند .

آغاز: بسمله . فائده فى بيان علم الحق بنفس ذاته وذات الاشياء و من المعلوم
ان اعلى المعلوم علم الشئى بنفس ذاته .

انجام : و نور انواره عبارة عن انوار الاولياء .

۲۲۲۴

تستعليق روز دوشنبه ۱۶ رجب ۱۲۴۹ ، عنوان و نشان شترى .

۷س ۱۵×۱۵ ، ۱۵۰/۵۳ ۱۳/۵×۲۱ ، كاغذ سپاهانى - جلد تىماج مشكى مقوايى .

هین العلم وزین العلم

در هشت باب است با يك مقدمه و بعربی در اخلاق مذهبی گویا از محمد بن عثمان بن عمر بلخی مؤلف الوافی فی النحو و چلبی آن را چنین نامیده و از خود مؤلف هم در کتاب یاد نشده ولی درباره نام کتاب چنین آمده « واسمه المطابق للمسمى عين العلم واساسه الكتاب والسنة وشيم الصجابه » (ص ۶) گویا آن را برای رکن الدین محمد ساخته است (ص ۵).

آغاز: بسمله . و به نستعین . یارب یارباه باسمك ابتدی و بك و بنور قدسك اهتدی .

انجام : و آخر دعوانا ان الحمد لله رب العالمین والسلام علی عباده الصالحین والصلوة علی رسولہ خاتم النبیین وعلی اتقیاء امتہ اجمعین.

۴۲۶۵

استعلیق هندی سده ۱۳ ، نشان شنکری .

۱۵ س ۸ × ۱۵ ، ۴۴ × ۱۴ ، کاغذ هندی - جلد تیماج سرخ ضربی .

فوائد السالكين

بفارسی از فرید مسعود اجدو هندی در باره مقامات قطب الدین بختیار اوشی در آن یاد شده از اسرار العارفين خواجه شبلی و شیخ معین الدین سجزی و ملک اختیار الدین حاجب سلطان شمس الدین و شیخ شهاب الدین سهروردی و شهاب الدین محمد سام و شیخ محمود موی دوز و علیم الدین و شرف الدین و انوطی و فقیه خدایداد و شیخ عثمان هارونی و خواجه حدیفه مرعشی و شمس دالی و جلال الدین تبریزی و شیخ الاسلام دهلی و بهاء الدین زکریای مولتانى و شهاب الدین ترك اوشی و تاج الدین غزنوی و نافع خدایداد

وسید شمس الدین پائی پنتھی وقاضی سعدالدین وقاضی عمادالدین وفخرالدین زاهد و
امام الحرمین وابوسعید ابوالخیر و از تاریخ روز دوشنبه ۱۵ ذی قعدة ۵۸۴ و روز چهارشنبه
۲۰ ذی حجة ۵۸۴ و روز آدینه ۱۵ محرم ۵۸۵ .

آغاز: بسمله . این سلوک اسرار الهی و این فواید انوار نامتناهی از لفظ دربار
گهرنثار ملک المشایخ نظام الطریقه برهان زین السالکین ... قطب الحق والسیدین
بختیاراوشی ... شنوده می آید درین مجموعه که نام اوست فواید السالکین ... بتاریخ
پانزدهم ماه رمضان سنة اربع وثمانین و خمسة دعا گوی فقیر... فریدمسعوداجودهنی
پایبوس مخدوم حاصل کرد همان زمان کلاه چهارتر کی بر سر دعا گوی بنهاد... و آن
روز قاضی حمید الدین نا گوری و مولانا علاءالدین کرمانی و سید نورالدین مبارک
و شیخ نظام الدین ابوالمؤید و مولانا شمس الدین ترک و عزیزان دیگر بخدمت حاضر
بودند قطب الاسلام خواجه بختیاراوشی ... بر لفظ مبارک راند .

انجام : این فواید سلوک که از زبان مخدوم عالمیان شنیده شد درین موجز
ثبت افتاد الحمد لله علی ذلك تمام شد ملفوظ خواجه قطب الدین بختیاراوشی جامع این
ملفوظ شیخ فواید اجودهنی . ترجمه دیگر کتاب نوشته است راحت القلوب ملفوظ
شیخ فریدالدین شکر گنج جامع وی حضرت سلطان المشایخ شیخ نظام الدین اولیا
قدس الله سرهما ترجمه کتاب دیگر است .

۳۲۶۶

لمتعلق سده ۱۱ ، عنوان بزر ، جدول زرین ولاجوردی ، در ۳۶۶ ص .
۱۱×۱۴ ، ۱۴×۱۳۹۸۴ ، کاغذ سپاهانی آهار مهره - جلد مقوای اردیماج مشکی .

دیوان

از طوسی دارای غزل بترتیب تهجی و قصیده و رباعی و نثر یک ۴۰۰ بیت و دران

از شیراز (۲۷۱) و پیر بوداق (۳۵۲) و سلطان خلیل (۲۳۸ و ۳۶۱) و میر محمد بیك (۶۸) ستایش شده است (ذریعه ۹: ۶۵۱).

آغاز افتاده:

اولیا را شاه باشد رهنما	راست میگویم بشاه اولیا
قدر او را هم خدادانم مگر	ما نمی دانیم یاران هم خدا

....

از گلیم فقر طوسی سر میبچ	باش دایم پیرو آل عبا
--------------------------	----------------------

انجام:

حق کرده ظهور دایما در اشیا	در صورت احسن شده حسمش پیدا
طوسی بجهان غیر خدا هیچ ندید	زائر وی که نیست در جهان غیر خدا

۲۲۲۷

نستعلیق سده ۱۱ ، عنوان و نشان و جدول شنگرف ، مالك درویش غلامعلی بن تهماسب بن محمد

علی بن فتحعلیشاه قاجار در صقر ۱۴۰۱.

۱۶ ص ۱۴/۵ ، ۱۴۳۵۶ ، ۱۹/۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج - تریاکی ضربی مقوایی .

شماره

بفارسی در علم اعداد از مؤلف «کنه المراد فی وفق الاعداد»: شرف الدین علی یزدی (چلبی) و بنام ابراهیم میرزا پسر شاهرخ پادشاه گورکان در یک مقدمه و چند لوح (دیباچه) عنوانهای فصل و تنبیه و عنوان دارد و در دیباچه نامی بکتاب داده نشده ولی در خطبه تحمید آن آمده «نسخه شامل حال عالم تالیف نمود از برای اظهار کنه مراد مختصر جامع نشأ آدم را... از آن کتاب مفصل الابواب انتخاب فرمود ، مختصر مجمل

کافی- کزان شرح مفصل همه حل میشود» این کتاب پس از کنه المراد ساخته شده است
(دیباچه- ذریعه ۵۱۷:۹).

آغاز: بسمله حمد بی حد معبودی را که ارقام اعدادش جز بکملک تخمین بر لوح
اندیشه نتوان نگاشت.

انجام افتاده: در آنجواره نگارند و مشروبات ازان بیاشامند.

تعلیق نسخه اصل و خط خوردگی دارد و بحاشیه هم رفته است و از باب سوم در بیان نبوت است
تا عنوان باب چهارم بیان امامت، در صفحه عنوان آمده «نسخه اصل نبوت هداية الطالبین تصنیف حقیر».
۱۵×۱۲، ۱۲۳۹۴×۱۹/۵، کاغذ فرنگی - جلد تیماج عناپی ضربی مقوایی.

هدایة الطالبین

از محمد تقی بن عبدالرحیم کاشانی در اصول دین بفارسی در ۵ باب هر بابی در چند
فصل که در ۱۲۸۵ ساخته است (طوس ۴: ۳۶۳-مشار ۱۶۴۴) اوجزه و لف هداية المسترشدين
محمد تقی بن عبدالرحیم رازی سیاهانی در گذشته ۱۲۴۸ (سپه ۱: ۵۷۰) است.

تعلیق ۳۸ صفر ۱۲۴۴ در کرمانشاه، عنوان شنگرف، مالک یحیی بن ابی المعالی حسینی رضوی.
۱۳×۱۴/۵، ۱۶۷×۱۵/۵، ۲۲×۲۲، کاغذ فرنگی - جلد تیماج عناپی ضربی.

بحر النضائل فی منافع الافاضل

فرهنگی است فارسی بفارسی از محمد بن قوام بن رستم بن محمود بدر خزانه بلخی
کریبی شارح مخزن الاسرار نظامی در ۷۹۵ که نسخه ای ازین شرح در مجلس (۳: ۵۰۶)
هست. (دیباچه برهان قاطع چاپ معین ص ۷۱ - دیباچه جلد ۵ فرهنگ نظام ص ۹).

آغاز: هذا كتاب اللغة يسمى بحر الفضائل . بسملة . الله : اسم خدا و مستجمع صفات ، اله : قادر بر همه چیز و منزله از همه عیبه ، اب : پدر ، آبا : پدران و جمع اب - انجام : یهود : جهود .

۳۲۷۵

نسخ ابراهیم بن مظفر دماوندی نجفی در دهه سوم صفر ۱۰۹۳ درش ۱ و آغاز آن افتاده است ، ش ۲ مورخ چاشت روز چهارشنبه ۱۹ ج ۱۰۹۳ ، ش ۳ بی تاریخ و نسخ بقلم دیگر ، در میان و پایان پراکنده است ، عنوان و نشان شگرف .
۱۹ س ۸ × ۱۴ ، ۱۲ × ۱۸/۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج سرخ .

مجموعه

۱- الفصول المهمة فی معرفة الائمة (۳-۱۳۵) از ابن صباغ نورالدین علی بن محمد صفاقسی مالکی (معجم المطبوعات ۱۴۲) .
۲- رسالة الاخبار عن الصحابة والائمة الاخيار فی النصوص علی الائمة الابرار یا نصوص الائمة (۱۳۶ پ - ۱۹۳ پ) گوینا از ابن بابویه قمی. نجاشی از « اثبات النص علی الائمة » یاد کرده است (ص ۲۷۶) در کشف الحجب (۵۸۱) آمده که « نصوص الائمة » منسوخ، بصدوق است و از آغاز آن چند کلمه ای در آن آمده که درست مانند نسخه ما است. در بحار مجلسی (۵:۱) از « کتاب النصوص » صدوق یاد شده و او در جلد ۹ بحار با رمز « نص » از این کتاب بندهایی آورده که در نسخه ما دیده میشود (نیز ذریعه ۱: ۱۰۲) .
عنوانها باب است . در باب یکم آمده : « حدثنا الشيخ (شیخنا) محمد بن علی رضی الله عنه قال محمد بن موسی بن المتوکل » و « اخبرنی ابو الفضل محمد بن محمد بن عبد الله بن المطلب الشیبانی » و « حدثنا محمد بن علی » و « اخبرنا القاضي ابو الفرج المعافا بن زکریا البغدادی » در باب سوم آمده « اخبرنا ابو عبد الله الحسين بن محمد بن سعید بن علی الخزاعی » بیشتر روایات در بابها از همان شیبانی است و از رجال دیگر هم در آن روایت شده است.

در آن بتواتر تمسک شده و از بر اهمه خرده گیری شده است « در باب ماجاء عن ابی محمد الحسن بن علی » آمده : « حدثنا به علی بن الحسن قال حدثنا عامر بن عیسی بن عامر السیرافی بمكة فی ذی الحجة سنة احدى وثمانین وثلثمائة ».

نیز « حدثنا علی بن الحسن بن محمد قال حدثنا ابو محمد هرون [بن] موسى ببغداد فی منزله فی صفر سنة احدى وثمانین وثلثمائة قال حدثنا احمد بن محمد بن مخزوم المقرئ مولی بنی هاشم فی سنة اربع و عشرين وثلثمائة ».

در « باب ماجاء عن ام سلمة » آمده : « حدثنا به الحسين بن محمد بن منده قال حدثنا ابو الحسين زید بن جعفر بن محمد بن الحسين الخزازی بالکوفه سنة سبع و سبعین وثلثمائة ».

در « باب ما روی عن الحسن بن علی » آمده : « حدثنی علی بن الحسن بن محمد قال حدثنا عتیبة بن عبدالله الحمصی بمكة قراءة علینا سنة ثمانین و ثلثمائة ».

همین تاریخها میرساند که این رساله نمیشود از صدوق باشد بلکه باید از یکی از شاگردان صدوق که در سده پنجم میزیسته است باشد اگر چه برخی روایات آغاز روایتهای این کتاب از روایت صدوق هستند و در خیلی جاها هم آمده « حدثنی محمد بن علی رحمه الله » یا « رضی الله عنه » یا « ابو جعفر محمد بن علی رحمه الله » یا « محمد بن علی بن الحسين رضی الله عنه » مانابرش قدما و کتاب از خود او است و یکی از شاگردان روایت میکنند ولی گیر در همان تاریخها است که در ست سال مرگ صدوق یا اندکی پیش از آن است و شاید نتوان گفت که آن روایتهای از خود او باشد.

آغاز: بسم الله . الحمد لله المتوحد بالقدم المتفرد بالوحدانية (بالازل) المتعالی (المتعز) بالبقاء المذل عباده بالفناء ... اما بعد فانه دعائی الی ان اجمع هذه الاخبار عن الصحابة والعترة الاختیار فی النصوص علی الائمة الابرار انی وجدت قوما من ضعفاء الشيعة ومتوسطیم فی العلم متحیرین فی ذلك و متعجزین لسكون (بسكون) فرط اعتراض الشبهة (الشبهه) علیهم من زمر (وزمرات) المعتزلة تلبیسا وتمویها عاضدتم علیه حتی

آل الامر بهم الى ان حجدوا امر النصوص عليهم ... وزعموا ان ورود هذه الاخبار فى النصوص عليهم من جهة لا تقطع بمثلها العذر حتى افراط بعضهم وزعم ان ليس لها عن الصحابة اثر ولا عن خيار العترة خبر فلما رايت ذلك كذلك الزمت نفسى الاستقصاء فى ذلك موضحا ما عندى من البينات ومبطلا ما اورده المخالفون من الشبهات ... وابتدأ بذكر الروايات فى النصوص عليهم من جهة اصحاب رسول الله ... المعروفين مثل عبدالله بن العباس ... ثم اعقبه بذكر الاخبار التى وردت (ماورد) عن الائمة ... ما يوافق حديث الصحابة فى النصوص عليهم (على الائمة) ونص كل واحد منهم على الذى من بعده .

انجام : وقدوفينا بما وعدنا فى صدر كتابنا من الاحتجاج فى اثبات اخبار النصوص على الائمة ... من الصحابة والعترة الطاهرة على حد الايجاز والاختصار اذ كان غرضنا اثبات الحججة ووضوح البيان لمن انصف نفسه و تدبر وعرف الحق من الباطل والصدق من الكذب والله الموفق للصواب وهو حسبي ونعم الوكيل .

۳- جزیره الخضراء (۱۹۵-۲۰۱۰) بر روایت از شیخ فضل بن یحیی طیبی کوفی امامی از شمس الدین بن نجیح حلی و شیخ جلال الدین عبدالله بن الخوام حلی در کربلا در شعبان ۶۹۹ از زین الدین علی بن فاضل مازندرانی غروی آنچه در دریای سفید و جزیره خضراء دیده است. در پایان آن شهرهای صاحب زمان بر روایت از کمال الدین انباری نزد عون الدین وزیر یاد شده است .

۳۲۷۱

تسلیق خوش محشی در روز چهارشنبه ۱۲۷۰ ، نشان شنگرف .
 ۲۴×۱۳/۵۷۴۲۰۲ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى مقوایى ۱۵/۵×۹۴۵

مخاشیة القرآن

از محمد تقی بن محمد باقر طباطبائی تبریزی که در ۱۲۷۰ - ۱۲۷۱ ساخته است

(ذریعه ۶: ۱۷۵)

آغاز: هذه تعلیقة انیقة فی المفهوم والمنطوق للمقوانین المحکمة. وبه نستعین.
بسمله قوله رحمه الله: وهما وصفان للمداول، ای من حیث کونه مدلولو لا یعنی من اوصاف
المعانی باعتبار اللفظ.

انجام: بالمراجعة الى طريقة محاورات العرف. هذا آخر ما اردنا ایراده من
المسائل المتعلقة بالکتاب العزیز مستعجلاً واعتذر من الفضلاء ان يغضوا علی سقطاتی...
وانا... محمد تقی الطباطبائی التبریزی... یوم الاربعاء... الف وماتین وسبعین.

استعلیق مؤلف، نشان شنغرف، در ۱۶۸ ص.
۱۰ ص ۸ × ۱۴، ۲۰/۵، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ ضریب مقوایی.

اثبات السیادة للشریف والشریفة

از میرزا محمد سلطان زاهد الدین شاه پسر میرزا محمد سلطان کام بخش که در
کربلا در ۱۲۸۳ در یک مقدمه و سه باب و خاتمه ساخته است، اندکی از سر گذشت و
نسب او در این کتاب هست (ص ۱۶۳-۱۶۸) نام او و نام کتاب در زیباچه هست و در آن
آمده که دور ساله بزرگ پیش ازین در اثبات سیادت شریف (آنکه مادرش هاشمی است)
ساخته و میخواست بچاپ برساند.

آغاز: بسمله. الحمد لله المعلن انساب الشرفاء بالانتساب الی سید الانبیاء.
انجام: در روز سیزدهم شهر رجب... هزار و دویست و هشتاد و سه... و ظاهر آنکه
باطنا تحریراً فی شهر الله الا صمم الا کرم سنة ۱۲۸۳.

تستعلیق عثمان بن محمد در سده ۱۲ و ۱۱ ، جدول زر و لاجورد بامجالس تصویر و مینیاتور در ص
 ۱۸۰۱ و ۳۶۳ و ۵۰۳ و ۷۸ و ۸۸ و جاهای دیگر در هاشم ، یادداشت ۱۳۲۵ دارد .
 ۱۹ س ۷ × ۱۵ ، ۱۰۰ × ۱۴ ۲۱ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکى مقوایى .

دیوان

بترکی از قهیم ترك معاصر سلطان مراد و سلطان ابراهیم خان پادشاه عثمانی
 که در ۱۰۴۹ بترتخت نشسته است، دران غزل و قطعه و رباعی است بترتیب تهجی ترتیبك
 به ۳۰۰۰ بیت و شعر فارسی هم دارد (س ۹۶ و ۹۸ و ۹۹) و ستایش امامان دوازده گانه
 و سران عثمانی و تاریخ کشودن بغداد و وقایع دیگر .
 آغاز: در نعت سرور انبیا ... وسلم .
 مهر و مه کیم دور اید لر عالمی هر روز و شب
 نور ناهموار افلا که کولر لر روز و شب

انجام :

بدرایچره قهیم اوله هلال ایتمه عجب
 سیرایله شکاف چفته دلواری

نسخ سده ۱۱ ، جدول زر و شنگرف و لاجورد ، آغاز در سرگذشت شیت و انجام در اخوان صفاست .
 ۲۱ س ۷ × ۱۵ ، ۱۵۵ × ۱۴ ۲۱ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکى ضربى مقوایى .

ترجمه فیه الارواح

از مقصود علی تبریزی (ف ۶۹۳ ش ۴۲۷) .

نسخ سده ۱۳، نشان شنکرف، هفت پر ۳ آغاز بر اکنده های جفر و اعداد است (۳-۸-ر).
 ۲۴۸×۱۴، ۱۵۸×۱۵۳×۲۰، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى مقوایى ضربی.

و جعفر ۵۹

۱- جامع کبیر (۸ پ - ۴۸ پ) در استخراج جفر بفارسی با عنوانهای باب در دانستن علم جفر، در استخراج اسماء الله، در تخریج اسماء ملائکه، در باز نمودن عزیمت، بیان اعمال تفصیل، فصل: در بیان طالب و مطلوب و استخراج اسماء الله و تخریج اسماء اعوان و در اسماء ملائکه علوم و بیان قسم ساختن اعوان و بیان طلسم و ساختن عزیمت (۷ فصل) و باب: در اصطلاحات و بسط عزیزی و بسط تضارب و بسط تقوی و بسط تضاعف و بسط تکسیر و فصل دیگر در تکسیر سبعة و قاعدة اعداد متجابه و باب عقد الرجال، جهت احضار و شرح دائرة وفق و باب دائرة و باب الحب و باب فتوح و طريقة تفأل و استخراج ضمایر.

۲- تکسیر و مستحصلات و جداول و طلسمات (۴۹-۷۳ پ) بفارسی با عنوانهای تکسیر - ابث کاشفی، ابجد قمری، ضابطه مستحصله، قاعدة التکسیر، عمل جلالی، عقد اللسان مریخ، باب التهیج، اعمال محمود، باب الفتوح، قاعدة بسط سؤال، علم الاخفاء، قاعدة سؤال و جواب بطریق جفر جامع، باب دوم در دانستن احوال کلی و جزوی.

۳- الهام البسط (۷۳ پ - ۱۰۷ ر) در اصطلاحات جفر و شرایط آن در سه باب و خاتمه.

باب ۱ در بیان استخراج اسم ملائکه و اعوان و قسم عزیمت و قرائت آن.

باب ۲ در بیان بسط ترفع و طریق استخراج نام ملائکه و اعوان از بسط مذکور.

باب ۳ در بیان بسط تکسیری و طریق استخراج احوال بیماران
خاتمه در بیان تکسیر اسماء الله بوضع اعداد و هم قاعده هر مربعی و مثلثی و
خواص ایشان .

۴- اسرار سرالهی (۱۰۷-۱۱۶ر) بفارسی در آن از علم جفر و علم بازداشتن
طیر در هوا میان آسمان و زمین و فرود آمدن مائده از آسمان و پیدا کردن ابر بر آسمان
و باریدن باران و برق و تگرگ و صاعقه و سخن آوردن اموات و از آن پرسیدن و خود را
بآب افکندن و از چشم پوشیده شدن و حمام مریخ شهر انطاکیه که با سوختن يك چراغ
زیر آن سیصد سال است که گرم است و هر روز هزار کس در آنجا میروند و طلسم عقارب
و استخدام ارواح و حیوانات و کیمیا دانستن سخنان مرغان و نیز نجات ملوک در
۱۵ باب : انزال مائده و بسختن آوردن مردگان ، عملهای عجیب و مشکل ، رمانیدن
و بازداشتن اسبان ، عمل اختفاء ، گردانیدن سنگ از جایی بجایی ، آوردن کنوز نهانی ،
خود را بطشت آب افکندن و نهان شدن ، استخدام ارواح ، سیمیا ، محبت و مهر ، کشتن
دشمن ، رام کردن جانور و دریافتن سخن آنها ، کشتن دشمن و صاعقه فرستادن ، شکستن
لشکرها ، ویران کردن دژها ، در پایان چند قاعده است .

۵- فالنامه جفر (۱۱۶-۱۳۳پ) از شیخ قطب الدین اردکانی بفارسی و عربی
دارای دایره و جدول و شکل .

۶- جفر جامع (۱۳۳ پ - ۱۵۸ر) در آغاز آمده که « جفر در لغت عرب آب
روشن را گویند و در عرف ارباب کشف و اصحاب رشف ینا بیع فیض است از بحار جود
که متبحر شود در قلوب ارباب شهود و بحقیقت اسم کتابی است که املا کننده او رسول
خدا است و کاتب آن علی مرتضی است » دو عنوان فصل دارد و چند جدول و دایره .
همه این رساله ها بسبب آشنایان بر مل و جفر نوشته شده و مانند کتابهای علمی

نیست که نظامی منطقی داشته باشد .

۲۲۳۶

۳۲۷۶

تستعلیق و نسخ سده ۱۳ ، نشان شنگرف ، آغاز افتاده ، هالك جعفر قلی بن امین الوزاره در صفر

۱۴۰۴ .

۱۶س ۸×۱۴ ، ۱۴۷۳×۴۰ ، کاغذ قرنگی - جلد تیماج مشکی.

السامی فی الاسامی

از احمد بن محمد بن احمد میدانسی نیشابوری که در ۴۹۷ ساخته است
(فرهنگنامه ها ۳۱) .

۳۲۷۷

شکسته تستعلیق سده ۱۴ و ۱۳ ، عنوان و نشان شنگرف ، مهر حسین در صفحه یکم هست .
۱۷س ۵×۱۵ ، ۱۵۷۳×۴۰ ، کاغذ قرنگی - جلد تیماج سرخ مقوایی .

اساسی الادیان

بفارسی از محمد اشرف بن محمد مهدی کاشانی که در ۱۱۴۰ در يك مقدمه و
سه اصل و خاتمه ساخته است مقدمه در سبب اختلاف امت در آن از مذاهب فلاسفه و هندود
و مجوس و اسلام بحث شده و اصل یکم در مذاهب غیر مسلمان و اصل دوم در مذاهب
اسلام و اصل سیم در فرقه ناجیه است . در سر گذشت امام دوازدهم آمده که از غیبت
(۳۲۸) تا کنون (۱۱۴۰) هشتصد و دوازده سال است نام کتاب و مؤلف در دیباچه
هست .

آغاز: بسمله . الحمد لله الذی خلقنا فهدانا و ربانا فاعطانا... اما بعد چون بمقتضای
آیه کریمه و ما خلقت الجن و الانس الا ليعبدون بر هر يك از احاد مکلفین مؤمنین معرفت

رب العالمین و بندگی او بوجه یقین و اخذ مسائل دین از پیشوایان و محققین واجب و لازم است .

انجام افتاده : سعید بن جبیر از حمله علما و صلحای عظام بود . . . و قبر او در واسط است (فصل دوم اساس سیم اصل سیم) .

تعلیق ۱۰۷۱ ، عنوان درشت .

۲۶/۸/۱۵ ، ۱۲۷/۵۴/۱۲ × ۲۰ ، کاغذ سپاهی - جلد مقوای عطف پارچه .

دستورالاطباء

چنانکه از نسخه ما برمیآید این کتاب از ابزری است و او گویا پیش از سده ۱۱ و ۱۰ میزیسته است و این کتاب باید عبری باشد (ره آورد ۱۹۸) اگرچه کتابی بفارسی به همین نام هم نشان داده شده است (ذریعه ۸: ۱۵۰، مشار ۶۷۵) این نسخه ما گزیده ایست از کتابی بدین نام بفارسی و اندکی عبری بدینگونه :

درص ۱-۳ پراکنده های پزشکی است بفارسی ،

درص ۵-۲۲ امراض دماغی است از صداع و مایخولیا و صرع و سکنه و مانند آن

درص ۲۳-۴۵ احوال چشم و درمان بیماریهای آن

درص ۴۸-۷۹ درمان بیماریهای گوناگون

در ۸۰-۹۲ لذات و باه و حبل است

درص ۹۳-۹۸ از عرق النساء عبری بحث شده و دارد نقلات من نسخه بخط المصنف

و هو دستور الاطباء للابزری طاب ثراه « (۹۸) -

درص ۱۹-۱۷۲ درمان بیماریهای گوناگون است بفارسی .

درص ۱۷۳-۱۸۳ از حمیات گفته کوشده .

درص ۱۸۳-۲۰۷ بیماریهای گوناگون است و کیمیا و قرا بادین .

درص ۲۰۷ آمده « معرفة الاوزان من خلاصة التجارب » .

درس ۲۰۸-۲۴۰ آمده باب در بیان تدبیر اطفال و حمیات اطفال و کود کان.
 درس ۲۴۰-۲۴۹ پراکنده ها است بفارسی در پزشکی.
 درس ۲۵۰-۲۵۳ آمده «تقدمة المعرفة من دستور الاطباء لابزری ثقلت من خطه الشریف» و عبری است.

درس ۲۷۴ آمده «من ایضاح ابزری بخطه».
 درس ۱۰۲ آمده «دستور الاطباء ابزری بخطه الشریف» دستور ابزری بخطه».
 درس ۱۰۳ هم آمده «دستور ابزری بخطه».
 درس ۱۱۰ آمده «عصر جمعه ۸ شهر جمیدی الاول در سردشت نوشته شد ۱۰۷۱»
 درس ۲۴۰ آمده «نسخه... مرحوم میرزا تقی جهت... میرزا محمد حسین...»
 برادر بزرگ خود از هندوستان فرستاده بودند و همان نسخه نزد حقیر مضبوط است»
 درس ۱۸ از امیر شیخی یاد شده است.
 درس ۱۴۵ آمده «ویگنوع دیگر (بشور) ارمنی دانه است که اندر قرنک پیدا شد و از آنجا بروم و عربستان رسید و در ستمه اربع و تسعمائه اندر آذربایجان پیدا شد و بعد از آن در عراق و فارس و غیره منتشر گردید و اکثر مردم درین ممالک و غیرها بر آورند ویرمی آورند».

تستعلیق و نسخ ، از مازندرانی در روز دوشنبه ۱۲۱۵/۱۶۲۸ در کر بلا درس ۳ ، ش ۴ مورخ روز دوشنبه دهه یکم ج ۱۲۱۵ از همو ، ش ۷ مورخ ۱۳۱۴ ، ش ۸ مورخ ۳۰ رمضان ۱۳۱۴ از محمد علی بن محمد صادق نوری ، ش ۴ حاشیه «منه» و ش ۶ حاشیه «عل» دارد ، همه شماره ها از همین تاریخهاست ، در ۳۵۱۳۵ ربایان رساله ایست و مورخ ۱۶ رجب ۱۳۰۶ .

۲۵-۱۷×۹/۵ ، ۳۴۵۶×۱۴ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج آریاکی مقوایی.

مجموعه

۱- الاجتهاد والاختیار (۱۰۴: ۴) از محمد باقر بهبهانی (حقوق ۳۴۶- سرگذشت بهبهانی ۱۷۹) -

۲- شرح الاستبصار (۴۰ پ - ۴۵ پ) گویا از همو در چند فصل .
 آغاز: بسمله . اما بعد حمد الله ... فانی از کمال خلاصه ما فی الفصل الاول من کتاب الاستبصار ثم اشرحها ... علی ما هو مذهب الشیخ فی عمله فی الاخبار و اتبع ذلک ما اختاره المرتضی .

انجام : فانها صحیحة علی ما قدمناه والحمد لله وحدها وصلى الله على سيدنا محمد وآله وسلم .

۳- التعليقة على منهج المقال (۴۵ پ - ۶۲ پ) از همو و مقدمات آن (حقوق ۳۴۸ - سرگذشت بهبهانی ۱۷۹) .

۴- الفوائد الحائرية (۶۳ پ - ۱۰۲ ر) از همو (حقوق ۳۵۰ - سرگذشت بهبهانی ۱۷۸) .

۵- حاشية المعالم (۱۰۳ پ - ۱۳۴ پ) از همو (ذریعه ۲۰۵: ۶ - سرگذشت بهبهانی ۱۸۰) .

آغاز: بسمله . الحمد لله الذى شرح صدورنا بانوار معرفة معالم الدين ... اما بعد فيقول .. محمد باقر انه سألنى الولد ... عبد الحسين ... حين قرائته على كتاب معالم الدين من تصنيف ... جمال ... الدين الشيخ حسن بن الشيخ زين الدين ... ان اكتب عليه ما يخطر بالبال .

انجام : والاوانى الذى مثل الموقت ليس كك ووجوبه واضح .

- ۶- تمهید القواعد الاصولية والعربية لتفريع قواعد الاحكام الشرعية (۱۳۵ پ - ۲۶۲ پ) از شهید دوم .
- ۷- فهرست تمهید القواعد (۲۶۲ پ - ۲۷۸ پ) از همو .
- ۸- مختصر فی الاصول (۲۷۹ پ - ۳۱۳ پ) گویا از قدما باشد . در آن یاد شده از مفید و طوسی و مرتضی .

چنین است فهرست آن:

- الباب الاول وهی ثلثة مقدمات (الالفاظ) .
- الباب الثانى فى الاوامر والنواهي وفيه فصول
- الباب الثالث فى العموم والخصوص وفيه فصول .
- الباب الرابع فى الجمل والمبين وفيه فصول .
- الباب الخامس فى الافعال وفيه فصولان .
- الباب السادس فى الاجماع وفيه فصول .
- الباب السابع وفيه مقدمة وفصول (الاخبار) .
- الباب الثامن فى الناسخ والمنسوخ وفيه فصول .
- الباب التاسع فى الاجتهاد وفيه فصول .
- الباب العاشر وهى خاتمه الكتاب فى فصول مختلفة .

آغاز: بسم الله . و به ثقنى . احمد الله على سابع نعمه وسایغ عطیته كما اشكره على جلیل هبته وجمیل هدايته . . . وبعد ذلك فانه تكرر من جماعة من الاصحاب . . . التماس مختصر فی الاصول . . . وهو يشتمل على ابواب .

انجام : فعلى هذا النهج يكون احتجاجك على ما يرد عليك من هذا والله

العاصم .

نستعلیق نجفعلی بن محمد کاظم در ۱۲۴۹ ، عنوان شناسی .
 ۱۳×۶/۵ ، ۱۷/۵×۱۰۳۷۹ ، کاغذ فرنگی کبود - جلد تیماج مشکین متوالی .

دیوان

از شعوری کاشی ستایشگر حاتم بیک اعتمادالدوله (تذکره نصر آبادی ۲۹۵ -
 ذریعه ۹: ۵۲۸ - مجلس ۲: ۱۹۶) شامل :

۱- مونس اخیار (۷۹.۳) که نام آن درس ۷۹ س ۱۲ آمده : « مونس اخیار شده نام
 او » و درس ۱۸ س ۱۴ چنین آمده « مونس اخیار کن این گفتگوی - مخزن اسرار نظامی
 بگوی » ، در ۲۰ مقاله عرفانی و اخلاقی است با حکایات و دران از شاه عباس ستایش شده
 (۱۲) و از حاتم بیک (۱۹) و نزدیک به سه هزار بیت دارد .

چنین است گزیده ای از عنوانهای آن

- (۳) ۱- نعت سید ولد آدم
- (۸) ۲- نعت سیوم در طلب رؤیت جمال و تحمید جلال
- (۹) ۳- در مدح امیر کل امیر علی (ع)
- (۱۲) ۴- در مدح شاه عباس بهادر خان
- ۵- در عالم رؤیا مشاهده جمال پیر کردن و نصایح وی در سخن
- (۱۵) و مراتب اهل سخن شنیدن
- (۱۹) ۶- در فضیلت سخن و ذکر محمد و وزیر حاتم بیک
- (۲۱) ۷- [خیال] اول سیر عقل در عالم دل و صدارت مراتب دل
- (۲۳۰) ۸- خیال دوم مقدمه مطلبی که سراز گریبان صراحت بر میکند
- (۲۵) ۹- خیال سیوم تعریف یار و اختیار تجرد از مستعار

- ۱۰ - تجرد ابراهیم ادهم (۲۶)
- ۱۱ - مقاله ۱ در حقیقت حال بنی آدم و موعظه مبینی بر صلاح کار ایشان (۲۷)
- ۱۲ - مقاله ۲ در شکایت روزگار و موعظه بانفس و ترغیب بنیکی (مقاله ۳ - ۵ در نسخه نیت) (۳۱)
- ۱۳ - مقاله ۶ در آداب خدمت پادشاهان و کیفیت آن (۳۵)
- ۱۴ - مقاله ۷ در تصیحت طالبان مناصب دنیوی و فایده بر ترك آن (۳۹)
- ۱۵ - مقاله ۸ در مذهب بخل و فائده سخاوت (۴۲)
- ۱۶ - مقاله ۹ در خاصیت نیکی و خصوصیت نیکان و دوری از بدی و پیوند با بدان (۴۵)
- ۱۷ - مقاله ۱۰ در بیان حالات اهل فلاح و سبب رستگاری ایشان (۴۷)
- ۱۸ - مقاله ۱۱ در تعریف مراتب مظاهر حسن که در پرده چه جلوه دارد (۵۰)
- ۱۹ - مقاله ۱۲ در توصیف عشق و آثار پر مال آن (۵۴)
- ۲۰ - مقاله ۱۳ در بیان غیرت و استغنائی اهل غیرت (۵۵)
- ۲۱ - مقاله ۱۴ در تحقیق عادات فلکی و سر تسلیم نهادن سالک در راه ارادت او (۵۸)
- ۲۲ - مقاله ۱۵ در ترك شكوه فلك و شاكر بودن با و امر قضا (۶۱)
- ۲۳ - مقاله ۱۶ در راضی شدن بقضا و طلب مرشد و مراتب بشر (۶۳)
- ۲۴ - مقاله ۱۷ در شرح انانیت بشر و شرط نگه داشتن دولت و برخی از موانع (۶۶)
- ۲۵ - مقاله ۱۸ در ترك ظلم و منع تكبر و آیین خوشخویی (۶۸)
- ۲۶ - مقاله ۱۹ در بی انصافی خصم و بی وقوفی ابنای روزگار و افشای سرکار (۷۲)

۲۷- مقاله ۲۰ در منع تکبر و دیده خواهش از خوان احسان

(۷۶) عالمیان بستن و بر سفره فناء نشستن

(۷۸) ۲۸- در خاتمت کتاب

آغاز: در نعت سید ولد آدم (ص)

ای قلم فکرت مدحت سرای قفل در گنج سخن بر گشای

....

خاصه شعوری که سگ کوی تست خاک ره جلوۀ دلجوی تو است

انجام :

بس که بخیر آمده انجام او مونس اخبار شده نام او

خوش بودش نام که گشت این نقود سکه بنام ملک ملک جود

شاه فلک جاه ملک بارگاه نخل بر آراسته عباس شاه

....

تادم صور آورد این طرفه دین خاتمت دولت و عمرش بخیر

۲- مهر و وفا (۸۳-۱۵۴) از همودر ۱۴۳۲ (= بلاغت) بیت و داستان عشقی و عرفانی

است ، بدینگونه :

۱- مناجات اول در شکایت قیودات نفسانی و طلب استخلاص از وساوس شیطانی

(۷۵) و زبان گشودن بعجز و ناتوانی

(۸۸) ۲- نعت محمد

(۹۰) ۳- شب معراج

(۹۲) ۴- مدح علی

(۹۳) ۵- مدح شاه عباس

(۹۵) ۶- المناظره در تحقیق بهار جوانی

(۹۶) ۷- شرف گوهر آدم

- ۸- تصریح بنام کتاب و توصیف حاتم بیک
(۹۷) در اینجا (ص ۹۷) آمده :
- بیان قصه مهر و وفا کرد
مرانی کو بان طرز آشنا کرد
- ۹- تعریف سخن
(۱۰۰)
- ۱۰- آغاز داستان مهر و توصیف پدر آن قمر چهر و شنیدن مهر از دایه
حکایت عابد و از پدر رخصت خواستن و زیارت عابد شتافتن
(۱۰۲)
- ۱۱- رفتن مهر بیمار گاه شاه
(۱۰۴)
- ۱۲- داخل شدن و فاکار و انگاه مهر و دیدن از دور دیدار آن پریچهر
و افتادن بقید عشق از تقاضای سپهر بی مهر
(۱۰۸)
- ۱۳- دیدن مهر و فارا در بیرون خیمه
(۱۱۰)
- ۱۴- سبب انگیزختن سپهر بی وفا که دو اختر را روز وصال بفرات
مبدل کرد و زاری مهر از دوری وفا
(۱۱۴)
- ۱۵- داخل شدن و فاکار گاه خویش
(۱۱۶)
- ۱۶- رفتن مهر بجانب دیر عابد
(۱۱۸)
- ۱۷- حکایت گفتن عابد با مهر درباره صبوری
(۱۲۰)
- ۱۸- معذرت گفتن مهر که چون زید با صبوری و شنیدن از عابد
مژده نفی دوری
(۱۲۳)
- ۱۹- پدر مهر را دل از جان برداشتن
(۱۲۴)
- ۲۰- نشستن مهر آفتاب چهر پس از پدر بر تخت شاهی
و خواستن وفا
(۱۲۷)
- ۲۱- طلوع مهر با استقبال قمر
(۱۳۰)
- ۲۲- کام و فاکار مصر شیرین گشتن و مراعتت بمنای کحت مهر یافتن
(۱۳۵)
- ۲۳- عروسی مهر
(۱۳۷)

- ۲۴- چهارپسر مهر (۱۴۱)
 ۲۵- محمود وایاز (۱۴۳)
 ۲۶- حقیقت و وزیرش عدالت (۱۴۴)
 ۲۷- موعظهٔ نفس و ترغیب اطاعت وی بقناعت (۱۴۶)
 ۲۸- داستان مهرپس از مرگ وفا (۱۴۷)
 ۲۹- تحقیق مظاهرات علوی و سفلی (۱۵۰)
 ۳۰- شکر شعوی از اتمام کتاب (۱۵۲)

آغاز: مثنوی من مقالات... مولانا شعوری. بسمله .

الهی از دل من بند بردار
 خداوندا زبانم را بیان ده
 مرا در بند چون و چند مگذار
 بیانم را بکلف آن ده که آن به

انجام :

شعوری بشنو این پند دلاویز
 ز رنگ آمیزی دوران بپرهیز

قلم در کش حروف آرزو را
 قلم را از روایت بی زبان کن
 در آب افکن کتاب گفت و گورا
 بیان را مهره از آسودگی ده
 رقم را از درایت بی نشان کن
 این بحر که درهای فصاحت دارد
 از ما بشمار خویش عادت دارد
 آنکس که نشانی از «بلاغت» دارد
 از شان بیان این سخن باخبر است

درس ۱ - ۳ شعرهای فارسی هجریست .

درس ۱۵۵ - ۱۵۷ شعرهای فارسی است و از آنها است «قسمت نامه میراث
 ملا محمد طهرانی» با تخلص «فهمی» مورخ ۱۲۳۹ (مجلس ۲: ۱۹۶ و ۲۳۶ - ادبیات

۲۲۰ و ۲۲۳ و ۱۱۵) درست مانند قسمت نامه وحشی - چنین است :

زبیا هر آنچه مانده ز بابا از ان تو

بدای برادر از من و زبیا از ان تو

آن بد کتاب مغلق مشکل از آن من
 آن یکورق ترسل خوانا از آن تو
 آن طاس خالی از من و آن کوزه ای که بود
 پارینه پر ز شهد مصفا از آن تو
 وجه تمسک سجل تا شده ز من
 الزام خصم منکر و دعوا از آن تو
 آن دو غلام بچه جاهل از آن من
 کاکای پیر پخته دانا از آن تو
 آن دیک لب شکسته صابون پزی از آن من
 آن کمچه هریسه پایا از آن تو
 مرسول قرینه کهنه وقفی از آن من
 گل گشت سرزمین مصلی از آن تو
 انگشتی که رفته سوادش از آن من
 سجعی که برنگین شده انشا از آن تو
 یابوی ریسمان گسل میخ کن ز من
 مهمیز کله تیز مطالا از آن تو
 آن استر چموش لگد زن از آن من
 آن گربه خموشک بابا از آن تو
 قوچ شکسته شاخ سیه چشم از آن من
 غوغای جنگ قوچ و تماشا از آن تو
 طنبوره شکسته خالو از آن من
 آن تار تار ترنمه ثرنا (۴) از آن تو

از فرش خانه تا بلب جوازان من
 از پشت بسام تا بشریا ازان تو
 آن میوه‌ای که میرسد از باغ ازان من
 برگ‌گی که بر سرش شده پیدا ازان تو
 دیگر میان ما و تو جنگ و جدل نماند
 اینها که گفتم از من و آنها ازان تو
 بوده اگر برادر دیگر بجای من
 اعلی ز خود شمردی و ادنی ازان تو
 فهمی عجب که روی بانصاف آوری
 کرفی المثل بود همه دنیا ازان تو

۳۲۸۱

استعینق سده ۱۴ و ۱۳ ، عدوان و نشان شنگری ،
 ۱۳۵۱ ، ۱۰۳۹۲ ، ۱۶ × ۱۰ ، کاغذ فرنگی آهار مهره - جلد تیماج قهوه‌ای مثوایی .

ذخیره العباد ونخبة الزاد ليوم المصاد

از محمد قاسم خراسانی مؤلف كنز الاحكام في شرح شرايع الاسلام كه بنام
 سلطان مراد ميرزا حسام السلطنة و اسدالله ميرزا شاهزاده در مشهد طوس ساخته و
 عبري است در اصول عقايد وفروع ديني ومذهبي شيعي در دو مطلب ويك خاتمه: مطلب
 يكم دريك مقدمه در فرق ميان اصول دين و اصول مذهب و پنج فصل و مطلب دوم در
 فروع دين تا مبحث قبله است (ديباچه) .

آغاز: بسم الله . الحمد لله المتشرد بالازلية والعظمة والكبرياء والقدم المشتق
 نور الوجود من ظلمة العدم ... فيقول . . محمد قاسم النجفي المشهدي .

انجام : بحیث یقطع باصا بة عین تم الکتاب واللہ متم نوره والحمد لله رب العالمین.

۳۲۸۲

نستعلیق ضیاء الدین حسینی در ۱۱۱۴ در ۳ و ۴ باعنواهای شتغرف ، ش ۱ نستعلیق سده ۱۳ و ش ۴ نستعلیق سده ۱۳ است ، در هاشم ص ۱-۷۱ اخبار شیعیه است بفارسی .
 ۱۶ ص ۱۳ × ۱۳ ، ۶۷ × ۱۳ ، کاغذ سپاهانی و قرنگی - جلد مقوای عطف پارچه .

مجموعه

- ۱- اثبات واجب (۱-۷۰) از فسائی شیرازی (ف ۱۳۳) .
- ۲- نصره الحق (۷۳-۱۲۸) از ظهیر الدین علی (علیا) پسر ملا مراد تفرشی . در فهرست ادبیات ص ۱۸۸ و ۲۹۰ و همین فهرست ص ۳۸۰ از او یاد شده است . او در این رساله از تملیث نصارا خرده گرفته و آن ردی است بر رساله پادری گبرائیل در هنگامی که او در تفلیس در مجلس حکومت آن شهر با شاهنظر خان فرمانروای گرجستان بسر میبرد و چند بار با آن پادری گفتگو داشته و او را ملزم ساخته و این سخنان را در این رساله آورده است .

آغاز: بسمله . اما بعد الحمد و التحية . . . فيقول . . . ابن ملا مراد التفرشي
 ظهير الدين هذه رسالة موسومة بنصرة الحق جعلتها ذريعة لتقبيل السدة السنية . . .
 للسلطان ... شاه سليمان الصفوي الموسوي بهادر خان . . . وقد قصدنا في تلك الرسالة
 ابطال ما قرره پادري گبرائيل الافرنجي في رسالته الى بعض الاجلاء بدار السلطنة
 تبريز ... وقد رام فيها تصحيح عقايد النصاري ... ثم اتفق الافرنجي المذكور انتقل من
 هناك الى مدينة تفلیس الى قدساقني اليها القضاء ... فاتاني نسخة من رسالته و دعاني
 الى مطالعتها ثم الي مناظرته ... و اذا كانت مناظرته . . . تستدعي من بعضنا الى بعض
 مجيئاً و ذهاباً و اياً باياً بي عند الاشتغال بالاشغال الديوانية اقتضرت من البحوث الواردة ...

علی مناظرته مرتین ... و كانت المناظرتان فی عالی مجلس الوالی ... شاهنظر خان ...
 بمحضر جم غفیر من المسلمین و جمع کثیر من اعیان الکرج و القسیسین فبقوة الله ...
 افلجت علیه الحجة و اوضحت لیدیهم المحجة ... و ان بالغ فی نقض الجواب فاخذ فی المراء
 و اللجاج ... و انحل المجلس ... و عمدت ان ارد علیه مقالاته برسالة تحتوی علی بیان
 اصل دینهم ... و لنورد ... فی مقدمات ثلث و مقالاتین تحتوی الاولى منهما علی ثلثة فصول
 و الثانية علی فصلین و فی خاتمة ، المقدمة فی تقریر معتقدہم .

انجام : و اذ افام الاحتمال فقد بطل الاستدلال .

۳- مطالع و مغارب (۱۲۹-۱۳۳) از همو باعنوانهای صورت اولی ، ثانیہ ، ثالثہ
 و رساله ایست ریاضی .

آغاز: بسمله . من تحقیقات مرحمت و مغفرت بنیاء آقاظہر الدین علیا قدس الله
 روحہ بخط خود نوشته جواب محرر از شبیہ مطالع و مغارب همانا بدین وجہ گفتہ
 میتواند شد .

انجام : در هیچ صورتی از صور مفصلہ لازم نمی آید و الحمد لله اولاً و آخراً و باطنا
 و ظاهراً این چند کلمہ بتاریخ ۲۰ شہر محرم الحرام سنہ ۱۱۱۴ حسب القرمان مرقوم
 قلم ... ابن محمد مسیح ضیاء الدین الحسینی الخورزنی ... شد .

۴- رد صوفیان (هامش ص ۷۳ - ۸۸) از میرزا ابوالقاسم گیلانی قمی دران از
 محیی الدین و ملاصدرا « کہ از اعظام این فرقه است » یادشده و از کسی بنام « ابن مرد
 موفق » خرده گیری شده است و در پاسخ برشش شاه وقت است درباره درستی و نادرستی
 عقیدہ همان « مرد موفق » در جامع الشتات هم آوردی بر صوفیان دارد (چاپ سنگی
 ۱۲۷۷) .

آغاز: بسمله . حمدله ... دعا گوی بی ریا ابوالقاسم بن حسن ساکن قم معروف
 میدارد .

انجام : چه جای طلبیہ کم مایہ و عوام عاری .

۳۲۸۳

تعلیق کاظم بن محمد علی در ۱۳۶۲ ، عنوان ششگرف ، آغاز افتاده و از حرف الف است تانی و سپس
چند بند دیگری هم هست .
۱۵×۸ س ۱۱۲ ، ۲۱×۱۳/۵۳ ، کاغذ قرنگی - جلد تیماج زرد ضربی .

دیوان

از قطران بتر تیب حروف تهجی نخستین و باز پسین بیتهای آغاز قصیده بارمزی
که در گوشه راست صفحه دست راستی نسخه ما نوشته شده است . در آغاز چند بندی نام
رود کی آمده و از او دانسته شده است باینکه ستون گان در این دیوان همانها هستند که در
دیوان قطران دیده میشود . نزدیک دوهزار و هشتصد و چهل و اند بیت است (حقوق
۱۱۲) .

۳۲۸۴

سده ۱۱ و ۱۰ ، عنوان و نشان ششگرف ، جدول ششگرف و لاچورد ، با تریج زرین در صفحه
یکم که در آن نام ابوالقاسم حسینی نمکین آمده است ، در سر لوح زرین « الله اکبر » نوشته شده ، حواشی
بالشانه « حسنعلی عاملی وقفه الله ، محمد حسین » .
۲۳×۸ س ۱۶/۵ ، ۲۳×۱۴/۵۳ ، کاغذ - جلد تیماج زرد ضربی مقوایی .

حاشیه شرح المصنف

از عبدالمعلی بیرجندی بر شرح رومی بر ملخص چغمینی .
آغاز: بسم الله . بذکر الله ینشرح الصدور و ینفتح الامور الحمد لله رب المشارق
والمغارب مزین السماء الدنيا بزينة الكواكب الثواب . . . اما بعد فهذه تعليقات علی
المواضع المشككة وتنبيهات علی الرموز والمباحث الخفية المعضلة من شرح الملخص
فی الهمیة المنسوب الی . . . قاضی زاده الرومی .

انجام : وقد يساويه وقد ينقضي عنه والله اعلم بالصواب واليه المرجع والمآب
(تمت الحواشي النفيسة للفاضل المهندس مولانا عبد العلي المير جندی علی شرح الجفمینی...
تمت).

۳۲۸۵

تستعلیق سده ۱۱ در متن و هامش :
۱۳/۵×۷ ، ۲۲×۱۴/۵۴۵۵ : کاغذ سپاهانی - جلد تیماج سرخ ضرابی مقوایی.

دیوان

از نثاری و نزدیک سه هزار بیت قصیده (۱ - ۵۷ هامش) و غزل است بترتیب تهجی
(۱-۵۷ متن و ۵۸-۱۱۰ متن و هامش) اوشیعی است و تخلص او در آن هست در فهرست مجلس
(۱۹۷:۲ و ۲۵۳ و ۲۶۳) از او همان یاد شده است (نصراً بادی ۵۲۲- آتشکده آذر ۳۵).
آغاز:

دل پرده دار صدر قبول است بآك نیست

گر مدعی بسینه نهد دست رد مرا

انجام :

در اول صبر کن بر تلخی جام بلا کافر

چو نیکو بشکری سرمایه عیش و سرور است این

۳۲۸۶

تستعلیق ابی محمد علی نقی ربانی در روز چهارشنبه ۱۴/۲/۱۰۶۴ در اردبیل ، شعرهای متن و عنوان
و نشان شناسی ، در ۲۷۷ صفحه و ۵۸۰۰ سطر .
۱۴×۶/۵ ، ۱۹×۱۱/۳۱۴۹ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج آریاکی ضرابی.

نسایم گلشن

شرحی است بر گلشن راز سبستری از نظام الدین محمود داعی الی الله شیرازی و نام کتاب در دیباچه هست و از خود شارح بنام «داعی مسکین» یاد شده است (مجلس ۴۲۳:۲ و ۴۶۶:۳ - سپه ش ۳۲۳/۲ - طوس ۴: ۱۹۱ و ۲۴۹ - دیوان هند ۱۸۲۰ ذریعه ۱۳: ۲۷۱).
آغاز: بسمله . وبه نستعین . میان بیاس تمزیه اساس وقواعد ستایش تقدیس آرایش منتظم بنام اطلاق توحید و متسق بنسق تقیید تمجید بر حریم جلال و کبریای حضرت احدی و حطیم عز و اعتلای جناب صمدی در حیز رفع و معرض عرض آورده .
انجام: همان مثبت دارد که نیست و یصدق ذلك قوله تعالى کل شیء هالک و الیه ترجعون والحمد لله اولاً و آخر اوظاهر او بباطنا و صلی الله علی نبیه ... دائماً ابداً .

۳۲۸۷

نستعلیق سده ۱۳ ، عنوان شناسی .

۱۷ س ۸ × ۱۶/۵ ، ۲۰۱ ق ۱۴ × ۲۵/۵ ، کاغذ فرنگی کبود - جلد تیرماچ مشکی ضریبی مقوایی .

دیوان

از سالک یزدی در گذشته ۱۰۸۳ (ذریعه ۹ : ۴۲۰) غزل است بترتیب تهجی ص ۱-۶۳ و ساقی نامه و چند قصیده ص ۴۶-۴۸۱ در ستایش قطب عالم شاه عبدالله و مثنوی داستان خسرو شیرین ص ۴۸۲-۵۱۱ که در آن از شاه مردان شیر یزدان و همان شاه عبدالله ستایش شده (آغاز و انجام افتاده) سپس باز قصیده است ص ۵۱۲-۶۰۰ در ستایش قطب شاه و پیامبر و شیخ محمد خاتون و میرزا معین آصف شیراز و میرزا حبیب الله صدرو آصف خان و شاه جهان و شایسته خان پسر آصف خان و امیر خان قورچی باشی و منزل میرزا حکیم کلانتر و علی پاشا حاکم بصره و رحمت خان و ظفر خان و آقا زمان تهرانی

و شاه عبدالله و جمله الملکی پسر محمد سعید و میرزا محمد امین پسر میر جملة و تاریخ
 پل قطب شاه در بندر محلی پسته و تعریف چراغان و باغ (۱۰۶۰) و دریاچه و تاریخ
 آینه خانه (۱۰۶۳) و باغ نبی و کاخ بنک پستان و سرای آصف خان (۱۰۵۲) و فتح قلعه
 کندی کوته (۱۰۶۰) و تولد پسر جعفر خان و کاخ میرزا محمد امین پسر جمله الملکی
 و ستایش میرزا ناصر سپه سالار قطب شاه ، با چند رباعی و يك قطعه ، روپهم نزدیک
 ۱۱۰۰۰ بیت بدینگونه :

آغاز افتاده :

جلوه سنبل و گل میبرد از جاما را

مو کشان می کشد از شهر بصحرا ما را

انجام :

ایکه داری برخداوندان فرج هر چه میخواهد دلت آماده است

۱۱۰۰۰

چند روزی شد که از بی قهوه گی قهوه جوشی باز جوش افتاده است

۳۲۸۸

استعلاقی نورالله نور بخشی بن علی رودباری در شب سه شنبه دهه ۱۵۴۱/۱۰۶۱ ، عنوان در متن و
 هاشم و تنگرف ، جدول شنگرف و لاجورد .
 آغاز افتاده : اجدادشان مثل مولانا فضل الله طبیب تبریزی که امیر تیمور گورکان ویرا بیوعلی
 (دریاچه) .

انجام :

نرنجی ازین نذر و پیمان من که حق تلخ باشد چنین جان من

۲۴×۱۳ : ۲۰×۱۸/۵۴۳۵۹۵ ، کاغذ هندی - جلد تیماج مشکى مقوای گرد حنائی .

نژاد افغانیه

از حکیم علی بن محمد امین قاطع طبیب قزوینی که در يك فاتحه و ۳۶ منفعت

و خانمه در زمان شاه عباس دوم و بنام او ساخته است (مجلس ۲: ۳۰۲) تاریخ تألیف آن «فوائد الافضلیه» (بالفولام) است (دیباچه).

۳۷۸۹

تعلیق سده ۱۱ و ۱۲، عنوان و نشان شنگرف، ش ۲ چلیپا و تاره تر، بر ۴۴۳ نیست.
۱۶ س ۷/۵ × ۱۷/۵، ۴۴ × ۱۴، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی.

مجموعه

۱- مجمع الامثال (پ ۳۱-ر) از محمد علی حبله رودی که در ۱۰۴۹ در گلا-کنده پس از دیدار شیخ الاسلام محمد خاتون آبادی چون دیده بود که بدستور شاه عباس مثلهای پراکنده ترکی را گرد آورده و این کتاب را بنام مجمع الامثال ساخته و مثلهای فارسی را بر تیب تهجی در چند فصل در آن گنجانده است (دیباچه). در نشریه ۴ کتابخانه ملی تبریز (۱۳۳۹ س ۱۷-۳۹) کتابی بدین نام دارای مثلهای ترکی و فارسی هر دو شناسانده شده است. درباره داشته‌های قزوینی (۴: ۱۳۷) و در ذریعه (۵: ۳۶) و مشار (۴۶۶) از جامع التمثیل تألیف میرزا محمد حبلرودی که بنام عبدالله قطب شاه در ۱۰۵۴ ساخته است یاد شده و آن جز این کتاب ما است.

آغاز: سپاس بی‌عد و ستایش بی‌عد بی مثلی را سزا است که بایهای دلگشای
و لله المثل الاعلیٰ رایات کنایات در میدان دین مبین بر افراشت ... اما بعد ... محمد علی
حبله رودی بسمع ارباب دانش میرساند که بتاریخ سال هزار و چهل و نه هجری گذار
این بنده بدیار گل‌کنده افتاد.

انجام: یارباقی و صحتش باقی.

۲- دیوان (پ ۳۱-ر) از صایب و بیتهایی از اوست.

۳- فرهنگ رشیدی (پ ۳۳-۴۲) گزیده‌ای از آن است و لغت و مثل سائر است.

آغاز: از فرهنگ میر عبدالرشید نقل نموده شد آب آتش شد یعنی آشوب بعد از

امنیت .

انجام : آب دندان مفت و زبون و نوعی از امرود و نوعی از انار و قسمی از حلوا

(تمت) .

۴- اعجاز خسروی (۴۳- ۴۴ پ) مملها ایست گزیده از آن.

آغاز: امثالی که از اعجاز خسروی نقل نموده شد : چشم از روی دوستان روشن

شود نه از باغ و بوستان .

انجام : جوهری که آب مروارید در چشمش فرو آمده باشد آب مروارید کی بیند

۳۲۹۰

نسخ و نستعلیق یحیی بن ابوالعالی حسینی رضوی همدانی برای پسر خود (ص ۱۵۵ و ۱۷۶) ، عنوان
و نشان شنگرف، حواشی دارد از « یحیی الحسینی الرضوی » زنده در ۱۴۵۴ که در ص ۵ تاریخ تولد فرزند خود
صدرالدین ابوالعالی محمد آقا بر ۳ در روز شنبه ۹ رمضان ۱۲۵۴ را نوشته است ، نام او در ص ۴۱ هـ
هست ، در ص ۱۷۹ بر اکنده های کیمیایی است .
۲۶ س ۹ × ۱۵/۵ ، ۲۴ س ۹ × ۱۶/۴۹۰ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى مثنوی .

مجمع الفوائد

در شرح قصیده حولیه در کیمیا از عبدالله جوهری تبریزی زنده در ۶۸۰ که بشام
سفر کرده و بابزرگان آنجا مانند ملک ناصرالدین بن عزیز بن ناصر بن صلاح الدین
سلطان دیدار کرده (ص ۴۳) و بارغون پادشاه ایران برخورد کرده است (۴۷ و ۵۱) در آن از
شعرهای سوزنی (۱۲۴) و قطران (۱۱۵) و مهستی (۱۲۰) و بندار رازی (۱۲۰) و ابراهیم
حداد زنجانی (۷۷) آمده و از عزالدین کرخی (۲۳) و جابر (۲۸ و ۱۴) و بکتر زبندقداری
(۷۲) یاد شده است . از خود او هم در آن یاد شده است (۵۱) و در آن آمده « من دیدم در
شهر تبریز در سنه ۶۸۶ ست و ثمانین و ستمائده (ص ۱۸) نیز یاد شده در آن از میاوس حکیم

(۶) و محمد بن امیل یمنی (۶) و طغرای و ابن عباس و قشیری و امام فخر رازی و محمد غزالی و امام شافعی و ابن سینا (۱۰) و ابن مغدیف مغربی (۱۱) و احمد ماردینی (۱۳) و سنایی (۱۶) .

در آن یاد شده از: شذور الذهب اندلسی مغربی (۶) ، خریده الدهر (۷) ، اسرار نامه عطار (۱۲ و ۱۶ و ۷۸ و ۱۳۴) ، مقامات حریری (۱۵) ، ارض النجمیه محمد بن امیل یمنی (۱۸) ، شرح الرموز (۲۸) ، هروج الذهب مسعودی (۳۰) ، ماء الورقی محمد یمنی (۴۱) ، الحماسة البصرية صدرالدين بصری ، الحماسة ابی تمام ، صحاح جوهری (۴۵) ، کتاب کیمیای ارموی (۴۶) ، تراکيب الانوار مؤیدالدين طغرای (۶۵ و ۹۴) ، جراب الغش در «اباها» (۷۹) ، سرالکواکب طغرای (۹۴) ، رساله الروحانیین همو (۹۵) ، شرح نودونه نام سعدالدين حموی (۱۱۴) ، سبعین کبیر جابر و خواص او (۱۱۵) ، صحیفه خالد بن ولید (۱۱۵) .

این است نمونه ای از مطالب کتاب:

- ۱- تعریف و تحقیق کلمه ناوک ۶۸
- ۲- تحقیق کلمه حی ۷
- ۳- اسامی انواع عطریات ۹
- ۴- تعریف و اسامی هفت طبقه چشم ۲۲
- ۵- داستان ساختمان دلو که ملکه که بسیار مرموز و عجیب بوده ۲۹
- ۶- تعریف هوای صالح ۱۰۲
- ۷- صفات جواهر ۱۰۸
- ۸- شناب بجای شتا ۱۰۹
- ۹- حکایت موسی و خضر ۱۱۳
- ۱۰- سؤال از شیخ خود در معنی و علت تسمیه عرش بعظیم و کریم ۱۲۳
- ۱۱- شعر از ارجانی ۱۳۴

- ۱۲- حکایت معانددت امیر بوغا ونصارا در زمان ارغون بامؤلف
 ۱۳۶ و کشته گشتن همه آنان در یکروز
- ۱۳- احترام کردن اهل تبریز شهاب الدین کیمیا گرا و ذلیل شدن او
 ۱۳۷
- ۱۴- عطایای سلطان بشهاب الدین کیمیا گرا
 ۱۳۷
- ۱۵- انانیت ولی ونبی و نتایج آن
 ۱۳۸
- ۱۶- چهل وهشت صفت صاحب حسن
 ۱۴۰
- ۱۷- حکایت صیاد وحضرت رسول (ع)
 ۱۴۸
- ۱۸- اسامی دارندگان اکسیر
 ۱۵۱
- ۱۹- تعریف حربا ووجه شباهت او با کیمیا ومطالبی در اینمورد
 ۱۵
- ۲۰- اشاره باینکه کیمیا در خاندان حضرت مولی علی باشد
 ۱۰
- و دلیل بر شیعه بودن مصنف
 library.ac.ir
- ۲۱- دوربای که شاید از مؤلف است
 ۱۲ و ۱۴
- ۲۲- شعرا و سنائی
 ۱۶
- ۲۳- مقابله بامقتح گلستان سعدی
 ۱۶
- ۲۴- میکاشفه و اشراقی که بمؤلف روی داده در تربت شیخ
 ۵
- سعد الدین در ولیان کوه تبریز
 ۲۵
- ۲۵- اصطلاحات کشتی رانی وغواصی
 ۲۷
- ۲۶- نقل از احیاء العلوم امام غزالی
 ۲۸
- ۲۷- معنی لغت لالا وتشبیهی لطیف
 ۴۳
- ۲۸- کتاب مفتاح الحکمة العظمی
 ۱۹-۲۰
- ۲۹- اسامی هفت گانه مهرها ومنصوبه های نرد

- ۱۱۴ - ۳۰- شرایط و خصلت کریم
- ۱۱۴ - ۳۱- تعریف تاج واکلیل
- ۲۸ - ۳۲- محل اراده در دماغ است نه در دل
- ۱ - ۳۳- نقل من شرح رسالة السفیان الثوری من تفسیر الکاشفی (حاشیه)
- ۱۱۱ - ۳۴- آداب تیراندازی و انواع آن و رای حکماء درباره این فن
- ۱۴۱ - ۳۵- اشاره بمرزبان نامه و پروانچی
- ۱۴۶ - ۳۶- مناجاة و اشعار مؤلف
- ۱۲۲ - ۳۷- اسامی انواع نیزه
- ۵۸ - ۳۸- اسامی هفتگانه ماء الحکماء
- ۷۱ - ۳۹- اشاره بحکایت لاکیش و بوزینه کليلة و دمنه
- ۷۹ - ۴۰- نام خورشها و اباها
- ۱۳۷ - ۴۱- اشاره باینکه سی سال سر کیمیا را مستورد داشته
- ۴۲- اشاره باینکه بتهمت جاسوسی او را گرفته و هلا کوخان
- ۱۳۶ - فرمان قتلش را داده بود و وقایع دیگر
- ۴۳- روایت شیخ احمد ماردینی از عماد الدین طبیب از شیخ
- ۹۹ - علی حاضری
- ۴۴- روایتی که در جامع دمشق از پیری صدوبیست ساله بنام
- ۱۲ - شریف شنیده
- ۱۴ - ۴۵- روایت از شیخ علی حاضری در قلعه دمشق در دار الکاملیه
- ۴۶ - ۴۶- حکایة شرف الدین ثابت و عم زاده جوهری در شهر سیواس
- ۱۲۰ - ۴۷- حکایت مهستی با غلام و چندین رباعی مهستی

- ۴۸- حکایت عربشاه طبابخ ملک اشرف و شرح تصویر سکه ها
در تاریخ ۶۵ هجری ۱۳۰
- ۴۹- حکایت لقلق و روباه ۱۱۰
- ۵۰- حکایت سه یار موافق ۱۳۲
- ۵۱- حکایت سوداگری ناظم و مؤلف در تبریز بسال ۶۵۰ ۱۳۶
- ۵۲- حکایت دستگیری مؤلف زمان سلطان عزیزالدین
سلطان ارزن در ۶۵۰ در دورها لا کوخان ۱۳۶
- ۵۳- حکایت مؤلف زمان ارغون و امیر بوغا ۱۳۶
- ۵۴- حکایت دختر سبزی فروش بغداد و خلیفه ۱۴۰
- ۵۵- حکایت مؤلف بادیوانه در بازار انکش تبریز ۱۴۴
- ۵۶- حکایت خالد بن یزید با خسور خویس مریانوس ۱۴۷
- ۵۷- حکایت یعقوب بن سهل ۱۴۷
- ۵۸- حکایت جنید و سهل تستری ۱۴۸
- ۵۹- حکایت ذوالنون مصری و پیر در لاذقیه ۱۴۹
- ۶۰- حکایت عبدالملک و مهره بازوی او و تفصیل ساختن آن مهره ۱۵۲
- ۶۱- حکایت آن پیر که در بصره گریه و ماکیان داشت ۱۵۳
- ۶۲- حکایت مست و قاضی در بغداد ۱۵۳
- ۶۳- حکایت ابونعیم و مضاحک گفتن او در عهد حضرت رسول ۱۵۴
- ۶۴- حکایت محمد جوینی و عزالدین کرخی زمان اباقاخان
در مدرسه شهرستان قزوین ۲۳
- ۶۵- حکایت محمود پولادگر در شهر تبریز ۳۳
- ۶۶- حکایت یوسف قمینی در کوه لبنان ۴۱
- ۶۷- حکایت عبدالله مصری بنقل از کتاب ماء الورقی محمد یمنی ۴۱

- ۶۸- حکایت مؤلف باملك ناصر الدين پادشاه شام وعلی صعیدی
در ۶۵۰ باطائف ۴۳
- ۶۹- حکایت ابویکر وصحابی هنگام مرگ ۱۱۴
- ۷۰- حکایت امیر صافی وشهاب الدین راوی وی ۴۹
- ۷۱- حکایت برهان الدین نسفی که از کیمیا گران بود وابن سینا ۱۳۴
- ۷۲- حکایت مؤلف باارغون بن اباقاخان وشهاب الدین
کیمیا گرد در تبریز ۴۷
- ۷۳- حکایت بقراط باشا گرد خویش ۵۲
- ۷۴- حکایت بلوقیا ۶۳
- ۷۵- حکایت خمیس راهب بابکتربندقی داری پادشاه مصر
بروایت زین الدین طیب ۷۲
- ۷۶- حکایت جمال الدین مذهبی بامؤلف ۸۶
- ۷۷- حکایت خطیب جامع دمشق در آدینه نخستین شوال
سال ۵۵۰ هجری ۸۸
- ۷۸- حکایت طیب بخاری وارغون در ۶۸۱ ۹۰
- ۷۹- حکایت ارس از مصحف الحیوة ۹۱
- ۸۰- حکایت فرندیس پادشاه فرنگ و خاج ۹۹
- ۸۱- حکایت مجنون بنی عامر ۱۰۰
- ۸۲- حکایت شاگردی مؤلف خدمت علاء الدین منطقی طاوسی
در قزوین ۱۰۹
- ۸۳- حکایت قاضی مصر باملاح در کشتی ۱۰۹
- ۸۴- حکایت ذوالنون و سیاه حبشی ۱۰۹
- ۸۵- حکایت شیخ اسحق کلابادی ۱۱۷

۱۳۰- ۸۶- حکایت جد البحر و پیر سنگبر

۸۷- سرگذشت خودمؤلف که بیسواد بوده و پس از وصول باینعلم

۱۳۶- ابواب علوم بررویش گشوده شده

۹۱- ۸۸- سخن مؤلف دربارهٔ سودهای این کتاب و شیوایی آن

۱۵۲- ۸۹- تعریف پرنیان و انواع آن

۱۵۴- ۹۰- تعریف قصائد سبعة طوال

۹۱- مثل سایر «مشت گر سینه از گرز شاه سنگین تراست» در سطر ۵

صفحه ۷۵ دیده میشود

۷۷- ۹۲- عیار زر مغربی و مصری

یک بیت پهلوی (فهلویات) (۹۶).

همین گیتی چه دیشان یاد گاره

دوبیت از باباطاهر (۶۸).

منم جفت کمان اوماه رنگین

که مانگنج فلک هر ماه دوروج

شعرهای فارسی بسیاری در این کتاب دیده میشود

آغاز: قصیده حولیة (۵-۱).

در کمال حسن رویش چون جمال آمد جبین

از صباح روی او فی الحی نادوا مصبحین

انجام:

گرتو خواهی تا بهشت خلد بینی هان ببین

هذه جنات عدن فادخلوها خالدين

در پایان (ص ۵) میگوید که خلسه‌ای مرا در تربت شیخ سعدالدین درویشان کوه

شهر تبریز دست داد و بیت آخری را کسی بر من آشکار شد و بمن گفت و شعر آخری
که خود سروده ام اینست :

ملك توران ملك شه كيخسرو آمد بر زمین

کین خلف آمد زمن در کشور ایران زمین

آغاز کتاب: بسمله . و به رجائی.

در کمال حسن رویش چون جمال آمد جبین

از صباح روی او فسی الحی ناد و امصبحین

الحمد لله که شرح این قصیده بر قوت سخن این بزرگ کرده میشود که
میفرماید المعنی فی قلب الشاعر زیرا بر هر کسی که بی این شرح این ابیات را مطالعه
فرمودی پنداشتی که غزلی گفته و دلا آرامی را ... تقریر کرده ام .

انجام : در زیر سخن جاهلیت کافران بت پرست شاید تهادن بگو که نه والسلام
شرح بیت تمام شد و الحمد لله وحده و الصلوة علی خیر خلقه محمد و آله الطاهرین -
ملك ایران ملك شه ... که تورا غیر از دو گوش و دو بینی نباید . تمت الحولية بشرحها
بحمد الله و حسن توفیقه و الحمد لله وحده و الصلوة علی خیر خلقه سیدنا محمد و آله
الطاهرین (۶-۱۵۵) .

در پایان نسخه این مطالب هست :

- ۱- القصيدة المباشرة از ناصر خسرو (نونه)
- ۱۶۳
- ۲- قصیده رائیه بدیع طوسی در تدبیر حجر مکرم
- ۱۶۷
- ۳- دو مثنوی از خود جوهری
- ۱۶۸
- ۴- قصیده رائیه از همین بدیع
- ۱۶۹
- ۵- دو قصیده نونه و غنیه از مولوی
- ۱۷۰
- ۶- قصیده تائیه ابن عمویه
- ۱۷۱
- ۷- دو قصیده الفیه و میمیه از جلال الدین ابن ولد
- ۱۷۲

- ۸ - قصیده راثیه کو کبی ۱۷۳
 ۹ - قصیده میمیه از ابن عمویه ۱۷۳
 ۱۰ - سه قصیده نونیه بنام «کافیة وافیه» و دالیه و راثیه از مولوی ۱۷۶-۱۷۴
 ۱۱ - رساله اوزان حکماء فلاسفه از میرزا محمد افشار خراسانی
 از روی خط ابوالحسن کرمانی ۱۷۸-۱۷۷

۳۲۹۱

نسخ گویا از مؤلف ، عنوان و نشان شنکری ، جدول زر و لاجورد و شنکری ، کنار صفحه نخستین
 ررافشان ، آغاز افتاده : و «استوفی فيه اکثر ما اورد عن ائمتنا المعصومین ... و رتبها علی مقدمه و ثلاثه
 اجراء» .

انجام : من الزیاده والنقصان والله اعلم بحقیقتها .

۱۶ س ۱۲ ، ۱۱۴۳۴۰۱ × ۱۷ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج سرخ ضری .

روضة الصالحین و فضائل المتعبدين

از سید احمد بن رکن الدین که در آغاز رجب ۱۱۰۳ ساخته و در روز پنجشنبه
 ۲۰ ذی حجه ۱۱۰۶ دعاها را با کتابهای منبع مقابله نموده است (ذریعه ۱۱: ۲۹۵)
 در يك مقدمه است در طهارت و سه جزو : نماز ، مستحبات روزانه و هفتگی ، نمازهای
 پراکنده و خاتمه در عملهای ماهانه و سالانه .

۳۲۹۲

نسخ عبداللہ بن عبدالغفار در روز ۷ ... سال ۱۰۵۵ ، عنوان شنکری ، مهر عبداللہ بن علی دارد .
 ۲۸ س ۱۹/۵ × ۸/۵ ، ۱۱۴۳۴۰۶ × ۲۸ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج سرخ ضری مقوایی .

حل الشریع والاحکام والاسباب

از ابن بابویه قمی رازی ایلاقی است (حقوق ۴۰۲) .

تسخ سده ۱۳ از محمد علی بن اسماعیل طباطبائی برای آ میرزا محمد حسین ، یادداشت محمد حسین طباطبائی در پایان هست ، در ۲۱۳ ص .
 ۱۱۵×۱۱ ، ۱۰۸×۱۰۳ ، ۱۶×۱۶ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج زرد کنار سرخ زرکوب -

السماء والعالم

از ارسطو است و ترجمه این بطریق بتازی برای مأمون (مجله معهد المخطوطات مجلد ۲ جزو ۱ ص ۴۷ گفتار بدوی) نسخه ش ۱۴۹ طوس (۱: ۴۶) ترجمه مهران بن منصور بن مهران مسیحی است در ۵۵۳ از بونانی در چهار مقاله (فهرست تاشکند ۵: ۲۱۹).

آغاز: بسمله . کتاب ارسطو طاليس فی السماء و العالم ترجمه یحیی بن بطریق فی عصر المأمون . فی السماء و العالم . قال الفيلسوف ان جل المعرفة بالطبيعة و العلم بالبدال علیها یكون فی الاحرام و فی العظم و فی الآثار و فی حرکاتها و فی اوایل کل ما اشبه هذه الطبيعة ایضا .

انجام : و قلنا فیهما قولا مستقصی شافیا علی هذا المذهب تمت المقالة الرابعة من کتاب السماء و العالم آخر غرض الفيلسوف فی هذا الفن و هی آخر الکتاب .

نستعلیق جلیبای محمد باقر حسینی شیرازی در ۱۰۴۵ (ص ۲۹) و میرزا ابراهیم ادهم همدانی ، در ص ۲۹-۴۱ شعرها ایست با عنوان «وله» و بی عنوان ، خط درویش محمد علی مورخ ۱۰۴۶ و شعرا و هست (ص ۴۵) .
 ۱۷×۱۹ ، ۱۵×۱۵ ، ۲۶×۲۶ ، کاغذ سپاهانی - جلد روغنی مگذار .

جنگ

۱- دیوان محمد زمان ناطق کهپایه ای (۸-۱۳) که قصیده و غزل و رباعی است نزدیک به ۲۰۰ بیت (نصر آبادی ۴۰۴ - آتشکده ۲۰۹) .

- ۲- دیوان میر محمد حسین شوقی ساوجی (۱۰۱-۱۱۴) بترتیب تهجی نزدیک به ۶۰۰ بیت (نصرا بادی ۳۳۱ - ذریعه ۵۴۹:۹ - آتشکده ۳۳۶) .
- ۳- شعرهای میرزا ابراهیم ادهم وساقی نامه او بخط خود او با عنوان «لمجرده» درص ۱۴، ۱۳۳، ۱۳۶ و ۱۴۰ .
- ۴- ستایش او از رفیعای نایینی استاد خود (۱۳۷-۱۴۰) .
- ۵- حسن گلو سوز و رباعیات رشیدای تبریزی (۴۸-۵۷) او منظومات خود را عقد اللئالی وبستان خیال (مورخ ۱۰۴۰) و در بای عرفان هم نامیده است (نصرا بادی ۳۸۸) .
- ۶- غزل ارسالان بیک ایلچی هند و پاسخ منظوم سلطان العلماء اعتماد الدوله و محمد زمان ناطق و مرتضی قلی خان قورچی باشی و آقا لطفعلی منجیلی بدان (۵۸-۶۲) با شعری از حمزه بیک درص ۶۴ و مولانا محمد زمان ناطق درص ۵۹ و رئیس الحکما شیخ الطائفه حکیم درص ۶۰ و ترکیب ارسطو برای اسکندر بنظم فارسی درص ۶۱ .
- ۷- تزیینات و چاراند چار که نشرها ایست فکاهی و بی معنی (۶۷-۷۳) و برای توردیده میرزا محمد رضا در شوال ۱۰۴۶ در سپاهان نوشته شده است .
- ۸- هجویات حکیم شقایب از معاصران خون مانند مؤمن امانی و فکری و حاجی محمد خباز و میرزا فصیحی و ماله میریه و ذوقی و مؤمن کون بیزری و حکیم عنایت و وفای اتو کش و مندید خود و خواجه رضی سپاهانی و نجم الدین محمود و خان قنبر و حکیم هدایت اردک و محمد رضا (۷۵-۸۹) .
- ۹- رباعیات سجایی استرا بادی نزدیک به ۵۰۰ بیت مورخ ۱۰۴۸ (۱۱۷-۱۳۱) که بفرموده میرزایی میرزا حاجی صالح محمد در ۷/ع ۱۰۴۸ نوشته شده است .
- ۱۰- بحر طویل شاهدای نیشابوری (۱۴۳) درص ۱۴۶-۱۶۲ پراکنده های نشر فارسی است .
- ۱۱- حمد و ثناء یا نقد الزواهر و عقود الجواهر (۱۶۴-۱۶۸) از رشید و طوطا

(ادبیات ۲۱۴ - ص ۳۷ دیباچه نفیسی بردیوان و طحطاط چاپ ۱۳۳۹ خ) آنچه در ص ۱۴۸-۱۵۰ آمده است گویا از همین رساله باشد درص ۱۶۹ تا ۱۷۰ که شماره صفحه ۹۲ دارد و ۱۷۲ نیز شعر فارسی است.

۱۲- مونس العشاق (۱۷۱-۱۷۹) از شیخ اشراقی شهاب الدین سهروردی. در آن از حس و عشق و مهر و حزن و محبت با استعارات و کنایات گفتگو شده و بسیار لطیف است (پیام‌نوس ۲ ص ۸۷-۸۰ چاپ اشتوتگارت در ۱۹۳۴).

آغاز: بسمله . رب تمم بالخیر . نحن نقص عليك احسن القصص بما اوحينا اليك هذا القرآن و ان كنت من قبله لمن الغافلين . لولا کم ما عرفنا الهوى و لولا الهوى ما عرفنا کم .

گر عشق نبودی و غم عشق نبودی

چندین سخن نغز که گفتی که شنودی

ور باد نبودی که سر زلفی ربودی

رخساره معشوق بهاشق که نمودی

بدانکه اول چیزی که حق سبحانه و تعالی بیافرید گوهری بود تا بآنکه او را

عقل نام کرد . . . و آن گوهر را سه صفت بخشید یکی شناخت حق یکی شناخت خود یکی شناخت آنکه نبود پس نبود .

انجام : وهمه وقتی این توفیق بکس بنمایند .

سالمها باید که تا يك سنگ اصلی ز آفتاب

لعل گردد در بدخشان یا عقیق اندر یمن

(تمت الرسالة الموسومة بمونس العشاق فی سنة ۱۰۴۷ حرره العبد محمد باقر

الحسینی).

۱۳- شعرهای اوحدی (۱) و نوعی (سوز و گداز ۱۵-۲۹) و محمد قلی سلیم (۶۲ و ۹۶)

و حمزه بیک (۶۴) و میرزا محمد معصوم (۶۳) و خسرو دهلوی و آقا شاپور قریبی (۹۰)
والفت و سحابی و محمدجان قدسی (۹۰) و ابوتراب بیک (۹۷) و شیخ رئیس و حافظ
و سعدی .

۳۲۹۵

استعلیق سده ۱۱ ، عنوان شنگری ، نسخه از آغاز و انجام و میانه افتاده و پس و پیش هم هست ،
آقای باستانی راد آنرا مرتب کرده باین ساخت درآورد ، نسخه بر شماری کهنی داشته که برخی از آن
هنوز در بالای صفحات دیده میشود مانند : ۲۸۰ درص ۴۱۰ و ۴۱۶ و ۴۶۱ درص ۴۶۰ .
سطر چلیپا ۱۵×۲۶/۵ ، ۱۰۷×۱۸۳/۲۸ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج سبز ضربی مقوایی گرد آبی .

طراز الاخبار

از عبدالنبی فخرزمانی نبی عزیزی قزوینی در گذشته ۱۰۳۷ مؤلف میخانه در ۱۰۲۸
(مشار ۳۸۶) و نوادر الحکایات در ۱۰۴۱ (حقوق ۱۲۲) و دستور الفصحاء (ذریعه ۷۱۵:۹) است
و جز طراز الاخبار خوزانی (استوری ۱۲۶:۱) است. او این کتاب را بنام مبارزالدین صفی خان
سیف خانی ساخته (ص ۹۱) و در آن سخنان منظوم و مثنوی سرایندگان و نویسندگان
را در موضوعهای گوناگون آورده و سبک آنها از این کار او بدست میآید . نام او را در
نسخه ما در برخی جاها پاك و در برخی جاها سیاه کرده اند (ص ۲۱ و ۲۵ و ۲۶ و ۴۶ و
۱۰۹ و ۱۲۱ و ۱۴۸ و ۱۶۰ و ۱۷۰) و در اینجاها باید خواند «مؤلف کتاب (این تألیف)
عبدالنبی فخرالزمانی» که در برخی جاها بسختی پیدا است .

درس ۴ آمده «از نوادر الحکایات [عبدالنبی فخرالزمانی]» .

درس ۹۱ در پایان جزو نخستین آمده «خان ارسطو فطرت سکندر شان مبارزالدین
صفی خان سیف خان کرد در حیز نگارش آید این مقام می رود بجزو دوم در صفت نرد
و آنچه بدان تعلق دارد» .

درس ۱۲۲ آمده « از عنایت الهی والتفات سیف خانی گفت و منسوب بجزء ثانی کتاب طراز الاخبار ».

درس ۱۶۵ آمده « طراز چهارم از خاتمه کتاب طراز الاخبار ».

درس ۱۸۱ آمده « طراز ششم از خاتمه کتاب طراز الاخبار ».

درس ۱۸۳ آمده « طراز هفتم از خاتمه طراز الاخبار ».

همچنین درس ۱۸۵ از نام کتاب یاد شده است.

فهرست مطالبها

[طراز ۲ از منسوبات جزو ۱ درباره پادشاه و تاج و جهان بینی و انگشتی و چتر ۱

طراز ۳ از منسوبات جزو ۱ در صفت : وزیر ، دبیران ، قلم ۱۰،۹،۵

طراز ۴ از منسوبات جزو ۱ درباره مبارزان معارك دلاوری و اقسام

فارسان میدان کینه آوری و کشتی گرفتن و نیزه گذاری

کردن و شمشیر زدن ۱۴

طراز ۵ از جزو ۱ در شمشیر و سپر و کمان و تیرو گرز ۱۷

طراز ۶ از جزو ۱ در فیل و کرک ۲۲

طراز ۷ از جزو ۱ در اسب ۲۶

طراز ۸ از جزو ۱ طلوع آفتاب ۳۶

طراز ۹ از جزو ۱ در غروب و نیر اعظم ۳۹

طراز ۱۰ از جزو ۱ در قلعه و حصن و حصار و توپ و تفنگ ۴۱

طراز ۱۱ از جزو ۱ در سپاه و رزم لشکران و رزمگاه ۹۱-۴۶

جزو دوم در رزم ۹۴

طراز ۱ در می و میخانه و خم ۹۵

طراز ۲ در ساقی و جام و صراحی ۱۰۰

- طراز ۳ در مغنی و مغنیه و ساز و آواز
- طراز ۴ در بهار
- طراز ۵ در تموز
- طراز ۶ در خزان
- ۱۰۵ طراز ۷ در دی
- ۱۰۹ طراز ۸ در طلوع آفتاب
- ۱۱۱ طراز ۹ در غروب آفتاب
- ۱۱۲ طراز ۱۰ در باغ و قصر و کوه و مرغزار
- ۱۲۳ طراز ۱۱ در شکار و جانوران وحش و طیر و سباع
- طراز ۱۲ در بزمهای تمام عیار و جشنهای مملو از نقش و نگار
و خوان مایده و بارگاه آراسته
- ۱۲۶ جزو ۳ در آنچه بعاشقی بستگی دارد
- ۱۳۳ طراز ۱ در عشق و عاشق و حسن و دل و نظر
- طراز ۲ در حسن و اقسام صاحب حسان
- طراز ۳ در دایه و کنیز و غلام
- طراز ۴ در اسب
- طراز ۵ در عشق و گفتگوی طالب و مطلوب
- طراز ۶ در خطاب عاشق و معشوق و پاسخهای مکرر از ناز و سرکشی
- معشوق و نیازمندی
- ۱۳۴ طراز ۷ از جزو ۳ در طلوع و غروب آفتاب
- ۱۳۵ طراز ۸ در شب فراق
- طراز ۹ (بدست نیامد که در چیست)

- طراز ۱۰ شب وصال
 ۱۴۵
 طراز ۱۱ در عروس آوردن و صبح وصال
 ۱۴۸
 طراز ۱۲ در زفاف و زادن نخستین فرزند
 ۱۵۰
 جزو ۴ در تعریف چیزهایی که متعلق است (۴)
 ۱۵۸
 طراز ۱ در زرو جواهر
 ۱۵۸
 طراز ۲ در دزد و عیار و قاصد
 ۱۶۰
 طراز ۳ در یراق عیاران از خنجر و کمند و فلاخن و زنگ
 -
 طراز ۴ در زنان مکاره
 -
 طراز ۵ در ساحران
 -
 طراز ۶ در غولان
 -
 طراز ۷ در بیابانها و راهپای دشوار
 -
 طراز ۸ در اسبان لاغر
 -
 طراز ۹ در آداب صفا
 -
 طراز ۱۰ در طلوع آفتاب
 -
 طراز ۱۱ در غروب آفتاب
 -
 طراز ۱۲ در دیوان
 -
 خاتمه [در تهنیت سلطنت]
 ۱۶۱
 طراز ۴ در صدق و راستی و صبر و رزق و فناء
 ۱۶۵
 طراز ۵ در نصیحت خاص و عام و احترام از صحبت ملاطین و نتیجه دادن
 خدمت و تاثیر فال نیک و بد
 ۱۶۷
 طراز ۶ در همت و سخاوت و عدالت و خلق و تواضع
 ۱۸۱
 طراز ۷ در کتمان راز و نگاه داشتن حد خود
 ۱۸۳

- ۱۸۵ طراز ۸ طاعت و ریاضت و اخلاص و پیری
- ۱۸۶ طراز ۹ تسکین غم بامید راحت و بیمار شدن و به شدن
- طراز ۱۰ آرامش و مدارا و مواسا پیش از جنگ، در منع شراب
- ۱۸۸ وصف مسجد و کتبخانه و خدمت شیادان و صفت گرمابه
- ۱۷۱ طراز ۱۱ در نامه های ملوک و پاسخ آنها
- طراز ۱۵ در ماه رمضان و صفت عید فطر و اضحی و کودکی
- ۱۹۵ و جوانی و پیری
- ۱۹۶ طراز ۱۶ در باد کشتی و فرق شدن آن
- ۱۹۹ طراز ۱۷ از خاتمه در سفر و فحط و گل و کفران نعمت
- طراز ۱۸ (در متن: ۱۶) در سیمه رخ و ازدها و مار و مگس انگبین
- ۲۰۱ و گرمابه و گربه لاغر و فربه و موش و شتر
- ۲۰۵ طراز ۱۹ در بار گیر و تعزیت و سوگواری و مناجات
- از این فهرست بر می آید که کتاب در چهار جزو هر یکی گویا دوازده طراز و یک خاتمه دارای نوزده طراز (در نسخه ما) باید باشد.
- فهرست کتابها ای که در این کتاب از آنها یاد شده با نشان دادن شماره برخی از صفحات.

- اسکندرنامه شیخ نظامی و هفت پیگرا و ولیلی و مجنون او ۱۰
- انوار سهیلی ملاحسین کاشفی ۷-۱۰ مر کزاد و ارشیخ فیضی ۱۱
- تاریخ حبیب السیر میرخواند ۷ تاج المآثر نظامی دهلوی ۹-۲۶
- تاریخ معجم ۱۰-۲۰۱ مجمع اللطائف مولانا مظفر قصه خوان ۸-۲۳
- مطلع السعدین عبدالرزاق سمرقندی ۶-۲۹ نوادر الحکایات عبدالنبی مؤلف طراز الاخبار ۴
- فتوحات شاهی هاتفی ۲ کتاب عشاق عبیدزاکانی ۲
- سوز و گداز نوعی ۳ ساقی نامه و مجموعه خیال حکیمزکنا ۳

- شاهنامه فردوسی ۱۶
 گرشاسب نامه اسدی طوسی ۱۷-۵۹
 نل و دمن شیخ فیضی ۲۵
 فرج بعد الشدة ۱۶۵
 تاریخ سندباد ۲۹
 تحفة الاحرار جامی ۳۳
 لیلی و مجنون مکتبی شیرازی ۱۲۰
 کتاب کامران ۱۰۰
 خورشید و جمشید سلمان ساوجی ۱۱۰
 ذکر العیش یوسفی ۱۵۵
 اسکندر نامه حسین ثنائی ۳۳-۸۰
 روضة الصفا خواندمیر ۳۷
 شهنشاهنامه قاسمی گنابادی ۳۹-۴۴
 چرخیات نظام استرآبادی ۴۰
 ناظر و منظور وحشی ۸۴-۱۹۶
 خسرو شیرین میرزا جعفر آصفخان ۸۴
 دیوان میرملکی قزوینی ۹۹
 دیوان سائلی ۱۰۸
 دیوان صفی الدین ۶۷
 دیوان ابوالمعالی نیشابوری ۲۶
 دیوان مسعود سعد سلمان ۳۰
 دیوان طیان بعی ۳۱
 دیوان صانعی لاری ۹۴
 همای و همایون خواجوی کرمانی ۱۶-۲۰۳
 جهانگیر نامه طالب آملی ۲۵-۸۵
 قران السعیدین امیر خسرو ۴-۱۹
 حدیقة الحقیقه ۱۶۶
 ساقی نامه میرزا شرف جهان ۹۵
 ظفر نامه و دیوان شرف الدین علی یزدی ۱۵-۸۶
 صفات العاشقین هلالی ۸۷-۲۰۱
 تمر نامه هاتفی ۳۹
 مظهر الآثار هاشمی ۱۱۰
 مقامات حمیدی ۳۶-۲۰۰
 خسرو و شیرین عتابی تکلوی ۳۴
 منطق الطیر شیخ عطار ۳۸
 خاور نامه ابن حسام ۳۸
 مهر و مشتری عصار تبریزی ۴۲
 ویس و رامین فخر گر گانی ۶۲
 اندرز نامه حکیم عارف ۹۷
 کتاب گل و نوری ۱۵۳
 دیوان علی سندی ۹۹
 دیوان رفیع الدین اهری ۶۶
 دیوان اوحد الدین ۲۹
 بوستان سعدی ۳۱
 دیوان امیر ماضی ۳۱
 دیوان جلال عضد ۹۴

- دیوان قاضی نوراصفہانی ۹۵
 دیوان قوامی ۹۴
 دیوان رودکی ۹۴
 منشآت شیخ ابوالفضل بن مبارک ۲۱۳
 نان و حلوائی شیخ بہائی ۱۲۴
 دیوان سیف اسفرنگک ۱۹۱
 دیوان مجیر الدین بیلقانی ۱۹۲
 دیوان عمادی شہر یاری ۳۱
 دیوان قانع کو سوی
 دیوان حکیم شقای ۹۴
 دیوان غیاثی منصف ۹۶
 دیوان حاکم کسائی ۹۴
 دیوان مرشد برو جردی ۹۸
 موش و گربہ ملاعبیدزاکانی ۲۰۲
 یوسف وزلیخای جامی ۲۰۳-۲۰۴
 سبحة الاسرار جامی ۲۰۳
 لیلی و مجنون مکتبی ۲۰۴
 جہانگیر نامہ طالب آملی ۱۲۴-۱۴۷-۲۱۲
 فهرست نام شاعرانی کہ در این کتاب از آنها یاد شدہ با نشان دادن شمارہ برخی
 از صفحانہ نہ ہمہ آنها -
- اسدی طوسی ۱
 سلمان ساوجی ۱
 ادیب صابر ۱۲
 ابوالمعالی نجاس ۱۰-۸۵
 انوری ۱۰
 اسدی طوسی ۱
 شیخ آذری ۱۰
 ابوالقرج رونی ۳۲
 اثیر اخسیکشی ۱۹۱-۳۱
 ازرقی ہروی ۳۰
 ابن حسام ۲۸
 امیر ماضی ۳۱
 آصفخان میرزا جعفر ۸۴
 انیسی شاملو بوالقلبی بیک ۱۲۳-۳۴
 ابوالقاسم ۳۵
 اسد بیگ قزوینی ۱۸۹
 اقدسی ۹۵
 ابوتراب بیک کاشی ۹۶
 امیر معزی ۲۰۳
 اثیر اومانی ۱۰۸
 کوسوی ۴۵
 خاقانی شیروانی ۱۹۱-۶۵
 شراری ہمدانی ۳۴
 رضی الدین نیشابوری ۱۹۱

- میرحاج ۳۸ رفیع الدین ابهری ۶۷
 صفی الدین ۶۷ حسین ثنائی ۳۳
 فردوسی طوسی و شاهنامه او شیخ نظامی ۱-۱۹۲
 ۱-۱۶-۱۹۲ عبیدزاکانی ۲-۲۰۲
 سائل و شاهنامه او ۱-۱۶-۱۹۲ شرفجهان قزوینی ۲
 قاسم گنابادی ۲ نوعی خبوشانی ۳
 حکیم رکن ۳ امیر خسرو دهلوی ۴
 عبدالنبی فخرزمانی ۲۱-۲۵-۲۶-۱۰۹-۱۲۱-۱۴۸-۱۶۱ طالب آملی ۴
 حسین کاشفی ۲ عبدالرزاق سمرقندی ۶
 ظهیر فاریابی ۸ مولانا مظفر قصه خوان ۸
 عتابی تسکلو ۹-۱۲۵-۲۰۳ مولانا فصیحی ۹
 نظام دهلوی ۱۰ طیان بمی ۳۱-۶۶
 شیخ سعدی ۳۱-۱۹۲ میرزاقلی میلی ۲۴
 رونقی همدانی ۲۵ شانی تسکلو ۲۵
 جمال الدین عبدالرزاق ۳۲ قاضی نوراصفهبانی ۳۳
 عرقی شیرازی ۳۳ شیخ عطار نیشابوری ۳۸
 رشید وطواط ۳۱-۱۹۱ شرف شفروه ۳۱
 عمادی شهریار ۳۱-۱۹۱ متوچهری دامغانی ۳۱
 فخر کرگانی ۶۲ سنائی غزنوی ۶۰-۱۹۲
 عصار تبریزی ۴۲ وحشی بافقی ۸۴
 عبدالله هاتفی ۳۹ فریداحول ۱۲-۳۱

- نظیری نیشابوری ۲۰
 نظام استرآبادی ۴۰
 عثمان مختاری ۱۹۲-۳۴
 ولی دشت بیاضی ۳۰
 حکیم کسائی ۹۴
 قوامی ۹۴
 جلال عضد ۱۴
 میرزا قاضی برهان ۹۶
 ملامحمد صوفی ۹۷
 محمدباقر خورده ۱۸
 عسکری کاشی ۹۸
 شیدای هندی ۹۹
 غیاثی منصف ۹۶
 میرملکی قزوینی ۹۹
 زکی همدانی ۹۹
 شیخ بهائی ۱۲۴
 مظفر خنج ۱۶۸
 نوعی خوشانی ۹۶
 سراج بلخی ۱۹۱
 مکتبی شیرازی ۱۲۰
 سیف اسفرنگک ۱۹۱
 مجیرالدین بیلقانی ۱۹۲
 جامی ۱۱۲
 مرشد بروجردی ۴۵-۲۰
 میرسنجر بن حیدر کاشی ۳۴
 نظام دست غیب ۳۴
 شرف الدین مقبل ۶۷
 رود کی ۹۴
 صانعی لاری ۹۴
 زلالی خونساری ۹۵
 مولانا ملک قمی ۹۶
 میرزا ملک مشرقی ۶۷
 غروری کاشی ۹۸
 میرفروزی استرآبادی ۹۸
 ملافانع ۹۹
 علی سندی ۹۹
 میردوستی سمرقندی ۹۹
 کامران ۱۰۰
 فسوئی قصه خوان ۱۷۹
 حیرانی قصه خوان ۱۷۹
 آقاشاپور فریبی طهرانی ۹۶
 حکیم شفائی ۹۴
 لامعی ۱۲۸
 سراج الدین بلخی ۱۹۱
 تنار ۱۹۲
 کمال اسمعیل ۱۹۷

میرزا جعفر اصفهانی ۱۹۹	یوسفی بیک ۱۹۹
محمد طالب آملی ۱۹۹	هاتفی ۲۰۰
میرزا قاسم جنابدی ۲۰۱	ملاعیمدزا کانی ۲۰۲
شانی تکللو ۲۰۳	میروالهی قعی ۲۰۳
معزی ۲۰۳	شیخ فیضی ۲۰۳

استعلیق محمد باقر بن احمد بن لطفعلی تبریزی آنگاه که در قزوین از روسها مرخصه بود در جلد ۴۱ و ۴۲ و محمد تقی محرر تبریزی در روز آدینه ۲۵ شعبان ۱۲۴۴ در قزوین در جلد ۴۹، عنوان شنگرف، نسخ جلد ۴۲ در باره آخرت و معاد ۴۱ در احوال آخرت (ناقص) است ۴۹ در علم نجوم و احکام و حلال و حرام آن رو بهم سه جلد است -

۲۰×۹، ۲۲۶/۵۴×۱۴ ۲۱× کاغذ قرنگی - جلد آیماج مشکى مشربى مقوایى.

فوز الم علمى و المعارف

از عبدالله بن نورالله بجرانی (ف ۲۷۶۲) در جلد ۲۹ آن از نوروز گفتگو شده است .

استعلیق سده ۱۴ ، نشان شنگرف ، جدول زرین و مشکى ولاجورد .

۱۴س ۸/۱۶ ، ۸۳/۱۴۵×۲۲ ، کاغذ قرنگی آبی - جلد مقوایى .

اصول فقايد

از علمى اکبر بن محمد سیف العلماء که بنام عین الملک در زمان ناصر الدین شاه در شیراز بروش شیعی ساخته است در چهار فصل است : توحید ، نبوت ، امامت ، معاد .

آغاز: بسمله . سپاس بی قیاس و ثنای نامتناهی مختص است بذات خداوند

اقدس .

انجام : مشاهده نموده اند و الآن کما کان بل هو قرآن مجید فی لوح محفوظ

وصل علی محمد و آله الطاهرین .

۳۲۹۸

تعلیق ترکی عبدالله درمدرسه صالحیه روستای تلودرروزشنبه ۱۴ ج ۱۴۴۴، عنوان شنغرف، یادداشت ۱۴۴۴ دارد ، در پایان داستان جمعه است از عیسی مسیح بر روایت کتب الاخبار بعبری در ص ۲۲ س ۱۲×۱۶ ، ۲۱×۱۵۳۵۲ ، کاغذ فرنگی - جلده قوایا لولا .

هیئۃ الاسلام

از ابراهیم حقی ابن شیخ عثمان که میگوید از خواندن کتب حکمت و هیئت پشیمان شدم و بکتاب خدا و تفاسیر و احادیث پرداختم و این رساله را از هیجده تفسیر و سیصد حدیث ساختم . یک مقدمه و بیست باب دارد و چهار نشناسی دینی است . شعر ترکی در آن آمده و بعبری است .

آغاز: هذه رسالة اسمها وتاريخ تأليفها هيئة الاسلام اشرق (۱۱۸۰) . بسمله . بسم الله،

الحمد لله ... اما بعد فيقول . . ابراهيم الحقي ... بن شيخ عثمان الحسيني .

انجام : وتقويها الى آخر الآية .

۳۲۹۹

نسخ و تعلیق سده ۹۰۸ ، عنوان و نشان شنغرف، تاریخ تولد ۸۴۱/۴ دارد درص ۱۴۷ و تاریخ تولد نعمه الله شب چهارشنبه ۴ صفر ۸۱۸ درص ۱۵۳ ، درص ۱۱۴-۱۱۵ از جام جهان نمای شیخ شیرین مغربی است و درص ۸۶-۸۷ شعر او درص ۱۱۶ شعر سعدیست ، مالک ابوالبركات حسینی، نسخه کهن بسیار پاکیزه و گرا بها است .

۱۳ س ۱۴×۱۴ ، ۱۷×۱۴۳۱۴۳ ، کاغذ سمرقندی - جلد نیمج مشکى ضربی مقوایی .

۱- خرقه پوشی (۱-۲) از خبونی .

آغاز: [در] پوشیدن خرقه هر که را ارادت این راه پدید آید و خواهد خرقه
پوشد باید که از دست پیری که عالم بود بشریعت و طریقت و حقیقت پیوسته .

انجام : بزرگان گفته اند طلب الحال بعد الزوال محال (از مقاله شیخ مرشد
السالك الشيخ نجم الدين الکبرى) .

۲- لمعات (۷-۷۹) از عراقی .

۳- پرسش سیدمرتضی بنظم فارسی از سیدنعمه الله در علت آفرینش اشیاء و پاسخ
او (۸۰-۸۴) با چند غزل عرفانی او .

۴- شرح کلام حسین بن منصور حلاج استر الله ظاهر الشریعة عنک و کشف باطن
الکفر لک فان ظاهر الشریعة کثر مخفی و باطن الکفر معرفة جلیة . (۸۵) از شیخ
اوحالدين .

۵- خواص سورق آبی (۸۸-۹۲) بفارسی .

۶- مکاشفات (۹۳-۱۱۳) گویا از سیدنعمه الله با عنوانهای مکاشفه و بفارسی .

۷- معرفة الانسان و کیفیة مراتبه و مقاماته (۱۱۸-۱۲۰) .

آغاز: بسمله . وبه نستعین الحمد لله الذی طلعت من سحر نوره جواهر الاعیان ...
وبعد فهذه رسالة فی معرفة الانسان و کیفیة مراتبه و مقاماته ... بدان ای طالب حق
وای سالک راه یقین که عالم ... ظل حق است .

انجام : و این شهود جمع اولیا و اقطاب بود والسلام .

۸- کشف دائرة انسانی (۱۲۰-۱۲۶) بفارسی و به نشر و چهار دائرة عرفانی دارد
و گویا دنباله رساله شصت و شش است . درص ۱۲۶ شعر عطار است و درص ۱۲۷-۱۲۸ اعداد حروف
تهجی و بروج است .

۹- بیان وحدت حقیقیه و تسبیح (۱۲۹-۱۴۱) دودائره عرفانی دارد و دو فصل.
 آغاز: بسمله . وبه العون الحمد لله الذی تحیر فی بحار عظمتہ ارواح الواجدین
 وتعطر بنفحات القدسیة انفاس الواصلین . . . اعلّموا اخوانی ان الحق معلوم و الخلق
 موهوم چون وجود واجب تعالی واحد بالذات بود .
 انجام : از جمله مخلصان حق و الصلوة والسلام علی خیر خلقه محمد و آله
 اجمعین .

۱۰- سلوک (۱۴۳-۱۴۷) .

آغاز: بسمله . وبه نستعین . الحمد لله وسلام علی عباده . . . بدان . . . که مؤید این
 راه و متوجه این بارگاه را منازل و مقامات مختلف و درجات و مشاهدات متنوع در
 پیش است .

انجام : وعدم العدم وجود والسلام علی من اتبع الهدی .

۱۱- پیدایش خرقه (۱۵۰-۱۵۳) بفارسی .

درس ۱۵۲-۱۵۴ اصل ایمان است و اسناد فرزندان رسول

۱۲- در فقر (۱۵۴) پاسخ سید احمد کبیر بعماد الدین و بفارسی است .

۱۳- غایة الامکان فی درایة (معرفة) [الزمان و] المكان (۱۵۶-۲۵۵) از شیخ

تاج الدین محمود بن خداداد اسنوی یا الشنهی زنده در سده ۷ و در گذشته در هرات

گویا شاگرد شمس الدین محمد بن عبدالمک دایلمی (چلبی ۲: ۱۴۶ - طوس ۴: ۲۱۱) .

آغاز: بسمله . رب تمم بالخیر . الحمد لله الذی لا آخر لا ولایة ولا اول لا خیرة ...

بدانید ... کجون پادشاه ... ببند خیری خواهد اورا با خود آشنا کند و بقرب خویش

بینا گرداند ... و این مجموعه را غایة الامکان فی درایة الامکان نام کردیم .

انجام : و از نزاعات شیطان نگاهی دارا و بلطفه وسعة رحمته و آخر دعوانا ان

الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی سیدنا محمد و آله ... اجمعین آمین .

۱۴- تشریح الوجود (۲۵۷-۲۷۹) بنام ابن سینا در نسخه ما (مهدوی ش ۱۵۰) .

۱۵- مختصر نامه (۲۸۰-۲۸۴) روزنامه ایست که ابو معشر بلخی (؟) بدست ورتغرل بفارسی ساخته و باین نام نامیده و پس از دیباچه نخست جدول و سپس استخراج ساعتها است دربروج.

۹۰۰۰۰۰۰۰

سخ صفر ۹۸۴ درش ۳۰۱ ، تصحیح و مقابله شده درش ۱ ، ش ۴۰۳ بی تاریخ و بهمان خط ، عنوان و نشان شنغرف ، همه شماره ها بجز ۴ حواشی دارد در ۳ بانثانه «منه» ، در ۳ ۹۶ ر بندیت از حاشیه رابطی بر شرح مطالع ، در ۳۷۰ پ بندیت منطقی بفارسی از روی خط خواجه جمال الدین محمود و در آن آمده که او در رجب ۹۶۴ در شیراز و دوانی در ۹۰۸ در ۷۸ سالگی و میر صدرالدین محمد در ۱۲ رمضان ۹۰۴ در ۷۵ سالگی و امیر غیاث الدین منصور در ۹۴۹ در ۸۵ سالگی در گذشتند ، در ۳۷۵ پ بندیت در نحو بربی .

۱۱س ۱۱/۵ × ۱۸ × ۱۴۳۲۷۶ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج قهوه ای ضربی متوایی .

مجموعه ۹۰

- ۱- حاشیه شرح التجرید (پ ۹۶ - ۹۶) از محقق خفزی (ف ۲۳۲) .
- ۲- حاشیه التهذیب (پ ۹۷ - ۱۶۶ ر) از دوانی (ف ۳۵) .
- ۳- شرح التهذیب (پ ۱۶۷ - ۲۷۰ ر) شرحی است آمیخته و مزجی از احمد بن یحیی بن محمد بن سعد التفازانی بر متن نیای خود که در پایان زندگی در ۷۸۹ ساخته بود (ذریعه ۱۳: ۱۶۰) این شرح را او در ذی قعدة ۸۸۲ پرداخته است .

آغاز: بسمله . احسن ما یوشح به صدر الکلام و احری ما اجرى الیه عفان الاهتمام حمد من طلع من مطالع خطابه طوالع الانوار و لمع من مقاصد کلامه الاشارات الی کشف الاسرار ... و بعد فیقول ... احمد بن یحیی بن محمد بن سعد التفازانی ... ان الکلام هو الذی یعلو ولا یعلی ... ثم علم المنطق تالیه مقدم سعدا کبر لا یبلغ الی حد تصور اوسط او اصغر ... تصرفت اوان شبابی الی استقراء مسایلهما و عتفوان عمری الی استفاضة فیضان مسایلهما .. فحاج فلی ان ارتب لتحقیق قواعد المنطق و الکلام کتابا ... فاخترت

کتاب التهذیب المنسوب الی جدی الاعلی ... لازال کاسمه سعدا ... فشرحتہ ... فان الولد الحریفتذی بآبائه لکنی اوضحت فی الحواشی والاطراف الدقایق المخفیة .
انجام : ویجعل فاتحة مقاصد نارضاء وغایة مطالبنا لقاء قال الشیخ ... قد فرغ عن تألیف شرح هذا القسم و کتابته مؤلفه ... احمد بن یحیی بن محمد بن سعد التفتازانی فی شهر ذی القعدة سنة اثنین و ثمانین وثمانمئة سائلا من الله ... ان یوفقه الکلام فی شرح القسم الاخیر من تهذیب المنطق والکلام بحرمة نبیه النبیه وآله العظام وصحبہ الکرام .

۴- شرح رسالة نفس الامر (۲۷۱ پ - ۲۷۵ ر) از دوانی (طوس ۴: ۱۸۰)

۲۳۳۰۱

تعلیق روز چهارشنبه ۱۱۸۴/۴ع ۴۱ ، عنوان و نشان شنغری ، آغاز افتاده
 سطر چپ ۱۲×۷ ، ۱۶×۱۱۳۴۵ ، کاغذ سیاهانی - جلد تیماج سرخ ضربی .

منشآت

از خان احمد گیلانی (مجلس ۱: ۳۶۲ - دیباچه تاریخ گیلان و دیلمستان مرعشی
 که یازده نامه گیلانی در آن بچاپ رسیده است) چنین است فهرست نامه ها .

- ۴ - جواب شاه بخان احمد
- ۸ - نامه بمیرهما یون
- ۳ - نامه بمیرابو الفتح
- ۱۰ - نامه بمیر جلیل
- ۱۱ - نامه بملك جهانگیر پادشاه مازندران
- ۱۱ - نامه بمیر غیب سلطان
- ۱۲ - نامه بمیکی از مقر بان پادشاه

- ۸- نامه بامیر غیب سلطان ۱۲
- ۹- نامه میرزا سلمان اعتمادالدوله ۱۳
- ۱۰- نامه بعمه خود زن یکی از ملکان مازندران ۱۴
- ۱۱- نامه بسطان مراد دوم فرمانروای مازندران ۱۴
- ۱۲- نامه بالوند دیو فرمانروای مازندران ۱۵
- ۱۳- نامه بمسیب خان فرمانروای ری ۱۶
- ۱۴- نامه بشاه نعمه الله ۱۶
- ۱۵- نامه بقلی بیك عودی ۱۷
- ۱۶- نامه بشاه ملك سپهسالار ۱۷
- ۱۷- نامه بشاه قاسم ۱۷
- ۱۸- نامه بسیدی صفوی ۱۷
- ۱۹- نامه بمیرمیران یزدی ۱۸
- ۲۰- نامه بخلیل بیك ۱۸
- ۲۱- نامه شیرعلی فراش ۱۰
- ۲۲- نامه بمرشد قلیخان اعتمادالدوله ۱۹
- ۲۳- نامه بعمه خود ۲۰
- ۲۴- نامه بشاهرخ بیك ۲۰
- ۲۵- نامه بمیرسلطان مراد ثانی فرمانروای مازندران ۲۱
- ۲۶- نامه بشیخ بهاءالدین محمد ۲۱
- ۲۷- نامه بامیر غیب سلطان ۲۱
- ۲۸- نامه خان بمرشد قلی خان هنگامیکه زینب بگم درین یلمان آمده بود ۲۲
- ۲۹- حکم شاه تهماسب بخان احمد ۲۳
- ۳۰- حکم شاه تهماسب درباره گرفتن خان بمعصوم بیك صفوی ۳۱

- ۳۱- نامهٔ بشاه دربارهٔ جمشیدخان ۳۲
- ۳۲- نامهٔ بشاه ۳۳
- ۳۳- نامهٔ بشاهزاده سلطان حمزه میرزا ۳۳
- ۳۴- نامهٔ بشاهزاده سلطان حمزه میرزا ۳۴
- ۳۵- نامهٔ بشاهزاده حمزه میرزا دربارهٔ فتح تبرکمان بکلو ۳۵
- ۳۶- نامهٔ شاه اسماعیل دوم بخان احمد ۳۵
- ۳۷- منشور شاه سلطان محمد بخان احمد و دلجوئی از او ۳۷
- ۳۸- نامهٔ خان احمد بشاه ۳۷
- ۳۹- منشور شاه عباس در رجب هزار بخان احمد هنگامی که
آنجا را از او گرفته و او در کشتی نشسته بود ۳۹
- ۴۰- حکم شاه بمردم کیلان و استمالت آنها در رجب هزار هنگامیکه
خان در کشتی نشسته بود ۴۲
- ۴۱- منشور شاه سلطان محمد بخان احمد و خواستن اورانزد خود ۴۴
- ۴۲- نامهٔ میرزا ابوطالب میرزا بخان احمد ۴۴
- ۴۳- پاسخ خان احمد بنامهٔ کامران کوهدمی ۴۶
- ۴۴- آزادنامهٔ استاد بهار ۴۹
- ۴۵- نامهٔ میر عبدالملك مال افغانی ۴۹
- ۴۶- نامهٔ ملا آقا جان رمال ۴۹
- ۴۷- پاسخ خان بنامهٔ او ۵۰
- ۴۸- پاسخ ملا آقا خان ۵۰
- ۴۹- حکم سرکاری محمد مؤمن عودی برای سازنده‌ها ۵۰
- ۵۰- حکم معافی استاد خضر شاه ناصر ثانی ۵۱

- ۵۱- نامه استاد شاه قباد خراط
۵۲
۵۲- حکم سگه، میر محمود و میر شکار
۵۲
۵۳- پاسخ نامه قوالان رودسر بنحو اجه کمال رودسری
۵۲
۵۴- پاسخ نامه مردم تیمجان
۵۲
۵۵- نامه میر علی کارگر بخان
۵۲
۵۶- پاسخ این نامه
۵۲
۵۷- دستور العمل وزارت ملامیر حسین یزدی
۵۳
۵۸- دستور العمل برای استاد محمد کحال یزدی
۵۳
۵۹- پاسخ خان بنامه ملا توفیق که پس از بریدن بینی مواجب
اورا قطع کرده بود
۵۴
۶۰- نامه کسی که سید اشرف را در خواب دیدم و بتوپیغامهایی فرستاد
۵۴
۶۱- پاسخ این نامه
۵۵
۶۲- حکم مهر داری ملامیر حسین
۵۵
۶۳- حکمی که پس از رهایی از حبس و دادن گیلان باو
بآنجا فرستاد
۵۶
۶۴- حکم وزارت خواجه مرتضی
۵۷
۶۵- پاسخ نامه ملامیر حسین از خان
۵۷
۶۶- حکم وزیر الوزرائی خواجه ملاجان
۵۸
۶۷- نامه کسی درباره صاحب مرشد
۵۹
۶۸- پاسخ آن
۵۹
۶۹- پاسخ مولوی
۶۰
۷۰- پاسخ خان
۶۱
۷۱- حکم امیرالامرائی میر جهانگیر
۶۲

- ۷۲- حکم ترخانی [ومعافی از تکلفات رسمی و تعظیفات عادتی]
- ۶۳- میرجهانگیر
- ۷۳- حکم همراهی بیهودی که مسلمان شده بود
- ۶۴- نامه کسی بخان
- ۷۴- نامه بالک اسکندر خان فرمانروای گرجستان
- ۶۵- نامه میرعبدالجلیل کو که
- ۶۶- پاسخ نامه میرعبدالجلیل
- ۶۷- نامه‌ای بنظم
- ۶۸- حکم سرکاری [وکلانتری] سازنده‌ها [و نوازنده‌ها] برای زیتون
- ۶۹- حکم سپهسالاری تولم برای استاد زیتون
- ۷۰- حکم شیخ الاسلامی ملاعبدالله
- ۷۰- حکم همراهی ملا محمد [حافظ] روضه [الشهدا] خوان
- ۷۱- حکم مبرداری لاجین غلام
- ۷۱- حکم استمرار موقوفات ملاعبدالوهاب
- ۷۲- حکم شیخ الاسلامی شیخ کرم الله
- ۷۳- حکم پیشوایی میرحیدر از سلسله حیدری
- ۷۳- حکم رخصت خواجه بیک برفتن کعبه
- ۷۴- حکم خدام ورستری کیا جلال الدین محمد
- ۷۵- حکم سپهسالار کو که که بمیرحسین داده
- ۷۶- شجره برای سیدی
- ۷۶- سفارشنامه ملاشمس الدین محمد مداح
- ۷۷- حکم املاک میرفضل صدر
- ۷۷- سفارش نامه ملا محمد حافظ مورخ ۹۹۴

نستعلیق رمضان ۱۲۵۸ ، عنوان و نشان شگرفی ، ۴۲۴ ص ، نسخه در رجب ۱۴۲۰ از آن محمودخان
مستمد السلطان بوده است .

۱۶/۵×۸/۵ ، ۱۷۴۱۶۲×۲۶/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد نیم عاج تریاکی ضربی ترنجی آراسته
ضربی .

مجالس العشاق

از ابوالغازی سلطان حسین بن سلطان منصور بن بایقرا بن عمر شیخ بن تیمور
گورکان (۸۴۲ - ۹۱۱) دانسته شده ولی از میر کمال الدین حسین بن مولانا
شهاب الدین طبسی گازر گاهی است و در ۷۷ مجلس و در ۹۰۸ آغاز شده است (استوری
۹۵۹:۱ - مشار ۱۳۷۷) .

چنین است فهرست مجالسهای آن

۳۲	مجلس ۱ - صادق (ع)
۳۳	مجلس ۲ - ذوالنون مصری
۳۸	مجلس ۳ - ابراهیم ادهم
۴۵	مجلس ۴ - سلطان بایزید بسطامی
۵۲	مجلس ۵ - حسین بن منصور حلاج
۵۸	مجلس ۶ - شیخ ابوالحسن خرقانی
۶۰	مجلس ۷ - ابو سعید ابوالخیر
۶۲	مجلس ۸ - خواجه عبدالله انصاری
۶۹	مجلس ۹ - امام احمد غزالی
۷۳	مجلس ۱۰ - حکیم سنائی
۷۶	مجلس ۱۱ - عین القضاة

- ۲۸ مجلس ۱۲- احمد زنده پیل جام
- ۸۱ مجلس ۱۳- اوحدالدین کرهانی
- ۸۳ مجلس ۱۴- شیخ اوحدی
- ۸۵ مجلس ۱۵- شیخ شهاب مقتول
- ۸۵ مجلس ۱۶- سعدالدین حموی
- ۸۷ مجلس ۱۷- شیخ روزبهان
- ۸۹ مجلس ۱۸- شیخ مجدالدین بغدادی
- ۹۱ مجلس ۱۹- شیخ نجم الدین کبری
- ۹۶ مجلس ۲۰- شیخ صنعان
- ۱۰۵ مجلس ۲۱- خواجه حسن عارف
- ۱۰۹ مجلس ۲۲- شیخ فریدالدین عطار
- ۱۱۲ مجلس ۲۳- ابن فارض
- ۱۱۳ مجلس ۲۴- محیی الدین اعرابی
- ۱۱۷ مجلس ۲۵- شمس تبریزی
- ۱۲۱ مجلس ۲۶- شیخ نجم الدین رازی
- ۱۲۲ مجلس ۲۷- سیف الدین باخرزی
- ۱۲۴ مجلس ۲۸- شیخ عزیزنسقی
- ۱۲۶ مجلس ۲۹- جلال الدین محمد رومی
- ۱۲۸ مجلس ۳۰- فخر الدین عراقی
- ۱۳۲ مجلس ۳۱- شیخ سعدی شیرازی
- ۱۳۶ مجلس ۳۲- امیر سید حسینی
- ۱۳۷ مجلس ۳۳- شیخ محمود شبستری

- مجلس ۳۴ - امیر خسرو دهلوی ۱۴۰
- مجلس ۳۵ - حسین اخلاطی ۱۴۲
- مجلس ۳۶ - امیر سید علی همدانی ۱۴۶
- مجلس ۳۷ - خواجه بهاء الدین نقشبند ۱۴۷
- مجلس ۳۸ - پهلوان محمود پرباز ۱۴۹
- مجلس ۳۹ - مولانا لطف الله نیشابوری ۱۵۳
- مجلس ۴۰ - خواجه حافظ شیرازی ۱۵۵
- مجلس ۴۱ - سعد الدین تفتازانی ۱۵۹
- مجلس ۴۲ - امیر سید شریف جرجانی ۱۶۱
- مجلس ۴۳ - شیخ مغربی (محمد شیرین) ۱۶۳
- مجلس ۴۴ - کمال خجندی ۱۶۴
- مجلس ۴۵ - امیر علی مخبوم ۱۶۶
- مجلس ۴۶ - خواجه ابو الوفا ۱۷۱
- مجلس ۴۷ - قاسم الانوار تبریزی ۱۷۲
- مجلس ۴۸ - سید عماد نسیمی ۱۷۸
- مجلس ۴۹ - حسین خوارزمی ۱۸۲
- مجلس ۵۰ - شرف الدین علی یزدی ۱۸۵
- مجلس ۵۱ - سید حکیمی طبسی ۱۸۶
- مجلس ۵۲ - شیخ داده ظفر ۱۸۷
- مجلس ۵۳ - شیخ شاد کانی ۱۸۹
- مجلس ۵۴ - خواجه عبدالله مروارید ۱۹۲
- مجلس ۵۵ - عبدالرحمن جامی ۱۹۶

- مجلس ۵۶- حضرت سلیمان نبی ۲۰۲
- مجلس ۵۷- اسکندر مقدونی ۲۱۱
- مجلس ۵۸- فرهاد ۲۲۱
- مجلس ۵۹- مجنون قیس عامری ۲۳۱
- مجلس ۶۰- خسرو پرویز ۲۳۹
- مجلس ۶۱- محمود بن سبکتکین ۲۴۸
- مجلس ۶۲- جلال الدین ملکشاه ۲۵۱
- مجلس ۶۳- محمد بن ملکشاه ۲۵۵
- مجلس ۶۴- امیر سید اسمعیل گیلکی ۲۶۰
- مجلس ۶۵- سلطان مسعود سلجوقی ۲۶۷
- مجلس ۶۶- سلطان سنجر ۲۷۱
- مجلس ۶۷- ابوالفتح ابراهیم سلطان ۲۷۹
- مجلس ۶۸- بابر بن بایسنغر ۲۸۲
- مجلس ۶۹- سر بداغ بن جهانشاه ۲۸۴
- مجلس ۷۰- سلطان یعقوب ۲۸۶
- مجلس ۷۱- ابوالنجیب خرازی ۲۸۹
- مجلس ۷۲- بی سروپا ۲۹۲
- مجلس ۷۳- شیخ آذری ۲۹۴
- مجلس ۷۴- جهانشاه میرزا ۲۹۶
- مجلس ۷۵- امیر علیمشیر نوایی ۳۰۰
- مجلس ۷۶- امیر کمال الدین حسین فنایی (زنده در ۸۷۴) ۳۰۴
- مجلس ۷۷- مؤلف کتاب (ذریعه ۹ : ۲۵۵) ۳۰۸

۲۲۹۰

۳۳۰۳

تستعلیق خوش روز آدینه ۱۲۲۲/۴ ج ۸ در باغ اوین ، عنوان و نشان شنغرف .
۱۸ س ۸ × ۱۶ ، ۳۷/۱۲ × ۲۱ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه ای مقوایی .

رفع الغفلة

از فیض کاشانی است بفارسی بنام شاه عباس دوم در سه بند: بیان حال شمه ای از حقیقت
حال علم و علما و اصناف ایشان ، در ذکر شمامه ای از معنی زهد و عبادت درویشان ، در
منع قدح و طعن از امامه اهل اسلام و همکیشان (مجموعه ۲: ۲۰ و ۳۴ و ۴۲) .

آغاز: بسمله . یا مبدع الارکان و الاصول و یا مفیض القلوب و الارواح .
انجام :

خواست تارمزی بگوید شد عیان از دست فیض
گفتمش نسا گفتنی بسیار شد خاموش شو

۳۳۰۴

تستعلیق سده ۱۱ ، جدول زر و مشکی و شنغرف ، حاشیه آراسته ، ترجمه فارسی شنغرف ،
با حواشی .

۱۴ س ۹ × ۱۷ ، ۱۰۴/۱۴ × ۲۵ ، کاغذ سپاهانی متن و حاشیه آراسته بسیار زیبا - جلد تیماج
سرخ مقوایی درون تریاکی .

الصحة المجدية

دعاهای منسوب بامام زین العابدین است ،

تعلیق ہندی غلام محیی الدین درعظوم آباد درروز یکشنبہ پایاں ذی قعدہ ۱۲۲۲، عنوان و نشان

شماره ۱۰

۱۵ س ۱۰ × ۱۶/۵ ، ۲۲ × ۱۵۳۶۳ ، کاغذ ہندی - جلد تیماج سبز ضربی مقوایی.

چار گلزار

از نثاری درعرف و ندو و بلاغت یا دستور زبان فارسی کہ برای مستقر کورنر
اوزلی صاحب درہزار و سید و اندی ساختہ و در چہار گلزار است نخستین پنج گل دومی
و سومی ہر یک دو گل چہارمی سہ گل دارد (مجلس ۲: ۱۹۷ و ۲۵۳ و ۲۶۳ - مشارص ۵۳۸
بنام چہار گلزار نثار علی مولوی).

آغاز: بسملاہ . بعد حمد ایند صمد لم یلد ولم یولد کہ صفت او است.

انجام :

ہاتف ز فلک رسید تاریخ نوشت

بر رنگ بہار این قدر باغ بہشت

چنین است نام شاعر اتمکہ از شعر آ نہادر این کتاب گواہ آمدہ است :

نثاری مؤلف کتاب ۱-۱۵-۵۱-۵۲

سعدی ۱۰-۱۴-۱۵-۱۶ نظامی گنجوی ۲۳-۱۰

فردوسی ۷۴-۲۲-۱۴ رودکی ۱۴-۲۱-۶۳-۸۷-۸۹

ملای روم ۱۴ خلیفہ شاہ محمد ۱۵-۶۵-۷۲

جامی ۱۶-۲۵ حافظ شیرازی ۱۶

عبدالواسع جبلی ۱۹-۱۷-۱۶ خاقانی ۱۸

آصفی ۱۹-۲۰-۲۴-۱۹۹ ابوالفرج رونی ۲۴

ناصر خسرو ۳۰	خواجہ نصیر طوسی ۳۰
فریداحول ۳۱	فخری هروی ۳۰
عرفی شیرازی ۳۶	عصمت بخاری ۱۱۴
یوسفی ۵۰	سراج الدین راضی ۳۷
رشید و طواط ۶۶-۶۲	آشفته ۵۰
قطران تبریزی ۶۳	شرف رامی ۶۳
امیر معزی ۶۵	میر شمس الدین فقیر ۶۴-۸۱
امیر خسرو دهلوی ۶۸	منطقی ۶۶
فرخی سیستانی ۷۶	سراج قمری ۷۴
غنصری ۷۹-۸۷	مسعود سعد سلمان ۷۷-۱۱۹
ابوالمعالی ۸۱	کمالی ۸۰
عمیق بخاری ۱۱۸-۱۱۹	امیر معزی ۸۲
عمیق ۱۱۸	شعری ۸۲

۳۵۶

نستعلیق خوش نصیر الله فرزند شاعر در ذی قعدة ۱۳۰۴ از روی اصل ، جدول سرخ و زرین و مشکی

و لاجورد .

۱۵-۱۵×۷/۵ ، ۴۱×۱۳/۴۶۰ ، کاغذ فرنگی کبود - جلد تیسماج سرخ مقوایی .

کلیات

از میرزا عبدالرحیم ندیم صابر خلخالی منشی باشی مستوفی دربار ناصری و دیوان شعر و منشآت او است و گویا «تذکرة الخالق» (؟) خوانده میشود چنانکه در یادداشت پسرش در آغاز نسخه ما می بینیم شعرها در سوگواری بر اهل بیت و ستایش مذهبی و درباری است. نامه به میرزا عبداللہ منشی تبریزی و امیر دیوان و صدر الممالک اردبیلی

ومهدی قلی میرزا و شاهرخ میرزا فرمانروای خلخال در نشرها دیده میشود.
آغاز: بسمله . شکر و حمد لایحاط ولا یجد بتوانا خداوند واحد احد.

انجام :

اندر ثنای ناصر دین شاه دین پناه

نصرت قرین من شد اقبال یاورم

دروایان شعر پسر شاعر (میرزا ناصر الله) و باز شعر خود ندیم صابر در ستایش فرخ خان
امین الدوله و فرمان برای میرزا حسام الدین علی شیرازی و شعر میرزا فرج الله افشار
آجودان تو بخانه متخلص بصابر و میرزا سید حسین مشعوف تفرشی و میرزا حاجی محمد
کرمانشاهائی بیدل هست .

۳۳۰۷

تستعلیق ۱۸ شعبان ۹۱۸ ، عنوان زرین ، جدول زر و لاجورد ، آغاز افتاره درد بیاچه .
۱۳ س ۷/۵ × ۱۱/۵ ، کاغذ ۱۷ × ۱۱۴۹۱ ، جلد تیماج تریاکی ضربی زرکوب ترقی .

بهارستان

از عبدالرحمن جامی که در ۸۹۲ در هشت روضه ساخته است (مجلس ۲: ۴۲۸) .

۳۳۰۸

نسخ ۳ و یا از خود مؤلف ، عنوان و نشان شگرف ، حواشی دارد بفارسی و عربی بخط نستعلیق .
۱۹ س ۶/۵ × ۱۵ ، کاغذ سپاهالی ، جلد تیماج تریاکی ضربی مقوایی .

کتاب الاخبار

گویا از محمد صالح بن کربلایی عبدالعظیم چلاوی خانکدار که در روز آدینه

شوال ۱۰۸۹ گرده آورده و نوشته است. در پایان تاریخ ۱۱۰۹ هم دارد. عنوانها آن باب است. خبرهای نبوی است و مربوط باخلاق مذهبی و احوال قیامت بروایت از اصحاب پیامبر.

آغاز: بسمله. قال النبی صلعم صوم العید معلق بین السماء و الارض حتی تؤدي
انجام: وعلى ميعضهم لعنة الله والملائكة اجمعين.

۳۳۰۹

استعلاقی ۱۳۶۹ در ش ۱ و روز شنبه ۲۴ ذی حجه ۱۳۸۰ از محمد علی بن قربا نعلی اردبیلی در ش ۴، ش ۳ و ۴
از پایان افتاده و بهمین خط، عنوان و نشان شناسی.
۱۶/۵×۷/۵، ۲۱×۱۴/۵، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى ضربى مقوایى.

مجموعه

۱- شرح العوامل المائة (۲ پ - ۱۱۱ پ) از نظر علی بن محسن گیلانی که در
۱۳۶۹ ساخته و شرح دوم اوست بر العوامل المائة مولانا محسن بن محمد طاهر قزوینی
نحوی شاگرد امیر قوام الدین قزوینی و شارح تهذیب تفتازانی در ۱۱۳۲ (ذریعه و ۱۳: ۱۶۲
و: ۳۷۲).

آغاز: بسمله. نحمدك يا من اليه يصعد الكلم الطيب والعمل الصالح يرفعه...
فیقول... نظر علی بن محسن الجیلانی.

انجام: فنعم اجر العاملين ولمثل هذا فليتناقش المتنافسون فاننا لله وانا اليه
راجعون والحمد لله رب العالمين والصلوة على نبيه... خير العالمين.

۲- شرح العوامل المائة (۱۱۲ پ - ۱۵۲ پ) شرحی است بر متن عبدالقادر
گرگانی.

آغاز: بسمله . الحمد لله رب العالمین حمدا کثیرا طیبیا مبارکاً . . . اما بعد فهذه
کلمات و مفهومات فهمناها من کلام الشراح لمتون النحو ومن اساتیدنا .
انجام : فلیلزم ان یکون مرفوعاً لفظاً .

۳- سراج [القلوب] (۱۵۳ پ - ۱۸۶ پ) گویا از خواجه نصر بن سعد بن ابی القاسم،
عنوانها « سؤال و جواب » است و باید ۸۱ بند باشد . جز سراج القلوب غزنوی (مشار
۹۴۵ - ذریعه ۱۲: ۱۵۹) .

آغاز: بسمله . حمدله . . . این کتابی است اندر غرائب پیشینیان و عجائب
گذشتگان آفرینش آسمانها و زمینها و آنچه مندرج است درین کتاب از امور عجیبه
میباشد ازین سبب بسراج [القلوب] نام نهادیم زیرا که روشنایی دلها و شفای دردها
است .

انجام افتاده : از ورطه ها میگذرند
۴- انیس الموحیدین (۷ پ) از مهدی بن ابی ذر نراقی (مشار ۱۷۷)

۳۳۱۵

لستعلیق سده ۱۴ ، نسخه بدل دارد ، عنوان و نشان شنکرف ، نسخه وقف شده و یادداشت وقف
آن را که در صفحه عنوان هست پاک کردند ، مهر فتحعلی مورخ ۱۲۷۲ دارد .
۳۱ س ۸ × ۱۶ ، ۲۲/۵ × ۱۳/۴۳۴۹ ، کاغذ سپاهانی نخوری - جلد تیماج مشکى ضربی مقوایی .

الاحیاج علی اهل اللجاج

از ابو منصور احمد طبرسی است (ف ۱۰۵۸) .

۳۳۱۱

لستعلیق شعبان ۱۲۴۹ ، عنوان شنکرف .
۱۶ س ۸/۵ × ۱۵ ، ۲۱/۱۳/۵۴۵۶ ، کاغذ قرنگی کبود - جلد تیماج مشکى .

خواص الاسماء

خواص چهل اسم است و کتابی است در سحر و جادو و غزایم .
آغاز: بسمله . خاصیت اسم اول در شرح کبیر اگر کسی را مال و نعیم فراوان
 رسید از میراث یا غیر آن و دیگری آن حق را به تغلب باور هائ نکنند . . او را این
 دعوت باید کرد .

انجام : اسم چهل اینست یا غیائی عند کل کربة . . . دون کل شیء قربة . . .
 رب العالمین .

۲۳۱۲

تعلیق محمد شفیع بن محمد ابراهیم طباطبائی حسنی حسینی در ۲۸ ذی القعدة ۱۰۷۰ و تا میبحث
 ماهیت هم نرد محشی «سلمه الله تعالی» خوانده شده است (پایان) ، نسخه بسیار پاکیزه است ، از آقا تقی
 کتابفروش در ۱۳۸۴/۲ خریده شده است ، ۵۱۶ ص.
 ۱۵/۵×۶/۵ ، ۲۵۸/۱۳×۲۱/۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج سرخ زرکوب ضربی مقوایی
 بالاولا درون خاکستری زرکوب .

حاشیه حاشیه شرح الزیجری

از آقا حسین خوانساری بر حاشیه قدیم دوانی بر شرح قوشچی برتجرید طوسی
 که در روز پنجشنبه ۱۵/۲/۱۰۶۴ ساخته است . این تاریخ را نویسنده نسخه ما از خط
 محشی در پایان آورده است . (طوس ۴: ۷۳ - ذریعه ۶: ۱۱۴) .

آغاز: بسمله . حمدله . . . قوله لا یبعد ان یقال فی ترک الموصوف ایماء لطیف
 الی آخر الحاشیه ، ممکن توجیه هذه الحاشیه بوجوده .
انجام : فثبت علتها له بالعرض .

استعالم مؤلف ، عنوان و نشان شناسی ، نسخه بسیار پاکیزه ایست و ۳۰ یا ۲۰ صفحه ای بیشتر افتادگی نداشته باشد .

۱۱×۱۵ ، ۸۶×۱۴ ، ۲۴ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی .

فهرست فزیدونی

از محمد طاهر بن حسن خادم بسطامی که بنام فریدون خان فرمانروای « استرabad و هازندران و بسطام و دامغان و کرایلی و کیودجامه و درون » و سرپرست اهل ترکمان که با آنها جنگها کرده است و در هنگام برگشت خود مؤلف از مشهد طوس در شوال ۱۰۲۲ ساخته و چنین نامیده و از سروده های خود و دیگران در آن آورده است .
 اواز گفته های قاسم شمساییک لشکر نویس که همواره در « کاب ظفر انتساب » بوده و « نواب مملکت مدار گردون و قار » این تاریخ را ساخته است . نیز نگار و فریبکاریها و تمهیدکاریهای فریدون در مین ایل کوکلان و اون بکیان در آن شرح داده شده است (دیباچه و پایان کتاب)

چنین است فهرست آن

- ۱- مندمه درس گذشت خود فریدون خان چر کس غلام خاصه شاه عباس که در هفت سالگی دزدان « چر کس استان » او را دزدیده بگروه لژکی فروختند و سرانجام او بدر بار شاه عباس راه یافت
- ۱۱
- ۲۱ فتح نخستین در رمضان ۱۰۱۵
- ۳۲ فتح دوم در کوکلان با صدتن
- ۴۷ فتح سیم ایلغار دیوان دره و کمال دره
- فتح چهارم جنگ با شاه نظر بیگ برادر بزرگ قراخان در داعی در ۱۰۱۹
- ۵۶ و شکست آنها

- ۶۱ فتح پنجم باج و خراج گرفتن
- ۶۵ فتح ششم شکست دادن شاه نظر بيك
- ۷۱ فتح هفتم نامه نوشتن بايل كوكلان و كشتن قراخان
- ۷۵ فتح هشتم تاخت بر گروه داغلو بردن
- فتح نهم بدست آوردن اسمعيل بيك برادر قراخان سلطان و پسرش تيمور بيك
- ۷۸ با گروهی از اوزبكيان
- ۸۴ فتح دهم ايلغار ازراه دده گنبدي وبيرام يولومي و گرفتن شاه نظر بيك
- ۹۸ فتح يازدهم ايلغار كردن تا ابتداي ايلخان داغی و شكست دادن دشمنان
- فتح دوازدهم آمدن قاريخان نزديك دژ مبارك آباد و كوچانيدن ايل اوخلو و
- دنبال كردن و بر گرداندن و شكستن دشمنان
- ۱۰۶
- ۱۱۷ فتح سيزدهم رفتن خان تاپايان كوكلان وادب كردن دشمنان
- فتح چهاردهم رفتن خان بقز لجه بر سر توكل اون بيكي و كشتن همه آن ايل
- ۱۲۵
- ۱۳۱ فتح پانزدهم ايل اوخلو فرامنگارا نابود ساختن
- ۱۳۴ فتح شانزدهم كشتن همه ايل سالور و دوجی
- فتح هفدهم فرستادن گروهی بچالایر برای دفع ايل علمينكي حنجر سلطانی
- ۱۳۹ و سيصد و پنجاه سربريدن
- ۱۴۱ فتح هيچدهم ايلغار بر سر قز لجه كه گريخته و بجای پناه برده بودند
- ۱۴۷ فتح نوزدهم گرد آوردن گروه پرا كنده اوخلو و بكار واداشتن
- فتح بيستم ازدژ مبارك آباد پانزده منزل را در هفت شبانه روز ايلغار كردن و بر
- سردژ مزید يزيدي كه پيرامون درون است رفتن
- ۱۵۰
- ۱۵۹ خاتمه شمه ای از خوش رفتاری خان (۱۴)
- ۱۶۳ اختتام خاتمه كه بنظم خود مورخ است
- آغاز از ديباچه افتاده : مالك الملکي را كه رفعت سر ابرده عظمتش بر تراز

ساحت کون و مکان است و بسطت بساط بسیط مملکتش بیرون از فضای زمین و زمان .
انجام :

تو بر مسند عدل پاینده دار همیشه چراغ دلش زنده دار
راقمه و قایله ... ابن الحسن الخادم محمد طاهر البسطامی غفر الله الکریم ذنوبهما
و ستر عیوبهما و عفی عنهما بالکرم و الاحسان .

۳۳۱۴

نسخ حسین علی طالقانی در ۱ محرم ۱۰۷۷ ، عنوان و نشان شنغری ، حاشیه دار با نشانه « منه
سلمه الله تعالى ، منه » ، مالک رجب علی بن جمال الدین محمد و غلامحسین مصاحب در ۱۳/۱۴/۱۱ در تهران .
۱۶ ص ۱۳ × ۱۴ ، ۱۹/۵ × ۱۴ ، کاغذ - جلد تیماج مشکى درون سبز .

کحل الابصار و نور الانظار

حاشیه ایست از رضی الدین محمد قزوینی بر حاشیه خفزی بر شرح قوشچی
بر الهیات تجرید طوسی (ادبیات ۴۰۴)
آغاز: بسمله . الهی کیف ادعوك و انا انا و کیف لادعوك و انت انت صلی علی
افضل بریتك محمد... و بعد فیقول... رضی الدین محمد القزوینی ... ان الحاشیه المشهوره
للعلامه الخفزی علی شرح الهیات تجرید الکلام کتاب مرغوب ... فعلقت علیها ...
هذه الدرر المستخرجه ... تسمى كحل الابصار و نور الانظار .
قوله ان يفعل فلا يستمر هذا بالنظر الى فعل القادر ... و العدم متعلق القدره
انتهی .

۳۳۱۵

نسخ علین حاج محمد قلی عاشوری قزوینی در ۲۷ ذی قعدة ۱۲۹۹ در تهران ، عنوان و نشان شنغری .
۱۹ ص ۱۶/۵ × ۱۰/۵ ، ۱۶/۵ × ۱۰/۵ ، کاغذ قرنگی - جلد تیماج حنائی ضربی مقوایی -

دیوان

از میرزا مشتري ضياءالدين محمد ابراهيم شاعر عصر قاجار باسر گذشت او در
ديباچه از شمس الدين بن حكيم الهی (مجلس ۳: ۱۶۴) بيشتري هجواست و نشر هم دارد و نزديك
به ۲۵۰۰ بيت .

آغاز:

خوش آنكه بخت كشد رخت زى خراسانم

چرا كنز آمدن ملك رى پشيمانم

انجام:

در معر كه اى كه بايع و مشتريست

وللباش زحل دگر چرا خرملكسى

۲۳۱۶

تستعليق سده ۱۱ .

۱۷س ۱۶/۵ × ۲۲ ، كاغذ سپاهانى - جلد تىماج مشكى ضربى مقوايى .

دیوان

از میرزا ملك مشرقى مشهدى در گذشته ۱۰۵۰ (مجلس ۳: ۲۳۴ و ۶۰۱ - ريو
س ۳۸۳) باديباچه اى از میرزا محمد متخلص بفارس شاگردش و گردآورنده ديوانش
بدستور شاه صفى بن صفى بن عباس صفوى درسر گذشت او به نشر (آغاز و انجام افتاده)
قصيده و غزل است بترتيب تهجى و رباعى و مثنوى خسرو و شيرين باز قصيده .

آغاز افتاده:

نيست چون ياقوتى از كس خواهشى در هيچ باب

نى در آتش آب ميخواهم نه در خاك آفتاب

انجام افتاده :

شنیده ام که مرا بسا کسی نمی شناسند
یگانه ای که بسنجند کسی بود مشهور

۳۳۱۷

استعلاق سمیع بن غلامعلی درروز یکشنبه ۱ شوال ۱۱۱۴ درش ۲ و ع ۱۱۱۴/۲ درش ۳ ، ۴ ، ۱
بهمن خط .

۱۸س ۱۴×۶/۵ ، ۱۰۵×۱۴ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج تریاکی ضربی .

و جعفری ده

۱- تحفة الدارین (۱ پ - ۱۴ پ) در میراث است از شیخ الاسلام محمد طاهر بن
محمد حسین .

آغاز : بسم الله . الحمد لله رب العالمین وخیر الوارثین واسرع الحاسبین ... فهذه
رسالة وجيزة فی مسائل الميراث المهمات ... قد ألفها ... محمد طاهر بن محمد حسین
ورتبها علی فصول وسمها تحفة الدارین .

انجام : هذا جدول الانكسار المستوعب وصورة اثني عشر (سپس جدول است
در يك صفحه) .

۲- رسالة المناسخة فی الميراث (۱۵-۲۰ ر) .

آغاز : بسم الله . بعد الحمد والصلوة اعلم ان اشتقاق المناسخة من النسخ وهو فی اللغة
النقل والتحويل .

انجام : فتبين ان القسمة صحيحة .

۳- ميراث (۲۰ پ - ۱۰۳ پ) بفارسی وشرح فارسی ممتنی را میماند و در برخی

از جاها بندهای عربی است که شرح میشود.

آغاز: بسمله . کتاب میراث و درین کتاب چند فصل است [۱] در بیان اسباب میراث [و آن] دواست یکی نسب و دیگری سبب .
انجام : این است تفصیل این مسئله و برین ختم شد رساله الحمد لله وارث میراث الارض و السماء والصلوة علی خاتم الرسالة وآله الهدی .

۲۲۱۸

تستعلیق سده ۱۱ .

۱۵ س ۷×۱۴ ، ۱۹/۵×۱۴/۵۴۸۰ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکى ضربى مقوایى .

در مجموع قلم

شرح گلشن راز (سراسر دفتر نهمین) که در خود آن نشانی از شارح نیست . شارح در آن یاد میکند از شرح لمعات خود (۶۳) و ملازمت خود او در سمرقند با قاضی زاده رومی هنگام رصد بستن و پرستش که از او کرده است (۶۸) و از عطار و مولوی و امیر سید قاسم [انوار در گذشته ۸۳۷] (۱۲۶) و شیخ کمال نورالله (ص ۱۵۰) و محقق قاسمی گویا همان قاسم انوار (ص ۷۲ و ۱۵۱) و احمد غزالی و سالکی (۱۶۷) و پیر تاج الدین علی (۱۴) و پیر محمود (۱۶) و شیخ محیی الدین (۱۹) .

آغاز: بسمله . و به نستعین . شکر و سپاس و ستایش بی حد و قیاس واجب الوجودی را که وحدت ذاتش بتحدید قوت نظری در نیاید و احصای ثنای ذات پاکش بقوت بشری ناسوتی نشاید مگر بقوت قدسی لاهوتی . . . اکنون کلمه ای چند در تنقیح و توضیح ابیات گلشن راز که بسی از از فحول متأخرین در شرح و بیان آن کوشیده اند نوشته شد بجهت تحفه .. السلطان محمد .

انجام :

الهی عاقبت محمود گردان

بنام خویش کردم ختم پایان

درمیان کسانى که لمعات عراقى و گلشن راز هر دو را شرح کرده‌اند بنام سید
 نعمة الله کرمانى (۷۳۱-۸۳۴) بر مى‌خوریم (دیباچه نفیسی بر کلیات عراقى چاپ ۱۳۳۵
 خ ص لح - ف، ۴۶۹ - دانشمندان آذربایجان ص ۳۳۶ - چلبی در گلشن راز - مجلس
 ۴۲۳:۲ - طوس ۱۹۱:۴ و ۳۲۳ - دیباچه مفاتیح الاعجاز لاهیجى چاپ ۱۳۳۷ خ ص ۸۱ -
 دیوان هند شر، ۱۸۲ - پاریس ۱۵۱۶ - ۱۵۱۹ - بادلیان ۲۶۷۴ - ۲۶۷۷ - تاشکند
 ۹۹۲:۲ - فهرست دانشگاه بمبئی ص ۱۶۲-۱۶۷ - ذریعه ۱۳۵:۲۶۸-۲۷۱ - مشار ۱۲۰۶) .
 اگرچه در مجموعه در ترجمه احوال شاه نعمة الله ولى کرمانى چاپ ۱۳۳۵ خ
 ص ۱۱۷ و ۲۱۱ تنها از شرح لمعات او یاد شده است ، از همین مجموعه ص ۷۰ بر مى‌آید که
 خواجه صابن الدین علی تر که خجندی سپاهانى در گذشته ۸۳۰ زهرات با قاضى زاده
 رومى نزد برادر بزرگ او خواجه صدرالدین محمد تر که درس میخوانده‌اند . او هم
 شرحى بر گلشن راز دارد (ف ۴۲۴) و شرحى بر لمعات بنام الضوء (نفیسی) نسخه ما
 باید از همین خجندی باشند از آن کرمانى چه او گویا با قاضى زاده رومى چنین آشنایى
 نداشته‌است . سرگذشت خجندی در فهرست ريو (ص a ۴۲) هست .

- ۲- جنگ (هامش) شعرهای مایلی ، محمدقلی سلیم ، میرزا ابراهیم ادهم ،
 صیدی ، مولوى رومى ، سنایى ، نظام استرآبادى ، صفى ، طالب آملی ، صایب ، روحى ،
 حیرتى ، ابوسعید ابوالخیر ، ناصر خسرو ، سلطانعلی بیك ، باباقغانى .
- ۲- رساله عرفانى و اخلاقى (۱-۹۱ هامش) بفارسى (بریدگى دارند و نتوانستم بشناسم) .
- ۳- مرآت الحقایق (۹۲ - ۱۹۲ هامش) از عبداللطیف عباسى (ش ۳/۳۱۷۶)
 این نسخه گزیده‌اىست از آن و نام «عبداللطیف» در هامش ص ۱۳۲ دیده میشود .

و جیز

در « آداب و اسلوب مشی طریقهٔ ذهبیه » است بقارسی و از پرویز سلمانی که حبیب‌الله بن اسدالله بن امیر اصالان خان دنبلی آن را بخط خود نوشته و « بصدور ترتیب اسباب تحریر [آن] برآمده » و حدیثی از اربعین بهایی در آغاز آن گذارده با شرح عربی آن.

آغاز افتاده: این ذرهٔ گمنام روسیاه حبیب‌الله بن اسدالله بن امیر اصالان خان دنبلی خویی که مدعوبه تنبل مولا و متخلص به لسان الولایه است . . . بسمله . الحمد لله رب العالم و الانام .
انجام : ولم یسلك سبیل الجفا .

۲۳۲

تستعلیق سدهٔ ۱۴ ، در پایان آمار سلسلهٔ خانها و واعظان و شاعران نهاوند و طلاب علوم دینی و مستوفیان و تجار و کسبهٔ معتبر و معروف و مقابر و امامزاده‌ها و مساجد و محلات و گریه‌خانه‌های نهاوند و شاهزادگان نهاوند و کاریزها و آبهای نهاوند دیده میشود .
۱۶س/۷/۵/۱۴ ، ۱۱۸/۵۴/۱۰/۱۷ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ .

دیوان

از امید نهاوندی میرزا ابوالحسن: خان قصیده است (۱-۶) و غزلیات مجذوبیه در ستایش مجذوبعلی (۶-۱۰۶) و دیوان دوم (۱۰۶-۲۲۳) هر دو بترتیب تهجی و نزدیک ۳۵۰۰ بیت (ذریعه ۹: ۹۷ - مجلس ۳: ۲۳۰) در آن از « خسرواد محمدشهنغازی » یاد شده است (۱۰۶ در آغاز دیوان دوم) در پایان نسخه آمده که محمود میرزا چشمش را کنده است .

آغاز:

حاصل هستی و کاخ ایمنی را زاشت و آه
برق خرمین سوز گزند و سیل بنیان خوار شو

انجام:

طالع ترا مساعد ایزد ترا معین
شوکت ترا یدک کش نصرت ترا غلام

۳۳۲۱

تعلیق سده ۱۱۱۰ ، جدول زر و مشکى ، آغاز و انجام افتاده و نام «لسان الغیب» در آغاز دیده میشود.

۱۴س ۱۰/۵×۱۴۶ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج مشکى ضربى مقوایى گرد سرخ.

لسان الغیب

از فریدالدین عطار نیشابوری است (مجلس ۳: ۵۷۱ و ۵۹۰).

۳۳۲۲

تعلیق محمد قاسم فاضل خلخالی (ص ۳۰ و ۳۹ و ۶۹) از سده ۱۲ و ۱۳ ، عنوان و نشان شناسه ،
درس ۳۹-۳۶ و ۶۷-۱۰۷ و ۱۰۹-۱۰۹ بندها است فلسفی و ادبی و عرفانی و خبر بفارسی بخط همین خلخالی ، در
ص ۴۸-۶۳ نیمه دومى کتابى است بهربى و اخلاقى ، ش ۹ افتاده و از فصل ۱-۷ است تا پایان برابر با ص ۱
ص ۴۶ چاپى تا آخر رساله .

۱۴س ۱۰/۵×۱۶۷ ، کاغذ فرنگى - جلد تیماج مشکى.

مجموعه

۱- شرح خبر کمیل (۱-۹) از کمال الدین عبدالرزاق کاشى .

۲- شرح خبر کمیل (۹-۱۲) از عزالدین ابی طاهر محمود بن علی کاشی .

۳- الوصیة (۱۳-۱۶) از شیخ شهاب الدین سهروردی صوفی به نجیب الدین عمر بن سعد ملتانی (ف ۴۵۰ ش ۲- ادبیات ۵۲۰ - حقوق ۵۰۳) .

۴- شرایط الوصل (۱۶) از همو .

آغاز: قال الشيخ المرشد شهاب الدین السهروردی قدس الله روحه اعلم ایها السالك الصالح ان الوصل مع الله تعالى لا یحصل الا بالخلوة و الانقطاع عن الخلق وهی مبنیة علی عشر شرائط: الاول القعود فی بیت مظلم .

انجام : والرضا بقضاء الله .

۵- الكلمات القصار (۱۷) بعربی است

آغاز: بسمله . حمدله ... ایمان المرء یعرف بایمانیه .

انجام : ثلث مهلكات یخل وهوی وعجب (افتاده) .

۶- مرآت العارفين فی ملتئم الامام زین العابدین (۱۹ - ۳۸) در تأویل سورة فاتحه است .

آغاز: بسمله . الحمد لله الذی اخرج من النون ما ادرج فی القلم ... اما بعد فانی اجبت سؤالك ایها الولد ... ان ... ارقم لك فی هذا المختصر شیئاً ... فی تحقیق فاتحة الكتاب ... سمیته مرآة العارفين فی ملتئم الامام زین العابدین .

انجام : وهویهدی السبیل ونعم الوکیل وصلى الله على سيدنا محمد وآله وصحبه وسلم تسليماً كثيراً .

۷- خلق الاعمال (۶۹-۷۹) از صدرای شیرازی (ش ۷/۶۸-۲۰ طوس ۱۴۱۰- چاپ شده در رسائل ص ۳۷۱-۳۷۷) .

۸- خلق الاعمال (۷۹-۸۳) از میرداماد تألیف ذی قعدة ۱۰۲۰ (طوس ۱۲۷: ۴) .

۹- اکسیر العارفين فی معرفة الحق والیقین (۸۴ - ۹۲) از صدرالدین محمد

شیرازی که در ۱۰۳۱ (نسخه ما) ساخته است (ش ۲۰۶۸/۵ - طوس ۲۸:۴ - چاپ شده در رسائل ص ۲۷۸ - ۳۴۰).

۱۰ - نواد (۹۳-۱۰۳) تفسیر سورة نور و برخی از مطالب عرفانی بفارسی و عربی است از دمدار .

۱۱ - التهليلة (۱۰۳-۱۰۶) بعربی است وادبی .

آغاز: اعلم ان مقدم الشيوخ ذهبوا الى ان قولنا «لا اله الا الله» كلام غير تام ولا مستقل بنفسه .

انجام: غير مسدود ولا محتاج والحمد لله [الذي] وفقنا على اتمام هذه الرسالة الوجيزة والشكر على صاحب المن والوجود على البرية .

۱۲ - رسالة في بيان مقدار السنة السرمدية وتعيين الائمة الالهية (۱۱۱-۱۱۷) از كمال الدين عبدالرزاق كاشي .

آغاز: بسمله . حمدله ... فان حقيقة الثبات الاحدية من حيث هي امتدادها اعنى مدة بقاءها غير مضبوطة ... وسميت تلك السنة السرمدية .

انجام: وذلك اليوم الحق .

۱۳ - تفسیر سورة الاخلاص (۱۱۸-۱۲۹) از ابن سینا .

۱۴ - تفسیر سورة الفلق (۱۳۰-۱۳۶) از همو .

۱۵ - تفسیر سورة الناس (۱۳۷-۱۴۰) از همو .

استعملین مصطفی بن صدیق بن منلا ابراهیم بن منلا عثمان وانی سده ۱۲ و ۱۳ ، جدول و عنوان شنگرف .

۱۵×۵ ، ۱۴۶×۱۴۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج - مرخ ضربی مقوایی -

مجموعه

- ۱- تحفة الاحرار (۲-۶۱ پ) از جامی در بیست مقاله .
- ۲- روضة المحبین یادنامه (۶۲ پ - ۸۹ پ) از ابن عماد خراسانی شیرازی
(ذریعه ۸: ۲۸۳ و ۹: ۲۷ و ۱۱: ۳۰۳ - ذیل ریوش ۲/ ۳۴۸ - مشار ۸۹) در ۷۶۰ بیت و در
۸۰۴ سروده است (۸۹ ر) پس او پس ازین تاریخ در گذشته است نه در ۸۰۰ چنانکه
گفته‌اند .
- ۳- منظومه پزشکی بترکی (۹۱ پ - ۱۱۶ ر) از ندایی بنام سلطان سلیم خان،
در پایان اندکی به نثر است .

آغاز:

کل ندائی کلامی مختصر آیت بوجهانده کو کلو برابر آیت

انجام : ایچند قویه نافع اول (تمت) .

- ۴- دیوان (۱۱۹ ر) از نهانی هفت غزل است بترکی یا تخلص «نهانی» و بیشترش
مناجات با خدا است .

آغاز:

ای کریم و رحیم بی همتا خالق انس و جن و ارض و سما

انجام:

زینت دهره کو کل ویرمه نهانی حذرایت

خاکدین پیرهنی پتری خاشاک اولند

- ۵- عجائب المخلوقات (۱۱۹ پ - ۱۴۶ ر) بترکی از احمد بی جان یازجی اغلی
با عنوانهای فصل بنام شیخ حاجی برایک .

آغاز: بسمله . حمدله ... سبب تحریر کتاب اولدر که محب العلماء ... یازجی

اوغلی احمد بی جان ... ایدر .

انجام : هنوز حق تعالی ثک قدرتك د کرده قطره سن تفکر ایده میه والسلام.
 ۶- کتاب الفلاحه (هامش ۱۱۹ پ - ۱۴۶ پ از چپ بر است) بتر کی در باره گیاهان و درختان و یاوداشتها و نسخه هایی را میماند، در گک ۱۴۶ ر آمده « کتاب الفلاحه صاحبی » .

۳۳۲۴

نستعلیق روز سه شنبه ۲۴/۲/۱۲۹۲ در تهران در ش ۱ ، ش ۲ بهمین خط ، عنوان و نشان شنغری .
 ۱۳۷۲: ۱۴ ، ۱۸۳۱۶۳×۱۸ ، کاغذ فرنگی - جلد تمیاج آریاکی ضربی مقوایی مرد قهوه ای .

مجموعه

۱- الفوائد الغروية (۱-۲۰۶) از سید ابوطالب حسینی قاینی خراسانی در گذشته در کراچی در ۶ شوال ۱۲۹۳ که در مشهد نجف در ۱۲۶۸ (ص ۴۷ و ۲۰۵) ساخته است (مصفی ۳۰- اعلام الشیعه ۲: ۴۰) پس از مقدمه و فوائد است در تاریخ مولد پیامبر و امامان و کنیه و لقب آنها و یکی دیگر درباره رجال و تعارض اقوال آنها و بسیار سودمند است از رهگذر خود آنها و کتابهای آنها و یکی در رموز رجالی و یکی درباره چگونگی رجوع بآن کتابها و یکی درباره اصطلاحات رجال و یکی در سر گذشت برخی از راویان در پنج اشراق و یک فایده درباره شش محمد نویسنده هفت کتاب در چهار لمعه و یکی درباره روش این محمدها و یکی درباره مصطلحات وافی و یکی در رموز بحار و یکی در اسماء والقباب و کنی و اوصاف و نسب مورد اشتباه و یکی در نامهای فرق شیعه، قسم دوم در علم درایه است (ص ۱۶۹) دارای يك فائده در سنت و خبر و یکی در طریق تحمل حدیث و یکی در اجازه و یکی در اهلیت تحمل و خاتمه در باره اصول شیعی و مجامیع اخبار امامی محمد باقر بیرجندی شاگرد مؤلف آن را بنام الفوائد الغروية فی شرح الفوائد الغروية شرح کرده است . این کتاب بسیار دانشمندانه نوشته شده و سودمند است .

آغاز: رساله رجالية المسماة بالفوائد الغروية - بسملة - الحمد لله الذي هدانا الى تميز صحيح الاقوال بدراية احوال الرجال ... وبعد فهذه عمدة المقال في علم الدراية والرجال حداني الى رسمها قراءة بعض الازكياء الاحباب فشرعت فيها ... وسميتها بالفوائد الغروية ... وهي مرتبة على قسمين: القسم الاول في الرجال، مقدمة في تعريف هذا العلم وموضوعه وفائده .

انجام: فهذه جملة موجزة في بيان مطالب علم الرجال والدراية وقد فرغت من تسويدها في المشهد المقدس الغروي ... ظاهرا وباطنا .

۲- نبراس الضياء وتسواء السواء في شرح باب البداء واثبات جدوى الدعاء (۲۰۹-۳۲۵) از سيد داماد كه بدرخواست محمد حسين چلبى شاگرد خود ساخته است (ش ۳۱۵۲/۱۰ - كشف الحجب ۵۷۵ - سپه ش ۶۶۰۵/۳) .

۳۳۲۵

تستعلق دهله سوم ج ۱۲۸۱/۲ در قروين ، عنوان و نشان شناسى .
۱۲/۵/۵/۱۳ ، ۱۷/۵/۱۱/۵۶ ، كاغذ فرنگى - جلد تىماج مشكى .

مناظره دانشمندان با گریم خان کرمانی

از پسر عموی حاجی محمد کریم خان کرمانی (۱۲۲۵-۱۲۸۸) که از او بنام «ابن عم بزرگوار» یاد میکنند (پایان) در آن بر شمرده شده مجالسی که در تهران بگذار شده و شاهدان گان و دانشمندان مانند اعتضاد السلطنه و فرهاد میرزا و نواب ایلخانی کیومرث میرزا و محمد ولی میرزا و نظر علی شاگرد شیخ مرتضی و امان الله میرزا و میرزا ابوالقاسم همدانی و ملالال هزار یهودی و شیخ حسین شیرازی و حاجی آقا بابای حکیم باشی و آقا علی مدرس و شاهرخ میرزا و دیگران در موضوعهای علمی و ادبی با او گفتگو داشته و او را مجاب ساخته اند . از این رساله ناتوانی علمی او بخوبی پیدا است .

این رساله در ۱۲۷۵ سیزده سال پیش از مرگ کریمخان ساخته و هفت سالی پیش از مرگ او نوشته شده است .

آغاز: بسم الله . الحمد لله الذى جعلنا من الذين اتبعوا الحق ونصروه و اجتنبوا الباطل وانكروه ... اما بعد من كه مسوداين اوراقم ... حقيقت احوال جناب حاج محمد كريم خان ابن ظهير الدوله ابراهيم خان قاجار را مى نگارم تابعى از عوام كالانعام كه ايشان را ركن رابع ميدانند كه باصطلاح وعقيده او اين شخص رابع خداورسول وامام است از اين خيال منصرف شده و از اين طريقه منحرف گشته او را مانند ساير خلق تصور كنند و اگر كلمه كفر آميزى از عباراتش برآيد و قابل تاويل است تاويل نمايند والا تكفير كنند و مرا در اين رساله مقصودى نيست كه بگويم فلان كلام را در ارشاد العوام برخلاف ظاهر شرع گفته يا فلان بيان را در هداية الصبيان مخالف شرع انور رانده . و وجه عدم تعرض دو چيز است اول آنكه رد و قبول آن كلامى مبسوط و كتابى مشروح ميخواهد و ثانياً آنكه مرا چندان با علمائى ظاهر الفتى نيست و باشيخيه كلفتى [نه] غرض بيان حق است بدون مقصود و منظوري و آنچه در مجالس دارالخلافة سؤال و جواب با وى شده يا معتبر حضور داشته يا آنكه از ثقات شنيده مى نگارد . . . حال در اين سال كه يكهزار و دويست و هفتاد و پنج هجرى است جناب حاجى محمد كريم خان بدارالخلافة باهره آمد و شرف حضور . . . ناصر الدين شاه قاجار . . . را ادراك نموده علمائى شرع دارالخلافة . . . بجهت فساد عقايد كه از عبارات و تصانيف او كه باعتقاد خود استنباط نموده بودند ملاقات وى را حرام دانسته از ديدن او دورى جستند و لى جمعى از ملك زادگان . . . باوى ملاقات کرده .

انجام : ابن اعتقاد مخصوص اجتهاد «ابن عم» بزرگوار است . قد فرغت من تسويد هذه الكلمات فى عشر الثالث من شهر جميدى الثانية من شهر واحد وثمانين و مائتين بعد الالف . . . فى بلدة قروين . . . حرسنا من . . . وساوس الشياطين .

تستعلیق ۱۱۱-۱۱۸ از خود گرد آورنده جنگ ، آغاز و انجام افغاده .
 سطر جلیپا ۱۲/۵ × ۱۷/۵ ، ۸۰ ۴ ۱۳/۵ × ۱۹ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج تریاکی ضربی متوایی
 بالولا.

جنگ

گرد آورده عبدالقادر مجزون بسطامی سپاهانی زنده در ۱۱۱۴ نزدیک به ۵۰۰
 بیت و بندهای به نشر از منشآت و جزآن از خود او و دیگران در آغاز نسخه با عنوان
 «لمحرره عبدالقادر بسطامی» با هفت بیت شعر مورخ ۱۳ رجب در مدرسه سلطان حسینی
 (ص ۱) این عنوان «لمحرره» در جاهای دیگر هم هست . تاریخ ۳ ج ۱۱۱۱/۱ در ص ۷ و
 روز سه شنبه ۷ شوال ۱۱۱۳ در مدرسه مرتضویه سپاهان در ص ۱۰ و روز دوشنبه
 ۱۶ ج ۱۱۱۴/۲ در ص ۲۱ و ۷ شوال ۱۱۱۳ در ص ۴۲ و ۲۳ شعبان ۱۱۱۱ در سپاهان در ص
 ۵۱ و ۲۶ ج ۱۱۱۱/۲ در ص ۶۶ و تاریخ ۱۱۱۸ در ص ۸۴ و ۸ شوال ۱۱۱۳ در ص ۱۱۳ و ۲۳
 شوال ۱۱۱۵ در ص ۹۶ و ۱۹ ذی حجه ۱۱۱۶ در ص ۱۱۵ و ج ۱۱۱۱/۱ در ص ۱۴۶ و ۲۰ شوال
 ۱۱۱۵ در سپاهان در ص ۱۵۰ هست . گلشن خیال او به نشر در ص ۷۲-۷۷ هست بدینگونه :
 آغاز: گلشن خیالی که این غریق بحر گمنامی عبدالقادر بسطامی خیال کرده .
 بعرض ایستادگان سریر محبت و تعشق و دل بستگان علاقه مودت و تعلق میرساند .

انجام : دریاب ضعیفان را در وقت توانایی ، والسلام علی من اتبع الهدی

عبارت «انشای سرخطی که این غریق بحر گمنامی بحسب الفرموده عزیزی
 بجهت اشرف نام شخصی نموده» در ص ۲۸ دیده میشود با انشایی شیرین و شیوا و بشوخی .
 شعرهای شفیعای نابینا متخلص به اثر و صاحب (شعر در بیشتر جاهای او نشر تعریف تنبا کو
 در ص ۳۳) و جامی و اهلی خراسانی و کلیم و مجذوب و میرزا نورس همدانی و میرزا شریف و

صیدی و مجذوب و وحید الزمانی و سید حسین و میرزا رضی ارتموئی (ساقی نامه ص ۳۸) و
میرنجات و مهری و میرزا داود هنگامی که بمنصب تولیت سرافراز شده بود (ص ۵۱)
و شوکت و حافظ و میرزا رفیع واعظ قزوینی و هانی و وحشی (فرهاد و شیرین) و عرفی
و نوعی در آن دست.

شعرهایی درباره مقام بفارسی درص ۴۲ و رقعه سفر حج جامی به نشر درص ۵۰
و سرپای مهری عرب درص ۵۲-۵۴ و منشآت میرزا کاظم سلمه الله تعالی درص ۱۰۷ و رقعه
منع شراب محمد علی بیگ صائب مستعدخان درص ۱۱۳ آمده است.

۳۳۲۷

تستعلیق مؤلف، عنوان شناسی، جدول رنگارنگ و جدول و شناسی -
۱۷ ص ۱۰ × ۱۵/۵ ، ۲۲ × ۱۶/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه ای مقوایی.

جواهر الابیات یا دیوان الخادم

از شیخ محمد هاشم بن محمد مفید انصاری جابری شیرازی و قصیده ها است درستایش
خدا و پیامبر و امام و زئای خاندان پیامبر با شرح برخی از آنها و بندهایی در مرثیه و تاریخ
و هجو و سخریه درباره اختلاف با پسر عموها در امامت مسجد شیراز. بگواهی کسی در
صفحه عنوان نسخه مانده او را «شیخ هاشم عموی شیخ بحیی امام جمعه شیراز» میخواند
او این نسخه را بخط خود نوشته بود تا چاپ برساند و نتوانست. او این دیوان را بنام
حاج محمد حسن شیرازی تاجر پسر محمد حسین پسر اسمعیل بیگ ساخته و تاریخ روز
چهارشنبه ۱۰ ج ۱۲۷۶/۲ در دیباچه دیده میشود. بیشتر شعرها و همه بندهای منثور
عربی است و شعر فارسی هم در آن هست. تاریخ ۱۲۶۷ هم در پایان در یک بند نثری
دیده میشود

آغاز: هذا الكتاب الموسوم بجواهر الابیات والمسمى ایضا بديوان الخادم من

منشآت... شیخ محمد عاشم ابن... الحاج شیخ محمد مفید الجابری الانصاری... البحرانی
الجزائری الشیرازی المبراعن المآثم بسمله. الحمد لله خالق الفصاحة واللغة الفصحی.
انجام :

كما النبی خاتم النبیین ومن سلینا (?)
اما هنا یکون خاتم الوصیین لشرعه و دینا

۳۳۲۸

نسخه ملحق سده ۱۱۹۱۰ در متن وهامش ، در آخر و در میانه چندین برگ در متن سفید گذارده شده
است ، عنوان و نشان شنگرف ، جدول زرمشکی و لاچورد ،
۱۷ س ۸ × ۱۵ ، ۲۲۴ ۱۴/۵ × ۲۲/۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج تریاک میقوایی .

گلیات

از سعدی شیرازی است و پنج رساله او با گلستان و بوستان و غزلیات بترتیب حرف
نخستین و حرف آخر در آن هست .

۳۳۲۹

نسخ درشت در متن و ریز تر در ترجمه میان سطرها ، عنوان زرین ، نشان و جدول شنگرف ، در
پایان هشت صفحه فرهنگ فارسی بترکی است با عنوان « لغتی شاهدی » ، از سده ۱۳ و ۱۱ است ، نسخه
پاکیزه ایست .

۱۱ س ۸/۵ × ۱۵ ، ۱۷۶ ۱۴/۳ × ۲۱ ، کاغذ استنبولی - جلد تیماج تریاک میقوایی - ضریب زرکوب مقوایی
پالولا .

گلستان

از سعدی شیرازی است با ترجمه ترکی .

۳۳۳۰

نسخ ۳۰ ذی قعدة ۱۲۲۴ (۲۵ كانون ۱/۱۸۰۸) ، عنوان شترغف ، در ۱۴۴ ص .
 ۲۲ س ۱۱/۵ × ۱۶/۵ ، ۷۲/۵۴ × ۲۰/۵ ، كاغذ استنبولی - جلد توماج قهوه‌ای مقوایی .

رشد اللیب الی معاشرۃ الحبیب

از ابی عباس احمد بن محمد بن علی یمنی کاتب ادیب ابن فلبته در گذشته ۲۳۱
 در چهارده باب در نکاح و بیا است (چلپی ۱: ۵۷۱) فهرست در دیباچه هست .
 آغاز: بسمله . الحمد لله الله اعترافا بر بویته واستغفره استعاذه من النعمة . . .
 وبعد فقد نظرت فی كثير [من] كتب الباء ... فاحببت ان اجمع مختصر الطیفا ... وسميته
 رشد اللیب الی معاشرۃ الحبیب وقسمته اربعة عشر بابا یحتوی علی فنون .
 انجام : یارب لاتخزنی یوم الحساب یا قاری الخط قل بالله آمینا .

۳۳۳۱

استعین سده ۱۱ ، در پایان شعرها است با عنوان «لمحرره محمد علی ابن محمد قاسم الخادم» و
 «لمحرره» بخط شکسته و چلیپا .
 ۱۵ س ۸/۵ × ۱۴/۵ ، ۲۴/۵۴ × ۲۰/۵ ، كاغذ فرنگی - جلد پارچه ۳ رد توماج مشکی .

دیوان

از خادم اصفهانی بابا محمد قاسم در گذشته ۱۱۵۶ (ذریعه ۹: ۲۷۷) بدینگونه :
 ۱- قدیمدها درستایش بزرگان دین و نکوهش رفتار برخی از اصناف و طبقات
 و مطایبات و گفتگویی با چندین صنف در قصیده‌ای بسیار شیوا و نکوهش از آنها در آن
 هست (س ۲۹-۳۸)
 (۱-۱۰۹)
 ۲- غزل بترتیب تهجی
 (۱۱۱-۲۸۸)

- ۳- رباعی در توحید و عرفان و وقایع تاریخی (۲۹۰-۳۰۴)
- ۴- ماده تاریخ که بسیار سودمند است و از آن تاریخ مرگ میرزا محمد اشرف تایب «بود در بزم جنت جای تایب» (ص ۳۱۱) و میرزا ابوالحسن تاج در ۱۱۳۳ (۳۲۳) و میرزا محمد صفا در ۱۱۱۵ (۳۲۲) و منع عزاداری در ۱۱۴۹ (۲۹۷) و تاریخ برخی از ساختمانها مانند تعمیر چهل ستون در ۱۱۴۳ - ۱۱۴۴ (۳۰۸) و تجدید صندوق مرقد حسین ع بوسیله آقا کمال و میرزا مهدیخان در ۱۱۳۳ (۳۰۶) و برخی از وقایع مانند فرار افغانها و گشودن قندهار و کشته شدن اشرف و آمدن شاه تهماسب در ۱۱۴۲ (۳۳۳) و گشودن ایروان در ۱۱۴۳ و هرات در ۱۱۴۴ (۳۱۷) (۳۰۴-۳۴۰)
- ۵- مثنوی در حکایت و مثل و مرثیه و ترجمه برخی احادیث (۳۴۲-۳۶۳)

چنین است پاره‌ای از تاریخهای این دیوان

- تاریخ مرگ میر محمد حسین در ۱۱۵۱ (۳۱۴)
- تاریخ کشته شدن شاه سلطانه حسین در ۱۱۴۰ (۳۱۵)
- تاریخ مرقع میرزا اشرف در ۱۱۳۸ (۳۱۶)
- تاریخ مرقع میرزا رضا در ۱۱۴۴ (۳۱۸)
- تاریخ مرگ میرزا ضیاءالدین محمد معمار در ۱۱۴۷ (۳۲۰)
- تاریخ مرگ میرزا صادق دست غیب در ۱۱۱۵ (۳۲۱)
- تاریخ مرگ محمد بیك در ۱۱۴۸ (۳۲۶)
- تاریخ مرگ میر محمد باقر طیب در ۱۱۳۳ (۳۲۷)
- تاریخ مرگ داود بیك در ۱۱۴۷ (۳۲۷)
- تاریخ فتح شاه تهماسب در ۱۱۴۲ (۳۲۲)
- تاریخ مرگ نواب صدر در ۱۱۵۰ (۳۲۸)
- تاریخ وقفنامه چاه قرآن مجید در ۱۱۴۶ (۳۲۹)

- (۳۳۰) تاریخ گذشته شدن میرزا عبدالکریم پیر در ۱۱۴۲
- (۳۳۱) تاریخ مرگ ملا محمد تقی خراسانی در ۱۱۴۶
- تاریخ زنداشوئی پسر وزیر (میرزا کاظم) بادختر شهریاری (میرزا حسین
- (۳۳۳) کلا نقر) و پسر شهریاری بادختر وزیر در ۱۱۴۸
- (۳۳۵) تاریخ شکست رومی در ۱۱۴۲
- (۳۳۵) تاریخ باغ ملا باشی در ۱۱۳۰
- (۳۳۶) تاریخ قندیل در ۱۱۵۱
- (۳۳۷) تاریخ مرگ آقاعلی در ۱۱۵۳
- آغاز:

کسی چگونہ کند حمد حی احمد
بشکر نعمت بیحد او که دارد حد

انجام افتاده :

گفته کار است و اصلاحاتش نیست
و کسی در سوختن هم طاقتش نیست

۳۳۳۳

نستعلیق سده ۱۲ ، عنوان و نشان شناسی ، انجام افتاده ، حواشی دارد با اشاره « منه سلمه الله »
مهرهای مورخ ۱۱۵۵ در صفحه عنوان هست و از خود مؤلف نیست .
۱۸×۱۲ ، ۱۶×۹/۵ ، کاغذ سپاهالی - جلد تیماج تریاکی ضربی قرنجی درون حنائی
زرکوب بالولا .

رساله درنجو

گویا از آقاها دی مترجم فرزند مولی صالح ساروی مازندرانی سپاهانی در گذشته
۱۱۲۰ است (ذریعه ۴: ۱۲۹ - منروی ۲: ۴۰۷) در آغاز آن (ع ۴) از «نواب وحید الزمانی»

یاد شده و بسیار شیوا و روان و دانشمندانۀ نوشته شده و رسالۀ جدایی است نه ترجمه
یا شرح کافیه .

آغاز: بسمله . بعد از حمد جناب کبریا و نعت سیدانمیا و مدح ائمه هدی ...
برمرآت خاطر ملکوت ناظر اقدس اعلی منطبع میسازد .

انجام : دیگر آنکه منظور استغراق خصایص افراد باشد ... که منظور آنست
که از اصل حقیقت (مبحث لام) .

۳۳۳۳

تستعلیق سده ۱۳ و ۱۴ ، نشان شنغری .

۱۵ س ۷ × ۱۲ ، ۱۳۶ × ۱۱/۵ × ۱۶/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى ضربی .

نصاب المتعلم

شرحی است بر نصاب فراهی (فرهنگنامه ها ص ۲۰۵) .

۳۳۳۳

تستعلیق محمد جعفر بن محمد باقر سپاهانی (سده ۱۶) ، عنوان و نشان شنغری ، برآغاز و انجام
پاره شده و وصالی کردند و پاره ای از عبارات رفته است .
۱۹ س ۷ × ۱۳ ، ۱۲۴ × ۱۷/۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج تریاکی .

۳۳۳۳

در احکام زنان است از ابو القاسم بن محمد کلپایگانی (جربادقانی) که بنام
شاه عباس دوم و بخواهش شاگرد خود آقا سلیمان قمی ساخته در یک مقدمه و بیست باب
و یک خاتمه و یک دوره فقه است و احکام مختص بزنان و مسایل مشترک میان آنها
و مردان بفارسی روان و شایسته چاپ . نام او و شاه و شاگرد و کتاب در دیباچه هست .

آغاز: بسمله، ستایش و سپاس بیرون از تحدید و قیاس لایق حضرت پروردگار است
انجام: اینست آنچه مقصود بود از این رساله غفر الله... له و آله.

۳۳۳۵

تستعلیق روز چهارشنبه ۲۴/۲/۱۰۶۳ در ش ۱۴۱۴/۱۵۹ در ش ۲ ، عنوان و نشان شناسی مالک
علی بن ابراهیم درج ۱/۱۲۲۸ .
۱۵ س ۶/۱۱ ، ۱۷/۵ × ۱۰۳۲۵۱ ، کاغذ سپاهالی - جلد تیماج مشکى ضربى مقوایى درون
آبی .

در مجموع ۹

۱- اختیارات نجوم یا لوايح القمر (۲ پ - ۱۳۶ ر) از کاشفی (ف ۸۲۳).
۲- رساله در زم (۱۳۷ پ - ۲۵۱ پ) خواص شکل‌های رمل در آن یاد شده
است .
آغاز: بسمله . رساله رمل است با شکل، چند شکل: اول لحيان، ۱ دلیل است
بر صحت و سادمتی سایل .
انجام: ۱۶ بر صحت بیماران و مراد یافتن و رسیدن غایبان و عاقبت خیر
والله اعلم .

۳۳۳۶

نسخ سده ۹ و ۸ ، عنوان شناسی ، در آغاز سه برسمی و در پایان يك برسمی پراکنده‌ها است از
نثر و شعر عربی و فارسی و ترکی ، نسخه را شیخ افندی قطب العارفین سیواسی به محمد بن علی مدرس
پیشین مدرسه - نصاریه توفات در ع ۱۰۴۴ بخشیده است .
۲۴ س ۸/۱۶ ، ۱۱۳۱۸۶ × ۲۰/۵ ، کاغذ صمغ قندی - جلد تیماج مشکى ضربى مقوایى .

مفتاح تلخیص المفتاح

شرحی است بر تلخیص المفتاح با عنوان « قوله ... اقول » از خلیلی محمد بن مظفر خطیبی در گذشته ۷۴۵ و شارح مفتاح العلوم (چلبی ۱ : ۳۲۴ و ۴۸۱ : ۲ - دانشمندان آذربایجان ۱۴۰)

آغاز: الحمد لله الذی اسبغ علی الانسان نعمه ظاهرة وباطنة وارشدہ لدرایة المعانی ومکنه من البیان والعبارة .

انجام : زادنا الله اطلاعا علی احسن وجوه البلاغة والفصاحة فی قرآنه العزیز وقرآنه الکریم وهو حسبنا ونعم الوکیل نعم المولی ونعم النصیر .

۳۳۲۷

تستعلیق شریف محمد باقر بن علاء الملك کاخکی در ۱۱۲۴ در ش ۱ و در ۱۵ ذی قعدة ۱۱۲۲ در هرات در ش ۲ از همو و ۱۹ ذی قعدة ۱۱۲۲ در ش ۳ از همو ، ش ۴ و ۵ و ۶ یک خط ۳ و ۱ از دیگری ، مورخ روزیکشنبه ۱۳ شعبان ۱۱۱۶ در ش ۷ و شعبان ۱۱۱۶ در ش ۸ و رمضان ۱۱۱۶ در ش ۹ و نوشته صدر الدین محمد جنابدی در هرات نزدیک بیابان ج ۱/۱۱۲۲ در ش ۱۱ ، همه شماره ها بهمینگونه خط است ، عنوان و نشان ورقم شتغری .

۲۷-۱۴/۵×۹ ، ۱۲۲۲/۱۲×۱۸ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکی .

مجموعه

۱- الصفیحة (۵-۱) از شیخ بهایی .

۲- رساله در استخراج طالع مولود (۶-۵۶) .

آغاز: بسمله . حمدله . . اما بعد این رساله ایست در استخراج طالع مولود قاعده آنست که فنجانات گذشته از شب یا از روز را بساعت برند .

انجام : اما سهم از صد و بیست درجه نگذرد که قطر دایره است و او را حبیب معکوس گویند والله اعلم بالصواب .

درس ۵۶ دوندیست بفارسی دراستخراج طالع .

۳- رساله دراستخراج طالع مولود (۸۲-۵۸) استخراج سهم السعاده و ساعات نصف النهار و عطیه و کد خدا و معرفت ستارگان هم در آن هست، در آن یاد شده از کفایه ابوالمحمّد بن نوری و ابومعشر .

آغاز: بسمله . و به نستعین . سپاس و ستایش حضرت ذوالجلال را که انوار دقایق حکمت او از هر ذره ای از ذرات کاینات تابان ... در بیان استخراج طالع مولود و آنچه تعلق دارد بدان و طریق بیرون آوردن ساعات از فنجان .

انجام : و برج سرطان من الجوزای الخ والله اعلم بالصواب و الیه المراجع و المآب .

۴- مقاله در تعیین شاخص (۸۶-۸۵)

آغاز: مخفی نماید که احتیاج باینکه قد شاخص یک ذراع یا یک قدم آدمی باشد در صورتی است که شاخص بر زمین باشد .

انجام : بدانکه سزاوار نیست .

۵- مرآة الصفا (۸۶-۸۷) گزیده ایست از آن درباره قیله و حج .

۶- جدول نجومی (۸۷-۱۲۷) درباره عرض و طول شهرها و اختیارات و احکام

نجوم است .

درس ۱۲۶ : جدول غایت ارتفاع هر جزو بعرض بلده قاین مستخرج ه غلام الفاینی

آمده است .

درس ۹۰ جدولی است درباره عرض شهر سبزوار .

۷- شرح مدخل منظوم (۱۶۸-۱۲۸) از حبیب الله بن محمد طبیب بر متن عبدالجبار

خجندی ساخته ج ۱/۲۶۱ که در ۹۲۷ نوشته است .

(ش ۳۵۱۱/۴ - مدرس ۲۲۸ - مدرسی ۱۲۳ - سپه ش ۶۸۵ - حقوق ۱۸۶) در نسخه ما

تاریخی نیست.

آغاز: بسمله.

بنام خداوند اوح و قلم
که از نیستی زد بهستی رقم
... مدخل هر خطاب شرح جواهر منظوم و مفتوح هر کتاب بیان زواهر منشور
حمد حکیمی است ... و بعد بر ضمایر غیبی اشتهار دارند که کتاب مدخل منظوم در علم
نجوم نسخه جامعه القواعد و کثیره الفوائد [است] ... بنده کمترین حبیب الله بن محمد
طیب ... خواست که آن پرد گیان ... بر منصف ظهور جلوه داده.
انجام: و گمراهان شوارخ شریعت را دلیل جلیل طریقت گردانید.
۸- رساله در دانستن سمت قبله (۱۶۹-۱۷۳).

آغاز: بسمله. حمدله ... و بعد این چند ورق نوشته میشود بالتماس بعضی از
دوستان و عزیزان ... از برای دانستن سمت قبله در هر بلدی.
انجام: و سایر بلاد را بر این مذکور قیاس کنند.

۹- رساله در حصبه و آبله (۱۷۳ - ۱۸۳) از محمد علی طیب شاگرد مولانا
قطب الدین آدم نزدیک بسی سال و علامه کمال الدین حبیب الله در دارالشفای امیر علی
شیر کار. او در مدت بیست سال در آنجا نزدیک پانزده هزار بیمار دیده که نام آنها را در
روزنامه نوشته بودند و درمانهایی که کرده است در این رساله آورده و آن در یک مقدمه
و پنج باب و یک خاتمه است (دیباچه).

آغاز: بسمله. و به ثقتی. حمد و سپاس کریمی را که بیافرید انسان را بخوبترین
صورتی ... اما بعد ... میگوید ... محمد علی الطیب.

انجام: در مغز سر با تمام بطنها علاج در مطولات مسطور است.

۱۰- مقاله در بیماریهای مفاصل و درمان آنها (۱۸۴-۱۸۸).

آغاز: اخمده اوجاع مفاصل حلیه درسی که وعسل بچوشانند تامهرا شود.

انجام : بر آن ورم می‌نهند یا می‌مالند نافع آید .

۱۱- رساله در جبر و مقاله (۱۹۰ - ۲۰۳) در دوفن : نخستین در جبر و مقابله در ۶ فصل، دومی در قواعد در چهار باب : خطائین ، اعداد متناسبه ، عکس ، مسائل مختلفه .
آغاز : بسمله . مقدمه در تعریف علم جبر و مقابله و شرح الفاظ مستعمله در این علم بدانکه علم جبر و مقابله علمی است که بآن شناخته میشود استخراج مقدار بر مجهوله از معلومات مخصوصه بوجه مخصوص .

انجام : تمام حروف اسم را حاصل نمایند پس اسم معلوم گردد .

۱۲- رساله در آفرینش مردم و احکام ستارگان و دوازده خانه (۲۰۴ - ۲۲۴) عنوانها باب و فصل دارد و یکی از آنها « باب چهارم از کتاب احکام الاعوام از آن مولانا علاءالدین شلیشاه بخاری » است .

آغاز : بسمله . این کتاب ... بر خلق مردم و احکام کواکب و خانه‌های دوازده گانه .

انجام : و مقصود حاصل نشود والله اعلم بالصواب .

۱۳- استخراج المواید (۲۲۴ - ۲۳۰) در میانه آمده « نقل کرده شد این فائده از خط خواجه نصیرالدین طوسی » درباره هیلاج و سپس دو فصل است .
آغاز : شرح استخراج المواید این مختصر است در استخراج موالید طریق آنستکه خبر دهند متجم را .

انجام : و راحت و آسایش تن و جان والله اعلم بالصواب .

۱۴- رساله سیاق یا الرسالة المقصورة (۲۳۲ - ۲۴۱) در سیاق و بنام فخر الوزراء میرزا محمد مهدی حسینی و « منطوی بر مفرد و من ذلك و دو حرف و چهار دفعه و باقی که قایم مقام فاتحه و خاتمه و باب و فصولند و بنام دوستی ساختند شده است .

چنین است فهرست آن:

مشرده در آداب اوارجه در سه شعبه (ابواب المال - اوارجه تنقیح ارباب التجار و ایل
والثحاصل - اوارجه مؤدیان تفادی و سپرده و مساعدده).

من ذلك در آداب توجیه (مستمری - مقررات).

حرف اول در قرینه و اتصال و غیره در دو دفعه. دفعه اول در قرینه و اتصال در دو باب:
اول در قرینه، باب دوم در اتصال، دفعه دوم در گوشوار و بدن و غیره در دو باب: اول
گوشوار، دوم اجناس افراد.

حرف دوم در آداب حساب نویسی در دو دفعه: دفعه اول طرح محاسبات و سایر
کلیات، دومی در سایر قواعد در سه باب: اول در ثبوت و اطلاق، دوم در اعمال المذکور، سوم
در حشو و بارز.

باقی در ترتیب و مد

در دیباچه نامی بکتاب داده شده و دارد که «یکچند ازین پیش باشاره
دوستی صادق و حبیبی موافق در ساق سیاق رساله و چیزه ای انشا نموده بود» و «این
ذخیره خالی نیست از صورت جامعیت هر شعبه از این فن شریف» (سید ش ۶۹۸/۳).
آغاز: هو. بسمله.

اول دفتر بنام صانع دانا قادر پرورد گارحی توانا

اوارجه نویس دارالعیار معانی حقیقت نگار ثنای پادشاهی است که میزان پرداز
محاسبه حواس را صاحب توجیه دفتر خانه وجود نمود.

انجام: و بعضی... میگویند آن مدراتمت الرساله المقصره بعون الله تعالی.

۱۵- خطبة الموالمید (۲۴۱-۲۴۳).

آغاز: فی خطبة الموالمید اجناس سیاس بی قیاس که مقاطع او هام از مطالع آن

نشان ندهد.

انجام : چنانچه در این وقت همه که طالع و باقی نیز چنین و السلام .

۱۶- درمان بیماریهای کودکان (۱۲۷ هـ.ش) بخط مؤلف از عزیزالله حسینی جنابدی که در اثر درد گوش دختر خود این رساله را ساخته است.

آغاز: چنین گوید اقل خلق عزیزالله الحسینی الطیب الجنابدی که ... جمع میکنم جهت سبب خود آنچه اورا ... طاری میشود از امراض اطفال و درین وقت درد گوش داشت. بسم الله الحمد لله الذی رفعنا من حسیض الصبوة الی ذروة الکمال . در گوش اطفال .

انجام : با سر کین گو سفند داغ کنند .

۳۳۳۸

تستعلیق مؤلف ، شکل و نشان شغرف ، کتاب در ص ۱ - ۲۴۸ ، در صفحه عنوان آمده که این «رساله فارسی» را خواستم بشما بدهم ولی سزاوارندیدم، این یادداشت بخط متن است و ۳ و یا خطاب بهمان ظهیرالدین باشد، باز بهمان خط آمده که این رساله تصحیح نیافته و اصلاح فرمایند، نیز : برای نورچشمی آقا عبدالمجید خریده شده، بامهر « انیس مجلین عباس شاه برخوردار ۱۰۴۰ » در ص ۲۴۹ آمده : « تمام شد بتاريخ شهر ربیع الاول سنة ۱۱۹۲ » ، نشان « بلغ » دارد در ص ۲۴ .

۱۹ ص ۸/۱۴ ، ۱۴/۵ ، ۱۸/۱۴ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج قهوه ای .

تحفیه الامیر

از اسقف سالار بنام ظهیرالدین محمد [بابر فرزند تیمور کوکان] در یک مقدمه و سه مقاله .

مقدمه در بیان اشیائی که قبل از شروع در مقصود آن از لوازم است (ص ۴) .

مقاله یکم در علم هیئات فلکی در ۲۸ باب هر یک در چند فصل (۷) .

مقاله دوم در بیات مساحت ارض و اقالیم در یک مقدمه و چند فصل (۱۴۱) .

مقاله سیم در بیان بعضی از قواعد حسابی در ۲۱ فصل (۲۰۳) .

فصل ۲۱ این مقاله در معرفت ضرب کردن جریب بارقام سیتی که این کمیته

اختراع کرده تاده جریب بجهت ضرب کسور در کسور و صحاح در کسور و صحاح با کسور در کسور» است و پنج جدول با ارقام نجومی. پس ازین در ص ۲۳۳ آمده «بنده خاکسار اسفهلار این جدول را با ارقام سیتی جهت ضرب کردن جریبات و غیره اختراع کرده بود چون ارقام سیتی میانه اهل سیاق مصطلح نبود آن را با ارقام که میانه اهل سیاق متداول بود نقل کرد» سپس هشت جدول است و کتاب پایان می یابد.

در باره حمام شهر یمگان (ص ۱۷۸) آمده که همه خانه های آن بیک جام روشن میشود و اوقاف آن در دست فرزندان ناصر خسر و است.

این رساله پس از زیج یار صد گور کانی الغ بیک (ص ۱۷) ساخته شده است در آن یاد شده از سال ۱۵۴۴ اسکندری (ص ۲۳ و ۸۷ و ۱۰۳) و ابن هیثم (۵۷) و منتهی الادراک (۵۹) و تحفة الغرائب (۱۴۹ و ۱۸۱ و ۱۸۲) و عجائب الاخبار (۱۶۵) و صور الاقالیم (۱۸۱) و امام محمد مهدی که در مسجد سردابه سامرا غایب شده و سلطان سنجر در آن سردابه اسبی بسته است (۱۷۲) و ابوریحان (۱۹۳) و از شرح مجسطی خودش (۲۰۰).

آغاز: بسمله ، حمد نام حدود و ثنای نامحدود و سپاس معرا از توهم تفانی و انواع شکر بی قیاس مبرا از تخیل و تصور تنهای قدیری را سزد ... اما بعد چنین گوید بنده ... اسفهلار که بر رسم تحفه رساله ای جهت ... ظهیر الدین محمد ترتیب داده مشتمل است بر مقدمه و سه مقاله ... و موسوم ساختیم این رساله را به تحفة الامیر.

انجام : و بدین نوع است سایر اعداد والله اعلم.

تعلیق سده ۱۱ و ۱۲ ، جدول زرومشکی و لاجورد ، باد و سر لوح زیبا و زرین ، از انجام افتاده .
 ۱۵ ص ۱۲ ، ۱۹ × ۱۱ ، کاغذ - جلد تیماج سرخ ضربی درون آبی .

گهالیه

از خوفی که نخست اسیری تخلص میگرد و از سده ۱۱ است در استقبال جلالیه مجتشم

کاشی و جمالیه ضمیری سپاهانی بدینگونه که يك غزل محتشم و يك غزل ضمیری سپس
يك غزل خوفی میآید بادیهاچه ای منشور و نزدیک دوهزار بیت و بترتیب تهجی قافیه و
میگوید :

خوفی که، غم عشق کمالی دارد کی فکر جمالی و جلالی دارد
از محتشم و ضمیری آنهم کم نیست در نظم کمالیه خیالی دارد
(ذریعه ۳۰۸:۹ - مجلس ۱۹۶:۲ - دیباچه همین دیوان) .

آغاز: حمد و سپاس بی قیاس که سراینده آن غنایب خوش الحان دلکش نوای
غزل سرای گلستان فکرتی است که طبع مستقیم سخن سنجان دوراندیش راشکفتگی
از ناز کی گلهای الوان نمایان بی خار عطر آمیزاوست ... و باصلاح نکته گیران آگاه
مقرون گردد بحق محمد و آل محمد علیه السلام .

عشقت بهم برآورد یاران مهربان را
درهم چو مهر کن بگسست پیوند جسم و جان را

با محتشم رفیقی طرح رفاقت افکند
کی ره بخاطر خود میداد این گمان را
بگسست روز عشقت پیوند جسم و جان را
عقد محبت از هم پاشید دوستان را

....

در راه همزبانی آخر ضمیری از رشک
بر تافتند یاران از مهر هم عنان را
چون دلفریب دیدم آن ماه مهربان را
کردم بعشق محکم پیوند جسم و جان را

خوفی دل پر از خون در شور نیست از غم
طوفان ز دست برهم دریای بی کران را
انجام : از غزل خوفی:

چشم پروین و دلم دوخته مژگان سپی
که صف لشکر اسلام شکست از ننگهی

طلعتش را نتوان گفت که ماهی است تمام
هیچ عاقل نکند نسبت مهری بمهری

تستعلیق محمد تقی بن میرزا رضاقلی آشتیانی در ۴ ذی قعدة ۱۳۰۴ در ش ۱ ، ش ۳ و ۴ از همو ، بامهر
مورخ ۱۲۸۰ در ص ۱۶۲ و ۱۸۸ .
۱۶ س ۱۰ × ۱۶/۵ ، ۱۳۷ × ۲۰/۵ ، کاغذ فرنگی آبی - جلد نیمباج مشکی .

۱- جواهر العقول فی المناظرة بین الفار و السنور (۱-۱۶۳) از جمال الدین محمد بن
حاجی محمد فراهانی چنانکه نویسنده نسخه ما در پایان نوشته است . این کتاب به
مجلسی نسبت داده شده و برخی هم آن را از شیخ بهایی و میرداعاد پنداشتند (ش ۲۲۰۸)
- کلیات اشعار فارسی و موش و گربه شیخ بهایی چاپ تهران در ۱۳۳۶ خورشیدی .
آغاز: هذا کتاب موش و گربه که مسمی به جواهر العقود (؟) [است] بسمله .
جواهر زواهر حمد و سپاس شاه بارگاه قادری است که هفت آسمان معلق از دریای قدرتش
حبایی است .

انجام : و شرک را متابعت و ارزانی دارد بحق محمد و آله الامجاد .

۲- سؤالات پنجگانه شمس الدین صاحب دیوان از شیخ سعدی (۱۶۵-۱۶۹).

۳- نصیحة الملوك (۱۶۹-۱۸۸) از سعدی با عنوانهای حکایت و نصیحت و پند.

آغاز: رساله فی النصیحة ، بسمله ، الحمد لله الکافی حسب الخلائق وحده ...

بعد از ثنای خداوند عالم ... در نصیحت ارباب ملک و ملت شروع کنیم.

انجام : نصیحت: تا کسی را در چند قضیه نیازمایی اعتماد مکن . تم النصایح

۲۳۳۰

نسخ «نصویر ابن عبدالله در روز ۱۴ شعبان ۱۴۴۰ در ش ۱۴۴۷ و ۱۱ در ش ۱۱ ، عنوان شنغری ، شماره های دیگر هم به همین خط است ، ابلاغ دارد ، در پایان آمده: کاتبه و مالک صاحب المهر : « عبد علی بن محمد بن عبدالحسین » و او نویسنده ش ۱۱ است .
۲۳×۱۵ ، ۱۹۵×۲۰/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد نیمبند تریاکسی .

مجموعه ۴۹

۱- رساله در اصول دین (۲ - ۵۶) از ابوالاحمد میرزا محمد بن عبدالنبی بن

عبدالصائغ نیشابوری ساخته ۱ محرم ۱۲۲۱ . شعر او در ص ۳۳ دیده میشود . در پنج

اصل است : توحید ، عدل ، نبوت ، امامت ، معاد .

آغاز افتاده : حسنه و من اطاع الرسول فقد اطاع الله و قوام فرض طاعت علی

الاطلاق عصمت ایشان بوده .

انجام : درین باب است در آیات و احادیث و ادعیه ماثوره الحمد لله علی تمام

النعمة والصلوة علی شفعاء الامة ربنا لاتؤاخذنا ان نسیئنا ... فانصرنا علی القوم الکفارین

واتفق الفراغ ... فی غرة شهر محرم الحرام سنة ۱۲۲۱ علی يد مؤلفه الجانی محمد بن

عبدالنبی بن عبدالصائغ الخراسانی ... مستغفرا .

۲- تحفة لاریه (۵۹-۱۳۶) از همو در اصول و فروع دین از پاکتی و نماز و شماره های

۱۰-۳ هم دنباله همین رساله رامی ماند .

آغاز: بسمله. وبه نستعین. حمدله... اما بعد چنین گوید... ابو احمد محمد بن عبد النبى بن عبد الصائغ النيشابورى الخراسانى... که پوشیده نماند که مستحق ستایش و پرستش خداوند گاریست.

انجام: افتاده در کتاب التجارات گویا یکی دو سطر: خامه سیل چون عطای کلیم کرد تا شط نیل فکر.

۳- مشکوة الهداة فی احکام الزکوة (۱۳۶-۱۳۹) از همو.

۴- توفیر الخمس لاشراف الخمس (۱۳۹-۱۴۲) از همو ساخته ۱۲۱۱ (ص ۱۴۰)

۵- تخلص الاحکام فی مسائل الصیام (۱۴۲-۱۴۷) از همو.

۶- احکام الحج لاهل کل فج (۱۴۷-۱۵۴) از همو.

۷- کتاب الزیارة (۱۵۴-۱۵۸) از همو.

۸- کتاب الجهاد (۱۵۸-۱۶۱) از همو.

۹- کتاب الامر بالمعروف والنهی عن المنکر (۱۶۲) از همو.

۱۰- کتاب التجارات والمنافع والصناعات (۱۶۲-۳۰۱) از همو.

۱۱- نزهة الناظر فی الجمع بین الاشیاء و النظائر (۳۰۳-۳۰۹) از یحیی بن سعید

حلی دانسته اند و شاید از این دده باشد (ف ۱۹۸۳ - طوس ۵ : ۵۲۷ و ۶۳۴).

۲۳۳۱

تستعلیق سده ۱۱، میان ص ۱۸ و ۱۷ و ۱۶ بر ۳ و میان ص ۵۸ و ۵۷ شش بر ۴ و ص ۳۱۲ تا ۳۷۸ و فهرست نو نویس، عنوان شمرغ، در صفحه عنوان آمده «کتاب تذکرة الشعراء بتدقیق میرزا طاهر نصرآبادی است... هیه... نموده شد بفرضند ارجمند عبدالعلی...» بامهر محمد تقی با تاریخی که خواننده نمیشود. ۲۴×۱۹/۵×۱۹/۵، ۱۷۳۱۹۰×۲۵، کاغذ سپاهانی و فرنگی - جلد تیماج مشکی ضری مقوایی.

مجموعه

۱- تذکرة شعرا (در متن) از میرزا محمد طاهر نصرآبادی سپاهانی در سر گذشت

نزدیک به هزار شاعر فارسی زبان در ۱۰۷۷-۱۰۸۹ با خاتمه‌ای در تاریخ و لغز و معمای
متقدمان و مناخران و بنام شاه سلیمان صفوی در یک مقدمه و پنج صف و خاتمه (ذریعه
۴: ۳۶ و ۹: ۶۴۳ - استوری ۱: ۸۱۸ - مشار ۳۸۶).

در دیباچه این کتاب از سال ۱۰۸۳ (ص ۳ نسخه ما و ص ۵ چاپی) و در سر گذشت
میرزا محمد تقی شیرازی از سال ۱۰۸۹ (ص ۶۵ نسخه ما و ص ۱۲۱ چاپی) و در سر گذشت
محمد کشمیری نیز از سال ۱۰۸۳ با عبارت «درین سال» (ص ۱۷۰ چاپی) و در
سر گذشت ملا محمد شفیع از ۱۰۷۷ با عبارت «درین سال» (ص ۱۷۳ چاپی) و در
سر گذشت مولانا زجبعلی از ۱۰۷۰ (ص ۱۵۴ چاپی) و در سر گذشت ملا علی رضای تجلی
از ۱۰۷۲ (ص ۱۶۹ چاپی) و در سر گذشت ملا لطف‌الله از ۱۰۸۱ (ص ۳۰۱ نسخه ما و ص
۴۵۰ چاپی) و در سر گذشت محمد کاظم از ۱۰۸۵ (ص ۳۲۶ چاپی) و در سر گذشت میرزا
شریف از ۱۰۸۶ (ص ۳۴۲ چاپی) و در سر گذشت میرزا طاهر فروزینی از ۱۱۱۲ (ص ۲۰ چاپی
و ص ۱۴ نسخه ما) و در سر گذشت مسیح‌خای معنی از ۱۱۱۵ (۱۷۴ چاپی) یا ۱۱۱۰
(ص ۱۰۳ نسخه ما) یاد شده است.

پس میتوان گفت که نصر آبادی از ۱۰۷۷ تا ۱۰۸۹ بدین تذکره میپرداخته
و اگر سالهای ۱۱۱۲ و ۱۱۱۰ یا ۱۱۱۵ الحاقی نباشد و دیگران نیز افزوده باشند چنانکه
در نسخه ما گویا بخط دیگر است تا این سالها هم او این تذکره را کامل میکرده است.
۲- ذیل تذکره نصر آبادی (هامش ۱-۱۵ و ۸۶-۸۸) درباره ۱۴۱ سراینده فارسی
و گویا در ۱۱۳۴ ساخته شده چه در هامش ص ۴ در سر گذشت ملا عرفی از سال ۱۱۳۴
یاد شده است.

چنین است نام شاعران در این ذیل:

۲

۱- آقارضا کاشی صبا تخلص

۲

۲- میرزا نورس دماوندی

- ۳- میرزا اسمعیل ایما تخلص ۲
- ۴- مجید شوشتری ۲
- ۵- عبدالله شعیف تخلص ۲
- ۶- میرزا شجاع الدین محمد مستوفی شیشه ۲
- ۷- حاج عابد آفرین تخلص ۲
- ۸- عرفی شیرازی ۴
- ۹- شاه اسمعیل صفوی ۵
- ۱۰- بهرام میرزای صفوی ۵
- ۱۱- محمد میرزای صفوی ۵
- ۱۲- سلطان حسن والی کیلان ۵
- ۱۳- سلطان حسین میرزا بن منصور ۵
- ۱۴- بدیع الزمان میرزا ۵
- ۱۵- حیدر میرزا ۵
- ۱۶- شاه غریب میرزا ۵
- ۱۷- مؤمن میرزا ۵
- ۱۸- بابر بن عمر شیخ ۶
- ۱۹- همایون شاه ۶
- ۲۰- عسکری میرزا ۶
- ۲۱- سلطان یعقوب ۶
- ۲۲- سلطان سلیم بن سلطان بایزید ۶
- ۲۳- سلیمان بن سلیم ۶
- ۲۴- شیک خان ۶

- ۶ - ۲۵ - عبیدخان
- ۶ - ۲۶ - شاه عادل
- ۷ - ۲۷ - امیر بیگ بن امیر ذوالنون
- ۷ - ۲۸ - میرزا عبدالباقی
- ۷ - ۲۹ - میر قوام الدین حسین
- ۷ - ۳۰ - میر قوام الدین
- ۷ - ۳۱ - میر محمد یوسف
- ۷ - ۳۲ - میر تقی الدین محمد
- ۷ - ۳۳ - میرزا شرفجهان
- ۷ - ۳۴ - میر حسین کر بلائی قدسی تخلص
- ۷ - ۳۵ - شاه صفی الدین نوربخش صفی تخلص
- ۷ - ۳۶ - میر هادی
- ۸ - ۳۷ - میر حاج
- ۸ - ۳۸ - میرزا قاسم قاسمی تخلص جنابدی
- ۸ - ۳۹ - میرزا اصغر فنائی
- ۸ - ۴۰ - امیر سید شریف
- ۸ - ۴۱ - شاه طاهر دکنی
- ۸ - ۴۲ - قاضی روح الله
- ۸ - ۴۳ - قاضی جهان
- ۸ - ۴۴ - قاضی روح الله بن قاضی روح الله
- ۸ - ۴۵ - امیر سید شریف
- ۸ - ۴۶ - امیر عبدالکریم

- ۹- ۴۷- امیر حسین
- ۹- ۴۸- میر علی
- ۹- ۴۹- میرزا باقر اسفراینی
- ۹- ۵۰- میرزا محمد تربتی
- ۹- ۵۱- میر سید احمد
- ۹- ۵۲- میر سید احمد تبریزی
- ۹- ۵۳- میر عزیز الله
- ۹- ۵۴- قاضی احمد ورامینی
- ۹- ۵۵- قاضی عطاء الله
- ۱۰- ۵۶- امیر کمال الدین
- ۱۰- ۵۷- سید حسن قاضی استرآباد
- ۱۰- ۵۸- میر حسن فندرسکی
- ۱۰- ۵۹- میر خانزاده هاشم طبیباز
- ۱۰- ۶۰- قاسمعلی واقفی عراقی
- ۱۰- ۶۱- امیر عبدالباقی اصفهانی
- ۱۰- ۶۲- امیر عاشقی تربتی
- ۱۰- ۶۳- میر علی اکبر بن میر هادی
- ۱۰- ۶۴- امیر فصیح الدین محمد
- ۱۰- ۶۵- میر سیری
- ۱۰- ۶۶- امیر واقفی نیشابوری
- ۱۰- ۶۷- سید مایلی کاشی
- ۱۰- ۶۸- سید مرتضی ولد مایلی

- ۶۹- امیر رازی اسفراینی ۱۰
- ۷۰- میر ابو الفتح چنابدی ۱۱
- ۷۱- امیر صدرالدین محمد مسکویی ۱۱
- ۷۲- عطائی کاشی سید عبدالصمد ۱۱
- ۷۳- امیر والهی قصاب استرآبادی ۱۱
- ۷۴- میر عزیز قلمدر کاشی ۱۱
- ۷۵- سید محمد عوامل متقی ۱۱
- ۷۶- سایللی امیر نورالله قزوینی ۱۱
- ۷۷- میر علی هروی خطاط ۱۱
- ۷۸- منطقی قاضی میر حسین میبدی ۱۱
- ۷۹- جلال دوانی ۱۱
- ۸۰- حسین اردبیلی ۱۱
- ۸۱- میر فیض الله بغدادی ۱۱
- ۸۲- قاضی شمس الدین لاهیجی ۱۱
- ۸۳- مولانا شرف الدین علی ۱۱
- ۸۴- عبدالعلی منجم کاشی ۱۱
- ۸۵- میر شاه حسین اصفهانی ۱۱
- ۸۶- خواجه جلال الدین محمد تبریزی ۱۲
- ۸۷- محمود خان دیلمی ۱۲
- ۸۸- خواجه غیاث الدین ۱۲
- ۸۹- خواجه سیف الدین محمود رجائی ۱۲
- ۹۰- خواجه عبدالله مروارید ۱۲

- ۹۱- خواجه امیرمورخ نبیره خواندمیر ۱۲
- ۹۲- شیخزاده لاهیجی ولد شیخ محمد لاهیجی ۱۲
- ۹۳- فخرالدین علی پسر مولانا حسین کاشفی ۱۲
- ۹۴- فقیه دولتخواجه ۱۲
- ۹۵- سلطانعلی خطاط ۱۲
- ۹۶- قاضی میرک قزوینی ۱۲
- ۹۷- خواجه سهراب برادر امیدی ۱۳
- ۹۸- خلیفه سرمد ۱۳
- ۹۹- شیخ احمد خلخالی ۱۳
- ۱۰۰- جامی ۱۳
- ۱۰۱- هلالی ۱۳
- ۱۰۲- هاتفی ۱۳
- ۱۰۳- آصفی ۱۳
- ۱۰۴- بنائی ۱۳
- ۱۰۵- نظام استرآبادی ۱۳
- ۱۰۶- امیدی طهرانی ۱۳
- ۱۰۷- باباافغانی ۱۳
- ۱۰۸- اهلی شیرازی ۱۴
- ۱۰۹- لسانی ۱۴
- ۱۱۰- حیرتی تونی ۱۴
- ۱۱۱- خواجه مسعود قمی ۱۴
- ۱۱۲- شهیدی ملک الشعراء ۱۴

- ۱۴ - ۱۱۳ - درویش دهکی
- ۱۴ - ۱۱۴ - قاضی علاء کرهرودی
- ۱۵ - ۱۱۵ - نوائی
- ۱۵ - ۱۱۶ - سهیلی
- ۱۵ - ۱۱۷ - وحشی بافقی
- ۱۵ - ۱۱۸ - محتشم کاشی
- ۱۵ - ۱۱۹ - محرمی طهرانی
- ۲۱۰ - ۱۲۰ - نجیبای استرآبادی نورالدین که سپس مختلص بخالصة شده
- ۲۱۰ - ۱۲۱ - میر نجات اصفهانی
- ۲۱۰ - ۱۲۲ - طاهر شا کر تخلص و تهرانی
- ۲۱۰ - ۱۲۳ - مختلصای کاشی
- ۲۱۰ - ۱۲۴ - شفیعی اثر
- ۲۱۰ - ۱۲۵ - نجیبای کاشی
- ۲۱۰ - ۱۲۶ - مهدی سواد تخلص

شاعران کوهگیلویه

- ۸۶ - ۱۲۷ - سید محمد بن شاه حسن از سادات رضا توفیقی
- ۸۶ - ۱۲۸ - علینقی بهبهانی ناطق تخلص
- ۸۶ - ۱۲۹ - محمد مقیم بهبهانی حامد تخلص
- ۸۶ - ۱۳۰ - فانعی کوهگیلویه ای
- ۸۶ - ۱۳۱ - آخوند صدرای گازر صدر تخلص
- ۸۶ - ۱۳۲ - آخونده لاجسینی جاذب تخلص
- ۸۶ - ۱۳۳ - آخوند ملامحمد زمان
- ۸۶ - ۱۳۴ - میرت رضاقلی بیگک ولد حیدرقلی بیگدلی
- ۸۶ - ۱۳۵ - حاج لطفعلی بیگک ولد محمد مؤمن بیگک آفاجری

۱۳۶- علی رضا بیگ بن صفی قلی بیگ ۸۷

۱۳۷- میرزا حبیب الله ولد شاه منصور بهبهانی ۸۷

۱۳۸- آخوند محمد زکی بن ملا عبدالصمد دهدشتی ۸۷

۱۳۹- ملا جهانگیر بن ملا سعید کرانی سفیلی تخلص ۸۷

۱۴۰- حکیم محمدخان عرفان تخلص ۸۷

۱۴۱- مولانا علیخان دهدشتی ۸۷

۱۴۲- ملا احمد جنونی تخلص (وامحمد شریف) کرانی ۸۷

۳- تذکره شعرای عرب (هامش ۱۹۰-۲۰۷) ساخته ۱۱۳۳ از روی کتب تواریخ و ادب عربی با مقایسه میان آنها و سرایندگان ایرانی در برخی از جاها (ص ۲۰۷).
آغاز: بدانکه شاعر جاهلی است و محض رمی و اسلامی.
انجام: و من یشتی ذاعلة بصحیح.

۲۳۴۳

نستعلیق ۱۱ و ۱۰ ، عنوان و نشان شناسی ، نسخه از دیباچه افتاده و در پایان میرسد برافزشت حسین منصور حلاج و افتاده .
۲۳×۱۶ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج زرد ضری درون هم زرد .

تذکره الاولیاء

از عطار نیشابوری است . شعرهای چند شاعر بلوچ مانند محمود ، علی شیر ، قصرقندی ، عبدالله چگنی ، محمد یوسف باشعراهای درباره جنگ قصرقند میان چند امیر و پاره ای از شعرهای بزبان بومی مکرانی در هامش این نسخه بخط تازه تری هست افسوس که از بیدگی کاغذ عبارتهای بسیاری رفته است .

۲۳۴۴

نستعلیق سده ۱۲ ، جدول لاجورد و شناسی ، آغاز و انجام افتاده .
۱۴×۱۱ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکی مقوایی .

شاه و درویش

از بدرالدین هلالی جغتایی استرآبادی کشته در ۹۳۶ بدست اوزبکان بگناه تشیع. (مشار ۱۰۰۴ - تحفه سامی ۹۰ - مجالس النفایس ۶۸ و ۲۴۲ - آتشکده آذر ۲۴).

۲۳۴۵

تعلیق سده ۱۴ ، باسه مجلس تصویر در ۹۵۵۸۷۲۱ ، جدول زر و مشکى ، مالک جعفرقلی بن عباسقلی خان امین‌الوزاره در شوال ۱۴۰۰ .
۱۵×۷ ، ۱۲×۵۳۹۴ ، ۱۸×۱۲/۵۳۹۴ ، کاغذ اسفندیلی - جلد تیماج تریاکى.

مجموعه

۱- دیوان (۹۷-۱) از محمود باقی در گذشته ۱۰۰۸ و ستایشگر شاه سلیمان و سلطان مرادخان عثمانی و قصیده است و غزل (ذریعه ۹: ۱۲۴ - چلبی دردیوان).
آغاز:

اتدی شهری شرف مقدم سلطان جهان
رشك باغ ارم و غیرت گلزار جنان

انجام افتاده:

چکدی چوردی ساقی مجلس پیاله ای
اليله اوپدی دیو لب لعل دلبری

۲- جنگ (۱۸۳۹۸) شعرهای فارسی این سراینده گان است:

آهی ۱۳۶ اسحاقی ۱۰۳ ، ۱۴۶ ، ۱۳۶ امری ۹۸ امیدى ۱۰۸ بدیعى ۱۹ هاشم بهشتی ۱۱۸ ، ۱۸۳ ثانى ۱۸۰ جلالی ۱۰۴ جمالی بخط خود او با عنوان « لمحزره »
۲۷ هاشم حیرتی ۱۲۴ خاوری ۱۱۶ خیالی ۱۷۵ ذاتی ۹۸ رمزی ۱۱۴ روانسى . . .
سرى ۱۱۷ سلیمى ۱۲۱ سمیرتی ۱۲۶ شعيبا ۱۱۴ شمسى ۱۳۹ صادق ۲۰ هاشم عبیدی

۱۲۷ عذاری ۱۳۷ علوی ۱۲۳ عمروی ۱۳۷ فغانی ۱۱۶ کاتبی ۱۲۳ کریمی ۱۱۱
 مهری ۱۳۸ نجاتی ۱۷۷ نوعی ۱۲۴ نهانی ۱۱۲ یوسف ۱۷۴

۳۳۴۶

نسخ و تصحیف محمد در ۱۲۴۸ در ۵، شماره‌های دیگر به همین خط، عنوان و نشان شناسایی،
 ش ۱۱۵۸ حواشی دارد، در ۱۶ شهری است بهری در بارهٔ بحور و بیا همان قصیدهٔ حاجیه باشد، در ۱۷
 بندیت از احیاء العلوم، ماده تاریخ انجام نوشته شدن ش ۱۰ در ۱۲۴۸ در پایان آن (ص ۲۰۱) از
 فراقاً بنظم دیده میشود، در ۱۶۷ شهریت از قاسم بهری در نحو.
 ۲۲ س ۱۶/۵ × ۹/۵، ۴۱ × ۱۶/۳۱۰۳، کاغذ فرنگی - جلد تیسماج مشکلی ضربی.

مجموعه

۱- شرح التیسیر الدافع للداهیه (۱-۱۵) متن از عبداللطیف بن علی بن ابراهیم
 در دو باب نخستین در عروض و ردوی باید در قافیه باشد و شرح مزجی است.
 آغاز: (بسمله، ان احق ما ینتظم فی سلك التقرير و سمط التحرير) التقرير
 البیان باللسان و التحرير البیان بالقلم و السمط الخیط مادام فيه الخرز و الافه و سلك
 (بالتقديم و التصدير حمد الله تعالى على ما اتقن نظام العالم) النظام الخیط الذى ینظم به
 اللؤلؤ... (اما بعد فيقول... عبداللطيف بن علي بن ابراهيم ان علمى العروض و القافية
 مما لا بد منه فى العلوم العربية).

انجام افتاده: كما فى فاعلن ضرب البسيط (فى المقصد فى بيان البحور المستعملة
 و احوالها المتعارفة).

۲- فرهنگ جهانگیری (۱۸-۳۵) مقدمه آنست در دو وزده آیین.

۳- المعجم فى معانی اشعار العجم (۳۶-۸۰) از شمس الدین محمد بن قیس رازی
 (ذریعه ۹: ۵۴۳) و باب ششم قسم دوم (ص ۳۲۸-۴۷۸ چاپی) آنست با عنوان «این منتخبی
 است از کتاب معیار الاشعار عن قول محمد بن القیس».

۴- نزهة الابصار في معرفة بحور الاشعار (۸۰-۸۶) از شرف الدين فضل الله بن محمد حسيني قزويني نگارنده المعجم في آثار ملوك المعجم (ديباچه اقبال بر حدائق السحر ص سو - ذريعه ۹: ۵۱۶) .

آغاز: القصيدة الموسومة بنزهة الابصار في علمي العروض والاشعار من كلام افضل المتأخرين فضل الله بن محمد الشيرازي ودرج فيها صناعة مختلفة من التوشيح والعارية والمنقوط وغيره و محذوف الالف والعربية والمفرد والمثنى والمثلث والرباعى وهى اربعة وعشرون ضربا فى البحور وما ينشعب منها وباقي الصناعات بديعية والمباينة.

از اعتدال نسيم صباى غنبر يار

عروس گل بخر اميد سوى صفة يار

شكر كه باز بپيغام فصل فروردين

نبات غنچه بر انداخت لاله در كهسار

انجام : المنقوط .

نقش زينت بخش غيب پيش بين

پيش ظن تيز بينت شد يقين

(بعد از قصيده اصل كه مثنى مقصور است ... در سخن وهنى وضعفى نباشد).

۵- بدايع الاسحار فى صنايع الاشعار (۸۶-۸۹) از جمال الدين محمد (احمد) بن ابى بكر قوامى مطرزي گنجهاى درستايش قزل ارسلان (۵۷۱ - ۵۸۷) در ۸۳ صنعت بديعى در ۱۰۰ بيت (ادبيات ۱۷۸ و ۲۵۰ - دانشمندان آذربايجان ۳۰۹ - تذكرة دولتشاه ۱۳۱ و ۱۴۳ - سپه ۲: ۴۴۵ و ۴۴۸ - مجلس ۳: ۵۳۵ - ديباچه اقبال بر حدائق السحر ص سو) در آغاز آمده « لفاضل الزمان افتخار الاقران فريد الدوران مولانا قوام الدين المطرزي نور الله ضريحه فى معرفة صنايع الاشعار وبدايعه على طريق الاختصار » در پايان هم آمده « له مولانا قوام الدين المطرزي » .

۶- معیار جمالی و مفتاح بواسحقى (۹۰-۱۲۹) از شمس فخرى اصفهانی ساخته
 ۷۴۴ (ذریعه ۹ : ۵۴۳ - ادبیات ۴۳۲) در این نسخه فن نخستین است در عروض و در
 عنوان آمده «درج اللئالی کتاب معیار الجمالی من کلام شمس فخرى» و پس از آن
 (۱۲۴-۱۲۹) «فصل در بیان ردیف» است و «باب چهارم در عیوب قوافی» و دنباله
 همین کتاب باید باشد و بخش دوم آن یافن دوم در علم قوافی که در پایان آن «شش قسمت»
 اشعار از قصیده و قطعه و غزل و ترجیع و مثنوی و رباعی شرح داده شده و در چند جای
 آن از شیخ ابواسحاق یاد شده است.

۷- بدایع الصنائع (۱۳۰-۱۴۹) (ادبیات ۴۵) فن سیم معیار جمالی است در آن
 در بیشتر صنایع بدیعی از قوامی مطرزی (بدایع الاسحار فی صنایع الاشعار) و بیت
 یا بیتهایی از قصیده مؤلف در ستایش شیخ ابواسحاق بن محمود شاه آمده و در آغاز آن
 از حدائق السحر رشیدالدین و طواط یاد شده است.

۸- منظومه فی العروض (۱۵۰ - ۱۵۸) از محمد حسینی بحرینی و گویا ناظر
 به عروض اندلسی (ادبیات ۳۵۷) است.

آغاز:

قال محمد حسینی النسب	الحمد لله ادى الى علم الادب
ركب فى بعض من الطباع	دواعى القريض والاسجاع

وبعد فاعلم ان من فروض	كفاية تعلم العروض
انجام :	

و متدارك بفاعلن وزن	تكراره ثمان مرات زكن
عروضه و ضربه قد سلما	تم بحمد الله ما قد نظما
و ار كنى بنى الهدى مرده	اننى فيك وشيت هذى المده (؟)

و ار کونی فاتتم ذو و تدره
انی فیکم صغت هدی المدح (۴)

۹- شرح آداب البحث (۱۵۸-۱۶۶) از مولانا محمد حنفی بر رساله عضد ایچی
(۵۹ف).

۱۰- منشآت (۱۶۸-۲۰۱) از مولانا جامی (جامی حکمت ۲۰۵) و در آن رقععه‌ها
و نامه های او آمده و از خواجه عبیدالله و « ملازمان حضرت سلطنت شعاری خلافت
پناه‌ی » و علی شیر و خواجه علی ولد ملک التجار و شرف خواجا و قاضی زاده روم و
مجدالدین یزدی و قاضی عیسی و شیخ نجم الدین و شیر وانشاه و معین الدین محمد ولد
صفی الدین ایچی و سلطان محمد رومی و ملک التجار هند که جامی نامه بآنها نوشته
است یاد گردید . از این رساله پیداست که جامی یکدام دربار و یکدام شیخ و دانشمند
و خواجه و چگونه نامه نوشته است . پاره‌ای از نامه‌ها منظوم است و در نامه‌های منشور هم شعر
دیده میشود .

در پایان آمده « ابیات متفرقه که در مکتوبات نوشته شده » با عنواناتی: قطعه
و رباعیه .

آغاز: بسمله . بعد از انشای صحیف ثنا و محدث ... و پس از ادای وظایف نزود
و تحیت ... نموده میشود که هر چند این کمینه بر اسرار صناعات انشا اطلاعی نیافته ...
اما چون بضرورت حکم وقت و اقتضای حال رقععه‌ای چند در مخاطبه ارباب جاه و جلال
و مجاوبه اصحاب فضل و کمال اتفاق افتاده بود بمعیار طبع سلیم و ذهن مستقیم بعضی
از اجله مخادیم تمام عیار می نمود درین اوراق جمع کرده شد .

انجام : قطعه :

بنای ثنای بنادر بیانی
که در شعر کس ثانی وی نیابی

رساند نیابی بیانی که به‌زان
ز شعر ثنائی پیایی بیابی

۱۱- رساله فی علم الوضع (۲۰۲-۲۰۵) در آن از وضع گفته‌گو شده مانند رساله

ایچی و در آن از ایچی و سید شریف و تقنازانی یاد شده و خاتمه‌ای دارد .

آغاز: بسمله . وبه العون . الحمد لله الذى دل على وجوب وجوده استحالة الدور
وامتناع تأثير الاثر اللاحق فى مؤثره السابق . . . وبعد فنقول علم الوضع اصول باحثه
عن احوال اللفظ من حيث الوضع .
انجام : او كليا كليث واسد .

تستعليق سده ۱۳ .

۱۴س ۸/۱۶ ، ۲۴×۲۱ ، کاغذ فرنگی - جلد نیماج مشکی ضرابی متواپی .

ترجمه الجریده فی شرح القیصیده

شرحی است از قاسم بن حاج ابراهیم بن محمد قزوینی بنام غیاث الدین یفارسى
بر قصیده شاطبى در تجوید « بدات بسم الله فى النظم اولاه نام کتاب و شارح در دیباچه هست .
اونخست شرحی بعرى نوشته و سپس این شرح كوچك فارسى را ساخته است . در آن
جدولى است برای رموز قراء .

آغاز: بسمله . الحمد لله انزل على عبده الكتاب و وعد من تلاه و عمل به جزيل
الثواب . . اما بعد بر نظر ارباب بصيرت پوشيده نيست كه افضل علوم اسلامى علم تفسير
قرآن و معرفت قرائت است .

انجام : نانوشته مانده: در شرح بيت « وقل صادقاً لوالوالوآم و روحه - لطاح الانام
الكل فى الخلف و القلا »: چون اجازت كرده بود ناظم . . پس كلام اهل علم با او گذاشتن
اولى تر .

تستعليق ريزه ۱۱۱۳ ، در صفحه عنوان آمده : « جلد نیماج سبز متوا دار آستر آن کاغذ ابرى

از ۳ قطع بخط نسخ تعلیق کاغذالوان ، خریداری از علامه محمد آقی کتاب فروش درج ۱۱۶۲ با مهر مهدی
مورخ ۱۱۵۴ .

۲۱ س ۱۰ × ۱۷ ، کاغذ سپاهانی سفید و سرخ - جلد تیماج تریاکی .

حاشیة الشفاء

از صدرای شیرازی است (فهرست نکارشهای صدرای شیرازی از نگارنده ش ۱۲)

۲۳۴۹

تسعلیق سده ۱۳ و ۱۱ ، عنوان شغرف ، جدول زر و مشکى ، بایک سر لوح در آغاز لیلی و میجنون
مکتبی ، آغاز و انجام افتاده . تاریخ ۱۱۳۸ درص ۷۵ آمده و تاریخ تولد ۱۲۷۲ و ۱۲۷۷ و ۱۲۷۷ و ۱۲۷۷
۱۲۵۶ و ۱۲۵۸ درص ۲۸۱ و ۱۲۵۳ و ۱۲۶۶ درص ۲۸۴ و ۱۲۶۰ و ۱۲۵۱ درص ۲۸۴ .
سطر چلیپا ۱۸ × ۹ ، ۱۵/۵ × ۲۶ ، کاغذ سپاهانی آهار مهره - جلد تیماج حنایی ضربی مقوایی .

جنگ

از عجزی بهبهانی که نامش در غزلی در ص ۱۸۶ نسخه ما با عنوان « لمحرره »
آمده و همه این جنگ بخط او و کرده آوری او است . دو عجزی یاه کرده اندیکی بنام
حسین بیک تبریزی و همزمان شاه عباس دیگری عجزی تبریزی - زردی معاصر شاه
ابوتراب قاضی گلستانه (ذریعه ۹ : ۷۰۸ و ۷۰۹ و ۷۲۵ - آتشکده ۳۲ - نصر آبادی
۳۰۶ - دانشمندان آذربایجان ۲۷۱ و ۲۷۲ و ۲۷۴) .

چنین است فهرست این جنگ

۱- ۱۰ و ۸۹-۹۰

۱- مثنوی میرزا علی رضای تجلی

۱۰ و ۹۶-۹۷ و ۱۰۲-۱۰۳

۲- شعر نظیری

۳- مثنوی و هجو صدر و مؤمن سمسار و شعری از شفیعی اثر

نابینا و غزل و رباعی او ۱۰-۲۵ و ۱۶۷ و ۱۹۱ و ۲۰۴

۴- سوز و گداز نوعی خبوشانی ۲۶-۵۱

۵- قضا و قدر اختر ۵۱-۵۵

۶- مثنوی غزالی مشهدی ۵۵-۵۶

۷- مثنوی از چمنند (؟) ۵۶-۵۹

۸- مثنوی وحید ۵۹-۶۱

۹- مثنوی قضا و قدر سلیم ۶۲-۷۴

۱۰- مثنوی صفی قلی بیگ در چند بند و غزل ۷۴-۷۸ و ۱۰۵ و ۱۷۲ و ۱۷۳ و ۱۸۶ و ۱۸۸

۱۱- غزل نظمی بهبهانی ۷۸-۸۰ و ۸۱ و ۸۷

۱۲- غزل ناظمای بهبهانی ۸۱-۸۲

۱۳- غزل نظامای دست عیب شیرازی ۸۷-۸۸

۱۴- غزل لامعافربان علی ۸۸ و ۱۷۰

۱۵- شعرهای کلیم ۸۸، فغانی ۹۰، محمد قاسم مشهدی ۹۰-۹۶، اسیر ۹۷،

عرفی ۹۹-۱۰۲، شیدای هندی ۱۰۳-۱۰۴ و ۱۷۷، فاطمه قوال ۱۰۴

۱۶- شعر رضاقلی بیگدلی ۱۰۴-۱۰۵

۱۷- مثنوی میرزا رضی ۱۰۵

۱۸- قسمت نامه میراث وحشی (مانند شعر طهرانی ص ۲۲۴۵) ۱۶۲-۱۶۳

۱۹- مرآت الجمال صائب ۱۰۶-۱۵۸

۲۰- رباعی شکوه ۱۵۹-۱۶۰

۲۱- تخمیس فرصتی بهبهانی از غزل حافظ ۱۶۰-۱۶۱ نیز غزل او در ۱۶۴ و ۱۶۸

- ۲۲- شعر صایب و غزل او ۱۸۶ و ۱۶۲
- ۲۳- غزل شافی بهبهانی ۱۶۳
- ۲۴- غزل میر محمد جعفر محتسب بهبهانی متخلص بمولی ۱۶۵-۱۶۴
- ۲۵- غزل مقیمای شیرازی ۱۶۷ و ۱۶۵
- ۲۶- شعر محتسب و مشایخ بهبهانی و هالالی ۱۶۸ و ۱۶۶
- ۲۷- غزل ملاوارسته قادری بهبهانی ۱۶۸
- ۲۸- شعر اوحدی مرآه‌ای، وحید، جامی ۱۶۹
- ۲۹- شعر سالمی بهبهانی ۱۷۵-۱۷۳
- ۳۰- شعر یوسف، شوکتی، شیخ علی کمره‌ای، مجذوب ۱۷۷ گنجی (تخمیس غزل حافظ) ۱۷۷، همت (تخمیس غزل صایب) ۱۷۸، باسطا (مخمس) ۱۷۹
- ۳۱- فاتح (تخمیس غزل صائب) ۱۸۰، غزل حاجی نقی باطن بهبهانی ۱۷۶-۱۸۸
- ۳۲- غزل عجزی بهبهانی با عنوان «لمجرره» ۱۸۶
- ۳۳- رباعی نجیبای کاشی ۱۸۷
- ۳۴- رباعی میرزا مرتضی زاهد شاه بندر ۱۸۸-۱۸۷
- ۳۵- شعر ناطقا ۱۹۱-۱۸۸
- ۳۶- مفردات وحیدالزمانی ۲۰۵-۲۰۴
- ۳۷- بیت‌هایی از میرزا عطای بهبهانی ۲۷۴ و ۲۰۵
- ۳۸- بیت‌هایی از مستوفی ۲۷۳، فیاض ۲۷۳ و ۲۷۶، میرزا عطاء ۲۷۴، آصفی ۲۷۴، خانخانیان
- ۲۷۴-۲۷۵، صفا ۲۷۵، ملاعلی ۲۷۶، سلطان محمد ۲۷۷، طایری ۲۷۷
- ۳۹- شعر فیضی، شیخ ابوالقاسم، طالب، مکتوبی، حضوری ۲۷۹-۲۷۸
- ۴۰- شعر ناده، ضمیری، فغانی، محتشم کاشی، ملک بیک ۲۷۹

- ۴۱- شعر هلالی ، صایبا ، سلیمان قلی خان ۲۸۰
- ۴۲- دوبند انوری در درخواست می ۲۸۱
- ۴۳- شعر حسین میرزا ، محمد مؤمن ، ملاولی ، محمد طاهر مشهدی ،
امیر حسن ، بدیع الزمان میرزا ، فریدون میرزا ، طالب ، دختر
اورنگ زیب ، وحشی ، وحید ، نجات ۲۸۳-۲۸۲
- ۴۴- لیلی و مجنون مکتبی ۲۸۴ پایان نسخه

فهرست نامه‌ها

- ۱- نامه نصیرای همدانی بدوستی ۲۰۷
- ۲- نامه میرزا طاهر نصرآبادی بمیرزا قاسم زاهد تبریزی
در گله از رفتار پسر او ۲۰۹-۲۰۷
- ۳- نامه نصیرای همدانی بمیر محمد مؤمن استرآبادی ۲۱۱-۲۰۹
- ۴- نامه نجف قلی خان بیرادر خود ۲۱۱-۲۱۰
- ۵- نامه نواب بعلیق قلی خان درباره فرستادن می ۲۱۱
- ۶- نامه منشی بمحمد باقر بیگ ۲۱۳-۲۱۲
- ۷- عریضه خیال میرزا علی اکبر سپاهانی ۲۱۶-۲۱۳
- ۸- نامه نصیرای همدانی بملا مظفر حسین ۲۱۸-۲۱۶
- ۹- نامه عرفی بظهوری در تهنیت شال زرد ۲۱۸
- ۱۰- نامه نصیرا بشیخ محمد آل درباره عینک ۲۱۹-۲۱۸
- ۱۱- نامه میرزا فصیحی بحسن خان هرات درباره شکار ۲۲۰-۲۱۹
- ۱۲- نامه میر محمد بمیر مؤمن ۲۲۱-۲۲۰
- ۱۳- سخنی از افلاطون ۲۲۲-۲۲۱
- ۱۴- داستان کبوتر باز بغداد با آخوند طالب علم ۲۲۴-۲۲۲

- ۱۵- داستان طفیلی عرب ۲۲۴-۲۲۵
- ۱۶- نامه دوستانه ۲۲۵-۲۲۶
- ۱۷- رقه آصفخان بحکیمی ۲۲۶-۲۲۷
- ۱۸- سوادنامه شاه جهان بعلی مردانخان پس ازدادن قندهار ۲۲۷
- ۱۹- استخراج ضمیر ۲۲۷-۲۲۸
- ۲۰- نامه نصیرای همدانی بوزیر سپاهان برای کمی آب و پاسخ او ۲۲۸-۲۳۰
- ۲۱- داستان بتکده هند ۲۳۰
- ۲۲- دوبرطویل سیدعلی جبل عاملی (عربی فارسی) ۲۳۰-۲۳۴
- ۲۳- بحرطویل شاهدای سپاهانی ۲۳۴-۲۳۷
- ۲۴- گفتار دانشمندی درباره یکی از بخیلان ۲۳۷-۲۳۸
- ۲۵- افسانه سعید بلخی و پسر وزیر و علی جوان مرد ۲۳۸-۲۴۷
- ۲۶- انشای آقا حسین خوانساری در قدغن شراب ۲۴۷-۲۵۹
- ۲۷- تجلیات طغرا در وصف بهار کشمیر ۲۵۹-۲۶۷
- ۲۸- ظرافت طفیلی اعراب ۲۶۷-۲۶۹
- ۲۹- داستان بهلول و ابوحنیفه ۲۶۰
- ۳۰- نسخه ادبی بساخت مفرح طبی از نصیرای همدانی ۲۷۱
- ۳۱- نسخه دیگر نافع برای بیماری عشق ۲۷۲
- فهرست آنچه در هامش نسخه آمده است :

- ۱- مثنوی ۵-۱
- ۲- وصف گرمای لار به نشر ۹-۶
- ۳- استمقای قاضی رکن الدین لاری در سیلی خوردن معشوق به نشر ۹
- ۴- پاسخ میرزا نورای شولستانی و مخفی لاری بآن بنظم ۱۱-۱۰

- ۵- گلزار عباسی وحید بنظم
 ۳۸-۱۱
 ۶- مثنوی جانبخش یا عاشق و معشوق وحید
 ۵۳-۳۹
 ۷- راز و نیاز و حید، خطاب عاشق با کوه بنظم
 ۶۲-۵۳
 ۸- زبور العاشقین میرزا داود بنظم
 ۷۵-۶۳
 ۹- مخمس میرزا زاده علی سخا
 ۷۸-۷۷

تستعلیق سده ۸ و ۹، عنوان شنگرف، عنوان مظهرها در هاشم دیده هست، در صفحه عنوان تاریخ تملك ۱۰۹۷ دیده میشود، بر ۳ یکم از پایین پاره شده و نیم صفحه ای از عبارات رفته است، ۲۷۱ ص.
 ۲۹، ۱۲×۱۹/۵، ۱۸۳۱۳۶×۲۵/۵، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج سبز ضربی مقوایی.

شرح قصص الحكم

در این شرح بندی از قصص پس از عنوان «قوله» آمده و سپس شرح آن بفارسی و در آن یاد شده از شرح مؤیدالدین جندی (ص ۱۷ و ۱۳۸ و ۱۴۳) و شیخ کمال الدین عبدالرزاق کاشی شیخ او (۲۵ و ۶۲ و ۷۵ و ۱۰۲ و ۱۲۱ و ۱۳۹ و ۱۴۳) و پاسخ بنامه او (۸۳ هاشم) و تاویلات او (۲۷) و شرح قیصری استاد شارح (۱۵ و ۲۴ و ۶۱ و ۶۵ و ۱۰۲ و ۱۰۶) و حاشیه عقیف الدین تلمسانی بر قصص (۹۹) شعر فارسی در آن فراوان آمده و از عقیده علمای علم حروف (۱۴۹) و نوابغ الکلم زمخشری (۲۶۶) و خلع النعلین ابوالقاسم قشیری (۲۰۶) و قوت القلوب ابوطالب مکی (۱۵۹) و کشف الاسرار روزبهان بقلی (۱۶) و انشاء الدوائر شیخ (۲۷) یاد گشته است.

شارح بدست نیامده که کیست همین اندازه میدانیم که او این شرح را ۷۷۴ سال پس از تولد پیامبر (۵۷۲۱ هـ) ساخته (ص ۷۱ نسخه ما) و او شاگرد عبدالرزاق کاشی

وداود قیصری بوده است. گویا چون در این شرح از پاره‌ای از آراء محی‌الدین عربی خرده گیری شده است در صفحه عنوان نسخه ما آمده است که شارح علاءالدوله سمنانی (۶۵۹-۷۳۶) است ولی دزسر گذشت او از شرح فصوص یاد نکرده‌اند و باید بشعرهای فارسی این شرح نگرست و دید که در دیوان سمنانی هست یا نه. بهر حال شرحی است بسیار سودمند و شیوا و نسخه هم گران بها است.

چنین است فهرست فصوص و مطلبهای آن :

- ۱- فص حکمة فاتحیة فی کلمة صالحیة ۵-۱
- ۲- فص حکمة قلبیة فی کلمة شعبیة ۱۷-۶
- ۳- فیہ ماقال روزبهان فی التجلی ۱۸-۱۷
- ۴- فیہ اشارة الی ان الصوفیة لایکفرون احداً من العالمین ۲۸-۱۸
- ۵- فیہ تأویل من عرف نفسه بمذاقهم ۳۳-۲۸
- ۶- فص حکمة ملکیة فی کلمة لوطیة ۳۸-۳۳
- ۷- فیہ ان اضداد الانبیاء کانوا فی حال عدمهم اضدادا ۴۷-۳۹
- ۸- فص حکمة قدوسیة فی کلمة عزیزیة ۶۷-۴۸
- ۹- فص حکمة نبویة فی کلمة عیسویة ۱۱۵-۶۷
- ۱۰- فیہ ادعاؤه احياء الاموات للبسطامی ۸۷
- ۱۱- من فسر القرآن برایه فقد کفر ۱۰۵
- ۱۲- فص حکمة رحمانیة فی کلمة سلیمانیة ۱۱۶
- ۱۳- فیہ ماقال المصنف الزندیق انه تعالی هو الراحم و هو المرحوم! ۱۲۵
- ۱۴- فیہ انه قال بالحديث الموضوع الذي قالوا به التواصی ۱۴۲
- ۱۵- فص حکمة وجودیة فی کلمة داودیة ۱۴۵

- ١٥٤ - ١٦- فيه انه مات رسول الله وما نص بخلافة عنه على احد ولا عينه
- ١٥٩ - ١٧- فيه ان المصنف والشارح كلاهما قالوا بالجبر
- ١٦٢ - ١٨- فيه ما يحتاج اليه
- ١٦٢ - ١٩- فص حكمة نفسية في كلمة يونسية
- ١٦٣ - ٢٠- فيه ان الله تعالى خلق آدم على صورته
- ٢١- فيلزم على قول المصنف ان داود في سفك الدماء عامل بالامرين :
- ١٦٤ امر بالواسطة، والامر التكويني، فما تقصيره في ذلك
- ١٦٦ - ٢٢- فيه وجزاء سيئة سيئة مثلها
- ٢٣- فيه ان النار بعد انتهاء مدة العقاب يكون برداً وسلاماً
- ١٧٢ على من فيها
- ١٨٨ - ٢٤- فيه فقرة صريحة على ما يقول المتصوفة
- ١٩١ - ٢٥- فص حكمة جلالية في كلمة يحيوية
- ٢٦- فيه اشارة الى ان المصنف وصف بالقاسم القشيري في كتابه
- ٢٠٦ الفتوحات
- ٢٠٨ - ٢٧- فيه ان المصنف قال بالتناسخ
- ٢١٧ - ٢٨- فيه كفر عظيم
- ٢٢٥ - ٢٩- فص حكمة احسانية في كلمة سليمان
- ٢٢٨ - ٣٠- حكمة مسكوت عنها
- ٣١- قال المصنف بوحدة الوجود فقله وقول الاشاعة مختلف
- ٢٢٩ في العبارة ومتفق في المقصود كما صرح به
- ٢٣٤ - ٣٢- فص حكمة امامية في كلمة هارونية
- ٢٣٦ - ٣٣- فيه كفر صريح وبهتان عظيم
- ٢٤٣ - ٣٤- فيه ان المصنف قال بحقيقة عبدة الاصنام باعتبارهم ببطلانهم باعتبار آخر

۳۵- فص حکمة احسانیه علویه فی کلمة موسویه ۲۴۳

۳۶- فیه ان المصنف قال بالتثنا سنخ ۲۴۸

۳۷- فی خبر «من عرف نفسه عرف ربه» والعجز عن الوصول فانه سائغ فیه

وان شئت قلت بشبوت المعرفة ۲۶۰

آغاز: بسم الله. الحمد لله رب العالمین والصلوة علی خیر خلقه محمد وآله اجمعین
فص حکمة فاتحیه فی کلمة صالحة وفتوحیه نیز آمده است چون فتوح عبارت است از
حاصل گشتن چیزی از آن چیز که توقع حاصل شدن این ازان چیز نبوده باشد
انجام افتاده: فهذا حکمة قوله ففررت منكم ... یعنی چون حکمت در آنکه
چون از موسی پرسیدند که ... باین عبارت گفت (فص حکمة احسانیه فی کل موسویه)

۳۳۵۱

نسخ سده ۱۴

۱۴۰۳ س ۱۰، ۱۶۳۱۴۸ × ۲۲، کاغذ فرنگی - جلد مقوای

شرح گلشن راز

از حاج میرزا محمد ابراهیم خان بن محمد علی خراسانی سبزواری که در روز
پنجشنبه ۲۸ شعبان ۱۳۵۳ ساخته است (مشار ۱۰۲۶ - طوس ۴: ۳۲۳ - ذریعه ۱۴: ۲۶۷).

۳۳۵۲

نستعلیق سده ۱۱ و ۱۰، عنوان شنمری، آغاز و انجام افتاده و برابر با ص ۸ تا ص آخر ۲۲۷

چاپ اقبال (باب ۱-۲۴).

۱۵ س ۱۲، ۱۷۶ × ۲۹، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج مشکی مقوایی.

مُبَصَّرَةُ السَّوَامِ فِي مَعْرِفَةِ مَقَالَاتِ الْأَنَامِ

در ملب و نعل است بفارسی و چندین بار در هند و ایران به چاپ رسیده
(مشار ۳۵۵) عباس اقبال در دیباچه خود به چاپ آن درباره مؤلف آن سخن داشته و در
مکتب اسلام ش ۸-۱۰ هم گفتاری از سید موسی شبیر زنجانی در این باره دیده میشود.
رساله ای در امامت از مؤلف این کتاب بدست آمده که در مجله نانشکده ادبیات

(س ۷ ش ۲ ص ۴۷) شناسانده شده است ولی هنوز نمیدانم که مؤلف آن کیست .
 در معتقدالامامیه (ص ۱۲۸ چاپ ۱۳۳۹ تهران) نکته‌ای از یکی از دانشمندان
 شیعی در باره حقانیت این آیین آورده شده که مانند آن در فصل بیستم کتاب تبصرة العوام
 (ص ۱۸۸ و پس از آن) دیده میشود همان دلیلی که ناصر خسرو یاد کرده و طوسی از او
 گرفته و دوانی از آن خرده گرفته است (حقوق ۳۱۲ و ۳۷۶) اگر مؤلف گمنام
 معتقدالامامیه در این سخن مؤلف تبصرة العوام را خواسته باشد پس این کتاب بایستی
 در سده ۷ یا ۸ ساخته شده باشد چون این را هم میدانیم که این کتاب پس از فاطمیان (۵۶۷)
 و پیش از برافتادن صباحیان (۶۵۴) ساخته شده است (ص ۱۸۳ چاپی) .

۲۳۵۳

تستعلیق پایان سده ۱۱ ، جدول زرین، صفحه دوم زرافشان .
 سطر چلیپا ۲۱/۱۰ × ۲۴ ، کاغذ سپاهانی رنگارنگ - جلد روغنی باطل و پوته
 و بلبل وزیرین و رنگارنگ درون زمینه مشکی و زر کوب آراسته .

جنگ

در پایان آن آمده : « بتاریخ شهر شوال حسب الامر موده ثمر شجرة عز و اقبال عباس
 محمد جعفر الحسینی بتضمین این بیاض جرأت نمود » دو پهلوی کلمه « عباس » گویا
 تراشیده اند و عباراتی رفته است گویا برای یکی بزرگان این جنگ نوشته شده و در
 برخی جاها خط برخی از خوشنویسان دیده میشود و تاریخ ۱۰۹۵ هم در آن هست (ص ۴،
 ۷، ۲۳، ۳۵، ۴۰) چنین است فهرست آن :

- ۱- ص ۲ يك غزل تر کی از صفیقلی و يك فرد و میثویسد : لمحرره .
- ۲- ص ۳ دو فرد از میرزا جانی و چند شعر از ظهوری و فیاض و شیخ فیضی .
- ۳- ص ۴ چند فرد از صائبا و رباعی از فهمی و تبریزی میرزا جانی و سعدی .
- ۴- ص ۵ تا ص ۸ قسمیات ظهوری .

۵- ص ۹ تا ص ۱۴ ساقی نامه .

۶- ص ۱۵ تا ص ۲۵ رباعیات: سجایی، مغربی، مؤمن حسین، اوحید، سعدی،
فغانی، غزلی از حافظ، عطار، عراقی، فیضی، منصور، محوی، شیخ ابوسعید، ملا ملک
صبایی، قیصر، یوسف، نوعی، فرصت، شاپور، طالب، فصیحی، نظیری، خاقانی،
زیب‌النسایبم .

۷- ص ۲۶ تا ص ۲۹ چند غزل از میرصدیدی و رباعیات بابا افضل کاشی و چند غزل
از عرفی، ملا حاجی طیبسی، مؤمن حسین یزدی، فلکی شیروانی، نامی، طالب آملی،
۸- ص ۳۰ تا ص ۳۲ امامی، حکیم رکنا .

۹- ص ۳۵ تا ص ۳۸ غزل از سلمان ساوجی، فیضی، اوجی، میرصدیدی، جسمی
همدانی، قدسی، شاپور، اسیر .

۱۰- ص ۴۰ تا ص ۶۲ چند رباعی از نظری، غزلیاتی از عرفی .

۱۱- ص ۶۳ تا ص ۸۷ از وحشی افقی .

۱۲- ص ۸۸ تا ص ۹۵ ملا محمد صوفی، میر عطا، مجدا، ترقی، صائب، شکوهی
میرزا فصیح، ابوسعید، میر ابوالقاسم، میر حسینعلی، کمال، اختری، میرهمیون،
بابا بهشتی، نصیرا، شفائی، صائب، سلطانعلی، بیگ، سالک قزوینی، واحد قمی،
میر شوقی، سعیدای نقشبند، برهمن، میرصدیدی، رفیعای واعظ .

۱۳- ص ۹۷ مرتضی قلی شاملو که گویا این صفحه بخط خود او باشد .

۱۴- ص ۹۹ تا ص ۱۰۰ غزلیات صفی بخط تستعلیق بسیار زیبا .

۱۵- ص ۱۰۱ محمد مشتاق (جز میرسیدعلی مشتاق) .

۱۶- ص ۱۰۳ محمد ابراهیم اسیر بخط خود او مورخ ۱۳۱۲/۲-۱۳۱۳ . میرزا علی
رضای تجلی .

۱۷- ص ۱۰۴ مالای روم، ملا محمد کشمیری، کاتبی .

۱۸- ص ۱۰۵ شیخ نظامی، باقرا، تمنایی بخط خود او، میرزا صادق .

- ۱۹- ص ۱۰۶ نادم ، میرزا عبدالله ، شفیع ، سلیم .
 ۲۰- ص ۱۰۷ محمد صادق بخط خود او .
 ۲۱- ص ۱۰۸-۱۱۴ صفی قلی خان .
 ۲۲- ص ۱۱۵-۱۱۸ خسرو دهلوی .
 ۲۳- ص ۱۸۸-۱۲۲ حسن دهلوی .
 ۲۴- ص ۱۲۲-۱۲۸ شیخ فیضی .
 ۲۵- ص ۱۲۹-۱۳۱ وحیدالزمانی ، شاپور ، قصاب .
 ۲۶- ص ۱۳۲-۱۳۴ میرزا رضی ارتمانی ، امیدی .
 ۲۷- ص ۱۳۴-۱۴۹ طالب آملی ، فتحی ابوالفتح ، صایبا ، طالع مورخ ۴ رجب ۱۱۳۵ در تبریز بخوانش اخوی آقا حیدر نوشته حسین (ص ۱۳۹) ، محمدزمان فاضل
 بخط شریف بن محمد دستگردی (۱۴۰) ، مشتاق .
 ۲۸- ص ۱۵۰-۱۵۲ مجذوب تبریزی بخط محمد رضا .
 ۲۹- ص ۱۵۳-۱۵۴ مجید ، فغانی .
 ۳۰- ص ۱۵۵ میرزا جلال بخط ظهیر بقرايش باقرای محبوب القلوب و حاصل
 بخط خود او مورخ ۱۹/۲۶/۱۰۶۸ .

نسخ ابوالقاسم بن محمد حسین خوانساری خوشنویس در روز چهارشنبه ۲۷ شوال ۱۲۸۲ برای
 شاهزاده اسحق میرزا درش ۲۷ مورخ ۱۲۸۲ از همدان ، عنوان شنگری ، در پایان بندیت در ستایش شاهزاده
 از خود او با تخلص «داعی» ، عکس معصوم علی شاه و نورعلی شاه پشت بر ۳۴ نخستین چسبیده است ، مهر
 همین خوانساری هم هست .

در مجموع

- ۱- دیوان (۱ پ - ۹۰ ر) غزلیات، و ترجیعات نورعلی شاه محمد علی طبعی در گذشته ۱۲۱۲ است (مجلس ۶۰۵:۳ - سپه ۶۹۵:۲).
- ۲- جنات الوصال (۹۱ پ - ۱۷۵ پ) از همو (ف ۲۱۸۲) جلد یکم و دوم است و دومی در آغاز و انجام با نسخه ش ۱۱۷۹/۱ یکی نیست.

- تعلیق سده ۱۰۹۹ ، عنوان زرین ، جدول زر و لاجورد ، بادوسر لوح کوچک زرین و آراسته ، آغاز و انجام افتاده ، در آن خسرو و شیرین است و لیلی و مجنون و هفت پیر .
- ۱۹ س ۱۵/۵ × ۱۵ ، ۱۶۷ × ۱۵۳/۵ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج سرخ ضرابی مقوایی.

پنج گنج

از نظامی گنجوی است -

- تعلیق محمد کاتب زره ای در ج ۹۶۹/۴ در روستای ارباباد ، جدول رنگار و زرین و مشک و لاجورد ، در صفحه عنوان و صفحه آخر و حاشیه صفحات شعرها است از خیام و کمال اسماعیل و دیگران و از عبدالواسع دامی در تاریخ سخاخانه در ب قیصریه سپاهان در ۱۱۷۴ (ص ۶۶) .
- ۱۰ س ۱۴ × ۷ ، ۱۴۳۵۰ × ۴۰/۵ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج قهوه ای .

سخاخانه

به نشر فارسی از ملا حسین کاشفی که بنام سلطان حسین ساخته و در ۸۹۱ آن را بانجام رسانده (ص ۶ و ۷) و « از نسب و حسب و آثار و اخبار حاتمی آنچه در تواریخ معتبره و کتب موثوق بها بنظر آمده بود شمه ای باز نموده است » (ص ۸) در آن از

جواهر الاماره و عناصر الوزارة ياد کرده است (۷۴) همانکه در اخلاق محسنی از آن نام برده است (س ۹۲ باب ۲۱ و ص ۲۰۵ باب ۳۸ چاپ ۱۳۱۳ ق بمبئی).

آغاز:

بنام خدایی که بخشنده اوست برارنده کار هر بنده اوست
خدایی که دلهاد و جان آفرید ز جودش وجود جهان آفرید

انجام:

آنچه شاهان را بشمشیر غزا آمد بدست

چا کرانت را بیک همت مسخر باد و هست

والحمد لله رب العالمين . . . كثيرا كثيرا (تمت الرسالة الحاتمية في تاريخ شهر
جمادى الثاني سنة ۹۶۹ كتمه . محمد الكاتب زره بقرية برباد صووت تحرير).

۳۳۵۷

نسخ روز ۴/۲/۹۸۴ در مدینه ، عنوان و نشان شنغرف ، عنوانها در هاشم هم هست ، در صفحه
عنوان و بیش از آن یادداشتها و مهرها است و از آنها است تملك حسن بن علی بن حسن بن علی بن شدقم
حسینی در احمدیاد در شعبان ۹۹۶ و مهر محمد باقر بن محمد حسین تبریز مورخ ۱۱۴۰ و محمد بن محمد حسین
شاه مورخ ۱۱۴۰ و یادداشت ۱۴۵۲ .

۱۱ س ۵/۵ × ۱۱ ، ۱۱۴ ۵۴۳/۹ × ۱۸/۵ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج تر باکی ضربی مقوایی .

عالم العلماء

از ابن شهر آشوب مازندرانی است . عباس اقبال آن را با دیباچه‌ای در تهران
بسال ۱۳۵۳ ق بچاپ رسانده است .

(مستدرک ۴۸۴:۳ - مقابس ۱۵ - مصفی ۴۱۴ - ذریعه ۸۶:۱۰ - لسان المیزان ۳۱۰:۵)

۳۳۵۸

نستعلیق و نسخ ۱۲۶۲-۱۲۶۷ از مؤلف ، عنوان و نشان شنغرف ، در ش ۷ حاشیه « منه » است ،
در ص ۲۴۹ بندیت از همین طبری عبری .

۱۵ س ۷ × ۱۴ ، ۱۲۶ ۱۱ × ۱۷/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج حنایی ضربی مقوایی .

بسمحمد

- ١- آداب المناظرة (١- ٢٢) از محمد كاظم بن رضا طبري .
 آغاز: بسمله . الحمد لله الذي ارسل رسله بالهدى ... فيقول ... محمد بن الرضا
 الكاظم الطبري قدس سره من لا يسعني الاسعافه تحرير رساله في المناظرة فاجبته . . .
 فرتبته على مقدمة وثلاثة فصول وخاتمة .
 انجام : بعيد عن اهل التحصيل والكمال عصمنا الله عن ذلك هذا آخر ما اردنا
 تحريره والصلوة على محمد وآله .
- ٢- الرسالة في بيان مسائل الاجسام الطبيعية (٢٥- ٤١) ازهمو .
 آغاز: بسمله . حمدله ... فيقول ... محمد بن الرضا الكاظم الطبري ... ان العلم
 الطبيعي و هو الباحث عن احوال الاجسام الطبيعية ينقسم الى السماع الطبيعي و الى
 السماء والعالم .
 انجام : فاحفظ هذا التحقيق مع انا قد استعجلناه في نحو خمس ساعات من الزمان
 والصلوة على محمد وآله .
- ٣- الرسالة في بيان مسائل الوقف (٤٣- ٦٥) ازهمو .
 آغاز: بسمله وبه نستعين . الحمد لله خير الحمد على ما هدانا . . . اما بعد فاني
 اجبت سؤال اخ لي . . في تحرير اجر الناظر في الاوقاف .
 انجام : وان استعجلنا في اتمامه في قريب من سبع ساعات من الزمان عصمنا الله
 من الزلل والطغيان انه خير موفق ومعين واللاة على محمد وآله الطاهر المعصومين
 تمت بعون الله تعالى في ١٢٦٢ .
- ٤- الرسالة في بيان الاراضى المفتوحة عنوة (٦٦- ٨٩) ازهمو .
 آغاز: بسمله . الحمد لله هلهم الصواب في كل باب . . . اما بعد فلما كان تعرض

الاصحاب لمسئلة الاراضى التى فتحت عنوة على سبيل الاجمال وقدام رضى من اهل العز...
فحررت هذه الرسالة ... فقول رتبته على اربع مطالب .

انجام : انه خير مسئول ومعين وصلى الله على محمد وآله .

٥- جامع المقاصد (٩١-١١٤) از همودرينج فصل و در اصول است .

آغاز: هذا جامع المقاصد بسملة . الحمد لله ملهم الصواب فى كل باب ... فهذه
وجيزة جعلتها وسيلة لمعرفة الحكم و ما يتعلق به من تقسيمه الى اقسامه و لمعرفة
الحاكم والمحكوم به والمحكوم عليه والمسائل المتعلقة بها .

انجام : هذا آخر ما استعجلناه فى يوم والله هو الموفق والصلوة على خاتم الانبياء
محمد وآله .

٦- رسالة فى نسب النبى (١١٧-١٥٢) از همو .

آغاز: بسملة . حمد لله ... اما بعد فقد حررت فى هذه الرسالة نسب النبى و امه
والعشرة المباشرة من اصحابه

انجام : والله يهدى من يشاء الى دار السلام ثم ما اردنا تحريرها فى هذه الرسالة .

٧- رسالة فى بيان المذاهب (١٥٧-١٤٦) از همو دريك مقدمه در فرقة ناجيه كه

شيعه اند بر وايت از پيغمبر و هشت باب : اهل سنت و جماعت ، شيعه ، اهل اعتزال ،
خوارج ، اهل تصوف ، مرجئه ، مجبره ، مشبهه ، ويك خاتمه در ديگر اديان

آغاز: بسملة . الحمد لله الهادى للمعباد الى سبيل السلام ... فيقول ... محمد بن

الرضا الكاظم الطبرى حررت هذه الرسالة المسماة ببيان المذاهب ... رتبته على مقدمة
و ثمانية ابواب و خاتمة .

انجام : و ختم الله عواقبنا بالخير و السعادة انه خير موفق و معين ثم فى سنة

۲۳۶۱

۳۳۵۹

نسخ روز چهارشنبه ۵ ذی حجه ۱۰۷۳ ، عنوان شنگری ، دعاها معرب :
۱۲س ۱۲/۵×۱۲/۵۴۹۷ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج ضربی مقوایی.

الجنة الواقية و الجنة الباقية

از تقی الدین ابراهیم کفعمی است در چهار فصل (ذریعه ۵ : ۱۶۱) - منزوی
(۹۱ : ۱) .

۳۳۶۰

نستعلیق سده ۱۴ ، عنوان و نشان شنگری ، انجام افتاده .
۳۵س ۱۴/۵×۹/۵۴۱۵۰ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی ضربی.

ساعاتی از اوان التنزیل

از عبدالحکیم بن شمس الدین سیالکوتی (منزوی ۱ : ۹۴) که بنام ابوالمظفر
شهاب الدین محمد شاه جهان پادشاه ساخته است.

۳۳۶۱

نستعلیق ۱۰۸۴ بدستور آقامحمد معصوما ، جدول شنگری ، آغاز افتاده .
۱۵س ۱۴/۵×۷ ، کاغذ سپاهانی - جلد مقوایی .

دیوان

از ابوطالب کلیم کاشانی در گذشته ۱۰۶۱ غزل است بترتیب تهجی و رباعی
(مجلس ۳۸۵:۳ و ۶۶۸ - سپه ۲ : ۶۵۹ - مشار ۷۵۲) .

تستعلیق ۱۲۴۴ درش ۱، ش ۲ هم بهمین خط، عنوان شنگرف، جدول شنگرف و لاجورد .
 ۱۵س ۱۲/۵ × ۱۱/۴، ۱۷/۵ × ۱۱/۴، کاغذ قرنگی - جلد تیماج تریاکی ضربی -

مجموعه ۹

- ۱- شرح الهدایة الاثریة (۲ پ - ۱۰۸ ر) از میبدی .
- ۲- المشاعر (۱۰۹ پ - ۱۴۴ پ) از صدرای شیرازی .

تستعلیق عبدالله بن علی بن فضل الله رستمان سمعانی در روز سه شنبه ۱۴ رمضان ۱۰۱۹ در ش ۱،
 عنوان شنگرف، شماره های دیگر هم بهمین خط، ش ۴ از هو و مورخ روز و شنبه شعبان ۱۰۱۹، شعر
 مستغنی و مستغنی بقا و مستغنی کشمیری در پایان هست، ش ۴ مورخ روز سه شنبه ۷ رمضان ۱۰۱۹ در طوس،
 در ۴۲ ر و پ « الباب الثالث فی کیفیة حصول الايمان » است بعربی و در ۴۴ ر و پ بندیت از رساله ای
 در تجوید نیز در ۴۵ پ - ۴۶ پ
 ۱۵س ۱۳ × ۱۲، ۱۴ × ۱۲، کاغذ سپاهالی - جلد تیماج مشکی .

مجموعه ۹

- ۱- تحفه شاهى (۲ پ - ۳۳ پ) از عماد الدین علی بن عماد الدین شریف قاری
 استرآبادی هاندرانی بنام شاه تهماسب صفوی در یک مقدمه و دوازده باب و خاتمه .
 نام مؤلف و شاه و کتاب و فهرست در دیباچه هست (ذریعه ۳: ۴۴۴ - استوری ۱: ۴۲۰ -
 ۱۲۲۰ - نشریه ۱: ۱۳۲) نسخه « رساله تجوید » کتابخانه دانشکده حقوق (ص ۳۵
 فهرست) نیز در آغاز نزدیک بهمین رساله است .
 آغاز: بسمله .

ای کهنه تو بر تر از شناسایی ما و صفت تو بر و ن زحد گویایی ما

حمد تو چنانست که تو خود می‌گویی بی واسطه عبادت آرای ما
 حمدی که قاریان وان من شیء الا یسبح بحمده و بجهرا و خفایا در حالت شدت و رخا
 بتلاوت آن تفاخر و استیلا نمایند ... هر کریمی را سزد و شاید .
انجام : و قرآن ایشان را لعنت کند و هذا آخر ما اردنا ذکره والحمد لله علی ما اتمه
 والصلوة والسلام علی رسوله محمد وآله الطاهرين .

۲- رساله در تجوید (۳۴-۴۳ ر) .
 چنین است فهرست فصلها ای که از این رساله در نسخه ها مانده است:
 فصل ۶ در ادغام، فصل ۷ در احکام تنوین، فصل ۸ در وقف، فصل ۹ در بیان استعاذه،
 فصل ۱۱ در اختلافات قراء عشره در فاتحه، فصل ۱۲ در اختلافات قراء عشره در سورة
 اخلاص، خاتمه در لحن.

آغاز افتاده پیش از فصل ۶ :
 بدیشان و علمای قرائت آن را ینک الف تقدیر کرده اند .
انجام : و این معلوم نشود الا آنکس که قرآن را فرا گرفته باشد از استادان
 ماهر صاحب سلیقه .

۳- المبسوط فی القراءات السبع و المضبوط من اضافة الطبع (۴۷ - ۸۹ پ در
 ۹۰ ر - ۹۱ پ است جدول است در قرائت) از حافظ محمد بن محمود شریف همدانی
 سمرقندی (ش ۳۲۴۷) .

آغاز: الحمد لله الذی اذاق قلوب القارئین حلاوة تلاوة الايات .. چنین می‌گوید.
 محمد بن محمود بن محمد بن احمد بن علی الشریف السمرقندی المحتد الهمدانی
 المولد... که چون دیدم جماعتی از حفاظ قرآن مجید را که بقرائت سبعة رغبت می‌نمایند
 بحفظ قصیده شاطیبه مشغول می‌گردند .

انجام : و ازین مستوفی تر در کتاب روح المرید فی شرح العقد الفرید بیان کرده

شده و الله اعلم بالصواب (پس ازین جدول است در گ ۹۰ ر- ۹۱ پ و این نسخه همان کتاب یکم است و درسی باب).

۴- رساله در قرائت عاصم (۹۴ پ - ۱۳۰ پ) از همان عمادالدین علی شریف قاری استرآبادی در یک مقدمه در سه فصل و سه باب و خاتمه بدستور نوآب علیه عالیة موسویة صفویه و بنام بلقیس «در قرائت عاصم و فروعات بطریق شاطبیة» باب یکم در اصول در ۱۷ فصل، باب دوم در فرش حروف، باب سیم در تکمیل نام مؤلف در دیباچه هست و نسخه آشفته است و از روی نسخه آشفته ای هم نوشته شده است (ذریعه ۳ : ۳۷۱ - منزوی ۱ : ۲۳۷).

آغاز: بسمله حمد بی حد و سپاس بی قیاس آفریننده ای را سرود و شاید که از ترکیب کاف و نون آیت وجود بتگاشت به
انجام : و سعرت رابه تشدید و الله اعلم بالصواب والیه المرجع والمآب.

۲۳۶۴

لستعلیق حسین علی طبیب نهرائی در ۱۲۷۰ درش ۴۰۱ و ۴۰۲ ذی حجة ۱۲۹۱ درش ۴ ، نشان شتغری، ش ۴ باندازه یک صفحه و نیم و ناقص .
۱۵×۱۴ س ۷×۱۴ ، ۱۲×۱۹/۵ کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی ضربی مقوایی.

مجموعه

۱- مفرح قوامی (۲ پ - ۴۷ ر) نظمی است از قانونچه در ۱۲۰۰ بیت در قزوین در ۱۱۰۶ از قوام الدین محمد سیفی قزوینی .
آغاز:

الحمد لله الحكيم الشافي و حافظ الانام بالالطاف
مكفر اللذات بالالام و غافر الزلات بالاسقام

و بعد فاحفظ نظمى القانونيه

نظما مفرحا رفيع الدرجة

انجام :

قدتم ما يسر لى ان انشئه
فى اأتى بيت و الف جمعا
فهى لمن يحفظها شفاء
و كان قزوين لنا مقاما
سمى بالمفرح القوامى
فى عام ستة و الف ومائة
بخمسة يلذها من سمعا
لروحه من راحها صفاء
والحمد كالمسك لها ختما
والحمد للمعمائذ السوامى

۲- هداية المتعلمين (۴۷ پ - ۴۸ ر) .

آغاز: بسملة الحمد لله على نعمه والائه ... و بعد فهذه فوائد وافية من قوانين
علم النحو ... و سميته بهداية المتعلمين. جزش ۱/ ۲۰۶۳

۳- رسالة فى النحو (۴۸ پ - ۵۴ پ) .

آغاز: الكلمة قول مفرد وهى اسم وفعل وحرف فاما الاسم فيعرف بال

انجام : واضرب وامش واذهب يكسر كالباقى .

۴- منتخب كتاب من لايحضره الطبيب (۵۵ پ - ۷۶ پ) از حسن بن على طبيب در

۱۲۷۰ (ف ۸۰۹ - ره آورده ۴۵۸) .

آغاز: هذه رسالة محمد بن زكريا والظاهر انه من لايحضره الطبيب فلم نجد

لها حظيئة ووجدنا مرتبة على سبعة وثلاثين بابا .

انجام : و يمزج من هذا .

طابق

از عبید زاکانی و شامل اخلاق الاشراف و ریش نامه و صد پند و ده فصل یا تعریفات
و جلق نامه و مثنویات و تضمینات و قطعات و رباعیات با دیباچه مسیو فرته فرانسوی
درسر گذشت زاکانی (ص ۱-۱۲).

۲۳۶۶

استعلیق محمد مخفی سیلانی در روز چهارشنبه رمضان ۱۰۱۸ ، عنوان و نشان شنغرفی ، حواشی
دارد بخط شکسته نستعلیق و با نشانه «منه، منه بخطه» در یکی از حاشیه‌ها از تعلیقات تجرید خود محشی
یاد شده است و این حاشیه‌ها از خود او است ، فهرشمس و محمد مؤمن موسوی دارر .
۱۷ س ۵ × ۱۱ ، ۹۶ × ۱۰/۵ ، کاغذ سپاهالی - جلد نیمجای تریاکی ضریبه‌نویسی.

حاشیه‌های المصالحات

از ملامیرزاجان حبیب‌الله باغنوی است مورخ پایان ج ۱/ ۹۷۸ (طوس ۴: ۸۹) .
آغاز: قال المح فیكون هذا النمط فی الوجود المطلق والوجودات الخاصة التي
هی علله لا یخفی علی الناظر ان المذکور فی هذا النمط لیس هو کون الوجودات الخاصة
عللا بالقیاس الی الوجود المطلق المقول بالتشکیک .

انجام : و هو حال موت صاحب الجهل المر کب هذا ما تیسر لی فی نقد الشرح
وبیان ما وقع ما فیہ من الجرح ... وتوضیح من موزات ما اقتض فیها من التذقیق والحمد لله
علی الاتمام والصلوة والسلام علی من هو افضل الانام وآله الکرام قد وقع الفراغ سلخ
جمادی الاولی سنة ثمان وسبعین تسعمائه .

تعلیق مورخ ذی حجه ۱۰۸۵ در ش ۲ ، عنوان و نشان شنغرف ، ش ۳ و ۱ بهمین گونه خط .
 ۱۵×۱۲ ، ۱۳۵۳/۵۱۰/۵×۱۸/۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج ضربی متوایی .

مجموعه

۱- ترجمه چهارده حدیث یا رساله رجعت (۲ پ - ۸۶ پ) از مجلسی دوم که
 در ۱۹ رجب ۱۰۷۲ ساخته و در پایان آن آمده « تمام شد این رساله کثیر الفایده بردست
 مؤلفش ... محمد باقر بن محمد تقی مجلسی ... در نوزدهم ... رجب سنه ۱۰۷۲ » و این
 عبارت در نسخه ش ۱۱۲۰ (ف ۱۲۰۳) دیده نمیشود.

۲- شرح خبر کمیل (۸۷ ر - ۹۱ ر) در آن از سید نعمه الله و لمعات عراقی یاد
 شده است .

آغاز افتاده : خوانند چه چیز است امیر فرمود مالک و الحقیقه چه کارداری
 تو با سؤال از حقیقت .

انجام :

هیچ می هر گز نخواهد بود زین می مست تر

هیچ شاهد فاش تر زین بر نیندازد نقاب

۳- رساله عرفانی (۹۵ ر - ۱۳۳ ر) عنوانهای آن فصل است و باب و گویا از
 شیخ عزیز نسفی باشد .

آغاز : دانستی اکنون مراتب ارواح را بدان چون خداوند تعالی خواست که
 عالم ارواح را بیافریند .

انجام : و سالکان را از ابتدای سلوک تا انتهای سلوک این رساله کفایت است

والحمد لله رب العالمین والصلوة والسلام علی خیر خلقه محمد و آله اجمعین .

نسخ سده ۱۲ و ۱۱ ، عنوان و نشان شنگری ، درهامش ص ۷۴ شهر ترکی است .
 ۱۵۶۱۱ ، ۱۱/۵۳۴۶ × ۱۵/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد مقوا .

رسالة قلب التوبه

از خواجه محمد پارسا و در دیباچه آن یاد شده از خود او بنام « محمد بن محمد الحافظ البخاری » و شیخ او بنام « بهاء الحق والدین محمد بن محمد البخاری المعروف بنقشبند » و « خواجه علاء الحق و الدین محمد بن محمد البخاری المستطهر بعطار » و دیگران و این رساله دارای دوازده مطلب است و از درر انفاص بهاء الدین محمد بن محمد بخاری نقشبند است و اطائف معارف کلمات قدسیه او که مؤلف در خلال اقوال در مجالس فرا گرفته است .

آغاز: رساله قدسیه المنسوب بحضرت خواجه محمد پارسا بسمله . و عليك اعتمادی یا کریم حمد و ثنای بی حد و منتهی و سپاس و شکر بی اندازه و قیاس حضرت پادشاهی را جل ذکر که طالبان وصال و مشتاقان جمال او را دلیل وجود او هم وجود او است و برهان شهود او هم شهود او است .

انجام : چنانکه فرمود قل هذه سبيلي ... وما انا من المشرکین .

نسخ کرم الله بن سید عطاء الله حسینی در روز ۵ دی قعدة ۱۱۰۰ ، عنوان و نشان شنگری ، جدول زر و لاجورد .

۱۴۱۳۵ × ۱۳/۵ ، ۱۱/۵۳۵۸ × ۱۹ ، کاغذ سپاهانی آهار مهره - جلد تیماج قهوه ای زر کوب و نقوشی درون سبز زر کوب با لولا .

مسکن الذیاد عند فقد الاحبة و الاولاد

از شهید دوم است .

۳۳۷۰

نسخ عیسی بن مزید در روز آدینه ۱۴ رجب ۸۸۴ و عنوان و نشان شنغری با حواشی « س م »
سیدعلی « و جزاینها درش ۱ ، ش ۳۵۴ نیز مورخ ۸۸۴ با حواشی ، ش ۴ بهمین خط با حواشی .
۱۱۵×۷۱ ، ۱۸×۱۴۳۱۴۶ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج سبز .

مجموعه

۱- شرح الرسالة الشمسية (۲ پ - ۱۳۰ پ) شرح تفتازانی است بر رسالة شمسية
کاتبی (ش ۳۲۵۴/۲) .

۲- رسالة حرفیه (۱۳۱ پ - ۱۳۳ پ) از میر سید شریف (طوس ۱۲:۳) .
آغاز: بسم الله . و به نستعین . اعلم ان نسمة البصيرة الى مدر کاتها كنسمة البصر
الى محسوساتها .

انجام : و ایراده الضمير الدال على ارادة الارتباط الذى يستحيل وجوده مع
الایقاع .

۳- تحقیق الکلیات (۱۳۳ پ - ۱۳۷ پ) از قطب الدین رازی با عنوانهای « القاعدة »
(ف ۵۴ - طوس ۴ : ۳۸۰) .

۴- حاشیه شرح الرسالة الشمسية (۱۳۸ پ - ۱۴۶ پ) حاشیه ایست بر دیباچه
شرح تفتازانی بر رسالة شمسية کاتبی گویا از ولی الدین قرمانی (چلبی) .
آغاز: بسم الله . و به نستعین . الحمد لله العلی الفیاض المتفره افعاله عن العلل
والاغراض .

انجام : فهو اخص مطلقا من المعجزات .

نستعلیق محمد بن محمد صادق خوانساری در روز ۱۸ شعبان ۱۲۶۶ در ش ۴۲ که متن و حواشی را
مقابلہ هم کرده است، عنوان و نشان شگرف، شماره‌های دیگر هم به همین گونه خط است، یادداشت ۱۲۵۴
در صفحه عنوان هست یادو مهر، نسخه بسیار پاکیزه است.
۱۳×۱۲، ۱۱۳۹۹×۱۹/۵، کاغذ سپاهانی آهاره‌ره - جلد آیماج مشکلی ضربی مقوایی.

مجموعه

- ۱- رسالہ در ہیأت (۱ - ۹۸) از قوشچی .
 - ۲- تشریح الافلاک (۹۹ - ۱۳۶) از شیخ بہابی .
 - ۳- جدول طول البلدان (۱۳۷ - ۱۴۰) .
 - ۴- مسالہ غریبہ (۱۴۱) .
- آغاز: مسالہ غریبہ سئل سائل هل يجوز ان يكون يوم بعينه جمعة عند شخص
وخميس عند آخر وسبوتا عند ثالث فيجاب بالجواز.
- انجام : وبالنسبة الى الغزبي الخميس بعينه .
- ۵- جدول اوزان الاجسام المتساوية الحجم (۱۴۲) .
 - ۶- الصفيحة (۱۴۵ - ۱۵۵) از همو (مجلس ۲: ۱۱۵ و ۴: ۲۲۸) .
 - ۷- رسالہ فی معرفہ صنعة الاسطرلاب (۱۵۷ - ۱۷۰) در سه باب و خاتمه، باب
یکم در سه فصل: دومی در هفت فصل، سوم در سه فصل، خاتمه در هشت فصل.
- آغاز: بسملة. الحمد لله وسلام على عباده الذين اصطفى وبعد فهذه رسالة في معرفة
صناعة الاسطرلاب مشتملة على ثلاثة ابواب وخاتمة باب اول در کيفيت صنعت ام و آن را
حجره نیز خوانند .
- انجام : و اگر زياده از اين خواهند بمطولات اين فن رجوع بايد نمود تا مقصود
حاصل شود والحمد لله رب العالمين.

٨- كفاية القنوع في العمل بالربع المقطوع (١٧٣ - ١٨٢) از محمد بن محمد
مارديني دريك مقدمه وپانزده باب (ف ٩٣٣) .

٩- مقالة في ايجاد كرة تدور بذاتها بحر كة مساوية لحر كة الفلك (١٨٢-١٨٨)
از حازمي در هفده فصل .

آغاز: مقالة للحازمي في ايجاد كرة تدور بذاتها بحر كة مساوية لحر كة الفلك
ومعرفة العمل بهاسا كنه ومتحر كه وفيه فصول الفصل الاول في صفة الكرة والاستوانة
في الصندوق (الثاني في معرفة الكرة وما ينتج من حر كتها ، الثالث في معرفة ارتفاع
الشمس ، الرابع في معرفة قوس النهار ، الخامس في معرفة الدائر من الفلك ، السادس
في معرفة الميل الاول والثاني ، السابع في معرفة مطالع البروج في الفلك المستقيم ، الثامن
في معرفة مطالع البروج بالبلد ، التاسع في معرفة كيفية تعديل النهار ، العاشر في معرفة
سعة المشرق ، الحادي عشر في معرفة عرض اقليم الرؤية ، الثاني عشر في تعديل الطالع
والعاشر ، الثالث عشر في معرفة سمت الارتفاع ، الرابع عشر في معرفة مطالع السمات ،
الخامس عشر في معرفة سمت القبلة ، السادس عشر في معرفة اعمال الكواكب الثابتة ،
السابع عشر في معرفة اختلاف منظر القمر في العرض والطول) .

انجام : فهذه جملة الاعمال المشهورة التي يعرف بمثل هذه الكرة قد ذكرناها
على نهاية الاختصار سنذكر ما يتولد منها في كل سؤال يجيب انشاء الله تعالى وهو الموفق
والمعين . تم .

١٠- رسالة في معرفة اعمال الربع المجيب (١٨٩ - ١٩٧) دريك مقدمه وبيست باب
و يك خاتمه .

آغاز: هو الموفق . بسم الله الذي جعل العلم شمسا حرس من الكسوف
شعاعه وقدر الازمان سمت الرأس ارتفاعه ... اما بعد فاني الفت من هذه الرسالة رسالة
مختصرة مندرجة الفائدة في معرفة اعمال الربع المجيب يقال له الربع الدستور على التماس
بعني الاخوان ... واين رساله را بر مقدمه وبيست باب و يك خاتمه ترتيب نموده شد .

انجام : در معرفت اشیاء متفرقه و آن دو فصل است اول در معرفت اشخاص دوم
در عرض رود ها و السلام (ناقص) .

لستعلیق عیسی نامراد در ۱۰۴۹ در شهرک وان در مدرسه ملک محمد ، عنوان و نشان ششگرف .
۱۴س ۹/۵×۱۴ ، ۲۰/۵×۱۵۳۶۲ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج تریاکی .

حل المعمی

از مولانا ضیاء الدین اردوبادی که در ۹۱۲ و بنام « حضرت میر » ساخته است .
او گویا همان ستایشگر سلطان حسین بایقرا در ۸۹۲ باشد (مجلس ۳: ۶۵۸) و همانکه
ضیائی اش خوانده اند و از شناختگان امیر علیشیر و در گذشته ۹۲۷ (دانشمندان
آذربایجان ۲۴۱ - آتشکده ۲۶ - مجالس النفایس ۶۴ و ۲۳۷ - تحفه سامی ۱۱۹ - ذریعه
۹: ۶۳۲) درباره تاریخ تألیف آن در پایان چنین آمده : قطعه

درو هر فواید ضیا ماند این حل معمیات ها را

تاریخ کشودش چو خواهی بشمار فواید ضیا را

آغاز نسخه افتاده و چنین است : « بحصول پیوسته که محل استشهاده است »
در دیباچه از استاد خود « جامی » بطور معمی یاد کرده است :

ز خود بگسسته و وارسته از غیر بشهر لامکان دل بسته از سیر

در هاشم نسخه ما در حل این معما نوشته شده که مراد جامی است . نام کتاب
از نویسنده نسخه است .

لستعلیق مدد ۱۴ و ۱۳ ، عنوان ششگرف ، درص ۲۴ آمده « من حاجی ابراهیم کر بامی سلمه الله » .
۲۰س ۹/۵×۱۵ ، ۲۰×۱۴/۵۳۲۱۴ ، کاغذ فرنگی سفید و آبی - جلد تیماج مشکوی .

تَبْصِرَةُ السَّوَاءِ

کتابی است بقارسی درو عظ و پند مذهبی شیعی و از همه علوم دینی نمونه‌ای در آن هست فهرست مطلبها را کسی در پایان نسخه نوشته است. گویا از حاجی ابراهیم کرباسی که خط او درص ۲ آمده است باشد.

آغاز: بسمله . الحمد لله الذی ابدع الخلق لکمال علمه و قدرته .
خطبه دیگری هم در ص ۳ دارد بدینگونه: « بسمله . نحمدک یا مروج عقول العارفين بمظاهر کمالک ایلا و نههارا .
انجام: فانطلقت فی حاجة رسول الله .

۲۳۷۴

نستعلیق ناظم ۱۲۵۴ ، عنوان ششگونی ، پنج مجلس تصویر در هاشم دارد .
۱۲ ص ۱۰ × ۶ ، ۱۱ × ۵/۷ ، کاغذ فرنگی - جلد پارچه ترمه ۳ رد و عطف تیماج تریاکی
زرکوب .

خورشید و پروانه

داستانی است منظوم مورخ ۱۲۵۴ از سالم که نامش در میانه (ص ۳۳) و پایان هست و کسان این داستان شمع است و پروانه و بهرامشاه و ماه و خورشید و شهزاده و کمیزک و خواجه و خاقان چین و وزیرش و شاه فیروز .

آغاز: بسمله :

حمد پاک از دلی چو آینه صاف	بخداوند منبع الاطاف
حمد شایسته آنچه میشاید	شکر نعمت چنانکه میباشد

انجام :

هان زهجرت نمود گذار یکپژارود و یست و پنجه و چار
بود در عهد خسرو عادل خسرو ابر دست دریا دل

تاج بخش شهبان محمد شاه نور بخش جهان و ظل الله
سال این نامه را گرفته بکف ختم کردش بنام شه زشرف
تا که در دهر سالها ماند آفرین گوید آنکه برخواند
نطق بستیم و خامه بشکستیم لب ز گفت و شنود بر بستیم
بعون الله تعالی تمام شد در سنه ۱۲۵۴ هجری

۲۳۷۵

تستعلیق سده ۱۱ در شهر ۱۲ از سده ۱۲ ، جدول زر و مشک و شنگرف در دومی ، عنوان و نشان
شنگرف در هر دو ، ش ۱ حاشیه «مئة» دارد .
۱۷ س ۶/۵ ، ۱۲ ، ۲۰۶/۵۴۱۰/۱۸ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج تریاکی ضریب مقوایی .

مجموعه

۱- حاشیه المطول (۲ پ - ۸۶ پ) حاشیه ایست بر مطول تفتازانی و حاشیه
میر سید شریف بر آن بنام ابومنصور سلطان هاشم .

آغاز: ان اعلى مالخصه ارباب الفصاحة والبلاغة واولى ما بينه اصحاب الحدافة
والبراعة حمد الله .

انجام : قوله قد يدخل ان للدلالة على ان الظن الخ في دلالة ان على ذلك بحث
ويكون من قبيل الاخراج لاعلى مقتضى الظاهر .

۲- حاشیه‌المختصر (۸۷ ر - ۲۰۶ ر) حاشیه‌ایست بر مختصر افتازانی بر تلخیص

المفتاح.

آغاز افتاده: الاصل فی العامل التقديم . . . قوله یا من شرح صدورنا الشرح

الكشف والظهار .

انجام: ولأحاجة الی الدلیل والتنبیه کما سنجلی فتامل جدا.

۳۳۷۶

لستعلیق سده ۱۴ .

۲۰س/۵×۱۴ ، ۶۳×۱۰/۵×۱۷ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج نریاکی ضربی مقوایی .

مجموعه

۱- دیوان (۵۹-۱) از خیالی و غزل است بترتیب تهجی (ذریعه ۳۰۹:۹)

آغاز:

ای زده کوس شهنشاهی بر ایوان قدم

هر دو عالم بر صفات هستی ذات علم

انجام:

جام می چون لعل ساقی از چهره و خونریز شد

هر دو را گریست در قتل خیالی دل بسگی

۲- دیوان (۶۳ - ۱۲۴) از خاموش ترجمه منظوم حدیث کسا است با غزلیات

و ترجیع (ذریعه ۲۸۵:۹) .

آغاز:

باز طبعم بردباری می کند

بهر یاری بی قرار ی می کند

انجام :

عقیق عفو خامشت می نشود فرامشت

بو که نه انیش ز در کو است سگی بکوی تو

۲۳۷۷

تستعلیق خوش سده ۱۴ ، عنوان شنگرف .

۱۴س ۱۰/۵×۱۰۴۶۹ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه ای ضربی مقوایی.

چنگ

قصیده و غزل و ترجیع خانواده وصال است و ستایش حسن دریا بیگی هم در آن هست (ص ۱۲۳ و ۱۲۶ و ص ۱۲۹) و شامل قصاید و ترکیب بند وصال (۱ - ۷۳) و وقار (۷۴ - ۸۹ و ۱۲۲) و طوبی (۹۰-۱۰۵ و ۱۲۴) و صبور (۱۰۶-۱۲۰ و ۱۲۵) و ضیاء زنبور (۱۲۰) (این چهار پسر وصال هستند) و صابر (۱۲۳-۱۲۴) و حجاب (۱۲۶) و خلیل (۱۲۷-۱۲۸) (این سه برادرزاده وصال هستند) و میرزا علی اکبر ندیم پسر گلشن (۱۲۸-۱۳۱) و حزین برادرزاده وصال (۱۳۳-۱۳۶).

۲۳۷۸

تستعلیق خوش سده ۱۱ ، نشان شنگرف ، عنوان دره امش لسخ .

۱۴س ۱۰/۵×۱۰۴۱۲۷ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج تریاکی ضربی درون سرخ.

شرح نصاب

از مرشد بن علی شیفسکی شیرازی شارح خطبه تهذیب المنطق (ص ۳۴) و گویا معاصر پیر جندی (ص ۱۷۸) (فرهنگنامه ها ص ۲۷۰ - همین فهرست ص ۸۰۵).

آغاز: حمد نامعدود خداوندی را که منصب شریع نصاب علم و ادب بی شوائب
اسباب رنج و نصب نصیب طالبان جمال خواهد گردانید .
انجام افتاده در شرح بیت « ناس و انس ... حوا » : موجب مناسبتی است تمام
میان آغاز و انجام .

نسخ سده ۱۱۹۱۰ ، جدول زرین ، عنوان و نشان شنگری ، بدستور عباسقلی خان در ۲۵ رجب
۱۲۲۴ هفت صفحه آخر کتاب که ناقص بوده است نوشته شده است ، یادداشت تملک ۱۳۰۸ دارد .
۲۰س ۱۵/۵ × ۱۲۹ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج سرخ زرکوب درون قهوه ای .

لوامع الاشراف فی مکارم الاخلاق

از دوانی است (ف ۶۷۱) .

نستعلیق سده ۱۳ ، عنوان و نشان شنگری ، مالک « سید زین العابدین عرف میر عابد علی ابن
میر پیر علی الرضوی » با مهر « میر پیر علی ۱۲۲۶ » ، یادداشت ع ۱۳۴ (= ۱۴۰۳) .
۱۱س ۱۳ × ۷/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد مقوا .

جلاه الابصار

از گلشن علی انصاری و گزیده ایست از جلاء العیون ملا محمد باقر مجلسی در
چهارده باب و یک خاتمه (دیباچه) .
آغاز: رب یسر وتمم بالخیر . بسمله . الحمد لله رب العالمین خداوندی که
جانبازان راه تسلیم و رضایش را ابتلای بلیات دنیا و حوادث این دار فنا موجب مزید
تقرب بارگاه جلال اوست .

انجام : و يك ساعت عقوبت ایشان موقوف نمی‌شود (فصل ۱۴ باب ۵).

۳۳۸۱

نسخ سده ۱۱ در ش ۱-۴ گویا همه از همان گیلانی مؤلف ش ۲ ، ش ۱ فهرست مقاله یکم است و فصل یکم آن تا نیمه فصل ۳۶ ، ش ۵۵ نوشته احمد بن محمود بن خیرم نجفی است برای بهاء الدین علی اسفارش بنسخ ، در آغاز و انجام و میانه پراکنده‌ها است بخط نستعلیق ریز و بنسخ -
۱۴ س ۱۳/۵ × ۵/۵ ، ۱۵۸ ۱۳/۵ × ۹/۵ کاغذ سپاهانی - جلد تیماج تریاکی.

مجموعی ۵۵

۱- المعالجات البقرطیة (۱-۱۰۵) از ابو الحسن احمد طبری تریجی (ف ۲۴۲۵ و ۲۵۹۶ - ره آورد ۴۴۵).

۲- منتخب عیون الابیاء فی طبقات الاطباء (۱۱۳ - ۲۴۳) از شمس الدین طبیب گیلانی در اشرف دارالمرز در رمضان ۱۰۳۶ برای خودش از جلد نخستین آن
آغاز: بسمله . احمدك یا من خرج الخلائق بلطف صنعہ من العدم الى الوجود .
انجام : له اشعار وحكايات مستحسنة تمت الرسالة الممتخبة من المجلد الاول
من كتاب عیون الابیاء فی طبقات الاطباء فی شهر رمضان المبارك سنة ستة و ثلثین بعد
الالف فی اشرف الاشرف الامكنة فی دارالمرز حامدا مصلیا مستغفرا .

۳- نکت فی العشق (۲۴۵-۲۴۷) .

آغاز: هذه نکت فی العشق قال بقراط : العشق طمع یتولد فی القلب یتجمع فیہ
المواد من الحرص .

انجام : فهذا الداء العیاء التي تعجز عن معالجته الاطباء والله اعلم بالصواب .

۴- احکام خطوط الکف (۲۴۷-۲۵۰) از امام فخر رازی .

آغاز: فصل فی احکام خطوط الکف للمفخر الرازی اذا وجدت خطوط الکف
مستویة حسنة فاقتض لصاحبها بطول العمر .

انجام : وان كانت الخطوط ظاهرة بينة عاش صاحبها في رفاهية وخفض عيش .

۵- مراسلة السلطان الاعظم سليمان خان الى المطهر ابن شرف الدين علي الحسيني
الذي ادعى الامامة (۲۷۱-۲۷۷) .

آغاز: بسملة . هذا مثالنا الشريف السامي السلطاني .

انجام : وعلامتنا الشريفة حجر عليه والسلام عليه .

۶- الجواب لهذه المراسلة (۲۷۷-۲۸۷) .

آغاز: نورالله شمس الاسلام واطلمها .

انجام : وسرورا وبعد السلام عليكم .

۳۳۸۲

نسخة ملامحمد صالح در شعبان ۱۰۹۷ در ش ۱ ، ش ۸-۴ بهمين خط ، عنوان و نشان ششگوش
در همة شماره ها ، ش ۹ نسخ حاجي محمد بن حاجي عباس ، ش ۱۰ نسخعليق ، ش ۱۱ نسخ مانند ش ۹ ، ش ۱۲
نسخ مورخ روز شنبه ۱۰۹۷ ، ش ۱۳ نسخ حاجي محمد بن حاجي عباس در ۱۰۹۷ ، در آغاز و انجام و ميانة
نسخه پراکنده ها است .

۲۰×۱۵/۵ ، ۹۴۹۸×۱۸/۵ ، کاغذ سپاهانی- جلد تيجاج قهوه ای فرسوده .

مجموعی ۵۵

۱- مرآت المحققين (۱-۲۸) از شمس‌تري (طوس ۴: ۲۳۹ - مجلس ۲: ۷۵ و ۳۷۹

و ۳۸۵) نه از محیی‌الدین (طوس ۴: ۲۴۰) .

۲- سعادت‌نامه (۲۹-۴۲) .

در يك مقدمه در شرافت اين علم و دوازده باب :

۱- در بيان زحل ولوازم او از طبایع و خواص .

۲- در بیان مشتری و لوازم و خواص و طبایع .

۳- در بیان مریخ و لوازم او .

۴- در بیان شمس و متعلقات او .

۵- در بیان زهره و لوازم و طبایع او .

۶- در بیان عطارد و لوازم و طبایع او .

۷- در بیان قمر و آنچه بدو متعلق است .

۸- در بیان آنکه قمر را در برجها چه اقتضا بود و در هر برجی بچه طالع

میشود .

۹- در بیان تذکیر و تانیث بروج و طبایع ایشان .

۱۰- در بیان انقلابات .

۱۱- در بیان دانستن هفت اقلیم .

۱۲- در دانستن بروج .

آغاز: بسم الله . و به نستعین سپاس و منت وجودی را که ارافع (۱) سموات را بانوار

ثوابت مزین و منور کرد و فیاض اقالیم را باثرات کواکب موقوف گردانید ... من بعد

سبب تحریر این وریدات دالست بر آنکه هر گاهی که سعادات او و شقاوات کواکب

و رنگ الوان ایشان و خصوصیت هر یکی بر برجی که هر يك بکدام برج لازمند و دانستن

آنکه هر کواکب در هر برج چه قدر توقف دارد و طبایع هر یکی بکدام جهت سکون

دارد و نظرات هر یکی از ایشان اثر مؤثر میشود ... و این کتاب را سعادت نامه نام

کرده شد (۲)

انجام : اعم از آنکه شرقی و غربی باشند و ناری و مائی و تریابی و السلام تمام شد

کتاب سعادت نامه غفر الله لمن نظرفیه اما از ایشان مشتری تابستانی است ... زحل

مشرقی و زمستانی و السلام والله اعلم بالصواب .

۳- تعلق روزها بکواکب (۴۴-۴۲) در هشت فصل، سپس در ۴۴-۴۵ « باب در احکام قوس و قزح و درد انستن روز غالباً در وقت بهار و خزان » و دو باب در بانك کردن کلاغ و خروس است.

آغاز: بسمله. و به نستعين ولا حول ولا قوة الا بالله العلي العظيم اين رساله در د انستن آنكه هر روز بكماد كو ك ب تعلق است و در هر ساعت نظر بكماد كو ك ب است و رنگ و الوان هر كو ك ب چگونه است و در هر كو ك ب بحساب سال و ماه و روز و ساعت چه مقدار است و تفاوت هر كو ك ب با كو ك بى ديگر چه مقدار است والله اعلم بالصواب فصل بدان اسمعك الله هر چه زحل است او با سمان هفتم مي تابد.

انجام: از حادثه و بليّة ذلك ايمن گردد انشاء الله تعالى.

۴- حساب الشهور والاعوام العربية (۴۶) بفارسي.

۵- حساب حروف يتعلق بالشهور والسنة (۴۶-۴۷) بفارسي.

۶- تعبير خواب (۴۷-۵۱) بفارسي و دو فصل جدا از هم.

۷- مدخل منظوم (۵۲-۶۵) همان كه از خواجه طوسي پيشداشته اند.

۸- معرفت تقويم (۶۶-۷۴) در دو باب نخستين در چهار فصل و در دومى دو فصل

و در خاتمه هفت فصل است.

آغاز افتاده: تعلق بحروف جمل دارد چار فصل است.

انجام: كه از نحس منصرف بود هيچ كاريرا نشايد كرد تمام شد اين رساله

معرفت تقويم سقيم بعون الملك... والاكرام.

۹- الاعتقادات (۷۵-۱۵۴) از ابن بابويه رازى.

۱۰- عقائد دينيه (۱۵۹-۱۶۸) از ضياء الدين گرگاني (ش ۱/۳۱۹۰).

۱۱- الاعتقادات (۱۷۰-۱۷۵) از شيخ بهايى كه در باز شناختن آيين شيعى اثنا عشرى

از آيين زيدي و وافى نوشته است. ملا ادهم خلخالى آن را بفارسي در آورده

است (طوس ۲۶: ۴ - ذريعه ۲: ۲۲۸).

آغاز: بسمله . الحمد لله على آلائه والصلوة على اشرف انبيائه واوليائه .

انجام : وافتروا بذلك والله ولي التوفيق وهو حسبي ونعم الرقيق.

۱۲- ترجمه الرسالة الفخرية في معرفة النية (۱۷۵-۱۸۰) از صدرالدين محمد

تبریزی بدستور شيخ بهایی در باش آجوق گرجستان و بنام شاه عباس و همان ترجمه استدلال بر حقانیت آئین شیعی است و اعتقادات این کرده باختصار و خود این رساله در آن ترجمه نشده باینکه در دیباچه اشارتی باین مطلب شده است .

آغاز: بسمله . ستایش معبودی را عز و علا که معرفتش دل را نور است و محبتش

روان را سرور شهید حیات ابدی را از قدح متابعت محمد مصطفی ص چشاندن و ثمره شجره سعادت را در ریاض اطاعت اهل بیت عصمت و طهارت رسانده .

انجام : چنانکه او را خداداند .

۱۳- آداب المتعلمین (۱۸۱-۱۹۳) همانکه از طوسی پنداشته اند .

۲۳۸۳

تسلیق مؤلف ، عنوان شگرف ، حواشی دارد ، در آغاز نسخه پراکنده ها است و در انجام آن

آمده که عامه اقترامیز نند و میگویند که مولوی گفته :

«کور کورانه هر در گریلا تالیفتی چون حسین اندر گریلا»

بلکه درست اینست

«هین مرو گستاخ در دشت پلا هین مران کورانه اندر گریلا»

۱۰س ۹/۶× ۶۲×۱۰/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه ای .

نجات المجاهدين

از محمد جعفر بن محمد علی جوشقانی است که در زمان فتحعلیشاه قاجار بنام

غلامحسین خان سپهدار و میرزا سیداحمد دريك مقدمه (موضوع الهی) و سه مقاله

(۱) وجود و مراتب آن ۲ اثبات واجب ۳ معاد ، هر يك در چند مسئله) عنوان «تحقیق عرشی» دارد (دیباچه).

آغاز: حمد بی حد و ثنای بی عد مر خالق را که ادراك ذاتش از فهم عقول و اوهام محروس و رشته عالم فکرت از ایوان رفعتش مأیوس .
انجام : و داخل بهشت میشود و تکیه میکنند بر سدر مخضود و طلح منضود و اولئك من اصحاب الیمین (نانوشته مانده) .

نسخ ۲۴ رمضان ۱۲۷۴ ، عنوان و نشان شنغرف ، باحواشی مؤلف ، با نشانه «منه» و دیگری بنام محمد باقر غریب پسر محمد حسین پسر محمد رحیم مورخ ۱۳۱۴ و یادداشت او مورخ ۱۳۷۷ توشقان نیل در ص ع و جاهای دیگر دیده میشود ، یادداشت علی نقی طباطبائی حایری در پایان هست .
۱۱ س ۱۰/۵ × ۴/۵ ، ۱۴ × ۹/۳ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج عنای ضربی درون مقوایی .

تلخیص العروض

از میرزا غلامعلی بن محمد بن عبدالکریم متخلص به صفای هر وی حایری و عربی در عروض و قافیه فارسی باشواهد شعری فارسی در یک مقدمه و چند فصل و خاتمه و نخست از قافیه و سپس از عروض در آن بحث شده است (دیباچه).

آغاز: بسمله . لك الحمد يا من لا فرار الا اليك ولا ملجأ الا بك وشكرالك ثم شكرا لك على ما لم تمنعه عني من العروض والانعام .

انجام : فی بیان العیوب المعتبرة عند العرب فی صدر الکتاب .

استعلیق علی رضا بهرام درمخرم ۱۲۵۴ ، عنوان و نشان شنغرف ، جدول شنغرف و لا جورد .
۱۳ س ۱۴ × ۹/۵ ، ۲۰ × ۱۱/۳ ، کاغذ فرنگی آهارمهره - جلد تیماج فهو ای ضربی .

ضیاء الفؤاد لاهل السداد والرشاد

از ملا محمد علی بن حاج بابای سمنانی که بنام حاجی میرزا آقاسی در دو مقصد (اصول دین - فروع دین) ساخته است (دیباچه) نام کتاب در پایان نسخه آمده است. در آن از فاضل قمی و میرزا ابوالقاسم قمی و آقاسید محمد و شریف العلماء یاد گردید
 آغاز: بسمله . حمد بی حد و عد مؤلفی را سزد که جواهر موجودات ... را چنان تر کیب و تألیف کرده که صراف عقل .. از آن متحیر و مدهوش .

انجام : و زیاده در مقام لایق بشرط توفیق مذکور خواهد شد تمت مباحث التوحید والعدل والنبوة و سیائی مباحث الامامة والمعاد والله ولی السداد والرشاد.

۳۳۸۹

نسخ تصحیح شده خود مؤلف ، عنوان و نشان و رقم شناسی ، با حواشی خود مؤلف با امضای « محمد اکبر » و با نشانه « منه » بایادداشت هایی از او ، در آغاز و انجام یادداشتها ایست بخط مؤلف .
 ۱۷ × ۸ ، ۲۹ ، ۱۵۳ × ۲۱ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی ضربی عطف قهوه ای .

مجموعه ۵۵

۱- ترجمه اسرار النجوم (۱- ۲۰۳) از محمد اکبر که پیش شناخته ایم (ف ۲۱۶۰) در آن یاد شده از : زایجه نادر شاه در روز شنبه ۲۷ محرم ۱۱۰۰ (ص ۵۶ هاشم) و داستان کشته شدن نادر و تأثیر نجوست طالع او در سر گذشت نواده او و کشته شدن آنها در تهران و امانت دادن خاندان نادر املاک و جواهر خون را به میرزا هدایت الله مجتهد و پسرش و برادرش و تملک آنها این چیزها را و زیان دیدن مؤلف با اندازه پنجاه شصت هزار تومان خراسانی (۵۲) و تاریخ تولد مؤلف در صفر ۱۱۹۸ (۱۱۳) و باران و طوفان در بار فروش مازندران و زیانهای آن به مدرسه قادریه آنجا (۱۳۱) و زایجه پیامبر از این درخواست ستاره شناس که خود

پیامبر او را ماشاءالله نامید (۱۳۶) و مشاهدات جوی مؤلف و دیدن ستاره کیسودار در ۱۲۲۲ و وقایع خراسان و مازندران و دشت قیچاق (۱۵۰) در همینجا از فتحعلیشاه یاد شده است.

۲- ترجمه شصت باب ارسطاطالیس (۲۰۴-۲۲۸) از همو و بندهای متن است و سپس ترجمه هربندی و پس از شصت باب يك خاتمه است و متن روایت دیگری است.
آغاز: بسمله. حمدله ... اما بعد چنین گوید ... محمدا کبر بن نصر الله میرزا بن شاه رخشاه بن رضاقلی میرزا بن نادرشاه افشار ... که حسب الخاطر فرزند اعز ... مظفر علی میرزا کتاب شصت باب معلم اول ارسطاطالیس ... را که بجهت اسکندر ذوالقرنین تألیف و تصنیف نموده ترجمه نمود.
انجام: وان دخل ابضا لایخف بالشمس.

اسخ ۱ شوال ۱۴۰۸ ، عنوان و نشان و جدول شنگرف .

۳۷×۸۱، ۳۱×۱۴۳۱۰۷ ، کاغذ فرنگی - جلد مقوا عطف و کناره تیماج مشکی.

خریده العجائب و فريدة الغرائب

از زین الدین عمر بن مظفر بن الوردی در گذشته ۷۴۹ در ۱۶ فصل که آخرین آنها ملاحم و علامات ساعت و قتن و حوادث است (چلبی) در پایان پس از مبحث حیوان خصائص البلدان است و داستان اسکندر و مدت دنیا و قتن و کوائن تا آخر زمان و روز قیامت و قصیده قلادة الدر المنشور فی ذکر البعث والنشور در ۱۱۹ بیت و جدول غالب و مغلوب و فصلی در شطرنج که با قصیده ای آمده است.

آغاز: هذه رسالة في بيان عجائب الاشياء تسمى بخريطة الاعجاب . بسملة: قل لا يعلم من في السموات و الارض الغيب الا الله الحمد لله غافر الذنب وقابل التوب (مانند نسخه ش ۱۲۸۲ که گزیده ایست از این کتاب و من آن را درست نشناخته بودم - ف ۲۷۶۱).

انجام :

وهذه خاتمة الارجوزة
وما حوت من حكم عزيزة
(تم کتاب خريطة الاعجاب).

۳۳۸۸

تستعلیق سده ۱۳ ، درش ۱، ش ۲ از سده ۱۴ ، عنوان و نشان شنغرف ، درش ۴ اندکی از باب ۱۹ است تا اندکی از باب ۴۶ .

۱۸×۹ ، ۱۳۳۱۹۱×۲۱ ، کاغذ فرنگی - جلد آبیاج مشکی .

مجموعه

۱- سر گذشت پیامبر (۲ پ - ۱۲۲ پ) از واعظ که شعر او در آغاز مجلس ۸ و جاهای دیگر هست با عنوان «لراقمه» و با تخلص «واعظ» و تا نه مجلس آن در نسخه ما دیده میشود و در آن از حیات القلوب یاد شده است .

آغاز: بسملة . وصلى الله على محمد وآله الطاهرين اما بعد این کتابی است در بیان حالات جناب ختم انبیا .

انجام افتاده : مژده شفاعت آن حضرت بود از باره عاصیان امت خود .

۲- تبصرة العوام (۱۲۳ ر - ۱۹۰ پ) (ش ۳۳۵۲).

۳۳۸۹

نسخ قوام بن سحید بن عبد بن سفر بن علی بن عبید بن حسین زیاد بن لیث سروری در ۹۹۴ درش ۴، ۱ نیز بخط او است و از آغاز افتاده در فصل سوم و فصل چهارم تا هفتم (عدل و نبوت و معاد) را دارد.
 ۱۴ س ۱۰ × ۱۴ ، ۱۴ × ۱۵ ، ۲۱ × ۱۵ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج تریاکی ضری.

مجموعه

- ۱- النافع يوم الحشر فی شرح الباب الحاد عشر (۳۲-۲) از شیخ مقداد سیوری (طوس ۱ : ۸۹).
- ۲- نهج السداد الی شرح واجب الاعتقاد (۳۲-۶۹) از عبدالواحد بن صفی نعمانی (ادبیات ۵۱۶).

۳۳۹۰

نستعلیق مالت نسخه ابوطالب بن بهرام گورشانی در روز سه شنبه ۱۷ صفر ۱۲۶۴ درش ۱ ، درش ۴ و ۵ هم نام او آمده است ، ش ۵ مورخ ۱۲۶۱ ، ش ۸ مورخ ۱۲۵۸ ، شماره های دیگر بهمین خط ، درص ۱۴۰ از تدبیر مفتاح مسمی بمکتوم مرحوم آقامحمد بیدآبادی یاد شده است ، یادداشت ۱۲۵۴ در ص ع هست ، فهرست کهنی دارد در آغاز و فهرستی از باستانی ، درمیان و پایان پراکنده های کیمیا ایست .
 ۱۶ س ۸ × ۱۴ ، ۱۷ × ۱۱ ، ۳۱۶۹ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج عنابی ضری .

مجموعه

- ۱- مفاتیح الرموز و مقلاد الکنوز (۱-۱۳۷) از شیخ حسن بن زاهد غریب کرمانی بفارسی که در ۷۲۳ از عراق به هند رفته و بدرگاه ابوالمحمّد محمد بن سلطان رسید و بنام او ساخت درشش باب : نخستین درماهیت حجر اعظم و روح و نفس و جسد درشش سؤال و جواب ، دوم در کیفیت تولید موالید نباتی و حیوانی درسه فصل ، سیم در بیان نتایج عالیات و سافلات در پنج فصل ، چهارم در کیفیت و کمیت مزاج عالم اوسط و اصغر

واعتدال آن و متعلق بمعانی وصف حال شیخ حسین منصور حلاج در پنج فصل؛ پنجم در شرح اشارت شیخ حسین منصور حلاج در پنج بیت شعر در چند فصل؛ ششم در کیفیت تکوین و تولید اشیاء معدنی و تماثل و تشابه حجم اعظم با اشیاء معدنی در هفت فصل (دیباچه).

آغاز: هذا کتاب مفاتیح الرموز من مصنفات جناب حسن زاهد غریب کرمانی در عمل جوانی. بسمله. حمدی حدوثنای بی‌عد مر حکیمی را که از آب رافت بید قدرت طینت آدم را اربعین صباح تخمیر کرد.

انجام: چون بدینجا رسانیدم سخن کوتاه گشت و کتاب ختم شد بفضل الله ... و یمن اقبال ... محمد شاه غازی اید بنصره .
۲- خواص اعجاز (۱۴۶-۱۶۱).

آغاز: بسمله. بدانکه ماده اولی همان حجر اول است که متکون کرده است اورا طبیعت با مر پرورد گارش .
انجام: ازداد ضیاء و بهجة و نورا .

۳- ملعمۃ الاسرار (۱۶۱-۱۹۲) بفارسی در کیمیا و باید از متاخران باشد.
آغاز: هذا کتاب ملعمۃ الاسرار سؤال کردم از استادش که نسخه کیمیا دیده شد البته نزد سر کار بهتر باشد .

انجام: و مبادی اینها است . والسلام علی من اتبع الهدی .

۴- رساله در کیمیا (۱۹۴-۲۰۹) درباره نار و ماء بفارسی .

آغاز: بسمله. بدانکه ازین نظام معلوم گردید که در تدابیر اکسیر میزان نار بر چهار است .

انجام: تا باشد ارض از دو جسد و ماء از دو طبیعت چه او ماء و ناری است که .

۵- رساله کیمیا (۲۱۰-۲۲۰) از ابواسماعیل طغرائی بفارسی و دستورات او است .

آغاز: چنین گوید ابواسمعیل طغرائی وزیر اصفهان بدانید که این عمل در طبایع چهار طبیعت دارد و خدا کلید آن را بدست حکما داده است .

انجام : دویم ملح خالص است .

۶- رساله اقوال محمد بن زکریا (۲۲۰-۲۲۵) .

آغاز: بدانید که تدبیر حکما نیست دزو سحقی بدست .

انجام : پس تمام است عمل .

۷- کنوز خورشید هدایت (۲۲۶-۲۴۷) از حکیم احمد شاه. این نام در دیباچه

(ص ۲۳۸) دیده میشود .

آغاز: رساله ثالث بسمله . هست کلید در کنج حکیم ... چنین گوید مصنف این رساله ... حکیم احمد شاه ... در بیان طریقت معرفت کنوز برهان علوم سعادت و علم اوزان و معیار و مراتب و تراکیب آن و آن مشتمل است بر سه برهان و خاتمه در تدابیر کلی .

انجام : بازرهانی و را ازان مرض نمک و عار .

۸- کشف الاسرار (۲۴۷-۲۷۰) از احمد بن حسین پاک ولی و کنز گهر دوم است

در پنج مفتاح هریکی در چند اسرار و کنز چهارم در نه مفتاح .

آغاز: بسمله .

بنام آن کریم حی قادر که نور ذات پاکش هست دایم

... سپاس و ستایش بی اندازه و قیاس صانع که جوهر صنعتش بازار کائنات را

بجواهر ثوابت و سیارات آراسته .

انجام : یا از خمیر مقطر کرده باشند والسلام این بود قاعده طرح اکسیرات

احمد شاهی .

۹- اکسیر منظوم (۲۷۰-۲۷۱) از عبدالله جابر انصاری (عنوان) .

آغاز:

گر تو هستی در جهان مرد بکار

صاحب سری و مرد بیا وفار

انجام:

از من این تر کیب را برسان بوی

بر گک سبزی بیش نبود یاد گار

۱۰- اعمال اکسیر حجری (۲۷۲-۲۸۷) .

آغاز: نوع دیگر در اعمال اکاسیر حجری بگیر حجر را بعد از جمع نمودن .

انجام: ولاریب ولانقصان بالله التوفیق المستعان .

۱۱- کنوز همایون (۲۸۷-۳۱۰) از حکیم احمد شاه هندی در علم اوزان و معیار

و ترا کیب آن در سه همایون .

آغاز: بسم الله . هست کلید در گنج حکیم حمد وستایش مقابس (۹) مرخدای را

که اولش را بدایت و آخرش را نهایت نیست

انجام: طرح بوده تمام است .

۳۳۹۱

تتمت علیق سده ۱۴ و ۱۳، عنوان شغری، بامهر محمد قلی بن ابوالفتح .

۱۲ س ۱۴ × ۱۳ ، ۱۳۶۳۱۰۹ × ۲۱ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی ضربی .

جنگ

در ستایش سرپای معشوق از سرو کاکل وزلف تا برسد بیا و قدم از شاعران

شناخته و بنام و ناشناخته و گمنام با دیباچه ای بشر که همان مناجات عبدالله انصاری

باشد . در پایان ستایش علی (ع) است از عرفی . بسیار سودمند است .

آغاز: بسملة الهی در این بساط پیاده مانده ایم رخ بهر که می نهیم اسب تغلب
بر ما میراند ... و مهر تو بلا کشان را در گرداب بلا کشتی توح و قدتم مناجات عبدالله
انصاری . بسملة .

بسملة الله که این دیباچه راز بتوقع هدایت شد سرافراز
مشرف شد بحمد پادشاهی کنز وهر سر بود صاحب کلاهی
انجام :

اگر ولای تو ابلیس را بود زورق
کند ز ورطه لعنتش بیک نفس بکنار

۳۳۹۲

نسخ و استعالم محمد حسن علوی رضوی که شعرا و دره امش ص ۵۲ و ۱۹۶ و ۴۱۵ هـ ، پس از
مرگ احسائی نوشته شده است ، عنوانها دره امش دیده میشود .
۱۸س ۸×۱۵ ، ۱۸۱×۱۴۳ ، کاغذ قرنگی - جلد تیماج مشکى .

الامالی

درسهای شیخ احمد احسائی است بحرری جزیکی که بفارسی است و بندها با
بسملة آغاز میشود و برخی عنوان فصل هم دارد و پس از مرگ او گردآوری شده
است .

چنین است عنوان مباحث آن

- ۱- فی الجواذب والمجذوبات (۲)
- ۲- فی معرفة شخص النبي فی البشرية الظاهرة (۵)
- ۳- فی التمييز بين الاخبار الصحيح والسقيم (۶)
- ۴- القول فی التمسيد و تبیین ما كان ينبغي من اثبات النبوة العامة (۱۳)

- ٥- فى الفلسفة ومعناها (١٧)
- ٦- فى ان مشية الله فى عين الاتحاد جامعة للمكمالات الظاهرة من المشارات (٢٦)
- ٧- فى معنى القرب والبعد (٢٨)
- ٨- فى وحدة المشية (٣١)
- ٩- فى كيفية خلقة الافلاك والارض (٣٥)
- ١٠- فى ان العوالم ظهرت المشية بكماالاتها (٤١)
- ١١- مسائل توحيدية فى الافعال ويرفع بها اشكال نسبة الاثار الى النجوم (٤٨)
- ١٢- فى كيفية التكميل وحل اشكال فى النجوم (٤٩)
- ١٣- اشارة الى تبييض النحاس وتطهيره بالسم (٤٩)
- ١٤- بيان درمراتب مشيت بقارسى مورخ روزدوشنبه ٢٩ ذى حجه ١٢٩٣ درخانه آقازين العابدين خان با گروهى مانند «داداس سلمه الله تعالى» و ميرزا يوسف وشيخ مهدى كه اين دو ميرسيدند وشيخ ياسخ ميداد (٥٥)
- ١٥- بيان فى خلق المشية مورخ روزشنبه صفر ١٢٩٤. (١٦)
- ١٦- فى الجعل والخلق (٦٥)
- ١٧- فى ان الملك جعل الله له وجودا وماهية (٦٩)
- ١٨- فى بيان انه كيف خلق افئدة الانبياء من نور اجسادهم (٧١)
- ١٩- فى معانى العرش والكرسى (٧٣)
- ٢٠- فى معنى حديث الاحدية ... بصفه التوحيد (٧٧)
- ٢١- اثبات الوجود الكونى والشرعى (٨٠)
- ٢٢- بيان الكون والشرع والكيثونة (٨٥)

- (٨٧) ٢٣- معنى النظر السرمدى
- (٨٩) ٢٤- سر عجيب يشير الى علم كثير
- ٢٥- فى بيان معنى ماروى ان اختلاف الخلق لثلاث تخيل احد
- (٩١) شيئا الا وقد خلقه الله
- ٢٦- رفع اشكالات فى المعاد و سر ظهور الآثار بزيارة قبور الاكابر
- (٩٢) و التوسل بهم
- (٩٩) ٢٧- امتياز بين الكون و الشرع وتعريفهما
- (١٠٣) ٢٨- فى تعريف المعادن و كيفية خلقها
- (١١٢) ٢٩- فى تبين المادة النوعية و الصورة النوعية
- (١١٥) ٣٠- حقيقة مراد الحكماء فى اخراج الاعراض عن الشئ
- (١١٧) ٣١- كيف يتاثر الارض من شعلات الكواكب
- (١١٩) ٣٢- تقريب تأثير الشعر والنباتات باستخراج معدنيتهما
- (١٢٠) ٣٣- المراد من الدواء المعروف بحجر الازرق
- (١٢١) ٣٤- بيان الحجر
- (١٢٣) ٣٥- فى ان السبب الكامل نفسك صديقك انت لامن قلب خلى
- (١٣١) ٣٦- فى ان لكل شئ جعل الله مزاجا خاصا
- (١٣٥) ٣٧- طريق معالجة المعادن
- (١٣٦) ٣٨- فى ان الروح والجسد اذا تلازما وتعانقا يكون له مقام
- (١٣٦) ٣٩- فى ان علاج النفوس والارواح بالارض
- (١٤٤) ٤٠- فى انه مالم يجمع روح ونفس وجسد ولم يتركب لا يظهر عمل
- (١٤٨) ٤١- فى كيفية تطهير الاركان وتضييقها
- (١٥٥) ٤٢- فى ان الامر فى الاعلى والاسفل واحد ولا اختلاف

٤٣- فى تعريف العوالم الثلاثة اى الانسان الكبير والوسيط

والاصغر

(١٦٦)

٤٤- فى ان الصورة موجودة فى تمثال والجسم يصير مظهرها

فيصدق اسمها عليها

(١٧٣)

٤٥- فى ان الحجر فى كل شىء ولكن المادة القريبة

من واحد او اثنان او ثلاثة

(١٧٥)

٤٦- فى بيان ماهية الماء والالهى الجوانى

(١٨١)

٤٧- النكتة والسرفيها يحصل به التصرف ومعنى النفس المفارقة

(١٨٧)

٤٨- ان الصورة الانسانية هى النفس الانشائية

(١٨٨)

٤٩- ان امر النفس الانشائية ان يسير فى الآثار ويرجع الى المؤثر

(١٩٠)

٥٠- السير الشرعى وصفات الكامل ولزومه ، من عجائب الدروس

(١٩٠)

٥١- لقاء النفس والاقبال الى العالى اكسير اعظم للانسانية

(١٩٢)

٥٢- لزوم التطهير اذا وجد الاكسير

(١٩٦)

٥٣- سير النفس من سبيل الشرع

(١٩٧)

٥٤- اخبار اهل الكشف

(١٩٩)

٥٥- بيان ما يحصل به المراد للانسان

(٢٠٠)

٥٦- قلة الواردات من اسباب السلامة

(٢٠٠)

٥٧- منظور الاطلاق اى من قيود النفس وجوه اسباب الارتقاء

(٢٠١)

٥٨- الفرق بين الكون والشرع

(٢٠٤)

٥٩- اشارة الى الشعور انه يحتاج الى شىء آخر

(٢٠٩)

٦٠- مولود الانسانى ومولود العالم وتدبير فى الشعر

ومعنى اكليل العليّة

(٢١٠-٢١٤)

۶۱- الذی یشبه البرق الأصغر الشرقی او الکبریت (۲۱۶)

۳۳۹۳

نسخ فرج‌الله بن هاشم حسینی کاشانی در شب ۷ رجب ۱۲۷۷ از روی نسخه مورخ ۵۹۰ -
 ۱۸س ۷×۱۶ ، ۲۲×۱۴۳۲۲۵ ، کاغذ فرنگی - جلد نیمه ج - جلد نیمه ج سبز ضریقی و قوای عطف مشکی .

الاخبار الطوال

از ابوحنیفه دیموری احمد بن داود بن و تند است (معجم المطبوعات ۹۰۷) .

۳۳۹۴

نسخ و تفسیق گویا نسخه اصل .
 ۱۹س ۸×۱۶ ، ۲۱×۱۳۸۳۱۱۰ ، کاغذ فرنگی - جلد نیمه ج سبز .

کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران
 library.ac.ir

۱- قبله‌الافاق (۲ پ - ۱۰۷ پ) درباره نماز بنظم فارسی از محمود بن محمد بن
 محمد باقر حسینی سجاسی قزوینی در ۱۳۳۵ در ۱۵ فصل و خاتمه و در آغاز و میانه فصلها
 عبارات منثور است .

آغاز: بسمله . الحمد لله الذی جعل طراز هذه الاوراق ذکرا ...
 بهترین توشه را دیدم صلوة کو بوقتش گشته از ماهافوات
 انجام : بمحمد و آله صلوة الله علیهم اجمعین (پس از این سر گذشت کوتاه
 مؤلف است) .

۲- مناسک الصبیان (۱۰۸ ر - ۱۰۹ ر) گویا از همو مورخ رمضان ۱۳۴۰ با جدول

و شجره .

آغاز: بسمله . واجبات عمره تمتع و حج تمتع در بیست امر و يك مقدمه ذکر آید .

انجام : فی شهر رمضان .

نسخ سده ۱۱ و ۱۲ ، عنوان شمرنی ، حاشیه دارد با نشانه «منه غفی عنه ، منه مدظله » بخط نستعلیق ، یادداشت ۱۴۹۶ در پایان هست .

۱۶×۱۴ ، ۱۹۳×۱۴ ، ۱۸×۱۴ ، ۳ اغذ سپاهانی - جلد تیماج سبز +

اثبات واجب

بفارسی از فیلسوفی شیعی صاحب نظر گویا از سده ۱۱ ، سه مقدمه دارد سپس مقاله اول در اثبات وجود واجب (ص ۳۰) در سه هدایه و باب ثانی در بیان استدلال بر اتصاف واجب در دوازده مصباح (۴۶) و باب ثالث در صفات سلبيه در دوازده مصباح (۱۹۰) در یکجا او از شعر نیای خود می آورد :

شاهراه شرع محتاج دلیل عقل نیست

روز روشن شمع را دیوانه روشن میکنند

آغاز: بسمله . و به ثقتی . مقدمه اولی در بیان مفهوم واجب و ممکن و ممتمتع و ذکر اقسام آنها . تقسیم مفهوم بواجب و ممکن و ممتمتع بدانکه هر يك از وجوب و امکان و امتناع کیفیت و حالتی است که عارض نسبت چیزی بچیزی بایجاب یا بسلب میشود .

انجام : علما در مؤلفات خود بحث ازان نفرموده اند و بالله التوفیق و هو المستعان .

تعمیق .

۱۴×۱۰ ، ۱۷۷×۱۵۳ ، ۲۲× کاغذ فرنگی کبود - جلد تیماج تریاک .

جنگ

از محمد بن محمد صالح نصر الله عبرت دماوندی در ۱۱۹۲ و شامل :

۱- شعرهای کلیم و سعدی و محتشم و میرزا کوچک بینش و منشآت قائم مقام و دیگران و حدیث و فقه و رساله عقدنامه آخوند ملا محمد باقر مجلسی و مطالب دیگر (۳ - ۲۹ پ و ۳۶ ر - ۴۴ ر) .

۲- شرح غزلیات مغربی (۳۰ ر - ۳۶ ر) از همو .

۳- نو تقویم شرعی یا ترجمه غنیة الانام (۴۴ پ - ۸۶ پ) از همو در ۱۱۹۲ .

آغاز: بسم الله . الحمد لله الذی خلقنا فی احسن تقویم . . . و بعد . . . محمد بن محمد صالح نصر الله دماوندی عبرت تخلص بر صفحه عرض مقتضیان اخبار . . . می نگارد . . . که این کلمه چند است . . . در ترجمه غنیة الانام در سلك انتظام کشیده میشود .

انجام : در تاریخ مجموع اصل و فرع ترجمه .

چو عبرت پاس احسان داشت مرعی

بر اصل غنیة افزود اصل و فرعی

کسی پرسید از تو تاریخ و نامش

جوابش گفت : « نو تقویم شرعی »

رفتیم بسر فرع این ترجمه صغیر تا برویم بسر ترجمه کبیر و لله حمد کثیر ثم لله

حمد کثیر .

۴- شرح لغات دیوان انوری (۸۸ پ - ۱۲۶ پ) از همو چند قصیده انوریست
با تفسیر لغات آن .

۵- شرح مخزن الاسرار (۱۲۷ پ - ۱۵۷ پ) از همو مانندش ۴ .

۶- نان حلوا (۱۵۹ پ - ۱۶۱ پ) .

۷- منشآت (۱۶۲ پ - ۱۶۴ ر) سه نامه است از قائم مقام دو نامه به میرزا محمد علی
آشتیانی و یکی به عربی است و شعر قائم مقام و معتمد الدوله و نامه قاضی بیک شاهزاده
و پراکنده های دیگر (۱۶۴ پ - ۱۶۸) .

۸- مکتوب غزالی بسنجر (۱۶۸ پ - ۱۷۱ پ) همانکه در مکاتیب غزالی بچاپ
رسیده و در اینجا خطاب بسنجر است در پند باو و تبرئه خود از تهمتها که باو بسته اند .

نسخه ۱۳ ، نشان شنگری ، حواشی ریتر بر نشان «لمحرره» ، یادداشت ۱۳۱۰ دارد ، نام محمد
ابراهیم و کر بلائی ابراهیم در آغاز نسخه آمده است .
۲۱ س × ۱۷ ، ۱۶۳۱۰۲ × ۲۲ ، کاغذ فرنگی - جلد مقوای عطف تیماج نریاکی .

رسالة في حجة الظن والاستصحاب

از متأخران است .

آغاز: بسم الله . حمدله المقصد الثالث من مقاصد الكتاب في الشك قد قسمنا
في صدر الكتاب المكلف الملتفت الى الحكم الشرعي العملي في الواقعة على ثلاثة اقسام .
انجام : فان الغالب ان تدارك المهدوم اهن من تدارك الدابة والحمد لله .
آغاز: بسم الله . حمدله . المقام الثاني في الاستصحاب وهو لغة اخذ الشيء
مصاحبا .

انجام : الى غير ما دخل فيه من الغاية .

۲۳۹۹

۲۳۹۸

تستعلیق ۱۲۹۶ -

۱۷س۹×۱۵ ، ۲۴×۱۵۳۱۲۴ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى ضربى مقوایى .

دیوان

از مشتاق نورعلی شاه کرمانی و غزل است با تخلص « مشتاق ، مشتاقعلی » .

آغاز:

ای آنکه پرستی از من دل داده حال دل

بگشای غیب عیان بین جمال دل

انجام:

رو و ام کن از حضرت حق چشم زور

وانگاه به بین در رخ مشتاق علی

سنه ۱۲۹۶ .

۲۳۹۹

تستعلیق مؤلف و در برخی جاها سفیدمذذارده شده است ، عنوان شنگرف ، حواشی «منه» دارد .

۱۷س۹×۱۹ ، ۲۴×۱۸۳۴۱۶ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج حنائی ضربى مقوایى .

قبیلة البلدان لاهداه الأخوان

از جواد جهان بخش منجم باشی نهاوندی آشنای بریاضی اروپایی و فقه اسلامی که در زمان ناصرالدین شاه در ۱۳۰۰ بفارسی در ۱۸ باب ساخته است (دباجه) نکات تاریخی در آن آمده است ترجمه گزیده از احاطة العلة فی معرفة القبلة این شاذان که ۵۵،۸

برای فرامرزن علی البقرائی نوشته است (ف ۱۷۷۴) در آن دیده میشود (ص ۱۸-۲۰)
از تاریخ ۱۲۷۴ در آن یاد شده است.

آغاز: بسمله . حمد و سپاس یگانه جهاننداری را سزا است که آثار قدرتش در عالم
آفاق و انفس در نظر جهانیان تابان تر از آفتاب جهانتابست .
انجام : زوال شش قدم و نیم بود (نا نوشته گذارده).

چنین است فهرست بابها

الباب الاول فی الاحتیاج الی معرفة جهة القبلة وتشخیص الاوقات

(۱) فی زمان دون زمان

(۷) الباب الثاني فی معنى القبلة لغة وشرعاً

(۱۴) الباب الثالث فی تعريف جهة الكعبة

الباب الرابع در بیان علامات قبلة بلاد بامارات ماثوره از طریق

(۱۵) اخبار اهل بیت

(۲۲) الباب الخامس فی ذکر بعض المتعلقات الهندسية

(۳۰) الباب السادس فی الطبيعيات وما يتعلق بها

(۴۴) الباب السابع من بیان الدوائر و كيفية نضد الافلاك وما يتعلق بها

(۷۰) الباب الثامن فی بیان بعض اوضاع كرة العالم

(۹۹) الباب التاسع فی کیفیات کرات العناصر وما یترب کب منها

الباب العاشر فی بیان ما یتعلق بالارض من ذکر معمورتها

(۱۲۷) ومخروبتها و كيفية قسمتها

الباب الحاد عشر فی تقسیم الافاق الی الاستوائیه والمائلية

(۱۸۵) والرحوية وخواص کل منها

(۲۲۴) الباب الثاني عشر فی معرفة خط نصف النهار وطریق استخراجہ

- الباب الثالث عشر فى استخراج طول البلاد و عرضها و نقص كمياتها (۲۳۶)
- الباب الرابع عشر فى القبلة و بيان قواعد استخراجها (۲۵۲)
- الباب الخامس عشر فى التياسر و التحقيق على ما هو المحقق (۳۱۰)
- الباب السادس عشر فى معرفة مسافة ما بين البلاد بالفرسخ و الدرجات و ما يتعلق بها (۳۳۰)
- الباب السابع عشر فى معرفة مقدار الايام بلياليها و معرفة اجزائها (۳۵۶)
- و ما يتربك منها من الشهور و السنين (۳۵۶)
- الباب الثامن عشر فى المواقيت (۴۱۶)
- باب ۱۹ و ۲۰ در متن نیست ولی در دیباچه آمده که کتاب در بیست باب است.

۳۴۰۰

تستعلیق سده ۱۴ و ۱۵ ، نشان شنغرفی ، جدول زرد و لاجورد و زرد ، سراوح آراسته در زمینه زر دارد ، دو صفحه آغاز بزور و بونه رنگارنگ حاشیه سازی شده است .
 ۱۰۳۷×۱۴ ، ۲۱×۱۴۳۲۰۴ ، کاغذ قرنگی - جلد توماج حناى ضربى مقوایى .

چنگ

شعرهای نزدیک به نود سراینده فارسی که نام آنها را اینک بانسان دادن برخی

از صفحاتی که این نامه در آنجا یاد شده است می بینیم :

بیدل ۸۸-۴	نشاط ۲۱-۶
اشق اصفهانی ۹-۴۷	جامی ۱۱
هلالی ۲۰۲-۱۳-۲۶۸	سیفی ۱۵
فنائی ۱۶	حیرتی ۱۶
هدایت ۱۷-۲۰	یغما ۱۸-۲۲

عرفی ۱۸-۵	زرگر ۱۹
مجموعه ۲۶-۳۵	پروین ۳۱
قائمی ۳۵	انوری ۳۹
شهاب ۴۰	ساغر ۴۲
کمال ۴۴	رشید ۴۶
حافظ ۵۱	باباطاهر ۱۵
عزیز ۶۹	حسینی ۷۶
طوفان ۳۲-۸۳	اختر ۸۴
نظیری ۸۹	میرزا نصیر طبیب ۹۰
صفائی ۹۱	خادم ۹۸-۲۲۹
مولانا رومی ۹۹	قاضی یحیی لاهیجی ۱۱۱
وحشی ۲۴۱-۱۱۶	حسرت ۱۵۰
مظهر ۱۵۱	شرف قزوینی ۱۶۳
بهجت شیرازی ۲۰۱	نیکب ۲۰۵
آهی ۲۰۶	مانی ۲۰۶
حیدر ۲۰۷	صفی ۲۰۸
ریاضی ۲۰۹	فدائی ۳۳۲-۲۱۵
صالح ۲۰۹-۳۷۴-۲۱۱	شهیدی ۲۶۰
آصفی ۲۱۰	نرگسی ۳۱۲
مشتاق ۲۱۲	محتشم ۲۲۷
قصاب ۲۲۸	کلیم ۲۲۹
وصال ۲۶۸-۲۳۰	هاق ۲۳۲
آذر ۳۰۸-۲۳۷	صایب ۲۳۱

داوری ۲۳۸	شقایق ۲۴۰
ناصر خسرو ۲۵۸	واهب ۲۵۸
سایل ۲۶۲	نظامی ۲۶۲
هاشمی ۲۶۳	ادهم ۲۶۴
عصمت بخارایی ۲۶۴	صابر ۲۶۵
اسکندر ۲۶۹	مسرور ۲۷۵
پناهی ۲۸۷	نامی ۲۸۹
رفیق اصفهانی ۳۰۰	هجری ۳۰۱-۳۱۲
صفائی ۳۰۱	سعدی ۳۰۹
میرزا محمد کسکینی ۳۰۷	خسرو ۳۴۸
ازل ۳۵۶	مصور ۳۵۶
کامل ۳۶۱	شاهی ۳۶۷
اهلی ۳۶۸	سنگین ۳۷۰
قریبی ۳۷۳	میرزا تقی ۳۷۵
والیده ۳۷۶	نصرت ۳۷۷
هما ۳۸۸	مالایما زعلی ۳۹۶
خسروی ۳۹۸	میرزا گلچین صراف ۴۰۰

ارادۂ جزئیہ

از محمد افکرمانی بترکی و بروش امام الہدی ابو منصور ماتریدی و امام ابو حنیفہ درہشت فصل در مذہب: جبریہ محض (جہم بن صفوان)، معتزلہ، ابو اسحق اسفہرایی، قاضی ابوبکر باقلانی، فلاسفہ، امام الحرمین، ماتریدی. در پایان پاسخ است بچند پرسش در ص ع ہم آمدہ «ارادۂ جزئیہ رسالہ سی افکرمانیتک» و «در مذہب».

آغاز: بسملہ. حمدلہ. . . بوندن صکرہ معلوم اولہ کہہ بوعبد فقیر محمد الافکرمانی مراد ایدر کہ افعال عباد و ارادت جزئیہ بیانندہ لسان ترکی ایلہ بورسالہ یازہ. انجام: قاعدہ ایلہ شیطانک حیلہ لرندن امین اولورز فالحمدللہ وحدہ (تمت بعون اللہ سنہ ۱۹ ج خ سنہ ۱۲۱۱)

۳۴۰۲

تستعلیق روز یکشنبہ ۱۳۱۶/۴ع ۱۲۱۶ در ش ۱ و مورخ شب یکشنبہ ۱۳۷۴/۴ع ۱۲۷۴ در ش ۲، عنوان شنگرف، یادداشت ۱۳۷۷ در ص ع هست.

۱۶×۹، ۱۸۳×۱۵، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ ضربی.

مجموعہ

۱- گلدستہ اندیشہ (۱-۲۷۱) از محمد امین بن عبدالفتاح طبسی یزدی متخلص بہ وقاری (نصر آبادی ۱۷۹) نام کتاب و مؤلف و فهرست در دیباچہ هست در دوازده برگ:

۱- در دیباچات (۷)

۲- در نکاح نامجات و امثال آن (۴۵)

۳- در مستشہدات و محضرها (۸۱)

۴- در نوشتجات نسبت پیادشاهان (۹۰)

۵- در مکاتیب مشتمل بر دو رنگ رنگ نخستین نسبت بافاضل

و اعالی ، رنگ دوم نسبت بمصاحبان و امثال آن (۹۴)

۶- در جواب مکاتیب (۱۷۱)

۷- در تهنیت منصب و مولود و غیرهما (۱۹۳)

۸- در تعزیت متضمن دو غنچه : نخستین در پریش ، دوم در اظهار (۲۰۸)

۹- در مکاتیب و عرایضی که از زبان دیگران نوشته (۲۲۵)

۱۰- در رقعات که بهر کس نوشته شده (۲۵۰)

۱۱- در مکاتیب بمعشوق (۲۶۴ بی عنوان)

۱۲- در نوشته های ظرافت آمیز ۲۶۵

در برگ یکم رساله ایست در بیان قواعد صرفیه ترکیه (ص ۳۹-۴۵).

مؤلف در آن از نیای خود شمس الدین محمد طبسی (تذکره دولت شاه ۱۷۸) یاد کرده (ص ۱۷) و از تاریخ ۱ محرم ۱۰۸۲ که در سپاهان بوده است (۱۹) و از نکاتی مانند خویشاوندی و پیوند برخی از بزرگان زمان و شرح دوندگی شاطران و توبه رسمی بزرگان از میخواری و مناهای دیگر با تشریفات که انجام میشده است و سرگذشت برخی از موسیقی دانها و جزاینها و نیز سرگذشت محمد مقیم سالک قزوینی و مجدای متصف اسماعیل تهرانی (۱۲۴) شعرهای او هم در این کتاب هست .

چنین است فهرست نامه های این کتاب :

۱- دیباچه بر رساله مظهر الانوار ۲۱

۲- دیباچه بر قصیده تاویلیه ملاعباس زیاد اوغلی ۳۰

۳- نکاحنامه قرقچای بیک ۴۵

۴- وقفنامه میرزا قوام الدین حاتم بیک ۴۸

۵- توبه نامه اغورلوخان ایشیک آقاسی باشی ۵۰

- ۵۳ ۶- توبه نامه میرزا عسکر خان سرکار باغات شاهی
- ۵۵ ۷- توبه نامه حاج مرتضی قلی دیوان بیگی
- ۵۷ ۸- توبه نامه حسنعلی بیگ میر آخور باشی
- ۶۰ ۹- توبه نامه میرزا محمد تقی معرف متقی تخلص
- ۶۳ ۱۰- توبه نامه میرزا محمد نصیر تونی
- ۷۲ ۱۱- قبالة خرید باز ارچه برای مادر شاه
- ۷۴ ۱۲- کتابه نمازخانه اغور لوی شاملو
- ۷۵ ۱۳- صورت مجلس نطعی پوشیدن پهلوان میرزا بیگ
- ۸۱ ۱۴- صورت محضر حسن سلوک حاجی شیخ احمد یزدی
- ۸۲ ۱۵- صورت محضر پریشانی حسن بیگ احداث یزد
- ۸۴ ۱۶- صورت محضر حسن سلوک حاکم یزد
- ۸۶ ۱۷- صورت استشهاد بدسلوکی حاکم یزد
- ۹۳ ۱۸- مکتوبی که به علامی مولانا خلیل قزوینی نوشته
- ۱۷۱-۹۵ ۱۹- مکتوبی که به مولانا عبدالکریم طیبی نوشته
- ۱۷۳-۱۰۲-۹۶ ۲۰- مکتوبی که به مولانا محمد صادق یزدی نوشته
- ۱۷۴-۱۰۱ ۲۱- به علامی مولانا محمد باقر یزدی نوشته
- ۱۰۴ ۲۲- به محمد شفیع یزدی پیش از سفر هند نوشته
- ۱۱۰ ۲۳- ایضاً به امیر ره پس از مخاطب شدن بدانشمندخان
- ۱۱۲ ۲۴- به جالینوس الزمانی میرزا شاه حسام الدین محمد
- ۲۲۹-۱۱۴ ۲۵- بملک المنجمین مولانا محمد طاهر
- ۱۱۹ ۲۶- بحکیم شمساف نوشته
- ۱۲۰ ۲۷- بحکیم الملك حکیم قطبشاه
- ۱۲۲ ۲۸- بافاضل سکنه نجف

- ۲۹- بمولانا محمد مقیم سالک قزوینی ۱۲۴
- ۳۰- بمولانا مجددا اسماعیلا منصف طهرانی ۱۲۴
- ۳۱- بمیرزا معین الدین محمد وزیر فارس ۱۲۷
- ۳۲- بسید زین العابدین قاضی حیدرآباد ۱۲۸
- ۳۳- به ضراب باشی هندوستان نوشته ۱۳۲
- ۳۴- به وزیر قطبشاه نوشته ۱۳۶
- ۳۵- به حسین پاشا وزیر بصره ۱۳۶
- ۳۶- بهالاجاه مرتضی قلی سلطان ۱۳۷
- ۳۷- بمیرزا محمد مهدی صدر ۱۴۲
- ۳۸- بشاه ابوالمهدی نواده میرمیران یزدی ۱۴۵
- ۳۹- بمیرزا فخرالدوله بوزباشی دخترزاده آخوند معزای یزدی ۱۴۷
- ۴۰- بمیرزا صفی نواده مؤمن حسین یزدی ۱۴۹
- ۴۱- بمیرزا کافی خلف میرزا اسحق یزدی ۱۵۰
- ۴۲- بمیرزا محمد نصیر ۱۵۴
- ۴۳- بمولانا محمد داود در موسیقی ۱۵۶
- ۴۴- بمیرزا محمد شفیع وزیر کاشان در وزارت یزد ۱۷۵
- ۴۵- بمیرزا نورالدین محمد خلف میرزا محمد شفیع ۱۷۶
- ۴۶- بمیرزا محمد ابراهیم ظهیر نوشته ۱۸۵
- ۴۷- بشاعری خوشنویس نقاش افیونی معجون ۱۹۲
- ۴۸- در تهنیت میرزا محمد مهدی وزیر اعظم ۱۹۳
- ۴۹- در تهنیت میرزا قوام الدین محمد خلف میرزا رفیع الدین محمد ۱۹۴
- ۵۰- در تهنیت میرزا شیخعلی شیخ الاسلام کاشان ۱۹۶

- ۱۹۸ - ۵۱- بیکی از امرای سرحد
- ۲۰۳ - ۵۲- بمیرزا محمد هاشم درمولودش
- ۲۰۵ - ۵۳- در تهنیت کدخدایی میرزا همايون
- ۲۰۸ - ۵۴- در پرسش میرزا محمد معصوم خلف میرزا مهدی
- ۲۱۲ - ۵۵- در وفات صالح خان بمیرزا محمد محسن حکیم فرزندش
- ۲۲۵ - ۵۶- از زبان صفی قلی بیگ ناظر ابراهیمخان وزیر یزد
- ۲۲۷ - ۵۷- از زبان میر خلوتی منصف بمیرزا محمد سعید حکیم
- ۲۳۰ - ۵۸- بنواب علی قتاد بیگ ایشیک آقاسی
- ۲۳۲ - ۵۹- از زبان میر محمد معصوم صباغ بمیرزا محمد مظفر ترکه
- ۲۳۳ - ۶۰- از زبان نظر بیگ شاهویردی خان ار
- ۲۳۵ - ۶۱- از زبان امینای صباغ اصفهانی موسیقی دان بکسی نوشته
- ۲۳۸ - ۶۲- از زبان جمشید بیگ بقریدونخان نوشته
- ۲۳۹ - ۶۳- از زبان اسماعیل قلی بیگ بسپهسالار ومیرشکارباشی
- ۲۴۰ - ۶۴- بوزیر قندهار از زبان غارت زده ای
- ۲۴۲ - ۶۵- از زبان میر ذوالفقار بنواب میرزا مهدی
- ۲۴۳ - ۶۶- از زبان فرزندان میر سید علی بوزیر اعظم
- ۲۴۴ - ۶۷- از زبان شعر بافان یزد بمیرزا جعفر وزیر
- ۲۴۶ - ۶۸- از زبان نصیرای پوستین دوز بکسی نوشته
- ۲۴۶ - ۶۹- از زبان یار احمد زرگر بمیرزای کلانتر
- ۲۵۰ - ۷۰- بعالی حضرت کتابدار
- ۲۵۴ - ۷۱- بشفیعیای دانشمندخان
- ۲۵۷ - ۷۲- بمیرزا محمد هاشم ومیرزا حسن واهب

- ۷۳- بسید بدرالدین ۲۶۰
 ۷۴- مکتوب منظوم بمعشوق خود ۲۶۴
 ۷۵- بمولانا محمدصادق یزدی ۲۶۵
 ۷۶- بهمو ۲۶۷
 ۷۷- بنواب دانشمندخان ۲۶۸
 ۷۸- مکتوبی نامعقول در لباس معقول ۲۷۹
 آغاز مانند ش ۲۰۵۸ .

انجام : و گلشن اقبالش از نسیم سموم دشت حرمان شکفته پیاد و چشم بد
 بنشو و نمای بید مجنون حدیقه دولتش مرصاد .

۲- منشآت (۲۷۳-۳۶۰) نامه‌ها ایست از میرزا رفیع واعظ قزوینی بفارسی و شعر
 او با تخلص واعظ در آن دیده میشود . دستور نامه های دوستانه و دیوانی است . از ابواب
 الجنان هم در آن یاد شده است (نصر آبادی ۱۷۱ - آتشکده آذر ۲۳۴) .

آغاز: بسمله . و به نستعین . حمد بی حد منعمی را شایسته و ثنای بی منتها
 مالک الملکی را زیبنده است . . که دست قدرت کامله اش اوراق افراد نوع انسان را برشته
 الفت مردوزن شیرازه بسته .

انجام : اما هر چه آن خسرو کند شیرین بود .

نستعلیق علی اکبر بن محمد تبریزی در ۱۶۱۵ هجری ۱۲۰۹ ، نشان وجدول شنغری ، نسخه از
 کتابخانه میرزا محمدخان مستوفی بوده است .

۱۶×۹ ، ۴۲۶ ، ۲۱×۱۶ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج عنابی ضربی .

دیوان

از ضیاء الدین سحبان زنجانی که در پانزده سالگی به تهران آمده و در مدرسه صدر دانش اندوخته و در زمان ناصر الدین شاه در بیست و دو سالگی در گذشت و در کورستان آقامحمد صادق در شهرری بخاک سپرده شد (آغاز نسخه ما از باستانی و ص ۴۸ و ۴۹ از نویسنده نسخه) در آن غزل است و مسمط و ستایش برخی از بزرگان مانند مهدی (ع) و محمد (ص) و ناصر الدین شاه و نزدیک ۷۵۰ بیت شعرهای او نزدیک به سه هزار بیت می‌شده و پراکنده شده و همین اندازه از یادداشتهای او که نزد سید محمد علی بوده است بدست آمده و نوشته شده است. او در جوانی «پروین» تخلص می‌کرده و در برخی از سروده‌های او این تخلص دیده می‌شود. در این دیوان تخلص «سحبان» هست.

آغاز: غزلیات از جناب ... ضیاء الدین المتخلص بسحبان ... می‌باشد. بسمله و به نستعین.

حجاب چهره مسکن زلف عنبر آسا را
که خود حجاب بود حسن روی زیبارا
تو خود بخلوت حسن آرمیده‌ای لیکن
فروغ پرتو رویت گرفته صحرا را

....

چه می‌خوری غم ایام فانامسی خور
غمی که دوست دهد شادیت شیدا را

انجام:

آن به که در ثنای تو فرزانه پادشاه
بندم لب از کلام کنم جام داستان

شکسته نستعلیق خلیل بن اسمعیل حسینی تفرشی در روز آدینه ۴ رجب ۱۲۶۳ در ۱۱ شماره‌های دیگر بهمین خط، عنوان و نشان شنگرف .
 ۱۱×۱۱، ۱۱×۱۱، ۱۸×۱۱، کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی ضربی .

مجموعه

۱- رساله شاهی (۱-۶۹) بفارسی از محمد ابراهیم شربت‌دار که در زمان شاه سلطان حسین میزیسته و در ۱۱۳۳ زنده بوده است (یادداشت باستانی در آغاز نسخه‌ما) .
 آغاز: هذا کتاب عروض . بسمله . قال اقل المقلین محمد ابراهیم ره حمدی که مشعر بر تمهید تحمید کرد گار و لایق بارگاه آفریدگار حضرت پارتواند بود از این بنده بی مقدار و فقاع شربت دار جز عجز و انکسار نیست ... این مکتوب ... مرتب شده است بمطلع و حسن مطلع و فاتحه و اساس این رساله ... مزین است بحسن مقطع و مقطع و خاتمه ... مطلع متفرق میشود بچهار رکن رکن اول در بیان شعر .
 انجام : و خود را نسبت کردن بکسی در خوردن من غیر المصادر هکذا وجدته فی الکتز واللّه اعلم بالصواب (تمت الرسالة الشاهی) .
 ۲- قصیده مصنوع (۷۰-۷۸) از همود در پاسخ حدائق السحر رشید و طواط و تمام الصنائع اشعری .

آغاز: فصاید المصنوع فی جواب حدیقه السحر رشید و طواط و صنعة تمام الصنائع و البدایع اشعری هکذا حسن مطلع و ترصیع :

ای ز عدلت ستم کشیده عنان وی ز بذلت درم خریده مکان

انجام : این بیت تمام موصل است که سرپا موصل نوشته میشود :

تن بست خصمت نصیب مصیبت به پشت همیشه تن خصم چنبر

۳- حل معمیات (۷۸-۸۹) از همود در حل معمای شرف الدین علی یزدی :

چو در تناسب تألیفی او فتد نه و پنج

بجوی ثالث اورا شرف بفکر صحیح

کمال دوری اصغر بدیل اصغر ساز

که هست زهره زهرا قرین ام مسیح

و معمای نصیرای همدانی :

در نسبت مؤلفه چون سی و دو فتاد

اصغر بجوی وساز مقدم بر اعظمش

تا جلوه گر شود ز نهانخانه خیال

نام بیتی که شادی دلها بود غمش

و معمای خود مؤلف :

چون دو بمؤلفه بشش بنار شود

جو بی وسطی و بی بخت مدد کار شود

بیحد چو وسط بران دو یابد تقدیم

نام خوش آن یار وفادار شود

آغاز: بسمله . بسم الله تیمنا بذکره العلی الاعلی . بدانکه این رساله ایست

در دانستن کمال ظهوری و دوری و مناسبت تألیفی و حل و توضیح معمای مولانا شرف الدین

علی الیزدی و نصیرای همدانی . . . مرتب است بر دو حرف حرف اول در دانستن کمال

ظهوری . . . حرف دوم در تبیین تناسب تألیفی .

انجام : اسم شیخ که مقصود است بحصول میرسد ربنا تقبل منا انک انت

السمیع العلیم .

۴- مرآت الخیال (۱۳۶-۸۹) از همو در شرح « نسخه مولانا کوکبی » و « حل

جواهر قواعد آن » (دیباچه و پایان رساله) در آن یاد شده از جامی و شرف الدین علی

یزدی و در پایان چندین لغز است و معما بنظم فارسی که خود مؤلف بر رساله افزوده است .

آغاز: رساله آخری . حمد و سپاس سزاوار معبودیست که سرپنجه آفتاب جلال
ذاتش را قوت و توانایی دست ترکیب و تحلیل نیافته .
انجام افتاده :

اولین حرف از عدد بهر نخستین حرف او
گیر بهر حرف ثانی، بر آتش ده قرار

۳۴۵۵

نسخ ۱۳۶۵ در مدرسه حاجی سید تقی قزوینی در قزوین در ش ۱ ، ش ۴ بنسخ و لتعلیق از همو ،
هشت بیت ش ۴ در آخر ترجمه نشده است .
۱۳۶۰×۱۲ ، ۱۱۳۴۲×۱۶ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی ضربی .

مجموعه ۵۵

۱- الوجیزه (۲ ر - ۲۸ پ) از مجلسی در رجال یعربی ،
۲- ترجمه قصیده رضا (۲۹ ر - ۳۲ ر) از حاج سید تقی قزوینی بشعر فارسی ،
آغاز:

صرف الزمان و ریب الدهر ابکانا
ناساز کاری فلك و ریب روزگار
سورس رشك كرد ز چشمان ما روان ...
ونقص العیش متاحین ابلانا .
انجام : من الردی تشتکی ظلما وعدوانا .

۳۴۵۶

شکسته لتعلیق آغاز سده ۱۴ .
۱۸۷×۱۵ ، ۱۱۳۹۰×۱۷ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج زرد ضربی فرسوده .

جنگ

گرد آورده ضیاء الدین بن حاجی آقاسی توپسر کانی زنده در ۱۳۰۹ و گذشته از نکات تاریخی و ادبی شعر عشرت توپسر کانی (۹۰ - ۱۲۷ - ۱۴۵) و خرم توپسر کانی (۹۵) و خود ضیاء الدین توپسر کانی (۱۱۵) و مصور توپسر کانی (۱۲۹) و مجنون توپسر کانی حاج حسین قاری (۱۴۱) در آن هست و در آن یاد شده از :

- ۱- نزاع متشرعه و شیخیه در همدان در ۱۳۱۵ (۸۱)
- ۲- پیدا شدن خشت کاشی در رود آور توپسر کان در ۱۲۹۲ که در آن شعری بوده است. (۱۱۳)
- ۳- سفر ناصر الدین شاه به توپسر کان و برخورد مؤلف با او با علما در ۱۳۰۹ (۱۵۲)
- ۴- سجع مهر چند پادشاه و تاریخ جلوس و مرگ آنها (۱۵۸)
- ۵- واقعه امتیاز و انحصار تنباکو بانگلیسها و شورش مردم در شهرها در ۱۳۰۹ (۱۶۰)
- ۶- سفر ناصر الدین شاه به تعینات در ۱۳۰۹ (۱۶۳)

۳۴۰۷

تستعلیق سده ۹۳ ، باسر لوح زرین آراسته ، جدول زرو لا جورد ، انجام القاده .
 ۱۱×۱۲ ، ۱۸۸×۱۴ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى ضربى عطف قه-وه ای درون
 سرخ با جدول و ترلج زرین .

دیوان

از دولت شاهزاده محمد علی میرزای دولتشاه پسر فتح علی شاه (۱۲۰۳-۱۲۳۷)

است (ذریعه ۹ : ۳۳۱ مجلس ۶۷۴:۳) دارای غزل است بترتیب تهجی و قصیده و رباعی نزدیک به ۴۰۰۰ و اندی بیت بادبیاچه منشور و ستایش محمد حسن خان از این دیوان .

۳۴۰۸

نسخه‌ای سده ۱۳ ، عنوان ششگری .
 ۱۸س ۶×۷ ، ۱۶۹۳۱۴×۲۳ ، کاغذ سپاهانی آهار مهره - جلد تیماج تریاکى ضربی مقوایی
 عطف سرخ .

دیوان

از وحشی کمال‌الدین کرمانی در گذشته ۹۹۱ (سپه ۶۰۹:۳) شامل ناظر و منظور و خلدبرین و فرهاد و شیرین و غزلیات بترتیب تهجی و مقطعات و قصائد .

۲۴۰۹

نسخ سده ۱۳ ، عنوان ششگری در ش ۱ ، ش ۲ و ۳ نسخ ریزتر از همین تاریخ .
 ۱۸س ۶×۷ ، ۱۶۹۳۱۵×۲۱ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکى ضربی .

مجموعه

۱- سلاسل العقول فی مسائل الاصول (۲ پ - ۱۱۲ پ) از مولانا محمد محسن (دیباجه) .

آغاز: بسمله . الحمد لله حمداً لا یادی اصول نوادیه و فروع هی للموصول الیه
 اعجاز و بوادیه .

انجام افتاده : ان جاز اجتماعها و خروج (در عموم و خصوص) .

۲- الفصول النصیریة (۱۱۳ ر - ۱۱۹ ر) ترجمه ایست از رکن‌الدین محمد بن علی گرگانی از رساله فارسی خواجه طوسی (چاپ نگارنده) .

۳- حاشیه الفصول النصیریة (هامش ش ۲) گویا از سید مرتضی نامی که در آن در دنباله حاشیه ای نوشته «کتبه سید مرتضی ۱۲۷۱» (۱۱۶ر).

آغاز: بسمله ، الحمد لله الواجب الوجود مبدع الماهیات و الوجود . . . فهذا توضیح لرسالة محررة ومقالة مجبرة صنفها . . . الطوسی . . . بعبارات . . . فارسیة . . . عندها بعض الفضلاء .

انجام : قال جمال الدين في المختلف كتحریر النبید (نمت) .

۳۴۱۰

نستعلیق سده ۱۱ ، عنوان و نشان شنگرف ، انجام افتاده در تفسیر آیت ۱۵ سورة مائده در قضا و شهادت .

۲۳س ۸×۱۲ ، ۱۸×۱۲۶۴۰۲ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکى مقوایى .

تفسیر شاهی

از ابوالفتح حسینی شریفی است (حقوق ۶۰) .

۳۴۱۱

نستعلیق محمد بن احمد میلانی در ۱۷ رجب ۱۰۷۷ در لاهور در هفده شبانه روز ، عنوان و نشان شنگرف ، در آغاز و انجام پراکنده ها است ،

۲۱س ۷×۱۷ ، ۲۴×۱۴۶۴۰۴ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکى ضری مقوایى .

صائب النواصب

از قاضی نورالله شوشتری است (ف ۶۱۶) تاریخ تألیف در این نسخه هست .

نسخ محمد باقر عاملی در ۱۰۵۴ در ۱ ش، ۲ هم از او است، عنوان و نشان شنگرف، با سه سر لوح
آراسته و زرین، جدول زر و لاجورد، نسخه بسیار با ۳ زه است.
۱۷×۱۱، ۲۴۴×۱۶، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکی درون عنابی.

مجموعه ۵۹

۱- اسرار الحکم (۱-۱۴۶) از ملا میر قاری کوکی گیلانی کاشانی (ادبیات ۴۶۲)
مؤلف مطالب العشاق (ش ۱/۳۵۴۶) در ۲۰۰۱ و لوازم الانشاء (ش ۲۷۲۲) که بنام پادشاه
وقت و در لاهیجان در روز یکشنبه ۱۰/۲/۱۰۰۹ ساخته و بفارسی است و این نسخه
جلد دوم است در شش باب: امور طبیعی، هضم اربعه، اخلاط، بیان قوی و جواهر نامه،
اعراض نفسانی، تشریح اعضا (دیباچه)
قصیده‌ای از ابن یمن در دیباچه آن هست نزدیک به ۸۸ بیت (ص ۲-۳) در پایان
خواص اشیاء است.

آغاز: بسمله. حمد بی حد مبدع ارواح را شکر بی عدد صانع اشباح را
آنکه روح از باغ جودش نفحه ایست

عالم از بحر وجودش رشحه ایست

انجام: یقطین در لغت عرب هر نباتی که آن را ساق افسارشته نباشد مانند
کدو و خربزه آن را یقطین میدانند.
۲- اختیارات بدیعی (۱۴۷ - ۴۴۶) از حاجی زین العطار علی بن حسین انصاری
و ساخته ۷۷۰ (ره آورد ص ۸).

نسخ و نستعلیق ۱۲۸۵، عنوان شنگرف.
۱۴×۸، ۲۴۴×۱۵، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ ضربی با آرنج و مقوایی.

شرح شافیه ابی فراس فی مناقب آل الرسول و مثالب بنی عباس

شرحی است بر قصیده میمیه ابی فراس (۳۲۰ - ۳۵۷) از ابن امیر الحاج محمد بن حسین حسینی زنده نزدیک ۱۱۶۸ که در ۱۱۷۴ - ۱۱۸۳ بنام امیر ابی الاسعد سید عبدالله فخری زاده ساخته است (ذریعه ۱: ۴۴ و ۴۶۶ و ۹: ۱۷ و ۴۷ و ۱۳: ۳۱۵ منروی ۲: ۷۱۳).

آغاز افتاده: شعر عبدالله بن المعتز العباسی و عندنا قدی الشعر ان ابی فراس کان اشعر منه (س ۳ از پائین ص ۳ چاپ سنگی ۱۳۱۵).
انجام: عصمه ... من باب ضرب حفظه و وقاه و الحمد لله اولو آخر او ظاهره و باطنا و صلی الله علی خاتم النبیین و آله ... و بارك لهم و سلم (هذا الكتاب یسرني تاریخه - عند النبی جزاء شرح الشافیه).

۳۴۱۴

نسخ صفر ۱۳۱۱، عنوان و نشان شنغرف.

۱۹×۱۴، ۱۹۶×۱۴، کاغذ رنگی - جلد تیماج سرخ ضری مقوایی.

شرح بیان

شرحی تلخیصی بفارسی که در ۱۲۷۰ بر بیان سید علی محمد باب رهبر گروه بابیان و بهائیان نوشته شده است و از باب ۱ واحد ۱ است تا باب ۱۰ واحد ۹.
آغاز: بسم الله الامنع الاقدس . تسبیح و تقدیس بساط قدس عز مجد سلطانی را لایق که لم یزل ولا يزال بوجود کینونت ذات خود بود و هست .
انجام: بآن ماء زنده ولی ازان محتجب و لتطهرن انفسکم علی حق ما انتم علیه مقتدرون .

نسخ علی بن حسن درش ۱، ش ۲-۷ هم باید بخط او باشد، ش ۸ بخط نسخ عیدین محمد بن عیدالامام است مورخ روز یکشنبه ۱۶ج ۹۹۳/۱، عنوان ورقم شگرف، حواشی دارد در برخی جاها، در ۲۰ ر و ب خبرهای شیعی است.

۱۵س ۹×۱۴، ۱۲۰×۱۵۷×۳۰، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج مشکی.

مجموعه

- ۱- الصنیفة الرضویة (پ ۲۰ ر) منسوب بامام رضا باهمان سند متداول.
- ۲- رسالة فی التجوید (۲۱ پ - ۲۹ پ) عربی بروشن عاصم و بارموز شاطبی در چند باب.
- آغاز: بسمله . الحمد لله المتفضل الکریم علی تفضل انعامه الجسیم ... وبعد لما وفقنی الله تعالی بفرط انعامه ... لصرف مدة من الزمان ... الی معرفة کلام المجید... خدمت الاساتذة فی هذا الفن الشریف.
- انجام: سورة المرسلات: نذر، فقد رنا جمالات سورة النبأ: وفتحت السماء (نانوشته مانده در باب فرش الحروف).
- ۳- جدول معرفة غرة كل شهر و احکام القمر و البروج و الشهور الرومية (۳۰ پ- ۳۸ ر) عربی و فارسی.
- ۴- ترجمه ذهبیه یا طب رضوی (۳۹ پ - ۴۳ ر) بفارسی.
- آغاز: بسمله . حمدله . بدائکله حق ... هیچ بنده ای را ببلائی و درد مبتلا نکند الا آنکه دوائی باشد او را.
- انجام: دزدی کند تا هلاک شود والسلام.
- ۵- حکمة النبی لقمان (۴۴ پ - ۵۰ پ).

آغاز: بسمله . کتاب حکمة النبی لقمان ع صفت کحل العین و یذهب جمیع
ما کحل فيه العین من الامراض والوجاع .

انجام: و برین قیاس ما درین مختصر بدین قدر اختصار کردیم والله المعین
و الموفق (قد تمت) .

۶- جدول معرفة سکزیلدوز (۵۱) بفارسی .

۷- رساله در قاعده ضرب (۵۱ پ - ۵۶ پ) بفارسی از « باب دوم در ضرب
بر طریق يك دست » است و « باب دوم ضرب آحاد وعشرات » و « باب دهم ضرب الوف
در الوف » و « باب سیوم در رقوم » (انجام افتاده) .

۸ - منهج الشیمة فی فضائل وصی خاتم الشریعة (۵۷ پ - ۱۱۹ پ) از
جلال الدین بن شرفشاه (ص ع و پایان نسخه) که بنام شیخ اویس بهادرخان ساخته است
(دیباچه - حقوق ۴۸۶) .

۳۴۱۶

تستعلیق محمد اشرف بن علی شاه مظفر آبادی در ۱۴ شوال ۱۱۰۵ ، وقف حاجی میر جعفر با تولیت
یوسفعلی بن حسنعلی بازواری در ۱۳۰۸ (ص ع) .
س ۲۳×۱۳ ، ۱۴۳۹×۲۰ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه ای .

لباب مغنی اللیب عن کتب الاعراب

گزیده ایست از صدرالدین محمد بن محمد صادق حسینی از مغنی ابن هشام با
انداختن برخی از شواهد آن و آوردن اصل فواید آن در هشت باب (دیباچه) .

آغاز: بسمله . الحمد لله علی افضاله . . . اما بعد فیقول . . . ابن محمد صادق
الحسینی ... صدرالدین محمد ان کتاب مغنی اللیب عن کتب الاعراب الذی الفه . . .
ابن هشام کتاب فی غایة المزیة .

انجام : العاشر اعطاء افعال فی التعجب حکم افعال التفضیل فی جوار التصغیر...
من ذلك امثلة كثيرة (تم الانتخاب من الكتاب ...).

۳۴۱۷

شکسته نستعلیق و نسخ مدد ۱۱ ، درش ۳ تاریخی هست ، ش ۴ از بنیاد علی بن لطف الله است در ۶
رجب ، ش ۶ مورخ ۱۹ محرم ۱۰۸۸ .
۲۲×۱۴ ، ۲۲×۱۵۴۴۲۷ ، کاغذ رنگی - جلد تیماج مشکى مقوایى .

مجموعه

۱- رساله در اعداد و حروف (۱-۶۹) بفارسی و بسیار شکفت انگیز.
آغاز: بسمله . بدان ... که این رساله ایست در غایت حکمت که از ارسطاطاليس
یونانی در انواع علوم ... بتجربه بسیار این رساله را جمع کرده .
انجام جدول است .

۲- اسماء حسنی (۷۰-۱۲۸) بفارسی همانکه محمود غزنوی دستور گرد آوردن
آنها را داده و دانشمندان نوشتند و اونسخه ای ازان را برای قادر خلیفه فرستاده بود
(ش ۲/۲۸۴۸) در اسکندرنامه کهن آقای مینوی (ک ۷۹ پ) از چنین کتابی یاد شده
است .

آغاز: بسمله . واعتصمت بفیضه العمیم . الحمد لله الذی تختص به الاسماء الحسنی
والصفات العلیا ... اما بعد بدان ... که اسماء حسنی الهی ... هزار و یک نام ... است .
انجام : فریادرس فریاد خواهان .

۳- مستوجبة المحامد فی شرح خاتم ابی حامد (۱۳۱-۱۹۲) از ابو عمر و عثمان بن
علی بی یحیی انصاری در ۲ محرم ۷۶۴ هجری . در ش ۳/۳۴۴۹ بنام خواجه طوسی دانسته
شده است (چلبی در دوجا - فهرست بوئیش ش ۲۰۴) .

آغاز: بسمله . وبه نستعين . قال الشيخ ... فخر الدين ... ابو عمرو عثمان بن علي بن يحيى الانصارى ... اما بعد فهذه جملة مختصرة فى شرح تركيب خاتم ابى حامد الغزالى المعروف بوفق زحل لانه عدد ۴۵ و عدد زحل ۴۵ . . . وسميتها مستوجبة المحامد فى شرح خاتم ابى حامد .

انجام : وسندروس ولبان جاوى والنقاس صايم .

۴- السرالمكتون من علم السيميا (۱۹۲-۲۵۱) بعربى .

آغاز: بسمله . اعلم ان هذه القاعدة منقول من المشايخ الكبار لكن مشروط ان يخفى من الجهال .

انجام : فانه يكون العمل فى اسرع وقت و هذا هو السر المكتون من علم السيميا .

۵- رموز الغرائب (۲۵۵ - ۲۶۳) از حسين اخلاطى بفارسى بدرخواست فرزند ارجمند .

آغاز: بسمله . الحمد لله الذى كشف علينا رموز الغرائب ... اما بعد چنين گويد... حسين اخلاطى .

انجام : برتخليص وتكسير ملاحظه .

۶- ترجمه رساله خواص الاشياء (۲۷۲ - ۵۱۲) متن از ابو العلاء از هر بن زهر اندلسى وترجمه بفارسى وبترييب حرف تهجى .

آغاز: بسمله . اما بعد محرراين مقاله ومؤلفاين رساله كه در بحار علوم حكميه غواصى كرده .

انجام : كه در آنجا معلوم ميشود تادانند .

۷- سرالخواص (۵۱۴-۶۲۱) از احمد بن على بن يوسف قرشى مدنى بوفى بعربى .

آغاز: بسمله . وبه تفتى قال الشيخ ... البونى القرشى ... الحمد لله خلق من الماء بشرا فجعله نسبا وصهرا .

انجام : والضال عن الطريق بجدالهدایة قوله تعالی (سپس شکلی است) .
 ۸- کشکول العارفین (۶۲۴ - ۶۳۰) بفارسی در « علم نیرنجات و اعداد و جفر و ادعیه » (دیباچه) .

آغاز: بسمله . حمد و سپاس بی حد و قیاس مرخدای را سزا است که آفریدگار جهانست و پدید آورنده زمین و زمانست و هست کننده طبایع و ارکان است .
انجام : و دست تظلم شیطان نفس را در آستین شکسته (نانوشته مانده) .

۹- مختصر در علوم غریبه (۶۳۰-۶۳۵) از محمد حسن بن میرزا زین العابدین طبیب بر و جردی، در چهار باب و دوازده فصل و باید دنباله همین کشکول العارفین باشد.
 ۱۰- فصل در اعمال هفتگه و کواکب سبعة سیاره و اسماء حسنی (۶۳۶ - ۶۴۸) بفارسی .

۲۴۱۸

نستعلیق روز آدینه ۴ ذی حجه ۱۲۲۴ در ش ۱ ، ش ۲ مورخ ۲۸ محرم ۱۲۲۵
 ۱۲×۸ ، ۲۰×۱۳ ، ۱۰۵×۱۳ ، کاغذ فرنگی - جلد نیماج حنائی ضربی .

محمد حسن

۱- آیینة عباسی در نمایش حق شناسی (۱ - ۱۲۴) بفارسی از میرزا ابی احمد محمد بن عبدالبی بن عبدالصایغ محدث سیفی خراسانی اخباری ساخته روز سه شنبه ۱۲۳۰/۸/۳ (طوس ۱: ۲۰ - ذریعه ۱: ۵۳) .

آغاز: بسمله . حمدله... و بعد چند کلمه از کتاب مرحوم میرزا محمد اخباری...
 که در اثبات نبوت خاصه و دین اسلام ورد بیادری... که در زمان... فتح ملیشاه قاجار ایراد شبهات دارد آورده بود نوشته مسمی بآینة عباسی در نمایش حق شناسی انتخاب و نوشته میشود : نظر اول در باب ۲۳ از انجیل متی فرموده .

انجام : الی یوم الدین . هذا ما رسمه الاستاد دام ظله .

۲- رساله سلوک و ریاضت (۱۲۵ - ۱۴۵) از محمد تقی مجلسی بقرسی بروایت محمد جعفر بن حاج صفر خان قراگوزلو .

آغاز پس از دیباچه محمد جعفر: چون بنای ایمان و ایقان بر ریاضت و مجاهدات است ... وشکی نیست در آنکه مراد ازین مجاهده مجاهده کبیره است که سبب هدایت طریق الهی است .

انجام : در هر باب حق بر شما ظاهر میشود والله یهدی من یشاء . . . الطاهرین . درص ۱۴۶-۲۰۷ نقل سخنان مجلسی است از شرح من لایحضره الفقیه و سخنان شهید دوم در منیة المرید و ابن فهد در التحصین و دوانی در رباعیها و نور الهدایة و بندی در بیان مرشد شناسی گویا همه اینها از خود محمد جعفر است که در آن از میرزای قمی و سید ابراهیم همدانی قمی و ملا محراب گیلانی (ص ۱۹۱ - ۱۹۲) یاد کرده و مورخ روز شنبه ۲۹ صفر ۱۳۲۵ است .

۳۴۱۹

تستعلیق سده ۱۴ .

۱۰×۴ ، ۱۷۳×۱۰۵×۱۸ ، کاغذ فرنگی آهار مهره - جلد عتوا عطف تیماج مشکي،

مجموعه

۱- مباحثه (۲ پ- ۷ پ) میان محمد بن حسین تبریزی همقانی با سید علی محمد باب بقرسی در روز سه شنبه ۱۲۶۴/۱ .

۲- المشاعر (۸ پ - ۸۲ پ) از صدرای شیرازی (فهرست نگارشهای صدرای ش ۳۳) .

۳- جدول خط سبائی (۸۳ ر - ۹۱ پ) از محمد طاهر انصاری ساخته رمضان ۱۲۸۱ ،

پنجگونه قلم سریدانی در جدول و برابریك از حروف تهجی عربی در آن هست .

۴- الوجیزة فی الدراية (۹۲ ر - ۹۵ ر) از شیخ بهایی .

۵- مثلثات منظوم (۹۶ پ - ۱۰۳ ر) از بدیعی (فرهنگنامه ها ص ۲۰۹).

۶- رساله نفس (۱۰۳ پ - ۱۰۶ ر) گویا از محمدطاهر انصاری بفارسی.

آغاز: بسمله . من عرف نفسه فقد عرف به که پروردگار عالم ... از چهارعنصر وجود ایشان را ترتیب داده .

انجام : علی کل شیء علیم حرره ... محمد طاهر الانصاری .

۷- روح وحسن (۱۰۶ ر - ۱۲۵ ر) از فضولی بغدادی محمد بن سلیمان در گذشته

۹۷۱ بفارسی .

آغاز: حمد بی حد و ثنای بی عد خدایرا سزا است که ریاض بدن را بآب روان

پرورده .

انجام : وعاشقی از آن خلوت بیرون ماند والله اعلم بحقائق الامور .

۸- رساله در احضار جن و پری (۱۲۶ پ - ۱۳۱ ر) بعربی .

آغاز: بسمله . اول پیش پری گرفته رود .

انجام : اجیبونی واطیعونی .

۹- تفسیر (۱۳۲ پ - ۱۷۷ پ) بعربی و ادبی و تفسیر سوره های روم است

وحید محمد وانعام و گویا گرفته از تفسیر دیگر است .

- ۱- اجوبة الاسئلة (۱ - ۲ پ) پاسخ شيخ احمد احسايى است باشتباهات شيخ ملامحمد در هنگام شنیدن درس او .
- ۲- العزمة والرجعة (۳ - ۱۰۸ ر) از همو (حقوق ۳۴۴) .

شکسته نستعلیق مؤلف در ۱۳۵۳ .

۲۰ س ۱۰ × ۱۷ ، ۱۵۷ × ۱۸ ، ۲۲ کاغذ فرنگی - جلد کمالینتور عطف نیمج تریاکی .

الاربعون حدیثا

بهری با شرح از محمد حسن بن علی علییاری تبریزی قراجه داغی دزماری
وساخته ۲۵ ج ۱۳۴۵/۲ و پس از مجمع المعارف او زمانیکه عمر او میان ۶۰ و ۷۰ بوده
است با شمارش استادان و مشایخ اجازه و شاگردان خود و فهرست آثار خود او و در پایان
کتاب مورخ ۷ ذی حجه ۱۳۴۱ است، یادداشتی از او در آغاز نسخه مورخ ۱۹ شوال ۱۳۴۶ هست
و در آن از میرزا صادق آقا یاد شده است . این کتاب برای سرگذشت او منبع خوبی
است. دردانشمندان آذربایجان (ص ۲۸۰) از ملا علی بن عبدالله علییاری قراجه داغی
(۱۲۲۵ - ۱۳۲۰) یاد شده است .

آغاز: بسم الله . الحمد لله الذی هدانا عند تفرق الاهواء .
انجام : وآله الطاهرین .

نسخ محمد باقر بن محمد هازندرانى علی آبادی در روز آدینه ۱۴ محرم ۱۲۵۹ برای شاهزاده
حمزه میرزای قاجار .

۱۶ س ۸ × ۱۵ ، ۱۴۳ × ۲۲ ، کاغذ فرنگی آبی - جلد تیماج حنائی ضربی باترئج .

قوة الابصار في فضائل الائمة الاطهار

بهری از ابوالقاسم بن محمد کاظم که در ۱۲۵۷ در سه مقدمه و پنج باب ساخته و از روی «زبر و بینات» در این مورد بحث کرده و امامت آنها را با این طرز شکفت انگیز ثابت کرده است .

آغاز: وبه نستمد . بسمله . الحمد لله الذی خلق محمدا و آل محمد ... قبل ان یخلق ماء آدم و طینه بشهور و سنین .
انجام : کما یعطى الكثير بالقليل .

۳۴۲۳

نسخ محمد قدقی برای قطب بلال (سده ۱۳ و ۱۱) ، عنوان شنغرفی ، عنوان کتابها در بالای صفحات نسخه آمده است .
۱۸×۱۱ ، ۳۲۷×۱۶ ، ۳۱×۱۶ ، کاغذ - جلد شمعیز مشکی عطف آیماج مشکی .

خزانة العلوم

گزیده ایست از احیاء العلوم غزالی .
آغاز: بسمله ... الحمد لله الذی یستفتح به کل کتاب و بذکره یصدر کل خطاب ..
اما بعد هذا کتاب خزانة العلوم فی الدین مختصر مما الفه ... محمد ... الغزالی الطوسی .
انجام : الحمد لله الذی من علینا بعصمة من الامراض و الاسقام الی اتمامه .

۳۴۲۴

نستعلیق نصر الله بن محمد کریم در روز شنبه ۲۵ ذی حجة ۱۳۴۷ ، عنوان و نشان شنغرفی .
۱۷×۹ ، ۱۶۴×۱۵ ، ۳۱×۱۵ ، کاغذ قرنگی - جلد آیماج غنایی ضربی .

زینة المجالس

در پند و اندرز مذهبی و مانند مجالس روضه خوانی با شعرهایی از خود مؤلف
با تخلص «طوطی». عنوانها مجلس وفصل و مسئله است.

آغاز: هذا کتاب زینة المجالس . بسمله . حمد مخصوص خداوندیست که گوهر
عقل را نثار بنی آدم نمود ... اما بعد بدانید که ای مکلفین .

انجام : این بی بضاعت را بطلب آمرزش یاد کنند که و الحمد لله وحده .
الی یوم الدین .

۳۴۲۵

استعلیق نجیب شاعر در ۱۳۶۱/۱ ج ۱ ، جدول زرین ، دارای ۳۵ تصویر از همین نجیب .

۱۳۷×۱۲ ، ۱۳۳۷×۲۱ ، کاغذ فرنگی - نیماج سبز قرنجی مقوایی عطف مشکی .

لیلی و مجنون

از میرزا صادق نامی مؤلف تاریخ گیتی گشا و خسرو و شیرین و وامق و عذرا
(ادبیات ۷۹ و ۲۳۴ - مجمع الفصحا) با خاتمه ای به نشر و نظم از نجیب شاعر نویسنده
نسخه ما (ص ۱۴۸ - ۱۵۳) .

آغاز افتاده پیش از « آغاز داستان عشق لیلی و مجنون و حکایت گرفتاری
آندو مجنون » :

از عالم راز صد فسانه آمد بیحرف در میانه

انجام :

کین طرفه حکایت خوش انجام از یاری طبع یافت اتمام

شکسته نستعلیق ابوالقاسم بن نظام الدین حسینی کاشانی پشت مشهدی در روز پنجشنبه ۲۸ رمضان ۱۳۴۲ در ش ۱، نوشته مؤلف در ش ۲، از غلامرضای ابوریذ آبادی در ۱۷ رمضان ۱۳۹۴ در ش ۳، نوشته سویا از خود محشی در ش ۴.

۳۰ س ۱۱ × ۱۶، ۳۵۸ × ۲۱، کاغذ فرنگی - جلد مقوای عطف و گوشه ایماج قهوه‌ای.

مجموعه

- ۱- حاشیه الفرائد (۷۳-۱) از محمد کاظم بن حسین هروی طوسی (۱۲۵۵ - ۱۳۲۹) بر فرائد شیخ مرتضی انصاری و جزو نخستین آن (ذریعه ۷: ۱۶۰ - سرگذشت انصاری ص ۲۹۹ و ۳۸۲).
- ۲- حاشیه الفرائد (۹۵ - ۱) از سید احمد بن حسن نطنزی تفرشی در روز چهارشنبه آغاز رمضان ۱۳۴۳ بر فرائد انصاری در مسئله اصالت برائت (ذریعه ۶: ۱۵۳ - سرگذشت انصاری ص ۱۸۹ و ۳۵۷).
- آغاز: بسمله. حمدله ... و بعد فهنده و جیزه لطیفه مشتمله علی نکات شریفه.
- انجام: من الهجرة النبوية.
- ۳- حاشیه الفرائد (۷۱ - ۱) از محمد کاظم بن حسین هروی طوسی بر مبحث استصحاب آن.
- ۴- حاشیه الفرائد (۷۲ - ۱۱۰) از همو و ساخته روز سه شنبه دهه سوم رمضان ۱۳۴۳ در مدرسه شاه بر مبحث تعادل و ترجیح.

نستعلیق با سبزه شاهانه نوشته بهاء الدین محمد مشرف سرکار فاضل الانوار، سر لوح و جدول و میان سطرها زین، نسخه در صفر ۱۱۶۰ و ۴/ ۱۱۶۲ عرض شده و در ۱۹ ج ۱/ ۱۱۵۱ با تصدیق و تامل (سباق) بهای

آن بوده است (صع) یادداشت روز چهارشنبه صفر ۱۲۱۰ لوی لیل در پایان هست ، مهر اسدالله مورخ
 ۱۲۶۹ درص ۱۲۴ هست .
 ۱۰×۷ ، ۲۱×۱۴۳۹۷ ، کاغذ سیاهانی - جلد تیماج عنایی ضربی مقوایی .

نمب نامه

از مظلوم و نسب نامه صفویان است نزدیک ۱۷۰۰ بیت و بهمین گونه هم نامیده
 شده است (ص ۵۸ و ۵۹).

نام این نسخه ای رفیق شفیق شد «نسب نامه» از سر تحقیق

♦♦♦♦

همتی بر گمار در کارم تا «نسب نامه» را بنظم آرم

♦♦♦♦

قوت روح ز فیض آن بطلب «از نسب نامه» قوت جان بطلب
 این کتاب در زمان شاه تهماسب سروده شده است (۳۲) .

چنین است گزیده عنوانهای آن :

- ۱- مناجات (۵)
- ۲- نعت سید عالم (ص) (۱۱)
- ۳- منقبت علی (ع) (۱۴)
- ۴- محبت او که بی متابعت صورت نمیند (۱۹)
- ۵- مناقب ائمه اثنی عشر (۲۰)
- ۶- مناقب علی بن حمزه بن موسی کاظم (۲۳)
- ۷- ستایش شاه تهماسب بهادرخان (۲۸)
- ۸- گفتار در زمین موسی شاه زمان (۳۱)
- ۹- ولایت نامه علی بن حمزه (۳۵)

- ۱۰- گفتار در سبب نظم نسب نامه (۴۹)
- ۱۱- مناقب اولیای صفویه (۵۵)
- ۱۲- آغاز داستان در ستایش شاه تهماسب بهادرخان (۵۸)
- ۱۳- ستایش شاه اسماعیل (۶۰)
- ۱۴- ستایش سلطان حیدر (۶۲)
- ۱۵- ستایش شاه جنید (۶۳)
- ۱۶- ستایش شاه ابراهیم (۶۵)
- ۱۷- ستایش سلطان خواجه علی (۶۶)
- ۱۸- ستایش شیخ صدرالدین موسی (۶۸)
- ۱۹- ستایش شاه صفی الاصفیا (۶۹)
- ۲۰- ستایش سید امین الدین جبرئیل (۷۱)
- ۲۱- ستایش سید صالح (۷۲)
- ۲۲- ستایش قطب الدین احمد (۷۴)
- ۲۳- ستایش سید صالح الدین رشید (۷۵)
- ۲۴- ستایش سید محمد (۷۶)
- ۲۵- ستایش سید عوض الخواص (۷۸)
- ۲۶- ستایش فیروز شاه (۷۹)
- ۲۷- ستایش سید محمد (۸۱)
- ۲۸- ستایش سید شرف شاه (۸۲)
- ۲۹- ستایش سید محمد (۸۴)
- ۳۰- ستایش سید حسین (۸۵)
- ۳۱- ستایش سید محمد (۸۶)

- ۳۲- ستایش سید ابراهیم (۸۴ مکرر)
- ۳۳- ستایش سید جعفر (۸۵ مکرر)
- ۳۴- ستایش سید محمد (۸۷)
- ۳۵- ستایش سید اسمعیل (۸۸)
- ۳۶- ستایش سید محمد (۸۹)
- ۳۷- ستایش سید احمد اعرابی (۹۱)
- ۳۸- ستایش سید ابوالقاسم (۹۲)
- ۳۹- ستایش سید ابوالقاسم حمزه (۹۴)
- ۴۰- ستایش موسی کاظم (۹۵)
- ۴۱- ستایش جعفر صادق (۹۷)
- ۴۲- ستایش محمد باقر (۹۸)
- ۴۳- ستایش زین العابدین (۱۰۰)
- ۴۴- ستایش حسین (۱۰۱)
- ۴۵- منقبت علی (۱۰۳)
- ۴۶- گفتار در ستایش محمد (۱۰۵)

۴۷- گفتار در سلوک منهاج و صفت تاج و طریق پوشیدن آن

بنوع ابتهاج (۱۱۱)

در این بند نکته های سودمندی درباره تاج و دیگر لوازم درویشی هست.

۴۸- گفتار در اظهار عقیده و خاتمه این کتاب پسندیده (۱۲۷)

آغاز:

صدر هذا الكتاب بسم الله افتتاح الخطاب بسم الله

اول القول اسمه الاعلا صانع الصنع مبدع الاشيا

....

آفریننده زمین و زمان بر همه حاضر از همه پنهان

....

دل مظلوم را ضیائی بخش و رصفای خودت صفائی بخش

....

جرم مظلوم را ز راه کرم خواجه بخشد بخواجه عالم

انجام :

شکر لله که تاه نسب نامه ختم کردم بیاری شامه

....

خیز مظلوم و حق گذار کن در ره شاه جان سپاری کن

در دعا کوش روز و شب مظلوم تا تگردی ز فیض شه محروم

دولت شاه کامکار طلب بتضرع ز کسردگار طلب

کز بالا ذات پاک عالی شاه باد همواره در پناه اله

از سر صدق و از ره تحسین مؤمن پاک دین بگو و آمین

(کتبه باستعجال بهاء الدین محمد مشرف سرکار فایض الانوار).

نسخه گویا از خود مؤلف چه در خیلی جاها سفید دارد شده است ، عنوان شناسه

۱۸۰۱۰۸ ، ۲۴۳۱۷۴۲۶۳ ، کاغذ قرنگی - جلد تیماج سرخ ضرابی

شمس التواریخ

از عبدالوهاب قطره چهارم حالی سپاهانی زنده د. ۱۲۸۴ است که بنام محمدشاه

قاجار و بخواهدش « حضرت ضیاء » در ۱۲۶۰ در چهل باب و باین نام ساخته و در تاریخ عمومی ایران تا خاندان قاجار است (مجمع الفصحا ۲: ۴۲۲- استوری ۱: ۱۵۰- برون ۱۰۲ با فهرست مطالب و گویا نسخه اصل و یا تاریخ ۱۲۵۶) در مدایح معتمدیه از او یاد شده است (مجلس ۳: ۴۸۵- ادبیات ۱۰۳) در سفینه محمود و انجمن خاقان هم نامش هست. در آن سرگذشت و قصیده ربیعی شاعر پسر ملک فوشنح سراینده کرت نامه (ص ۲۴۱) آمده و از ختوماتی که در باریان شاه سلطان حسین پس از مشاوره گفته اند که باید گرفته شود برای دفع محمود افغان مانند ختم قل هو الله و لعن چهار ضرب و مثلث دویا و مربع بامهار و نفس کردن درویش کو کورا و سر برهنه تکیه بکتاش و آشها و خوراکیها که گفته اند باید آماده ساخت مانند تحفه لاله الا الله و سمنوی تفرقه اعدا و طبخ ناز خاتون تقویت احبا و ماهیچه ماشاء الله و طبخ رشته حسبی الله یاد شده است (ص ۴۶۳).

درص ۳۱۹ آمده: «هم اکنون که سنه ستین و مائین و الف است».

چنین است فهرست آن

- ۱ دیباچه در بیان نام مؤلف و نام تاریخ و سلطان عصر
- ۴ مقدمه در ذکر مشاهیر انبیاء عظام و ائمه کرام
- ۳۹ باب اول - در ذکر سلطنت بنی امیه و بنی عباس
- ۴۸ باب دوم - در ذکر پیشدادیان و کیانیان و اشکانیان و ساسانیان
- ۹۱ باب سوم - در ذکر تبعاعه یمن و حکومت سلاطین ایران در یمن
- ۹۹ باب چهارم در ذکر ملوک عرب و هجرت ایشان بعراق عرب
- باب پنجم در ذکر اسمعیله در دوفرقه نخستین اسمعیله مغرب و مصر
- دوم اسمعیله الموت و رودبار و قزوین و قهستان و خراسان و دامغان ۱۱۵ و ۱۰۸
- ۱۲۱ باب ششم - در ذکر سلطنت آل طاهر در خراسان
- ۱۲۴ باب هفتم - در سلطنت صفاریان

- باب هشتم - در سلطنت سامانیان ۱۲۷
- باب نهم - در سلطنت غزنویان ۱۳۶
- باب دهم - در سلجوقیان : سلجوقیان ماوراءالنهر و خراسان و عراق ؛ ۱۴۹
- سلجوقیان کرمان ، سلجوقیان روم و شام
- باب یازدهم - در سلطنت خوارزمشاهیان ۱۸۱
- باب دوازدهم - در ذکر قراخانیان و گورخانیان و قراخانیان کرمان ۱۹۴
- باب سیزدهم - در ایالت آل مظفر در فارس و کرمان و یزد و عراق ۱۹۹
- باب چهاردهم - در ذکر انجوتیان فارس ۲۰۸
- باب پانزدهم - در سلطنت آل بویه در فارس و کرمان و عراقین ۲۰۹
- باب شانزدهم - در ایالت آل وشمگیر و آل زیار در طبرستان و جرجان ۲۲۱
- باب هفدهم - در ذکر سلاطین غورو بامیان و عمالیک ایشان در غزنین و هند ۲۲۴
- باب هجدهم - در ذکر ملوک خلیج در هندوستان بعد از شهاب الدین غوری ۲۳۰
- باب نوزدهم - در ذکر ملوک نهر روز ۲۳۲
- باب بیستم - در ذکر ملوک کرت در هرات و غورو بامیان و غزنین ۲۳۹
- باب بیست و یکم - در ایالت سربداران در خراسان و طبرستان
- ۲۴۵ ورستمدار و اسفرا این
- باب بیست و دوم - در احوال اتابکان : فرقه ۱ اتابکان مصر و شام ؛
- فرقه دوم اتابکان آذربایجان ، فرقه سوم اتابکان شیپانکاره ،
- فرقه چهارم اتابکان فارس یا سلغریه ، فرقه پنجم اتابکان
- لر کوچک ، فرقه ششم اتابکان لر بزرگ ۲۴۸
- باب بیست و سوم - در ذکر فروع سامانیان و غزنویان و سلجوقیان
- و آل بویه که در خوارزم و خراسان و سیستان و کرمان و جرجان
- و یزد و اصفهان حکومت نموده اند در پنج طبقه :

نخستین آل الیاس از فرود سامانیان که در کرمان سلطنت کرده اند ،
دوم آل فریغون که عهد غزنویان در خوارزم و جورجان ریاست نموده اند ،
سوم آل کاکویه که در عصر غزنویان و آل یویه در نزد واصفهان ریاست داشته اند ،
چهارم خوارزمشاهیان که در عصر سامانیه و غزنویان پس از آنها و فرمانروائی
داشته اند .

پنجم آل مؤیدنسل ایبه که در پاره ای از خراسان و هرات ریاست کرده اند ۲۶۳
باب بیست و چهارم - آل ایوب که در مصر و شام سلطنت کرده اند ۲۶۷
باب بیست و پنجم - در بیان دولت اتراک در مصر و شام ۲۷۰
باب بیست و ششم - در بیان چراکسه که در مغرب و مصر سلطنت کرده اند ۲۷۴
باب بیست و هفتم - در ذکر چلاویان طبرستان و رستمدر ۲۷۵
باب بیست و هشتم - در بیان سلاطین مازندران و رستمدر ۲۷۹
باب بیست و نهم - در ذکر سلاطین گیلان ۲۸۵
باب سی ام - در ذکر سلاطین شیروان ۲۸۷
باب سی و یکم - در ذکر حکام ذوالقدر در دیاربکر و البستان و کوه
درنا و مرعش ۲۸۹

باب سی و دوم - موحیدیان مغرب مشهور به آل عبدالؤمن

در اسکندریه و مغرب و اندلس ۲۹۲

باب سی و سوم - در ذکر آل چنگیز که دو فرقه بوده اند: فرقه اول که در
ماوراءالنهر و قرقم سلطنت کرده اند، فرقه دوم که در مغولستان

و ختاوختن و خان بالیق سلطنت کرده اند ۲۹۴

باب سی و چهارم - درایلخانان جالایر که در آذربایجان و عراقین

و دیاربکر سلطنت کرده اند و ذکر چوپانیان و سلطنت آنها ۳۳۹ و ۳۲۷

- باب سی و پنجم - در سلطنت امیر تیمور گورکان و اولاد و احفاد او ۳۴۱
- باب سی و هشتم - تر کمانان قراقرینلو و آق قویونلو و اوزبکها در خراسان ۳۷۹
- باب سی و هفتم - در سلسله صفویه ۳۹۴
- باب سی و هشتم - در افغانها و تسلط آنان در ایران (عراق و یزد و کرمان) ۴۶۳
- و محمود و اشرف افغان
- باب سی و نهم - در سلطنت نادر شاه و احفاد او ۴۶۵
- باب چهلیم - در حکومت طایفه زند ۴۶۷
- خاتمه اول - در ذکر سلطنت قاجاریه ۴۷۸
- خاتمه دوم - در ملوک ختا و افرنج و بطالسه و آل عثمان در روم ۴۹۵
- آغاز افتاده : عالم افروز او صباح... عین نشان او مسافر... سیدالمرسلین... محمد مصطفی... اما بعد چنین سراید... عبدالوهاب المتخلص به قطره من مجال اربعه از مضافات اصفهان.
- انجام : سلطان مراد بن سلطان احمد خان، چون سلطان مراد برادر یکه سلطنت قیصری برآمد... و عموم سپاه را از قاپوقلی و ینکیچری باتوپخانه و خزانه.

تعلیق سلیمان قاجار در شب ۲۸ ذی قعدة ۱۲۹۲، عنوان لا جورود .
 ۱۴×۷، ۱۲×۱۱۷، ۲۰×۱۲۴، کاغذ فرنگی - جلد روغنی باطل و بونه زیبا عطف تیماج مشکى .

مقامات حمیدى

از قاضى حمیدالدین ابو بکر عمر بلخی است (حقوق ۲۰۳)

۳۴۳۰

لمع شرف در چاشت روز پنجشنبه ۲۶ شوال ۹۸۴ در ش ۱، نستعلیق بی تاریخ در ش ۲، مورخ ۹۸۷ در شیراز در ش ۳، مورخ رمضان ۹۸۶ در همان شهر در ش ۴، اسخ مورخ ۹۹۶ در ش ۵ از حسین بن عبدالله، نستعلیق مورخ ۹۸۹ در ش ۶، مقابله شده با خط مصنف در دهه یکم ۹۸۶/ع در ش ۷، مورخ دهه یکم محرم ۹۸۶ از کلب علی در ش ۸ که حاشیه هم بر آن نوشته است، مورخ ۹۸۶ از همو در ش ۹ با حاشیه او، مورخ نیمه نخستین ذی حجه ۹۸۵ در ش ۱۰ و ۱۱ و ۱۲ از کلب علی با حاشیه «منه» در ش ۱۱، مورخ روز چهارشنبه ذی قعدة ۹۸۴ از محمد باقر بن الله قلی شیرازی در ش ۱۳، نستعلیق بی تاریخ از همین سده در ش ۱۴، عنوان و نشان شنگری، محمد علی بن عبدالقادر تبریزی نسخه را در سپاهان با يك ريال خریده است، در فهرست کهن آغاز نسخه و رساله از ملا عصام یاد شده که در نسخه نیست، نام چند کتاب و بهای آنها در ص ع هست با شعر یحیی بن ابی المعالی حسینی و خط و مهر او و شعر کلب علی در آغاز مجموعه.

۱۷ س ۱۱/۵، ۱۹×۱۱، کاغذ شمر قندی - جلد تیماج قهوه ای ضربی.

مجموعه ۵

۱- رساله فی تحقیق عالم المثل (۶ - ۲۹) از قطب الدین محمود بن مسعود شیرازی، در طوس (۱۱۷: ۴) چنین رساله ای از حاجی سبزواری هست و جز این یکی است. در این رساله آمده « انا بینا فی شرح [حکمة] الاشراف - فنقول لانا قد بینا فی شرح حکمة الاشراف » (ص ۱۵ و ۲۸) و از « صاحب اخوان الصفا » در آن یاد شده است (ص ۲۱) .

آغاز: بسملة . وبه تقی . اما بعد حمد الله تعالى علی آلائه المیشوثة فی ارضه وسمائه والصلوة والسلام علی خاتم انبیائه ومشحون انبائه فان المولی الاکمل العلامة افضل المتأخرین واکمل المتقدمین قطب الحق والیدین محمود ابن مسعود ابن مصلح الشیرازی قال : القی الی کتاب کریم من لدن حکیم علیم مشتملا علی مسائل لیس المسؤل عنها یا علم من المسائل لکن لما کان من القضايا المتعارفة ان ما لا یدرک کله

لا يترك كله رايه ان اذكر عليها ما عندي فيها و ان اسرد كلامه سردا ثم انقذه نقدا
فنقول: قال صاحب الكتاب: بسملة . الحمد لله وسلامه على عباده الذين اصطفى لا بد لكل
طالب من ان يجاذبه في طريق طلبه شبهة يحاول حلها وان كان على غاية صفاء الايمان...
وقد عنت لي اسئلة كثيرة من هذا القبيل ورايت تعيين جميعها يؤدي الى التطويل
فاقتصرت من الجميع على ما هو اهم في طلب السعادة ... قد وعدنا الشرع الصادق فتوعدنا
باحوال البرزخ وتجسد الاعمال (پس از طرح پرسش و دو فصل آمده) فنقول و بالله
التوفيق ان العوالم اربعة عالم العقول التي لاتعلق لها بالاجسام و عالم النفوس ...
وعالم الاجسام ... وعالم المثال .

انجام : فهذا ما سنج للخاطر العليل في الحال وسمح به الذهن الكليل على
سبيل الاستعجال فان وافق الصواب فقد ادركت مطلبتي والافليعة تذرني ذقمت معذرتي
والمرجو ممن حسن خيمه وسلم من الحكم اذيمه انه اذا عثر مني على مهوان يسترني
بذيل تجاوز وعفو فاني للخطايا لمعترف و بالقصور و العجز لمعترف زادنا الله اعترافا
بالعجز واياك والعجز عن درك الادراك ادراك هذا آخر الجواب والله اعلم بالصواب قد تم
على يد شرف و هو مسرور غاية المسرة ضحى يوم الخميس السادس عشر من شوال
سنة ٩٨٤ .

٢- رساله في تحقيق سالبه المحمول (٣٢ - ٤٦) از قاضى مير حسين ميبدي
چنانكه در ص ع آمده و بنام خواجه امير حسين ساخته است (ديپاچه) درسه بحث :
معنى سالبه المحمول ، عدم اقتضاى موجبه سالبه المحمول وجود موضوع را ، نسبت
حكيمه در قضاياى موجبه ثبوتى و در سالبه سلبى است .

آغاز: بسملة . و به نستعين . الحمد لمن جل عن مدارك افهام الاجلّة الاعلام
عن ان يدرك بمقائيس القياس وتعريف الافهام ... وبعد فلما كان اقتباس انوار الحكم

اولی مصارف الیهم ... ثم ان هذه جريدة شريفة رتبتهما بحل البیان واجتلبتها على منصة العیان ... فی تحقیق سאלبة المحمول .

انجام : لكانت السالبة موجبة . هذا ما تيسر لنا من الكلام و تقرر منا فی هذا المقام والحمد لله على الاتمام والصلوة على رسوله وآله عليه وعليهم السلام (وكان تسويد هذه الرسالة فی اول آخر ربیعى عام اربع و تسعين وثمانمائة تم کتابتها بعون الله وحسن توفيقه الحمد لله على الاتمام اللهم بارکها على الفقیر کلب بحرمة ائمة المعصومین).

۳- حیرة الفضلاء (۶۹ - ۴۸) از محقق خفری است .

۴- انموذج العلوم (۷۰ - ۱۲۱) از دوانی .

۵- الرد على الزوراء (۱۲۶ - ۱۴۳) از غیاث الدین منصور شیرازی جز نسخه طوس (۷۵:۴) عنوانهای « ازالة شبهة ، تنبيه ، كشف غطاء و تفصيل ، ایماض ، اشارة ، حکایة ، هداية ، انارة ظلمة ، كشف و تفصيل ، تفصيل و توضیح ، وضع ، توطئة اجمالیه لتفصيل ، زیادة تفصيل ، تنبيه و ایفاظ ، تذکرة والزام ، تذکرة و انحام ، تفصيل و تحصيل بنقل مقال و شرح حال ، ازالة شبهة و ازااحة ظلمة ، تفصيل آخر بزیاادة هداية » .

درچندجا از رساله زوراء و « صاحب الزوراء » یادشده و درباره او « الزندیق » گفته شده و مذهب او بامذهب ملاحده و فراغنه یکی دانسته شده است .

آغاز: بسم الله . اعوذ بالله من الشيطان الرجيم ولا حول ولا قوة الا بالله العلي العظيم . نسالك اللهم التجريد عن غواشى الجلال والتفريد عن وساوس شياطين الخيال ثم الصلوة على غياث امة ازال بواضح برهانه شبه ارباب الجدل وازاح بنير بيانه ظلمات اصحاب الضلال والاضلال وآله المهادين سبيل الهداية الصارفين عيار العقول عن الغباوة و الغواية وبعد يقول ... منصور بن محمد الحسينى الشيرازى هذه اشارات هادية للمضالين فى ظلمات الاوهام والخيالات و تنبيهات منبهة للمهابطين فى اوطئة العضلات و مراقد الجهالات اظهار الانحراف بعض القاصرين من اجلة المعاصرين فان اناسا فى زماننا يحسبون دعاية شيطان الخيال نهاية وجدان ارباب الكمال فظنوا انهم متشبهون بارباب التوحيد و

اصحاب التجريد والتفريد لكن ارباب الانظار يعرفون سنن الرجال من حلية الناعمات في الحجال وخلاصة الذي ابتدعه هذا القاصر المعاصر لجلالة شأنه وتلبو كعبه ومكانه مما سوله الشيطان فحسبته نهاية العلم والعرفان وغاية الكشف والبرهان على ما اشار اليه في رسالته الزوراء و فصله في ساير كتبه وشرحها ان الاله تعالى مادة للممكنات كلها وان الحوادث باسرها موجودة معادفة واحدة ازلا وابدانما التجدد والتصرم في نظرنا وهذا كما ترى مما لا يخفى فساد شرعا وعقلا واني حيث اردت رفع هذه الجهالة و دفع تلك الضلالة فعرضت لها فاوردت مقالة متكفلة لا يرادها و ردها .

انجام : واما صاحب الزوراء حيث لوح وصرح بخلاف هذا لم يتيسر له تقريره فاضطرب اضطرابا وانكر انكارا واضطر اضطرارا واصر اصرارا وهذا دليل على انه (تمت) في سنة ٩٩٦ عبد صاحب هذه الرسالة ومخلصه حسين بن عبدالله .

٦- شرح الرسالة الوضعية (١٤٦ - ١٦٩) از مير سيد شريف علامه گر گاني بنام امير عبد الكريم كه در ديپاچه از اوستايش شده است . در ديپاچه اين شرح مزجي نامي از شارح نيست ولي در ص ع مجموعه آمده « شرح رساله وضعيه علامه جرجاني » .
آغاز: بسم الله . الحمد لله الذي خص الانسان بمعرفة اوضاع الكلام و مبانيه وجعل الحروف اصول كلمته و صروف معانيه ... فلما شاع في الامصار .. الرسالة العضدية التي افادها ... عضد الحق والدين ... ولم يكن له بدمن شرح ... اردت الخوض في تكميم هذا المرام .

انجام : وكذا الحال في مثل هذه الصورة والله اعلم والحمد لله على التمام والصلوة على سيد الانام وعلى آل حماده (٩) الاسلام (تمت في تاريخ تسع وثمانين وتسعمائة) .

٧- حاشية حاشية لوا مع الاسرار في شرح مطالع الانوار (١٧٢ - ١٨٤) از مير ابو الفتح برديپاچه حاشية مير سيد شريف بر اين شرح (ص ع) .

آغاز: بسم الله . قوله وحيد زمانه نوقش فيه بانه يستلزم الدور .

انجام : وبشرحه ينشرح الصدور (قوبل مع خط المصنف طاب ثراه في العشر الاول من ربيع الاول ... سنة ست وثمانين وتسعمائة من الهجرة).

٨- حاشية لوامع الاسرار في شرح مطالع الانوار (١٨٦-٢٣٥) از ملا حنفى بر مبحث كلى و جزئى اين شرح (ص ع) .

آغاز: بسمله ، متيمنا بلطفه العميم ومعتصما باسمه الكريم قوله معطوفا لا يبعد بعدا تاما ان يكون الجزئى معطوفا على المضاف لاعلى المضاف اليه .

انجام : فى الموعد الذى اشار اليه قدس سره العزيز (تم ... على يد العبد كلب فى العشر الاول من المحرم سنة ست وثمانين وتسعمائة اللهم بارك عليه) .

٩- رساله فى المباحث الثلاثة (٢٣٨-٢٤٣) از مسعود بن حسين شيروانى در سه مبحث كلامى ومنطقى وحكمى :

١- قول الاشعرى ان العلة مطلقة هو الواجب بلا واسطة .

٢- رد ما قالوا من ان ليس الامر الاعتبارى التعريف اسمى و التعريف الحقيقى للماهيات الحقيقة ،

٣- تعريف المعد بما يوجب الاستعداد .

آغاز: بسمله . ان احرى كلام ينطق به اللسان حمد واجب الوجود وذى الاحسان ... و بعد فهذه رساله مشتملة على ثلثة ابحاث و فائدة جليله معاسنح لافقر عباد الله الغنى مسعود بن حسين الشيروانى .

انجام : هذا آخر ما اردنا ايراده فى هذه الرسالة والحمد لله على التوفيق للاتمام والصلوة على رسوله محمد عليه السلام وعلى آله وصحبه الكرام قد فرغ من تحريره ... كلب على ستة ست وثمانين وتسعمائة عن الهجرة).

١٠- تحقيق الكلبيات (٢٤٦ - ٢٥٦) از قطب الدين علامه رازى .

١١- شرح تحقيق الكلبيات (٢٥٨-٢٩٢) از ملا حنفى (ص ع) .

آغاز: الحمد لمن هو محيط بكلّيات الاشياء وجزئياتها ومقوم ملهمات وهوياتها...
وبعد فهذه فوائد وافية في شرح رسالة تحقيق الكلّيات ... قال العلامة الرازي... الحمد
هو لغة الوصف بالجميل .

انجام : وقد اقتصرنا على حل اللغات ... هذا آخر ما قصدنا ايراده في شرح ما في
رسالة تحقيق الكلّيات وقد اندرج فيه كثير من الآيات البينات (تم بعون الله و حسن
توفيقه) .

۱۲- تعريف العلم (۲۹۴-۳۰۱) از فاضل رومی مولانا حاجی احمد شاعر اوغلی
که هشت احتمال در این تعریف می‌آورد -

آغاز: بسمله . اعلم ان من عرف العلم بانه صفة توجب تمييزا لايحتمل النقيض
اراد بالتمييز تمييز محل الصفة الذي هو العالم به لشيء يتعلق به الصفة و التمييز .
انجام : مع ارتكاب التجوز في اطلاق النقيض على التمييز و لم يكن هذا آخر
الكلام في هذا المقام والحمد لله على التمام وعلى الرسول والآل افضل الصلوة والسلام تمت
الرسالة المنسوبة الى الفاضل الرومي مولانا حاجی احمد المعروف بشاعر اوغلی المتعلقة
بالتعريف المشهور للمعلم على يد ... كلب وفقه الله تعالى وقد كان اتمام هذه الرسالة مع
الرسالتين اللتين قبلها في النصف الاول من ذی الحجة سنة خمس و ثمانين و تسعمائة
من الهجرة) .

۱۳- رسالة في تحقيق التصور والتصديق (۳۰۴ - ۳۱۳) از قطب رازی (ش ۳۸۷۸/۱
سپه - ش ۹۵ منطق طوس) که پاره‌ای از ان یاجنیدین حاشیه در چاپخانه انوار محمدی
در لکهنو بسال ۱۳۰۲ ق بچاپ رسیده و در ذریعه (۳: ۱۹۸ ش ۹۸۴) از همین چاپ یاد شده است
با اینکه پیش ازین باز از همین رساله در ش ۹۸۲ همین صفحه یاد شده و درست شناخته
نشده که از کیست و ندانسته شده که با آن دومی یکی است . بهترین رساله ایست در این
مبحث . صدرای شیرازی در رساله خود از ان خرده گرفته است .

آغاز: بسمله . و به نستعين . هذه رسالة مشتملة على تحقيق معنى التصور و التصديق ولتعريفهما حررتها لبعض الاصحاب متوكلا على ملهم الصدق والصواب . اعلم ان العلم الذي هو مورد القسمة في التصور و التصديق هو العلم المتجدد الذي لا يكفى فيه مجرد الحضور .

انجام : وبعد القياس لا يحصل الا الاذعان بتلك النسبة او الانتساب بانها واقعة اى مطابقة لما فى نفس الامر وبالله التوفيق والعصمة .

۱۴- رسالة فى تحقيق العلم بالوجه والعلم بالشئ من ذلك الوجه (۳۱۴-۳۱۵) از سيد شريف گرگانى .

آغاز: بسمله وله الحمد فى الاولى والاخرى الناظر فى المرأة ربما كان متوجها الى الصورة المرتسمة فيها .

انجام : فيستحق ان يعلم الشئ مقصودا من علم آخر به وهو باطل تأمل ضرورة (تمت الرسالة بعون الله تعالى)

نستعليق محمد بغدادى در چاشت روز شنبه ۳ شوال ۸۶۸، حواشى دارد ، عنوان شنغرف ، شعرهاى شيخ عبدالحسين گروسى و وحشى و اهلى شيرازى در بيان هست بايادداشت هين گروسى مورخ ۱۲۴۰ ، شعر «محمد لاهيجيا» بخط خود او در ميانة (باب الصبر) هست بگواهى محمد بغدادى در هنگامى كه او نذرش اين كتاب را ميخوانده است .

۲۲×۱۵ ، ۲۲×۱۳۴۱۳۱ ، كاغذ سمرقندى - جلد تىماج ترياكى عطف مشكى .

شرح منازل السائرين

از كمال الدين عبدالرزاق كاشانى است .

نسخ محمد بن نصر الله بن مسعود دامغانی در ۷۵۴/۱ ج ۲، عنوان شنگرفی، مقابله شده با نسخه صحیحی در ۴۴ مجرم ۷۵۷ (۵) و تاریخ سال و نام دانشمندی که با او مقابله شده درست خوانده نمیشود، با ترجمه فارسی کهن ریزتری زیر سطرها در آغاز و با شرح لغوی زیر سطرها بهمین خط در دیگر صفحات، نسخه دیباچه را ندارد و چنین است آغاز آن: « قال من الطویل : خلیلی ان الحب ما تعرفانه - فلا تنکرا ان الحنین من الوجد ».

۱۲×۶، ۴۰×۹۳۱۳۴، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج سبز.

النجدیات

قصیده‌های ابیوردی است (ف ۲۶۷۹).

نستعلیق محمد علی بن محمد برغانی قزوینی در روز چهارشنبه ۱۳ ذی قعدة ۱۲۵۱ در ش ۱، مورخ ۱۲۵۱ بهمین خط، ش ۴ مورخ ۱۲۵۴/۲ ج ۲، ش ۴ نستعلیق همین تاریخها، عنوان و نشان شنگرفی، ۱۷×۹، ۴۱×۱۴۳۴۱۹، کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی ضریب ترجمی مقوایی.

در جمعی ۹۵

۱- بحار العلوم (۲ پ - ۵۰ پ) بنام امام صادق در هفت معدن: ۱ نزول وجود الكائنات من الالهيات در چند مخزن و جوهر، ۲ العلوم الشرعية در نه جوهر، ۳ احوال رسول الله، ۴ الامامة و هو خلافة النبوة، ۵ الاعمال الظاهرة الشرعية، ۶ الاعمال الباطنة والاخلاق المنمومة، ۷ الاخلاق المحمودة. رساله ایست بروش عرفان باطنی شیعی که بنام امام ساخته اند (ذریعه ۳: ۲۷) -

آغاز: بسمله . الحمد لله الذى انزل على عبده الكتاب ولم يجعل له عوجا... وبعد
فاقول قد فكرت فى نفسى ونظرت الى بعد هجرة جدى .

انجام : انه تعالى جوان . رحيم .

۲- اجوبة الاسئلة (۵۱ پ - ۵۶ پ) از سيد كاظم رشتى در پاسخ هشت پرسش
عرفانى و فقهى ميرزا ابراهيم تبريزى مورخ شب يكشنبه ۳ ع ۱۲۴۱/۱ (فهرست
احسابى ۱۵۳:۲) .

۳- الانسان الكامل (۵۷ پ - ۲۰۹ پ) از على بن محمد برغانى يعربى، عنوان
آن اشاره و ذكر است و در عرفان شيعى است .

آغاز: بسمله . وبه نستعين الحمد لله الذى خلق الجواهر والاعيان المعبر بالاول
بالارواح وبالثانى بالابدان ... اما بعد فيقول على بن محمد البرغانى هذه رسالة فى معرفة
الارواح وحقيقة الانسان .

انجام : وان السهو والنسيان كالطبيعة الثانية للانسان .

۴- رسالة عملى (۲۰۹ پ - ۲۱۸ پ) در روزه و پاكي و دومى كه رساله جدابى
را مى ماند در ۱۳ مصباح است .

آغاز: بسمله ... بدانكه روزه در عرف شرع عبارتست از نگاه داشتن خود از
خوردن و نپا

انجام : و واجب در اول تيمم نيست .

تستعليق سده ۱۴، يادداشت ملك الواعظين در ص ع همت درباره فهرست رساله هاى اين مجموعه
مورخ ۱۳۲۹ ، نسخه بوسيله شيخ على رضا بادوهرز اروپا نص و يزار تجليد كرديد (ص ع) .

۱۳×۵ ، ۲۱×۱۴۳۲۵۸ ، كاغذ فرنگى - جلد تيماج عنايى ضربى مقوايى .

۱- جغرافیای جهان (۳ پ - ۱۴ پ) از محمد علی بن محمد ملک الواعظین
طبری تهرانی بفرسی .
آغاز: اصول علم جغرافیا . بسمله . تعریف جغرافیا علمی است که از کلیه
اوضاع یکی از کواکب کدرة سماوی یعنی سیاره ای که هرگز زندگانی نوع بشر
است بحث مینماید .

انجام نانوشتہ گذارده : الخارجية الشخصية (الخ)

- ۲- رساله درمواعظ حسنه ومطابقت قواعد سیاسیه و شرعیه (۱۵ پ - ۵۲ ر)
ازهموبفرسی و آمیخته باتفسیر است و حدیث ومجالس سخنرانی اورامی ماند .
۳- بشارات الامة فی موالید الائمة (۵۳ ر - ۲۰۷ پ) از حاج نسیخ محمد سلطان
الواعظین پسر ملا محمد اسماعیل مجتهد کجوری تهرانی بفرسی دریک مقدمه درده بشارت
وچند باب هر یک ده بشارت وخاتمه در بشارت تولد مظفر الدین شاه در کلام شیعی است
(ذریعه ۳: ۱۱۲) نسخه مامورخ ۱۳۱۶ و بشارت چهارم است .
۴- ذریعة العاصین (۲۰۸ پ - ۲۵۷ پ) بفرسی ازهمو در هشت ذریعه درپند
واندرز وتفسیر وتاریخ وفضائل ومناف اهل بیت (ذریعه ۱۰: ۳۱) .

۳۴۳۵

تعلیق ترکی سده ۱۳ ، عنوان شنگری .
۱۳س ۱۴×۱۴ ، ۱۸×۱۴ ، کاغذ قرنگی - جلد تیماج مشکی ضری .

محبوب القلوب

از امیر علی شیر نوایی بترکی مورخ ۹۰۶ (خوش) و نام اوو کتاب در دیباچه هست
ودر سه قسم است: احوال و افعال واقوال خلابق - افعال حمیده و افعال ذمیمه - فواید متفرقه .
عنوانهای فصل و تنبیه هم دارد . در فهرست سپه (۲: ۵۳۹) و تحفه سامی (ص ۱۸۰) یاد
از این کتاب شده و در فهرست تاشکند (۱۴۱: ۵) از نسخه دیگر آن مورخ ۱۶ ج ۱/ ۱۰۵۴
یاد گردید .

آغاز: محبوب القلوب من مصنفات نوایی . وبه نستعین ، وعلیه التکلیل بسمله .
حمد انکا کیم ذاتی غد حمد آنچه سزاوارد و رایسته بولماس .

انجام :

رباعی :

بونامه که خامه سیفه قیلدونک مکتوب قیل اهل قلوب الیدا محبوب قلوب
ایل عیب تاپاردین آنی قیلمه معیوب هر کیم اقوسه نصیبی تنکیل مطلوب

رباعی :

بونامه غه کیم لسانیم اولدی قایل کلمه کیم تبلی هر نوعی ایل ایشکاناقل
تاریخی «خوش» لفظندین اولدی حاصل

هر کیم اقوسه الهی اولغای خوش دل

(تاریخ از لفظ «خوش» بدست می آید هر که آن را بخواند خدا او را خوشدل کند)
بونسخه که مرغوب اهل نظر ... هجرتنک الی تورت نچی بیلنده دجمادی الاول
ایننک اون التغنی کوننده اتمامه این شدی ونهایتغه یتشدی امیداولکه ... اولسدنک.

۳۸۳۶

نسخ خیرالدین خراسانی در ۸/۴ ج ۱۰۵۳ در ش ۱ ، نسخ علی بن یحیی در ش ۴ در سده ۱۱ ، نسخ
سده ۱۱ در ش ۴ ، نسخ دیگر از سده ۱۱ در ش ۵۴ ، عنوان شنگرف ، مالک آقاسیدحسین در ۷ ذی قعدة
۱۱۶۳ .

۱۹×۷ ، ۱۲۴۳۱۲×۱۸ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج تریاک .

مجموعه ۹۹

- ۱- جامع المقال فی الرجال (۱ پ - ۱۲۷ پ) از فخرالدین طریخی .
- ۲- الوجیزة فی الرجال (۱۲۸ پ - ۱۷۸ ر) از مجلسی دوم مورخ رجب ۱۰۸۶ در سپاهان .
- ۳- الوجیزة فی الدراية (۱۷۸ پ - ۱۸۱ ر) از شیخ بهایی .
- ۴- صیغ العقود والایقاعات (۱۸۲ پ - ۲۱۰ ر) از محقق ثانی کرکی (ف ۱۹۴۵) .
- ۵- نية المسافر الإقامة عشرة فی غیر بلده (۲۱۰ پ - ۲۱۲ ر) .

۲۴۴۹

۳۴۳۷

تستعلیق ۲ ذی قعدة ۱۲۴۲ و ۲۳ شعبان ۱۲۴۵ (ص ۷۶ و ۹۰) مهر «شعاع» دارد ، از ۱ تا ۱۷ افتاده است .
 ۱۰ س ۱۱ × ۵ ، ۳۹۷ × ۱۰ ، ۱۵ × ۱۲ ، کاغذ قرنگی - جلد نیمه جلدی - جلد ۱۲ تا ۱۷ افتاده است .

چنگ

شعرهای فارسی : بهایی درنان و حلوا ، مطبوع ، مجرم ، مهری جبهه‌املی ۲۱ ،
 وحشی ۲۷ ، سعدی ۳۱ ، دری ۳۱ هاشم ، نظیری ۳۲ ، غیرت ۳۳ ، محتشم ۳۶ و ۵۸ ،
 سایل ۳۹ و ۴۴ و ۹۸ ، شوکت ۴۰ ، صحبت لاری ۱۰۱ ، رفیق ۴۲ ، عاشق ۴۵ ، جامی
 ۴۷ ، فارغ ، طوفان ۴۹ ، میرزا صادق هجری ۵۰ ، بیدل ۵۹ ، پریشان ۶۲ ، هایل
 ۶۳ و ۶۶ ، منشی ۶۴ ، مشفق کله‌داری ۶۷ ، ابن عماد در روضة المعجبین ۸۰ - ۹۰ ، مشتاق ،
 رفعت ۵۲ .

۳۴۳۸

تستعلیق ۳ و ۴ از خور محمد ابراهیم بن میر محمد امین موسوی مشهدی که دارندة نسخه بوده است ؛
 نسخه از صده ۱۱ است .
 ۲۰ س ۱۲ × ۱۸ ، ۵۶ × ۱۲ ، کاغذ سپاهانی - جلد ۳ لیتور عطف پارچه .

خاصة المعالم

از خلیفه سلطان است .

۳۴۳۹

تستعلیق بی نقطه صده ۱۱ و ۱۰ .
 ۱۹ س ۱۲ × ۱۳ ، ۹۲ × ۱۱ ، کاغذ سمرقندی - جلد نیمه جلدی - جلد ۱۲ تا ۱۷ افتاده است .

شرحی است بر اثبات الواجب جدید دوانی از کمال (جمال) الدین حسین بن
خواجه شرف الدین عبدالحق الهی اردبیلی در گذشته ۹۴۰ یا ۹۵۰ در بیش از ۷۰ سالگی
وزاده در ۸۷۰ و نگارنده «منهج الفصاحة فی شرح نهج البلاغه» در ۹۳۰ بفارسی (طوس
۱۹۳: ۵ - سپه ۱۲۹: ۲) و نگارنده کشف الاسرار در مبحث وجود بفارسی (طوس ۴: ۲۲۰)
و نگارنده تاج المناقب فی فضائل الائمة الاثنا عشر بنام شاه اسماعیل (ش ۲۳۹۸/۵) و
مترجم نهج البلاغه (ش ۲۳۹۸/۳۸) و شارح گلشن راز (ش ۲۶۳۰/۱) و محشی شرح دوانی
بر رساله نفس الامر طوسی (مدرس ۲۶۳ - ذریعه ۱: ۸۸) نسخه ای ازین شرح مادر فهرست
مجلس (۲: ۳۶۲ ش ۴: ۶۰۷) شناسانده شده است (دانشمندان آذربایجان ص ۴۷ و ۳۳۷. ذریعه
۹۲: ۹ و ۵۸: ۱۳).

۳۳۳۰

استعلاقی محمد بن علی جواد کرمانی در روز چهارشنبه ۱۲ ذی حجه ۱۳۱۵ ، مهر محمود بن عبد الرحیم مورخ ۱۳۱۷ دارد ، یادداشت ۱۳۱۹ در پایان هست ، در ۳۰ ص.
 ۱۴ س ۸ × ۱۳ ، ۱۱۳۱۰۵ × ۱۸ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکمی ضریبی.

خسرو و شیرین

از نامی میرزا محمد صادق موسوی است (مجلس ۳: ۱۸۱) نسخه‌ها دیباچه را
ندارد و از خود کتاب بر نمی‌آید که از نامی است .
آغاز: هذا کتاب خسرو و شیرین من کلام نامی . بسمله .
خوشا روزی که عشق عافیت سوز
شود بر خرمن دل آتش افروز
خوشا روزی که عشق آتش فروزد
همه رسم و ره بیداد سوزد
انجام :

جهان از عدل کسری بود آباد
در آخر هم جهانش داد بر باد
تو ای خواجه بساین نظم جهانسوز
چه امید از جهانت باشد امروز

استعینق سده ۱۴ ، عنوان شنگری ، فهرست در بایان هست ، نسخه تانیمة باب ۴۷ را دارد .
۳۱×۱۶ ، ۲۲×۱۵۴۳۲۲ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ ضربی ترقیعی .

انساب النواصب

از علی بن داود خادم استرآبادی در ۵۱ باب (طوس ۵: ۲۹ - ذریعه ۲: ۳۸۸) .

تتملیق ۱۸/۹۹۰ ، عنوان شغرفی ، دارنده نسخه محمود بن شیخ عبداللہ بن شیخ حبیب اللہ .
 ۱۵×۱۴ ، ۱۴۶×۱۴ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج مشکى ضربى تریجى .

انتخاب مناقب

گزیده ایست از صفوة الصفاى ابن ہزار و جز صفوة الآثار فى اخبار الاخبار کہ در
 فہرست ادبیات (۳۴۹) یاد شدہ است .

چنین است فہرست عنوانہا در نسخہ ما

فصل اول در آنچه از خبر نبوی برظہور شیخ صفی الدین دلالت دارد (ص ۷
 چاپی صفوة الصفا) .

فصل در ذکر شجرہ و خرقہ و استاد شیخ صفی الدین (ص ۵۰) .

باب چہارم در کلمات و تحقیقات شیخ صفی الدین درشش فصل (ص ۱۳۶-۱۹۴) .

آغاز: کتاب انتخاب مناقب شیخ صفی الدین قدس اللہ سرہ . بسملہ . و بہ نستعین .

حمد و ثنائی مبدع بی مثال و آلت و مخترع بی غرض و درود فراوان بر سید انبیاء و واسطۃ

قلادۃ اولیا محمد مصطفی ... اما بعد این رسالہ ایست مسمی با انتخاب مناقب حضرت شیخ

صفی الدین قدس اللہ سرہ العزیز مشتمل بر فصول ، فصل در آنچه از خبر نبوی ... برظہور

شیخ صفی الدین ... دلالت دارد .

انجام : و از قید خلاص یابد . شعر

ہر کہ تکیہ کرد بر دنیای دون

چون ستانندش از و اقتد نگوین

وانکہ از دنیا بزندان آید او

چون کشايندش بچولان آید او

استعلیق ۱۲۳۸ در ش ۱ ، استعلیق سده ۱۱ در ش ۲-۶ با عنوان شنگرف ، ش ۷ استعلیق سده ۱۳ ،
ش ۸ مورخ ۱۲۳۵ ، ش ۹ مورخ روزدوشنبه دهه سوم ماه ۱۲ سال ۱۲۳۵ ، ش ۱۰ نسخ سده ۱۴ و محشی و
ناقص ، مالک محمد اسماعیل بن محمد باقر مازندرانی در ص ۹۹ ، وقف ابراهیم خان بن علی مراد خان یا مهر
۱۰۷۴ (ص ۱۱۶ و ۱۴۲) .

۱۳×۱۱ ، ۱۳×۱۰۳ ، کاغذ سپاهانی و فرنگی - جلد تیماج زرد ضربی مقوایی .

مجموعه

۱- السیر والسلوك (۱-۷۷) از سید کاظم رشتی به عربی (فهرست احسابی ۲: ۱۱۷) .
آغاز: بسم الله . حمدله . . . اما بعد فبقول ... کاظم بن قاسم الحسینی الرشتی ان
جماعة من الاحباب ... طلبوا من الفقير ... ان اکتب کلمات فی کیفیة السلوك الى الله
تعالی وطلب قربہ ورضاه .

انجام : واعرض عن الباطل واحسن فان الله مع المحسنين وصلى الله على محمد
وآله الطاهرين والحمد لله رب العالمين (سنة ۱۲۳۸) .

۲- الرد على اثبات الواجب (۷۹ - ۹۸) از خواجه طوسی در رد رساله اثبات
واجب کاتبی (مدرس ۲۶۴) .

۳- جواب الکاتبی للطوسی (۹۹ - ۱۱۵) در رد او (مدرس ۲۶۵) .

۴- جواب الطوسی للکاتبی (۱۱۷-۱۳۱) در رد او (مدرس ۲۶۶) همه اینها
(ش ۲-۴) در مطارحات فلسفیه بین الطوسی و الکاتبی چاپ بغداد بسال ۱۳۷۵ دیده
میشود .

۵- بقاء النفس الناطقة بعد بوار البدن (۱۳۳ - ۱۴۰) از طوسی (ف ۱۶۱ - طوس
۳۱۲: ۴) .

۶- بداية الهداية (۱۴۰-۲۰۱) از محمد غزالی (فهرست بوئیرش ۳۵) .

۷- رساله فی التجوید (۲۰۳ - ۲۰۸) از محمدجعفر استرآبادی (۱۱۹۷-۲۲۶۳)
 بعربی (روضات ۱۵۳).

آغاز: بسمله . الحمد لله على نواله ... اما بعد پس میگوید ... محمد جعفر
 استرآبادی که این رساله ایست در بیان ضروریات از علم قرائت ... مشتمل است بر يك
 مقدمه و چهار فصل .

انجام : درلام وراء بی غنه است والله العالم .

۸- رساله فی بیان مسئله العلم (۲۰۹ - ۲۱۲) بعربی گویا از همو .

آغاز: بسمله . الحمد لله على نواله ... اما بعد فهذه رسالة ... فی بیان مسئله العلم .
 انجام : الى يوم النشور (تمت فی سنة ۱۲۳۵) .

۹- شرح درج المضامین لمختار القراء (۲۱۳ - ۲۵۴) شرحی است بعربی بر درج
 المضامین لمختار القراء فارسی (ش ۳۲۵۱/۹) و دیباچه آن هم بعربی است .

آغاز: بسمله . وبه نستعين الحمد لله الذي جعل لنا القرآن على العباد دليلا...
 اما بعد فيقول ... المفتخر بكونه سمي امام يكون ما قبله من الاثمة انقص مما بعده
 بواحد .

انجام : ان يدعو بدعاء قد فرغت من تتميم هذا الشرح في يوم الاثنين من العشر
 الآخر من الشهر الآخر من السنة الخمس وثلثين ومائتين بعد الالف ... الى يوم الدين .

۱۰- المقدمة الجزرية (۲۵۵ - ۲۶۳) از ابن الجرزی دمشقی (حقوق ۴۷۸).

۳۴۴۴

تستعليق محمد علی در رجب ۱۰۴۱ ، عنوان شنغرف ، کتاب درص ۱-۴۸۵ است ، ص ۱ نولویس
 درص ۴۸۶-۴۹۲ بنديست از مجسطی مورخ ۵ ذی حجة ۱۰۳۴ از همو و چلیپا .
 ۱۴ ص ۱۲×۱۷ ، ۱۷×۹۳۲۰۱ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه ای ضربی مقوایی .

مجموع الحکمة

ترجمه گونه ایست از رسائل اخوان صفا (ادبیات ۴۱۵) از سراج الدین ارموی ،

در پایان آمده « تمام شد ترجمه اخوان الصفا و خالان الوفا بترجمه علامه علماء الاسلام سلطان القضاة و الحکام و کمل علوم الاولین و الآخین سراج الملة و الدین ارموی فی تاریخ يوم الاربعاء شهر رجب المرجب سنة ۱۰۳۱ من یدافل اشیا م: مدعلی ».

در ص ۴۳ آمده : « وما کتابی ساخته ایم درین نسبت خاصه و حرکت زبانہ ها و فقرات و ایقاعات در آنجا یاد کردیم ».

پیش ازین در ص ۳۲ آمده : « و ناقل گوید که کسی یاد نکرد » است که موسیقی از هر چه نهاده اند و ما بگوئیم تا بدانند که او از آنچه باواز نهاده اند اثری تمام دارد و نفس برین غلبه میکند این علم و عمل بنهادند تا نفس از و اثر پذیرد بتن دهد و تن را از حال خویشتن بگرداند » (خلاصه رساله چهارم از قسم اول از ریاضیات ص ۲۳ و ۲۶ چاپی) نامی از تیمور در دیباجه در متن نیست ولی در هامش (ص ۴) بعنوان نسخه بدل سپس افزودند .

در دیباجه (ص ۵) آمده : « محرر این مقاله و مؤلف این رساله مولانا . . . علامه الافاق محمد بن الحسن الطوسی تغمد الله بر حمتہ گوید که بتحریر این کتاب که موسوم است به مجمل الحکمه و حکما هر يك مجمل ساخته اند و بنده ضعیف از هر يك کتاب يك رساله ای منتخب بفارسی کرده تا جمع را دلیل باشد » .

این ارموی گو یا همان قاضی سراج الدین محمد بن ابی بکر ارموی (۵۹۴-۶۸۲) مؤلف مطالع الانوار بمعربی و لطائف الحکمه بفارسی در دو حکمت علمی و عملی برای عزالدین کیخاوس سلجوقی رومی فرمانروای قونیه در ۶۵۵ (طوس ۱ : ۷۱ : ش ۲۳۰ مورخ ۷۷۱ - دانشمندان آذربایجان ۱۷۵) است اگر چه در یادداشتہای قزوینی در نسخه ادبیات (ص ۴۱۵ فهرست) آمده که این کتاب بیش از ۶۰۸ باید ساخته شده باشد در نسخه مجلس هم آن بار رساله دیگر است که در ۶۶۷ نوشته شده است (۵۱ : ۲ : ۵۷ ش ۱۰۴ و ۱۱۲) (۳۴۶) آقای باستانی مترجم را شرف الدین ارموی پنداشته و شاید میخواند بگوید که همان صفی الدین ارموی (۶۱۳-۶۹۳) نگارنده ترفیه وادوار است .

۳۴۴۵

تستعلیق سده ۱۱ ، جدول ژرولاجورد ، باملرلوح زرین و آبی باملرل و بوتله سرخ ، با پنج مجلس
تصویر درص ۱۰۴۷ و ۱۱۶ و ۱۵۵ از سده ۱۱ .
۱۵س ۱۲× ، ۱۰۵ ۹۳× ۱۶ ، کاغذ سپاهانی آراسته و رنگارنگ - جلد تیماج مشکی مقوایی .

دیوان

از میرزا محمد سعید طبیب قمی متخلص به سعید و تنها و مشهور بحکیم کوچک
پسر حکیم محمد باقر وزنده در ۱۰۸۳ نزدیک به ۳۰۰۰ بیت و هر دو تخلص او در این دیوان
آمده درص ۹ و ۱۰ و ۱۲ (ذریعه ۹ : ۱۷۹ و ۴۵۱ - نصر آبادی ص ۱۶۷ - آتشکده آذر
۲۳۶) نسخه در ص ۲۱ و چند رباعی است و سپس دنباله قصیده ایست با قافیه الف آنگاه
غزل است بترتیب تهجی و در پایان چند بند است و چند رباعی و یک مثنوی .
آغاز:

بادام دو مغز گردد احوال ورنه

یک مغز دو بادام بود کعبه دهر

.....

تا کف همت اودر پی بذل گهر است

مفلسی نیست درین عهد بغیر از دریا

.....

تو با اغیار می خوردی و من رفتم ز دست اینجا

نمیدانم چه نیرنگست سنگ آنگاشکست اینجا

ازین مجلس کسی را دل نمی آید که بر خیزد

شراب از جوش و شمع از باد و گل در خون نشست اینجا

انجام :

گلش مهریان شد چنان با سخن
 که بر روی بلبل بخندد چمن
 هـ وایش چنان سازگار مزاج
 که سودای بلبل ازو شد علاج

۲۴۵۶

نستعلیق خوش سده ۱۱ ، جدول زرولاجورد ، عنوان شنگرف ، باسراوح زرین آراسته بگل و
 بوته ، نسخه را سید کاظم درزی قهده ۱۳۱۰ به معتمد السلطان میرزا کاظم خان سر تیب دیوان اعلی و مدیر
 ورئیس اداره ایتالیایی بخشیده است .
 ۱۱×۶س۹ ، ۱۸×۱۱۴۵۵ ، کاغذ سمرقندی کلفت فرسوده - جلد پارچه ای مقوایی عطف و گوشه
 تیماج حنایی .

فرهاد و شمعین

از وحشی بافقی است (مجلس ۳: ۶۱۰) .

۲۴۵۷

نسخه ۳ویا از خود مؤلف ، عنوان ورمز ورقم و نشان شنگرف ، جدول زرولاجورد ،
 ۱۵×۸س۱۵ ، ۲۱×۱۴۳۷۷ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشغی ضری زر کوب مقوایی .

مظهر آیات

از محمد بن مهدی حسینی بفارسی که در زمان فتحعلیشاه و بنام عباس میرزا در
 کشف آیات قرآن در یک مقدمه و چهار جدول و خاتمه در سه هزار و بیست و هشت بیت
 ساخته (دباجه) و در ۱۲۴۵ بیان رسانده است (انجام نسخه) .

آغاز: هذا كتاب مظهر الآيات ، بسمله . حمدي حد چون كلمات رباني منتظمي
را سزاست كه جواهر لآلى الفاظ قرانيه را درسمت نظم انتظام دارد .

انجام : وقد فرغت من تأليف هذه الكلمات الموسومة بمظهر الآيات فى آخر
الخمس الخامس وخامس العشر الثالث من الثالث اعنى الخميس من الخامس من العشر
الخامس بعد العشر الرابع من المائة الثالثة من الالف الثانى من الهجرة النبوية على
مهاجرها الالف التحية سنة ١٢٤٥ .

۲۴۴۸

نستعملق سده ۱۳۱۳ و ۱۳۱۴ آراسته و جلیبا ، نشان ششگري ، جدول زر و لاجورد ، سر لوح زرین و لاجورد
و سرخ ، مهربانی حسینی مورخ ۱۳۱۷ دارد و محمد رضای حسینی مورخ ۱۱۶۷ .
۱۶×۹ ، ۴۱×۱۳۳۴۳ ، کاغذ فرنگی . جلد مقوای عطف پارچه .

جنگ

۱- دیباچه بر اساس راه هدایة جمال الدین ابوالحسن بن صدرالدین مدرس اردبیلی
خراسانی (۲-۱) فارسی .

آغاز: بسمله . دیباچه ای که ماهیچه لوائی فصاحت را علم ساخته و بیدق و سنجق
بلاغت را توأم نموده شقه انشاء بدیع ارتقاء معانی بیان انجلارا افرشته .

۲- دیباچه ورقه و شعر مورخ ع ۱۲۰۰/۲ (ص ۶) و شعر: صایب ، فضولی ، فیاض ،
ملا عباس ، مولا محسن ، درباره کتاب نورس (ص ۹) .

۳- گفتار خواجه انصاری (۲۱-۲۵) .

آغاز: بسمله . باسمك القدوس قدسنى منى الهى اين چه فضل است كه بادوستان
خود كردى .

انجام : رحمت كن برانكه اورا حجت نيست .

- ۴- خبرهایی از دوصحاح و کشف الغمه و جزان بفارسی (۲۷ - ۴۵)
- ۵ - رقم منصب مستوفی الممالک (۴۶)
- ۶- دورقم برای اللهیارخان (۴۷) .
- ۷- نامه بخواندگار روم (۴۹) .
- ۸- نامه شاه عباس بسطان محمد خان بن سلطان مرادخان خواندگار روم (۵۵ - ۶۱) .
- ۹- رقم منع لباس حریر و طلا بافت از مردان (۶۱ - ۶۲) .
- ۱۰- وقف نامه شاه عباس (۶۳ - ۶۶) برای نیمی از املاک اسفهان خود برای بر چهارده معصوم (مورخ ۱۱۱۳) .
- ۱۱- دستور فرمانهای دیوانی (۷۴-۸۰) .
- ۱۲- طغیان ابراهیم صوفی ملحد بشعر (۷۱) .
- ۱۳- ماده تاریخ (۷۳)- بجز اینها پراکنده های دیگری هم در نسخه هست.

۲۴۴۹

نسخ سده ۱۲ ، عنوان ورقم شنعرف .
 ۱۶س ۱۵×۷ ، ۱۹×۱۱۴۳۹۸ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی .

مجموعه

- ۱- رساله کلام قمریه (۲ پ - ۲۶ پ) بفارسی در عزایم و دعوات و ختومات و علوم غریبه و احضار ارواح .
- آغاز: بسمله . اسناد کلام قمریه نقلست از حکمای ماضی که گفته اند که کلام قمریه کلامی است که باو هزار عمل میتوان کرد .
- انجام جدول است .

۲- رساله در علم اسما (۲۶ پ - ۶۳ پ) از حسین اخلاطی بفارسی برای فرزند
خون محمد در « علوم غریبه و رموز عجیبه » در یک مقدمه و چند فصل و خاتمه .
آغاز: بسمله . رب یر و تمم بالخیر . الحمد لله الذی کشف علینا رموز الغرائب
بفیضه المعین .

انجام : جمیع مرادات بحصول یموند بعون الله ... خیر البریه .

۳- مستوجبة المحامد فی شرح خاتم ابی حامد الغزالی (۶۳ پ - ۸۶ پ) از
ابو عمر عثمان بن علی بن یحیی چنانکه در ش ۳/۱۷۳ دیده ایم .
آغاز: بسمله . وبه ثقتی قال الامام ... الغزالی الطوسی ... الحمد لله رب العالمین ...
اجمعین اما بعد فهذا شرح الخاتم وسره وهو خاتم رُحل و سمیتها مستوجبة المحامد فی
خاتم ابی حامد الغزالی .

انجام : وان کتبت هذا العهد

پس ازین (۸۷ ر ۱۰۱ پ) بندها ایست با عنوانهای فارسی و نباید جزو این شرح
باشد. در ک ۱۰۲-۱۰۸ پ هم بندها ایست در همین زمینه .

۳۴۵۰

نسخ سده ۹ و ۸، عنوان و نشان شنگرف ، در عنوان آمده « الدافع الثالث من اساس اللغة » و نسخه
از « باب الطاء مع الهمزة طأ طأ راسه صوبه و طأ طأت یدی بعنان الفرس اذا خفت یدی و لم ترفعها للسکح »
است تا کلمه « قین » (برابر با ص ۴۲ - ۱۶۴ جزء دوم چاپ محمد افندی در مصر) .

۱۳۵۹ × ۱۲ ، ۱۳۳۲۴۶ × ۹۸ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج حنایی ضربی تراجعی مقوایی .

اسم اصلی البلاغة

از زمخشری است .

نسخ سده ۱۳، مهرهای دارد .
 ۱۳×۷، ۱۷×۱۱، ۳۸×۱۷ کاغذ فرنگی - جلد تیرماج سرخ ضریبی مقوایی .

مجموعه ۴۹

۱- مقالات غیبیه و کلمات عینیه (۱-۶۶) از حاج بکتنش ولی خراسانی بفارسی در آداب طریقه بکتاشیه بفارسی با عنوان ذکر .

آغاز: بسمله . و به نستعین . الحمد لله رب العالمین . . . اما بعد هذه مقالات غیبیه و کلمات عینیه صدرت من ... الحاج بکتنش الخراسانی . . . رقت اندراجہ الی حمی الحمايہ و ارتفاعه من عالم الحیرية الی حرم العناية بطریق الارشاد و النصیحة لاصحابه ... اعلم ان الوصول الی الله تعالی قلته انواع ... ذکر درویش باید که از صفات خود فانی شود .

انجام : زان ره که نه سوی تست بازم گردان .

۲- فوائد (۶۶ - ۱۵۶) بنظم و نشر فارسی از همو و گرد آورده شاگرد او با عنوان

قطعه وفایده .

آغاز: بسمله . و به نستعین . الحمد لله علی نعمائه ... صاحب اطوار القلبیه
 المکاشف باسرار العلی اعنی حاجی بکتنش ولی ... از بهر سالکان دین ... از حالات و مقالات
 مقلد میبودم ... این حقیر ... بتدوین آن اسرار ... سعی موفور کردم و آن مجموعه افاده را « فواید » نام نهادم .

انجام : طلب کردن عاملیت اندیشه (افتاده) .

نستعلیق علی اکبر بن فرج تبریزی در روز سه شنبه محرم ۱۴۰۵ برای میرزا محمد.
 ۱۰ س ۱۱ ، ۴۴۱ ، ۱۳ × ۴۱ ، کاغذ فرنگی آبی - جلد نیمباج مشکی ضربی.

الفصول

ترتیبی است از احمد بن حسین بن احمد طبیب تمکابنی از فصول ابقرط که در هفت مقاله است بترتیب نسخه فرشی (در شرح) و مسیحی و ابن ابی صادق نه بترتیب ابوالحسین و احمد بن محمد بن قاسم در دو شرح خود.

آغاز: بسمله . حمدله . . . و بعد فیقول . . . احمد بن حسین بن احمد الطبیب التّمکابنی انی لما رایت نسخة الفصول للإمام الاوحدی ابقرط ... مختلفا فی الترتیب و ناقصا فی الفصول بعض مقالاتها و زائدا فی فصول بعضها اردت ان ارتبها بترتیب حسن و اکمل و اتعمد فصولها بدون زیاده شیء و لذا اضطررت الی تحریر حواش .
 انجام : و اما فی الضعیف فمن اسفل (تمت المقالة السابعة ناقصة).

نسخ سده ۱۱ ، عنوان درشت شنغری یا مشکى ، حواشی لغوی دارد .
 ۲۰ س ۱۴ ، ۱۶۶ ، ۱۳ × ۲۰ ، کاغذ سپاهانی - جلد نیمباج جنابی ضربی ترنجی مقوایی .

الرواشح السماویة فی شرح الاحادیث الامامیة

از میرداماد است (یادداشت های قزوینی ۳۱:۵) .

۳۴۵۴

نسخ ابراهیم بن احمد (سده ۱۳ و ۱۴)، عنوان درشت سنگری یا مشکى، عبارت «کتاب شرح لامیه المعجم» در ص ع در زمینه لاجورد بنسخ درشت بزر نوشته شده همچنین نام مؤلف.
 ۳۱ س ۹ × ۱۴، ۱۹۴ ص ۲۰ × ۱۵، کاغذ استنبولی - جلد تیماج تریاکی ضرابی آرنجی مقوایی عطف قهوه ای.

فیث الادب الذی انسجم فی شرح لامیه المعجم

از صلاح الدین ایبک صفوی است (ش ۲۰۰۱ - معجم المطبوعات ص ۱۲۲ - چلبی در لامیه المعجم) در پایان این نسخه نامی از کتاب برده نشده و پس از بیت:
 و اف فی البرده اعطافه
 حتی یطیب النشر من لفه
 که در پایان نسخه ش ۲۰۰۱ هم دیده میشود آمده است «الی هنا وترك الاصل غیر مختوم لتوقع الزیاده والله اعلم» سپس آمده «اشهادات لابن سناء الملک من کتابه فصول الفصول و عقود العقول» با شعرهای از همین فصول و جزآن و از خود نویسنده نسخه و دیگران و سپس احادیث نبوی است و نسخه انجام میگیرد.

۳۴۵۵

تعلیق جعفر بن سید شاهن سرهندی در ۴۰ شعبان ۹۷۴، متن زیر خط مشکى، عنوان و نشان و جدول سنگری.
 ۲۴ س ۷ × ۱۴، ۱۹۴ ص ۱۱ × ۱۹، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج قهوه ای مقوایی عطف زرد و فرسوده.

شرح کبری

شرحی است مزجی از عصام الدین ابراهیم اسفراینی در گذشته ۹۴۳ بر کبری ساخته سید شریف کرگانی (طوس ۴: ۳۸۵).

آغاز: حمد مصور صور مقدور قدر ملك و بشر نیست و مصدق باین صورت را
 حاجت حجت و خیر نی ... چنین گوید ... ابراهیم بن محمد بن عربشاه الاسفرائینی
 المعروف بعصام الدین که این فوایدیست ... معلق بر فارسی منطق ... سید شریف .
انجام : معلوم نیست که در اقیسه یافت شود والله اعلم .

۳۴۵۶

شکسته نستعلیق سده ۱۱ ، دو جدول صفحات زر و لاجورد .
 ۱۵×۱۰ ، ۱۱×۱۸ ، کاغذ سپاهی زرافشان - جلد مقوای عطف پارچه .

در مقام تفسیر

از عرفی شیرازی است در ۲۵۰ بیت در عرفان (ذریعه ۹ : ۷۱۲ - سپه ۲ : ۶۳۹ -
 مجلس ۳ : ۳۵۴) دو نسخه از آن در سپه سالار (ش ۲۹۷ و ۲۹۸) و یکی در حقوق (ص ۱۲۲ فهرست)
 هست .

۳۴۵۷

نستعلیق عبدالکریم در ۱۲۷۶ در ش ۱ ، ۴ بهمین خط .
 ۱۱×۱۰ ، ۱۱×۱۶ ، کاغذ فرنگی رنگارنگ - جلد تیاغ مشکی .

مجموعه

۱- دیوان (۱ - ۶۲) غزلها است از مفتون نزدیک به ۶۰۰ بیت که تخلص او
 در آن دیده میشود (دانشمندان آذربایجان ۳۵۳) .

آغاز:

پار با ما اُسر کین آمده است

خسروی بر قصد مسکین آمده است

انجام افتاده :

مرا بدولت جان ونصیحت جانان

کجا است دست رسی تا که پای بند تنم

۲- جنگ (۶۴ - ۷۹) شعرهای: جامی ، قره العین ، (لمعات وجهك اشرف ...)

مسکین ، یغما .

۳۴۵۸

نستعلیق سده ۱۳۱۰

۱۴س ۱۳×۱۱۳۶۰ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سبز ضرابی.

دیوان

از میرزا علی مایل آشتیانی مستوفی و وزیر جنگ عباس میرزای ولی عهد
(مجمع الفصحاء) نزدیک به ۱۶۰۰ قصیده و ترکیب بند است در ستایش مذهبی و دیوانی

یا چند رباعی .

آغاز:

بنام خداوند بیچون و چند که افراشت این لاجوردی پرند
خداوند ناهید و خورشید و ماه خداوند این برشده پیشگاه

انجام :

دو تر گس پر خواب تو و جادوی دوست

دو سنبل پرتاب تو و مار سیاه

۳۴۵۹

نسخ ۹۸۹-۹۷۱ از شریف محمد شریف بن باباجان حسینی مالک نسخه در روستای رامچین ساوج
بلاغ در همه شماره هاجر ش ۱۲ که بخط علی اکبر است از سده ۱۲ و ش ۱۴ که بخط طغوناسون است ، عنوان
و نشان شنکرف ، مهر ملک علی دارد در چندین جا ، مالک دیگر علی اکبر بن شاهولی بیاری .
۲۳س ۱۲×۱۰ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه ای .

۱- رساله فی الامامة (۱ - ۱۴ نوشته ۱۲ رجب ۹۷۲) از خواجه طوسی (ادبیات ۳۳) .

۲- ارشاد المسترشدين و هداية الطالبين (۱۷ - ۳۷ نوشته روز چهارشنبه ۹۷۲/۲ع۳) از فخر المحققين محمد حلی (ف ۵۳۲) .

۳- رساله فی نفس الامر (۴۳ - ۴۵) از خواجه طوسی (ف ۲۶۷۰) .

۴- فرائد الفوائد فی معانی الاستعارات (۴۵ - ۴۹) از خواجه ابوالقاسم سمرقندی که السمرقندیه هم خوانده میشود (سپه ۲ : ۴۰۹ و ۴۲۳ - تاشکند ۵ : ۱۶۷) .

آغاز: بسمله. الحمدلواهب العطية والصلوة على خير البرية وعلى آله ذی النفوس الذکية اما بعد فان معانی الاستعارات وما يتعلق بها قد ذكرت في الكتب مفصلة عسرة الضبط فاردت ذكرها مجملة مضبوطة . فنظمت فرائد عوائد يتعلق بتحقيق معانی الاستعارات و اقسامها و قراينها في ثلثة عقود العقد الاول في انواع المجاز و فيه ست فرائد ... العقد الثاني في تحقيق معنى الاستعارة بالكناية [وفيه اربع فرائد] ... العقد الثالث في تحقيق قرينة الاستعارة بالكناية ... وفيه خمس فرائد .

انجام : فهو القريية وما سواه ترشيح (تمت الرسالة الشريفة في ضبط الاستعارات لخواجه ابوالقاسم السمرقندی) .

۵- اقسام العلوم (۵۰ - ۵۱) باعنوان « فوائد منقولة بخط السيد الشريف » .

آغاز: قال الحكمة استكمال نفس الانسان في جانب العلم والعمل بحسب طاقتها .

انجام : و بعد ذلك بالطب و تدبير المنزل و المدينة و الله اعلم بالصواب .

۶- ضرورة الموت (هامش ۵۵ نوشته ۱۵ رجب ۹۸۹ در راجعین ساوج بلاغ) از خواجه طوسی (ف ۲۹۵) .

۷- الرسالة الوضعية (۵۷ - ۵۹ باحواشی میرسید شریف) از مولانا عضد ایجی (ف ۵۷) .

۸- الرسالة الوضعية یا رسالة فی وضع المفردات (۵۹ - ۶۲ نوشتهٔ ج ۹۷۱/۲ از همان شریف حسینی مالک نسخه) از مولانا علی قوشچی (ف ۲۶۶۵ - جزر نسخهٔ ش ۳۳۳۶/۱۱) .

۹- اجوبة الاسئلة (۶۳-۶۶) از فضل الله حسینی استرآبادی در حل سه شبهه دربارهٔ کلمهٔ توحید و برای محیی الدین ساخته است (طوس ۴: ۱۶۱) .

آغاز: الحمد لله الواحد الدجری بالتحمید والصلوة علی النبی الداعی الی التوحید وعلی آله واصحابه الذین خصوا بالتقرید وبعد فان کلمة التوحید مما صنف فیها رسائل... فاردت ان اوصله الی موقف عرض ... محیی الدین .

انجام : وفساده ظاهر للمتايل (تمت الرسالة المنقولة من الفاضل . . . فضل الله الحسيني الاسترآبادی بیدمالکها ... شریف محمد بن بابا جان...) .

۱۰- رسالة فی وحدانية الله (۶۷) بحثی است دربارهٔ این آیه و رفع اشکالات آن آغاز: بسمله . وبه نستعین . قال الله تعالى : لو كان فیهما الهة الا الله لفسدنا، ان فیل هذه الایة لاتدل علی الوحدانية لوجوه .

انجام افتاده : لزوم منه نفی الملزوم اعنی الواحد ضرورة .

۱۱- آداب البحث (۶۸-۸۵) تاریخ تألیف رساله باید صفر ۹۵۸ باشد چنانکه در پایان آن آمده است و بگواهی حواشی نسخه . این رساله پس از دوانی ساخته شده و این نسخه هم در زمان مؤلف نوشته شده است . در نیمهٔ دوم آن حل دوازده مغالطه است . آغاز افتاده : لکل منهما مدخل فيه وهو شامل للمصحیح وغيره وقیل المطلوب من المدعی الاول لدلالة تعریف المناظرة علیه .

انجام : الثانی الطلاق موقوف علی النکاح والنکاح موقوف علی رضا الطرفين...

اجیب بان النکاح موقوف علی رضا الطرفین فیہ فاللایزم توقف الطلاق علی رضا الطرفین
فی النکاح ولا کلام فی صحته و لتختتم الکلام مستعینا بالمفیض العلام مصلیا علی النبی
وآله الکرام وصحبه العظام (قدتم تحریر الرسالة فی شهر صفر لسنة ثمان و خمسين و
تسعمائة نسخها لنفسه ... شریف الشریف عصر یوم الجمعة تاسع عشر شهر صفر سنة اثني
وسبعين وتسعمائة هجرية حامدا مصلیا) .

۱۲- اقسام العلوم (۸۹) .

آغاز: بسمله . الاول فی بیان علم الادب وهو علم يعرف به التفاهم عما فی الضمائر
بادلة الالفاظ والکتابة .

انجام : علم الحساب يعرف منه انواع كيفية الاعداد ... وقضاء الديون وقسمته
(حرره علی اکبر) .

۱۳- جنگ مطالب ادبی و علمی مانند شعر: میراشکی و کوثر و نظامی (س ع)
و چند رباعی بخط عبدالصمد شریف خادم (۳۹-۴۰) و بندی بعربی در ضرب (۵۶-۵۷)
و شعر عربی مجنون عامری (۹۳) و « ضرب التوشیح یا الضرب بالطول » بعربی (۹۵) و
« مسألة بط بثلاثة دارهم و اربعة عصفیر بدرهم و معار بعون درهما و اردنا من الجنسین
خمسین » بعربی (۹۷-۱۰۰) باحل آن از راه جبر و مقابله و خطائین و بعربی (۹۷-۱۰۰)
و شعر ملاجلال دوانی بفارسی (۱۰۳) با مطالب دیگر در جاهای دیگر .

استعین ضیاء الدین توپسرکانی گردآورنده جنگ .

۱۴ش ۱۵×۹ ، ۱۰۳×۱۷ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سبز ضربی مقوایی .

جنگ

گردآورده ضیاء الدین توپسرکانی بنظم و نشر خود او و پدرش حاجی محمدنبی
و تاریخ مشروطیت است بفارسی و عربی بدینگونه :

۱- بلوای تهران در ۱۳۲۳ و تحصن بازرگانان و پیشه‌وران در سفارت انگلیس و شعرهایی که آنها در جلو چادرهای خود نوشته بودند (۹۳).

۲- مرگ مظفرالدین شاه و پادشاهی محمدعلیشاه (۱۰۱).

۳- حوادث نهاوند و تویسرکان در ۱۳۲۶ و داستان شیخ فضل‌الله نوری و ملا محمد آملی و دیگران در برابر مشروطه خواهان (۱۰۷).

۴- حوادث پس از رفتن محمد علی میرزا بفرنگستان در ۱۳۲۹ در ایران (۱۱۸).

۵- تاریخ درگذشت دانشمندان و بزرگان (۳ و ۱۵۰-۱۵۱ و ۱۹۳).

۶- شورش سالارالدوله و آشوبهای ولایات ثلاث (۱۶۹).

۷- شورش دودمان سکوند در تویسرکان و ریشه‌کن ساختن آنها در ۱۳۱۳ (۱۸۰).

۸- شورش رجبعلی سرابی در تویسرکان در ۱۳۲۰ (۱۹۶).

در پایان نسخه یادداشت ۱۳۱۶ و ۱۳۱۷ از خود گردآورنده هست و در ص ۱۹۱ یادداشت ۱۳۲۶ دارد.

چنین است نام سرایندگان که شعر آنها در این جنگ آمده است:

رباعی روی سنگ قبر ابن سینا که نگار خانم دختر عباس میرزا نایب السلطنه در ۱۳۱۶/۲ تعمیر کرده بود گویا از خود او (۱) شعر: هلالی (۱) ضیاءالدین تویسرکانی (۲) ملازقی کرهرودی (۱۶) قاضی میر حسین یزدی (۲۱) ناصر خسرو (۲۰) میرفندرسکی (۲۲) جمال‌الدین محمد اردستانی (۲۵) آقا حسین خوانساری (۳۰) خلیفه سلطان (۳۱) سنایی (۳۱) آگهی یزدی (۵۰) اوحدی مراغه‌ای (۵۲) خواجه نصیر طوسی (۵۳) ذهنی کاشانی (۵۳) ابن‌یمین فریومدی (۵۴) میرزا یوسف مرندی (۶۲) عشرت تویسرکانی (۷۰) کیوان تویسرکانی (۷۶) بحر العلوم (۷۸) ابی‌الفتح برهانی (۸۲) جامی (۸۲)

شیخ بهایی (۸۳) حاجی آقایی تویسرکانی (۸۵) میرزاالشرف (۹۰) ناصرالدین شاه
قاجار (۱۰۶) میرداماد (۱۱۷) علیقلی میرزای اعتضادالسلطنة (۱۳۳) شیخ آذری (۱۳۵)
قاضی میرحسین میبیدی (۲۶) .

۳۴۶۱

نسخ سده ۱۴ ، در ۸۵ ص.

۱۳×۷ ، ۱۸×۱۱ ، ۳۴۷×۱۸ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی.

الرد هلی طریق النجاة

خرده گیری از صوفیان است و در آن یاد شده از روضات الجنات از رجال میرزا
محمد اخباری (ص ۶۲ و ۶۳) و از بستان السیاحه (ص ۵۴) و باید از متاخران باشد.
آغاز: بسمله . بعضی مؤمنین از تجارب بلد کرمانشاهان کتاب کوچکی که نام آن
طریق النجاة عن بعض الشبهات بود و از بعض رؤساء اهل تصوف بود نزد حقیر آورده
یکی دوشب باونگاه کردم آنچه بنظر آمد نوشتم .
انجام : که حالشان را خداوند علی اعلی فرموده سواء اعلیهم اندر تهم . .
لایؤمنون فائده ندارد و صلی الله علی محمد و آله الطاهرين و لعنة الله علی اعدائهم و
مخالفتهم اجمعین .

۳۴۶۲

تستعلیق کامران در ش ۱ از سده ۱۱ ، نسخ شمس الدین بن حیدر سورکی در ۱۰ شوال ۱۰۵۰ در
ش ۴ که حواشی هم دارد ، عنوان و نشان شنغرف ، در پایان در یک صفحه بندست بفارسی در تچوید .
۱۵×۷ ، ۳۴۹×۱۴ ، ۲۰×۱۴ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج عنابی ضربی ترنجی مقوایی.

مجموعه ۹۵

- ۱- حاشیه انوارالتنزیل (۲ ر - ۱۱۲ پ) از شیخ بهایی (منزوی ۱: ۹۳) .
- ۲- الوقوف (۱۱۳ پ - ۲۴۹ ر) از ابوالفضل شمس الدین محمد بن ابی نرید طیفور سجاولندی غزنوی (منزوی ۱: ۲۴۱ - حقوق ۵۰۵) نیست .
- آغاز: سورة الفاتحة مدينة ويقال مكية وهى سبع آيات ... يسمله العالمين .
- انجام : الخناس الناس والناس (قدم الوقوف) .

۳۴۶۳

نسخ سده ۱۱ و ۱۰ ، عنوان شنگرف ، حواشی ریتر ، انجام افتاده در «جدوار» ،
 ۱۴ س ۱۱ ، ۱۷ × ۱۰ ، ۳۴۹ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکى ترنجى مقوايى .

رسالة فى صناعة الطب

در پایان داروها است بترتیب تهجی .

آغاز: بسمله . الحمد لله الذى اهم الانسان علم الطب لحفظ صحة الابدان وازالة
 المرض بقدر الامكان ... وبعد فهذا مختصر لابد من استحضاره فى صناعة الطب ورتبته
 على قسمين القسم الاول كلياته وفيه مقدمة ومقالتان وخاتمة ... القسم الثانى علم المعالجة
 وفيه سبعة فصول ،

۳۴۶۴

نستعليق ريتر سده ۱۱ ، انجام افتاده ، در ۴۵۶ ص .
 ۳۱ س ۱۴ ، ۱۷۳ × ۵۶ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج تنباکى ضررى ترنجى مقوايى .

۲۴۷۲

دیوان

از کمال اسماعیل است نه بقریب تهجی و نزدیک ۷۳۰۰ بیت.

۳۴۶۵

استعلیق نیمه روزنچشنبه ۲۴ شعبان ۱۰۸۸ درش ۲ ، ش ۱ بهمین خط ، عنوان شنغرف .
۱۵س ۱۲×۷ ، ۱۹×۱۲۳۷۹ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج عنابی ضربی.

مجموعه

۱- التنبیهات العلیة علی وظائف الصلوة القلبية (۱ پ - ۴۴ ر) از شهید دوم است (حقوق ۳۰۵) .

۲- کشف الریبة عن احکام الغیبة (۴۴ پ - ۷۹ ر) از همو .

۳۴۶۶

استعلیق چلیپا و راسته مدد ۱۱ ، عنوان و نشان شنغرف ، ش ۶ حواشی « منه » دارد ، نسخه در روزن و شنبه ۱۲۰۱/۱۶۱۰ خریده شده است .
۱۷س ۱۲×۷ ، ۱۷×۱۲۳۱۰۴ ، کاغذ - جلد تیماج زرد .

مجموعه

۱- تفسیر آیه الكرسی (۲ پ - ۵ پ) از عطاء الله بن محمود حسینی (ذریعه ۳۳۰:۴) در آن یاد شده از فخر رازی و زمخشری .

آغاز: بسمله . وعلیک الاعتماد یا کریم الحمد لله الذی لا اله الا هو الحی القيوم ...
اما بعد فبقول ... عطاء الله بن محمود الحسینی ان من لا یسعی الا امتثال امره . قد امرنی
بتفسیر آیه الكرسی .

انجام : وهذا آخر ما امرت به من تفسير هذه الآية والحمد لله على التوفيق انه ولي ذلك بالتحقيق .

۲- خلق الاعمال (۶ ر - ۷ پ) از جلال الدين دواني (ف ۲۵۸ و ۲۲۴۳) در اين نسخه ديباچه آن نيست .

۳- شبهة الاستلزام (۸ ر) از محمد هادي دررد ابن كمونه بعربي .

آغاز: بسمله . وبه نستعين في امور الدنيا والدين من سوانح العبد . . . محمد هادي ... في الجواب عن الشبهة المشهورة بشبهة الاستلزام المنقولة عن ابن كمونه و تقريرها انه كل ما يكون بحيث اذا وجد لا يكون وجوده مستلزما لرفع امر واقعي يجب ان يكون ازليا وابديا .

انجام : والفرق بين كما لا يخفى على [من] امعن النظر واجاد .

۴- رساله كلامي (۸ پ - ۹ پ و ۹۹ پ - ۱۰۱ پ) چند فصل است بفارسي يكي « در بيان آفريده اول » دومي « در باب ثواب وعقاب » سپس يك بند است در باره محب و محبوب و فصل در باب : فرشته ، ضراط و سؤال و ميزان ، معراج ، باعث و سبب و حكمت آفرينش .

۵- حاشية شرح التجريد (۱۰ ر و پ و ۹۸ ر - ۹۹ پ) از ملا ميرزاى شيروانى ، در اين بند عربى از سخنان مير فخر الدين وسيد داماد ومولانا عبدالرزاق آمده وكويا حاشيه اى بر شرح تجريد قوشچى باشد ويك حاشيه « منه » دارد .

۶- حاشية حاشية شرح التجريد (۱۱ ر - ۳۸ پ و ۴۰ ر - ۹۸ ر) از آقا جمال خوانسارى بر حاشيه خفرى بر شرح قوشچى بر تجريد طوسى (ف ۲۳۰) .

در ص ع آمده كه مراد از بعض المحققين : ملا عبد الرزاق لاهيجى ، از بعض الفضلاء المعاصرين : ميرزا ابراهيم پسر صدر اى شيرازى ، از بعض الافاضل : شيخ حسين تمكاي بونى ، از بعض الفضلاء : سلطان ، از بعض الحواشى : ملا محمد قاسم اصفهائى برادر

۲۴۷۴

ملا محمد رضا مشهور بشیشه ، از بعضی‌ها و بعضی‌ها محشین : ملا شمسای کیلانی است .
۷- حاشیه شرح التجرید (۳۹ ر و پ) بتدیس از حاشیه سلطان العلماء .

۲۴۶۷

شکسته نستعلیق اسمعیل بن محمد زمان سراب روز ۱۵/۴/۱۲۸۷ .
۲۲×۱۵ ، ۱۴۴×۲۲ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی ضربی تریجی مقوایی .

حاشیه الشواهد الربوبیه

از حاج ملاهادی سبزواری است (حقوق ۳۲۵) .

۲۴۶۸

نسخ سده ۱۰ و ۹ ، عنوان و نشان شگرف ، سر لوح در زمینه آبی با گل و بوته زرد سرخ در آغاز
ش ۳ ، جدول زر و لاجورد ، یادداشت ۱۳۴۲/۲ درباره وقایع سیاسی کابل در پایان هست .
۲۵×۱۲ ، ۱۶۳×۲۴ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج سبز تریجی ضربی مقوایی عطف
مشکی .

مجموعه

- ۱- نقد النصوص فی شرح نقض الفصوص (۲ - ۲۹ ر) از عبدالرحمن جامی ۵۴۰
در ۸۶۳ ساخته است (حقوق ۲۲۰) .
- ۲- شرح بیته از دهلوی (۲۹ پ - ۳۱ ر) از جامی (ف ۴۵۳) .
- ۳- شواهد النبوة لتقویة یقین اهل الفتوة (۳۱ پ - ۱۶۲ ر) از همو (مشار ۱۰۴۷)
در یک مقدمه و هفت رکن و خاتمه .
- ۴- دیوان (هاشم ۱ ر - ۷۱ پ و ۷۱ پ - ۱۳۴ پ) از همو و دومین و سومین
دیوان او است .

نسخ سده ۱۲ ، عنوان شنگرف، یادداشت ۱۳۳۴ و ۱۳۳۶ درمدرسه جده سپاهان کنار آب زاینده رود
 در صحت .
 ۱۳۶×۱۰ ، ۱۹۶×۱۰۳ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه ای مقوایی .

مجموعه

۱- جاودان نامه (۱ - ۶۸) گویا از علی الاعلی (منزوی ۱: ۸۰) و در آن از
 « ع ی » و « علماء ظاهر و اهل تصوف » و « حضرت صاحب تاویل » (همان فضل الله
 استرآبادی) و « عرش نامه الهی » و « ع ی ج ه » یاد شده است (ص ۱۰ و ۱۱ و ۳۰ و ۵۵
 و ۶۵ و ۶۷) نام کتاب از آقای باستانی است .

آغاز: بسمله . الحمد لله الذی اذهب عنا الحزن ان ربنا لغفور شکور ... بدان
 ای طالب عاشق صادق ... که حق ... انسان را از عالم غیب بعالم شهادت از برای ظهور
 معرفت خود آورده است .

انجام : چنانک در ع ی ج ح ه بیان میفرماید :

عاشق وجه خدا وجه خدا است

عاشقی ای یار طور کبر ریاست

....

واصل حق است بل خود عین حق

فناش گفتم رفت سرپوش از طبق

و تمت کلمه ربك ... ذوالفضل العظیم .

۲- عرش نامه (۷۰ - ۲۱۱) از علی الاعلی (منزوی ۲: ۱۱۱) نام کتاب درص ۹۶

هم دیده میشود . عنوان فصل دارد (ص ۱۵۴ و ۱۷۱ و ۱۸۷) و در پنج فصل باید باشد ،

شعر کمال الدین هاشمی بفارسی (۱۵۸) در آن هست و از چگونگی خرقه (۱۶۳) و تفسیر «کشف الاسرار» و شیخ حسن جویری و غار ابراهیم (۱۶۶) و «جاویدان نامه» (ص ۷۰) در آن یاد شده است.

آغاز: بسمله . و به نستعین حمد بی حد ذاتی را که از عرش نامه معرفت خود بخاصان فرش خاک فرستاد و هر یک را از حضيض تقلید باوج تحقیق رسانید بواسطه شناخت نفس و عرفان ذات و صفات خود .

انجام : پس بعضی را بیاض گردانید و بعضی را سواد و الله اعلم بالصواب و الیه المرجع والمآب.

۳- تحقیق نامه (۲۱۴ - ۲۸۱) در آن آمده: «کما قال صاحب التأویل فضل الله علیه سلامه» (ص ۲۲۱ و ۲۲۵) اینهم گویا از همان علی الاعلی باشد (منزوی ۱: ۸۰ و ۲: ۱۰۹).

آغاز: بسمله . و بفضله نستعین . شکر و سپاس و حمد بی قیاس حضرت احد قدیمی را ... که قبضه خاک و قطره آب را بعباء استعدادی که قابل قبول تجلی اسماء ذاتیه الهی و حامل ادراک معانی و حقایق آن کماهی تواند بود مخصوص گردانید ... اما بعد بر حسب اشارت جناب فضایل مآب نقطه دایره الهام و کرامت قدوه خطه اسلام و سلامت بر ازنده خلعت مقتدایی فرازنده رایت پیشوایی خلاصه دودمان خلافت سلاله خاندان لطافت محکوم حکم اسم و هاب منظور نظر رؤف نواب المباهی باسمه الالقاب مدالله تعالی ظله شرفا حسنا ... کلمه ای چند از تحقیقات «جاویدان نامه الهی» املا کرده میشود بطریق استنباط .. و وضع این رساله برینج تحقیق ثبت افتاد و به «تحقیق نامه» موسوم گشت . . . تحقیق اول در بیان سر رشته مقصود یعنی اصل و منشأ مکونات و مخلوقات (۲۱۷) ... تحقیق دوم در بیان سر من عرف نفسه فقد عرف ربه (۲۳۸) . . . تحقیق سیم در بیان اعتقاد عددی و در خلقت اشیا و قواعد دین بدون عقد (۲۵۸) تحقیق

چهارم در بیان سر و سبب منقسم شدن عدد یب (۲۷۰) ... تحقیق پمجم در بیان ختم نبوت بوجود نبی امی (۲۷۹) .

انجام : کما قال ... : رویاء الصالحة جزء من ست و اربعین جزء آمن النبوة وقال ع : لم یبق من النبوة الا المبشرات . والسلام علی من اتبع الهدی . تم بعون الله تعالی وحسن توفیقه .

۴- وصیت نامه (۲۸۵ - ۳۱۵) از ابوالبقا اسحق حسینی استرآبادی و ساخته شوال ۸۱۸ (سال ضحی) در استرآباد : در آن آمده : « اهل الفضل و التأویل » و « کما قال صاحب التأویل عزفضله » و « شیخ عزیز نسفی » و « قطب المحققین شیخ حسن » (ص ۲۹۱ - ۳۰۷ و ۳۰۸) و دو مقدمه و دو فصل دارد .

آغاز : بسمله . شکر و سپاس حضرت واجب الوجودی را که از برای محافظت آداب و مداومت بر سنن و صواب نوع انسان را از جنس دواب ممتاز گردانید ... اما بعد بدان ای درویش ... محرز این کلمات ... ابوالبقا اسحق الحسینی اصلح الله شأنه فی زمره اهل الفضل و اصحاب الیقین از تمهید این مقدمات آن بود که در تاریخ شوال سال ضحی داعیه عزیمت بطرف دارالسلام استرآباد ... باعث شد خواست که رساله ای ... با اسم « وصیت نامه » و یاد کار جمعی از درویشان ... موسوم به « وصیت نامه » کتابت کنند .

انجام : و غرض من خداست راست [و مراتب حروف چهار است ... اقرء القرآن

علی حرف واحد و سلام تمت الكتاب]

آنچه میان دو قلاب گذارده شده درس ۳۱۵ است و با مطلب پیش پیوستگی ندارد و گویا هم دنباله این رساله هم نباشد

۵- مثنوی (۳۱۶) در بارزده بیت .

آغاز :

عالم کسب است این صورت ترا

هر چی کردی بعد از و یابی جزا

انجام :

ليك بى مظهر نباشد هيچ بار
اينچنين بنمود فضل كردگار

۳۴۷۰

لستعليق سده ۱۱ ، عنوان و نشان شنغرف ، آغاز و انجام و ميانه افتاده .
۱۳×۷ ، ۲۱×۱۲ ، ۳۴۰۴ ، کاغذ سپاهانی - جلد تىماج مشكى مقوایی

شرح گلستان

بهرى و آميخته بامتن مانندش ۲۳۰ باند كى جدایی (منزوى ۲: ۱۴۱).
آغاز: الشياطين . اما آنچه فرمودى از زجر و منع مناسب سيرت ارباب همت
نيست ... حكايه يكي از پادشاهان پيشين بمعنى پادشاهان متقدمين ... گفته ام دون است
و ناسپاس و سفله بضم السين بمعنى البخيل كذا فى المشهور .
انجام : هر آنچه ميگذرد دل منه اى لاتعلق قلبك على الفانى كه دجله پس از
خليفه خواهد گذشت در بغداد گرت ز دست ... بر ايد چون نخل باش كريم و رت ز دست يعنى .

۳۴۷۱

نسخ سده ۹۰۸ ، متن زير خط شنغرف ، حواشى دارد با نشان «منه» ، در آغاز در گوشه راست
بر ۱ ر آمده : « من كتب شيخنا العلامة الشيخ مرتضى اعلی الله مقامه وهومن شروح المنهاج لليضوى
وقد ساقه القضاء مع جملة اخرى من كتبه الى لوبة الافل موسى بن جعفر غفر الله عنهما » .
۱۳×۸ ، ۱۲×۱۴ ، ۱۷ ، کاغذ سمرقندی - جلد تىماج عنايى ضربى .

شرح المنهاج

متن از قاضى ابوالخير ناصر الدين عبدالله بيضاوى است و شرح آميخته بامتن .

آغاز افتاده : بزيادة ضم الخاء ونقصان الهمزة فهذه امثلة القسم الثاني... (وشاکی)
 من الشکوی ... (وصل) من الوصول ... (فی مسائل) المسئلة (الاولی شرط المشتق صدق
 اصله) وهو المشتق منه ... (خلافا لابی علی) الجبائی (وابنه) ابی هاشم (فانهما قالا بعالمیة
 الله دون علمه « یعنی قالا انه عالم بدون ان يقوم به علم و کذا فی القدرة و غیرهما من
 الصفات (پیش از « الفصل الرابع و هو توالی الالفاظ » .
 انجام افتاده در « المسئلة الاولى انه يستدل بوجود العلة علی وجود الحكم...
 المسئلة الثانية التعلیل» در «الطرف الثالث فی اقسام العلة» : (واذا اثر) فی عدم الحكم
 (معه) ای المقتضى ... مع اثر ... (یاك شده) .

۳۴۷۲

نسخ میرزا احمد بن محمد مهدی سیاهانی در ۱۲۵۷ ، عنوان و نشان شمرغی ، جدول زر و لاجورد ،
 فرهاد میرزا نسخه را در روز دوشنبه ۱۹ ذی حجة ۱۲۹۲ در باب السلام صغیر مکه از حاجی احمدی کفای فروش
 برای اینکه زیارت عاشورا بدست بد کسی نیفتد خریده است .
 ۱۱×۶ ، ۱۰۳۲۴۱×۱۶ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سبز ضری مقوایی .

توضیحات الزائر

بفارسی از مجلسی دوم که در صفر ۱۰۸۵ ساخته است.

۳۴۷۳

نستعلیق محمد ابراهیم منشی سبزواری در رجب ۱۳۱۵ از روی نسخه آقا میرزا ابراهیم ، عنوان
 درشت تر .
 ۱۱×۷ ، ۱۱۳۱۷۹×۱۸ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج عنابی ضری مقوایی .

جهان آرا

از فلو عون رفائیل انگلیسی که در زمان ناصر الدین شاه در تبریز میزیسته و فارسی

آموخته و آن را در ۱۲۶۶ در يك مقدمه و پنج مطلب و خاتمه از روی « کتب مبسوطه فراتسه » بفارسی و بنام ناصرالدینشاه ساخته و چنین نامیده است (ص ۳ و ۳ و ۴ و ۶ و پایان بخش آسیا).

آغاز: بسمله . ستایش بی آلاینش نثار بار گاه شاهنشاهی است که در کشور هستی و دائره وجود سلطانی است مستقل .

انجام : آنچه معروف بین خواص بود آنهایی است که تحریر گردید.

۳۴۷۴

تعمیق سده ۱۴ چلیپا و راسته ، یادداشت ۱۳۳۳ ، ارد .
۱۸ س ۱۰ × ۱۷ ، ۳۶۰ × ۱۷ ، کاغذ فرنگی ، جلد پارچه .

مجموعه

۱- دیوان (۱-۵۹) از میرزا سراینده زمان فاجار و قصیده است و رباعی و غزل نزدیک به ۱۰۰۰ بیت و تخلص « میرزا » در آن آمده است .
آغاز:

شکرالله یافتم از مرشدان اذن دخول

ارمغان مورچگان نزد سلیمان شد قبول

انجام :

با مردم زمانه سلامی والسلام

از اختلاف رخنه بناموس میکنند

۲- دیوان (۶۰ - ۷۹) از میرزای نادان قزوینی سراینده زمان فاجار گویا همان

میرزای یادشده ، تخلص او در پایان برخی از غزلها هست .

آغاز:

لبهای نوش خند تو فقد مکرر است
آن خال هندوی تو بدل نیش خنجر است

انجام:

کرت خونا به گیرد دل ز دست دوستان نادان
نه شرط دوستی باشد که از دل پر زبان آید
۳- دیوان (۷۹-۱۱۹) غزلهای طیبات سعدی است.

۳۴۷۵

استعلیق سده ۱۲ و ۱۱ ، عنوان شنگری ، در ۲۷۵ ص در متن و در هامش .
۱۷ س ۷×۱۷ ، ۲۴×۱۳۳۳۳۹ ، کاغذ سیاهائی - جلد تیماج مشکى ضری .

دیوان

از عبدالرزاق فیاض لاهیجی است با تخلص « فیاض » و قصیده است و غزل و رباعی
و نزدیک ۵۰۰۰ بیت . (نصر آبادی ۱۵۶- آتشکده ۱۶۷)
آغاز: لاهیجی المتخلص بفیاض الجیلانی - قصاد من کلام المرحوم المغفور
مولانا عبدالرزاق رحمه الله تعالى.

بر فراز مسند الا گرفته جا

یک لقمه کرده هر دو جهان را یکام لا

انجام افتاده:

دل بنومیدیم عنان چو سپرد
نالۀ من خبر بیاران برد

نسخ خوش امیر احمد در نزد يك پايان ج ۴/۹۷۴ ، متن زرین ، عنوان بزروشنگرف ، جدول زر
ولاچورد ، سر لوح زرین ، نسخه پاکیزه است .
۱۴×۷ ، ۳۱×۱۳ ، کاغذ سمرقندی - جلد تيماج حنايي ضربی مقوایی .

شرح البردة

از شيخ سعدالله خلوتی (چلبی) .
آغاز: بسمله . الحمد لله الذي جعل النظم لانتظام الدلام ... وبعد بوعيد ... شيخ
سعدالله الخلوتی ... جنابا برندن حسن اعتماد و لطف اعتقاد لي .
انجام :

مادام که افش بودغن دیر در صبا
با خود سوندر دوه بی حاوی نغمتی

نسخ حسن علی در روز سه شنبه ج ۳/۹۵۵ ، عنوان شنگرف ، حاشیه دارد از میر داماد با نشانه
«محق» که در آن اربعون المسائل والسبع الشداد خور یاد کرده است ، نسخه از آن محمد بن هلا آقا حسین
ومحمد امین وعیدالمبین بن حاجی مهدی بوده است .
۱۴×۷ ، ۳۱×۱۳ ، کاغذ سمرقندی - جلد تيماج نریاکی مقوایی کنار حنايي ضربی .

المقاصد الطیبة فی شرح الرسالة النفلیة

متن و شرح از دو شهید شیعی است و شرح در روز یکشنبه ۹۵۰/۲۶۹ انجام
یافته است .

تستعلیق ج ۱۰۷۹/۱ ، عنوان و نشان شنعرف .

۱۴×۸ ، ۱۸×۱۴۳۹۶ ، کاغذ سپاهالی - جلد تیماج آریاکی ضربی مقوایی .

رساله در دویشتی و پیری و قلندری

بفارسی و ساخته در آغاز کار صفویان گویا از بابا شوریده ابدال و گویا متخلص به
نقشی که از رهگذر تاریخ تصوف در زمان صفویان و چگونگی سخنوری در انجمنهای درویشان
و قلندران آن زمان و آداب و اصطلاحات آنها بسیار سودمند است . چون آغاز رساله افتاده
است درست نتوانستم بشناسم و اینک فهرست مطالب آن یاد میگردد :

التوحید الاولی - توحید دوم بنام شاه سلیمان حیدر حسینی بهادر خان خلدالله
ملکه و سلطانه - دعای تکبیر بنام شاه حیدر حسینی بهادر خان - نوعی دیگر بنام میر حیدر -
توحید بنام شاه سلیمان - نیز بنام شاه عباس حیدر حسینی بهادر خان خلدالله ملکه و
سلطانه - نیز بنام شاه سلیمان حیدر حسینی بهادر خان خلدالله ملکه و سلطانه - نیز
بنام شاه سلیمان حیدر حسینی بهادر خان خلدالله ملکه و سلطانه - نعت حضرت خواجه
کاینات و توحید بنام ابوالفتح ابوالمنصور سلیمان حیدر حسینی بهادر خان - نیز توحید
بنام همو - نیز بنام شاه عباس حیدر حسینی موسوی بهادر خان - صلوات بر چهارده
معصوم بحر بی درست مانند صلوات منسوب بطوسی - در بیان هفده کسوت بنظم فارسی
از نقشی و در آن یاد شده از پیران طریقت بترتیب از : ابراهیم ادهم ، سید جمال ، قطب الدین
حیدر ، احمد جام ، قاسم انوار ، میر شه غیاث ، بکتاش رومی ابدال ، شاه رکن الدین ،
شه مرتضی دامغانی ، شاه عبدالله ، شاه نعمتالله ، سید بابا ، حیدر تنوئی ، شیخ حیدر ،
شاه اسمعیل - مثنوی دیگری مانند آن یکی که در آن از برخی از همین پیران باشاه

یحیا یاد شده است - رساله مانند است جزو همین کتاب بروش پرسش و پاسخ درباره درویشی و تصوف و قلندری و ایمان و اسلام و شریعت و طریقت و تسلیم و شد و بیعت و وصیت و پیر - باب در دانستن خرقه بروش پرسش و پاسخ - باب از مشایخ بلخ درباره هزارویک منزل راه فقر - باب اندر بیان خرقه - باب در بیان خرقه اصلی - باب در بیان پوست تخته امام جعفر صادق و در آن اصطلاحات مربوط به پوست تخته درویشی فراوان است - باب در دانستن توبه و تلقین و ارادت و تراش و میان بستن و اهل شرط و محبت - باب در بهترین خرقه که پشم بره بوده است - آداب و شرایط فتوت و شد و میان بستن و توبه و بیعت برای مفرد و مؤدب و عاشق مقرب - باب در مواخات و برادر گیری - باب در پنج شرط میان بستن : شدالفی ، شدمحرابی ، شدسلیمانی ، شدیوسفی ، شدخفیه - باب در توبه دادن پیر مرید را - باب در چهار پیر طریقت : پیر توبه ، پیر مقراض ، پیر خرقه ، پیری که میان مفردی بندد - بنای طریقت و احکام آن و مقام فقر - باب در فضایل و شمایل خرقه و فتوت داران و خرقه پوشان شاه - باب در اصل ایمان - باب در میان بستن اهل شد - رساله ای در عهد و شد و برادر گیری طالبان و صاحبان طریقت - باب در بیان سنگ و استره - باب در فتوت نامه امیر المؤمنین - بابت در آیت وصله برای درویش - باب در چهار برج پوست ، در اینجا هم اصطلاحاتی درباره پوست هست - باب در آداب خرقه پوشیدن - باب هفت قسم شیعه : زیدی ، کیسانی ، ناوسی ، افطجی ، اسماعیلی ، واقفی ، اثنا عشری - باب در ده ابجد طریقت و ده مقام فقر - رساله ای در ابواب قلندری و تنوره بستن و لنگونه و سجاده و ستر پوش - فصل در سه بند جریده و سی و یک دست بودن آن و پای علم و فوطه لنگ بستن - رساله ای در بیان شریعت و طریقت و حقیقت و احکام و از کان واجبات و شرط و عهد و بیعت و سوگند و سنگ و تیغ و چهار پیر و چهار تکبیر و چهار قبضه و چهار برگ و چهار ترك و سی و دو معرفت و هفتاد و دو کلمه فتوت نامه شاه ولایت . در اینجا بنام تکبیرهای بنا و فنا و بقا و صفا و بنام زنگ

و فوطه و لنگه و طاس پارسه و زنبیل و گلبانك و سقره و چراغ و صلوات و منوره توبه و تلقین و بیعت و مرید و تراش و مقراض و رساندن چهارضرب و چهاربرگ و چهارترك برمی خوریم - باب در بیان چنده و ایمان و نماز آن - رساله ای در سنگ و تیغ - باب در سنگ و تیغ - باب در سلسله صوفی گری و ارکان طریقت اولیا و سیر و سلوک راه محمد و علی - باب در جبرئیل و تاج آوردن او - باب در تاج سید کاینات - باب در ذاکری قلم و نقیبی میکائیل و پیری اسرافیل و ترجمان و سجده جبرئیل - نسب نامه شاه نعمه الله و سید جلال الدین حیدر و شاه عالم پناه شاه عباس همه اینها بنظم فارسی - رساله بابا شوریده ابدال در مسافر و مجاور - تحفه لسان از گفتار اهل کمال - آستان بوس - ترجمان: سلام ، در آمد سلام ، سجود ، سادات ، سجده ، عشق ، تسبیح ، سقره ، در آمد ، آستان بوس ، بارگاه ، وصال ، تعریف ، دعا طلب کردن ، احوال ، محبت ، سیب ، تحفه ، دعا ، مبتدی ، کمر بستن ، جوز ، سید ، دیدار ، سهو ، گنه ، صادرات ، توبه ، زیارت نامه ، حضرت ، همه این ترجمانها بندها ایست بنظم فارسی و بسیار سست و درویشانه - فصل در قواعد مسافر و مجاور - فصل در اینکه طریق و رسم چهارده معصوم (از امام زاده ها نه امامان) را باید دانست تا کسوت و صورت و سقره و چراغ و طوق و شد روا باشد و پیر بودن و سجاده نشستن درست باشد - فصل در عمر چهارده معصوم (پیامبر و علی و فاطمه و دوازده امام) - فصل در مادرانمه - فصل در بیان آباء حضرت رسول .

آغاز افتاده: لی و انا اجزی بهر او غازیان ... را و ریاضت کشان... و صفایافتگان... را و ابدالان بالله و فانیان ... را و مجذوبان ... را مجذوب راستان را و مجذوب سالک و سالک مجذوب را ... قطب الاقطاب را سرینج فرق کرده و ده گیسو و دوازده امام و چهارده معصوم پاک و هفده کمر بسته شاه مردان امیر المؤمنین را .

انجام : شیت بن آدم صلوات و سلامه علیه و علیهم اجمعین .

شکسته نستعلیق خود شاعر در ۱ ذی حجه ۱۳۰۱، جدول زر و لاجورد، سر لوح زرین و لاجوردی سرخ و آبی، میان سطرها در دو صفحه آغاز برورنگهای دیگر آراسته است -
 ۱۰×۱۱، ۳۶×۲۲ کاغذ فرنگی - جلد روغنی آراسته با گل و بوته بز و سرخ و سبز در زمینه مشکی درون در زمینه آبی و گل و بوته زرین -

هنوان

از عبدالکریم حکیم از شاگردان مدرسه دارالفنون ناصری که در یکم ذی حجه ۱۳۰۱ ق بنام ناصرالدین شاه در همین مدرسه ساخته است. دیوان شعر است در موضوعات آموزشی و پزشکی با خاتمه و صفحه عنوانی بنثر و ستایش شاه است و صدراعظم و مخبرالدوله وزیر علوم. در آن از گروه بانی یاد شده و نیز آمده که «این فارسی بچه است ای نیکخوی - بوی ابتدا درس تازی میگوی» و اینکه نباید بگوید حسین کرد و لیلی و همچون آموخت و یاد شده در آن از گریختن برده و داروی ترك تریاک. نام عبدالکریم در مهر پایان نسخه و تخلص حکیم در پایان دیوان دیده میشود.

آغاز: هو الله تعالی شأنه. بسمله. هو القادر الفرد حی القدیم.

بنام خدایوند رب مجید که هر مشکلی راست نامش کلید

انجام:

بفرمود روزی ز روی وقوف	که د کتر محمد مران فیلسوف
خلاف طبیعت مروای سترگ	بود مر طبیعت طبیب بزرگ
نگهدار همواره پند حکیم	چو خواهی کز آفات مانای سلیم

در هنگامی که در مدرسه مبارکه دارالفنون ... مشغول بتحصیل علوم بود محض یاد کار بگفتن این اشعار پرداخت و چون مقصودی که از تکمیل این کتاب بود انجام نگرفت لهذا آن را مسمی به «عنوان» نمود ... امیدوارست که وقتی رادر فراغت از تحصیل

بطراحی خوش انجام داده بروزگار سپارد تحریرا غره شهر ذی الحجة الحرام فی سنة
۱۳۰۱ (بامهر عبدالکریم).

۳۴۸۰

شکسته نستعلیق شوال ۱۲۷ (۱۰۴۷) ، عنوان شنگرف ، یادداشت محمدتقی منجم در باره پورش
سلطان مراد بابران در ۱۰۴۵ و یادداشت ۱۰ آذرماه ۱۳۲۲ ق دارد و تملك ۱۴۴۲ ق در صغ -
۱۶ س ۱۶۸ ، ۱۶۳۱۹۴ × ۲۱ ، کاغذ فرنگی - جلد مقوا عطف تیماج مشکی .

تتمیهات المنجمین

از ملاحظه علی گونا بادی است (ادبیات ۱۳۸)

۳۴۸۱

نستعلیق سده ۱۳ ، عنوان شنگرف ، پنج مجلین تصویر در ۱۳۵ و ۱۴۵ و ۱۵۵ و ۱۶۷ و ۱۰۰ هـ ، برخی از
برسها و تصویرها پاره شده است .
۱۶ س ۱۲ ، ۱۸ × ۱۷۳۸۴ ، ۲۲ ، کاغذ فرنگی - جلد شمشیر آبی عطف تیماج زرد -

وامق و هذرا

از ظهیر (ادبیات ۲۳۴) و در آن ناهش دیده میشود بدینگونه :
وزان شاه وامق از سر درد
ز دیوان ظهیر این نظم سر کرد

....

ظهیر این نظم چون بشنید بلبل

بگفتا ناله مستانه اینست (ص ۷۹)

....

ظهیر از لشکر مژگان حذر کن

مرو گستاخوار اندر صف جنگ (ص ۸۰)

ظہیر این راہ بی اندازہ طی کن

خمار آلودگان را فکر میکن (۳۶)

نخستین عنوان در نسخه ما « در خواب دیدن ثانی شکر دخت دختر فغفور چین را و عاشق شدن و سر در پی شاهزاده و امق نهادن و رفتن » و باز پسین آن « روانه شدن شاه و امق و عذرا و ثانی و شکر دخت بشهر شام و سبا بیای تخت خود و رفتن شاهزاده نعیم و حورا بملك تاجکین و رسیدن نگارین و آصف پیر بدیدار فرزند خود و امق و ثانی » است و نام این کسان و این شهرها و این جایها در عنوانها دیده میشود : ثانی شکر دخت دختر فغفور چین و شاهزاده و امق و عذرا و پری و شاهزاده نعیم خان و شهر دربند و چین و گروه فرنگی و جزیره زیر باد چین و جزیره سنگساران و جزیره بوزینگان و پیل کوشان و سناس و شهر زنان و سلیمان پیغمبر و سعد بازرگان و آصف ثانی و مہین بانو و پری دخت و حورای پری و دیو خلخال و جنیان و کوهسارهای چین و ماچین و شهر جنیان و ملك الارواح و ملك شہبال و شهر جابلسا و باغ زرین و طیفور و نصرت و بہرام و بیچادہ و لیلی و مجنون .

آغاز افتادہ :

مثال نقطہ نثار آن خرد کیش

غزیمت کرد سوی مرکز خویش

انجام افتادہ :

خوش آنساعت کہ مہجوران بیدل

ر بسند از بعد غربت سوی منزل

۳۴۸۲

نسخ علی بن اطفاله حقیر در نردیک بیابان شعبان ۹۵۲ ، ترجمه ریزآر زیر نظم ها، عنوان و نشان
شغری ، در پایان در یک صفحه نام حروف هجاء است و زیر آن عباراتی بترکی ، و یک صفحه در الفاظ
موافق در حساب ابجد از امیر حیدر معمالی .
۱۳×۹س۷ ، ۲۲×۱۶س۳۱۷ ، کاغذ استنبولی - جلد تیماج سبزر کوب ترنجی مقوایی .

فرهنگ عربی بترکی

بترتیب تهجی آغاز کلمه و حرف دوم آن بارعایت حرکت آن .
آغاز افتاده : احتراز : تعیلمنق ، احذار : یاس و تمت .
انجام : یهود یوح : ج ، یهمود : یو کتورن بالق (تمت بعون الله ... کتبه ...)
علی بن اطف الله ... فی اواخر شعبان ... سنة ۹۵۳ .

۳۴۸۲

تعلیق خضر قلی امام وردی حکاک در شب آدینه ۴ شوال ۱۰۱۰ ، عنوان و نشان شغری .
آغاز افتاده : پیش از سر گذشت « سلطان غیاث الدین ابن سلطان رکن الدین »
انجام : و دبیر خرد بلسان حال صفت ، نظم :
هوای مهر تو تن را مفید تر غذا
و الحمد لله اولاً و آخراً و ظاهراً و باطناً .
۱۴×۴س۳۱ ، ۱۹×۹س۳۷۰ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج قهوه ای مقوایی .

لب التواریخ

از امیر یحیی بن عبدالمطیف حسینی قزوینی (۸۸۵ - ۹۶۲) که در ۹۵۷ در
سر گذشت همایون میرزا ابن میرزا بابا بن عمر شیخ ص ۸۴ ساخته است (ادبیات ۴۰۳) .

۲۴۹۰

۳۴۸۴

نستعلیق سده ۱۳ ، آغاز و انجام افتاده است .
۱۵×۷ ، ۱۳۷×۴۱ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ ضریبی مقوایی .

جام جم

از اوحدی مراغی است (ذریعه ۵ : ۲۳ و ۹ : ۱۱۱ و ۸ : ۲۸۴ - مشار ۴۶۴) و در
شصت سالگی سرورده است .

در آن از خواجه غیاث الدین محمد وزیر ستایش شده و نام خود او و کتاب در آن
دیده میشود .

۳۴۸۵

نسخ سده ۱۳ و ۱۴ ، عنوان و نشان شناسی .
۲۴×۱۴ ، ۱۷۲×۴۲ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی ضریبی ترنجی مقوایی .

هدایة الطالبین

از حسن بن علی حسینی بفارسی دربارگی و نماز بروش شیعی امامی .
آغاز: هذا کتاب هداية الطالبین بسمله . حمدله ... اما بعد چنین گوید... حسن بن
علی الحسینی که این رساله ایست در بیان جمله ای از احکام قروع دین ... و مسمی نمودم
اورا بهدایة الطالبین و آن مشتمل است بر مقدمه و چند باب .

انجام : واجب خواهد بود مثل يومیه و الله الجهد علی اتمامه .

شکسته نستعلیق مرقا از خود مؤلف در ش ۱ با فهرست مطالب در ص ع و با مهر میر محمد باقر مالک
اسخه مورخ ۱۳۱۱ و بهمین گونه خط در شماره های دیگر ، عنوان و نشان شناسی .
۱۷ س ۱۰ × ۱۶ ، ۲۱ × ۱۵ ، کاغذ فرانسوی - جلد تیماج آریا کی ضربی .

مجموعه

۱- نتیجة الافکار (۱ - ۱۶۷) از محمد سعید بن حاج ملا صالح خلخالی و در
کلام و اخلاق شیعی و سوگواری بر حسین است . نام کتاب در دیباچه هست .
آغاز: بسمله . و به نستعین . الحمد لله الذی احتجب بشعاع نوره عن نواظر
خلقه ... اما بعد بر ضمیر بیضاتنویر از باب بصیرت ... پوشیده نماید ... که چون این
فقیر ... محمد سعید بن الحاج ملا صالح خلخالی در اثنا ایکه مباحثه در کتاب آیات
الاحکام اشتغال داشت .

انجام : چنانکه سابق اشاره شد باو .

۲- رساله وحی (۱۶۸ - ۱۷۱) از محمد علی خلخالی .
آغاز: بسمله . هذه من افادات ... استادی آخوند محمد علی خلخالی در بیان
وحی بدانکه وحی بر دو قسم است .
انجام افتاده : بصفه قدرت .

۳- فی بیان ماهیة القضاء والقدر (۱۷۳ - ۱۸۷) این شماره با شماره های بعدی باید
یک کتاب بشمار بیاید .

۴- در بیان خواب دیدن (۱۸۷ - ۱۹۹) .

۵- غرائب احوال جن (۱۹۹ - ۲۰۲) .

۶- رواية عن عیون اخبار الرضا و بیان الجبر و التفویض و فی الارادة و المشیة (۲۰۴ -

۲۴۹۲

۷- مسائل مفیده بحذف الاسناد (۲۱۵-۲۲۱) ،

۲۴۸۷

لستعلیق سده ۱۱۱، عنوان شنگرف ، جدول و سرلوح زرین .
۱۵س ۸×۱۵ ، ۲۱×۱۳۳۵۹ ، کاغذ سپاهانی - جلد تریاکی ضرابی عطف مشکى .

دیوان

گویا از ناصرعلی و غزل است بترتیب تمجیدی و رباعی با تخلص علی .
آغاز:

زهی پیچیده در موج شکر خند تو مشربها

بر سنگ کل گریبان چاک سودای تو مذهبها

چو وحشی میرمداز کلینه من نور کو کبها

چراغم دیده آهوشد از تازیکی شبها

انجام :

دیدیم جهان و هر چه بود اندر وی

با کف نشوی حرف جز ساغر و می

چون گرمی و سردی عزیزان جهان

خورشید تموز باشد و سایه دی

۲۴۸۸

لستعلیق سده ۱۳ ، آغاز در حرف الف و انجام در حرف زاء افتاده است .
۱۴س ۸×۱۶ ، ۲۱×۱۳۳۲۱۱ ، کاغذ سپاهانی - جلد کیماج قهوه ای ضرابی ترفیعی مقوایی .

دیوان

غزلهای صائب تیریزی است .

۳۴۸۹

نستعلیق سده ۱۲ و ۱۱ ، عنوان شنگرف ، جدول زر ولاجورد و شنگرف ، سه سر لوح زرین دارد
آراسته با ۳۱ و ۱۰۷ درص ، دو مجلس تصویر درص ۱۰۶ و ۱۰۵ و ۵۴۹ هست ، در ۸۶ ص ،
۱۱۵ × ۷۱ ، ۲۱ × ۱۳۳۴۳۳ ، کاغذ فرنگی آهار مهره - جلد نیماج عنابی ضربی قرنجی زر کوب .

جنگ

۱- دیوان قضائی یزدی (۱ - ۵۹) غزلها است با همین تخلص و سه رباعی .

آغاز:

همه برای شکستن اگر بود یازا چه میشود که بدست آوری دل ما را

انجام :

خواهم که ببینم رخ چون ماه ترا یکبوسه زخم دولعل دلخواه ترا

تا همچو قدم دراز گردد عمرم در بر گیرم قسامت کوتاه ترا

۲- دیوان رفیق اصفهانی (۶۱ - ۸۸) غزلها است با همین تخلص .

آغاز:

ای روی نکرده سوی دلها سوی تو مدام روی دلها

انجام :

بعد گفتن چه بود سود رفیق گیرم اظهار ندمها کردی

و مثنوی او (۱۹۰ - ۲۰۹)

آغاز:

بشموید ای دوستان احوال من

ببگیرید ای دوستان حال من

انجام :

این دعا را باد بر روح الامین آمین آمین برب العالمین

۳- دیوان هاتف اصفهانی (۱۸۹-۱۰۶ و ۲۵۱-۲۶۹) غزلها است باهمین تخلص و رباعی و قصیده .

آغاز :

ببزم دوش آمد یار همراه رقیب اما

شبی با او بسر بردم ز وصلش بی نصیب اما

انجام :

ساقیا صحبت طرف باغ و هاتف از خمار

گر نه در ساغر کنون می میکنی کی میکنی

۴- دیوان نیاز صفوی (۱۰۷-۱۳۰) غزلها است باهمین تخلص .

آغاز :

بیک کرشمه زلیخاوشی دل مارا

چنون ربود که یوسف دل زلیخارا

انجام :

افتد کجانیازی دامن او بدست او ماه پاک دامن تو رند لاابالی

۵- دیوان آذربئیگدلی (۱۳۱-۱۸۹) غزلها است با تخلص آذر و رباعی و مثنوی و ترجیع بند .

آغاز :

تا کی بدرت نالم هر شب من و دربانها

آنها ز فغان من من از ستم آنها

انجام :

خجسته مقدم پیمکی که گاه گاه پیامی

بدوستان حقیقی ز دوستان برساند

۶- دیوان جامی (۲۰۹-۲۵۱) غزلها است -

آغاز:

یا من بدالك فی کل ما بدا یاداهزار جان مقدس ترا فدا

انجام:

نبینم زهی گریه زار جامی که از دیده و دل برو خون نگریم

۷- دیوان سبحان (۲۶۹-۲۹۱) غزل است باهمین تخلص و ترکیب بند -

آغاز:

خطا نکرده بودم روزم از تو یار عبث

مراسم شکوه خود از جور روزگار عبث

انجام:

شاهی که بود در گه اوقبله حاجات

۸- دیوان ضیا (۲۹۱-۲۹۴) -

آغاز:

ای بت هرزه گرد هر جای وی براورده سر بخود رایی

هرزه گردی و باد پیمایی میکشد عاقبت بر سوایی

انجام:

گر ضیا خاطر مرا آزد وین درشتی و نرمی از حد برد

بیش ازین غم نمیتواند خورد رفت و یوسف بدست گر گسپرد

۹- دیوان سعدی (۲۹۵-۴۵۵) گزیده است از مثنویها (بوستان) و غزلها و

رباعیها و حکایت سفر هندوستان یا بت پرستان -

۱۰- دیوان عاشق اصفهانی (۴۵۶-۵۱۶) غزل است باهمین تخلص -

آغاز:

زهی مثالی که چون جمالت نبسته نقشی زمانه زیبا
بخنده شیرین بیدله شکر بغمزه لیلی بعشوه سلمی

انجام:

عاشق هنری نیست تو را غیر محبت

مشکل که تو در چشم خریدار درایی

۱۱- منطق الطیر عطار (۵۱۷-۵۶۲ متن و هامش).

۱۲- مثنوی طوفان هزار جریبی (۶۵۳-۶۶۳ متن).

آغاز:

ای صبا ای مایه آرام من دام بخش خاطر آرام من

انجام:

تا جفا بر عاشقان کمتر کنند باوفا کیشان به از این سر کنند

۱۳- دیوان مهجور (متن و هامش ۶۷۱-۶۷۶) غزل است با همین تخلص

آغاز:

مژده ای دل که وصل یاز رسید غم مخور غم که غمگسار رسید

انجام:

مهجور نه از تو بلکه دارد از گردش روزگار فریاد

۱۴- گلشن راز شہستری (۶۹۳-۷۱۵).

۱۵- نان و حلوائ شیخ بهایی (۷۳۵-۷۵۳ متن و هامش).

۱۶- دیوان راجی (۷۵۳-۷۶۱) غزل است با تخلص راجی.

آغاز:

بیاد زلف زنجیرت دلی دیوانه میخوام

بدور شمع قدت خویش دیوانه میخوام

انجام :

جان شیرین تابکی باغیر باشی همنشین
گاهگاهی هم بفکر راجی افگار باش

۱۷- دیوان مغربی (۷۶۵ - ۷۷۲) غزل است .

آغاز:

ماسالها مقیم در یار بوده ایم اندر حریم محرم اسرار بوده ایم

انجام :

بسان مغربی خود را رها کن بیا بگذار تا ما را تو باشی

۱۸- لیلی و مجنون مکتبی (۷۷۲ - ۸۳۰) .

۱۹- دیوان هجری (۸۳۰ - ۸۳۳) مثنوی است .

آغاز:

الا ای عندلیب نغمه پردان الا ای با گرفتاران هم آواز

بیاد آزار من و مظلومی من بحسرت مردن و محرومی من

گذشته ازینها دره امش و متن دو نامه ادبیانه در ص ۱ - ۳ هست و شعرهای

این شاعران :

حافظ ۹۵ و ۹۶ جامی ۲۷ و ۵۰ میرمشتاق غزلیات ۱۲ و ۱۰۷ آقا محمد عاشق

۱۵- ۲۳ و ۳۶- ۶۲ و ۷۸ و ۱۰ و ۱۴ و ۱۵ سعدی ۲۵ آذر ۲۸- ۳۶ مجتشم ۶۴ و ۸۳ و ۱۲۸ و ۱۳۴

صافی ۶۸ غیرت ۶۸ درویش مجید ۶۹ نیازی ۷۰ مشهور ۷۱ رامی ۷۲ وحشی بافقی

۷۳ شفائی ۸۰ عرفی ۸۱ رفیق ۸۴ و ۹۴ و ۱۱۸ و ۱۸۹ هاتف غزل و ترجیع بند ۸۶ حاجت

۱۱۲ و ۱۲۵ و ۱۴۵ میرزا نصیر طبیب (بیمار و طبیب) ۱۱۴ و ۱۳۷ و ۱۶۷ طوفان هزار جریبی

۱۱۴ و ۱۲۴ و ۲۹۴ و ۶۵۷ قابل ۱۱۹ وحشی ۱۲۲ شیخ بهائی ۱۲۳ آذر ۱۲۵ عارض

۱۲۶ احمد جام ۱۲۷ خزین ۱۴۶ فتح علی خان صبای کاشانی مثنوی فراق نامه ۱۴۷- ۱۶۲

سامی مثنوی ۱۶۲ نشاط ۱۹۸ مثنوی پیرو جوان میرزا نصیر طبیب ۲۲۴ انیسی شاملو

محمود وایاز ۲۴۹ میرزا صادق تفرشی هجری مثنوی ۲۸۰ و صبا نامه ۲۹۰ غزالی ۳۱۶
 محمدقلی سلیم طهرانی قضا و قدر ۳۲۲ مجذوب غزل و ترکیب بند ۳۳۸ مجمر
 بعضی از حکایات و قطعات متفرقه بسیاق گلستان ۳۶۰-۴۰۷ و غزلیات او ۴۰۷-۴۶۵
 یغمای جندقی غزل و رباعی ۴۶۶-۵۰۲ مولوی رومی غزل ۵۰۲-۵۱۹ نظامی ۵۶۲ -
 ۶۲۷ متن و هاشم ، نظیر ۶۶۰ فضولی بغدادی ساقی نامه ۶۲۷-۶۳۸ متن و هاشم ، مایل
 هزل و هجو ۶۳۸ سند حکایت و هزل ۶۴۰ بوزن مثنوی ، خواجوی کرمانی فراقنامه
 ۶۶۳-۶۶۵ متن و هاشم ، امیدی طهرانی ۶۶۵ جوهری ساقی نامه در متقبت ۶۶۶ ، اثر
 مطایبه ۶۶۷ مهری بحر طویل در مطایبه ۶۸۰ نیاز ترکیب بند و غزل ۶۸۲ - ۶۸۹
 ۸۵۳ - ۸۶۰ وصال شیرازی ۶۹۰ احمدی ۶۹۲ فاآنی ۷۱۶ - ۷۳۵ انشای فارسی
 ۷۴۱-۷۴۶ متن ، پروانه در هجو رونق شاعر ۸۳۳-۸۵۳

۳۴۹

نسخ سده ۱۲ و ۱۱ ، عنوان و نشان و رمز شغرف و زعفرالی .
 ۱۶×۱۰ س ۱۵۲ ، ۲۱×۱۵ س ۱۵۲ ، کاغذ قرنگی - جلد مقوایی

مجموعه ۵۹

۱- هادیة قطب شاهی در استخراج آیات کلام الهی (۲ پ - ۱۳۳) از محمد علی
 کربلایی (حقوق ۲۲۵) .

۲- الناسخ والمنسوخ (۱۳۴ پ - ۱۴۱) بحثی است سودمند در این باره و در
 عنوان آغاز آمده « نقل من تاریخ الخمیسی فی الناسخ والمنسوخ فقی انوار التنزیل ... »
 و در میانه « فی بحر العلوم للشیخ نجم الدین عمر التفسی و کتاب البرهان لابی عبدالله
 الزرکشی الشامی » .

۳- حاصل التحقيق في علم المنسوخ والناسخ (۱۴۱ پ - ۱۵۲ ر) عنوان باب
وفصل دارد .

آغاز: بسمله . اما بعد حمدالله ذی النعم والعز الرفیع الشامخ . . . فهذا حاصل
التحقيق في علم المنسوخ والناسخ وقد بالغت في اختصار لفظه لاحت الراجب على حفظه
فالتفت ايها الطالب .. فان أثرت زيادة بسط ... فعليك بالكتاب الذي اختصر هذا منه
وهو كتاب عمدة الراسخ .

انجام : واذا لم يكن المفهوم هذا بعد النسخ والله اعلم و صلى الله على سيدنا
محمد النبي وآله .

۲۴۹۹

نسخ سده ۱۴ و ۱۳ ، عنوان وثقان سرخ ، جدول سرخ و مفکی ، سرلوح دارد .
س ۸ × ۱۴ ، ۲۲ × ۱۵ ، کاغذ قرنگی - جلد تیماج سبز ضریبی اثر نجی مقوایی .

آیدیش الشاق

از آقامیرزا علی نقی طارمی بنظم و نشر فارسی و ادبی است و نام مؤلف و کتاب
در آغاز و پایان این نسخه که گویا برای چاپ آماده شده است دیده میشود .

آغاز: بسمله . نغمه شناسان قال عشق را پرده موهوم است حکایتی در کتاب
زینة المجالس چند سطر بینج شطری بنظر رسید بفرمایش بعضی از زنده دلان پیمانه
عشق ساعد رقم عنبر شیم بکلمید بسمله در گلزار مضامین در او را گشوده .
انجام : کرد آهنگ دبار کر بلا .

۲۴۹۲

نسخ سده ۱۴ ترجمه نستعلیق شنگرف زیر سطرها ، جدول و میان سطرها زرولاچورد و سرلوح

زربین و آراسته ، کنار و صحنه نخستین با گل و یونق زروسرخ و آبی ، سرفصلها بزروسرخ و آبی و سفید آب
آراسته است ، برگ یکم باره شده ، انجام افتاده در دعاء يوم السبت .
۱۶ س ۱۴ × ۲۴۱ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکي ترنجي مقوایی .

الصحيفة السجادية

از امام چهارم دانسته شده است .

۲۵۹۳

تستعليق گویا از خود شاعر ، در توی جلد شهر حاجي ملا محمد قاینی مختلص بسعدی و میرزا کوچک
قاینی مختلص بساغر و میرزا هاشم طبیب نراقی و حسرت نراقی با عنوان «لمحرره» هست .
۱۵ س ۱۵ × ۹ ، ۲۴۵ ، کاغذ قرنگی آهار مهره - جلد تیماج مشکي ضریبی ترنجي
مقوایی .

دیوان

از حسرت نراقی (سده ۱۲) و غزل است بترتیب تهجی و ترجیع بند در مرثیه
وسو گواری بر خاندان پیامبر در نیمه دوم دیوان و زویهم نزدیک ۶۹۰۰۰ بیت .

آغاز:

بجانان میرساند شوق جانان جان بیجان را

نسیم عشق دارد سبز باغ کون و امکان را

انجام:

امید حسرت از دربار شاه تشنه لب آیتست

که گردد در عداد حلقه شایستگان امشب

۲۵۰۱

۳۴۹۴

استعلیق خود شاعر در ۱۲۸۹ .
۱۲ س ۱۶ × ۱۵۳ ۲۲ × ، کاغذ فرنگی - جلد نیمبند سرخ ضرابی مقوایی.

دیوان

از میرزا آقاخان علی رضا بن علی پرتوسپاهانی لنجانی در گذشته ۱۳۰۶ (ذریعه
۹ : ۱۵۷ - مشار ۷۲۱).

۳۴۹۵

نسخ حسین علی ملایری زنگنه ای در ۱۵۲۲ و ۱۲۴۲ پارس نیل .
۱۸ س ۱۵ × ۱۵۳ ۲۲ × .

تحفة الأبرار

از آقا محمد جعفر بن محمد علی بن محمد باقر بهبهانی که بنام شاهزاده محمد علی
میرزا پسر فتح علی شاه ساخته و در مسائل فقهی است بر روش پرسش و پاسخ (ذریعه ۴۰۴ : ۳ -
سر گذشت بهبهانی ص ۴۴۵ - ۴۴۷).

آغاز: بسم الله . الحمد لله الذی تعززالعزوالبقاء ... و بعد چنین گوید ... محمد
جعفر بن محمد علی بن محمد باقر البهبهانی الحائری المولد کرمانشاهی مسکن .
انجام : واجعلنا من ورثة جنة النعیم (تمت المجلد الاول من رسالة تحفة الأبرار).

۳۴۹۶

استعلیق سده ۱۰۹۹ ، عنوان شنگرف ، درص ۱۱۸ و ۱۱۹ هامش غزلی است از عنقا بن هما بخط

خود او و در ص ۳۷۵ نوشته او است : «عید بر فندان روز آخر ماه شعبان بود که کلوخ اندازان ۳۰ ویند. حرره عنقا ۱۲۹» که حاشیه مانند یست و توضیح این کلمه که در دیوان آمده است .
 ۱۱ ص ۱۱ × ۱۱ ، ۱۲ × ۱۱۳۳۵۷ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج عنابی ضربی مقوایی.

دیوان

از قاسم انوار و غزل است بترتیب تهجی و قطعه و رباعی نزدیک ۵۵۰۰ بیت و تخلص در غزلها «قاسم» است (ش ۱۳۹۰)
 آغاز افتاده :

مو کشان بر دمر عشق زمسجد بکنشست
 الله الله چه تفاوت ز کجا تابکجا
 انجام افتاده :

از فضل خدا چونکه رسیدم بسر ای
 ای مطرب ازین رسیدن من بسر ای
 ای شادی نبوت خود از سر گیر
 وی غم تو گهن کشته ای آخر بسر ای

پایان مجلد یازدهم

کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران
library.ut.ac.ir

کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران
library.ut.ac.ir